

T.C.
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

**İBB ATATÜRK KİTAPLIĞI OE_YZ_0561 NUMARADA
KAYITLI ŐİR MECMUASININ TRANSKRİPSİYONLU
METNİ VE MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ
PROJESİ'NE (MESTAP) GÖRE TASNİFİ**

Seda MENTEŞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KIRŞEHİR-2019

©2019-Seda MENTEŞ

T.C.
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

İBB ATATÜRK KİTAPLIĞI OE_YZ_0561 NUMARADA KAYITLI
ŞİİR MECMUASININ TRANSKRİPSİYONLU METNİ VE
MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ'NE (MESTAP)
GÖRE TASNİFİ

İBB ATATURK LIBRARY CLASSIFICATION OF THE POEM
JOURNAL REGISTERED IN OE_YZ_0561 IN REFERENCE TO THE
TEXT WITH TRANSCRIPTION AND ACCORDING TO
SYSEMATIC CLASSIFATION OF JOURNALS PROJECT
(MESTAP) CLASSIFATION

Hazırlayan

Seda MENTEŞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman

Doç. Dr. Ahmet DOĞAN

KIRŞEHİR-2019

KABUL VE ONAY

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı yüksek lisans öğrencisi, Seda MENTEŞ tarafından hazırlanan "İBB Atatürk Kitaplığı OE_Yz_0561 Numarada Kayıtlı Şiir Mecmuasının Transkripsiyonlu Metni ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi'ne (MESTAP) Göre Tasnifi" adlı tez çalışması 10/06/2019 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından oybirliği/oyçokluğu ile **YÜKSEK LİSANS TEZİ** olarak kabul edilmiştir.

Danışman(İmza)
Doç. Dr. Ahmet DOĞAN

Üye.....(İmza)
Prof. Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL

Üye.....(İmza)
Dr. Öğr. Üyesi Fatih KOYUNCU

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

10/06/2019

(İmza)

Doç. Dr. Hüseyin ŞİMŞEK

Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Hazırladığım tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu ve her alıntıya kaynak gösterdiğimi taahhüt eder, tezimin kâğıt ve elektronik kopyalarının Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü arşivlerinde aşağıda belirttiğim koşullarda saklanmasına izin verdiğimi onaylarım:

- Tezimin tamamı her yerden erişime açılabilir.
- Tezim sadece Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi yerleşkelerinden erişime açılabilir.
- Tezimin yıl süreyle erişime açılmasını istemiyorum. Bu sürenin sonunda uzatma için başvuruda bulunmadığım takdirde, tezimin/raporumun tamamı her yerden erişime açılabilir.

..../..../2019

Seda MENTEŞ

İmza

ÖZET

İBB ATATÜRK KİTAPLIĞI OE_YZ_0561 NUMARADA KAYITLI ŞİİR MECMUASININ TRANSKRİPSİYONLU METNİ VE MECMUALARIN SİSTEMATİK TASNİFİ PROJESİ'NE (MESTAP) GÖRE TASNİFİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan: Seda MENTEŞ

Danışman: Doç. Dr. Ahmet DOĞAN

2019-(XIX+785)

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Jüri

Doç. Dr. Ahmet DOĞAN

Prof. Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL

Dr. Öğr. Üyesi Fatih KOYUNCU

Arapça "cem'" kökünden türemiş bir kelime olan mecmua, "toplama, bir araya getirme" anlamlarına gelmektedir. Edebî bir terim olarak ise mecmua, şiirlerle yahut çeşitli konuların ele alındığı yazılarla oluşturulan eserlerin genel ismidir. Şiir mecmuaları, Klasik edebiyatın farklı dönemlerine ait ürünlerini bir araya getirdiği önemli kaynaklardır. Mecmualar şiir mecmuaları ile sınırlı kalmayıp zengin içerikleri ile edebiyatın yanında tıp, tarih, sosyoloji gibi bilim dallarına da hizmet edecek nitelikte önemli eserlerdir.

Çalışmamızın konusu İBB Atatürk Kitaplığı OE_Yz_0561 numarada kayıtlı şiir mecmuasının transkripsiyonlu metni ve Mecmuaların SistematiK Tasnifi Projesi'ne (MESTAP) göre tasnifidir.

Çalışmamıza konu olan mecmuada daha çok 17. yüzyıl şairlerinin eserlerinden örneklere yer verildiği görülmektedir. Derleyicisi hakkında herhangi bir bilgi içermeyen mecmua; 127 varak ve 548 şiirden oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Divan Edebiyatı, MESTAP, Şiir, Şiir Mecmuası.

ABSTRACT

IBB ATATURK LIBRARY CLASSIFICATION OF THE POEM JOURNAL REGISTERED IN OE_YZ_0561 IN REFERENCE TO THE TEXT WITH TRANSCRIPTION AND ACCORDING TO SYSEMATIC CLASSIFATION OF JOURNALS PROJECT (MESTAP) CLASSIFATION

M.Sc. Thesis

Preparer: Seda MENTEŞ

Advisor: Doç. Dr. Ahmet DOĞAN

2019-(XIX+785)

Kırşehir Ahi Evran University, Graduate School Of Social Siences

Turkish Language and Literature Department

Jury

Assoc Prof. Dr. Ahmet DOĞAN

Prof. Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL

Lecturer Dr. Fatih KOYUNCU

Journal derives from the root of an Arabic word "cem" that means collection, bringing together. As a literary term, journal is a general name of the works that are comprehensive and important sources that keep the products of our Divan literature from different periods together. Journals is not only limited to poetry journals, besides literature but also has a rich contents and important works that serve to science, medicine, history and sociology.

The subject of our study is the classification of the poetry journals which is registered in İBB Atatürk Library OE_YZ_0561 according to the transcribed text and the Systematic Classification of Mecmua Project (MESTAP).

When the journal is examined, poets with poems are generally belong to the 17th and 18th centuries. Journal does not contain any information about the compiler consists of one hundred and twenty-seven sheets and five hundred and forty-eight poems.

Keywords: Divan Literature, Systematic Classification of Mecmua Project (MESTAP), Poetry, Poetry Journal.

ÖN SÖZ

Günümüzde dergi olarak karşılık bulan mecmua, içerisinde bir ya da daha fazla şaire ait, manzum veya mensur olarak çeşitli biçim ve türlerden oluşan, hacim ve şekilleri farklılık gösterebilen edebiyat tarihimizin kaynak eserleridir. Mecmua geleneğinin tam olarak ne zaman başladığı kesin olmamakla birlikte XV. yüzyıldan itibaren derlendiği görülmektedir. Bugün çeşitli şekil ve türlerdeki metinlerin bir araya getirilerek vücut bulduğunu gördüğümüz mecmuaların ilk örneklerinin nazire ağırlıklı olduğunu söylemek mümkündür.

İçerisinde farklı türlerde ve biçimlerde kaleme alınmış metinleri ihtiva eden mecmualar olduğu gibi tek tür ve biçimden müteşekkil mecmualar da vardır. Mecmuaların içerisinde herhangi bir sebeple şairlerin divanlarında yer almayan manzumelerine şiir mecmualarında rastlamak mümkündür. Kaynaklarda adı geçmeyen bir şaire de şiir mecmualarında rastlanılabilir. Yine aynı şekilde dönemin edebî zevki, derleyicinin mecmua içerisinde yer verdiği şairler ve bu şairlerin rağbet gören manzumeleri ile tespit edilebilir. Aynı zamanda şiir mecmuaları araştırmacısına metin tenkidi imkânı da sağlayabilmektedir.

Edebiyat tarihimizin nicelik ve nitelik itibarıyla sağlam bir şekilde kaleme alınmasında, manzum ve mensur metinlerimizin tür ve şekil tasniflerinin sağlıklı bir şekilde yapılması hususunda araştırmacılara paha biçilemeyecek kadar zengin bir malzeme sunacağına şüphe yoktur.

Bu bağlamda özellikle Klasik edebiyatımızın "kırkanbarı" olduğunu söyleyebileceğimiz mecmuaların kütüphanelerin tozlu raflarından çıkartılarak günümüz araştırmacılarının dikkatlerine sunulması adına Latin harflerine aktarılması büyük bir önem arz etmektedir. Son zamanlarda pek çok lisansüstü tezin yapıldığı da görülmektedir. Bu öneme binaen yapılan çalışmalardan birinin de benim yüksek lisans tez çalışmam olduğunu söyleyebiliriz.

Mecmuaların SistematiK Tasnifi Projesi (MESTAP) ile mecmuaların hepsinin içerik dökümünün yapılması ve bu içeriğin bir veritabanı üzerinden araştırmacıların hizmetine sunulması yararlanmaları amaçlanmıştır.

Bu çalışma da bu bağlamda Mecmuaların SistematiK Tasnifi Projesi (MESTAP) kapsamında hazırlanmıştır. Çalışmamızın konusu, İBB Atatürk Kitaplığı OE_Yz_0561 numarada kayıtlı şiir mecmuasının transkripsiyonlu metni ve MESTAP'a göre tasnifidir.

Çalışmamızda öncelikli olarak metnin düzgün bir şekilde transkripsiyonlu olarak Latin harflerine aktarılması hedeflenmiştir. "Giriş" kısmında mecmuanın tanıtımı, tarihsel gelişimi ve şiir mecmuaları hakkında genel bilgilerin verilmesi yanında mecmuaları tasnif eden çeşitli bilim insanlarının mecmua sınıflandırılmalarına da yer verilmiştir.

Çalışmanın birinci bölümünde incelediğimiz mecmuanın nüsha tavsifinin yapılmasın ardından, mecmuada şiiri bulunan şairler ve şiir sayıları, şairlerin yaşadığı yüzyıllar, mecmuada bulunan nazım şekillerinin dağılımı, şiirlerin aruz ve hece ölçüsüne göre dağılımı tablolar hâlinde gösterilmiş olup mecmuada yer alan şiirlerin nazım şekillerine göre sayfa numaraları verilmiştir.

Çalışmanın ikinci bölümünde söz konusu mecmuanın transkripsiyonlu metni verilmiştir. Devamında MESTAP kapsamında sekiz sütundan oluşan tabloya 121 şairin 548 şiiri yerleştirilmiştir. Mecmuada bulunan mensur kısımlar için de ayrı bir tablo hazırlanmıştır. Son olarak da ekler kısmında mecmuada yer alan Arapça şiirlerin, mecmuanın arka ve ön kapağının, zahriyye, tezhip ve son sayfasının görüntülerine yer verilmiştir.

Lisans yıllarımdan beri kıymetli bilgi ve tecrübelerinden istifade etme şansını yakaladığım, çalışmam boyunca da yönlendirme ve bilgilendirmeleriyle beni her zaman bir adım daha öne taşıyan, ilgi ve desteğini her zaman hissettiren, değerli zamanlarını bana ayırarak sabırla ve büyük bir ilgiyle bana yardımcı olmaya çalışan, bilgisinin yanında samimiyetini ve güler yüzünü eksik etmeyen pek kıymetli danışman hocam Doç. Dr. Ahmet DOĞAN'a teşekkürü bir borç bilirim.

Bilgi ve ilgisini her zaman hissettiren ilim ve tecrübesiyle de üzerimde çok emeği olan ve her daim çalışma titizliğini kendime örnek almaya çalıştığım, kendisine kelimelerle değer biçemeyeceğim pek kıymetli Prof. Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL Hocama sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Beni büyütüp bu günlere getiren, merhametlerini yüreğimde, şefkatli ellerini ise her daim üzerimde hissettiğim sevgili babam ve anneme sonsuz teşekkür ederim. Çalışmam esnasında beni destekleyen ve bana yardımları dokunan ablam Serap MENTEŞ ve pek değerli arkadaşım Leman SELVİTOPU'na teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
BİLDİRİM.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLOLAR VE GRAFİKLER LİSTESİ.....	ix
KISALTMALAR LİSTESİ.....	x
GİRİŞ.....	1
MECMUANIN TANITIMI, TARİHSEL GELİŞİMİ VE ŞİİR MECMUALARI HAKKINDA GENEL BİLGİLER	1
BÖLÜM I	7
1. İBB ATATÜRK KİTAPLIĞI OE_YZ_0561 NUMARADA KAYITLI BULUNAN ŞİİR MECMUASI'NIN TANITILMASI	7
1.1. Nüsha Tavsifi.....	7
1.2. Mecmuanın Tertip Hususiyetleri	8
1.3. Mecmuada Şiiri Bulunan Şairler ve Şiirlerinin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı.....	10
1.4. Mecmuada Şiiri Bulunan Şairlerin Yaşadıkları Yüzyıllara Göre Dağılımı.....	18
1.5. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı.....	20
1.6. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Vezinlere Göre Dağılımı.....	23
1.6.1. Aruz Vezniyle Yazılmış Şiirler	23
1.6.2. Hece Vezniyle Yazılmış Şiirler.....	25
1.7. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Buldukları Sayfa Numaraları	27
BÖLÜM II.....	30

2. MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ VE MESTAP'A GÖRE DÖKÜMÜ	30
2.1. METNİN KURULUŞUNDA İZLENEN YÖNTEM.....	30
2.2. MECMUANIN KARŞILAŞTIRILDIĞI DİVANLARIN KISALTMALAR LİSTESİ.....	33
2.3. MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ.....	38
2.4. MECMUANIN MESTAP'A GÖRE DÖKÜMÜ	666
2.4.1. MESTAP Manzum Metinler Tablosu	666
2.4.2. MESTAP Mensur Metinler Tablosu	766
SONUÇ	768
KAYNAKÇA.....	770
EKLER	775
ÖZ GEÇMİŞ	785

TABLolar VE GRAFİKLER LİSTESİ

Tablo 1.1. Şairler ve şiirlerinin nazım şekillerine göre dağılımı

Tablo 1.2. Şairlerin yaşadıkları yüzyıllara göre dağılımı

Tablo 1.3. Şiirlerin nazım şekillerine göre dağılımı

Tablo 1.4. Divan sahibi bazı şairlerin divanlarında bulunmayan şiirleri

Tablo 1.5. Aruz vezinlerinin kullanım sıklığına göre dağılımı

Tablo 1.6. Hece vezinlerinin kullanım sıklığına göre dağılımı

Tablo 1.7. Metin çevrisinde kullanılan özel işaretler

Grafik 1.4. Şairlerin yaşadıkları yüzyıllara göre dağılımı

Grafik 1.5. Nazım şekillerinin şiirlere göre kullanım sıklığı

Grafik 1.6. Aruz vezinlerinin şiirlere göre kullanım sıklığı

Grafik 1.7. Hece vezinlerinin şiirlere göre kullanım sıklığı

KISALTMALAR LİSTESİ

Bu çalışmada kullanılmış kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.¹

Kısaltmalar	Açıklamalar
bb.	Başka başka
Bel.	Belediye
bk.	Bakınız
C	Cilt
çev.	Çeviren
drl.	Derleyen
ed.	Editör
haz.	Hazırlayan
İBB	İstanbul Büyükşehir Belediyesi
M	Mecmua
MESTAP	Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi
mm.	Milimetre
no.	Numara
OE	Osman Ergin
s.	Sayfa
S	Sayı
stn.	Sütun
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
TDK	Türk Dil Kurumu
vb.	Ve benzeri
vs.	Vesaire

¹ Kısaltmalarda TDK kısaltmalar dizini esas alınmıştır.

yp.	Yaprak
yy.	Yüzyıl
yz.	Yazma

GİRİŞ

MECMUANIN TANITIMI, TARİHSEL GELİŞİMİ VE ŞİİR MECMUALARI HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Cem' mastarından türemiş Arapça bir kelime olan mecmua, sözlük anlamı olarak "cem' olunmuş, toplanmış, bir araya getirilmiş şey, top, tüm" (Devellioğlu, 2013: 689), "toplanılıp biriktirilmiş ve tanzîm ve tertîb edilmiş şeyler hey'eti, eş'âr ve sâ'ir âsâr-ı müntehâba cem' ve kayd ile hâsıl olmuş risâle, ulûm ve fûnûn ve edebiyâta müteallik mübâhisi câmi' olarak neşr olunan risâle-i mebkûta" (Şemseddin Sami, 1996: 1293) vb. biçimlerde tanımlanmaktadır.

Edebî bir terim olarak ise mecmua, umumiyetle bir ya da daha fazla yazar ve şaire ait hacim ve şekilleri değişebilen dinî, din dışı mensur yahut manzum metinlerden oluşan mecmuanın yanı sıra mecâmî', mecmâ', câmi' gibi aynı kökten türemiş olan kelimelerle - yalnızca Osmanlı Türkçesinde- kullanılmıştır (Uzun, 2003: 265).

Mecmua formundaki eserler İslam öncesi Arap edebiyatında ortaya çıkmaya başlamıştır. İslamiyetten önce Arap kültüründe şiir, büyük bir değere sahiptir. Bir sanatçının eserlerinin sözlü gelenekte kaybolmasının önüne geçmek için hafızada bir araya toplanarak korunmuş ve gelecek nesillere aktarılması sağlanmıştır. Bu derlenen şiirler divan ya da dergi biçiminde oluşturulmuştur. Divanlara ek olarak Arap şiirlerinin toplandığı bir diğer önemli eserler ise şiir mecmualarıdır. Bunlardan en meşhuru şerhli veya şerhsiz yedi kasideden oluşan mecmualar hâlindeki el-Mu' allakat'tır.

İslami gelenek içerisinde mecmua, Hz. Peygamber'in hadislerinin kayıt altına alınması sonucunda gelişim göstermiştir. Sahabeler, Hz. Peygamber'den duyduklarını imkânları doğrultusunda ihtiyaçlarına göre kayıt altına almışlardır. Başlangıçta karışık bir şekilde olan ve hadis literatüründe sahife, cüz ve kitap gibi isimlerle anılan hadis derleme geleneği, daha sonraları ihtiyaç doğrultusunda bölümlere göre sınıflandırılarak devam ettirilmiş ve tasnif sonucunda ortaya çıkarılan eserlere mecmua ile aynı kökten türemiş olan el-câmi' adı verilmiştir.

Kütüphanecilik literatüründe "derleme" olarak karşılığını bulan ve günümüz Türkçesinde "dergi" olarak kullanılan mecmua, (Köksal, 2012: 83) ilk olarak, çoğu yönden benzediği cönk gibi ayetler, hadisler, fetvalar, dualar, hutbeler, şiirler, ilahiler, şarkılar, mektuplar, latifeler, lugaz ve muammalarla ilaç tariflerinin ve faydalı bilgilerin (fevâid),

notların, tarihî belge ve kayıtların (tevârih) derlendiği bir not defteri hâlinde zuhur etmiş, zaman ilerledikçe gelişmiş, düzen ve şekil bakımından tertibe sahip türlerine göre bazı farklılıklar içeren bir kitap yahut telif çeşidi özelliği elde etmiştir. Bir telif türü olarak gelişimini tamamlayan mecmuanın umumiyetle kitap hüviyetindeki teliflerden farkı kalmamıştır (Uzun, 2003: 265).

Türk edebiyatında mecmuaların belirli bir tür, şekil ve konu bakımından müstakil eserler olarak yazılmaya başladıkları tarih ile ilgili net bir bilgi yoktur. Fakat elde bulunan malzemedен hareketle Türk edebiyatında mecmua türünün XV. yüzyılda ortaya çıkmış olduğu söylenilebilir. 1437’de Ömer bin Mezîd tarafından derlenmiş olan Mecmuatü’n-Nezâir, Türk edebiyatında türünün ilk örneği olan bir nazire mecmuasıdır. XV. yüzyılda ilk olarak nazire mecmuaları şeklinde ortaya çıkmış olan bu gelenek, XVI. yüzyıldan itibaren farklı şairlere ait, farklı türlerdeki eserlerin bir araya getirildiği defterler şeklinde devamlılık sağlamıştır. XVI. yüzyılda dönemin edebî çevresinin etkisiyle mecmualar sayıca artış göstermiştir. XIX. yüzyıldan sonra bile devam eden mecmua geleneği, edebiyat tarihine büyük katkıları olduğundan değerini sürekli muhafaza etmektedir (Şenödeyici-Akdağ, 2016: 368).

Mehmet Fatih Köksal, şiir mecmualarını "*Herhangi bir nazım türü veya nazım şekli birliği/müşterekliği aranmaksızın derlenmiş manzum metinlerden oluşan toplamalar*" (Köksal, 2012: 84) olarak tanımlamaktadır. Anadolu sahasında şiir mecmualarının ilk örneklerine XV. yüzyılın ilk yarısında rastlanılır. Şiir mecmuaları, tanzir edilen manzumeleri ve farklı sebeplerle divanlara alınmamış manzumeleri de içerisinde muhafaza etmesi açısından çok önemli kaynaklardır. Şiir mecmualarının içerisinde barındırdığı manzumeler derleyicilerin edebî zevkine göre oluşturulduğu için mecmualardan hareketle dönemin öne çıkan şairlerini ve bu şairlerin manzumelerini tespit etmek mümkündür (Tanyıldız, 2012: 224).

Şiir mecmualarında umumiyetle şairlerin farklı nazım şekillerindeki manzumeleri bir sıra gözetilmeden bir araya getirilir. Bu bir araya getirilen manzumeler, Türkçenin yanında Arapça ve Farsça olarak da derlenebilir. Bu derlemeler tamamen derleyicinin edebî zevkine göre şekil alırlar. Derleyicinin mecmuasına aldığı şairler aynı yüzyılın şairleri olabileceği gibi farklı yüzyıllarda yetişmiş şairler de olabilmektedir. Şairlerin manzumelerinin uzunlukları birbirlerini tutmayabilir ve farklı nazım şekillerinden meydana gelebilirler. Kimi mecmua derleyicileri aynı zamanda şairdirler ve derledikleri mecmua içerisinde kendi manzumeleri de bulunabilmektedir (Köksal, 2012: 84).

Divanlar, tezkireler ve mesnevilerin üzerinde çalışıldığı kadar şiir mecmuaları üzerinde çalışılmamasına rağmen şiir mecmuaları, edebiyat tarihimizin önemli kaynaklarından birini oluşturmaktadır. Kütüphanelerimizdeki şiir mecmuaları ve diğer bazı mecmuaların içerikleri incelendiğinde bilgilerimiz artış göstereceğine ve yeni bilgilerin gün yüzüne çıkacağına şüphe yoktur (Köksal, 2016: 187).

Edebiyatımızın kırkambarı olarak nitelendirilen mecmuaların önemi aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

1. Mecmuaların çevriyazılarının sistematik bir şekilde muhteva dökümlerinin yapılmasıyla biyografik kaynaklarda ismi zikredilmeyen pek çok şaire ve onların bilinmeyen pek çok şiirine tesadüf etmek mümkün olacaktır.

2. Mecmualarda bir şaire ait bir şiirin beyt sayılarında azalma yahut artma olabildiği gibi kelime farklılıkları da karşımıza çıkmaktadır.

3. Mecmualarda şairlerin hayâtı ve edebî kişiliği hakkında da tasarruflarda bulunulabilir. Şairin edebî kişiliğinden hareketle hangi şairlerden etkilendiği ve hangi şairleri etkilediği belirlenebilir.

4. Mecmualardan hareketle o mecmuanın mürettibi vasıtasıyla dönemin edebî zevki hakkında da fikir beyan etmek mümkün olmaktadır. Ayrıca hangi şairin hangi şiirlerinin daha çok ilgi gördüğü, çok kullanılan nazım şekilleri ve aruz kalıpları gibi bilgiler de mecmualardan elde edilebilecek bilgiler arasındadır.

5. Mecmualarda edebiyata dair bilgilerin yanında edebiyat dışında da önemli bilgilere rastlanılabilir. Bu bakımdan da mecmuaların önemi daha da artmaktadır. (Köksal, 2012: 88-91).

6. Mecmualar vasıtasıyla divanı bulunmayan bir şairin, mecmualardaki şiirleri toplanarak divanları oluşturulabilir. Amrî Divanı, Çâkerî Divanı ve Behiştî Divanı gibi divanların, divan nüshaları olmalarına karşılık daha çok mecmualardan hareketle oluşturulmuştur. (Aydemir, 2007: 127).

Mecmuaları çeşitli yönlerden değerlendiren bilim adamlarının yapmış oldukları tasnifler bulunmaktadır. Mecmuaları muhteva açısından değerlendiren ilk isim Agâh Sırrı Levend olmuştur. Levend'in tasnifi aşağıdaki gibidir:

- a) Nazîreler mecmuaları
- b) Meraklılarca toplanmış, birer antoloji niteliğinde seçme şiirler mecmuaları

c) Türlü konulardaki risalelerin bir araya getirilmesiyle meydana gelen mecmualar

d) Tanınmış kişilerce hazırlanmış, birçok yararlı bilgileri, fıkraları ve özel mektupları kapsayan mecmualar (Levend, 2008: 166-167).

Mecmua tasnifi konusunda ikinci sırada Günay Kut yer almaktadır. Kut, mecmuaları aşağıdaki gibi sınıflandırmıştır:

a) Nazîre mecmuaları

b) Seçme şiir mecmuaları (Mecmua-i eş'ar, mecmua-i devavin)

c) Aynı konu ile ilgili eserlerin bir araya gelmesi ile oluşan mecmualar (Mecmua-i edviye, mecmua-i ed'iye, mecmua-i tevarih, mecmua-i muammeyat, mecmua-i münşeât, mecmuatü'r-resâil gibi.)

d) Karışık mecmualar (Bu tür mecmuaların nazım-nesir karışık olduğu gibi Arapça, Türkçe, Farsça gibi çeşitli dillerde de yazılmış olabilirler.)

e) Tanınmış kişilerce veya derleyeni belli kişilerce hazırlanmış mecmualar (Kut, 1986: 170).

Semra Tunç, Günay Kut'un yukarıda sınıflandırmış olduğu mecmua tasnifine ek olarak "meşrebi aynı şairlere ait şiirlerin toplandığı mecmualar" şeklinde altıncı bir madde daha eklenebileceğini belirtmektedir. (Tunç, 2000: 106).

Mecmuaların tasnifi konusunda Mehmet Gürbüz ise sadece şiir mecmualarını sınıflandırmıştır. Bu tasnif çalışmamız açısından değer taşımaktadır. Gürbüz, aşağıdaki şekilde şiir mecmualarını tasnif etmiştir:

I. Şiirlerin şekil özelliklerine göre oluşturulan şiir mecmûaları

II. Şiirlerin konularına göre oluşturulan (tematik) şiir mecmûaları

III. Nazire mecmûaları

IV. Şairlerin aidiyeti/mensubiyeti esasına göre hazırlanan mecmûalar

V. Bir mensubiyet ilişkisi gözetmeksizin belirli şairlerin divanlarını/şiirlerini bir araya getirmeyi amaçlayan mecmualar (Gürbüz, 2012: 108-112).

Atabey Kılıç, bu tasniflere ek olarak "manzûm lugat mecmûaları" maddesinin de eklenmesi gerektiğini belirtmiş ve aşağıdaki gibi bir mecmua tasnifi yapmıştır:

1. Cilt ve tertip hususiyetleri bakımından
2. Şekil bakımından
3. Dil bakımından
4. Muhteva bakımından
5. Şahısların tertip ettiği veya şahıslar için tertip edilen mecmûalar (Kılıç, 2012: 80-95).

Daha önce yapılmış olan bu tasniflere ek olarak Yaşar Aydemir, hedef kitlenin gözetilmesi ile bir grüplamanın da mümkün olduğunu belirtmektedir. Bu tasnif aşağıdaki gibidir:

1. Farklı tarikatların müntesipleri tarafından tarikat mensuplarının ihtiyaçları için hazırlanan mecmualar
2. Belli bir standardın üzerinde estetik zevki bulunan kimseler için hazırlanmış mecmualar
3. Mürettibinin zevki için hazırlanmış mecmualar
4. Sipariş üzerine hazırlanmış mecmualar
5. Tematik mecmualar (Aydemir, 2013: 66).

Mecmualar, içerilerinde muhafaza ettikleri manzumeler ile edebiyat tarihimizin yeniden yazımında araştırmacılara kaynaklık edecektir. Şiir mecmuaları yeni ve farklı çalışmaların ortaya çıkmasına, müstakil neşirlerin yapılmasına, araştırılmaları için farklı projelerin hayata geçirilmesine ve aynı zamanda lisansüstü tezler ile çalışmalar yapılmasına olanak sağlar ve böylece edebiyatımıza yeni bilgiler eklenir (Karadağ, 2015: 180-181).

Şiir mecmuaları, bugüne kadar yapılan edebiyat araştırmalarında çoğunlukla tanıtım, içerdiği bilgi, makaleye konu edilmesi, divan yahut karşılaştırmalı metin neşirlerinde nüsha olarak kullanma, bilinmeyen şairleri, manzumeleri açığa çıkarma ve kimi şairlerin divanlarında bulunmayan manzumelerini tespit etmede, içerdiği şair ve manzumelerle devrinin edebî zevkini yansıtmaya gibi konularda ele alınarak değerlendirilmişlerdir (Tanyıldız, 2012: 225). Bu çalışmalara son dönemde büyük bir ivme kazanan MESTAP kapsamında yapılan çalışmaları da ilave etmek gerekir.

Mestap kapsamında mecmualar ve cönkler üzerine Őimdiye kadar yapılmış çalışmalara bakıldığında lisans ve lisansüstü tezler, bilimsel projeler ve makaleler yer almaktadır. Bu proje sayesinde yeni bilgileri gün yüzüne çıkartmak mümkün olabilmektedir. Bu nedenle mecmualar bilim dünyasında önemli kaynak eserler olarak yerlerini alırlar.

BÖLÜM I

1. İBB ATATÜRK KİTAPLIĞI OE_YZ_0561 NUMARADA KAYITLI BULUNAN ŞİİR MECMUASI'NIN TANITILMASI

1.1. Nüsha Tavsifi²

Kütüphane: İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) Atatürk Kitaplığı

Koleksiyon: Osman Ergin Yazmaları

Yer Numarası: T811 ŞII T811 ŞIII

Mürettib: -

Mecmua Adı: Şiir Mecmuası

Dili: Türkçe

Cilt Sayısı: 1

Telif ve İstinsah Tarihi: -

Yaprak Sayısı: 127

Ölçüsü: 220 x 165, bb. mm. (185x95) mm.

Satır: bb.

Sütun: 2, 3 stn.

Hattın Cinsi: Talik

Tezhip: 1b sayfası tezhipli.

Cilt: Koyu kahverengi, altın yıldız cetvelli, mukavva ciltli.

Kâğıt: Farklı renklerde kâğıdın kullanıldığı mecmuada nohidî renkli yapraklar üzüm salkımı filigranlıdır.

Kütüphaneye Geldiği Yer ve Geliş Tarihi: Bağış, 1979

Baş: Reh-i 'aşkuñda bî-şabr u şekîbem yâ Resûlallâh

Seni her kim severe ben raķîbem yâ Resûlallâh

² Nüsha tavsifinde, mecmuanın kayıtlı bulunduğu OE_Yz_0561 İBB Atatürk Kitaplığı Osman Ergin Yazmaları Koleksiyonu'nda verilen bilgilerden istifade edilmiştir.

Son: Şefîcüm Muştafâ itdüm eger hâzır eger gâyib

Şefîc iden o sultânı revâ mıdur ola hâyib

Açıklamalar: Rutubetten kaynaklanan hafif lekelerin bulunduğu açık kahverengi ve sarı kâğıtlardan oluşan mecmuada siyah ve kırmızı mürekkep kullanılmıştır. 1b sayfasında bulunan mihrabiye tezhiplidir. Sütunlar ve şiir aralıkları altın yıldız cetvellidir. Mecmuanın zahriyye kısmında "Yâ Rab sensin seni bildiren sen seni bildirmesen seni kim bilir yâ Rab. Sensin seni fikr etdiren sen seni fikr etdirmesen seni kim fikr eder yâ Rab. Bizde akl mı var yâ Rab seni fikr idelüm bizde dil mi var yâ Rab seni zikr idelüm. Sensin seni zikr itdiren sen seni zikr itdirmesen seni kim zikr ider yâ Rab" yazmaktadır. Manzumeler ise 1b sayfasından itibaren başlamaktadır.

Kimi manzumelerin başında şiirin nazım şeklini veya türünü bildiren başlıklar yer almaktadır. Nazîre-i Cevrî Terkiib-bend-i Rûhî, İlâhî, Gazel-i Mısrî gibi. Manzumelerin sonlarında umumiyetle manzumenin bittiğini bildirmek için temmet yazısı ya da mim (۶) harf/leri bulunmaktadır.

Mecmuanın 3a sayfasının der-kenarında Hâtem ve Azîz Muhyiddîn gibi din büyükleri zikredilmektedir. Mecmuanın 52, 55, 92, 100'üncü yapraklarının alt köşeleri yırtıktır. Bu nedenle birkaç manzumenin makta' beytleri tam olarak okunamamaktadır. Mecmuanın sadece 117b sayfasında rakabe vardır.

1.2. Mecmuanın Tertip Hususiyetleri

Mecmua; gazel, kaside, mesnevi, terci'-bend, terkiib-bend, murabba', muhammes, tahmis, rubai, kıt'a, nazm, koşma gibi nazım şekilleri ile matla' ve müfredlerden müteşekkildir. Mecmuada şiirler kafiyesine, redifine, şekline, türüne ya da veznine göre sıralanmadığı gibi aynı şairlerin farklı şiirlerinin ard arda gelmesi gibi bir düzen de gözetilmemiştir.

Mecmuadaki şiirlerin belli bir düzen içerisinde bir araya getirildiğini söylemek mümkün değildir. Ancak mecmuada 76b'den 85a'ya kadar gazel nazım şekli ile *mefâ'ilün/mefâ'ilün/mefâ'ilün/mefâ'ilün* kalıbında kaleme alınmış olan na'tlara yer verilmiştir. Mecmuada nazım şekilleri yahut türleri dikkate alınarak bir tertip gözetilmemesine rağmen na'tlar, 76b'den başlayarak 85a'ya kadar süreklilik göstermektedir. Bu sayfalar arasında na'tdan farklı olarak sadece bir ilahi nazım türü

bulunmaktadır. Mecmuanın 108a-108b, 113a-114a sayfalarında çoğunlukla kıt'alar, nazmlar, müfredler ve matla'lara yer verilmiştir.

Mecmuada az olmakla birlikte kimi şiirlerin iki parça hâlinde farklı varaklara kaydedildiği görülmektedir. Cevrî'nin Bağdatlı Rûhî'ye nazire olarak yazmış olduğu terhib-bend'i 21b sayfasında başlamakla birlikte burada şiirin sadece 6 bendi bulunmaktadır. Şiirin geriye kalan 7 bendi ise 24a-b sayfasında bulunmaktadır. Yûnus Emre'nin 27b'de başlayan şiirinin 5 beyti bu sayfada yer alırken geriye kalan 9 beyt ise 29a sayfasında yer almaktadır. Son olarak Hâsib Müminzâde'ye ait manzum "Dergâh-nâme" manzumesi 106b sayfasında başlamakla birlikte 108a-b sayfasında matla'lar, müfredler, kıt'alar ve nazmlar yer almaktadır. 109a sayfasında "Dergâh-nâme" manzumesi tekrar başlayıp 111b'de sonlanmaktadır. Bu üç şiirde kopukluklar bulunmaktadır.

Mecmuada dikkat çeken başka bir nokta da Yûnus Emre ve Fethî'ye ait birer şiirin tekrar edilmesidir. Tekrar edilen bu iki ayrı şiir aynı sayfada (57b) yer almaktadır. Mecmuada kimi şiirlerde başlıklar da yer almaktadır. 548 şiirin 13'ünde başlık bulunmaktadır. Başlığı bulunan şiirlerden 4 tanesi şiirin nazım şekli ile uyumluluk göstermemektedir. Bu şiirlerden ilki Mısırî'ye aittir. Şiirin başlığında "Gazel-i Mısırî" (22a) yazmasına rağmen şiirin nazım şekli murabba'dır. İkincisi Cevrî'ye aittir. Şiirin başlığında "Rahimehullâhı Aleyh Terci'-bend-i Cevrî" (22b) yazmasına rağmen bu şiirin nazım şekli terhib-bend'tir. Üçüncüsü ise Ahmed'e aittir. Bu şiirin başlığında "Kasîde-i Ahmedî" (23b) yazmasına rağmen şiirin nazım şekli gazeldir. Dördüncüsü ise Vehbî'ye aittir. Bu şiirin başlığında "Kıt'a-i Vehbî" (40a) yazmasına rağmen şiirin nazım şekli ruba'idir.

Mecmuada bulunan üç şiirin kaynaklardakinin aksine farklı şairler adına kaydedilmiş olduğu görülmektedir. Bunlardan sayfa 55a'da Hasbî mahlasıyla kaydedilmiş olan şiirin *Niyâzî-i Mısırî Divanı*'nda yer aldığı tespit edilmiştir (Tatçı, 2015: 566-567). Aynı şekilde 6b sayfasında Muhyî mahlasıyla kaydedilen şiir de İlhan Genç'in hazırlamış olduğu *Tezkire-i Şu'arâ-yı Mevlevîyye* adlı eserde, Antalyalı Adem Dede'ye ait olarak kayıtlıdır. (Genç, 2018: 25). Son olarak da sayfa 88a'da Sâdikî mahlasıyla kaydedilen şiirin de Ramazan Ekinci tarafından hazırlanan *Vefeyât-ı Ayvansarâyî* adlı eserde Şeyh Yakub Afvî'ye ait olarak kaydedildiği görülmektedir. (Ekinci, 2011: 103).

Mecmuada dikkat çeken diğer bir konu da bazı şiirlerin beyit ve bend sayıları ile aynı şiirlerin divanlardaki beyt ve bend sayıları arasındaki farklılıktır. Örneğin; Nazîm

Yahyâ'ya (1b) ait bir şiirin mecmuada 2 beyti yer alırken aynı şiir divanda 10 beyttir. Dede Ömer Rûşenî'ye (4a) ait bir şiir, mecmuada 10 beyt olarak yer alırken bu şiir Âsâr-ı Aşk kitabında 67 beyttir. Bağdatlı Rûhî'ye (9a) ait şiirin mecmuada 3 beyti bulunurken bu şiir divanda 41 beytten oluşmaktadır. Niyâzî Mısri'ye (9b) ait şiir mecmuada 4 beyt iken aynı şiir divanda 17 beyt olarak yer almaktadır. Dede Ömer Rûşenî'ye (40a) ait şiir mecmuada 6 beyt olarak yer alırken aynı şiir divanda 18 beyttir. Erzurumlu İbrâhim Hakki'ya (85b) ait şiir mecmuada 7 bend iken aynı şiir divanda 31 benttir. Nâbî'ye (87a) ait şiir mecmuada 5 beyt iken bu şiir divanda 15 beyttir. Vâhibî'ye (91b) ait şiir mecmuada 8 beyt iken aynı şiir divanda 34 beyttir. Eşrefoğlu Rûmî'ye (121a) ait şiir mecmuada 6 beyt iken aynı şiir divanda 19 beyttir.

Mecmua içerisinde Türkçe şiirlerin yanında 9a sayfasında Uyûnî'ye ait 7 beytlik Arapça, 9b sayfasında Niyâzî Mısri'ye ait 7 beytlik Arapça, 29b sayfasında mahlası bulunmayan 18 beytlik Arapça manzumeler ve 10a sayfasında Monlâ Üftâde'ye ait 6 beytlik ilk mısraları Türkçe, ikinci mısraları ise Farsça olan mülemma bir gazel yer almaktadır.

Mecmuada nazire şiirler de bulunmaktadır. Cevrî'nin (21b/24a-b) Bağdatlı Rûhî'nin terkib-bend'ine naziresi ve Sâmî'nin (116a-119a) Bağdatlı Rûhî'nin terkib-bend'ine yazdığı naziresi yer almaktadır. Mecmuada Bağdatlı Rûhî'nin terkib-bend'i yanında bu şiire hem Cevrî'nin hem de Sâmî'nin yazmış olduğu nazireler bulunmaktadır.

Mecmuanın 2a sayfasında "*Hasan-ı Basri'den Menkuldür Ki*" başlığı altında dua niteliğinde mensur bir metin bulunmaktadır. Yine aynı sayfada Arapça mensur bir dua yer almaktadır. Mecmuanın 43a sayfasında "*Tegâfûl-i (?) Vâsıtî*" başlığı altında mensur olarak tarihi bir olaya değinilmiştir. Mecmuanın 67b sayfasında ebced harfleri ve sayısal değerlerinin altında Arapça mensur "*Hatm-i Hâcegân*" duası bulunmaktadır. Mecmuada az sayıdaki bu bölümler mecmuanın nesir kısımlarını oluşturmaktadırlar.

Mecmuada daha çok dinî-tasavvufî içerikli şiirlerin yer aldığı görülmektedir.

1.3. Mecmuada Şiiri Bulunan Şairler ve Şiirlerinin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı³

Mecmuada yer alan 121 şaire ait 469 manzume ile birlikte şairi belli olmayan 78 manzume yer almaktadır. Mecmuada toplam 548 manzume vardır. Tabloda 121 şaire ait

³ Çalışmamızda kimi tablo ve grafikler Gıyasi Babaarslan'ın yüksek lisans tezi örnek alınarak oluşturulmuştur.

469 ve şairi belli olmayan 78 manzumenin nazım şekilleri belirtilmiş ve karşılıklarına da bu nazım şekillerinin mecmuada buldukları sayfa numaraları yazılmıştır.

Mecmuada bulunan iki ayrı mensur metnin yazarları tabloya dahil edilmemiştir. Bunlar Hasan-ı Basrî ve Vâsîî'dir.

Sıra No	Yaşadığı Yüzyıl	Mahlas	Nazım Şekli	Şiir Sayısı
1	?	Abdî	Gazel	1 (81a)
2	17. yy. (?-1705)	Abdü'l-hay	Gazel	8 (50a, 64b, 82b, 83b, 85a, 92a, 95a, 105b)
			Murabba'	6 (13b, 52a, 52a, 82a, 97a, 99a)
			Koşma	2 (63a, 89a)
3	18. yy. (1785-1839)	Adlî (Sultân II. Mahmûd)	Gazel	2 (12b, 74b)
4	18. yy. (1630/31-1728)	Âgâh	Gazel	1 (119a)
5	16. yy. (?-1545/1546)	Ahmed-i Sârbân	Gazel	1 (23b, 43b)
6	15. yy. (1390-1459)	Akşemsü'd-dîn	Gazel	1 (122a)
7	19. yy. (1768-1849)	Ârif (Kethüdâzâde)	Gazel	1 (40a)
8	?	Âşıkî	Gazel	1 (79a)
9	18. yy. (?-?)	Atûfî	Murabba'	2 (19a, 49a)
10	?	Azîz	Gazel	2 (44b, 45a)
11	17. yy. (1601-1654)	Bahâyî	Gazel	1 (61a)
12	16. yy. (1526-1600)	Bâkî	Gazel	2 (58a, 113a)
13	15. yy. (1352/53-1429)	Bayrâmî	Koşma	1 (127a)
14	?	Behcet	Gazel	1 (15a)
15	17. yy. (1600-1657)	Bîçâre	Gazel	1 (5b)
			Koşma	1 (4b)
16	15. yy. (?-1493)	Cemâlî (Cemâlî-i Halvetî, Şeyh Cemâlî)	Gazel	3 (27b, 28b, 121b)

17	17. yy. (1595(?)-1654)	Cevrî	Terkib-bend	2 (21b, 22b)
18	17. yy. (1640-1710)	Dervîş Abdullâh	Murabba'	2 (6a, 30a)
19	18. yy. (?-1744/45)	Dervîş Ahmed	Gazel	1 (124b)
20	17. yy. (?-1684)	Dervîş Osmân (Osmân)	Gazel	4 (57a, 68a, 80a, 94b)
			Murabba'	1 (97b)
21	?	Emîn	Gazel	1 (80a)
22	?	Emnî	Gazel	4 (17a, 56a, 77a, 80b)
23	18. yy. (?-1734)	Enîs (Receb Dede)	Gazel	1 (77a)
24	?	Es'ad	Murabba'	1 (16a)
25	?	Esrârî	Murabba'	1 (115b)
26	15. yy. (1353-1469)	Eşrefoğlu Rûmî (Rûmî)	Gazel	20 (3b, 32b, 34b, 46b, 47a, 47b, 58b, 60a, 61a, 61b, 68b, 73b, 85a, 104b, 105a, 106a, 121a, 121a, 124a, 126b)
27	18. yy. (?-1735)	Fahrî	Gazel	1 (2b)
28	17. yy. (?-1699)	Fasîh (Ahmed)	Gazel	2 (30b, 115a)
29	17. yy. (?-1693/94)	Fasîhî (Mehmed)	Gazel	1 (79b)
30	17. yy. (?-1686)	Fazlî	Gazel	4 (47b, 52b, 65b, 71a)
			Murabba'	3 (54a, 75b, 101b)
			Koşma	1 (101b)
31	17. yy. (1574-1664)	Fenâyî (Cennet Mehmed)	Gazel	2 (6a, 22a)
			Murabba'	2 (18a, 90b)
32	17. yy. (?-1692)	Fenâyî-i Halvetî	Gazel	1 (66b)
33	17. yy. (?-1694/96)	Fethî	Gazel	15 (14a, 15a, 16b, 43b, 49b, 66b, 71a, 71b, 72a, 76a, 87b, 92a, 93a, 95b, 127a)
			Murabba'	7 (12a, 13a, 60a, 68b, 99b, 100b, 104a)

34	?	Feyzî	Gazel	2 (80b, 119a)
35	17. yy. (?-1667/68)	Gafûrî	Murabba'	10 (20a, 50b, 51a, 57b, 87a, 88b, 93b, 96b, 98a, 123b)
			Gazel	3 (32a, 72b, 93b)
36	16. yy. (?-1604)	Gınâyî	Murabba'	1 (71b)
			Gazel	1 (77b)
37	17. yy. (?-1688)	Hâfız	Gazel	5 (14a, 59b, 78b, 79a, 82a)
38	?	Halîmî	Gazel	1 (57a)
39	?	Hasbî	Gazel	1 (55a)
40	16. yy. (1552-1581)	Hasan (Gülşeni)	Gazel	1 (51b)
41	18. yy. (?-1752/53)	Hâsib	Mesnevi	1 (106b)
42	16. yy. (1543-1594)	Hâşimî	Gazel	1 (19b)
43	?	Hıfzî	Gazel	1 (76b)
44	18. yy. (1655-1753/54)	Hilmî	Gazel	1 (5b)
45	17. yy. (?-1683/84)	Himmat (Derviş Himmat, Himmatî, Âşık Himmat)	Gazel	6 (18a, 44b, 55a, 68a, 104b, 124a)
			Murabba'	2 (54b, 67a)
			Koşma	1 (98b)
46	16. yy. (?-1589/90)	Hubbî	Gazel	1 (78b)
47	?	Hulûsî	Gazel	2 (32b, 77a)
			Murabba'	1 (91a)
48	17. yy. (1541-1628)	Hüdâyî	Koşma	6 (8b, 11a, 20a, 35b, 51a, 101a)
			Murabba'	5 (18b, 44a, 94a, 95a, 100b)
			Gazel	5 (11b, 63b, 72b, 76b, 98b)
			Muhammes	1 (47a)
49	?	Hüsâmeddîn	Gazel	1 (123a)
50	16. yy. (?-1569)	İbn-i Neccâr	Gazel	1 (125a)
51	18. yy. (1703-1780)	İbrahim Hakkî	Muhammes	1 (85b)

52	17. yy. (1664-1703)	İkbâlî (Sultân II. Mustafâ)	Murabba'	1 (65a)
53	18. yy. (1672/73-1740)	İzzî	Gazel	1 (42b)
54	17. yy. (?-1675)	Kâdirî	Gazel	1 (96b)
55	18. yy. (1649/50-1724)	Kâmî	Gazel	1 (113b)
56	17. yy. (?-1715)	Kenzî	Gazel	3 (4b, 37b, 59a)
57	?	Keşfî	Gazel	2 (94b, 105a)
58	17. yy. (?-1625)	Lâ-mekânî	Gazel	1 (61b)
59	?	Latîf	Gazel	1 (46a)
60	17. yy. (1643-1702)	Lutfî (Hoca-zâde)	Murabba'	1 (13a)
			Gazel	1 (47b)
61	17. yy. (1637/38-1715)	Mahvî (Îsâ)	Gazel	6 (47a, 51b, 59a, 60a, 79b, 96a)
			Murabba'	4 (10b, 28a, 45b, 48a)
62	13. yy. (1207-1273)	Mevlânâ	Gazel	2 (72b, 127a)
63	17. yy. (1618-1694)	Mısrî (Niyâzî)	Gazel	49 (6b, 7a, 7a, 9b, 9b, 17a, 24b, 31a, 31a, 31b, 33a, 33b, 34b, 36a, 36b, 37b, 38b, 39a, 46a, 49b, 49b, 53b, 55b, 56a, 59a, 60b, 60b, 62a, 63b, 64a, 64b, 65a, 65b, 66a, 66a, 66a, 66b, 67a, 71a, 72a, 73a, 74a, 75a, 86b, 88b, 102b, 104b, 106a, 124b)
			Murabba'	5 (14b, 22a, 39a, 55b, 75a)
			Muhammes	2 (49a, 53b)
			Koşma	1 (58b)
			Kıt'a	1 (63b)
64	?	Misâlî	Gazel	1 (43b)
65	?	Monlâ Üftâde	Gazel	1 (10a)
66	16. yy. (?-1609/10 veya 1612/13)	Muhyî (Bezcizâde)	Gazel	4 (5b, 6b, 44a, 46b)
67	16. yy. (1546-1595)	Murâd (Sultân III. Murâd)	Koşma	1 (58a)

68	17. yy. (?-1685)	Mustafâ (Musâhib Dâmâd Pâşâ)	Gazel	1 (80a)
69	16. yy. (?-1592)	Mustafâ el-Vânî	Kıt'a	1 (1b)
70	17. yy. (1642-1712)	Nâbî	Gazel	2 (87a, 108a)
			Muhammes	1 (119b)
71	18. yy. (1665-1738)	Nahîfî	Gazel	4 (45a, 53a, 80b, 81a)
			Murabba'	2 (62b, 83a)
72	17. yy. (?-1666?)	Nâ'ilî	Gazel	2 (43a, 78a)
73	17. yy. (?-1655)	Nakşî	Murabba'	5 (5a, 43a, 56b, 84a, 89b)
			Gazel	4 (73b, 77b, 89b, 125a)
			Koşma	2 (42b, 43a)
74	17. yy. (?-1674)	Nâlî	Tahmis	1 (122b)
75	17. yy. (1648/50- 1717/18?)	Nasûhî	Gazel	2 (17b, 124a)
76	18. yy. (?-1727)	Nazîm Yahyâ	Gazel	1 (1b)
77	17. yy. (1622-1701)	Nazmî (Şeyh Mehmed)	Gazel	19 (11b, 17b, 36b, 48a, 59b, 62a, 62b, 64a, 74a, 78b, 79b, 84a, 86a, 87b, 95b, 96a, 97a, 97b, 100a)
			Murabba'	5 (90a, 93a, 100a, 102b, 103b)
			Koşma	3 (54a, 74b, 75b)
			Muhammes	1 (102a)
78	18. yy. (1673-1736)	Necîb (Sultan III. Ahmed)	Murabba'	1 (35b)
79	17. yy. (1595-1651)	Nûrî	Gazel	14 (10b, 19a, 48b, 50a, 56a, 56b, 60b, 64a, 73a, 83b, 103b, 123b, 123b, 126a)
			Koşma	5 (7b, 50b, 53a, 62a, 103a)
			Murabba'	5 (30b, 42a, 57a, 92b, 99b)
			Muhammes	1 (48b)
80	?	Nutkî	Murabba'	1 (38a)
81	?	Ömrî	Gazel	1 (96b)

82	?	Rahîmî	Gazel	1 (115a)
83	19. yy. (1804-1874)	Recâyî	Murabba'	2 (16a, 98a)
84	17. yy. (?-1720)	Refî'â	Gazel	1 (70b)
85	16. yy. (1534/35-1605/6)	Rûhî	Kaside	1 (9a)
			Terkib-bend	1 (25a)
			Gazel	1 (111b)
86	15. yy. (1407-1487)	Rûşenî	Mesnevi	1 (4a)
			Gazel	1 (40a)
			Murabba'	1 (84b)
87	19. yy. (?-19. yy.)	Rüşdî	Gazel	1 (59b)
88	17. yy. (?-1712)	Sâbit (Bosnalı)	Gazel	1 (108b)
89	17. yy. (1581/82-1678)	Sâdık (Sâdıkî)	Koşma	1 (70b)
			Gazel	1 (88a)
90	19. yy. (1803-1866)	Sa'dî	Nazm	1 (1b)
91	?	Sâlikî	Gazel	1 (38a)
92	18. yy. (?-1734)	Sâmî (Arpaemini- zâde)	Gazel	6 (69a, 69a, 69a, 69b, 69b, 70a)
			Murabba'	1 (70a)
			Terkib-bend	1 (116a)
93	15. yy. (1467/68/70- 1520)	Selîm (Yavuz Sultân Selîm)	Gazel	2 (50a, 96a)
			Murabba'	1 (12a)
94	?	Seyyid	Koşma	1 (65a)
95	17. yy. (?-1693)	Seyyid Hüseyin Halvetî (Seyyid Hüseyinî)	Koşma	2 (68a, 81b)
96	16. yy. (16. yy.-1601)	Seyyid Nizâmoghı (Seyyid Seyfî Seyfullâh Seyfî)	Gazel	6 (2b, 3a, 6b, 45a, 74a, 122b)
			Koşma	1 (3b)
97	18. yy. (1699/70-1738)	Sezâyî	Gazel	2 (45b, 58a)
98	?	Sun'î	Gazel	2 (78a, 79a)

99	16. yy. (?-?)	Sücûdî	Gazel	1 (84a)
100	?	Şâfi'î	Gazel	1 (104a)
101	?	Şâkirî	Gazel	1 (115b)
102	?	Şehîdî	Gazel	1 (21a)
103	17. yy. (?-1678)	Şekûrî	Murabba'	1 (34a)
104	16. yy. (1520-1597)	Şemsî	Gazel	12 (8b, 18b, 22a, 34a, 42b, 44b, 70b, 90b, 101a, 125a, 125b, 125b)
105	15. yy. (?-1431?)	Şeyhî	Gazel	1 (105b)
106	?	Tabîb	Mesnevi	1 (36a)
			Murabba'	1 (81b)
107	?	Tâlib	Gazel	3 (33a, 46b, 72a)
			Koşma	1 (63a)
108	18. yy. (?-1752-53)	Uyûnî	Gazel	3 (9a, 10a, 115a)
109	16. yy. (1490-1581)	Üftâde	Gazel	6 (33b, 50a, 51b, 54b, 56b, 86a)
			Koşma	1 (5a)
			Murabba'	1 (94a)
110	16. yy. (1488-1568)	Ümmî Sinân	Gazel	3 (61a, 86b, 126b)
111	16. yy. (?-1595)	Vâhibî	Kaside	1 (91b)
112	18. yy. (?-1764)	Vâhidî	Gazel	1 (83a)
113	17. yy. (1660-1718)	Vahyî	Gazel	2 (76b, 83a)
			Murabba'	1 (88a)
114	17. yy. (?-1696)	Vâlî	Murabba'	1 (82b)
115	?	Vehbî	Rubai	1 (40a)
			Gazel	1 (84b)
116	17. yy. (1561/62-1627)	Veysî	Gazel	1 (62a)
117	16. yy. (?-1582)	Yahyâ (Taşlıcalı)	Gazel	1 (8a)
			Terci'-bend	1 (112a)

118	17. yy. (?-1642/43)	Ya'kûb	Gazel	1 (76a)
119	13. yy. (1240/41- 1320/21)	Yûnus (Dervîş Yûnus)	Gazel	17 (3a, 8a, 22a, 25a, 27b, 28b, 32a, 37a, 44a, 55a, 61a, 74b, 105a, 121b, 122a, 126a, 126b)
			Koşma	7 (27a, 35a, 42a, 45b, 58a, 61b, 64b)
120	17. yy. (?-1622)	Zâkirî	Murabba'	2 (20b, 99a)
			Koşma	2 (89a, 103a)
			Muhammes	1 (39b)
121	?	Zeynü'l-Âbidîn	Gazel	1 (37a)
Şairi bilinmeyen manzumeler			Matla'	25 (12b, 40a, 42b, 46b, 61a, 72a, 108a, 108a, 108a, 108b, 108b, 113a, 113b, 113b, 114a, 121a, 121a, 121b, 123b, 124b, 126a, 126a, 126b, 127a, 127a)
			Müfred	19 (58b, 58b, 60a, 61a, 108a, 108b, 108b, 108b, 111b, 113b, 113b, 113b, 113b, 113b, 114a, 114a, 114a, 124a, 126a)
			Nazm	14 (1b, 28a, 29a, 41a, 46a, 46a, 48a, 108a, 108b, 108b, 111b, 114a, 114a, 115a)
			Gazel	7 (15b, 29b, 38b, 65b, 77b, 105b, 114b)
			Kıt'a	6 (1b, 27a, 63b, 108a, 113b, 114a)
			Murabba'	3 (21a, 35a, 82a)
			Kaside	2 (40b, 41a)
			Koşma	1 (52b)
			Şekli belirsiz	1 (23b)

Tablo 1.1. Şairler ve şiirlerinin nazım şekillerine göre dağılımı.

1.4. Mecmuada Şiiri Bulunan Şairlerin Yaşadıkları Yüzyıllara Göre Dağılımı

Mecmuada toplam 121 şair yer almakla birlikte bu 121 şairden 31'inin yaşadığı yüzyıl tespit edilememiştir. Ağırlıklı olarak 17. yüzyılda yaşamış olan şairlerin şiirlerinin yer aldığı mecmuada; 13. yüzyıldan 19. yüzyılın başlarına kadar hayat süren şairler

mevcuttur. Şairlerin yaşadıkları yüzyıllar ile ilgili bilgiler umumiyetle Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü⁴’nden elde edilmiştir.

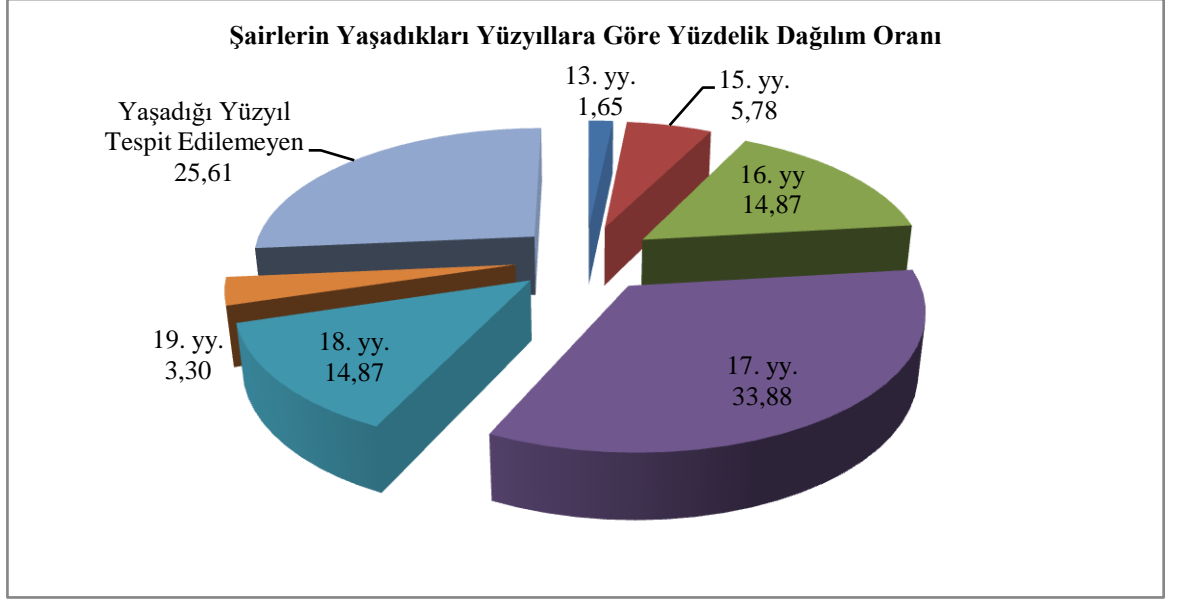
Mecmuada, adına kaynaklarda rastlanmayan 2 şair bulunmaktadır. Bu şairler Monlâ Üftâde ve Şâfi’î’dir. 121 şairin 90’ının yaşadığı yüzyıl tespit edilebilmiş olup bu şairler ve yaşadıkları yüzyılların dağılımı tablo ile aşağıda gösterilmiştir.

Yüzyıl	Şair Sayısı
13. yy	2 (Mevlânâ, Yûnus)
15. yy	7 (Akşemsü’-d-dîn, Bayrâmî, Cemâlî, Eşrefoğlu Rûmî, Rûşenî, Selim, Şeyhî)
16. yy	18 (Ahmed-i Sârbân, Bâkî, Gınâyî, Hasan, Hâşimî, Hubbî, İbn-i Neccâr, Muhyî, Murâd, Mustafâ el-Vânî, Rûhî, Seyyid Nizamoğlu, Sücûdî, Şemsî, Üftâde, Ümmî Sinân, Vâhibî, Yahyâ)
17. yy	41 (Abdü’l-hay, Bahâyî, Biçâre, Cevrî, Dervîş Abdullâh, Dervîş Osmân, Fasîh, Fasîhî, Fazlî, Fenâyî, Fenâyî-i Halvetî, Fethî, Gafûrî, Hâfız, Himmî, Hüdâyî, İkbâlî, Kâdirî, Kenzî, Lâ-mekânî, Lutfî, Mahvî, Mîsrî, Mustafâ, Nâbî, Nâ’îlî, Nakşî, Nâlî, Nasûhî, Nazmî, Nûrî, Refî’â, Sâbit, Sâdık, Seyyid Hüseyin Halvetî, Şekûrî, Vahyî, Vâlî, Veysî, Ya’kûb, Zâkirî)
18. yy	18 (Adlî, Âgâh, Atûfî, Dervîş Ahmed, Enîs, Fahrî, Hâsib, Hilmî, İbrâhim Hakkî, İzzî, Kâmî, Nahîfî, Nazîm Yahyâ, Necîb, Sâmi, Sezâyî, Uyûnî, Vâhidî)
19. yy	4 (Ârif, Recâyî, Rüşdî, Sa’dî)
Yaşadığı yüzyıl tespit edilemeyen	31 (Abdî, Âşıkî, Azîz, Behcet, Emîn, Emnî, Es’ad, Esrârî, Feyzî, Halimî, Hasbî, Hıfzî, Hulûsî, Hüsâmeddîn, Keşfi, Latîf, Misâlî, Monlâ Üftâde, Nutkî, Ömrî, Rahîmî, Sâlikî, Seyyid, Sun’î, Şâfi’î, Şâkirî, Şehîdî, Tabîb, Tâlib, Vehbî, Zeyn’ül-Âbidîn)

Tablo 1.2. Şairlerin yaşadıkları yüzyıllara göre dağılımı.

Mecmuada yer alan 121 şairden 31’inin yaşadığı yüzyıl tespit edilememiştir. Bu 121 şairden geriye kalan 90 şairin yaşadığı yüzyıllara göre yüzdeler dağılımı aşağıdaki grafikte görüldüğü gibidir.

⁴ <http://www.turkedebiyatilisimlersozlugu.com/> (Erişim Tarihi: 29. 10. 2018).

Grafik 1.4. Şairlerin yaşadıkları yüzyıllara göre dağılımı.

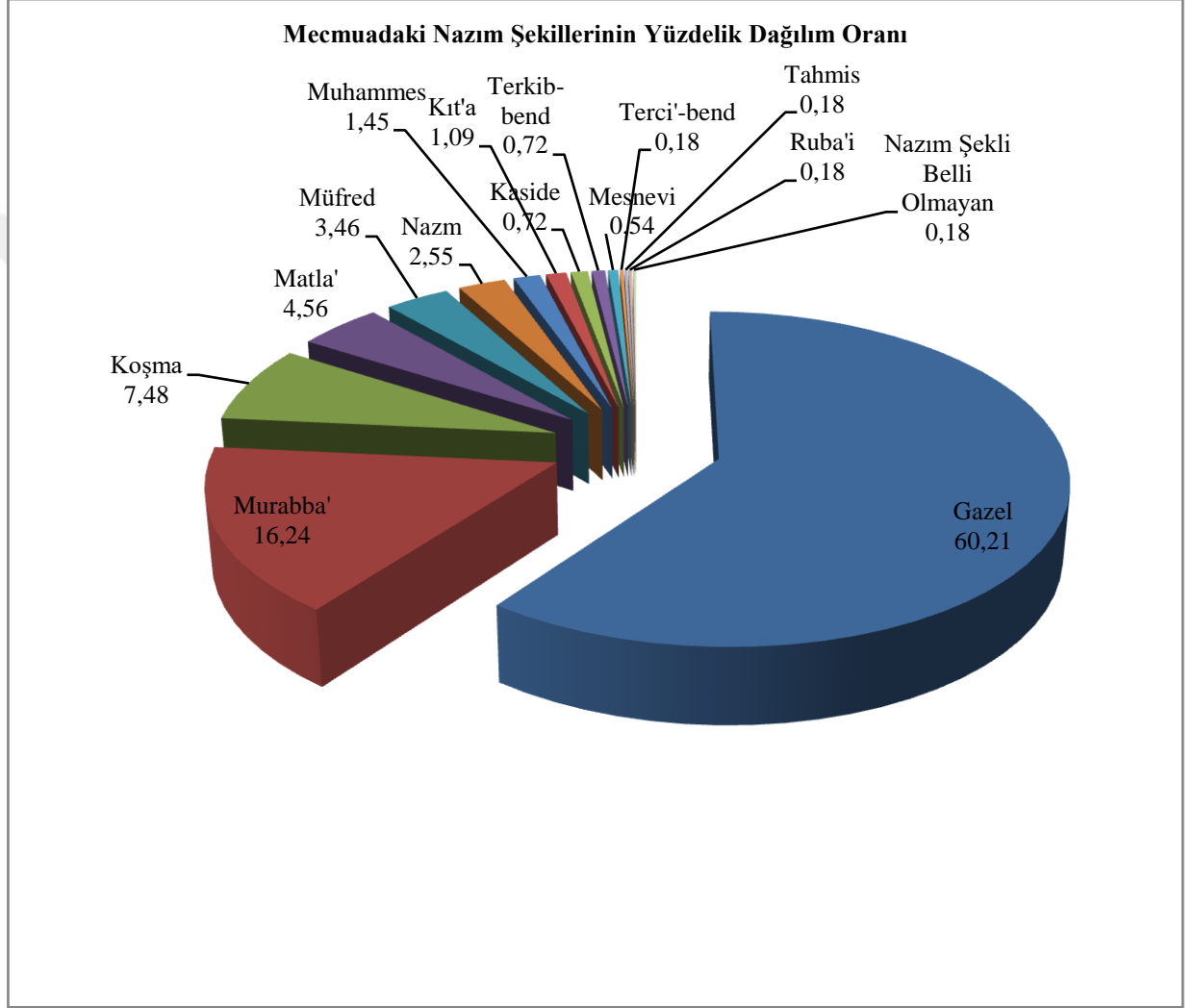
1.5. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Dağılımı

548 manzumenin yer aldığını belirttiğimiz mecmuada, 14 farklı nazım şekliyle kaleme alınmış manzume vardır. Bu manzumelerden bir tanesinin (23b) şekli belirlenememiş olup bu 14 farklı nazım şekli ile 547 manzume mecmuada bulunmaktadır. Kullanılan nazım şekilleri ve manzume sayıları tablo ile aşağıda gösterilmiştir.

Sayı	Nazım Şekli	Şiir Sayısı
1	Gazel	331
2	Murabba'	89
3	Koşma	41
4	Matla'	25
5	Müfred	19
6	Nazm	14
7	Muhammes	8
8	Kıt'a	6
9	Kaside	4
10	Terkib-bend	4
11	Mesnevi	3

12	Terci'-bend	1
13	Tahmis	1
14	Ruba'i	1
Nazım şekli belli olmayan		1

Tablo 1.3. Şiirlerin nazım şekillerine göre dağılımı.

Grafik 1.5. Nazım şekillerinin şiirlere göre kullanım sıklığı.

Mecmuada şiiri bulunan ve de divan sahibi olan bu şairlerin kimi şiirleri divanlarında bulunmamaktadır. Mecmuada yer alan ve divanlarında yer almayan bu şairlerin şiir sayıları ve nazım şekilleri aşağıdaki tabloda olduğu gibidir.⁵

Mahlas	Gazel	Murabba'	Koşma	Mesnevî	Muhammes	Matla'	Toplam
Nazmî (Şeyh Mehmed)	18	5	3	-	1	-	27
Yûnus	6	-	6	-	-	-	12
Nakşî	2	6	-	-	-	-	8
Muhyî	3	-	-	-	-	-	3
Nahîfî	1	1	-	-	-	-	2
Himmat	1	-	-	-	-	-	1
Mısrî	-	1	-	-	-	-	1
Murâd	-	-	1	-	-	-	1
Rûşenî				1			1
Şemsî	1	-	-	-	-	-	1
Ümmî Sinân	1	-	-	-	-	-	1
Toplam	32	13	10	1	1	1	58

Tablo 1.4. Divan sahibi bazı şairlerin divanlarında bulunmayan şiirleri.

⁵ Mecmuada Nazmî mahlası ile yazılmış toplam 28 şiir yer almaktadır. Bu şiirlerden yalnızca 1 adedi (59b) *Şeyh Mehmed Nazmî Dîvânî*'nda bulunmaktadır. Geriye kalan 27 şiirin 5'i (48a, 62b, 84a, 87b, 90a) de Mehmed Nuri Parmaksız'ın hazırlamış olduğu *Eserleri Bestelenen Divan Şairleri (XVII. ve XVIII. Yüzyıllar)* adlı yüksek lisans tez çalışmasında Şeyh Mehmed Nazmî'ye ait olarak kayıtlıdır. (Parmaksız, 2010: 96-99). Mecmuada bulunan Nazmî mahlaslı şiirlerin 6 adedinin Şeyh Mehmed Nazmî'ye aidiyeti kesin olmakla birlikte, geriye kalan Nazmî mahlaslı 22 şiir şekil ve muhteva bakımından incelenmiş ve bu 22 şiirin de Şeyh Mehmed Nazmî'ye ait olması kuvvetle muhtemel olduğu çıkarımında bulunulmuş ve bu 22 şiir çalışmamızda Şeyh Mehmed Nazmî'ye ait olarak kaydedilmiştir.

Bu şiirlerden *Yûnus Emre Dîvânî*'nda olmayan bir gazeli (74b) için bk. "Şiir Mecmûaları ve Cönklerde Yûnus". (Köksal, 2016: 267).

1.6. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Vezinlere Göre Dağılımı

1.6.1. Aruz Vezniyle Yazılmış Şiirler⁶

548 şiirin yer aldığı mecmuada 475 manzume aruz, 66 manzume de hece ölçüsü ile yazılmıştır. Bu 548 manzumeden 4 şiir ölçüsüz yazılırken Arapça 3 şiirin de vezni tespit edilememiştir. Dergâh-nâme manzumesinde (106b-111b) birden çok kalıp kullanılmış olup bu kalıplar tabloya dahil edilmeyerek dipnotta belirtilmiştir. Mecmuada yer alan şiirlerde 19 farklı kalıp kullanılmış olup bu kalıpların kullanım sıklığı tablo ile aşağıda gösterilmiştir.

Sıra	Kullanılan Aruz Kalıpları	Sayı
1	fa'îlâtün/fâ'îlâtün/fâ'îlâtün/fâ'îlün	148
2	mefâ'îlün/mefâ'îlün/mefâ'îlün/mefâ'îlün	101
3	mefâ'îlün/mefâ'îlün/fe'ûlün	46
4	fa'îlâtün/fâ'îlâtün/fâ'îlün	42
5	mef'ûlü/mefâ'îlü/mefâ'îlü/fe'ûlün	30
6	mef'ûlü/mefâ'îlün/mef'ûlü/mefâ'îlün	25
7	müstef'îlün/müstef'îlün/müstef'îlün/müstef'îlün	20
8	fe'îlâtün/fe'îlâtün/fe'îlâtün/fe'îlün	19
9	mef'ûlü/fâ'îlâtü/mefâ'îlü/fâ'îlün	9
10	fe'îlâtün/mefâ'îlün/fe'îlün	7
11	müstef'îlün/müstef'îlün	6
12	mefâ'îlün/fe'îlâtün/mefâ'îlün/fe'îlün	5

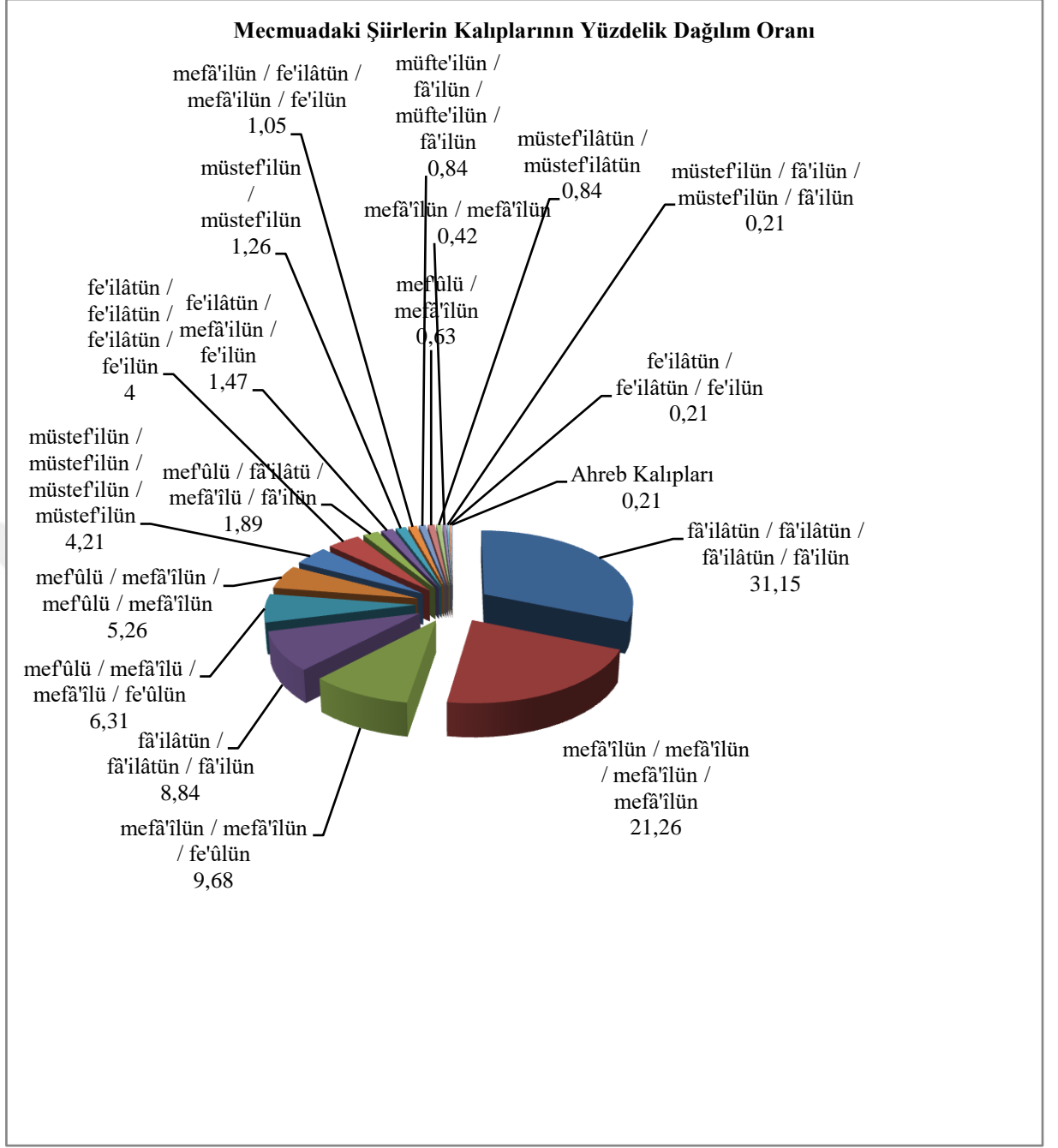
⁶ Mecmuada bulunan "*Dergâh-nâme*" manzumesinde 10 farklı kalıp kullanılmış olup bu kalıplar tabloya dahil edilmemiştir. Bu manzumede kullanılan 10 farklı kalıp aşağıdaki gibidir:

- Fâ'îlâtün / fâ'îlâtün / fâ'îlâtün / fâ'îlün (2)
Fe'îlâtün / fe'îlâtün / fe'îlâtün / fe'îlün (5)
Mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün (1)
Mef'ûlü / fâ'îlâtü / mefâ'îlü / fâ'îlün (2)
Fe'îlâtün / mefâ'îlün / fe'îlün (1)
Fe'îlâtün / fe'îlâtün / fe'îlün (1)
Mef'ûlü / mefâ'îlü / mefâ'îlü / fe'ûlün (1)
Fâ'îlâtün / fâ'îlâtün / fâ'îlün (1)
Mefâ'îlün / mefâ'îlün / fe'ûlün (1)
Mefâ'îlün / fe'îlâtün / mefâ'îlün / fe'îlün (1)

13	müfte' ilün/fâ' ilün/müfte' ilün/fâ' ilün	4
14	müstef' ilâtün/müstef' ilâtün	4
15	mef' ülü/mefâ' ilün	3
16	mefâ' ilün/mefâ' ilün	2
17	müstef' ilün/fâ' ilün/müstef' ilün/fâ' ilün	1
18	fe' ilâtün/fe' ilâtün/fe' ilün	1
19	Ahreb kalıpları	1

Tablo 1.5. Aruz vezinlerinin kullanım sıklığına göre dağılımı.

Mecmuada 548 şiirin 66'sında hece ölçüsü kullanılmış olup geriye kalan 475 manzumede ise aruz ölçüsü kullanılmıştır. Bu 475 manzumenin bir tanesinde (106b-111b) 10 farklı kalıp kullanılmış olup kalıpları ayrı olarak belirtilmiştir. 474 manzumede kullanılan aruz kalıplarının grafik ile yüzdelik olarak kullanım oranı aşağıda gösterilmiştir.

Grafik 1.6. Aruz vezinlerinin şiirlere göre kullanım sıklığı.

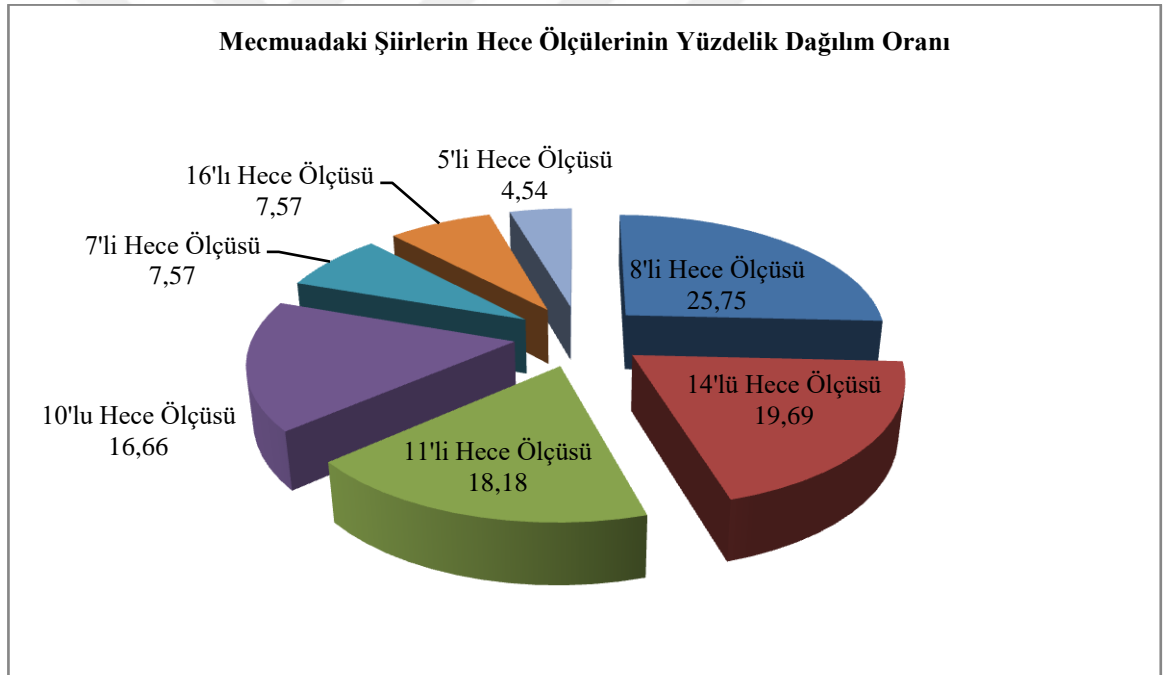
1.6.2. Hece Vezniyle Yazılmış Şiirler

548 şiirin yer aldığı mecmuada 7 farklı hece ölçüsü ile 66 şiir yazılmıştır. Bu 66 şiirin kullanım sıklığı aşağıdaki tabloda gösterildiği gibidir.

Sıra	Kullanılan hece ölçüsü	Sayı
1	8'li hece ölçüsü	17
2	14'lü hece ölçüsü	13
3	11'li hece ölçüsü	12
4	10'lu hece ölçüsü	11
5	7'li hece ölçüsü	5
6	16'lı hece ölçüsü	5
7	5'li hece ölçüsü	3

Tablo 1.6. Hece vezinlerinin kullanım sıklığına göre dağılımı.

Mecmuada yer alan toplam 548 şiirin 66'sında hece ölçüsü kullanılmış olup bu kullanılan hece ölçülerinin mecmuadaki tüm manzumelere göre kullanım oranı yüzdelerle dağılım ile aşağıda tablo üzerinde gösterilmiştir.

Grafik 1.7. Hece vezinlerinin şiirlere göre kullanım sıklığı.

1.7. Mecmuada Bulunan Şiirlerin Nazım Şekillerine Göre Buldukları Sayfa Numaraları

Mecmuada yer alan 548 manzumede 331 gazel, 89 murabba', 41 koşma, 25 matla', 19 müfred, 14 nazm, 8 muhammes, 6 kıt'a, 4 kaside, 4 terhib-bend, 3 mesnevi, 1 terci'-bend, 1 tahmis, 1 ruba'i olmak üzere toplam 14 farklı nazım şekli kullanılmıştır. Bu 548 şiirin nazım şekillerine göre sayfa numaraları aşağıdaki gibidir:

Gazeller:

1b, 2b, 2b, 3a, 3a, 3b, 4b, 5b, 5b, 5b, 6a, 6b, 6b, 6b, 7a, 7a, 8a, 8a, 8b, 9a, 9b, 9b, 10a, 10a, 10b, 11b, 11b, 12b, 14a, 14a, 15a, 15a-b, 15b, 16b, 17a, 17a, 17b, 17b, 18a-b, 18b, 19a, 19b, 21a, 22a, 22a, 22a, 23b, 24b, 25a, 27b, 27b, 28b, 28b, 29b, 30b, 31a, 31a-b, 31b, 32a, 32a, 32b, 32b, 33a, 33a, 33b, 33b, 34a, 34b, 34b, 36a, 36b, 36b, 37a, 37a, 37b, 37b, 38a, 38b, 38b, 39a, 40a, 40a, 42b, 42b, 43a, 43b, 43b, 43b, 44a, 44a, 44b, 44b, 44b, 45a, 45a, 45a, 45b, 46a, 46a, 46b, 46b, 46b, 47a, 47a, 47b, 47b, 47b, 48a, 48b, 49b, 49b, 49b, 50a, 50a, 50a, 50b, 51b, 51b, 51b, 52b, 53a, 53b, 54b, 55a, 55a, 55a, 55b, 56a, 56a, 56a, 56b, 56b, 57a, 57a, 58a, 58a, 58b, 59a, 59a, 59a, 59b, 59b, 59b, 60a, 60a, 60b, 60b, 60b, 61a, 61a, 61a, 61a, 61b, 61b, 62a, 62a, 62a, 62b, 63b, 63b, 64a, 64a, 64a, 64b, 64b, 65a, 65b, 65b, 65b, 66a, 66a, 66a, 66b, 66b, 66b, 67a, 68a, 68a, 68b, 69a, 69a, 69a, 69b, 69b, 70a, 70b, 70b, 71a, 71a, 71a, 71b, 72a, 72a, 72a, 72b, 72b, 72b, 73a, 73a, 73b, 73b, 74a, 74a, 74a, 74b, 74b, 75a, 76a, 76a, 76b, 76b, 76b, 77a, 77a, 77a, 77b, 77b, 77b, 78a, 78a, 78b, 78b, 78b, 79a, 79a, 79a, 79b, 79b, 79b, 80a, 80a, 80a, 80b, 80b, 80b, 81a, 81a, 82a, 82b, 83a, 83a, 83b, 83b, 84a, 84a, 84b, 85a, 85a, 86a, 86a, 86b, 86b, 87a, 87b, 87b, 88a, 88b, 89b, 90b-91a, 92a, 92a, 93a, 93b, 94b, 94b, 95a, 95b, 95b, 96a, 96a, 96a, 96b, 96b, 97a, 97b, 98b, 100a, 101a, 102b, 103b, 104a, 104b, 104b, 104b, 105a, 105a, 105a, 105b, 105b, 105b, 106a, 106a, 108a, 108b, 111b, 113a, 114b-115a, 115a, 115a, 115a, 115b, 119a, 119a, 121a, 121a, 121b, 121b, 122a, 122a, 122b, 123a, 123b, 123b, 124a, 124a, 124a, 124b, 124b, 125a, 125a, 125a, 125b, 125b, 126a, 126a, 126b, 126b, 126b, 127a, 127a.

Murabba'lar:

5a, 6a, 10b, 12a, 12a-b, 13a, 13a-b, 13b, 14b, 16a, 16a-b, 18a, 18b, 19a-b, 20a, 20b, 21a, 22a, 28a, 30a, 30b, 34a, 35a, 35b, 38a, 39a, 42a, 43a, 44a, 45b, 48a, 49a, 50b, 51a, 52a, 52a, 54a, 54b, 55b, 56b, 57a, 57b, 60a, 62b, 65a, 67a, 68b, 70a, 71b, 75a, 75b, 81b, 82a, 82a, 82b, 83a, 84a, 84b, 87a, 88a, 88b, 89b, 90a, 90b, 91a-b, 92b, 93a, 93b, 94a, 94a,

95a, 96b, 97a, 97b, 98a, 98a, 99a, 99a, 99b, 99b, 100a, 100b, 100b, 101b, 102b, 103b, 104a, 115b, 123b.

Koşmalar:

3b, 4b, 5a, 7b, 8b, 11a, 20a, 27a, 35a, 35b, 42a, 42b, 43a, 45b, 50b, 51a, 52b, 53a, 54a, 58a, 58a, 58b, 61b, 62a, 63a, 63a, 64b, 65a, 68a, 70b, 74b, 75b, 81b, 89a, 89a, 98b, 101a, 101b, 103a, 103a, 127a.

Matla'lar:

12b, 40a, 42b, 46b, 61a, 72a, 108a, 108a, 108a, 108b, 108b, 113a, 113b, 113b, 114a, 121a, 121a, 121b, 123b, 124b, 126a, 126a, 126b, 127a, 127a.

Müfredler:

58b, 58b, 60a, 61a, 108a, 108b, 108b, 108b, 111b, 113b, 113b, 113b, 113b, 113b, 114a, 114a, 114a, 124a, 126a.

Nazmlar:

1b, 28a, 29a, 41a, 46a, 46a, 48a, 108a, 108b, 108b, 111b, 114a, 114a, 115a.

Muhammesler:

39b, 47a, 48b, 49a, 53b, 85b, 102a, 119b-120b.

Kıt'alar:

1b, 27a, 63b, 108a, 113b, 114a.

Kasideler:

9a, 40b-41a, 41a-b, 91b.

Terkib-bendler:

21b, 22b-23b, 25a-26b, 116a-119a.

Mesneviler:

4a, 36a, 106b-111b.

Terci'-bendler:

112a-113a.

Tahmis:

122b.

Ruba'i:

40a.

BÖLÜM II

2. MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ VE MESTAP'A GÖRE DÖKÜMÜ

2.1. METNİN KURULUŞUNDA İZLENEN YÖNTEM

1. Metinde şiirlerin sıralanmasında mecmuadaki sıraya uyuldu.
2. Şiirlerin her birine mecmuadaki sıra esas alınarak sıra numarası verildi. Bendler hâlinde yazılan nazım şekillerindeki bendler ve hece ile yazılan dörtlükler Romen rakamlarıyla gösterildi.
3. Her sayfanın nerede başladığı metin üzerinde (1a, 1b, 2a vb.) gösterildi.
4. Her şiirin aruz kalıbı veya hece ölçüsü şairin mahlasından sonra *-fâ'ilâtün / fâ'ilâtün / fâ'ilün* veya *11'li hece ölçüsü* şeklinde- italik ve koyu karakterde gösterildi.
5. Mecmuada yer alan şiirlerin beyt, bend sayısı divanda ya da o şiirin bulunduğu başka bir kaynakta farklılık gösteriyorsa eksik veya fazla beytler, bendler dipnotta gösterilerek dipnotun sonuna çalışmayı yapan kişinin soyadı, çalışmayı yaptığı tarih ve de eserde şiirin bulunduğu sayfa numarası yay ayrıç () içerisinde verildi.
6. Divanda ya da şiirin geçtiği bir başka kaynaktaki beyt, bend sıralaması mecmuadaki şiir ile farklılık göstermekteyse bu fark dipnotta belirtildi.
7. Manzumelerin başında verilen mahlaslar, mecmuada geçmediği takdirde metnimizde köşeli ayrıç [] içerisinde koyu karakterde yazıldı.
8. Mecmuada başlığı olan şiirler -varsa- orijinal başlığı ile koyu ve büyük harflerle yazıldı. Ayrıca şairlerin mahlasları da koyu harflerle yazıldı.
9. Şiirlerin sıra numarasından yahut başlığından sonra konulan yıldız dipnotu * ile divanı basılmış veya lisansüstü tez olarak çalışılmış şairlerin divan adlarının kısaltmaları ve yay ayrıç () içerisinde divanı çalışan kişi, divanı çalıştığı tarih ve divanda bulunan şiirin sayfa numaraları aynı yıldız dipnotu altında göstertildi. Örnek: YND (Gümüş, 1992: 191-192). Ayrıca mecmuada yer alan kimi şiirler, divanda değil de bir tezkire, kaynak kitap ya da makalede yer alıyorsa bu kaynaklar da yıldız dipnotu ile italik olarak göstertildi. Örnek: (Şimşek, 2014: 68-73).

10. Mecmuada yer alan şairlerin yayımlanmış olan divanlarında, yahut farklı kaynaklarda yer alan şiirler; mecmuadaki metin ile karşılaştırıldı. Divanlarda veya farklı kaynaklarda yer alan şiirlerdeki farklılıklar aparatta gösterildi. Doğru olan şekil metne alındı.

11. Metinde köşeli ayraç içerisindeki ibareler, eklemeler için kullanılmıştır. Ayrıca mecmuada okunamayan veya bir kısmı yırtık olan şiirler, yine köşeli parantez içerisinde metne eklenmiştir. Divanda ya da o şiirin bulunduğu farklı bir kaynakta okunamayan kısım okunmuş ise aparatta gösterildi. Kimi şiirlerin bulunduğu sayfaların alt kenarları yırtık olduğu için o kısımda yer alan mısralar okunamadı ve yay ayraç içerisine üç nokta (...) konularak gösterildi. Okunan ancak emin olunamayan veya anlam konusunda tereddütlerimiz olan kelimelerin yanına parantez içerisinde (?) konuldu.

12. Hemzeli kelimelerin yazımında mecmuadaki şekle uyulmuş ve kelime "y" ile yazılmışsa "ğâ'yib, ħâyib" şeklinde, hemze "ʾ" ile yazılmışsa "ğâ'ib, ħâ'ib" şeklinde transkribe edilmiştir.

13. Metinde şük(r), fikr, zikr, lafz gibi kelimeler mecmuada vezin gereği şük(ü)r, fik(i)r, zik(i)r, laf(i)z şeklinde yazıldı. Âsmân, âşkâr, âstân, âftâb, rûzgâr gibi kelimeler de yine vezin gereği âs(ı)mân, âş(i)kâr, âs(i)tân, âf(i)tâb, rûz(i)gâr şeklinde metne eklenmiştir.

14. Şeddeli kelimelerin asli şekilleriyle okunup okunmamasında şiirin vezni göz önünde tutulmuştur.

15. Metinde mecmuanın düzlük yuvarlaklık uyumuna uyuldu.

16. Şiirlerde bulunan vezin kusurları aparatta belirtilmiştir.

17. Vezinle ilgili durumlarda M. Fatih Köksal'ın "Metin Neşrinde Vezinle İlgili Problemler, Bazı Tespit ve Teklifler" (2012: 63-81) makalesindeki önerilere uyulmaya çalışılmıştır.

18. Metin tespitinde birlik sağlamak amacıyla Arapça veya Farsça kelime yahut tamlamaların yazımı konusunda İsmail Ünver'in "Çevri Yazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler" (2008: 1-46) makalesindeki tekliflere uyulmaya dikkat edildi. Dipnotlarda divandan yapılan alıntılarda ise kelimeler şairin divanında olduğu gibi yazıldı. Örneğin; Nazîm-âsâ, Resûla'llâh, ışk gibi kelimeler divanlarda yazılı oldukları şekilde dipnota eklendi.

19. Metinde yer alan Arapça ve Farsça ifadeler transkribe edilerek tırnak içerisinde yazıldı.

20. Açıklamalar kısmında mecmua ile ilgili özel durumlar belirtildi.

21. Metinde vāv-ı ma' düle'ler "" ile gösterildi.

22. Metin tespitinde aşağıdaki transkripsiyon sistemi esas alınmıştır:

Küçük Harf	Büyük Harf	Simge
ﺀ	ﺀ	ء
ā	Ā	آ
ṣ	Ṣ	ص
ḥ	Ḥ	ح
ḫ	Ḫ	خ
z	Z	ذ
ṣ	Ṣ	ص
ḏ , ẓ	Ḑ , Ẓ	ض
ṭ	Ṭ	ط
ẓ	Ẓ	ظ
ʿ	ʿ	ع
ġ	Ġ	غ
ḵ	Ḵ	ق
ñ	-	ك
ū , ō	V , Ū	و
y , ī	Y , Ī	ی

Tablo 1.7. Metin çevrisinde kullanılan özel işaretler.

2.2. MECMUANIN KARŞILAŞTIRILDIĞI DİVANLARIN KISALTMALAR LİSTESİ⁷

- AD:** Âgâh Dîvânı [Akpınar, Ş. (2017). *Âgâh Dîvânı Semerkandî-i Âmidî Hacı Hâfız Mehmed Bulak*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.]
- AND:** Abdülahad Nûrî Dîvânı [Coşkun, A. O. (2001). *Abdülahad Nûrî Dîvânı*. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı.]
- ARD:** Ahmed Rüşdi Dîvânı [Tunadurur, M. (2012). *Edirneli Ahmed Rüşdi Dîvânı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.]
- BD:** Bâkî Dîvânı [Küçük, S. (1994). *Bâkî Dîvânı Tenkitli Basım*. Ankara: Türk Dil Kurumu.]
- BHD:** Bolulu Himmet Dîvânı [Tapsız, M. (1995). *Bolulu Himmet Divan Manzum Tarikatname Âdâb-ı Hurde-i Tarikat*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.]
- BİD:** Biçâre Dîvânı [Aydın, M. (2007). *Biçâre Dîvânı İnceleme-Metin*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.]
- BRD:** Bağdatlı Rûhî Dîvânı [Ak, C. (2001). *Bağdatlı Rûhî Dîvânı Karşılaştırmalı Metin I*. Bursa: Uludağ Üniversitesi.]
- BSD:** Bosnalı Sâbit Dîvânı [Karacan, T. (1981). *XVII. Yüzyıl Şairlerimizden Sâbit ve Edikasyon Kritikli Dîvân Metni*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.]
- CD:** Cevrî Dîvânı [Ayan, H. (1981). *Cevrî Hayâtı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divanının Tenkidli Metni*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.]
- EDD:** Enîs Dede Dîvânı [Gültan, H. (1990). *Receb Enis Dede (Hayatı, Edebi Kişiliği ve Divanı'nun Tenkidli Metni)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.]

⁷ Şairlerin divan adlarının kısaltmaları Şeyma Nur Zararsız'ın doktora tezi örnek alınarak oluşturulmuştur.

- ERD:** Eşrefoğlu Rûmî Dîvânı [Güneş, M. (1994). *Eşrefoğlu Rûmî ve Dîvânı (İnceleme-Metin)*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.]
- FAD:** Fasîh Ahmed Dîvânı [Çıpan, M. (1991). *Fasîh Ahmed Dede Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni* (Cilt: 2). (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.]
- FD:** Fahrî Dîvânçesi [Akın, M. (2010). *Divançe-i Fahrî (İnceleme-Metin)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.]
- FMD:** Fenâyî Mehmed Dîvânı [Aydın, A. (2003). *Fenâyî Cennet Mehmed Efendi ve Dîvânı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.]
- HSD:** Hasan Sezâyî Dîvânı [Özuygun, A. R. (1999). *Hasan Sezâyî'nin Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri, Dîvânı'nın Metni ve İncelemesi I. Cilt*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.]
- İD:** İzzî Dîvânı: [Kara, A. (2007). *İzzî Dîvânı (Tenkitli Metin-İnceleme)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.]
- İHD:** İbrâhîm Hakkı Dîvânı [Güneş, M. (2008). *Tıpkı Basım ve Yeni Harflerle Erzurumlu İbrahim Hakkı Dîvânı*. İstanbul: Sahhaflar.]
- KD:** Kâmî Dîvânı [Erişen Yazıcı, G. (2017). *Edirneli Kâmî ve Dîvânı*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.]
- LHD:** Lâ-mekânî Hüseyin Dîvânı [Tuğluk, İ. H. (2001). *Lâ-mekânî Şeyh Hüseyin Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divanı'nın Tenkitli Metni*. (Yayımlanmamış Master Tezi). Gazi Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.]
- MD:** Murâd Dîvânı [Kırkkılıç, A. (1985). *Sultân Üçüncü Murâd (Murâdî) Hayâtı. Edebî Kişiliği. Eserleri ve Divânının Tenkidli Metni*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi/Fen Edebiyat Fakültesi, Erzurum.]
- MHD:** Mahmûd Hüdâyî Dîvânı [Tatcı, M.-Yıldız, M. (2005). *Azîz Mahmûd Hüdâyî Dîvânı İlâhiyât*. İstanbul: Üsküdar Belediye Başkanlığı.]

- MMD:** Mehmed Muhyiddin Dîvânı [Mutlu, H. (2008). *Mehmed Muhyiddin Efendi ve Dîvânı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.]
- MND:** Mehmed Nasûhî Dîvânçesi [Tatçı, M. (2004). *Üsküdarlı Mehmed Nasûhî ve Dîvânçe-i İlahiyat'ı*. İstanbul: Kaknüs.]
- MSD:** Mustafâ Sâmî Dîvânı [Kutlar, F. (2017). *Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî Dîvânı*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.]
- NAD:** Nakşî Ali Dîvânı [Atik, H. (2007). *Nakşî Ali Akkirmânî Divânı*. Sivas: Buruciye.]
- ND:** Nâbî Dîvânı [Bilkan, A. F. (1993). *Nâbî'nin Türkçe Dîvânı (Karşılaştırmalı Metin)*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.]
- NKD:** Nâ'îlî Kadîm Dîvânı [İpekten, H. (1970). *Nâ'îlî Kadîm Divânı-Ediksiyon Kritik-*. İstanbul: Millî Eğitim Basımevi.]
- NLD:** Nâlî Dîvânı [Çaldak, S. (2010). *Nâlî Dîvânı*. İstanbul: Kesit.]
- NMD:** Niyâzî-i Mısırî Dîvânı [Tatçı. (2015). *Niyâzî-i Mısırî Halvetî Dîvân-ı İlâhiyât*. İstanbul: H.]
- NSD:** Nahifî Süleymân Dîvânı [Aypay, A. İ. (1992). *Nahifî Süleymân Efendi (Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Divanı'nın Tenkitli Metni* (Cilt: 1-2). (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.]
- RD:** Rûşenî Dîvânı [Aydemir, S. (1990). *Dede Ömer Rûşenî (Hayatı, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkîdli Metni)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.]
- SAD:** Sarban Ahmed Dîvânı [Kayabaşı, A. (1995). *Sârbân Ahmed Dîvânı (İnceleme-Metin)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.]
- SD:** Sa'dî Dîvânçesi [Kutlar, F. S. (2003). Sa'dî ve Dîvânçe'si. *Türkoloji Dergisi*, 16(2), 193-219.]

- SND:** Seyfullâh Nizâmoğlu Dîvânı [Söylemez, İ. (2013), *Seyfullâh Nizâmoğlu Dîvânı (İnceleme-Tenkitle Metin)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.]
- ŞBD:** Şeyhülislâm Bahâyî Dîvânı [Uludağ, E. (1992). *Şeyhülislâm Bahayi Divânı (İnceleme-Karşılaştırmalı Metin)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.]
- ŞD:** Şeyhî Dîvânı [Biltekin, H. (2018). *Şeyhî Dîvânı*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.]
- ŞND:** Şeyh Nazmî Dîvânı [Bektaş, H. (2005). *Şeyh Mehmed Nazmî Dîvânı (Ediksiyon Kritik, İnceleme)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.]
- ŞSD:** Şemseddîn Sivâsî Dîvânı [Toparlı, R. (2015). *Şemseddin Sivasî Divanı*. Sivas: Sivas Belediyesi.]
- TYD:** Taşlıcalı Yahyâ Dîvânı [Çavuşoğlu, M. (1997). *Yahyâ Bey Dîvan Tenkidli Basım*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.]
- ÜD:** Üftâde Dîvânı [Bahadıroğlu, M. (2011). *Üftâde Divanı*. İstanbul: Semerkand.]
- ÜSD:** Ümmî Sinân Dîvânı [Bilgin, A. A. (2017). *Ümmî Sinân Dîvânı*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.]
- VD:** Vahyî Dîvânı [Taş, H. (2004). *Vahyî Divanı ve İncelenmesi (Cilt: 2)*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.]
- VÜD:** Vâhib Ümmî Dîvânı [Tatçı, M. (2014). *Vâhib Ümmî Halvetî Dîvân-ı İlâhiyyât-Seçmeler-*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.]
- VYD:** Veysî Dîvânı [Toksa, Z. (1985). *Veysi Divanı (Hayatı, Eserleri ve Edebî Kişiliği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.]
- YED:** Yûnus Emre Dîvânı [Tatçı, M. (2008). *Yûnus Emre Dîvânı Tenkitli Metin*. İstanbul: H.]

YND: Yahyâ Nazîm Dîvânı [GümüŖ, N. (1992). *Yahya Nazîm Dîvânı I (İnceleme-Metin)*. (YayımlanmamıŖ Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.]

2.3. MECMUANIN TRANSKRİPSİYONLU METNİ

-1-

[NAZİM]*

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

1b 1 Reh-i 'aşkuñda bî-şabr u şekībem yâ Resûlallâh⁸

Seni her kim severe⁹ ben raķībem yâ Resûlallâh

2 Kabûl eyle civâr-ı hâzretüñde¹⁰ çekmeyem ğurbet

Bilürsün kendi şehrümde yetimem¹¹ yâ Resûlallâh

* NYD (Gümüş, 1992: 191-192).

⁸ Mecmuada 2 beyti bulunan ve mahlas beyti olmayan bu şiir, Nazım Yahyâ'ya ait 10 beytlik bir şiirdir. Şairin divanında olup da mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Tavâf-ı Ka'be-i şevk-ı cemâlün farz-ı 'aynumdur
Nişâb-ı hâzretünden bâ-naşībüm yâ Resûla'llâh

Gözüm eşk ile mālâmâl gönlüm 'aşk ile memlû
Ba'îdüm şüretâ ma'nen raķībüm yâ Resûla'llâh

Debistân-ı haķīkatde olup şâkird-i nâ-ķâbil
Velî fenn-i mecâzide edībüm yâ Resûla'llâh

Rızâda zühd ü taķvâ hemân levh-i derün sâde
Haķâda şafha-i pür-naķş u zībüm yâ Resûla'llâh

Karîn eyle gül-i ğuş-ı kabûle nâle-i şevkum
Riyâz-ı midhâtüñde 'andelībüm yâ Resûla'llâh

Revâdur tâli'ümde devlet-i evşâfuñ el virse
Felekde mazhar-ı keffü'l-hâzībüm yâ Resûla'llâh

Nola şerh eyledükce vaşfuñı cezb-i ķulüb itsem
Senüñ bîmâruñ olmışken taķībüm yâ Resûla'llâh

Nazım-âsâ olup şîrîn-mezâķ-ı lezzet-i na'tün
Zebânüm mâ'il-i şehd ü zebībüm yâ Resûla'llâh (Gümüş, 1992: 191-192).

⁹ severe: sever, NYD.

¹⁰ hâzretüñde: 'izzetüñde, NYD.

¹¹ yetimem: ğarībüm, NYD.

-2-

[SA‘DÎ]*

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

- 1 Ey risâlet burcınıñ ħurşîd [ü] mäh-ı enveri
V’ey¹² nübüvvet kişveri¹³ âĥir zamân peygamberi

- 2 Ĥaĥ senüñ şānuñda levlâĥ oĥudı yā Muştafā
Ya‘nî¹⁴ sensin yā Muĥammed kâ’inātuñ rehberi

-3-

[VĀNÎ]*

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

- 1 Budur âyîñ-i ‘ Arab bir ĥavmüñ ölse¹⁴ seyyidi
Az olur kim ĥabri üzre bende âzād olmaya
- 2 Sen ki faĥrû’l-mürselînsin Seyyidü’l-kevineysin¹⁵
Ĥâşe li’llâĥ ĥabrine yüz süren âzād olmaya

* SD (Kutlar, 2003: 218).

¹² V’ey: Ey, SD.

¹³ kişveri: mazĥarı, SD.

* (Civelek, 1998: 359).

¹⁴ bir ĥavmüñ ölse: ölse bir ĥavmüñ, M.

¹⁵ faĥrû’l-mürselînsin Seyyidü’l-kevineysin: Şâĥ-ı mürselin ü Seyyid-i kevineysin, (Civelek, 1998: 359).

HAŞAN-I BAŞRÎ'DEN MENKÛLDÜR Kİ

2a Bir kimesne yatsu namâzından şoñra dört rek' at namâz kıluv her rek' atda bir Fâtihâ ve sûre-i ve'd-đuhâ ve elem neşrah leke ve innâ enzelnâhu ve izâ zülzilet okıyup selâm virüp ve ba' de yüz kerre lâ havle velâ kuvvete illâ bi'llâhi'l-'aliyyi'l-'azîm okıyup ve yüz kerre şalavât getüre Hâzret-i Peyğamber şallallâhu 'aleyhi ve sellem Hâzretlerin düşinde göre 'âşıklar bu namâzdan ğâfil olmayalar.

Allâhümme şalli 'alâ Seyyid'il-'Arabi ve'l-'Acem ve İmâmi'l-Mekketi ve'l-Medîneti'l-ğarâm ve tercemân-ı lisâni'l-kıdemi ve menba' i'l-'ilmi ve'l-ğilmi ve'l-ğikmeti ve't-teslîmi. İsmühü's-şerîf mektübun 'ale'l-levhi'l-mağfuz bi-ya' kıti'l-ğalem. Cismühü's-şerîf medfünun bi-Medîneti'l-Münevvereti ve'l-ğarâm ve şalavātu'llâhi ve selâmühü 'alâ kâffeti ehli'l-îmân ve şalli 'alâ cemî'i'l-enbiyâi ve'l-mürselîn ve'l-ğamdüli'llâhi Rabbi'l-'âlemîn.

-4-

[FAHRÎ]*

müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün

2b 1 Ez-cân u dil peyğambere 'âşığ iseñ şallü 'aleyh

Şâhib çıkar rüz-ı cezâ şek eyleme¹⁶ şallü 'aleyh

2 Sünnetini¹⁷ peyğamberüñ icrâ ider iseñ eger

Nâ' il olursın luğfina peyğamberüñ şallü 'aleyh

3 Her kim¹⁸ şerî' at üzredür qurbıyyete başar qadem

* FD (Akın, 2010: 158).

¹⁶ eyleme: itme gel, FD.

¹⁷ Sünnetini: Sünnet-i, FD.

Mazhar olur luṭf-ı Hāḡ'a¹⁹ h̄ç şübhe yoḡ şallū 'aleyh

- 4 Cümle nebīler efdali āḡir zamān peygamberi
İtdi bizi ümmet aña Hāḡḡ'a şük(ü)r şallū 'aleyh²⁰
- 5 Ta' zīm-ile²¹ tekrīm-ile²² leyl ü nehār hem şevḡ-ile
Kim²³ Fahriyā her ḡāl-ile ez-cān u dil şallū 'aleyh

-5-

[SEYYİD NİZAMOĞLI]*

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ūlün

- 1 Cemī' i derdlere dermān Muḡammed
Cihān tendür sen²⁴ aña cān Muḡammed
- 2 Zemīn ü ās(1)mān olmazdı peydā
Senünçün oldı bu ekvān Muḡammed
- 3 Vücūduñ mazhar-ı luṭf-ı²⁵ İlähī

¹⁸ kim: kime, *FD*.

¹⁹ luṭf-ı Hāḡ'a: Hāḡ luṭfına, *FD*.

²⁰ Bu beyt *FD*'de yoktur.

²¹ ile: eyle, *FD*.

²² ile: eyle, *FD*.

²³ kim: ey, *FD*.

* *SND* (Söylemez, 2013: 211).

²⁴ tendür sen: ten gibi, *SND*.

²⁵ luṭf-ı: nūr-ı, *SND*.

Cemālūn²⁶ sūre-i Raḥmān Muḥammed²⁷

4 Günehkār ümmetine kıl şefā' at
Kerem eyle dem-i ğufrān²⁸ Muḥammed

5 Senūn Seyyid Nizāmoĝlı kuluñdur
Hıç āzād²⁹ eyleme sulṭān Muḥammed

-6-

[SEYYİD NİZAMOĝLI]*

mefā'īlūn / mefā'īlūn / mefā'īlūn / mefā'īlūn

- 3a 1 Gözinden ehl-i inkāruñ nihān-ender-nihānsın sen
Muvahḥid ḳanda kim baḳsa 'ayān-ender-'ayānsın sen
- 2 Çü sensin evvel ü āḥir daḥı hem bāṭın u zāḥir
Mekānuñ lā-mekān bī-şek ḳamu kevn ü mekānsın sen
- 3 Gözümdeki gören sensin³⁰ dilümde söyleyen sensin
Semī'ümsin semā'ümsin benüm cānumda cānsın sen

²⁶ Cemālūn: Yüzündür, *SND*.

²⁷ *SND*'de 3. ve 4. beytler tekdım-tehirlidir.

²⁸ kerem eyle dem-i ğufrān: su'āl itdüĝi vaḳt ğufrān, *SND*.

²⁹ āzād: āzār, *SND*.

* *SND* (Söylemez, 2013: 289).

³⁰ Gözümdeki gören sensin: Gözüm ki görmesi sensüñ, *SND*.

- 4 ‘ Aceb deryā vü vaḥdetsin dü ‘ âlem oldu emvâcuñ³¹
Kenârı қа‘ r yoқ aşlā ‘ amīḳ-i³² bī-girānsın sen³³
- 5 Bu yanmağdan³⁴ yağıлмаğdan murādın Hақ ise şūfī
Vücūduñ³⁵ aradan maḥv it nazar қıl gör ne kānsın sen³⁶
- 6 Vücūdı varlığın **Seyyid Nizāmoğlu**’nuñ al gitsün³⁷
Ulaşdur aşlına anı ḥayāt-ı cāvidānsın sen

-7-

[YŪNUS]*

mef‘ ūlū / mefā‘ ĩlün / mef‘ ūlū / mefā‘ ĩlün

- 1 Bir³⁸ dürr-i yetīmem ki görmedi beni ‘ ummān³⁹
Bir қаṭreyem illā ki ‘ ummāna benem ‘ ummān
- 2 Gel mevc-i ‘ acāyib gör deryāya nihān gizli⁴⁰

³¹ ‘ Aceb deryā vü vaḥdetsin dü ‘ âlem oldu emvâcuñ: ‘ Acā’ib baḥr-i vaḥdetsin ki her dü ‘ âlem emvâcuñ, *SND*.

³² aşlā ‘ amīḳ-i: baḥr-i ‘ amīḳ-i, *SND*.

³³ *SND*’de 4. ve 5. beytler takdim-tehirlidir.

³⁴ Bu yanmağdan: Boyanmağdan, *SND*.

³⁵ Vücūduñ: Vücūdı, *SND*.

³⁶ sen: –, M.

³⁷ Mecmuada 6 beyt olarak yer alan bu şiir, şairin divanında 7 beyttir. Divanda olup da mecmuda bulunmayan beyt aşağıdaki gibidir:

Tefekkürle bilinmezsuñ te‘ aḳḳulla bulunmazsuñ

Muḳaddessuñ münezzesuñ ne ĩn ü ne ki ānsuñ sen (Söylemez, 2013: 289).

* YED (Tatçı, 2008: 281).

³⁸ Bir: Ol, *YED*.

³⁹ M’de bu şiir 57b sayfasında tekrar etmektedir.

Zî-bahre nihâyet yok⁴¹ kaçrede olur pinhân

3 Bu ‘âlem-i keşretde sen Yûsuf [u] ben Ya‘ kûb

Ol ‘âlem-i vaḥdetde ne Yûsuf [u] ne Ken‘ân

4 Tevḥîd-i Ene'l-Ḥaḳ'dan dem urmaz idi Maşûr⁴²

‘Aşḳ dârına dost zülfi aşmış anı⁴³ ‘üryân⁴⁴

5 Bu çeşmüm⁴⁵ belâsıdır adum **Yûnus** oldığı⁴⁶

Aşlımı şorar iseñ⁴⁷ sulṭâna benem sulṭân⁴⁸

-8-

[EŞREFOĞLI RÛMÎ]*

mefâ‘îlün / mefâ‘îlün / mefâ‘îlün / mefâ‘îlün

3b 1 Görelden yüzini yârin belâ baña şikâr oldı⁴⁹

⁴⁰ deryâya nihân gizli: deryâ-yı nihân gözle, *YED*.

⁴¹ bahre nihâyet yok: baḫr-i nihâyetsüz, *YED*.

⁴² Tevḥîd-i Ene'l-Ḥaḳ'dan dem urmaz idi Maşûr: Dem urmazıdı Maşûr tevḥîd-i Ene'l-Ḥaḳ'dan, *YED*.

⁴³ aşmış anı: aşmışdı beni, *YED*.

⁴⁴ *YED*'de 3. ve 4. beytler takdim-tehirlidir.

⁴⁵ çeşmüm: cismüm, *YED*.

⁴⁶ Mecmuada 5 beyt olarak yer alan bu şiir, şairin divanında 7 beyttir. Divanda olup da mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Bunda dimeden Mecnûn Leylâ adını Mevzûn
Ne Leylâ idüm anda ne Mecnûn-ı ser-gerdân

Yi-nûn-sîn ulaşmadın cân kuyuya düşmedin

‘İşḳ dadıla mest geldük hem mest giderüz bundan (Tatcı, 2008: 281).

⁴⁷ Aşlımı şorar iseñ: Zâtum şorar olursañ, *YED*.

⁴⁸ Bu beyt *YED*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

* ERD (Güneş, 1994: 428).

İñildüm artdı gün günden gözüm yaşı bıñar oldı⁵⁰

2 Gözüm deyyār hīç görmez aqar qanlu yaşum diñmez⁵¹

Bu derd ü bu firāq-ile içüm taşum buñar oldı

3 ‘ Aceb yā Rab ne derddür⁵² bu getürmez gözüme uyñu

İçümdeki yanan od ħod yaralarum⁵³ yaqar oldı

4 Göñül fikrindedür ħayrān bu cān āvāre ser-gerdān

Bu sevdāya düşeliden dü ‘ ālem baña dar⁵⁴ oldı

5 İñildüm ‘ āleme doldı⁵⁵ görenler der⁵⁶ buña n’oldı

Esirgeyüp bu ħalq derdüm girü baña şorar oldı⁵⁷

6 Var **Eşrefoğlı Rūmī** var bu derdi qılma āş(i)kār

⁴⁹ yārin belā baña şikār oldı: derd ü belā baña şikār oldı, *ERD*.

⁵⁰ Şairin divanında bu şiirin vezni 16’lı hece ölçüsü olarak kaydedilirken çalışmamızda *mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün* vezninde kaydedilmiştir.

⁵¹ diñmez: tırılmaz, *ERD*.

⁵² derddür: dertdür, M.

⁵³ yaralarum: yārānlarum, *ERD*.

⁵⁴ dar: qar, *ERD*.

⁵⁵ doldı: tıldı, *ERD*.

⁵⁶ görenler der: gören eydür, *ERD*.

⁵⁷ Mecmuada 6 beyt olarak yer alan bu şiir, şairin divanında 9 beyttir. Divanda olup da mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Benüm derdüm hemān ol yār baña ne il gerek ne şār
Bu cān ancak anı ister qamusından bızār oldı

Yüregüm yarasına hem gözüm yaşı yiter merhem
Giceler şubħa dek bu ħam baña münis-i yār oldı

Ėamı yāruñ hemān yārdur sa‘ ādet kimde ħam vardur
Şular kim gerçek erlerdür ħamı yükin çeker oldı (Güneş, 1994: 428).

Saňa çün derd-i zehri⁵⁸ Hâk tölü tölü şunar oldu

-9-

[SEYYİD NİZAMOĞLI]*

8'li Hece Ölçüsü

I

- 1 Mevlâm vir ‘aşkını baňa
- 2 Hâyranuñ olayum senüñ
- 3 Bülbül gibi cemâlüne
- 4 Nâlânuñ olayum senüñ

II

- 1 Yandur beni yandur beni
- 2 ‘Aşk meyine kıandur beni
- 3 Ser-hoş idüp döndür beni
- 4 Sekrânuñ⁵⁹ olayum senüñ

III

- 1 Cân kuşunu saňa uçur⁶⁰
- 2 ‘Aşk meyini baňa⁶¹ içür⁶²
- 3 Bu tâc [u] hırkadan geçür⁶³

⁵⁸ zehri: zehrin, *ERD*.

* *SND* (Söylemez, 2013: 485-486).

⁵⁹ Sekrânuñ: Mestânuñ, *SND*.

⁶⁰ Cân kuşunu saňa uçur: Bu cân kuşın saňa uçur, *SND*.

⁶¹ *SND*'de 1. ve 2. mısralar takdim-tehirlidir.

⁶² ‘Aşk meyini baňa içür: ‘Aşkuñ meyin baňa içür, *SND*.

4 ¨Üryānuñ olayum senüñ⁶⁴

IV

1 **Seyyid Nizāmođlı** ĥocam⁶⁵

2 Ayurma kendüden⁶⁶ yücem

3 Eger gündüz eger gicem

4 Mihmānuñ olayum senüñ

-10-

[RŪŞENİ]*

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ūlün

4a 1 Taşavvuf terk-i kı̄l ü kı̄le dirler⁶⁷

⁶³ Mecmuada 4 dörtlük olarak yer alan bu şiir, şairin divanında 8 dörtlükten oluşmaktadır. Divanda olup da mecmuada bulunmayan dörtlükler aşağıdaki gibidir:

Manşūrum ¨aşkuñ dārına
Maẓhar olup dīdārına
Şem' -i cemālūñ nārına
Sūzānuñ olayum senüñ

Al bende benlük olmasuñ
Her kim görürse bilmesüñ
Nām u nişānum ıalmasuñ
Virānuñ olayum senüñ

Nār-ı firkinle yanup
İki cihāndan uşanup
Çarh-ı felek gibi dönüp
Devrānuñ olayum senüñ

Vaşl eyle yāri yārāna
Koma bu günü yaruna
Yağ beni ¨aşkuñ nārına

Büryānın olayum senüñ (Söylemez, 2013: 485-486).

⁶⁴ Bu dörtlük *SND*'de 5. dörtlük olarak kaydedilmiştir.

⁶⁵ ĥocam: ĥ'ācem, *SND*.

⁶⁶ kendüden: kendinden, *SND*.

* (*Şimşek, 2014: 68-73*).

⁶⁷ Bu şiir, Dede Ömer Rüşenî'nin *Âsâr-ı Aşk* isimli eserinde tasavvufun tarif edildiği iki ayrı şiir olarak yer almaktadır. Eserdeki iki şiirden ilki **Der Beyân-ı Tasavvuf Güyed** başlığı taşımakta olup 27 beyitten oluşmaktadır. **Ta'rif-i Diger** başlıklı ikinci şiir ise 40 beyttir. Adı geçen eserde 1. ve 2. şiirlerin toplamı 67 beyt olup mecmuada sadece 4 beyti yer almaktadır. Eserde olup da mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Der Beyân-ı Tasavvuf Güyed

Nedir dense tasavvuf de tezellül
Huşû' vü meskenet sabr u tahammül

Tasavvuf halk ile hulk-ı hasendir
Bu söz ehl-i Hüseyin ile Hasen'dir

Tasavvuf az uyuyub az yemektir
Hak'ın esmâsını çok çok demektir

Bulandırma bulanma sūfî isen
Cefâ vü cevr kılma mūfî isen

Tasavvuf hânını ol kim yemişdür
Ki "es-sūfî ke'l-arzi" demişdür

Döker her kim ki yer üzre kabîhi
Yer andan bitirir dürlü melîhi

Gül üstüne dökürsün gül bitürür
Şakâyık türetir sünbül bitürür

Öper ayağın üstünde duranın
Olur pâ-mâli başına vuranın

Cefâ edene gösterir vefâyı
Anâ gösterene eder senâyı

İlenmez yırtuben virene zahmet
Verir karnın yarâna dürlü ni' met

Yedirir lût u pûti lak urana
Sögüp söylemez üstünde durana

Ki yetmiş iki millettir ana bir
Berâberdir katında küdek u pir

Öper koçar iyü yāvuz demez hic
Ne âkil der ne zeyrek der ne hod kîc

Durur üstünde nice dağ u taşlar
Ne altından savuşur ne hod işler

Yetişen yakar üstünde odunu
Söyündürmez kimesnenin odunu

Ne söger ne döger buşub ne kakır

Basar bağrına sevdiğinden āhir

Basar bağrına dağlar bigi taşı
Döküb gözünden denizler bigi yaşı

Ser-efgende hamüş olub oturur
Cefā vü cevrini halkın götürür

Cefā çekdiği çündür dopdolu genc
Kaçan genc el gire çekmese renc

Savurub bāda verir hākini bād
Sögüb söylemez etmez āh u feryād

Oda suya verir toprağını yel
Ki doğru bağlayub hoş kulluğa bel

Budur kulluğu kim olub murākıb
Oturur oluben hālin muhāsib

Döner geri serinde çarh-ı pergār
Durubdur nokta tek ortada ey yār

Dili zinde özüdür mürde-endām
Gezer içinde dışında ded ü dām

Komuşlardır başında bunca dağı
Durubdur şöyle depretmez ayağı

Tasavvufdan çü yokdur sende dāniş
Yürü var bir bilen kişiye daniş

Ta'rif-i Diger

Tasavvuf terk-i da' vādır demişler
Dahi kitmān-ı ma' nādır demişler

Tasavvuf hıfz-ı evkāta demişler
Tasavvuf terk-i mā fāte demişler

Tasavvuf bābıdır bezl ü atānın
Tasavvuf beytidir mihr ü vefānın

Tasavvuf bir hidāyetdir Huda'dan
Bunu ben söylemedim bil hevādan

Tasavvuf terk-i evtāndır demişler
Tasavvuf hecr-i ihvāndır demişler

Tasavvuf dāim olmaktadır murākıb
Olub erte gece hālin muhāsib

Tasavvuf etmemeklikdir tasallüf
Hak'ın emrine etmeyüb tasarruf

Tasavvuf kalbi Hakk'a bağlamaktır
Yüregin aşk oduyla dağlamaktır

Tasavvuf hüsn-i hulk ile edebdir
Velî hüsn-i edeb i' tâ-yı Rab'dir

Tasavvuf bilmedir etvâr-ı kalbi
Eridüb koymaya kalbinde kalpı

Cihânın şâhı Abdullah Ensâr
Demiş yâr ol velî bâr olma zinhâr

Düşüben aşk odına bî-tekellüf
Yanub külli kül olmaktadır tasavvuf

Yanar bir nürdür dilde tasavvuf
Yanar riş u burûtu her ki der püf

Yanar bir şem' idir Hakk'ın tasavvuf
Söyünmez demesiyle münkirin püf

Cemî' -i halkı bir görüb tasavvuf
Dememekdir iyüye yavuza tuf

İrâdetdir demiş ba' zı tasavvuf
Demeyüb şeyhine üstâdına üf

Demiş bir uğramış feth ü fütüha
Tasavvuf bezl-i nefse bezl-i rüha

Kerâmet satmamaklıktır tasavvuf
Hak'ın işinde etmeyüb tasarruf

Vefâ göstermedir mânend-i Yûsuf
Cefâ eden kimesne için tasavvuf

Geçen ömrü için edüb te'essüf
Ganîmet bilmekdir vakti tasavvuf

Demiş Zünnün-ı Mısrî kim tasavvuf
Kabül-i şer' dir terk-i tekellüf

Ebübekr u Muhammed'dir tasavvuf
Temellükdür tahallukdur telattuf

Denilmiştir tasavvuf mâ-sebakdan
Sükün-ı kalbdır mādün-ı Hak'dan

Demiştir bu sözü Hamdün-ı Kassâr

Hemān vecd ü semā^ç u hāle dirler

2 Taşavvuf küllī⁷ geçmekdür özinden

Dağı incinmemekdür il sözinden

Mürīd-i Bū Türāb şeyh-i ebrār

Tasavvuf oldur olub cismi tayyār
Ola ahvāl-i kalbi ayn-ı settār

Demiş bu sözi bir sāhib icābet
Nedir dense tasavvuf de inābet

Olar kim şeyhlik temkīne derler
Tasavvuf tövbe vü telkīne derler

Ebū Osmān-ı Mekki⁷'nin sözüdür
Tasavvuf zühd ü takvānın özüdür

Demişdir hem tasavvuf Bişr-i Hāfi⁷
Aritib etmedir gönlünü sāfi⁷

Tasavvufdur der İbrāhim Edhem
Tarīkında Hak'ın durmağı muhkem

Tasavvufdur denilmiş ins ü kurbet
Ara yerden sürülüb havf u heybet

Kitābında demiş sāhib tasarruf
Cemī^ç i ondur erkān-ı tasavvuf

Tasavvufdur denilmiş safvet-i kalb
Hudā'dan gayriden kalbin edib kalb

Tasavvuf halkdan kaçmağa derler
Özi çün Hakk'a yol açmağa derler

Özün ögmeye şeydālık demişler
Dahi yermeye ra^ç nālık demişler

Kerāmet satmamaklıktır kerāmet
Kerāmetdir denilmiş terk-i ādet

Muhib mahbūbın ey sāhib sa^ç ādet
Görüb söyleşmedir keşf ü kerāmet (*Şimşek, 2014: 68-73*).

- 3 Taşavvuf yār olup bār olmamağdur
Dağı hergiz dil-āzār olmamağdur
- 4 Taşavvuf itmemekdür güç uşıldür
Kağımı mazhar olmağdur kabıldür
- 5 Taşavvuf terk-i⁶⁸ dünyā-yı denidür
Bu sözi söyleyen bil **Rūşeni**'dür
- 6 Taşavvuf terk-i dünyā ile ' uqbā
Kıla arada mağzā zāt-ı Mevlā
- 7 Taşavvuf kimse gönlin yıkmamağdur
Harām u nehy olana bağmamağdur
- 8 Taşavvuf yār olup bār olmamağdur
Gül-i⁶⁹ gülzār olup hār olmamağdur
- 9 Taşavvuf aña dirler kārı ola
Derūnı ğıll u ğışdan ' ārī'ola
- 10 Taşavvuf vāşıl olmağdur Hudā'ya

⁶⁸ terk-i: buğz-ı, (*Şimşek, 2014: 68-73*).

⁶⁹ Gül-i: Güli, M.

Ḥabībī hem resūli Muşţafā'ya

-11-

[KENZĪ]*

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

- 4b 1 Mefātīḥü'l-ḥudā⁷⁰ oldı hilālün yā Resūlallāh
Meşābīḥü'd-dücā⁷¹ nūr-ı cemālün yā Resūlallāh
- 2 Yazaldan ḳalbüme ḥüsnün kitābın Ḥazret-i Allāh⁷²
Beni mest eyledi fikr ü ḥayālün yā Resūlallāh
- 3 ' Aceb mi her seḫer nālān⁷³ iderse ' andelīb-i dil
Nevā-sāzı⁷⁴ gülistāndur maḳālün yā Resūlallāh
- 4 Ḥabībā nār-ı firḳatle ḳuluñ **Kenzi** ḫarāb oldı
' İmāret eyledi ' aşḳ-ı⁷⁵ vişālün yā Resūlallāh

-12-

[BİÇĀRE]*

* (Tatcı, 2006: 242-243).

⁷⁰ ḥudā: Hudā, (Tatcı, 2006: 242-243).

⁷¹ Meşābīḥü'd-dücā: Mesābīḥü'l-dücā, (Tatcı, 2006: 242-243).

⁷² Allāh: Mevlā, (Tatcı, 2006: 242-243).

⁷³ nālān: nāle, (Tatcı, 2006: 242-243).

⁷⁴ sāzı: sāz-ı, (Tatcı, 2006: 242-243).

⁷⁵ ' aşḳ-ı: 'id-i, (Tatcı, 2006: 242-243).

8'li Hece Ölçüsü

I

- 1 Ey 'âşîklar ey şâdıklar
- 2 Gelün tevḥîd eyleyelüm
- 3 Helâk olsun münâfıklar
- 4 Gelün tevḥîd eyleyelüm

II

- 1 Göñül Ḥaḫḫ'ı fikr eylesün
- 2 İn'âmına şükr eylesün
- 3 Ḥaḫ'da bizi zıkr eylesün
- 4 Gelün tevḥîd eyleyelüm

III

- 1 Nefsi hevâsından keser
- 2 Ḳalbün ḳapuların açar
- 3 Ehl-i tevḥîd[i] Ḥaḫḫ sever
- 4 Gelün tevḥîd eyleyelüm⁷⁶

IV

- 1 Seni şirkden eyler ḫalâş
- 2 Ḥaḫ ḳatında olursın ḫâş
- 3 Maḳşûd ise eger iḫlâş
- 4 Gelün tevḥîd eyleyelüm⁷⁷

* BİD (Aydın, 2007: 128-129).

⁷⁶ Bu dörtlük *BİD*'de yoktur.

V

- 1 Budur begüm aşı-1 uşul
- 2 Dağı budur bāb-1 vuşul
- 3 Bundan itmek hergiz nüķul
- 4 Gelün tevḥīd eyleyelüm

VI

- 1 Țutmañ münāfıķuñ sözin
- 2 Enbiyānuñ izleñ izin
- 3 Açar ķalbünüzüñ gözin
- 4 Gelün tevḥīd eyleyelüm

VII

- 1 Bunda gelen bir gün gider
- 2 Bunda ķalur sīm ile zer
- 3 **Bīçāre**'den aluñ ḥaber
- 4 Gelün tevḥīd eyleyelüm

-13-

[NAĞŞİ]*

fā' ilātün/ fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

- 5a 1 Bula tevḥīd ile esmādan gönüller inbisāt

⁷⁷ Bu dōrtlük *BİD*'de 3. dōrtlük olarak kaydedilmiştir.

* Bu şiir *NAD*'da yoktur.

2 Nūr-ı zikrũnle gele ʿ uşşāka yā Rabb[ī] neşāt

3 Dostlar gele ideler her demde zevk-ı ihtilāt⁷⁸

4 Nūr-ı zikrũnle gele ʿ uşşāka yā Rabb[ī] neşāt

II

1 Keşf olur ʿ aşıklara himmet irüp rāz-ı nihān

2 Dola envār-ı tecellī ile hep kevn ü mekān

3 Ol şafādan mest olup girsün semāʿ a ʿ aşıkān

4 Nūr-ı zikrũnle gele ʿ uşşāka yā Rabb[ī] neşāt

III

1 **Nakş**-i bī-çāreñi luţfuñla eyle ber-murād

2 Yā İlahī dilerüm ki eyle ihsānuñ ziyād

3 Olur her demde iki ʿ ālem luţfuñ ile şād⁷⁹

4 Nūr-ı zikrũnle gele ʿ uşşāka yā Rabb[ī] neşāt

-14-

[ÜFTĀDE]*

8'li Hece Ölçüsü

I

1 Ey tarīkat⁸⁰ erenleri

2 Dost yolunuñ⁸¹ rehberleri⁸²

⁷⁸ Bu mısranın vezni kusurludur.

⁷⁹ Bu mısranın vezni kusurludur.

* ÜD (Bahadıroğlu, 2011: 94-95).

⁸⁰ tarīkat: hakikat, ÜD.

- 3 Tâliblerüñ serverleri⁸³
4 Dostdan haber virüñ baña

II

- 1 Düşdi yüregüme firâk
2 Dostumdan olmışam⁸⁴ ırak
3 İdemezem⁸⁵ hergiz yırak⁸⁶
4 Dostdan haber virüñ baña

III

- 1 Hicrân içinde kalmışam
2 Derd [ü] ğam ile dolmuşam
3 Çok ğuşşalara talmışam
4 Dostdan haber virüñ baña⁸⁷

⁸¹ yolmuñ: ilinin, *ÜD.*

⁸² rehberleri: serverleri, *ÜD.*

⁸³ serverleri: rehberleri, *ÜD.*

⁸⁴ olmışam: oldum ben, *ÜD.*

⁸⁵ İdemezem: idemedim, *ÜD.*

⁸⁶ yırak: yarak, *ÜD.*

⁸⁷ Şairin divanında bu dörtlükten sonra, mecmuda bulunmayan 3 dörtlük daha yer almaktadır. Bu dörtlükler aşağıdaki gibidir:

Bulamayan bunda anı
Şād olmaz anun hiç cānı
Benlikden alsın ol beni
Dostdan haber verin bana

Anun ile bulam anı
Terk eylerim cān u teni
Yol açıvere ol Ganī
Dostdan haber verin bana

Varam visāline erem
Güzel cemālini görem
Tağıklarımı hep derem
Dostdan haber verin bana (Bahadıroğlu, 2011: 94-95).

IV

- 1 Miskīn faķīr Üftāde'ye
- 2 İçi taşu pür-yāreye
- 3 Terk itmege⁸⁸ bī-çāreye
- 4 Dostdan haber virüñ baña

-15-

[HİLMİ]

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

- 5b**
- 1 Fezā-yı dergehün kân-ı 'aṭādur yā Resūlallāh
Cenābuñ melce-i ehl-i vefādur yā Resūlallāh
 - 2 'Aceb midür ṭavāf itse melekler ravza-i pākün
Felekler ḥāk-i pāye çehre-sādur yā Resūlallāh
 - 3 Derd-i [b]ālā ki rû-māle sebebdür neyl [ü] gufrān⁸⁹
'Uṣāta āsitānuñ mültecādur yā Resūlallāh
 - 4 Ne mümkin eylemek icmāl vaşfuñ **Hilmī**'i 'āciz
Ki vaşşāfuñ Cenāb-ı Kibriyā'dur yā Resūlallāh

⁸⁸ itmege: etmeyin, ÜD.

⁸⁹ Bu mısranın vezni kusurludur.

[BİÇĀRE]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 1 Yā İlähî düşdigüm yerde qoma qaldur beni⁹⁰
Nice demdür aqlaram bir demde [de] güldür beni
- 2 Bir kerem kânı Hudâ'sın yâ Kerîm ü yâ Raḥîm⁹¹
Raḥmetüñ deryāsına bir kerre de taldur beni⁹²
- 3 Pādişāhum şol zamān kim da' vet idersüñ beni
Vuşlatuñla qıl tecellî⁹³ ba' dehū öldür beni
- 4 Baḥr-i ḥayretde gezer **Bîçāre**'yem yâ Rabbenā
Rüz(i)gārum qıl muvāfiq vuşlata irgür⁹⁴ beni

[MUḤYÎ]*

* BİD (Aydın, 2007: 171).

⁹⁰ Şairin divanında bu beyitten sonra, mecmuda bulunmayan1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Vuşlūñ sevdāsına virdüm cemî' -i varımı

Müflisem bî-çāreyem nūruñ ile taldur beni (Aydın, 2007: 171).

⁹¹ kânı Hudâ'sın yâ Kerîm ü yâ Raḥîm: kân-ı Hudâ'sın yâ Kerîm, M.

⁹² Raḥmetüñ deryāsına bir kerre de taldur beni: Raḥmet iḥsānuñ deryāsına taldur beni, M.

⁹³ Vuşlatuñla qıl tecellî: Zātuñ ile tecellî it, BİD.

⁹⁴ vuşlata irgür: vaşlma şaldur, BİD.

* MMD (Mutlu, 2008: 109).

- 1 Arz it cemālũn göreyim⁹⁵ ey mäh-ı tãbãn Muştafã
Ref' it niķãbuñ rüyını şems-i dıraşşãn⁹⁶ Muştafã
- 2 İren saña⁹⁷ irdi Hãķ'a ' aşķ zencir'in boyna⁹⁸ taķa
Tã Hãķ cemãlüñle⁹⁹ baķa ey nür-ı cãnãn Muştafã¹⁰⁰
- 3 Hãķķ'ũñ sen olduñ maħremi¹⁰¹ sensũñ ķamunuñ rehberi
Seni seven olur veli¹⁰² cümleden ey kãn Muştafã¹⁰³
- 4 Medħ eylemek seni muħãl meddãħuñ olmış¹⁰⁴ Zü'l-celãl
Muħyĩ ķuluña ķıl vişãl¹⁰⁵ ey Hãķķ'a miħmãn Muştafã¹⁰⁶

-18-

[DERVİŞ ' ABDU'LLÃH]

⁹⁵ göreyim: göreyin, *MMD*.

⁹⁶ rüyını şems-i dıraşşãn: yanayın iy şems ü sulţãn, *MMD*.

⁹⁷ saña: senũñle, *MMD*.

⁹⁸ zencir'in boyna: zencirini boynuna, *NMD*.

⁹⁹ cemãlüñle: cemãline, *MMD*.

¹⁰⁰ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşãğdaki gibidir:

Senũñle oldu ãfitãb Hãķ saña gönderdi ķitãb

' Aşık'lara fetħ oldu bãb iy derde dermãn Muştafã (Mutlu, 2008: 109).

¹⁰¹ maħremi: mażharı, *MMD*.

¹⁰² olur veli: oldu beri, *MMD*.

¹⁰³ *MMD*'de 2. ve 3. beytler takdim-tehirlidir.

¹⁰⁴ olmış: oldu, *MMD*.

¹⁰⁵ ķuluña ķıl vişãl: ķuluñı eyle işãl, *MMD*.

¹⁰⁶ Bu beyt *MMD*'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

I

- 6a 1 Cān [u] dilde 'aşk mihmān eyleyen
2 'Aşq senüñdür dil senüñdür cān senüñ
3 'Aşq-ile 'uşşāq nālān eyleyen
4 'Aşq senüñdür dil senüñdür cān senüñ

II

- 1 Kabza-i kudrettedür cümle nüfūs
2 Bu merāyāda zuhūr iden 'ukūs
3 Dāver-i 'aşq¹⁰⁷ eyledi dilde cülūs
4 'Aşq senüñdür dil senüñdür cān senüñ

III

- 1 Gelse 'aşkuñ dili şādān eylese
2 Dervīş 'Abdu'llāh'[1] ḥandān eylese
3 'Ālem-i ma' nāda sultān eylese
4 'Aşq senüñdür dil senüñdür cān senüñ

-19-

[FENĀYĪ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

¹⁰⁷ Dāver-i 'aşq: Dāver-i 'aşq-ı İllāhī, M.

* FMD (Aydın, 2003: 213-214).

1 Cān u dil şehrin¹⁰⁸ ezelden eyledi¹⁰⁹ yağmā-yı ʿaşk

Ol vechden düşdi bu ʿālemlere ğavġā-yı ʿaşk

2 Derde düşenler bilirler¹¹⁰ ehl-i derdüñ hālını

Gör niçe ʿāķilleri¹¹¹ Mecnūn ider Leylā-yı ʿaşk¹¹²

3 Gel gülistān seyrüñ eyle çık kafesden ey ħazān¹¹³

Cennet-i¹¹⁴ ķudse ʿurūc it bulasuñ meʿvā-yı ʿaşk¹¹⁵

4 Çünkü mevcūd nuķk imiş ʿālemde ʿaşk ķāʿim-maķām

Bize bildürdi **Fenāyī** reh-beri¹¹⁶ Mevlā-yı ʿaşk¹¹⁷

-20-

[NİYĀZİ]*

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

6b 1 Zūlmet-i hecrüñle¹¹⁸ bīdār olmışam yā Rab meded

¹⁰⁸ şehrin: şehri, M.

¹⁰⁹ eyledi: eyledüñ, *FMD*.

¹¹⁰ Düşenler bilirler: Düşendür bilenler, *FMD*.

¹¹¹ ʿāķilleri: ʿārifleri, *FMD*.

¹¹² Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Zāhir olup sırrumuz ʿālemlere fāş eyledi

Hem-dem olaldan bu sırra noķta-ı sevdā-yı ʿışk (Aydın, 2003: 213-214).

¹¹³ ħazān: hezār, *FMD*.

¹¹⁴ Cennet-i: Cenneti, M.

¹¹⁵ *FMD* de 2. ve 3. beytler takdim-tehirlidir.

¹¹⁶ reh-beri: reh-ber-i, *FMD*.

¹¹⁷ Bu beyt *FMD* de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

* NMD (Tatcı, 2015: 400-401).

İntizâr-ı şubh-ı dîdâr olmuşam yâ Rab meded

2 Gülşen-i vaşluñ nesîmin irgürüp bād-ı şabâ

‘Andelîb-i bâğ-ı gülzâr olmuşam yâ Rab meded

3 Kalmışam zindân-ı çeşm¹¹⁹ içre bugün tenhâ ğarîb

Bu kafesde rûz [u] şeb zâr olmuşam yâ Rab meded¹²⁰

4 Bu Niyâzî düşdi varlık çâhına Yûsuf gibi

Al elin¹²¹ kırtar ki nâ-çâr olmuşam yâ Rab meded

-21-

[SEYYİD SEYFÎ]*

fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilün

1 Zât-ı Bârî’den haberdâr olduğum midür şuçum

Cümle¹²² ‘âlem bilmez iken¹²³ bildigüm midür şuçum

¹¹⁸ hecrüñle: hicrinde, *NMD*.

¹¹⁹ çeşm: cism, *NMD*.

¹²⁰ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 3 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Şol şarâbı kim anı sundun bana rûz-ı elest
Ol zamândan mest-i hüşyâr olmuşam Yâ Rab meded

Her nere varsam yakar bu cânımı aşk âteşi
Yana yana külli pür-nâr olmuşum Yâ Rab meded

Vahdet ilinde seninle yâr idim n’oldu bana
Kesret içre bend-i ağıyâr olmuşum Yâ Rab meded (Tatçı, 2015: 400-401).

¹²¹ elin: elim, *NMD*.

* SND (Söylemez, 2013: 276).

- 2 Niceler genc̄ine-i H̄aḡ'dan ḡberd̄ar olmadı
Ben bu v̄ir̄an gönl̄üm içre buld̄ıḡum mıdur şuçum¹²⁴
- 3 Küfri virdüñ¹²⁵ kāfire dind̄ara virdüñ¹²⁶ d̄in[i] de¹²⁷
Ben cem̄al-i H̄aḡḡ'a ḡayr̄an oldıḡum mıdur şuçum¹²⁸
- 4 Zāhidā kendüñ görüp daḡl itme **Seyyid Seyf̄**'ye
Varlıḡum terk eyleyüp maḡv¹²⁹ oldıḡum mıdur şuçum

-22-

[MUḡYĪ]*

mef̄ ūlū / mēfā' īlūn / mēf̄ ūlū / mēfā' īlūn

- 1 Derd ehl[i] lib̄asını 'aşḡ-ile giyen gelsün¹³⁰
Zehrini şeker gibi z̄evḡ-ile yiye gelsün

¹²² Cümle: H̄aḡ-ı, *SND*.

¹²³ bilmez iken: bilmedigüñ, *SND*.

¹²⁴ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Māsivādan 'ālem-i ḡalbüm muşaffā eyleyüp

Şol muḡabbet nūri ile doldıḡum mıdur şuçum (Söylemez, 2013: 276).

¹²⁵ virdüñ: virdim, *SND*.

¹²⁶ virdüñ: virdim, *SND*.

¹²⁷ d̄in[i] de: d̄ini, *SND*.

¹²⁸ Bu beyt *SND*'de 4. beyt olarak yer kaydedilmiştir.

¹²⁹ maḡv: yoḡ, *SND*.

* Bu şiir *MMD*'de yoktur.

¹³⁰ Bu şiir, Esrar Dede'ye ait olan ve İlhan Genç'in hazırlamış olduḡu *Tezkire-i Şu'arā-yı Mevleviyye (İnceleme-Metin)* adlı eserde birkaç farklılık dışında aynen yer almakta ve şiirin mahlas kısmında Ādem yazmaktadır. (Genç, 2018: 25). Yine aynı şiir 17. *Asır Mevlevi Edebiyatından Bir Portre: Antalyalı Ādem Dede* adlı makalede yer almaktadır (Ceyhan, 2011: 160). Araştırmalarımız sonucunda tezkirede yer alan şiirin Antalyalı Ādem Dede'ye ait olduḡu ortaya çıkmaktadır.

- 2 Ol günlerini şā'im hem gicelerin k̄ā'im
Faqr āteşine dā'im şabr ile yanan gelsün¹³¹
- 3 K̄il ü k̄āl¹³² ile hergiz maqşūda¹³³ irişilmez
Kendilik-ile olmaz mürşide uyan gelsün¹³⁴
- 4 Aldanma şağın **Muhyi**¹³⁵ her ālına dünyānuñ
Öz varlığını buñun¹³⁶ yoqlığa şayan gelsün¹³⁷

-23-

[MIŞRĪ]*

fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilün

- 7a 1 Āşinā-yı 'aşq olaldan āh u zār eksük degül
Keşt-i bahre dem-ā-dem rüz(i)gār eksük degül
- 2 Şol¹³⁸ cemāl-i muṭlaquñ 'aşkından¹³⁹ ar[t]dıqça müdām¹⁴⁰

¹³¹ Adı geçen eserde bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Haqqa iremez kimse atlas u libās ile
Öz kendü eli ile cāñına kıyan gelsün (*Genç, 2018: 25*).

¹³² K̄il ü k̄āl: K̄āl u kıyl, (*Genç, 2018: 25*).

¹³³ maqşūda: menzile, (*Genç, 2018: 25*).

¹³⁴ Bu beyt adı geçen eserde 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹³⁵ **Muhyi: Ādem**, (*Genç, 2018: 25*).

¹³⁶ buñun: bunuñ, (*Genç, 2018: 25*).

¹³⁷ Bu beyt adı geçen eserde 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

* NMD (Tatçı, 2015: 468).

¹³⁸ Şol: Ol, *NMD*.

¹³⁹ aşkından: aşkında, *NMD*.

Ol kadar nâz artırur bir gül-^ç izâr eksük degül

3 Yiri cennet yakdıđı¹⁴¹ dîdâr olurmış¹⁴² ^ç âşıkũñ
Vech-i nûrından anı yakmağa nâr eksük degül

4 Bir¹⁴³ nişānı ^ç âşıkũñ rāhat bulamaz ğam bulur¹⁴⁴
Ĥayret-ender-ĥayreti leyl ü nehâr eksük degül

5 Şem^ç -i ^ç aşka Mısrıyâ yandur özüñ yoğ ol müdām
^ç Āşıkā her yokluđı¹⁴⁵ üstünde var eksük degül

-24-

[NİYĀZĪ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

1 Devr idüp geldüm cihāna yine bir devrān ola
Ben gidem bu ten serāyı yıķılıp vîrān ola

2 Cüş idüp ^ç ummān-ı cān cismüm gemisi¹⁴⁶ dađıla¹⁴⁷

¹⁴⁰ müdām: niyāz, *NMD*.

¹⁴¹ yakdığı: baķdıđı, *NMD*.

¹⁴² olurmış: olursa, *NMD*.

¹⁴³ Bir: Bu, *NMD*.

¹⁴⁴ rāhat bulamaz ğam bulur: rāhat ölür gam dirilir, *NMD*.

¹⁴⁵ yokluğı: yokluğun, *NMD*.

* *NMD* (Tatcı, 2015: 540-541).

¹⁴⁶ gemisi: gemisin, *NMD*.

¹⁴⁷ dağıla: dağıda, *NMD*.

Yerler altında tenüm hāk-ile¹⁴⁸ yeksān ola¹⁴⁹

3 Dört yanumda¹⁵⁰ nār [u] bād [u] āb [u] hāk ide hücūm

Benligūm anlar alup bu varlıgum tālān¹⁵¹ ola¹⁵²

4 Kābrime dostlar gelüp fikr ideler aḥvālūmi

Her biri bilmekde ḥālūm vālih ü ḥayrān ola¹⁵³

5 Her kim ister bu Niyāzī derdmendi ol zamān

Sözlerini oḡusun kim sırrına mihmān ola

-25-

[NÜRİ]*

8'li Hece Ölçüsü

¹⁴⁸ hāk-ile: toprak ile, *NMD*.

¹⁴⁹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Bu vücudum dağı kalka atıla yünler gibi
Şeş cihātım açıla bir haddi yok meydān ola (Tatçı, 2015: 540-541).

¹⁵⁰ yanumda: yanımdan, *NMD*.

¹⁵¹ tālān: nālān, M.

¹⁵² Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 3 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Dağıla terkībim otuz iki harf ola tamām
Nokta-i sırrım kamūnun cevherine kān ola

Cümle efkār u havāssım haşr ola bu arsada
Kalkalar hep yeniden sankim bahāristān ola

Yevm-i tüblādır o gün her ma' nā bir sūret giyer
Kimi nebat u kimi hayvān kimisi insān ola (Tatçı, 2015: 540-541).

¹⁵³ Bu beyt *NMD*'de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

* AND (Coşkun, 2001: 79).

I

- 7b 1 Tārīqat kıurb-1 sultāndır¹⁵⁴
2 Bu meydān özge meydāndır
3 Hāqīqat sırr-1 sübhāndır
4 Bu meydān özge meydāndır

II

- 1 Bu yol cāndan ferāğ ister
2 Yürekde¹⁵⁵ niçe dāğ ister
3 Buña bir kıalb-i şağ ister
4 Bu meydān özge meydāndır

III

- 1 Bu meydānda şatılır cān
2 Bu meydānda şorulmaz kıan
3 Olur bir demde biñ kıurbān
4 Bu meydān özge meydāndır

IV

- 1 Gelür meydāna ‘āşıqlar
2 Vücūdı ‘aşқа yanıqlar
3 ‘Aceb münkir ne şayıqlar
4 Bu meydān özge meydāndır

V

- 1 Bu yolda **Nūrī** serden geç

¹⁵⁴ sultāndır: Raḥmāndır, *AND*.

¹⁵⁵ Yürekde: Cigerde, *AND*.

- 2 Bu erkân içre sırlar aç
3 Bu meydân içre kıanlar saç
4 Bu meydân özge meydândır

-26-

[YAḤYĀ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 8a 1 Gel vücūduñ perdesūñ kıaldur cemāl-i¹⁵⁶ yār gör
Cān gözūñden sil ğubārı çihre-i dil-dār gör
- 2 Dāmenūñ elden kıoma hergiz ħarābāt ehlinūñ¹⁵⁷
Şūret-i inkārda maḥfī olan ikrār gör¹⁵⁸
- 3 Oyalanma aldanup ārāyişine 'ālemūñ
Menzil-i¹⁵⁹ maḥşūduña bir gün öñürdi varıgör¹⁶⁰
- 4 Murğ-ı rūḥuñ¹⁶¹ rūḥ-ı kıudsilerle cevlān eylesün

* TYD (Çavuşoğlu, 1997: 360).

¹⁵⁶ cemāl-i: cemāli, M.

¹⁵⁷ Bu beyt TYD'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁵⁸ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Mā-takaddemden ħaber vir 'ayn-ı ḥādişdür cihāñ
Maḥşer-i evvelde manzūr-ı ülü'l-ebşārı gör

Çeşmüne kıuḥl-i başar *men kāne fi'd-dünyā* yeter

Gözi açuqlardan ol her laḥza bu esrārı gör (Çavuşoğlu, 1997: 360).

¹⁵⁹ Menzil-i: Menzili, M.

¹⁶⁰ Bu beyt TYD'de 2. beyt olarak kaydedilmiştir.

Çık bu zulumāt¹⁶² kafesden ʿālem-i envār gör¹⁶³

5 Beyt-i maʿmūr oldu **Yahyā**'nuñ bu beyt-i dil-keşi¹⁶⁴

ʿAyn-ı ʿibretle gene¹⁶⁵ maʿmūrā baq miʿmār gör

-27-

[DERVİŞ YÜNUS]*

14'lü Hece Ölçüsü

1 Niçe bir besleyesin bu qad u qāmeti¹⁶⁶

Düşdüñ dünyā zevkine unıtduñ kıyāmeti¹⁶⁷

2 Dervīş¹⁶⁸ qazan ye¹⁶⁹ yedür bir gönül ele getür¹⁷⁰

Biñ¹⁷¹ Kaʿbe'den yigrekdür bir gönül ʿimāreti¹⁷²

¹⁶¹ rūḥuñ: cānuñ, *TYD*.

¹⁶² zulumāt: zulmānī, *TYD*.

¹⁶³ Bu beyt *TYD*'de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁴ beyt-i dil-keşi: şıʿr-i dilkeşi, *TYD*.

¹⁶⁵ gene: yine, *TYD*.

* *YED* (Tatçı, 2008: 402-403).

¹⁶⁶ qad u qāmeti: kaddile kāmeti, *YED*.

¹⁶⁷ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Toprakdan yaratıldun yine toprakdur yirün

Toprak olan kişiler n'ider bu ʿalāmeti

Uslu degül delüdür yüce sarāylar yapan

ʿĀkıbet vīrān olur cümleñün ʿimāreti (Tatçı, 2008: 402-403).

¹⁶⁸ Dervīş: Dürīş, *YED*.

¹⁶⁹ ye: yī, *YED*.

¹⁷⁰ Bu beyt *YED*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷¹ Biñ: Yüz, *YED*.

¹⁷² ʿimāreti: ziyāreti, *YED*.

3 Kerāmetüm var diyü¹⁷³ halka sālūslik şatan

Nefsin müselmān itsün var ise kerāmeti¹⁷⁴

4 Nefsin müselmān iden Hāk yola toğrı giden¹⁷⁵

Yarın aña olısar Muḥammed şefā' atı¹⁷⁶

5 **Derviş Yūnus** sen dađı gerçeklerden olagör¹⁷⁷

Gerçek erenler imiş cūmlenüñ ziyāreti¹⁷⁸

-28-

[HÜDĀYİ]*

8'li Hece Ölçüsü

I

- 8b 1 Ağlamak görindi gözüm¹⁷⁹
- 2 Ağlayalum senüñ ile
- 3 İnlemek görindi gönül
- 4 İnleyelüm senüñ ile

¹⁷³ diyü: diyen, *YED*.

¹⁷⁴ Bu beyt *YED*'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁵ Bu beyt *YED*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁶ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Yüz bin peygamber gele hiç şefā' at olmaya

Vay eger olmazısa Allah'un 'ināyeti (Tatcı, 2008: 402-403).

¹⁷⁷ **Derviş Yūnus** sen dađı gerçeklerden olagör: **Yūnus** imdi sen dađı gerçeklerden olıgör, *YED*.

¹⁷⁸ Bu beyt *YED*'de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 159-161).

¹⁷⁹ gözüm: gönül, *MHD*.

II

- 1 Kanı bu deñlü enbiyâ¹⁸⁰
- 2 Kanı Muhammed Muştafâ
- 3 Çünki gitdi elden şafâ
- 4 Ağlayalum senüñ ile¹⁸¹

III

- 1 Âdem ü Havvâ cennetden
- 2 Ayrı düşdiler niç metden
- 3 Biz dañi derd [ü] şasretten
- 4 Ağlayalum senüñ ile

IV

- 1 Yüzümüz sürelüm hâke
- 2 Âhımız çıksun eflâke
- 3 Tâ irince zât-ı pâke
- 4 Ağlayalum¹⁸² senüñ ile¹⁸³

V

- 1 ‘Aşkuñ oldı aş(i)kâre
- 2 Kaldı **Hüdâyi** âvâre
- 3 Tâ bulınca¹⁸⁴ derd[e] çâre

¹⁸⁰ *MHD*’de 2. ve 3. dörtlükler takdim-tehirlidir.

¹⁸¹ Şairin divanında bu dörtlükten sonra, mecmuada bulunmayan 1 dörtlük daha yer almaktadır. Bu dörtlük aşağıdaki gibidir:

Erişince Hak’dan ihsân
Derdine olunca dermân
Bunu da hoş gör bir zamân
Ağlayalım senin ile (Tatçı-Yıldız, 2005: 159-161).

¹⁸² Ağlayalum: Âh edelim, *MHD*.

¹⁸³ Bu dörtlük *MHD*’de 7. dörtlük olarak kaydedilmiştir.

4 Ağlayalum senün ile¹⁸⁵

-29-

[ŞEMSİ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

1 Sākiyā gel beni ḥayrān eylegil

Ben ġarībi¹⁸⁶ ʿ aṣḡa mihmān eylegil

2 ʿ Aṣḡ ṣarābuñ iḡuben mest olmuṣam

Ben ḥumārūm baña dermān eylegil¹⁸⁷

3 ʿ Aṣḡ-ı¹⁸⁸ ma ʿ ṣūḡ ġöñlümi yaḡmāladı

Gel benüm ḡarṣumda¹⁸⁹ cevlān eylegil¹⁹⁰

4 Bilmezem ma ʿ ṣūḡ ben mi yoḡsa sen

¹⁸⁴ bulınca: olunca, *MHD*.

¹⁸⁵ Şairin divanında bu dörtlükten sonra, mecmuada bulunmayan 1 dörtlük daha yer almaktadır. Bu dörtlük aşağıdaki gibidir:

Bakma cinānın hūrūna
Aldanmaḡıl kusūrūna
Erince vahdet nūrūna
Ağlayalum senin ile (Tatcı-Yıldız, 2005: 159-161).

* ŞSD (Toparlı, 2015: 100).

¹⁸⁶ ġarībi: ġarībim, *ŞSD*.

¹⁸⁷ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Derd-i yāri cān içinde saklarım
Ol kadar kim derde dermān eylegil (Toparlı, 2015: 100).

¹⁸⁸ ʿ Aṣḡ-ı: Aṣḡ, *M*.

¹⁸⁹ ḡarṣumda: ḡarṣıma, *ŞSD*.

¹⁹⁰ Bu beyt *ŞSD*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

Gel benüm müşkilüm āsān eylegil¹⁹¹

5 ‘Āşık isen ma‘ şūka **Şemsī** eger¹⁹²

Ma‘ şūkuñ sırrını pinhān eylegil

-30-

[‘UYŪNĪ]*

9a

-31-

[RŪĤĪ]*

müfte‘ilün / fā‘ilün / müfte‘ilün / fā‘ilün

1 Tāc-ı ser-i¹⁹³ enbiyā pişvā-yı¹⁹⁴ evliyā¹⁹⁵

¹⁹¹ Bu beyt *ŞSD*’de yoktur.

¹⁹² Şemsī eger: ey Şemsī ger, *ŞSD*.

* Bu sayfada ‘Uyūnī’ye ait Arapça bir şiir yer almaktadır. Bu şiir için bk. Ekler, fotoğraf 1.

* BRD (Ak, 2001: C 1., 63-65).

¹⁹³ ser-i: seri, M.

¹⁹⁴ pişvā-yı: pişrev-i, *BRD*.

¹⁹⁵ Mecmuada 3 beyti bulunan bu şiir, Bağdatlı Rūhī’ye ait olup şairin divanında 41 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Şāh-ı Kureyşī-neseb ‘ālim-i ümmī-lağab
Ĥazret-i maĥbūb-ı Rabb şalli ve sellim ‘aleyh

Gevher-i ‘ālī-nijād merci‘-i Ĥalk-ı bilād
‘Avn ü melāz-ı ‘ibād şalli ve sellim ‘aleyh

Ĥayl-i rūsūl ĥātimi sırr-ı ezel ‘ālimi
Maĥlab-ı Hāşimi şalli ve sellim ‘aleyh

Meyve-i naĥl-i vefā ma‘den-i şidk şafā
Menba‘-ı Hāşimi şalli ve sellim ‘aleyh

Nūr-ı ‘uyūn-ı kerem nūr-ı ġuşūn-ı kerem
‘Ūd-ı fūnūn-ı kerem şalli ve sellim ‘aleyh

Serv-i hıram-ı harem şadr-ı kirâm-ı kerem
Emn ü selâm-ı selem şalli ve sellim 'aleyh

Bülbül-i bustân-ı kıuds verd-i gülistân-ı kıuds
Murğ-ı hoş-elhân-ı kıuds şalli ve sellim 'aleyh

Nâtık-ı şıdk u şevâb kâşif-i ümmü'l-kitâb
Şâhib-i faşlü'l- hitâb şalli ve sellim 'aleyh

Menba' -ı cûd-u 'atâ aşl-ı vücûd-ı şehâ
Şâh-ı cünûd-ı vefâ şalli ve sellim 'aleyh

Dürr-i Kureyşî-şâdef şâhib-i 'izz ü şeref
Ersel-i ebhi' -Necef şalli ve sellim 'aleyh

Mülk-i dile hânımız 'âleme sultânımız
Mürde dile cânımız şalli ve sellim 'aleyh

Şubh-ı cemâl-i sabîh vech-i cemîl-i melî
Kulları Hızır u Mesîh şalli ve sellim 'aleyh

Yûsuf-ı Mısr-ı cemâl meh yüzi kaşı hilâl
Menba' -ı âb-ı zülâl şalli ve sellim 'aleyh

Meyve-i bustân-ı luţf lü'lü'-i 'ummân-ı luţf
Bahr-i kerem-kân-ı luţf şalli ve sellim 'aleyh

Mâlik-i mülk-i 'azîm şâri-i şer' -i kavîm
Merd-i reh-i müstakîm şalli ve sellim 'aleyh

Nâşih-ı edyân-ı gâyr hâdim-i esnam u deyr
Bâni-i bünyân-ı hayr şalli ve sellim 'aleyh

Dîn aña maşûsdur şâbit ü maşûşdur
Muşkem ü maşûşdur şalli ve sellim 'aleyh

Zât-ı mukırr-ı şeref bâb-ı melâz u kenef
Efdâl-i "mimmâ selef" şalli ve sellim 'aleyh

Muşhaf-ı âyât-ı hüsn mecma' -ı gâyât-ı hüsn
Râfi' -i âyât-ı hüsn şalli ve sellim 'aleyh

Şems-i sa' âdetdür ol bedr-i celâdetdür ol
Necm-i hidâyetdür ol şalli ve sellim 'aleyh

Mâh-ı sipihr-i cemâl maţla' -ı mihr-i kemâl
Şâhib-i 'izz ü celâl şalli ve sellim 'aleyh

Mağzen-i sırr-ı Hüdâ kân-ı sehâ vü 'atâ
Gevher-i genc-i Hüdâ şalli ve sellim 'aleyh

Seyyidinā Muştafā şalli ve sellim   aleyh

Mahrem-i esrār-ı ğāyb vāqıf-ı aḥbār-ı ğayb
Maṭla  -ı envār-ı ğayb şalli ve sellim   aleyh

Cāna ṭabīb-i maraz ḥil ate oldur ğaraz
Cevher ü bākī   araz şalli ve sellim   aleyh

Taḥt-ı dile ḥān odur dīn ile ĩmān odur
Ḥalk-ı beden-cān odur şalli ve sellim   aleyh

Maḳsem-i luṭf-ı İlāh şāḥib-i tāc ü külāh
Ḥalka melāz ü penāh şalli ve sellim   aleyh

Mihr-i sipihr-i kerem sırr-ı   Arab hem   Acem
Ḥāfız-ı levḥ ü  alem şalli ve sellim   aleyh

Neyyir-i mişbāḥdur zikri dile rāhdur
Rāḥat-i ervāḥdur şalli ve sellim   aleyh

Sırr-ı ezelden ḥabīr şāḥib-i fazl-ı kebīr
Ḥalka beşīr ü nezīr şalli ve sellim   aleyh

Şāh-ı şefī  -i   usāt āyet-i ḥıfz-ı necāt
Rāḥına y z bin şalāt şalli ve sellim   aleyh

Zıll-ı zelīl-i Ḥ dā mihr-i m nīr-i Ḥ dā
Yolına cānlar fedā şalli ve sellim   aleyh

Ma  den-i taḥkīk odur maḥzen-i tevfi  odur
Şāḥib-i Şiddīk odur şalli ve sellim   aleyh

Nāṭı -ı g ftār-ı Ḥa k    ālim-i ḥalk-ı taba 
Şāḥib-i Fār k-ı Ḥa k  şalli ve sellim   aleyh

Ma  den-i iḥsāndur ol merd m-i insāndur ol
Şāḥib-i   Oşmāndur ol şalli ve sellim   aleyh

Aḥmed-i Muḥtārdur ol Seyyid-i Ebrārdur ol
Şāḥib-i Kerrārdur ol şalli ve sellim   aleyh

Cedd-i Ḥ seyn ü Ḥasan mihr-i sipihr-i k hen
Şāḥib-i ḥul -ı ḥasen şalli ve sellim   aleyh

Taḥt-ı dil n ḥānı kıl hācı-i  urbānı kıl
Anı beden cānı kıl şalli ve sellem   aleyh

Efdāl-i ḥalk-ı Ḥ dā eyle şalātı a a
Ḥa şeşehullah bahā şalli ve sellim   aleyh (Ak, 2001: C 1., 63-65).

2 Görse cemâlũn gözüm pāyuña sürsem yüzüm

Yok saña lāyık sözüm şalli ve sellim ʿaleyh

3 **Rūh̄-i** bī-çāreyem vālih ü¹⁹⁶ āvāreyem

Sīnesi¹⁹⁷ pür-yāreyem şalli ve sellim ʿaleyh

-32-

[MIŞRĪ]*

9b

-33-

[NİYĀZĪ]*

mefāʿīlün / mefāʿīlün / mefāʿīlün / mefāʿīlün

1 Zihī kenz-i ḥafī ki_andan gelür her var olur peydā¹⁹⁸

¹⁹⁶ vālih ü: vālā vü, M.

¹⁹⁷ Sīnesi: Bir dili, *BRD*.

* NMD (Tatçı, 2015: 363-364). Mecmuanın bu sayfasında Niyāzī-i Mısri'ye ait Arapça bir şiir yer almaktadır. Bu şiir için bk. Ekler, fotoğraf 2.

* NMD (Tatçı, 2015: 358-359).

¹⁹⁸ Mecmuada 4 beyt olarak yer alan bu şiir, şairin divanında 17 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Zihī deryā-yı vahdet kim kesilmez hergiz emvācı
Bu kesret ālemi andan doğup nā-çār olur peydā

Ne sihr-i bu'l-acebdir kim bu yüzden görünür ağıyār
O yüzden gayrı yok tenhā gelir dildar olur peydā

O yüzden görüben ayan döner şemʿ-i cemāline
Felekler de görüp anı döner edvār olur peydā

Taşınur günde yüz bin can ʿadem iklīmine her dem
Gelür yüz bin dahi andan bulur imār olur peydā

Gehî zulmet zuhûr ider gehî envâr olur peydâ

- 2 Cemâli zâhir olsa t̄z̄ celâli yaqalar anı
Görirsün bir gül açılsa yanında h̄âr olur peydâ¹⁹⁹
- 3 Bu sırdandır ki bir kâmil zuhûr itse bu ‘ âlemde
Kimi ikrâr ider anı kime²⁰⁰ inkâr olur peydâ²⁰¹
- 4 Alan lezzâtı birlikden h̄alâş oldu ikilikden
Niyâzî kande baksa ol hemân dîdâr olur peydâ²⁰²

Dışın içe hayâlâtı için dışa zuhârâtı
Birinden ol birine tuhfeler her bâr olur peydâ

O devr ile gelüpdür enbiyâ mürsel merâtibce
Gehî mü‘ min zuhûr eyler gehî küffâr olur peydâ

Tecellî eyledikçe ol sarây-ı sırr-ı ahfâda
Bu sûret âlemi içre satı bâzâr olur peydâ

Anın zâtına gâyet sun‘ una hergiz nihâyet yok
Anınçün her bir isminden gelir bir kâr olur peydâ

Tecellî eyler ol dâim celâl ü geh cemâlinden
Birin hâsılı cennet birinden nâr olur peydâ

Velî ârif celâl içre cemâlini görür dâim
Bu hâristânın içinde ana gülzâr olur peydâ

Ne sırdır kim iki kimse nazar eyler bu ekvâna
Biri ancak görür dâri bire deyyâr olur peydâ

İçi ummân-ı vahdetdir yüzü sahrâ-yı kesretedir
Yüzün gören görür ağyâr içinde yâr olur peydâ

Görür ol kenz-i mahfîden nice zâhir olur eşyâ
Bilir her nakş u sûretten nice esrâr olur peydâ (Tatcı, 2015: 358-359).

¹⁹⁹ Bu beyt *NMD*’de 11. beyt olarak kaydedilmiştir.

²⁰⁰ kime: kimle, M.

²⁰¹ Bu beyt *NMD*’de 12. beyt olarak kaydedilmiştir.

[MONLĀ ŪFTĀDE]²⁰³

mef' ūlū / mefā' īlūn / mef' ūlū / mefā' īlūn

10a

[‘UYŪNĪ]

mefā' īlūn / mefā' īlūn / fe' ūlūn

1 Gönül bir başka ‘ālemdür bilinmez

Tecellī zāhir ibrişi görünmez

2 Eger rā' ī ile mer' ī bir olsa

Bilen bilmezlenür hiç söz diñilmez²⁰⁴

3 Eger sen baħr-i istiğrāka ıalsan

Bulursun güher-i yektā ol delinmez

4 Kitāb-ı ‘aşkı bil ma' nāyı añla

O laf(ı)z şūret-ile şerħ olunmaz

²⁰² Bu beyt *NMD*'de 16. beyt olarak kaydedilmiştir.

²⁰³ İlk mısraları Farsça, ikinci mısraları ise Türkçe olan mülemma bir gazeldir. Bu şiir için bk. Ekler, fotoğraf 3.

²⁰⁴ diñilmez: dinlemez, M.

5 ‘Uyūnī bir görirsen nūr-1 dīni²⁰⁵

Nazardan ğayrı özge sır alınmaz

-36-

[MAḤVĪ]

mefā‘īlūn / mefā‘īlūn / fe‘ūlūn

I

10b 1 Budur derdüm cüdā düşdüm ilinden
2 Ğarībem ‘ācizem luṭf eyle Allāh
3 Devā olmaz baña ğayruñ ilinden
4 Ğarībem ‘ācizem luṭf eyle Allāh

II

1 Düşüp zindān-1 cisme bu faķīrūñ
2 Esīr-i nefis olup ğaldı ğakīrūñ
3 Müyesser eyleyüp fazl-1 keşīrūñ
4 Ğarībem ‘ācizem luṭf eyle Allāh

III

1 Yıķılmış **Maḥvī**ķuluñ eyle ma‘mūr
2 Vişālūñ şu‘lesiyle eyle pūr-nūr
3 Ulaşdur maṭlabına eyle mesrūr
4 Ğarībem ‘ācizem luṭf eyle Allāh

²⁰⁵ nūr-1 dīni: Nüre’d-dīn’i, M.

[NŪRĪ]*

fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

1 Ey kavī vü metīn olan Allāh

Žu' afāya mu' īn olan Allāh

2 uluña atasından eşfadır

Eramü'r-rāimīn olan Allāh

3 o aalar baışlaya umaram

Ĝāfirü'l-müznibīn olan Allāh

4 udretiyle ma' nādan yardım²⁰⁶ ider

Asenü'l-āliin olan Allāh

5 Eylemez mi saña kerem Nūrī

Ekremü'l-ekremīn olan Allāh

[HŪDĀYĪ]*

11'li Hece Ölçüsü

* AND (Coşkun, 2001: 142).

²⁰⁶ ma' nādan yardım: meniye ādem, *AND*.

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 15).

I

- 11a 1 Tevhîd ile olur her derde dermân
2 Hakk'a tevhîd ile irmiş irenler
3 Tevhîd ile olur her müşkil âsân
4 Hakk'a tevhîd ile irmiş irenler

II

- 1 Gönülden pasını silmek dilerseñ
2 Bilmedüklerüni bilmek dilerseñ
3 Eger Hakk'ı sen de bulmağ dilerseñ
4 Hakk'a tevhîd ile irmiş irenler

III

- 1 'Äleme 'ibret göziyle bağanlar
2 Çerâğın nür-ı Mevlâ'dan yağanlar
3 Yirden gökden geçüp 'arşa çıkanlar
4 Hakk'a tevhîd ile irmiş irenler

IV

- 1 Aldanma gel²⁰⁷ şağın bu kâyinâta
2 Geç ağ u karadan bağ nür-ı zâta
3 İrmek ister-iseñ bâkî hayâta
4 Hakk'a tevhîd ile irmiş irenler

V

- 1 Bulmağ ister-iseñ eger Hudâ'yı
2 Ehl-i tevhîde hizmet it Hüdâyî

²⁰⁷ gel: key, *MHD*.

- 3 Yola çeken oldur²⁰⁸ bāy u gedāyı
4 Hāḡḡ'a tevḡīd ile irmiş irenler

-39-

[HÜDĀYİ]*

mef' ūlū / mefā' īlūn / mef' ūlū / mefā' īlūn

- 11b 1 Cān terkini urmaduñ cānān iliñe girmez²⁰⁹
Zünnārını kırmadañ īmān iliñe girmez
- 2 Ey lāf urucı nā-merd āhen dögilür mi serd
Olmadañ esīr-i derd dermān iliñe girmez
- 3 Şu gibi arınmazsañ yirlere sürinmezseñ
Taşlarla döginmezseñ²¹⁰ c ummān iliñe girmez
- 4 Nāz olur işi ḡūbuñ çoḡdur ḡamı maḡbūbuñ
Güçdür²¹¹ yolu maḡlūbuñ āsān iliñe girmez
- 5 Sen bu yolu bilmedüñ erkān edeb almaduñ

²⁰⁸ oldur: odur, *MHD*.

* *MHD* (Tateci-Yıldız, 2005: 41-43).

²⁰⁹ Şairin divanında bu şiir, bendlerden oluşmakta ve vezni *mef' ūlū / mefā' īlūn* şeklinde iken; mecmuada şiir musammat gazel olarak kaydedilmiştir ve vezni *mef' ūlū / mefā' īlūn / mef' ūlū / mefā' īlūn*'dür.

²¹⁰ döginmezseñ: urunmazsan, *MHD*.

²¹¹ Güçdür: Sarpdır, *MHD*.

Şıdk-ile kul olmaduñ sultân ilîne girmez

- 6 Her demde **Hüdâyi** sen ders oğı me'âniden
Sevdükce sevâmı sen 'irfân ilîne girmez²¹²

-40-

[NAZMÎ]²¹³

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

- 1 İç şarâb-ı 'aşkı ol mestâne-i şahbâ-yı Hû
Giy melâmet hırkasın ol 'âşık-ı rüsvâ-yı Hû
- 2 Eyle emrâz-ı dile tedbiri Allâh'ı hû-yı şûr
Kim vücûduñ tâ ki altun eyleye kimyâ-yı Hû
- 3 Sâyesi şahib-dilüñ gûyâ ki zıll-i Kûh-ı Kâf
'Âlem-i vahdetde rûhı envâr-ı 'Ankâ-yı Hû
- 4 Murğ-ı rûha oldı çün 'aşk-ı maḥabbet bâl ü per
Pes hüviyyet mülkine pervâze lâzım Hây [u] Hû
- 5 Sa'y idüp esrâr-ı Hû'ya vâşıl ol ey **Nazmî** kim

²¹² Bu beyt *MHD*'de yoktur.

²¹³ Bu şiir *ŞND*'de yoktur.

-41-

[SELİMİ]*

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

I

- 12a 1 Ey cemālūñ nūr-ı çeşm-i enbiyā
2 El-meded ey maʿden-i nūr-ı Hudā
3 Hāk-i pāyuñ²¹⁴ tūtiyā-yı aşfiyā
4 El-meded ey maʿden-i nūr-ı Hudā

II

- 1 Kimse sensüz bulamaz²¹⁵ Hākḳ'a vuşul
2 Ḳahr u²¹⁶ luḳfuñla olur red ü²¹⁷ ḳabul
3 Raḫmeten li'l-ʿālemīnsin ey Resul
4 El-meded ey maʿden-i nūr-ı Hudā

III

- 1 Kūy-ı cürme eyledüm nefsi cerim²¹⁸
2 Oldum eşhāş-ı hevā ile nedim
3 Ğarḳ-ı²¹⁹ ʿişyānam şefāʿ at yā Kerim

* (Köksal, 2019: 283-284).

²¹⁴ pāyuñ: pāy-i, (Köksal, 2019: 283-284).

²¹⁵ bulamaz: bulımaz, (Köksal, 2019: 283-284).

²¹⁶ Ḳahr u: Feyz-i, (Köksal, 2019: 283-284).

²¹⁷ red ü: merd[i], (Köksal, 2019: 283-284).

²¹⁸ Kūy-ı cürme eyledüm nefsi cerim: Eyledüm bī-ḫadd cürm ile cerim, (Köksal, 2019: 283-284).

4 El-meded ey ma' den-i nūr-ı Hudā

IV

1 Ey kerem kāmı resūl-i Kibriyā

2 Kemterüñdür bu **Selīm[ī]** pür-ḥaṭā

3 Dergehüñden ilticā eyler ' aṭā

4 El-meded ey ma' den-i nūr-ı Hudā

-42-

[FETHĪ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

1 Feth-i ḳalbe bā' iş olan didiler kümmel ḳamu

2 Z̄ıkr-i hūdūr [z̄ıkr-i hūdūr z̄ıkr-i hūdūr z̄ıkr-i hū]

3 Na' resi ' aşıḳlaruñ derd-ile dā'im sū-be-sū

4 Z̄ıkr-i hūdūr [z̄ıkr-i hūdūr z̄ıkr-i hūdūr z̄ıkr-i hū]

II

1 Hā durur ism-i İllāhī vāvı zāyid didiler

2 Lafza-i ism-i celālüñ hāsı bu hā didiler

12b 3 İsm-i a' zamdan su'al iden ḳişi didiler

4 Z̄ıkr-i hūdūr z̄ıkr-i hūdūr z̄ıkr-i hūdūr [z̄ıkr-i hū]

III

1 Hū durur şayḳal viren mir'āt ḳalbüñ pāsına

²¹⁹ Ğarḳ-ı: Eyle, (*Köksal, 2019: 283-284*).

- 2 Hū durur feyšal viren cünd sivā(?) vü sivāsına
- 3 Sālikūñ bāl [ü] peri uçmağ için yuvasına
- 4 Z̄ikr-i hūdūr z̄ikr-i hūdūr [z̄ikr-i hūdūr] z̄ikr-i hū

IV

- 1 Kābe kavseyn sırrını izhār iden tezkār-ı hū
- 2 Maḥv-ı imkân itdiren ‘aşıqlara envār-ı hū
- 3 Būy-ı vaḥdet şemm idelden **Feth**⁷ de ey yār-ı hū
- 4 Z̄ikr-i hūdūr z̄ikr-i hūdūr [z̄ikr-i hūdūr] z̄ikr-i hū

-43-

[MATLA‘]

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

Varını virmez mi bir yār isteyen

Varı terk itmez mi dil-dār isteyen

-44-

[‘ADLİ]

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

- 1 Levḥ-i dilden okıyan ‘ilm-i İlähî’den sebağ
Zerrece qalmaz yanında maḥv olur hep mā-sebağ

2 Cān u baş terkini ur Hāḫḫ'ı seversen ey gönül
"Len-tenālū'l-birre ḥattā tünfiḳū" didi çü Hāḫ

3 Çün ledün 'ilmi dem-ā-dem ḳalbine ilhām olur
N'eyler ey dil 'ārif-i bi'llāh yazmaḳ oḳumaḳ

4 Ḳīl ü ḳāl terk idüp dilden tirāş it ḥubbunı
'Adliyā yeter oḳursuñ bāb-ı 'aşḳdan bir varaḳ

-45-

[FETHİ]*

fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilün

I

- 13a 1 Ey gönül ḥavf u ḥayā it Hāzret-i Allāh'dan²²⁰
2 Zārī'vü girye-ile ḥoldur [bu] cihānı āhdan
3 'İzzet-i dāreyn[i] iste ol ulu dergāhdan
4 Yaḳ hidāyet şem'ini gel nūr-ı zikru'llāhdan

II

- 1 Ḳalbūni olsun dir iseñ maḥzen-i esrār-ı dīn²²¹

* (Sağman, 2001: C 1-2., 384).

²²⁰ Mecmuanın 57b sayfasında aynı şiir, 5 beyt olarak gazel nazım şekli ile yazılmış ve şiirin mahlas beyti bulunmamaktadır.

²²¹ Mecmuadaki 3., 4. ve 5. beytler adı geçen eserde yer almamaktadır. Aynı şekilde eserde yer alan şiirin 3., 5. ve 6. beytleri de mecmuada bulunmamaktadır. Eserde olup da mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

- 2 Gide zulümât-ı hayvânî gele envâr-ı yakîn
3 Ğayrı sür[ü] ħubb-ı Mevlâ'yı idin yâr-ı metîn
4 Yağ hidâyet şem' ini gel nûr-ı zikru'llâhdan

III

- 1 Yağ anuñla mâsivâyı lezzet al tecrîdden
2 Eyle taḥşîl-i şerâre âteş-i tevḥîdden
3 Ehl-i keşf ol şüfiyâ hem²²² kırtılup taqlîdden
4 Yağ hidâyet şem' ini gel nûr-ı zikru'llâhdan

IV

- 1 Ḥazret-i Allâh ile anlar ki oldı âşinâ
2 Mümkinâtuñ her birinden²²³ aldılar ders-i fenâ
3 Bu gürûhuñ işrine girmek²²⁴ dilerseñ **Fethiyâ**
4 Yağ hidâyet şem' ini gel nûr-ı zikru'llâhdan

-46-

[LUṬFÎ]

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

Eyle taḥşîl şirâre âteş-i tevḥîdden
Yak ânınla mâsivâyı lezzet-i tecrîdden

Alıgör telkîn-i zikr bir dil-i âgâhtan
Tâ ki bir neş'e bulasın sende zikrullahtan

Sâlikâ olmak ise Mansûr cezbullahtan
Yak hidâyet şem' ini gel nûr-ı zikrullahtan (*Sağman, 2001: C 1-2., 384*).

²²² hem: (*Sağman, 2001: C 1-2., 384*).

²²³ birinden: birinde, (*Sağman, 2001: C 1-2., 384*).

²²⁴ girmek: ermek, (*Sağman, 2001: C 1-2., 384*).

I

- 1 Merhabā ey ma‘ den-i şıdķ u şafā
- 2 Merhabā ey gevher-i kān-ı vefā
- 3 Saña ümmetden olan çekmez cefā
- 4 Merhabā ey faħr-ı ‘ālem Muştafā

II

- 13b
- 1 Ey gül-i bāğ-ı bihişt-i cāvidān
 - 2 ‘Andelībūndür senūñ ħalk-ı cihān
 - 3 Olmasañ olmazdı bu kevn ü mekān
 - 4 Merhabā ey faħr-ı ‘ālem Muştafā

III

- 1 Cūş idüp baħr-i nevāl-i re’fetūñ
- 2 Ħalka mebzūl oldu ħ‘ān-ı ni‘ metūñ
- 3 Senden isterler şefā‘ at etmegūñ
- 4 Merhabā ey faħr-ı ‘ālem Muştafā

IV

- 1 Merħamet idüp eyā nūr-ı Ħudā
- 2 **Luḫf**’i bīmāruña eyle devā
- 3 Kıl şefā‘ at cümleye rüz-ı cezā²²⁵
- 4 Merhabā ey faħr-ı ‘ālem Muştafā

-47-

[‘ ABDÜ’L-ĦAYY]

²²⁵ rüz-ı cezā: rüzü cezā, M.

I

- 1 Oldı zātuñ çünki maḥbüb-ı Şamed
- 2 Yâ Resûlallâh şefâ' at kı1 meded
- 3 Luṭfuñı iḥsānuñı itdük sened
- 4 Yâ Resûlallâh şefâ' at kı1 meded

II

- 1 Raḥmeten li'l-âlemîn olduñ şehâ
- 2 Müznibîne şâfi' -i rûz-ı cezâ
- 3 Sevdi ḥalk itdi seni ol Kibriyâ
- 4 Yâ Resûlallâh şefâ' at kı1 meded

III

- 1 Zātuñı medḥ eylemişken Zü'l-celâl
- 2 Na' tuñ itmek oldı ' Abdü'l-ḥayy muḥâl
- 3 Rûz-ı maḥşerde aña göster cemâl
- 4 Yâ Resûlallâh şefâ' at kı1 meded

-48-

[ḤĀFİZ]

- 14a 1 Keşret-i ' işyānuma yoḡdur nihāyet yâ nebî
Rûz-ı maḥşer olıcaḡ eyle şefâ' at yâ nebî

- 2 Nāle eyler bu dilüm şubḥ u mesā biñ cān-ile
Dest-gīr ol bu faḳīre it i'ānet yā nebī
- 3 Ḳalımışam gird-āb-ı ğamda ğarḳa-i' iṣyān men
Ḳıl müyesser sāhil-i baḥr-i selāmet yā nebī
- 4 Bāl-i himmetle eger pervāz iderse murġ-ı cān
Āṣiyān-ı i'smetünden it ḥarāset yā nebī
- 5 Yüzi üzre sürinür geldi ḥuzūr-ı i'zzete
Ḥāfız-ı dil-ḥasteye eyle i'nāyet yā nebī

-49-

[FETHİ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 1 Dīde-i bātında ğaflet dīde-i zāhirde ḥ'āb
Var iken gemlenmesidür (?) iştmege Ḥaḳ'dan ḥiṭāb
- 2 'Aşḳ-ile mālī olup zıkr[i] ile bīdār olan
Sālike bī-şebēh olur sırr-ı Ḥaḳ'dan fetḥ-i bāb
- 3 Ḳāl fetvā ḥāl taḳvā bātını nūr-ı Ḥudā
Olmayınca 'ārif olmaz ma'nāle kāmīl kitāb

4 Feyz-i zātı gerçi kim ‘ālemleri olmuş muh̄it̄
Müsta‘id anuñ niçesi tutdılar rāh-ı ‘iķāb

5 Yā İlāhī sen esirge **Feth̄**’i bi-çāreyi
Kālb-i vīrānımı anuñ maḥz-ı faẓluñ ile yap

-50-

[NİYAZI]*

fā‘ilātūn / fā‘ilātūn / fā‘ilūn

I

14b 1 İñile ey dertli gönül iñile
2 Ehl-i derdūñ iñilecek²²⁶ çağıdur
3 Gel t̄mār it yaraña²²⁷ sen ‘aşk ile
4 Yārelerūñ oñulacaķ çağıdur

II

1 Şol ki ğafletle yatup kılmaz taleb²²⁸
2 Gövdesinde yoķ mı ola cān ‘aceb
3 İşte vaḥdet gülleri açıldı heb
4 Bülbülūñ efgān idecek çağıdur

* NMD (Tatcı, 2015: 426).

²²⁶ iñilecek: inleyecek, *NMD*.

²²⁷ yaraña: yareni, *NMD*.

²²⁸ kılmaz taleb: etmez tarab, *NMD*.

III

- 1 Sen nedīm idūñ ezel ol şāh-ile
- 2 İmtihān için gelüpsen bu ile
- 3 İñlemek saña yaraşur derd-ile
- 4 Hem gözüñ kan ağlayacak çağıdur

IV

- 1 Yok kararı gönümün ğamum²²⁹ neden
- 2 Kaşd ider biñ pāre ola bu beden
- 3 Var ise gitmek diler bu aradan
- 4 Aşlına ‘azm eyleyecek çağıdur

V

- 1 Ey Niyāzī dünyede itmez huzūr
- 2 Şol kişi kim olmaya ehl-i ğurūr
- 3 Haqq’ı añla itmeden bundan ‘ubūr
- 4 Mevtin elçisi²³⁰ gelecek çağıdur

-51-

[FETHİ]

mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün

- 15a 1 Cemālün pertevi nūr-ı Hūdā’dur yā Resūlallāh
Kelāmuñ cümle vaħy-i Kibriyā’dur yā Resūlallāh

²²⁹ ğamum: bilmem, *NMD*.

²³⁰ Mevtin elçisi: Mü’minün eylencesi, M.

- 2 Ra 'ûf u hem Raḥīm ile müsemmā oldı zātuñ çün
Şefā' at eylemek saña sezādur yā Resûlallāh
- 3 Zülāl-i rûyına ' aţşān olup yandum ḥarāretten
İçür cām-ı vişālünden şifādur yā Resûlallāh
- 4 Vücūduñ ' ālemine raḥmet iken nice redd olsun
Ümīdüm ḥazretünden bir recādur yā Resûlallāh
- 5 Ğubār-ı ḥāk-pāyuñı ' abīr-i cānum itsem āh
Қabūl eyle efendim pek ' aţādur yā Resûlallāh
- 6 Kerem kılsañ mübārek ayağıña yüzümi sürsem
Baña ḥil' at-ile tāc bī-bahādur yā Resûlallāh
- 7 Ne gūne ' arz-ı ḥāl itsün der-i luţfuñda sulţānum
Bu müflis derdmendüñ bir gedādur yā Resûlallāh
- 8 Yoluñda ḥayli demlerdür sürinür sâyilüñ **Fethī**
Esirge қuluñ olsun bī-riyādur yā Resûlallāh

-52-

[BEHCET]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 1 Ey şehin-şāh-1 risālet ey imām-1 enbiyā
Ey meh-i burc-1 sa' ādet nūr-1 çeşm-i aşfiyā
- 2 Sende hātm oldı güzellik kande Yūsuf kande sen
Kādedür şem' -i şeb-ārā kande mäh-1 pür-ziyā
- 15b 3 Oldı zātuñ ' illet-i ğa' iyye-i kevn ü mekân
Ey habīb-i hāşş maqbül-i cenāb-1 Kibriyā
- 4 İstimā' iden hadīşüñ "kenzü lā-yefnā" bulur
Nuḡ-1 pāküñdür ğınā-baḡşā-yı feyz-i kīmiyā
- 5 Mevlevīler gibi ' aşkuñla döner bu nüh felek
Tekye-i şevkuñda mihr ü mäh ışıkdur gūiyā
- 6 Derledükce cism-i pāküñ açılurdı niçe gül
Ey gül-i şad berg-i şād-āb-1 gülistān-1 hayā
- 7 **Behcet**-i bī-çāreyem ümmīdvār-1 luḡfuñam
İsterem senden şefā' at yā emīre'l-esḡiyā

-53-²³¹

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

²³¹ Bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

- 1 Ey ḥabīb-i Ḥaḳ Resūl-i Kibriyā
Ey şefā' at ma' den[i] kân-ı şehā
- 2 Ey ḳamu derd ehline dermān olan
Zāt-ı Ḥaḳ'da ümmetin iden recā
- 3 Rūz [u] şeb kārūm muḥālif emrūne
Cümle işūm dā'imā cürm ü ḥaḫā
- 4 Her ' amel nāḳış elüm boş rû-siyeh
Nice_ olur ḫālüm benüm rûz-ı²³² cezā
- 5 Yine sensin yā Resūlallāh benüm
Derdini dermānuma iden devā

-54-

[RECĀYİ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

- 16a 1 Geçdi ' ömrüm bilmedüm yoḳ yerlere ḳıldum hebā
2 Luḫ idüp eyle hidāyet yā İlāhe'l-' ālemīn
3 Rūz-ı maḫşerde şefā' at itmez-ise Muştafā

²³² rûz-ı: rûzu, M.

4 Luṭf idüp eyle hidāyet yā İlähe'l-‘ālemīn

II

1 Saña ma‘lüm sen bilürsin işledüm bî-ḥad günāh
2 Cümlenüñ maḳşūdı sensin ḳamuya sensin penāh
3 Ḳul ḥaṭāsız olmaz illā ‘afv idesin pādişāh
4 Luṭf idüp eyle hidāyet yā İlähe'l-‘ālemīn

III

1 Luṭfuñ-ile ben ḳuluña eyle dīdāruñ naşīb
2 Yā Kerīm ü yā Laṭīf ü yā Raḥīm ü yā Mucīb
3 Sen ‘ināyet ḳıl şefā‘ at eylesün saña Ḥabīb
4 Luṭf idüp eyle hidāyet yā İlähe'l-‘ālemīn

IV

1 Yüz süriyor cürm-ile geldüm ḳapuña yā Kerīm
2 Nefs elinden ḳurtarup eyle ṭarīḳatda muḳīm
3 Sen ‘aṭā eyle **Recāyī**’ye şırāt-ı müstaḳīm
4 Luṭf idüp eyle hidāyet yā İlähe'l-‘ālemīn

-55-

[ES‘AD]

mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün

I

1 İlähī derd-i ehl-i ‘aşḳa dermān it vişālünle
2 Sevindür āteş-i hicrānı ol şāfī zülālünle
3 Ḳoma kim cān u dil sūzān ola tāb-ı celālünle

4 Bize luḡf eyle ey Mevlā tecellī ḡıl cemālūñle

II

16b 1 Niçe bir gözlerümden eşk-i ḡasret dem-be-dem aḡa
2 Derūnı āteş-i sūzān-ı fūrḡat rūz u şeb yaḡa
3 ‘İnāyet eyleyüp dīdāruñı bu cān-ı müştāḡa
4 Bize luḡf eyle ey Mevlā tecellī ḡıl cemālūñle

III

1 Ezel bezminde cām-ı ‘aşḡı[nı] şundı bize sākī
2 O keyfiyyetle tıtdı na‘re-i ‘uşşāḡuñ āfākı
3 Tecellī-i merāyā "külli şey’in vecheke’l-bākī"
4 Bize luḡf eyle yā Mevlā tecellī ḡıl cemālūñle

IV

1 Ḥalīl’e āteşi "berden selām" iden cemālūñdür
2 Maḡāmı[n] mü’minūñ dār-ı selām iden cemālūñdür
3 Derūn-ı ḡalb-i Es‘ad’da maḡām iden cemālūñdür
4 Bize luḡf eyle ey Mevlā tecellī ḡıl cemālūñle

-56-

[FETHİ]

mef‘ülü / mefā‘ilün / mef‘ülü / mefā‘ilün

1 Deryā gibi cūş itdüñ ‘ummān olacaḡ göñlüm
Feryādı ne ḡuş itdüñ giryān olacaḡ göñlüm
2 İtdüñ niçe ‘işyānı ḡālūñ nice_olur ḡānı (?)

‘ Afv itmezse hāḳānı sūzān olacaḳ göñlüm²³³

3 Bir naḳar ile Raḥmān luṭf ider-ise ey cān
Derdiñe olur dermān ḥandān olacaḳ göñlüm

4 Bir yerde ḳarār itmez bir menzili dār itmez
Hiç maḳhar-ı yār itmez ḥayrān olacaḳ göñlüm

5 Vaḥdet iline yitsüñ ḡayriyi ṭarḥ itsüñ²³⁴
Fethī’yi de mest itsüñ mestān olacaḳ göñlüm

-57-

[MIŞRĪ]*

müstef’ ilün / müstef’ ilün / müstef’ ilün / müstef’ ilün

- 17a 1 Bir yüze dūş oldu gözüm yüz biñ gezer dīvānesi
Olmış cemāli şem’ inüñ ay-ile gün pervānesi
- 2 Kendi şunar ṭolı ṭolı peymāneler ‘ aşıḳlara
Bir kez elinden nūş iden olur ebed mestānesi
- 3 Şunlar ki ṭatmadı ezel bezminde anuñ cür’ asın

²³³ Bu mısranın vezni kusurludur.

²³⁴ Bu mısranın vezni kusurludur.

* NMD (Tatc1, 2015: 558).

Bunda dağı atmayalar²³⁵  aı ehlinüñ biġānesi²³⁶

- 4 Bir mülke mālİK eylemi  uāını ol pādiāh
Mülk-i Süleymān anlaruñ yanında bir vīrānesi
- 5 İki cihānda **Mıır**⁵ ye devlet dağı  izzet yeter
Geldikçe yāruñ unduġı gevherlerüñ²³⁷ her dānesi

-58-

[EMNİ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 1 em' -i  aıkuñ evine devr eyleyüp pervānee
Dün gice yandım yaıldım ben de ol dīvānee
- 2 Ol ki bir kerre göre cām-ı maġabbet atresin
Her dem āfāı ider na' reyle pür-mestānee
- 3 Anda ħıfz it  aıkuñı ey  āı-ı ūrīde kim

²³⁵ Bunda dağı atmayalar: Tatmaya bunda dahi ol, *NMD*.

²³⁶ airin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aaġıdaki gibidir:

Her bir kuru lāf ehli dāhil olamaz bu meclise
Ol cāna kıymaz nice gel desin ana canānesi

Ak ehli ayılmaz ezelden tā ebed serho olur
Pes nice ayılsın ki dāim devr eder peymānesi (Tatcı, 2015: 558).

²³⁷ gevherlerüñ: cevherlerin, *NMD*.

Olmaz ol gence gencine dil-i virāneveş

4 'Āşık olan 'aşk-ile çāk-i girībān eyleyüp

Dā'imā ister perişān kākül-i cānāneveş

5 Āşinālık kesb idüp bātında 'aşkı yār idün²³⁸

Zāhirā **Emnī** velī anuñla ol bigāneveş

-59-

[NAZMİ]²³⁹

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

17b 1 Felek gerdişlerinden işlerin bildüm ki hikmetdür

Fenādan geçmek ile bu bilinmez özge hāletdür

2 Olur qalbinde peydā nūr-ı Mevlā zulmet-i Mevlā

Hāqīkat şemsine irsen ki ol necm-i hidāyetdür

3 Vücūduñ gülsitānuñ seyr idersin 'andelībāsā

Meşām-ı cānı ta' tīr eyleyen būy-ı maḥabbetdür

4 Alınmaz bezm-i 'uşşāqdan²⁴⁰ haber bu kı̄l ü qāl ile

²³⁸ idün: idüñ, M.

²³⁹ Bu şiir ŞND'de yoktur.

O hamruñ neşvesi zîrâ medâr-ı keyf-i hayretdür

5 Kerem tâliblere şâhib-keremendür ki _anı Mevlâ

İdüpdür zâtına mazhar anuñ kârı delâletdür

6 Olanlar tâlib-i vuşlat girer gönline **Nazmî**'nüñ

Anuñ zîrâ ki qalbi menba' -ı esrâr-ı vuşlatdur

-60-

[NAŞŪHÎ]*

fâ' ilātün / fâ' ilātün / fâ' ilātün / fâ' ilün

1 Derünuñ²⁴¹ dermānı sensin yâ Muḥammed Muştafâ

Gönlümüñ mihmānı²⁴² sensin yâ Muḥammed Muştafâ

2 Sırr-ı "ev-ednâ"yâ mâlik sensin ey mir'ât-ı Hâk²⁴³

Taḥt-ı levlâk şâhı sensin yâ Muḥammed Muştafâ²⁴⁴

3 Ben kim olam medhüñe cür'et idem ey şâh-ı dil

²⁴⁰ 'uşşâkdan: 'aşkdan, M.

* MND (Tatcı, 2004: 167).

²⁴¹ Derünuñ: Derdimin, MND.

²⁴² mihmānı: sultānı, MND.

²⁴³ MND'de 2. ve 3. beytler takdim-tehirlidir.

²⁴⁴ Şairin dıvanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Bî-nişân ü lâ-mekân sırrında gördüm zâtını

Âşıkân ervâhı sensin yâ Muhammed Mustafâ (Tatcı, 2004: 167).

Nūr-1 Yâsin mâhı sensin yâ Muhammed Muştafâ

4 Eyledi bār-1 güneh kıadd-i Naşūhî²⁴⁵'yi dütä

El-meded ey çäre sensin yâ Muhammed Muştafâ

-61-

[FENĀYİ]*

mefā'îlün / mefā'îlün / fe'ülün

I

- 18a 1 Vişālün zevkını eyle müyesser
2 Kerem²⁴⁵ senden 'ināyet eyle Mevlā
3 Ola nūruñla cism ü cān münevver
4 Kerem senden 'ināyet eyle Mevlā

II

- 1 Geçür fazluñ ile ğayrı hevādan
2 Hālāş ola gönül kıayd-ı sivādan
3 Bi-küllī maḥv ola benlik aradan
4 Kerem²⁴⁶ senden 'ināyet eyle Mevlā

III

- 1 Refīk olursa ger 'avn-i İlähī
2 Ki sâlik tayy ider bu²⁴⁷ demde rāhı

* FMD (Aydın, 2003: 111-112).

²⁴⁵ Kerem: Meded, *FMD*.

²⁴⁶ Kerem: Meded, *FMD*.

- 3 Ğarīb ü bī-kesin sensin penāhı
4 Kerem senden ʿ ināyet eyle Mevlā²⁴⁸

IV

- 1 **Fenāyī** yoğ idüp zenb-i vücūdı
2 ʿ Aṭā eyle aña nūr-ı şühūdı
3 İrişdür ğāyetine²⁴⁹ fażl u²⁵⁰ cūdı
4 Kerem senden ʿ ināyet eyle Mevlā

-62-

[HİMMET]*

mefāʿīlün / mefāʿīlün / mefāʿīlün / mefāʿīlün

- 1 Bugün meydān-ı ʿ aşk içre ki yāre āşināyız biz
Fedādur cānumuz Hāḳḳʾa anuñçün rüşenāyız biz
2 Cihānuñ²⁵¹ terkin urmuşlar ḳamu maḳşūda irmişler
Vişāl-i Hāḳḳʾı²⁵² bulmuşlar tufeylī evliyāyız biz²⁵³

²⁴⁷ ider bu: ide bir, *FMD*.

²⁴⁸ Şairin divanında bu bendten sonra, mecmuada bulunmayan 1 bend daha yer almaktadır. Bu bend aşağıdaki gibidir:

Marīz olanları irgür devāya
Bulup şihhat ki ḥamd ise Hūdāʾya
Dola envār-ı Hāḳ arz u semāya
Meded senden ʿ ināyet ıssı Mevlā (Aydın, 2003: 111-112).

²⁴⁹ ğāyetine: ğāyete, *FMD*.

²⁵⁰ ğāyetine fażl u: ğāyete fażl ile, *FMD*.

* BHD (Tapsız, 1995: 72).

²⁵¹ Cihānuñ: Sivānun, *BHD*.

²⁵² Hāḳḳʾı: Hāḳḳ, *BHD*.

18b 3 Cihāna itmezüz raġbet budur āyīnemüz **Himmet**

Yeter ʿ uşşāka bu ʿ izzet²⁵⁴ mürīd-i Muşţafā'yız biz

-63-

[ŞEMSI]*

mefʿ ūlū / mefāʿ ilün / mefʿ ūlū / mefāʿ ilün

1 Mecnūn olalı gön̄lüm Leylā ḡaberin söyler²⁵⁵

Derde düşeli cānum veylā ḡaberin söyler

2 Çeşmümde²⁵⁶ gön̄ül ḡuşı maḡbūs olalı ağlar

Cezbeyle²⁵⁷ boşandıḡda aʿ lā ḡaberin söyler

3 Cān ḡuşı bu ḡülşende medḡūñ oḡumakdaydı²⁵⁸

Zülfüñ ağına düşdi sevdā ḡaberin söyler²⁵⁹

²⁵³ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Bıraġup in ile ānı ḡomışlar kevn ü mekāñı
Unudup ad ile şanı ḡavme ḡāk-i pāyuz biz

Vücūdı eyleyüp ʿ üryān ciġerleri olup sūzān
Cemālüne olup ḡayrān enis-i āḡ ü vāyuz biz (Tapsız, 1995: 72).

²⁵⁴ ʿ izzet: devlet, *BHD*.

* ŞSD (Toparlı, 2015: 72).

²⁵⁵ Şairin divanında bu şiirin kalıbı yanlışlıkla "*mefʿ ūlū/mefāʿ ilün/mefāʿ ilün/fāʿ ilün*" olarak kaydedilmiştir.

²⁵⁶ Çeşmümde: Cismimde, *ŞSD*.

²⁵⁷ Cezbeyle: Cezbe ile, M.

²⁵⁸ okumakdaydı: oḡumakda idi, M.

²⁵⁹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Cānım seni duyalı gön̄lüm ana uyalı
Özge haberin koyup Mevlā haberin söyler (Toparlı, 2015: 72).

- 4 **Şemsi** seni duyalı ‘aşka cānı uyalı
Fırkat haberin koyup vuşlat haberin söyler

-64-

[HÜDÂYİ]*

müstef’ ilün / müstef’ ilün

I

- 1 Ey nefis yeter sehv ü zelev
2 İnşāfa gel inşāfa gel
3 Terk eyleyüp tūl-i emel
4 İnşāfā gel inşāfa gel

II

- 1 Bu ‘ādet ü bid‘at nedür
2 Bu zīnet ü şöhret²⁶⁰ nedür
3 Bu kıy germiyyet nedür
4 İnşāfa gel inşāfa gel

III

- 1 Bir gün eser bād-ı ecel
2 Ten bāğına virür hālel
3 İhlāş ile eyle ‘amel
4 İnşāfā gel inşāfa gel

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 211).

²⁶⁰ zīnet ü şöhret: şöhret ü zīnet, *MHD*.

IV

- 1 İfsādı o ey nefs-i dūn
- 2 "ad alle avmūn mūfsidūn"
- 3 Tālibleri itme zebūn
- 4 İnşāfa gel inşāfa gel

V

- 1 İtme Hūdāyī'ye  inād
- 2 Fermāna eyle iniyād
- 3 İtmez misin  ubāyī²⁶¹ yād
- 4 İnşāfa gel inşāfa gel

-65-

[NŪRĪ]*

fā' ilātūn / fā' ilātūn / fā' ilūn

- 19a
- 1 Varını virmez mi bir yār isteyen
Varı²⁶² terk itmez mi dil-dār isteyen
 - 2 Zāhidā  izzet dilerseñ  āşık ol
 Aşa ul olmaz mı hūnkār isteyen
 - 3 Gizlü ut cānuñda vuşlat sırrını

²⁶¹  ubāyī: Mevlā'yı, *MHD*.

* AND (Coşkun, 2001: 138).

²⁶² Varı: Dārı, *AND*.

Sırrı setr itmez mi Settâr isteyen

4 Eylemez ağıyâra sırrın âş(i)kâr

Yâr-ile bir gizli bâzâr isteyen

5 Eylesün bülbül gibi efgân u zâr

‘Aşık-ı Hâk bāğında gülzâr isteyen

6 Bâl ü per kayırmadı pervâneveş

Nâr-ı ‘aşka yandı envâr isteyen

7 Gözlerüm yaş yerine kan ağlasun

Dıdeye kıanmaz²⁶³ mı dıdâr isteyen

8 **Nūr**⁵nün sırrından alsun²⁶⁴ bir haber

‘Âlem içre ‘âşık-ı zâr isteyen

-66-

[‘AṬŪFİ]

fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilün

²⁶³ kıanmaz: kıymaz, *AND*.

²⁶⁴ alsun: olsun, *AND*.

I

- 1 Dergeh-i Hakk'a yüzün sür ber-devām
- 2 Ber-murād olmağ dilersen²⁶⁵ ey gönül
- 3 Bâb-ı hizmette muķim ol şubḥ u şām
- 4 Ber-murād olmağ dilersen ey gönül

II

- 19b
- 1 Her murāda dest açup ' arz it recā
 - 2 Eyle Hakk'a itme ğayre ilticā
 - 3 Tālib-i Hakk ol yeter ḥubb-ı sivā
 - 4 Ber-murād olmağ dilersen ey gönül

III

- 1 Zikr-i Hağ eyle dem-ā-dem sözüni
- 2 Eyle iḥyā giceñi gündüzüni
- 3 ' Ālem-i lāhūte irgür özüni
- 4 Ber-murād olamağ dilersen ey gönül

IV

- 1 İster-iseñ luṭf ide Rabb-ı Ğafūr
- 2 Gel ' Aṭūfī gibi ol ' abd-i şekūr
- 3 Dök nedāmet eşkin ol merd-i şabūr
- 4 Ber-murād olmağ dilersen ey gönül

-67-

[HĀŞİMİ]

²⁶⁵ dilersen: dilersen, M. Sonuna kadar.

- 1 Merd iseñ meydān-ı 'aşqda cān virüp cānānı gör
Benligi elden bıraç gel küfri ço dermānı gör
- 2 'Āşık iseñ başuñı top eyle gel meydāna gir
Terk idüp cān u cihānı nār-ı 'aşqa yanı gör
- 3 Leyletü'l-esrāya vāqıf olmaç isterseñ eger
Sırr-ı Hāçç'a maḥrem olan kāmīl insānı gör
- 4 Mübtelā-yı 'aşq olanlar derdine buldı devā
'Āşık iseñ sen daḥı gel derdi ço dermānı gör
- 5 **Hāşimī** derde giriftār olmaç isterseñ eger
Cān içinde cān olan ol pertev-i Sübhān'ı gör

-68-

[ĠAFÜRİ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

- 20a 1 Hāçç'a teslīm itmeyen cān u dilin
2 Cān göziyle görmedi cānān ilin

- 3 Şıdķ ile bir kāmīlūñ var ıtut elin
4 Bulmaķ isterseñ eger Mevlā yolın

II

- 1 Gül-bün-i zıkrı diküp bāĝ-ı dile²⁶⁶
2 Ğonçe-i maķşūdını Hāķ'dan dile
3 Kālb [ü] rūħa vir şafā tevħīd ile
4 Dirmek isterseñ eger 'irfān ğülin

III

- 1 Kō hevāyı ey ğōñül inşāfa gel
2 Tā-be-key bu ğaflet-i sehv [ü] zeled
3 Ey Ğafūrī oldı esrāra maħal
4 İrgüren vuşlat iline menzilin

-69-

[HÜDĀYİ]*

7'li Hece Ölçüsü

I

- 1 Allāhümme yā Hādī
2 Āsān eyle yolımız
3 "Sehhil 'ubūre'l-vādī"
4 Tīz geçür ıtut ilimüz

²⁶⁶ bāĝ-ı dile: bāĝ u dile, M.

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 123-125).

II

- 1 Esüp maḥabbet yeli
- 2 Vecde getürsin dili
- 3 Söylesin cān bülbüli
- 4 Ḥandān olsun gülümüz

III

- 1 Varlık defterini dür
- 2 Benligi aradan sür
- 3 Vaḥdet-i²⁶⁷ zāta irgür
- 4 Gider kı̄l ü kı̄alimüz²⁶⁸

IV

- 1 Yā Rab faẓl u cūd eyle²⁶⁹
- 2 Kemāl-i şühūd eyle
- 3 Ḥaqqānī vüçüd eyle
- 4 İşlāḥ eyle ḥālimüz²⁷⁰

V

- 1 **Hüdāyī** der yā Mevlā
- 2 "Ente'l-^ç aliyyü'l-a^ç lā"
- 3 Gencīne-i "ev-ednā"

²⁶⁷ Vaḥdet-i: Vahdeti, M.

²⁶⁸ Bu dörtlük *MHD*'de 5. dörtlük olarak kaydedilmiştir.

²⁶⁹ Bu dörtlük *MHD*'de 3. dörtlük olarak kaydedilmiştir.

²⁷⁰ Şairin divanında bu dörtlükten sonra, mecmuada bulunmayan 1 dörtlük daha yer almaktadır. Bu dörtlük aşağıdaki gibidir:

Dergāhına sürüp yüz

Kelāmın işitevüz

Cemālini görsevüz

Vasla erse elimiz (Tatçı-Yıldız, 2005: 123-125).

-70-

[ZĀKİRĪ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

- 20b 1 Ey kamu mücrimleri şād eyleyen gufrān ile
2 Toplayup cümle 'ibāduñ luṭf²⁷¹ ile ihsān ile
3 'Āmil olanlardan eyle cümlemüz Qur'an-ile
4 Yā İlähe'l-'ālemīn [ü] yā mucībe's-sā'ilīn²⁷²

II

- 1 Yüz qaraların²⁷³ kazanduk dünyede²⁷⁴ ey pādīşāh²⁷⁵
2 'Afv ola diyü umaruz hazretüñden her günāh
3 'Aql u cāna vir hidāyet eyleyelüm her gün āh
4 Yā İlähe'l-'ālemīn [ü] yā mucībe's-sā'ilīn

III

- 1 Ey kamu 'ālemleri var eyleyen²⁷⁶ Perverdigār
2 Ay u günü yüridüp halk eyleyen²⁷⁷ leyl ü nehār

* (Eroğlu, 2014: 250-251).

²⁷¹ 'ibāduñ luṭf: 'ibādī'afv, (Eroğlu, 2014: 250-251).

²⁷² Adı geçen eserde bu şiirin her bendinin arkasından [Yā İlähī bizi ḥatm it şoñ nefes imān-ıla / Qalbümüz eyle müzeyyen zıkr-ile Qur'an-ıla] beyti gelmektedir.

²⁷³ qaraların: qaraları, (Eroğlu, 2014: 250-251).

²⁷⁴ dünyede: sehv-ile, (Eroğlu, 2014: 250-251).

²⁷⁵ Adı geçen makalede 2. ve 3. bendler takdim-tehirlidir.

²⁷⁶ 'ālemleri var eyleyen: dertlilere dermān iden, (Eroğlu, 2014: 250-251).

²⁷⁷ halk eyleyen: devvār iden, (Eroğlu, 2014: 250-251).

- 3 Biñ bir aduñ haqqı-ıçün ey İläh-ı Kirdgâr
4 Yâ İlähe'l-âlemîn [ü] yâ mucîbe's-sâ'ilîn

IV

- 1 Her seher saña du'âya açılan²⁷⁸ eller için
2 Dilegi red olmayup maqbûl olan²⁷⁹ kullar için
3 Gice gündüz aduñı zıkr eyleyen diller için
4 Yâ İlähe'l-âlemîn [ü] yâ mucîbe's-sâ'ilîn

V

- 1 Rihlet eyyâmında ey Haq Zâkiri²⁸⁰ ye kıl nazâr
2 Şakla şeytân virmesün²⁸⁰ imânına anuñ²⁸¹ zarar
3 Hazret-i 'Azrâ'l elinde olıcaq muhtaazar
4 Yâ İlähe'l-âlemîn [ü] yâ mucîbe's-sâ'ilîn

-71-²⁸²

mef'ûlü / mefâ'ilü / mefâ'ilü / fe'ûlün

I

- 21a 1 Şem'-i rüyuña cismümi pervâne düşürdüm
2 Evrâk-ı dili âteş-i süzâna düşürdüm
3 Bir katre iken kendümi 'ummâna düşürdüm
4 Semâ'-ı şafâ câna şafâ rûha gıdâdur

²⁷⁸ du'âya açılan: açılan du'âya, M.

²⁷⁹ red olmayup maqbûl olan: maqbûl olan red olmayan, (Eroğlu, 2014: 250-251).

²⁸⁰ virmesün: kılmasun, (Eroğlu, 2014: 250-251).

²⁸¹ anuñ: hergiz, (Eroğlu, 2014: 250-251).

²⁸² Bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

II

- 1 Ey şūfi bizüm şoĥbetimüz cāna şafādur
- 2 Ĥaĥĥ-ile ezel itdigimüz ‘ ahde vefādur
- 3 Bir cūr‘ amuzı nūş idegör derde devādur
- 4 Semā‘ -1 şafā cāna şafā rūĥa ğıdādur

III

- 1 Diñle sözümi saña direm özge edādur
- 2 Dervīş olana lāyık olan ‘ aşĥ-ı Ĥudā’dur
- 3 ‘ Āşıķuñ nesi var ise ma‘ şūĥa fedādur
- 4 Semā‘ -1 şafā cāna şafā rūĥa ğıdādur

IV

- 1 ‘ Aşĥ-ile gelüñ eyleyelüm zevĥ [u] şafāyı
- 2 Zevĥ-ile şafālar sürelüm hū-ile hāyı
- 3 Çalup²⁸³ ĥudūmi depredelüm mażhar-ı nāyı
- 4 Semā‘ -1 şafā cāna şafā rūĥa ğıdādur

V

- 1 ‘ Aşĥ-ile gelüñ tālib-i cūyende olalum
- 2 Zevĥ-ile şafālar sürelüm zinde olalum
- 3 Ĥazret-i Mevlānā’ya gelüñ bende olalum²⁸⁴
- 4 Semā‘ -1 şafā cāna şafā rūĥa ğıdādur

²⁸³ Çalup: Çalalum, M.

²⁸⁴ Bu mısranın vezni kusurludur.

[ŞEHİDİ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

1 Hāme-i kudretle yazmış Naşşbendî kâf [u] nün
Hüsni halk içre seni ser-defter-i "mā-yeşterün"

2 'Ākil olanlardan birü mişnetden huşulî nā-sütüh²⁸⁵
Dest idüp dü cihānı "yā-leyte kavmi yā' lemün"

3 'Āşık u şādık menem 'aşkuñ yolında ser-te-ser
Şıdık u da' vāya delîl "innā le-nā şādıkün"

4 "Len-tenālü'l-birre hattā tünfiķū" dirsen eger
Cān u dil terk idenin "külli ledeynā muḥḍarün"

5 Māni' olaldan raķībūñ vaşluña derdüm meded
Āyeti "sübḥāne 'ammā yeķülü'z-zālimün"

6 Bu **Şehīdī** cismini hūn zedānı revā eylerken²⁸⁶
Eyledi teslīm-i rūḥ "innā ileyhi rāci' ün"

²⁸⁵ Bu mısranın vezni kusurludur.

²⁸⁶ Bu mısranın vezni kusurludur.

NAZİRE-İ CEVRİ TERKİB-BEND-İ RŪHİ*

mef' ūlū / mefā' ilū / mefā' ilū / fe' ūlūn

I

- 21b 1 Şanmañ bizi şūfī gibi seccāde-perestüz
2 Bir kūşe-i seccāde-i²⁸⁷ mihrāb-ı elestüz
3 Evķāt-ı ' ubūdiyyeti fevt itmezüz aşlā
4 Farķ eylemezüz rūz u ŧebi gerçi ki mestüz
5 Maħsūb idūcek²⁸⁸ yoķ n'idelūm sūbhayı elde
6 Biz rind-i tehi-kīse-i peymāne bedestüz
7 Hep ūstimūze sāye ŧalur nūr-ı İlāhī
8 Tā cūr' a gibi ħāķ-i ħarābātda pestüz
9 Biñ ŧūret ile cilve ider ħam dilimūzde
10 ' Aşķ ehline āyīneyūz ammā ki ŧikestüz
11 Endiŧeye²⁸⁹ yer yoķ bize bārān-ı belādan
12 Biz²⁹⁰ ħāne-i vīrānede bī-cāy-ı niŧestüz
13 ŧīvenkede ŧutsaķ²⁹¹ n'ola ' iŧretgeh-i dehri
14 Mehcūr-ı ŧafā-yı ŧarab-ı bezm-i elestüz
15 *Ol ħasret ile ħūn-ı ciger-nūŧ iderūz biz*

* BRD (Ak, 2001: 160-162).

²⁸⁷ Bir kūşe-i seccāde-i: Biz mescide bir kūşe-i, *BRD*.

²⁸⁸ Maħsūb idūcek: ' Add eyleyecek, *BRD*.

²⁸⁹ Endiŧeye: Āsāyiŧe, *BRD*.

²⁹⁰ Biz: Bu, *BRD*.

²⁹¹ ŧutsaķ: kılısaķ, *BRD*.

16 *Muṭrib yerine nāle-i gūş iderüz biz*²⁹²

II

- 1 Dür itdi kaçā çünkü bizi bezm-i beķādan
2 Bir ‘āleme düşdük ki eşer yok o şafādan
3 Bulduķ göz açup kendimüzi maḥbes-i tende
4 Biñ silsile-bend olmuş aña renc ü ‘anādan
5 Ol bülbül-i ķudsī kafes-i miḥnete düşmiş
6 Lerzende vü pür-ḥavf yine dām-ı hevādan
7 Hem olmuş anuñ hem-demi bir bār-ı gezende
8 Kim her nefesi bûy virür zehr-i belādan
9 Bülbül per açup eylemede uçmağa āğāz
10 Mār istemez ayrılmağa bu şāḥ-ı fenādan
11 Ol ḥasret-i gülzār-ı ḥaķīķatle fiğānda
12 Geçmez bu mecāzī heves-i berg ü nevādan
13 Kalduķ arasında bu iki zıdd-ı kavīnūñ
14 İş müşkil olur ger meded irmezse Ḥudā’dan
15 *Ol bülbüli āzād idecek ķudretimüz yok*
16 *Ol mārı helāk eylemege ķuvvetimüz yok*

III

- 1 Bir şeb ki bu sūzişle idüp nāle vü zārī
2 Āteşlere yaķdum dil-i bīmār [u] fiğārı
3 Sürdüm yüzümi āb gibi ḥāk-i niyāza
4 İtdüm hem o dem kaçā ide-i giryeyi cārī

²⁹² Bu mısranın vezni kusurludur.

- 5 Derd ile idüp dergeh-i Mevlâ'ya münâcât
6 Didüm ki eyâ hastelerüñ mûnis ü yârı
7 Mecrûhlara senden irer merhem-i şâfî
8 Hoş-dillere senden yetişür merhem-i²⁹³ sârî
9 Ben nefsi-gavî bendine düşmiş bir esîrüm
10 Kim bulmadum aşlâ taraf-ı râh-ı firârı
11 Yandurma beni âteş-i qahrına²⁹⁴ o divüñ
12 Ey dostına gülşen iden fute-i nârı
13 Ben süz u güdâz-ile iderken bu niyâzı
14 Oldı bu nidâ güş²⁹⁵ [u] dilüñ güş-ı güzârı
15 *Ger râh-ı necât ister iseñ baħr-i belâdan*
16 *Himmat taleb it zümre-i²⁹⁶ merdân-ı Hudâ'dan*

IV

- 1 Ol dem nice dem t̄alib-i merdân-ı ilâhî²⁹⁷
2 Gezdüm düşürüp mescid ü mey-ħāneye rāhı
3 İtdüm nice dem şavma^ç a-i ħalvetiyānda
4 Perhîz ü riyâzatla ten-i zerdümi gāhî
5 Düşdüm hem o sevdāya ki şüfî gibi bende
6 Tekmîl idüp esmāyı görem nūr-ı siyāhı
7 Evhām u ħayālāt-ile çok vāķı^ç a gördüm
8 Seyr [itdi] gözüm enfüs ü āfākı ke-mā-hî

²⁹³ merhem-i: 'illet-i, *BRD*.

²⁹⁴ qahrına: qahrında, *BRD*.

²⁹⁵ güş: cān, *BRD*.

²⁹⁶ it zümre-i: eyle yüri, *BRD*.

²⁹⁷ Ol dem nice dem t̄alib-i merdân-ı ilâhî: Oldum nice dem post-nişinān-ile hem-ħāl, M.

- 9 Zannum bu ki keşf oldı baña şüret-i esrâr
10 Oldum bu gümân-ile mecâlisde mübâhî
11 Lâzım gelicek dâ' vîye ma' nî nazar itdüm
12 Gördüm ki benem gâfil ü gümrâh u tebâhî
13 Bir dâma düşürmiş beni şayyâd-ı hevâ kim
14 Her dânesi bir tohm-ı ma' âşî vü menâhî
15 *Oldum nice tedbîr ile ol dâmdan âzâd*
16 *İtdi bu hevâ harman-ı ümmîdümi berbâd*

V

- 1 Oldum nice dem post-nişînân ile hem-ğâl²⁹⁸
2 Şandum ki ola her biri evtâd-ile abdâl²⁹⁹
3 Kıtıb añladığum merkez-i gâfletde bulundı
4 Kim dâ'ireden hâric idi itdügi ef'âl
5 Pîrüm diye himmet taleb itdüklerimün³⁰⁰ ğod
6 Ta' n eyledi eţvârına³⁰¹ nâ-bâliğ u eţfâl
7 Taqlîd ile evza' ını tağyîr iden eşrâr
8 İtmiş nice biñ bencileyin aĥmaķı idlâl
9 Girmek diledüm hırķa giyüp kisve-i faķra
10 Gördüm ki bu bârı çekenün ekşeri hem-ğâl³⁰²
11 Bildüm³⁰³ ki medâr olmuş³⁰⁴ imiş kesb-i fenâya

²⁹⁸ Mecmuada 4. bendin ilk mısrası ile 5. bendin ilk mısrası aynı şekildedir.

²⁹⁹ Bu bendin ilk iki mısrası divanda 4. bendin son iki mısrası olarak kaydedilmiştir. Ancak mecmuada nazım şeklinin kafiyesi gereği 5. bendin ilk iki mısrasında olması gerekiyor. Bu nedenle söz konusu mısralar çalışmamızda 5. bendin ilk iki mısrasında yer almaktadır.

³⁰⁰ itdüklerimün: itdüklerüm, *BRD*.

³⁰¹ eţvârına: envârına, *BRD*.

³⁰² hem-ğâl: ĥammâl, *BRD*.

- 12 Destâr-ı fenâ köhne kabâ şemle vü hem şâl
13 İtdi giderek sübha-i şüfî gibi şübhe
14 Ser-rişte-i endişemi pür-‘ uqde-i işkâl
15 *Yüz döndürüp ol t̄âyifeden ‘âkıbet-i kâr*
16 *Oldum müteveccih taraf-ı âhara nâ-çâr*

VI

- 1 Erbâb-ı harâbâta idüp cân-ile rağbet
2 Kıldum nice dem zümre-i rindân-ile şoğbet
3 Aldum elüme âȳme-i şâgarı itdüm
4 Ol t̄â’ifenün şüret-i ahvâline diğğat
5 Olmuş kimisi mest-i mey-i ‘aşk-ı mecâzî
6 Olmuş kimisi³⁰⁵ neşve-i şahbâ-yı haqîkat
7 Almış³⁰⁶ kimini cezbe-i keyfiyyet ayakdan
8 İtmiş yerini âb³⁰⁷ gibi hâk-i mezellet
9 Meydâna koyup varını itmekte gedâlar
10 Şâhâne külâhın keç idüp nâz-ile ‘işret
11 Meşrepleri birbirine hem-varu³⁰⁸ muvâfık³⁰⁹
12 Şunduqları hep birbirine³¹⁰ cām-ı mağabbet
13 Bin cām içilür gerçi bakılsa yine ammâ

³⁰³ Bildüm: Bildün, *BRD*.

³⁰⁴ olmuş: olmaz, *BRD*.

³⁰⁵ Olmuş kimisi: Almış kimini, *BRD*.

³⁰⁶ Almış: Şalmış, *BRD*.

³⁰⁷ âb: cür‘ a, *BRD*.

³⁰⁸ hem-varu: hem-vâre, *BRD*.

³⁰⁹ Şairin divanında bu şiir, 13 bend olarak yer almaktadır. Mecmuada ise iki parçaya ayrılmıştır. Şiirin ilk 6 bendi mecmuada 21b sayfasında sonraki 7 bendi ise 24a-b sayfasında yer almaktadır. İkiye bölünmüş olan bu şiir arasında farklı şairlere ait şiirler vardır. Şiirin son 7 bendi çalışmamıza dahil edilmiştir.

³¹⁰ hep birbirine: bir bir hep, M.

- 14 Mestâne iden cümeli bir neşve-i hikmet
15 *Her birine bir şekle komış hâlet-i mestî*
16 *Yâd eyledüm ol hâli görüp Bezm-i elest'i*³¹¹

-74-

[ŞEMSI] İLÂHÎ³¹²

müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün

- 22a 1 Göster cemâlün şem' ini yansun oda pervâneler
Devlet degül mi ' aşıkâ şem' ine karşı yanalar
- 2 Ol hâli çok a' lâ güzel yağmaladı gönlüm öper
Pek bağla ' aşkuñ zenc' rûñ boşanmasun divâneler
- 3 Mescid ile medreseyi ısmarladağ zâhidlere
Hâk'a ' ibâdet itmege yeter bize virâneler
- 4 Ben tevbe itmişem meyi ağyâr elinden içmege
Kudret elinden şun bize tolı tolı peymâneler
- 5 Cevr ü cefâdan uşanup **Şemsi** seni terk eylemez
Sen şanma ki seni seven senden şehâ uşanalar

³¹¹ Bu bendin son 4 mısrası 24a sayfasında yer almaktadır. Bendi bölmek için bu 4 mısra buraya, yani ait olduğu bendin sonuna eklenmiştir.

³¹² Bu şiir *ŞSD* de yoktur.

[FENĀYĪ] İLĀHĪ*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 1 Yā İlähî āsitānuñ hasteye dārü'ş-şifā
Şerbeti vaşluñ içenler buldılar derde devā
- 2 Baħr-i raħmet ҡatresi yanında cümle maħv olur
Her ne deñlü çoķ olursa bizde cürm-ile ھاṭā
- 3 Ger ziyā' şems zāt-pāküñ irmez ise sālīke
Nice ھاṭ' ide menāzil ҡande irişür 'aṭā
- 4 Zerre görünmez **Fenāyî** iş bu 'ālem 'ārife
Bir demine vuşlatıña dü cihān olmaz bahā

ĠAZEL-İ MIŞRĪ³¹³

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

- 1 Һāzret-i luṭf-ı Һudā'dan ҡıl en'ām-ı ezeli³¹⁴

* FMD (Aydın, 2003: 140-141).

³¹³ Bu şiir *NMD*'de yoktur.

- 2 Hāmdüli'llāh kim Muḥammed Muṣṭafā'dan dir bunı
3 Emrūm şāhum Ḥüseyn "ḳurretü'l-ayn" velī
4 Dönmezem şāhum yolından dost Muḥammed yā 'Alī

II

- 1 Yā Muḥammed ḳıl şefā'at "lī-ma'allāh" ḥaḳḳıçün
2 Kāşif-i sırr-ı ezel hem şāh-ı merdān ḥaḳḳıçün
3 Baḥr-i 'ilminden 'ināyet eyle Ḳur'ān ḥaḳḳıçün
4 Dönmezem 'aşḳuñ yolından dost Muḥammed yā 'Alī

III

- 1 Şeyḫ İbrāhīm Ḥanef'den oḳudum ben dersümi
2 Hem ṭarīḳ-i Ḳādirī içre aldum ben destümi³¹⁵
3 Hāmdüli'llāh kim ṭarīḳat içre yazdı ismümi
4 Dönmezem şāhum yolından dost Muḥammed yā 'Alī

IV

- 1 Cümle 'uşşāḳa şafādur ehl-i baḥrin cür'ası
2 Mücrime merhem durur hem ās(i)tānuñ şu'lesi
3 'Aşḳ-ile fet(i)ḥ olur hem [bu] 'ināyet ḳapısı
4 Dönmezem 'aşḳuñ yolından dost Muḥammed yā 'Alī

V

- 1 Gör bu **Mıṣrī** derdmendi baḳ ḡarībi kemteri
2 Dönmezem āl-i 'abādan Ca'ferī'yem Ca'ferī
3 Hem nazargāh-ı Ḥudā'dan Ḳādirī'yem Ḳādirī

³¹⁴ Mecmuada bu şiire "Ġazel-i Mıṣrī" başlığı atılmıştır. Fakat şiirin nazım şekli mütekerrir murabba' dır.

³¹⁵ Bu mısranın vezni kusurludur.

4 Dönmezem şāhum yolından dost Muḥammed yā ‘ Alī

-77-

[YŪNUS] İLĀHĪ³¹⁶

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

1 Ey ‘aceb kim var mıdır Sübhān’ı yer bilmez ola

Bilür ancak her biri tertīb ile girmez yola

2 Her yeri bilse olurdu Ḥaḳ kemāli ammā kim

İtmemiş Mevlā müyesser bu nizāmı her kıla

3 ‘İlm-ile bilmek olaydı söz ile derde ‘ilāc

Herkesi dermān olurdu girmeden şeikle hāle

4 Söz ile Allāh demekle olsa dermān herkese

Cümle müşrikler gerek nār-ı caḥīmden kırtula

5 İns [ü] cin Allāh birdür söz ile ammā ‘aceb

Dertli bu tertīb ile mümkün midür dermān bula

6 Ey **Yūnus** bu naql ile derde ‘ilāc olmaz meger

Ḳalb ḥāneñ³¹⁷ ma‘mūr olup nūr-ı tevḥīdle şula

³¹⁶ Bu şiir *YED*’de yoktur.

RAHİMEHU'LLÂHI 'ALEYH TERCİ' -BEND-İ CEVRİ*

mef'ülü / mefā'îlü / mefā'îlü / fe'ülün

I

- 22b 1 Şanmañ bizi kim mu' teķid-i ķavl-i ĥakīmüz³¹⁸
2 Biz mu' terif-i ma' nî-i Ķur'ân-ı Kerīm'üz³¹⁹
3 Lâzım degül aĥbâr-ı ĥavâdiş bize zîrâ
4 Biz ĥâlib-i esrâr-ı Ĥüdâvend-i kerīmüz³²⁰
5 İdrâk iderüz şâni' uñ âşâr-ı vücûdın
6 Biz râst-rev-i seccâde-i³²¹ fehm-i selīmüz
7 Ĥaķ'dan bilürüz nîk ü bed-i kâr-ı cihânı
8 Biz münkir-i luĥfu sitem-i ĥarĥ-ı le'îmüz
9 Bir kerre ayak başmamışuz râh-ı ümîde
10 Fâriğ-dil olup künc-i³²² ķanâ' atde muķīmüz
11 Müstağraķ-ı cûd u ni' am-ı luĥf-ı Ĥudâ'yuz
12 Müstağnî-i ' izz ü şeref-i nâz u nâ'îmüz
13 Bir şevķ-ile ger meş' ale-efrüz-ı recâyuz
14 Biñ şerm-ile dil-sûĥte-i âteş-i bîmüz
15 Teslîm ideli şâhibine³²³ naķd-i vücûdı

³¹⁷ ĥâneñ: ĥânen, M.

*CD (Ayan, 1981: 168-172).

³¹⁸ Nazım şekli terkîb-bend olan bu şiire mecmuada terci' -bend başlığı atılmıştır.

³¹⁹ Kerīm'üz: Ĥakīmüz, CD.

³²⁰ kerīmüz: ķadīmüz, CD.

³²¹ seccâde-i câdde-i, CD.

³²² künc-i: gerc-i, CD.

- 16 Āsūde-dil-i keş-me-keş-i nefsi-garīmüz
17 Tefvīz ideli kārımuza emr-i Hudā'ya
18 Āzāde-ser-i³²⁴ vesvese-i fikr-i saķīmüz
19 Def' itdi bizüm şübhemüzi نحن قسمین
20 Bī-sa' y u taleb muntazır-ı luḫf-ı 'amīmüz
21 *Ḳurtardı Hudā çün bizi dünyā cihetinden*³²⁵
22 *Bī-behre ḳomaz rātibe-i ma'rifetinden*

II

- 1 Düşdi dil ü cāna heves-i ma'rifetu'llāh
2 Maḡlūb-ı hevā olmaduḳ el-minnetü li'llāh
3 Şahbā-yı maḡabbetden irişdi bize behre³²⁶
4 Ser-mest-i mey-i ḡaflet iken oldı dil āḡāh
5 Beyhūde gezüp mehleke-i zann ü gümānda
6 Olduḳ nice gün vesvese-i 'aql-ile güm-rāh
7 Yād eyleyecek fevt olan evḳātı bu yolda
8 Pür-eşḳ-i nedāmet iderüz dīdeyi her ḡāh
9 Fikr eyleyecek ol geḫen eyyāmı bu işde
10 Her bir gün iḫün itmedeyüz derd-ile biñ āh
11 Mümkin mi anuñ girye vü āh-ile ḳazāsı
12 Şimdengirü luḫf-ile mükāfāt ide Allāh
13 Var ḳalbimüzün ḳuvveti iḫsānına Ḥaḳḳ'ıñ

³²³ şāḫibine: şāḫiline, CD.

³²⁴ Āzāde-ser: Āsūde-ser, CD.

³²⁵ cihetinden: hevesinden, CD.

³²⁶ behre: neşve, CD.

- 14 Zîrâ taleb-i³²⁷ ‘aşkıını itmiş bize dil-ḥ’âh
15 Dil-ḥ’âhumuzı virmege kâdir yine oldur
16 ‘Acizdür anı virmede biñ şâh-ı felek-câh
17 Bir bendesini eylese dergâhına da‘vet
18 Dâmânımı anuñ tutamaz ḥâr-ı güzergâh
19 Bir râh-bere pey-rev ider râh-ı talebde
20 Tâ kim yetürür sâliki ser-menzile nâ-gâh
21 *Biz daḥı uyup bedreka-i râh-ı Hudâ’ya*
22 *Düşdük giderek bâdiye-i ‘aşk-ı Hudâ’ya*

III

- 1 Ol bâdiyedür meslek-i erbâb-ı maḥabbet
2 ‘Uşşâk[1] çeker ol yere kullâb-ı maḥabbet
3 Ser-menzil-i maḥşûda o vâdiden irişmiş
4 Vuşlat hevesin eyleyen eşḥâb-ı maḥabbet³²⁸
5 Ol vâdî-i pür-ḥûnda aḳan seyl-i belâdur
6 Çeşm-i dil-i ‘âşıkdaki ḥûn-âb-ı maḥabbet
7 Vâdî degül ol baḥr-i fenâdur ki düşenler
8 Elbetde olur ğarḳa-i girdâb-ı maḥabbet
9 Hâlâ biz o deryâya düşen bî-ser ü pâyuz
10 Cezb itdi bizi gevher-i nâ-yâb-ı maḥabbet
11 Şerḥ eyler idüm vaşfını ol gevherüñ ammâ

³²⁷ taleb-i: talebi, M.

³²⁸ Şairin divanında bu mısradan sonra, mecmuada bulunmayan 2 mısra daha yer almaktadır. Bu mısralar aşağıdaki gibidir:

Ol vâdî-i cân-sûzi güzâr idemez ol kim

Ser-tâ-be-ḳadem olmaya pür-tâb-ı maḥabbet (Ayan, 1981: 168-172).

- 12 Leb-beste ider nuṭḡumı ādāb-ı maḥabbet
13 ‘Aşḡ ehlini ādāb-ile söyleşmege ḡor mı
14 Kim neşve-i pür-şevḡ-i mey-i nāb-ı maḥabbet
15 Bu çār kitāb ol güherüñ vaşfın ider hep
16 Fehm eyler anı dersi olan bāb-ı maḥabbet
17 Dil germ-i ṭaleb menzil-i dil-dār nümāyan
18 Ḥāşıl buña āmādedür esbāb-ı maḥabbet
19 *Alduḡ haberin yāre giden rāh-güzāruñ*
20 ‘Azm itdük o şevḡ-ile ser-i kūyına yāruñ

IV

- 23a 1 Ol kūyuñ olur³²⁹ ferş-i rehi ‘arş-ı mu‘ allā
2 Ol kūya ḡaremgāh olamaz cennet-i³³⁰ a‘ lā
3 Ol kūy-ı mükerrrem ki şafā ehline olmuş
4 Her kūşesi Beytü’l-ḡarem [ü]³³¹ Ka‘be-i ‘ulyā
5 Ol kūya mu‘ ādil geçemez Beyt-i Muḡaddes
6 Ol kūya müşābih olamaz Ṭūr-ı tecellā
7 Ol kūya dinür ‘ālem-i envār ki görmiş
8 Bir lem‘ asını şu‘ le-i āteş gibi Mūsā
9 Ol kūya dinür gülşen-i esrār ki olmuş
10 Bir nefḡasınun mazḡarı bād-ı dem-i ‘İsā
11 Ol kūy-ı muḡaddesde olan ḡaşr-ı vişālün
12 Āfāḡa düşen sāyesidür Leyle-i İsrā

³²⁹ olur: olurmuş, M.

³³⁰ cennet-i: cenneti, CD.

³³¹ ḡarem [ü]: ḡaremi, CD.

- 13 Ol aşruñ olur resm ü nuũş³³² u Őuverinden
14 Yek-rengî-i  aşk [u] dil ü ma Őũ³³³ hüveydâ
15 Ol kũyda hak olmağ-ıũn bilmedeyũz³³⁴ biz
16 Beyhũde degũl olduğumuz bâdiye-peymâ
17 Bir zerre adar gerdimũzi³³⁵ båd-ı hidâyet
18 Őâyed [ki] o aşruñ haremindedir ide mevâ
19 Bir ehl-i dilũñ pâyine dũŐdük bu talebde
20 Hem nad-ı dil ü cânı aña eyledük ihdâ
21 *Ol ehl-i dilũñ emrine râmuz bu hevâda*
22 *Şâbit-ademũz mevıf-ı teslĩm [ũ] rızâda*

V

- 1 Ol ehl-i dilũñ kim felege hũkmi revândur
2 Vâ-beste-i fermânı olan Şâh-ı cihândur³³⁶
3 Ednâ nazarı mũjde-i iksĩr-i sa âdet
4 Hem³³⁷ himmeti ser-mâye-i câh-ı dũ cihândur
5 Ol vâlî-i iqlĩm-i velâyet ki derinde
6 Her bende-i fermân-beri bir ub-nişândur
7 Ol sâî-i Şahbâ-yı haıat ki elinden
8 Bir cãm ienũñ cür a-keşi Hızr-ı zamândur
9 Ol vâıf-ı esrâr-ı İlâhĩ ki sũzinden

³³² resm ü nuũş: resm-i nuũş, CD.

³³³ dil ü ma Őũ: dil-i ma Őũ, CD.

³³⁴ bilmedeyũz: eyelmedeyũz, CD.

³³⁵ gerdimũzi: gerdimũze, CD.

³³⁶ cihândur: Őehândur, CD.

³³⁷ Hem: Kem, CD.

- 10 Bir nükte tayan mes'ele-dân-ı dil ü cāndur
11 Ol 'ārif-i taḥkīk ki sūz-ı kelimâtı
12 Āteş-figen-i ḥār ü ḥas-ı zan ü gümāndur
13 Āgāz idicek nükte-i taḥkīk u mecāza
14 Hem keşf-i 'ayāndur sözi hem rāz-ı nihāndur
15 Hem perde-güşā-yı şuver-i ma' nî-i esrār
16 Hem perde-keş-i çeşm-i dil-i keç-nazarāndur
17 Tefsīr³³⁸ idemem Muşḥaf-ı ta' rīfīn o zātuñ
18 Bir metn-i metīndür o ki bī-şerḥ u beyāndur
19 Olmuş dil-i mü'min yine āyīne-i mü'min
20 Şāhib-nazara ehl-i dilüñ ḥāli 'ayāndur
21 *Ḥaḫ'dur sözüm ikrār ider imānı olanlar*
22 *Añlar süḥanumdan anı iz'ānı olanlar*

VI

- 1 Bāṭıl görünür gerçi bu Ḥaḫ söz cühelāya
2 Ma' lūmdur ammā ol mes'ele³³⁹ 'ulemāya³⁴⁰
3 Cāhildür o kim "men 'arefüñ" sırrını bilmez³⁴¹
4 Düşmez taleb-i nefsi ile 'ilm-i Ḥudā'ya³⁴²
5 Cāhildür o kim añlamayup emr-i Ḥudā'yı
6 Bilmezlik-ile tābi' olur ḥükm-i hevāya
7 Bilmez bilecek neydüğünü bilmege ḳor mı

³³⁸ tefsīr: ta' bīr, CD.

³³⁹ ammā ol mes'ele: ol mes'ele ammā, CD.

³⁴⁰ Bu mısranın vezni kusurludur.

³⁴¹ CD'de bu mısra yoktur.

³⁴² CD'de bu mısra yoktur.

- 8 Ol cehl ki şalmıŖlar anı dām-ı belāya
9 Bilmek dilemez kim degül ol ‘ ilm añā nāfi‘
10 Hāḳḳā ki zarar dur bu ma‘ aş hem³⁴³ süfehāya
11 Hāşıl bu ki bu ‘ ilm-i şerifüñ berekātı
12 Noḳşān yetürür rātibe-i ehl-i ğınāya
13 Hem māni‘ olur cem‘ ine emvāl-i ḥarāmuñ
14 Hem dāḥil ider zümre-i erbāb-ı fenāya
15 Fikr itse bu ma‘ nāyı ḳabāḥat bilür ol ḥar
16 Söyler yapışup hem yine pālān-ı riyāya
17 Hükmin viremem n’eyleyeyin³⁴⁴ ben bu ṭarīḳi
18 Cā’iz ki varur sa‘ yüm o vādide hebāya
19 Bilmez bu sözüñ ḳubḥını kim hep bu ṭarīḳuñ
20 Sālikleridür rehber olan rāh-ı Hūdā’ya
21 *Ol meslek-i taḥḳīḳi şanan rāh-ı ḍalālet*
22 *Görsün ki yolu ḳanda çıkar rüz-ı ḳıyāmet*

VII

- 23b 1 **Cevrī** ḳo disün her ne ki söylerse edānī
2 Yoldan ḳaluruz diñler isek biz eger anı
3 Ser-menzil-i kāma irelüm bir ḳadem evvel
4 Fikr eyleyelüm müddet-i ‘ ömr-i güzerānı
5 Biz kim seri pā³⁴⁵ eylemişüz rāh-ı Hūdā’da
6 Her ḥaṭvede pā-māl iderüz kevn ü mekānı

³⁴³ ma‘ aş hem: ma‘ aş-ı, CD.

³⁴⁴ n’eyleyeyin: n’eyleyeyüm, CD.

³⁴⁵ seri pā: serü pā, M.

- 7 Ölmezden öñürdi ölelüm biz de bu yolda
8 Bâr itmeyelüm kendümüze cism-ile cānı
9 H̄all eyleyelüm ʿ uq̄de-i ser-rişte-i kaydı
10 Bend eylemişüz çünkü bu hizmetde meyānı
11 Bünyād-ı vücūdı virelüm bād-ı fenāya
12 Vīrān idelüm kārgeh-i nām u nişānı
13 Bir dil ki şafāsın bile zevk-i ebedinüñ
14 Qalur mı dimāğında anuñ lezzet-i fānī
15 Bir dīde ki şevkin göre şemʿ-i ezelinüñ
16 Şalmaz mı nazardan meh ü hurşīd-i cihānı
17 Vaqf oldu dil ü dīdemüz ol zevke vü şevke³⁴⁶
18 İtmez birisi ğayriye meyl [ü] nigerānı
19 Ol zevk u şevk-ile düşüp vādī-i ʿ aşqa
20 Tekmīl idelüm tayy-ı mekān-ile zamānı
21 *Tā kim irevüz biz de zamān-ile mekāna*
22 *Zirā bu mekāndan göçürür bizi zamāna*

-79-

KAŞİDE-İ AĦMEDİ*

mefʿülü / mefāʿilün / mefʿülü / mefāʿilün

- 1 Ey tālib olan ʿ ārif³⁴⁷ seyr itmege cānānı³⁴⁸

³⁴⁶ zevke vü şevke: zevk u o şevka, CD.

* SAD (Kayabaşı, 1995: 247).

Diġġatle temāšā ıl her g3rdig3n insānı

- 2 Āyīne-i S3bhānī 3n Őret-i insāndur³⁴⁹
Bu āyīneye gel baġ g3r Őret-i Raġmān'ı³⁵⁰
- 3 Őretde g3rinmez cān dirlerse³⁵¹ m3nāfilar
Sen cāna naġar ılsun g3rmek dileyen anı
- 4 Maġb3b temāšāsın men^{c352} eyler-imiŐ m3nkir
K3r g3zlerin3n n3rı yodur³⁵³ g3remez anı
- 5 Sen ġ3sn-i dil-ārādan g3z yumsa n'ola zāhid
ġuffāŐ g3zi g3rmez ġurŐid-i dıraġŐanı
- 6 Ĥ3km eylemege c3mle āfāa ġılāfetle
Bu ġ3sn berātına ekmiŐ aŐı^{c354} unvānı³⁵⁴
- 7 Zāhid Şeb-i z3lfinde seyr eyle ruġ-ı yārı
Gel leylet3'l-esrāra g3r pertev-i S3bhān'ı³⁵⁵

³⁴⁷ c3arif: c3āŐık, *SAD*.

³⁴⁸ Şairin divanında 7 beyt olan bu Şiir, mecmuada 15 beytten oluşmaktadır. Mecmuada, kaside baŐlıġı bulunan bu Şiirin nazım Şekli gazeldir.

³⁴⁹ S3bhānī 3n Őret-i insāndur: insānı bil Őret-i rahmānid3r, *SAD*.

³⁵⁰ Őret-i Raġmān'ı: anda o sultānı, *SAD*.

³⁵¹ dirlerse: ger dirse, *SAD*.

³⁵² men^{c3}: def, *SAD*.

³⁵³ n3rı yodur: yodur n3rı, *SAD*.

³⁵⁴ Bu beyt *SAD*'da yoktur.

- 8 Gör nice muğalçendür ç̄in içine ç̄in şalmış
Pür-ç̄in idüben ceb̄ini ç̄in-i sünbül [ü] reyḥānī³⁵⁶
- 9 Her naqşı görüp ey dil aldanma ki fānīdür
Bir naqşa gönül vir kim naqşın yazamaz bānī³⁵⁷
- 10 Şevḳ-i leb-i la' lüñle cūş eyledi s̄inemde
Gözden dökülür durmaz her dem cigerüm ḳanı³⁵⁸
- 11 Görünce sücūd eyle yāruñ ḳaşı miḥrābuñ
Bu yüzden oḳı zāhid sen şūret-i Furḳān'ı³⁵⁹
- 12 Ben ḥātem-i la' lüñden bir zerre ḥaber ḥıysam
Bir ḥabbeye almazdum şad mülk-i Süleymān'ı³⁶⁰
- 13 Şol kimse kimem bilmez öz kendinüñ aḥvālin
Ol nicesi farḳ eyler insān-ile şeyṭānī³⁶¹
- 14 Z̄ātıyla şıfāt-aşlı ismiyle müsemmādur
Bilmeyen anı bilmez hiç bende vü Sübhān'ı³⁶²

³⁵⁵ Bu beyt *SAD'* da yoktur.

³⁵⁶ Bu beyt *SAD'* da yoktur.

³⁵⁷ Bu beyt *SAD'* da yoktur.

³⁵⁸ Bu beyt *SAD'* da yoktur.

³⁵⁹ Bu beyt *SAD'* da yoktur.

³⁶⁰ Bu beyt *SAD'* da 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

³⁶¹ Bu beyt *SAD'* da yoktur.

- 15 Esrâr sözini³⁶³ **Ahmed** keşf eyleme nâ-dâna
Hayvâna maḥal³⁶⁴ görme ser-çeşme-i hayvânı³⁶⁵

-80-³⁶⁶

- 1 Añlaşılmaz bir dünyâ böyle gelüp gider
2 Ne añlayanlar şerḥ ider ne añlamayan
3 Su 'âl ider gitdükce yıqılup gider³⁶⁷

[CEVRİ]^{*}

mef'ülü / mefā'îlü / mefā'îlü / fe'ülün

VII

- 24a 1 Bir şubḥ-dem ol şevḳ-ile alup ele sāğar³⁶⁸
2 İtdüm yine āyīnemi ḥurşide berāber
3 Ol şubḥ-ı mübārek dem ü ol cām-ı şafānuñ
4 İtdi eşeri cān u dile feyz-i mükerrer
5 Ol feyz-ile āyīne-i dil oldu mücellā
6 Dīdārını 'arz eyledi bir rûḥ-ı muşavver
7 Ruḥsāre-i pür-şevḳ-i cihān-tābına baqđum

³⁶² Bu beyt *SAD*'da yoktur.

³⁶³ Esrâr sözünü: Esrâr-ı sözüñ, *SAD*.

³⁶⁴ maḥal: muḥal, *SAD*.

³⁶⁵ Bu beyt *SAD*'da 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

³⁶⁶ Bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

³⁶⁷ Üç mısralık vezni kusurlu bir şiirdir.

* CD (Ayan, 1981: 160-166).

³⁶⁸ Bu şiir, mecmuanın 21b sayfasında ilk 6 bendi bulunan Cevri'ye ait terkib-bendinin devamıdır. Bu nedenle yeni bir şiir numarası verilmemiştir. Şiir kaldığı yerden, yani 7. bendten devam etmektedir.

- 8 Yanında anuñ zerre degül mihr-i münevver
9 Çeşminde mey-i naḥvet ü deştinde piyāle
10 Olmış dü cihān luḥfına vü ḳahrına maḫzar
11 Ervāḥ-ı mücerred ser-i zülfinde muḳayyed
12 Ecsād-ı³⁶⁹ melek ğamzesinüñ küştesi yek-ser
13 Ta^ç rīf idemem naḳş-ı cemālin o perinüñ
14 Bu ḥüsn-ile yoḳ nev^ç -i beşerde aña beñzer
15 *Bir şīve ile ḳıldı beni ḥüsnine meftūn*
16 *Old[ı]³⁷⁰ dil-i şūrīdenüñ aḥvālī³⁷¹ diġer-gūn*

VIII

- 1 Germ itdi dili neş^ç e-i³⁷² şahbā-yı maḫabbet
2 Düşdi ser-i pür-şūruma sevdā-yı maḫabbet
3 Çaldum başına ^ç aḳluñ o dem şīşe-i nengi
4 İtdüm dil-i dīvānemi rüsvā-yı maḫabbet
5 Geh cilvegehüm küşe-i bāzār-ı melāmet
6 Geh cāy-ı ḳarārum ser-i şahrā-yı maḫabbet
7 Geh hem-nefesüm nāle-i pür-süz-ı dem-ā-dem
8 Geh mūnisüm³⁷³ endūh-ı ğam-efzā-yı maḫabbet
9 Geh seyl-i beyāban-ı belā-y-ile revānum
10 Geh ğavṭa-ḥor-ı lücce-i deryā-yı maḫabbet
11 Meydāna ḳoyup varını³⁷⁴ Ferhādveş itdüm

³⁶⁹ Ecsād-ı: Ecnād-ı, *CD*.

³⁷⁰ Ol[dı]: Ol, *M*.

³⁷¹ aḥvālī: –, *M*.

³⁷² neş^ç e-i: reşve-i, *CD*.

³⁷³ mūnisüm: mūninüm, *CD*.

- 12 Çok bî-ser ü sāmān-ile da'vā-yı maḥabbet
13 Şimdengirü cān oynadurın 'aşkuña³⁷⁵ zīrā
14 Günden güne germ olmada ğavġa-yı maḥabbet
15 *Dünyā yıķılıp başuma ger kıpsa kıyāmet*
16 *Gelmez yine bu ma'rekeden baña ferāġat*

IX

- 1 'Älemde ki tā zinde-i feyz-i dem-i 'aşķam
2 Ser-germ-i hevā-yı çemen-i ḥurrem-i 'aşķam
3 Ğamġin-i dem-i 'ayş-i tarab-nāk-i neşātam
4 Ḥurrem-dil-i endūh [u] belā-yı ġam-ı 'aşķam
5 Ḥāk-i reh-i cānāne cebin-sāy-ı gedāyam³⁷⁶
6 Baş egmezin eflāke şeh-i 'ālem-i 'aşķam
7 Tā fark-ı sipihre şaşarın cür'a-i cāmı
8 Eyvān-ı ḥarābāt-ı fenāda Cem-i 'aşķam
9 Tūfān-ile hem-ser geçinür mevc-i belāyam
10 Deryāları bir kaçreye şaymaz yem-i 'aşķam
11 Ḥürşid ü mehe tāb viren zerre-i derdem
12 Bām-ı felege sāye şalan tarem-i 'aşķam
13 Fehm eyledüm esrār-ı nihān-ı dil-i 'aşķı
14 Bīġāne isem 'aql-ile ger maḥrem-i 'aşķam
15 *Ḥallāl-i rumūz-ı ḥaber-i müşkil-i 'aķlam*
16 *Dīvāneyem ammā yine dāġ-ı dil-i 'aķlam*

³⁷⁴ varını: başumı, *CD*.

³⁷⁵ 'aşkuña: 'ışķ ile, *CD*.

³⁷⁶ gedāyam: gedāy, *CD*.

X

- 1 'Aql āyet-i hikmet haber-i şun' -1 Hudā'dur
- 2 'Aşk āfet-i endīşe-i 'aql-ı hukemādur
- 3 'Aqluñ şeref-i hikmeti keşf-i nazarıdur
- 4 'Aşkuñ eşer-i cāzibesi perde-küşādur
- 5 'Aql eyleyemez derd-i dil-i 'āşıka çāre
- 6 'Aşk ise devā-yı hafākān-ı 'uçalādur
- 7 'Aql āb-ı ruḥ-ı āyīne-i cevher ü şuret³⁷⁷
- 8 'Aşk ise ol āyīnedeki tāb u cilādur
- 9 'Aqluñ irişür cevherine gāh³⁷⁸ keşāfet
- 10 'Aşkuñ dile feyz itdügi hem-vāre şafādur
- 11 'Aqluñ haberi mes'ele-i ma'nī-i mübhem
- 12 'Aşkuñ hüneri ḥall-i rumūzāt-ı kazādur
- 13 'Aql oldı reh-i 'ālem-i taḥkīkde güm-rāh
- 14 'Aşk ol tarafuñ sālīkine rāh-nümādur
- 15 'Ākil āna dirler ki uma 'aşk-ile hem-rāh
- 16 *Dīvāne odur kim yūriye 'aql-ile her gāh*

XI

- 1 Ma'zūr ola ey 'āqıl ü dānā dil ü munşıf
- 2 Oldıysa bu ma'nīde sözüüm 'aqla muḥālif³⁷⁹
- 3 Ben³⁸⁰ 'āşıq-ı dīvāne-i³⁸¹ beyhūde-kelāmam

³⁷⁷ āyīne-i cevher ü şuret: cevher-i āyīne-i şuret, CD.

³⁷⁸ gāh: gāhī, CD.

³⁷⁹ muḥālif: mufālif, CD.

³⁸⁰ Ben: -, M.

- 4 Mümkin mi ki dīvāne ola Һikmete vāķıf
5 Ben Vāmıķ u Ferhād ile hem-Һāl-i cünūnam
6 Sen Āsaf u Loķmān ile hem-rāz-ı ma‘ ārif
7 Ben mevķıf-i Һayretde zebān-beste vü mebhūt
8 Sen ehl-i kelām-ile sebaķ-Һān-ı mevāķıf
9 Ben nefsümi derk eyleme[de] ķāşır u ‘ āciz³⁸²
10 Sen mes‘ele-i vācibi vü mümkini ‘ ārif
11 Ben ‘ aşķ-ile āteş-zen-i Һār ü Һas-i evhām
12 Sen ‘ aķıl-ile vādī-i Һayālātda Һāyıf
13 Ben bī-Һaber-i ma‘ rifet-i ‘ ālem-i hestī
14 Sen vāķıf-ı rāz-ı³⁸³ dil-i eşyā vü meķāşif
15 *Da‘ vā-yı Һaķ³⁸⁴ itme baña bürhānuñı tefhīm*
16 *Bī-Һüccet ider ‘ ārif olan vaĥdeti teslīm*

XII

- 1 ‘ Āķil sözi matbū‘ u pesendide güherdür
2 Ammā dil-i ‘ ārifde olan özge Һaberdür
3 Biz ‘ ārif ü ‘ āķil³⁸⁵ sözini itmezüz inkār
4 Ol zevķini idrāk idene şır ü şekerdür
5 Cāhil sözini diñlemezüz ‘ ilmī de olsa
6 Bāzār-ı Һaķāyıķda anuñ sūdı zarar dur
7 Cāhil ne bilür nükte-i taĥķīķ [ü] mecāzı

³⁸¹ dīvāne-i: devāne-i, *CD*.

³⁸² ķāşır u ‘ āciz: ‘ āciz ü ķāşır, *CD*.

³⁸³ rāz-ı: esrā, *M*.

³⁸⁴ Һaķ: ķo, *CD*.

³⁸⁵ ‘ ārif ü ‘ āķil: ‘ āķıl ü ‘ ārif, *CD*.

- 8 ' Ālim de bu ma' nāda giriftār-ı ھاţardur
9 Biz ehl-i dilüz ' ālim ü cāhilde nemüz var
10 Dil nev' -i digeş şahs-ı beşer nev' -i digerdür
11 Her nev' -i beşer fehmi idemez dil ne dimekdür
12 İnsāna bu ' irfān u şerefi ilm ü hünerdür
24b 13 İnsān ki bu ' irfānı eger itmeye taşşıl
14 Dānişle Felāţun-ı zamān olsa da ھاırdur
15 *Ne ' ālim ü ne ' ārif ü ne vākıf-ı ھاılüz*
16 *Cevri gibi bir ھاılde³⁸⁶ beyhüde-meķālüz*

XIII

- 1 Yā Rab bizi de vākıf idüp ma' nı-i ھاile
2 Dil-beste ķoma şab' umuzı nükte-i ھاile³⁸⁷
3 Yā Rab bize şevķ ü³⁸⁸ şaleb-i ma' rifetün vir
4 Cehd eyleyelüm şevķün-ile³⁸⁹ kisb-i kemāle
5 Yā Rab bize ķıl şüret-i taķķi nümāyān
6 Baķmaķdan uşandı gözümüz naķş-ı ھاıyāle
7 Yā Rab bize tevfiķün-ile eyle hidāyet
8 Tā yol yañılup gitmeyelüm semt-i đalāle
9 Yā Rab bizi ol sālİK-i āgāha refiķ it
10 Kim rehber ola fırķa-i efrād-ı ricāle
11 Yā Rab bizi ' āşıķlar³⁹⁰ ile eyle mülāķi

³⁸⁶ bir ھاılde: er ھاıl ile, *CD*.

³⁸⁷ ھاile: ķāle, *CD*.

³⁸⁸ şevķ u: şevķ-ı, *CD*.

³⁸⁹ şevķün-ile: fazluñ ile, *CD*.

- 12 Kim vāsıtasız dāhıl ola bezm-i vişāle
13 Yā Rab dilümüz eyle o mir'āta muķābil
14 Kim maẓhar ola pertev-i envār-ı cemāle
15 *Envāruñ ile dīde-i idrāke ziyā vir*
16 *Dīdāruñ ile āyīne-i ķalbe cilā vir*

-81-

[NİYAZI]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 1 İçerü gel añlar iseñ söylenen ' irfāna baķ
Hāl diliyle saña bir bir nuķ iden hayvāna baķ
- 2 Ehl-i diller hep süküt üzre ķamusı münzevī
Başını hırķaya çekmiş şu³⁹¹ yatan arslana baķ
- 3 Buyrulan³⁹² emrūñ hilāfı olınan³⁹³ tedbīr ķamu
Münkir ü kāfir münāfıķ ķatl olan Mervān'a baķ
- 4 Hāzret-i ķur'an şer' inün ğayrıdur³⁹⁴ fetvā bu dem

³⁹⁰ ' āşıķlar: ol ' āşıķ, *CD*.

* NMD (Tateı, 2015: 583).

³⁹¹ şu: şol, *NMD*.

³⁹² buyrulan: buyurılan, *M*.

³⁹³ olınan: alınan, *NMD*.

³⁹⁴ şer' inün ğayrıdur: şer' in hilāfıdır, *NMD*.

Her biri bir zulüme müncer olan³⁹⁵ fermāna baḳ

5 Zāhiri Efrenc görünür gizlüdür a^c dā-yı dīn

Ḥīle³⁹⁶ yolında ^c āḳıbet zebḥ olan³⁹⁷ ḳurbāna baḳ³⁹⁸

6 Rūm ili itmez itā^c at böyledür encām-ı kār

Anatolı cānibinde olınan³⁹⁹ ^c işyāna baḳ⁴⁰⁰

7 Mısrda ḳaht olunca çāresiz [onu] bulmaḳ gerek⁴⁰¹

Ḥāzret-i Mennān⁴⁰² yüzinden luḳf olan iḥsāna baḳ⁴⁰³

8 Mīm-i gāvradā zuhūr ider⁴⁰⁴ o zāt-ı muḥterem

Diḳḳat eyle "iftaḥ ^c aynük" görinen seyrāna baḳ⁴⁰⁵

9 Ey Niyāzī Ḥāzret-i Ḥallāḳ'ı⁴⁰⁶ dergāh-ı Ḥudā

Şāhib-i kevn ü mekān [u] ḳudret-i Yezdān'a baḳ⁴⁰⁷

³⁹⁵ bir zulüme müner olan: zulme müncer olan emr ü, M.

³⁹⁶ Ḥīle: Hak, *NMD*.

³⁹⁷ olan: olunan, *NMD*.

³⁹⁸ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha bulunmaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Mısr-ı dilde kaht olunca çāresin bulmak gerek

Çāh-ı zindāndan çıkıp Yūsuf-ı Kenān'a bak (Tatcı, 2015: 583).

³⁹⁹ olınan: hem olan, *NMD*.

⁴⁰⁰ Bu beyt *NMD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁴⁰¹ Mısrda ḳaht olunca çāresiz [onu] bulmaḳ gerek: Gayretullāh zuhūr itdi zāhir olmakda hemān, *NMD*.

⁴⁰² Ḥāzret-i Mennān: Ḥāzret-i Kur'ān, *NMD*.

⁴⁰³ Bu beyt *NMD*'de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁴⁰⁴ ider: eyler, *NMD*.

⁴⁰⁵ Bu beyt *NMD*'de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁴⁰⁶ Ḥallāḳ'ı: -, M.

⁴⁰⁷ Bu beyt *NMD*'de 10. beyt olarak kaydedilmiştir.

TERKİB-BEND-İ RŪHİ-İ BAĞDĀDĪ*

mef' ūlū / mefā' ilū / mefā' ilū / fe' ūlūn

I

- 25a 1 Şanmañ bizi kim şîre-i engūr ile mestüz
2 Biz ehl-i ħarābātdanuz mest-i elestüz
3 Ter-dāmen olanlar bizi ālūde şanur līk
4 Biz māyil-i būs-ı leb-i cām u kef-i⁴⁰⁸ destüz
5 Şadrın gözedüp n'eyleyelüm bezm-i cihānuñ
6 Pāy-ı ħum-ı meydür yerimüz bāde-perestüz
7 Māyil degülüz kimsenüñ āzārına ammā
8 Ĥātır-şiken-i zāhid-i peymāne-şikestüz
9 Erbāb-ı ġaraż bizden ırağ olduğı yegdür
10 Düşmez oğumuz yire ki biz⁴⁰⁹ şāhib-i şaştuz
11 Biz 'ālem-i fānīde ne mīr ü ne gedāyuz
12 A' lālara a' lālanuruz pest ile pestüz
13 Hem-kāse-i erbāb-ı dilüz 'arbedemüz yoğ
14 Mey-ĥānedeyüz gerçi velī 'aşğ-ile mestüz
15 *Biz mest-i mey-i mey-kede-i 'ālem-i cānuz*
16 *Ser-ħalka-i cem' iyyet-i peymāne-keşānuz*

* BRD (Ak, 2001:C 1., 187-195).

⁴⁰⁸ kef-i: kef ü , BRD.

⁴⁰⁹ oğumuz yire ki biz: yire zīrā oğumuz, BRD.

II

- 1 Sākī getür ol bādeyi kim dāfi⁴¹⁰ -i ğamdur
- 2 Şaykal ura kim mir³ āta dil⁴¹⁰ jeng [ü] elemdür
- 3 Dil-bestelerüz bizden ırağ olduğı yegdür⁴¹¹
- 4 Ol bādeyi kim nūr-ı dil ü dīde-i Cem³ dür⁴¹²
- 5 Ey ħ̄āce fenā ehline zinhār ululanma
- 6 Dervīşi bu mülküñ şeh-i bī-ħayl ü ħaşemdür
- 7 Ħāk ol ki Ħudā mertebēni eyleye⁴ ālī
- 8 Tāc-ı ser-i⁴ ālemdür o kim ħāk-i ħademdür
- 9 Gel toğrulalum meykedeye rağmına anuñ
- 10 Kim bār-ı riyādan ħad-i ber-keştesi ħamdur
- 11 Mey şun bize sākī bizüz ol rind⁴¹³ ki dirler
- 12 Rindān-ı şabūħī⁴-zede-i bezm-i ħıdemdür
- 13 Bu nazmı Peyāmī³ den⁴¹⁴ işit ħāle münāsib
- 14 Kim zübde-i yārān-ı süħandān-ı⁴ Acem³ dür
- 15 *Mā rind-i şabūħī⁴-zede-i bezm-i elestüm*
- 16 *Pīş ez-heme derdi keş ü pīş ez-heme mestüm*

III

- 1 Ħoş kūşe idi zevk u⁴¹⁵ şafā ehline⁴ ālem
- 2 Bir ħāl-ile ger süre idi⁴¹⁶ ā ömrini ādem

⁴¹⁰ ura kim mir³ āta dil: ur o mir³ āta ki pür, *BRD*.

⁴¹¹ olduğı yegdür: eyleme bir dem, *BRD*.

⁴¹² Cem³ dür: cāndur, M.

⁴¹³ rind: ħavm, *BRD*.

⁴¹⁴ Peyāmī³ den: Beyānī³ den, *BRD*.

⁴¹⁵ kūşe idi zevk u: kūşe-i zevk idi, *BRD*.

- 3 Şoĥbet⁴¹⁷ ōõnı derd olmasa vuşlat ōõnı⁴¹⁸ hicrân
- 4 Nûŝ âĥiri nîŝ olmasa sūr âĥiri mâtem
- 5 Bu ‘âlem-i fânide ŝafâyı ol ider kim
- 6 Yeksân ola⁴¹⁹ yanında anuñ⁴²⁰ zevk [u] eger ğam
- 7 Dâyim ola hem-ŝoĥbet-i rindân-ı kadeĥ-nûş
- 8 Varın koya meydâna eger biş ü eger kem⁴²¹
- 9 Şüfî ki ŝafâda geĥinür mâlik-i dînâr
- 10 Bir dirhemini alsañ olur ĥâtırı derhem
- 11 Zâhir bu ki âĥir yeri ĥâk olsa gerekdür
- 12 Ger dirheme mâlik⁴²² ola ger mâlik-i dirhem
- 13 Mey şun bize sâķî içelüm raĥmına anuñ
- 14 Kim cehli ile bilmedigi yirden urur dem
- 15 *Her münkir-i keyfiyyet-i erbâb-ı ĥarâbât*
- 16 *Öz ‘aķlı ile Ĥaķ’ı diler kim bula heyhât*

IV

- 1 Gör zâhidi kim ŝâĥib-i irşâd olayum⁴²³ dir
- 2 Dün mektebe vardı bugün üstâd olayum⁴²⁴ dir
- 3 Mey-ĥânede ister yıkılup olmaya vîrân
- 4 Bî-ĥâre ĥarâbâtta âbâd olayum⁴²⁵ dir

⁴¹⁶ ger süre idi: sürseydi eger, *BRD*.

⁴¹⁷ Şoĥbet: ŝıĥĥat, *BRD*.

⁴¹⁸ ōõnı: demi, *BRD*.

⁴¹⁹ ola: ol, *BRD*.

⁴²⁰ anuñ: eger, *BRD*.

⁴²¹ biş ü eger kem: zevk u eger ğam, *BRD*.

⁴²² mâlik: muĥtâc, *BRD*.

⁴²³ olayum: olayın, *BRD*.

⁴²⁴ olayum: olayın, *BRD*.

- 5 Elden kıomasun gül gibi cām-ı meyi bir dem⁴²⁶
- 6 Her kim ki bu vīrānede⁴²⁷ dil-şād olayın dir
- 7 Bir serv-ķadūñ bende-i efkendesı olsun⁴²⁸
- 8  Alemdede o kim ğuşşadan āzād olayın dir
- 9  Ömrin geķirüp kūh-ı belāda dil-i şeydā⁴²⁹
- 10 Ber-hem-zen-i⁴³⁰ hengāme-i Ferhād olayın dir
- 11 Vaşl istemeyüp hicr-ile hoş geķdüği bu kim⁴³¹
- 12 Miskīn ğam-ı cānāneye mū tād olayın dir
- 13 Gezdı yürüdi bulmadı bir eğlenecek yir
- 14 Min-bā d yine  āzim-i Bağdād olayın dir
- 15 *Bağdād şadefdür ğüheri dürr-i⁴³² necefdür*
- 16 *Yanında anuñ dürr ü ğüher seng-i hazefdür*

V

- 1 Ol gevhher-i yektā ki bulunmaz āña hem-tā
- 2 Gelmez şadef-i dehre⁴³³ bir öyle dür-i yektā
- 25b 3 Ol zāt-ı şerīfe yaraşur da v i himmet
- 4 Kim ola⁴³⁴ ne dūnyā āña maķşūd ne  uķbā
- 5 Kimdür ki ider anı ola⁴³⁵ zātına ma lüm

⁴²⁵ olayum: olayın, *BRD*.

⁴²⁶ *BRD*'de 5. ve 6. mısralar aynı bendin 11. ve 12. mısraları ile takdim-tehirlidir.

⁴²⁷ vīrānede: ğam-ķānede, *BRD*.

⁴²⁸ *BRD*'de 7. ve 8. mısralar aynı bendin 5. ve 6. mısraları ile takdim-tehirlidir.

⁴²⁹ *BRD*'de 9. ve 10. mısralar aynı bendin 7. ve 8. mısraları ile takdim-tehirlidir.

⁴³⁰ ber-hem-zen-i: ber-hezmen-i, *BRD*.

⁴³¹ *BRD*'de 11. ve 12. mısralar aynı bendin 9. ve 10. mısraları ile takdim-tehirlidir.

⁴³² dürr-i: dür ü, M.

⁴³³ dehre: kevne, *BRD*.

⁴³⁴ ola: oldı, *BRD*.

⁴³⁵ Kimdür ki ider anı ola: Kim derk ider anı k'ola, *BRD*.

- 6 Remz-i kütüb-i medrese-i    alem-i⁴³⁶ b l 
- 7 Ol z hid n  klar yir   g k h line yarın
- 8 Kim i meye destinden anu  c m-ı mu aff 
- 9 Bir nok ta durur sırrı didi  ar kit bun
- 10 Ol⁴³⁷  ardadır sırr-ı k t b-h ne-i e y 
- 11 Ol nok ta benem didi d n p remzini seyr it
- 12 Ya   n  ki ben m c mleten esm -yı m semm ⁴³⁸
- 13 *Hep la la adur ma la adur⁴³⁹ b t n u z hir*
- 14 *Bir nok ta imi  m -ha al⁴⁴⁰ evvel    hir*

VI

- 1 Ey  ah b-i  udret  anı in af u m r vvet
- 2 Rind n-ı mey-  ama ni un olmaya ra bet
- 3  ismetleri dirse  ezel  cevri   cef dur
- 4 Cevri ola ni un zev  u  af  olmaya  ismet
- 5 Dirse  ki bug n eylemeyen yarın ider zev 
- 6  ok mı iki g n bendeler n eyleye   i ret
- 7 H cetlerini⁴⁴¹  adir iken  ılma a h  ıl
- 8  alma  kerem nden bizi ferd ya ne h cet
- 9 N - ar  eker halk bu mi netleri yo sa

⁴³⁶    alem-i:   ilm ile, *BRD*.

⁴³⁷ ol: k'ol, *BRD*.

⁴³⁸  airin divanında bu mısradan sonra, mecmuada bulunmayan 2 mısra daha yer almaktadır. Bu mısralar a a ıdaki gibidir:

 un hi se imi  k  adan ehl-i dile ma  ud

Ma  ud nedir a la bil ey    arif-i d n  (Ak, 2001:C 1., 187-195).

⁴³⁹ la la adur ma la adur: ma la adur la la a-i, *BRD*.

⁴⁴⁰ m -ha al: a l-ı su an, *BRD*.

⁴⁴¹ H cetlerini: H cetlerimiz, *BRD*.

- 10 Ādem ara ađ olsa getürmez aña⁴⁴² aat
11 Hālũñ kime añañ⁴⁴³ saña dir ikmeti vardur
12 Öldürdi bizi āh bilinmez mi bu ikmet
13 Beyhũde dönüp n'eyler ola baımız üzre
14 Halkũñ bu felek didügi dolāb-ı meaat
15 *Beyhũde yeter döndi hemān terkini ursa⁴⁴⁴*
16 *Kim 'aksine devr eylemedin⁴⁴⁵ yegdi yıılsa*

VII

- 1 arũñ ki ne sa' dinde ne nasinde vefā⁴⁴⁶ var
2 Dehrũñ ki ne hāında ne 'āmında vefā⁴⁴⁷ var
3 Meyl itme anuñ⁴⁴⁸ hāına 'āmından üenme⁴⁴⁹
4 'Āmında dime minet⁴⁵⁰ ü hāında 'aā var
5 Aldanma anuñ sa' dine nasinden alınma
6 Nasinde dime minet ü sa' dinde afa var
7 Cehd eyle hemān ğayr iline bamayı⁴⁵¹ gör kim
8 Benden ne saña fāyide senden ne baña var
9 Egninde görüp ğayrilerũñ alas u dībā
10 Ğam çekme ki egnümde benüm köhne 'abā var
11 Ge cümle ezīn fikr-i fenā⁴⁵² 'ārif-i vat ol

⁴⁴² aña: buña, *BRD*.

⁴⁴³ añañ: asañ, *BRD*.

⁴⁴⁴ ursa: ılsa, *BRD*.

⁴⁴⁵ eylemedin: eylemeden, *BRD*.

⁴⁴⁶ nasinde vefā: masinde beā, *BRD*.

⁴⁴⁷ vefā: 'aā, *BRD*.

⁴⁴⁸ anuñ: bunuñ, *BRD*.

⁴⁴⁹ *BRD*'de 3. ve 4. mısralar aynı bendin sonraki 2 mısrası ile takdim-tehirlidir.

⁴⁵⁰ minet: isset, *BRD*.

⁴⁵¹ bamayı: bulmayı, *BRD*.

- 12 Ser-geşte bil anı ki serinde bu hevâ var
13 Ferdâ elemin çekme mey iç bağ ruḥ-ı hûba
14 ʿÂşıqlara ferdâda daḥi vaʿ d-i liḳâ var
15 *El virdi*⁴⁵³ şafâ fırşatı fevt eyleme bir dem
16 *Dünyâ aña degmez ki cefâsın çeke âdem*

VIII

- 1 Giryen̄ kıpar ey ḥ̄âce meger kim cigerüñden
2 Kim çıkdı ciger pâreleri⁴⁵⁴ çeşm-i terüñden
3 Bu mülk-i fenâya çü⁴⁵⁵ ʿademden güzer itdün⁴⁵⁶
4 Sûduñ nedür ancak anı bilseñ seferüñden
5 Biñ girye idersün seni âḥir ayırurlar
6 Ferzend ü zen ü tañtana-i sîm ü zerüñden
7 Yok çıkmaga gönülün der-i dünyâ-yı deniden
8 Bi'llâhi di hoşnûd mısun yoḥsa yirüñden
9 Bu mezbeleden şöyle güzer eyleye gör kim
10 Bir zerre ğubâr ırmeye tâ reh-güzerüñden
11 Sîm ile zeri kendüñe kat kat siper itdün
12 Merg okını geçmez mi şanursın siperüñden
13 ʿAḳl adın añup kendüñi teklîfe bırakma⁴⁵⁷
14 Dîvâne olup refʿ -i ḳalem kı⁴⁵⁸ üzerüñden

⁴⁵² ezîñ fikr-i fenâ: bu efkârdan u, *BRD*.

⁴⁵³ virdi: virse, *BRD*.

⁴⁵⁴ pâreleri: pârelerün, *BRD*.

⁴⁵⁵ çü: ki, *BRD*.

⁴⁵⁶ *BRD*'de 3. ve 4. mısralar aynı bendin sonraki 2 mısrası ile takdim-tehirlidir.

⁴⁵⁷ bırakma: düşürme, *BRD*.

15 *Ey h̄āce eger ki⁴⁵⁹ sen iseñ ‘ākil ü dānā*

16 *Şeydāluġı biñ ‘aqla deġişmez dil-i şeydā*

IX

1 Vardum seherī t̄ā‘ at içün mescide nā-gāh

2 Gördüm oturur halka olup bir nice gümrāh

3 Girmiş kemer-i⁴⁶⁰ vaħdete almış ele tesbiħ

4 Her birisinüñ vird-i zebānı çil ü pencāh

5 Didüm ne şayarsuz⁴⁶¹ ne alursuz ne şatarsuz⁴⁶²

6 K’aşlā dilüñüzde ne nebī var ne ħod Allāh

7 Didi birisi⁴⁶³ şehrimüzün ħākim-i vaħti

8 Ħayr itmek-içün halka gelür mescide her gāh

26a 9 İhsānı ya pencāh ya çildür fuķarāya

10 Şabr eyle ki demdür gele ol mir-i felek-cāh

11 Geldüklerini mescide bildüm ne içündür

12 Yüz döndirüp andan didüm ey kavm oluñ āgāh

13 Sizden kim ıraġ oldı ise Ħaķ’a yaķındur

14 Z̄irā ki dālālet yolıdur gitdigüñüz rāh

15 *Taħķīk bu kim hep işüñüz zerķ u riyādur*

16 *Taķlīddesüz t̄ā‘ atüñüz cümle hebādur*

⁴⁵⁸ ref̄ -i qalem kıl: ref̄ kıl anı, *BRD*.

⁴⁵⁹ ki: kim, *BRD*.

⁴⁶⁰ kemer-i: kimisi, *BRD*.

⁴⁶¹ şayarsuz: şatarsuz, *BRD*.

⁴⁶² şatarsuz: virürsüz, *BRD*.

⁴⁶³ birisi: biri kim, *BRD*.

X

- 1 Dünyāda denīlerden idersin ʔama^ç -i hām
- 2 Ey hām-ı ʔama^ç niceye dek bu ʔama^ç -ı hām
- 3 Bir nā-ḥalefi⁴⁶⁴ cübbe vü destār ile görseñ
- 4 Eylersüñ anuñ cübbe vü destārına ikrām
- 5 Naḫşın çıkarup eylemedin zātını ma^ç lūm
- 6 Başlarsın aña eylemege faḫruñı i^ç lām
- 7 Cerrār diyü virmez olur Tañrı selāmın
- 8 Şermende⁴⁶⁵ ider eylemedin⁴⁶⁶ ḫabbece in^ç ām
- 9 Di kim⁴⁶⁷ olasın ḫırḫada nāmuñ ola dervīş
- 10 Mülḫid diyü yandurmağa eyler seni iḫdām
- 11 Yazuḫ saña kim eyleyesin ḫırş u ʔama^ç dan
- 12 Bir ḫabbe⁴⁶⁸ içün kendüñi ^ç ālemlere bed-nām
- 13 Yoḫ sende ḫanā^ç at gözüñ aç oldığı bu kim⁴⁶⁹
- 14 Rızḫuñ irişür saña eger şubḫ u eger şām
- 15 *Et loḫması lāzım mı ʔoyurmaz seni nān*
- 16 *Zehr olsun o loḫma k'ola ḫāyin-ile⁴⁷⁰ dūnān*

XI

- 1 Ebnā-yı zamānuñ ʔaleb[i] nām u nişāndur
- 2 Her biri taşavvurda fülān ibn-i fülāndur

⁴⁶⁴ nā-ḥalefi: ādemi ger, *BRD*.

⁴⁶⁵ Şermende: Şerminden, *BRD*.

⁴⁶⁶ eylemedin: itse saña, *BRD*.

⁴⁶⁷ Di kim: Sen er, *BRD*.

⁴⁶⁸ ḫabbe: cübbe, *BRD*.

⁴⁶⁹ bu kim: oldur, *BRD*.

⁴⁷⁰ ḫāyin-ile: pes mānde-i, *BRD*.

- 3 Güftāra gelüp söylemeler cehl-i mürekkeb
4 Zu‘mınca velī her biri bir utb-ı zamāndur
5 Erbāb-ı hıred zerre kadar mu‘teid olmaz
6 Ol mürşide kim mu‘teid-i bī-aberāndur
7 Talīd ile seccāde-nişin olmuş oturmış
8 Taıde ama ar-ı be-küsiste⁴⁷¹ ‘ināndur
9 Dirmiş bana keşf oldu hep esrār-ı aıat
10 Vallāh yalandur sözi bi’llāh yalandur
11 Kendüden ıra ol⁴⁷² dūřup ardınca yorulma
12 Ol bī-aberüñ gitdügi yol an u gümāndur
13 Ey řālib-i taı eger var ise ‘aluñ⁴⁷³
14 Güş it bu sözi kim aber-i bā-aberāndur
15 *Zinhār unudup bildüğüni dūřme ‘ināda*
16 *Bir pīre yapış kim iresin sır-ı ma‘āda*

XII

- 1 řüretde eger⁴⁷⁴ zerre isek ma‘nīde yūuz
2 Rūü’l-uds’üñ Meryem’e nef itdügi rūuz
3 Peymāne-i urřīd ile her dem iderüz ‘ıyş
4 ‘İsā ile peymāne-keř-i rā-ı⁴⁷⁵ řabūuz
5 İtdükse řarāb içmege biz⁴⁷⁶ tevbe güzelsüz

⁴⁷¹ be-küsiste: bigsiste, *BRD*.

⁴⁷² Kendüden ıra ol: Kendüden ıraa, *BRD*.

⁴⁷³ Bu mısranın vezni kusurludur.

⁴⁷⁴ eger: nola, *BRD*.

⁴⁷⁵ rā-ı: cām-ı, *BRD*.

⁴⁷⁶ içmege biz: içmemege, *BRD*.

- 6 Şābit-ķademüz tevbemüz üstinde naşūhuz
7 Mār ise ‘ adū biz yed-i beyzā-yı Kelīm’üz
8 Tāfān ise dünyā ğamı biz keştī Nūh’uz
9 Mollā okusun medresede şerh-i me‘ ānī
10 Metn-i ķadehi şun bize biz ehl-i şürūhuz
11 Şūfī bizi sen cism göziyle göremezsın
12 Aç cān gözini eyle nazar gör ki ne rūhuz
13 Pür⁴⁷⁷-gūlara leb-beste görünmekdeyüz ammā
14 Rindān-ı Mesīhā-deme miftāh-ı fütūhuz
15 ‘Īsā-dem ü Rūhī-ķaķab u Hızır-ķayātuz
16 Deryā-yı şıfāt içre nihān gevher-i⁴⁷⁸ zātuz

XIII

- 1 Āyā nice bir devr ide bu ķar ‘ anāşır
2 Kim aña ne ma‘ lūm⁴⁷⁹ ola ne evvel ü⁴⁸⁰ āķır
3 Gāhī ki ider⁴⁸¹ ‘ ālem-i tefridde seyerān
4 Gāhī olalar ‘ ālem-i terkībde sāyır
5 Bu cümle mezāhirden ola mu‘ teber insān⁴⁸²
6 İnsānuñ ola cümle ķabī‘ i⁴⁸³ bu mezāhir
7 Nefsini bilenler getüre Hālık’a ĩmān⁴⁸⁴
8 Bilmezlere ĩmān getürenler ola⁴⁸⁵ kāfir

⁴⁷⁷ Pür: Bed, *BRD*.

⁴⁷⁸ gevher-i: gör ki ne, *BRD*.

⁴⁷⁹ ma‘ lūm: evvel, *BRD*.

⁴⁸⁰ ne evvel ü: ma‘ lūm ne , *BRD*.

⁴⁸¹ gāhī ki ider: gāh eyleyeler, *BRD*.

⁴⁸² *BRD*’de 5. ve 6. mısralar aynı bendin sonraki 2 mısrası ile takdim-tehirlidir.

⁴⁸³ ķabī‘ i: tufeyli, *BRD*.

⁴⁸⁴ *BRD*’de 7. ve 8. mısralar aynı bendin sonraki 2 mısrası ile takdim-tehirlidir.

- 26b 9 Kāfir ki yirin dūzaḥ ider cehl-ile dāyim⁴⁸⁶
10 Kim⁴⁸⁷ cehl ḥaḳīḳatde ola aña⁴⁸⁸ c' aceb-sırr⁴⁸⁹
11 Tefrīdde çār ola vü nā-çār ola devri⁴⁹⁰
12 Terkibe gelince se-mevālīd ola zāhir
13 Dünyā vire cāhillere el kāmīl olanlar
14 Ayakda ḳalup⁴⁹¹ olmayalar ḥabbeye ḳādir
15 Çün cehl-iledür zevḳ kemāli n'idelüm biz
16 Ḳāl ehli şafā eyleye ḥālī n'idelüm biz

XIV

- 1 Şūfī ki riyyā-ile ide kendüyi mevşūf
2 Evḳāt-ı şerīfi ola taḳlīd ile mevşūf⁴⁹²
3 Minberde ḥātīb ola vü maḥfelde mu' arrif
4 c' Ār eylemeye cehl-ile olduḡına⁴⁹³ ma' rūf
5 Āyīne-i ḳalbini küdüret ide tīre
6 Rüzımuzi⁴⁹⁴ feyz-i Ḥaḳ-ile olmaya mekşūf
7 Cān u dilinüñ revzenesi olmaya pür-nūr⁴⁹⁵
8 Dāyim biri maḥsūf ola anuñ biri meksūf
9 Cem' -i kütüb itmekle ne mümkin ola vāḳıf

⁴⁸⁵ ola: diye, *BRD*.

⁴⁸⁶ cehl-ile dāyim: cehliden eyler, *BRD*.

⁴⁸⁷ Kim: Çün, *BRD*.

⁴⁸⁸ aña: küfr-i, *BRD*.

⁴⁸⁹ *BRD*'de 9. ve 10. mısralar aynı bendin sonraki 2 mısrası ile takdim-tehirlidir.

⁴⁹⁰ *BRD*'de 11. ve 12. mısralar aynı bendin 5. ve 6. mısraları ile takdim-tehirlidir.

⁴⁹¹ ḳalup: ḳala, *BRD*.

⁴⁹² mevşūf: maşrūf, *BRD*.

⁴⁹³ eylemeye cehl-ile olduḡına: eylemege olduḡına cehlile, *BRD*.

⁴⁹⁴ Rüzımuzi: Rüşenleri, *BRD*.

⁴⁹⁵ *BRD*'de 7. ve 8. mısralar aynı bendin sonraki 2 mısrası ile takdim-tehirlidir.

- 10 Esrâr-ı Hudâ'ya ki ola mürşide mevķûf
11 Zâtındaki âşâr-ı kemâl olmaya ĥardur
12 Ya şâl-ı siyeh egnine giymiş ya yeşil şûf
13  Alemdaki kâmil çeke ġam zevķ ide câhil
14 Yirden göge dek yuf baña kim dimez isem⁴⁹⁶ yuf
15 Çün Haķ diyeni eylediler zulm ile ber-dâr
16 Bâtlı söze âġâz idelüm biz daĥı nâ-çâr

XV

- 1 Yuf ĥârına dehrüñ gül ü ġülzârına hem yuf
2 Aġyârına yuf yâr-ı cefâkârına hem yuf
3 Bir  ayş ki mevķûf ola keyfiyyet-i ĥamra
4  Ayyâşına yuf ĥamrine ĥammârına hem yuf⁴⁹⁷
5 Çün ehl-i vücûduñ yeri şahrâ-yı  ademdür⁴⁹⁸
6 Yuf ķâf-ile vü ķâf-ile-sâlârına hem yuf
7  Alemdaki bengîler ola vâķıf-ı esrâr⁴⁹⁹
8 Ĥayrânına yuf anlaruñ esrârına hem yuf
9  Âlimler⁵⁰⁰ ola müdbir ü nâdân ola muķbil⁵⁰¹
10 İķbâline yuf anlaruñ⁵⁰² idbârına hem yuf
11 Çarĥ-ı felegüñ sa  dine vü naĥsine la  net⁵⁰³

⁴⁹⁶ kim dimez isem: ger dimeyem, *BRD*.

⁴⁹⁷ Şairin divanında bu mısradan sonra, mecmuada bulunmayan 2 mısra daha yer almaktadır. Bu mısralar aşağıdaki gibidir:

Zî-ķıymet olunca nidelüm câh u celâli

Yuf anı şatan dūna ĥarîdârına hem yuf (Ak, 2001:C 1., 187-195).

⁴⁹⁸ *BRD*'de 7. ve 8. mısralar aynı bendin sonraki 2 mısrası ile takdim-tehirlidir.

⁴⁹⁹ *BRD*'de 9. ve 10. mısralar aynı bendin sonraki 2 mısrası ile takdim-tehirlidir.

⁵⁰⁰  Âlimler:  Ârif ki, *BRD*.

⁵⁰¹ *BRD*'de 11. ve 12. mısralar aynı bendin sonraki 2 mısrası ile takdim-tehirlidir.

⁵⁰² anlaruñ:  âlemüñ, *BRD*.

- 12 Kevkeblerinüñ şābit ü seyyārına hem yuf
13 Çün ola⁵⁰⁴ ḥarām ehl-i Ḥaḫ'a dünyē vü 'uḫbā⁵⁰⁵
14 Cehd eyle ne dünyā ola ḥāṭırda⁵⁰⁶ ne 'uḫbā

XVI

- 1 Dünyā talebiyle kimisi ḥalkuñ emekde
2 Kimisi daḫı⁵⁰⁷ zevḫ-ile dünyāyı yemekde
3 Yoḫ derdüñe bir çāre ider⁵⁰⁸ mir ü gedāda
4 Sen çekdügüñ ālāmı gerek şaḫla gerek de
5 A' yān-ı cihāndan kerem umma anı şanma
6 Āşār-ı ' aṭā ola ya pāşāda ya begde⁵⁰⁹
7 Bir devrde geldük bu fenā ' āleme biz kim⁵¹⁰
8 Āşār-ı kerem yoḫ ne beşerde ne melekde
9 Ağyār vefādan dem urur yār cefādan⁵¹¹
10 Ādemde vefā olmaya vü ola köpekde
11 Maṭbaḫlarına aç varan ādem degenek yer⁵¹²
12 Derbānları var göz ḫapuda el degenekde
13 Evc-i felege başdı ḫadem cāh-ile cāhil
14 Erbāb-ı kemālüñ yeri yoḫ zīr ü⁵¹³ felekde

⁵⁰³ *BRD*'de 13. ve 14. mısralar aynı bendin sonraki 2 mısrası ile takdim-tehirlidir.

⁵⁰⁴ ola: oldı, *BRD*.

⁵⁰⁵ *BRD*'de 13. ve 14. mısralar aynı bendin sonraki 2 mısrası ile takdim-tehirlidir.

⁵⁰⁶ ne dünyā ola ḥāṭırda: ki ḥāṭırda ne dünyā ola, M.

⁵⁰⁷ Kimisi daḫı: Kimi oturup, *BRD*.

⁵⁰⁸ ider: ide, *BRD*.

⁵⁰⁹ ya begde: ne bekde, *BRD*.

⁵¹⁰ *BRD*'de 7. ve 8. mısralar aynı bendin sonraki 2 mısrası ile takdim-tehirlidir.

⁵¹¹ *BRD*'de 9. ve 10. mısralar aynı bendin sonraki 2 mısrası ile takdim-tehirlidir.

⁵¹² *BRD*'de 11. ve 12. mısralar aynı bendin 7. ve 8. mısraları ile takdim-tehirlidir.

⁵¹³ zīr ü: zīr-i, *BRD*.

15 *Yā Rab bize bir er⁵¹⁴ bulunur⁵¹⁵ himmet ider mi*

16 *Yoḥsa⁵¹⁶ günümüz böyle felâketle geçer mi*

XVII

1 *Virdük dil ü⁵¹⁷ cān-ile rızā ḥükm-i Ḥudā'ya⁵¹⁸*

2 *Ġam çekmezüz uğrarşak⁵¹⁹ eger derd ü belāya*

3 *ĶoyduĶ vaṭanı ğurbete bu fikr-ile çıĶduĶ*

4 *Kim renc-i sefer bā^ç iş ola^ç iz ü^ç alāya*

5 *Devr eylemedük yer Ķomaduk bir nice yıldur*

6 *UyduĶ dil-i dīvāneye dil uydı hevāya*

7 *OlduĶ nereye⁵²⁰ varduĶ-[1]sa^ç aşĶa giriftār*

8 *Alındı⁵²¹ gönül bir şanem-i māh-liĶāya*

9 *BaĶdād'a yoluñ düşse ger ey bād-ı seĶer-ḥiz*

10 *Ādāb-ile var ḥizmet-i yārān-ı şafāya*

11 **Rūḥī^ç**'yi eger bir şorar izler⁵²² bulunursa

12 *Dirlerse buluşduñ mı o bī-berk ü nevāya*

13 *Bu maṭla^ç -ı⁵²³ ğarrāyı oĶı ebsem ol andan*

14 *Ma^ç lūm olur aḥvālimüz erbāb-ı şafāya⁵²⁴*

15 *Ḥālā ki biz üftāde-i ḥübān-ı DımışĶ'uz*

⁵¹⁴ bir er: birer, *BRD*.

⁵¹⁵ bulunur: bulunup, *BRD*.

⁵¹⁶ Yoḥsa: Yoksa, *BRD*.

⁵¹⁷ dil ü: dilü, *BRD*.

⁵¹⁸ Ḥudā'ya: Ķazāya, *BRD*.

⁵¹⁹ uğrarşak: uğrasak, *BRD*.

⁵²⁰ nereye: ne yere, *BRD*.

⁵²¹ Alındı: Alında, *BRD*.

⁵²² izler: ister, *BRD*.

⁵²³ maṭla^ç -ı: maṭta^ç -ı, *BRD*.

⁵²⁴ şafāya: vefāya, *BRD*.

-83-

ĠAZEL [YŪNUS]⁵²⁵

mefā‘ilün / mefā‘ilün / mefā‘ilün / mefā‘ilün

- 1 Senüñ ‘aşıklarun kılmaz nazar Firdevs-i a‘ lāya⁵²⁶
Ne hüriden haber söyler ne meyl ider muşaffāya
- 2 Nuķūş-ı māsivāllāhdan geçürmiş bunları ‘aşkuñ
Komişlar ġayr[ı] sevdāyı dolaşmışlar bu sevdāya
- 3 Ene’l-Ḥaķ kıblesin bulmuş yüzini ‘aşka döndürmiş
Şarāb-ı "lem-yezel" içmiş baķ ol Maşūr-ı şeydāya
- 4 Eger şol ‘aşkuñ zāhid şorarsan vaşf-ı hāletden
Fenā baħrine ġarķ olmuş ulaşmış katre deryāya
- 5 Gel ey **Yūnus** gözini yum cemāl-i māsivāllāhdan
Yine bunda görürsün Ḥaķ’ı ne hācet va‘ d ferdāya

⁵²⁵ Bu şiir *YED*’de yoktur.

⁵²⁶ Mecmuada bir önceki şiir olan terkib-bendin 5. bendinin 2. mısrasından sonra 25a sayfasında Yūnus Emre’ye ait gazel başlığı bulunan bir şiir yer almaktadır. Yūnus’un gazelinden sonra 5. bend 2. mısrası ile 25b sayfasından devam etmektedir. Terkib-bendin bölünmemesi için araya giren şiir, terkib-bendin arkasına yazılmıştır.

[YŪNUS]⁵²⁷

11'li Hece Ölçüsü

I

- 27a 1 Hâlet-ile baña bir ʿaşq yöneldi
2 Allâh dirler bir meclise uğradum
3 Diñle kulağıñla naql eyleyeyüm size
4 Allâh dirler bir meclise uğradum

II

- 1 Muḥammed'üñ aşhâbı yârenleri
2 Hâzır olmuş gördüm anda anları
3 Devre girmiş tabakât irenleri
4 Allâh dirler bir meclise uğradum

III

- 1 Münādîler çağrışur zâra başlar
2 Hâll ü hâllerince tesbîhe başlar
3 Secde ider tağlar taşlar ağaçlar
4 Allâh dirler bir meclise uğradum

IV

- 1 **YŪnus** dir ki çok şükür Hâk'a irdüm
2 Muḥammed nŭrını berķ urur gördüm
3 Ebübekr ʿÖmer ʿOşmân ʿAlî hem

⁵²⁷ Bu şiir *YED*'de yoktur.

4 Allāh dirler bir meclise uğradum

-85-

[KİT' A]

mef'ülü / mefā'îlü / mefā'îlü / fe'ülün

1 Ey bā' iş-i kevn olmasa zātuñ olmazdı
Çandîl-i sipihr içre fūrüzān meh [ü] encüm

2 Başmasa mübārek çademüñ rüy-ı zemîne
Pāk itmez idi kimseyi hāk-ile teyemmüm

-86-

[CEMĀLĪ-İ HĀLVETĪ]

11'li Hece Ölçüsü

27b 1 Baña cānān gerek şimdi cān gerekmez

Çuşūr-ı Cennet ü Rıdvān gerekmez

2 Baña ma' şūķ tecellī senden özge

Gerekmez hūrī vü ğilmān gerekmez

3 Baña ' aşkı Yūsuf'ı mihmān olupdur

Mısr sultānı ya Ken' ān gerekmez

4 Baña ‘ aşk vir ki p̄rümde lü ’lümde
Toluyam ben ey rağ (?) c̄ân gerekmez

5 Baña ‘ aşk nice şağlarsın seni dir
Delü misin ki ‘ aşk pinhân gerekmez

6 **Cemālī Ḥalvetī** miskīn faḳīrin
Cānından özge ḳurbān gerekmez

-87-

[YŪNUS]*

14’lü Hece Ölçüsü

1 Ḳadimdür⁵²⁸ hiç ırılmaz ansız nesne⁵²⁹ dirilmez⁵³⁰

Adım adım yir ölçer kendü vīrān⁵³¹ içinde⁵³²

2 Uğru olmuş uğurlar uğru kendisi olmuş⁵³³

Bu ne ‘ aceb uğrudur uğurlayan içinde⁵³⁴

* YED (Tatcı, 2008: 321-324).

⁵²⁸ Ḳadimdür: Kā’imdür, YED.

⁵²⁹ nesne: kimse, YED.

⁵³⁰ Divanda bulunan [İstedüğümü buldum eşkere cān içinde/Taşra isteyen kendü kendü nihān içinde] matla‘ beyti mecmuada bulunmamaktadır. Yunus Emre’ye ait bu şiir, divanda 18 beyt olarak yer almaktadır. Mecmuada 27b sayfasında 5, 29a sayfasında ise şiirin 9 beyti olmak üzere toplam 14 beyti bulunmaktadır. İki parçaya bölünmüş olan şiirin arasında farklı şairlere ait şiirler bulunmaktadır. 29a sayfasında Yunus’a ait şiir kaldığı yerden devam etmektedir.

⁵³¹ vīrān: revān, YED.

⁵³² Bu beyt YED’de 2. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵³³ Uğru olmuş uğurlar uğru kendisi olmuş/Bu ne ‘ aceb uğrudur uğurlayan içinde: Uğru olmuş uğurlar kendü kendüyi çıkar/Sahne kendüsi olmuş kendü zindān içinde, YED.

- 3 Tutun tutun⁵³⁵ çağırur uğru dahı çağırur⁵³⁶
Ki ne ʿ acēb uğrıdur çağıranlar⁵³⁷ içinde
- 4 Siyāset meydānından⁵³⁸ ğalabadan baķan ol⁵³⁹
Siyāset kendi olmiş ğirmiş meydān içinde
- 5 Almış ķudret ķılıcuñ çalmış nefsuñ boynını⁵⁴⁰
Nefsini depelemiş elleri ķan içinde⁵⁴¹

-88-

[MAĦVĪ]

mefāʿīlün / mefāʿīlün / feʿūlün

I

- 28a 1 Recā-yı luřf-ile geldük ķapuña
2 Şefāʿ at it meded sulţān-ı kevneyn
3 Yüzümüz süriyüp geldük ķapuña
4 Şefāʿ at it meded sulţān-ı kevneyn

II

- 1 Bi-küllī ʿ āleme raĥmet vücūduñ

⁵³⁴ Bu beyt *YED*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵³⁵ Tutun tutun: Dutun diyü, *YED*.

⁵³⁶ Bu beyt *YED*'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵³⁷ Ki ne ʿ acēb uğrıdur çağıranlar: Bu ne ʿ acāyib uğrı bu çağıran, *YED*.

⁵³⁸ meydānından: meydānında, *YED*.

⁵³⁹ Bu beyt *YED*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁴⁰ Almış ķudret ķılıcuñ çalmış nefsuñ boynını: Kudret kılıcın almış nefsün boynını çalmış, *YED*.

⁵⁴¹ Bu beyt *YED*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 2 Anuñçündür semāvāta şu' ūduñ
3 amu maħlŭk umar iħsān [u] cŭduñ
4 Őefā' at it meded sulţān-ı kevneyn

III

- 1 Efendŭm gel Őefā' at bābını a
2 Hŭdā'nuñ dŭrlŭ luţfuñ ' āleme Őa⁵⁴²
3 Kerem ıl itme bizi ğayre muħtāc
4 Őefā' at it meded sulţān-ı kevneyn

IV

- 1 Bu **Maħvī** derdmende eyle iħsān
2 arını luţfuñ idŭp eyle ħandān
3 Gŭnāhın ' afv ide ol Rabb-i Raħmān
4 Őefā' at it meded sulţān-ı kevneyn

-89-

[NAZM]

mef' ūlŭ / mefā' ūlŭ / mefā' ūlŭ / fe' ūlŭn

- 1 Gŭl yŭzine ' āŐık olan gŭlŐeni n'eyler
Āvāre olan ' aŐkuñ-ile meskeni n'eyler
2 Bir kerre gŭren gŭn yŭzini ğayre baar mı
Bir cān ki senŭñ bendeñ ola ol teni n'eyler

⁵⁴² Őa: Őa, M.

[CEMĀLĪ]

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

- 28b 1 Münevver olalı 'ālem cenābuñ āf(i)tābından
Ayırdı cümle 'uşşākı bu ğaflet hāş [u] 'āmından
- 2 Zihī maḥbūb-ı 'ālemsin ki yoḡdur ḥüsnüñe hem-tā
Seni seven ḥalāş oldu iki cihān 'azābından
- 3 Senüñ didārına müştāk olupdur cümleten 'ālem
Vişāle irgürüp kırtar bizi fūrkat 'azābından
- 4 Şular kim dār-ı⁵⁴³ dünyāda ma'ārif itmedi taḥşīl
Anuñ taḥşīli hīç oldu bu 'ömrüñ iktisābından
- 5 Günāhum çok diyüp kesme ümīdüñ hergiz Allāh'dan
Ki çün "lā-taḡnaḡū" üñledi Kelāmu'llāh kitābından⁵⁴⁴
- 6 **Cemāli** gerçi ümmīdür müyesser eylesen yā Rab
Ki itmām eylesün irsün senüñ 'aşkuñ kitābından

⁵⁴³ dār-ı: dārı, M.

⁵⁴⁴ Bu mısranın vezni kusurludur.

[YÛNUS]*

14'lü Hece Ölçüsü

- 1 ʿ Aşkuñ ile ʿ aşıklar yansın yâ Resûlallâh
İçüp ʿ aşkuñ şarâbın kıansın yâ Resûlallâh
- 2 Ol⁵⁴⁵ seni sevenlere kıl şefâʿ at anlara⁵⁴⁶
Mü ʾmin olan tenlere cânısın yâ Resûlallâh⁵⁴⁷
- 3 ʿ Āşıkam şol didâra⁵⁴⁸ bülbülem ol⁵⁴⁹ gülzâra⁵⁵⁰
Seni sevmeyen nâra yansın yâ Resûlallâh
- 4 Ol seni seven kişi virür⁵⁵¹ yoluña başı⁵⁵²
İki cihân güneşi sensin yâ Resûlallâh
- 5 ʿ Āşık⁵⁵³ Yûnus' uñ cânı ʿ ilm [ü]⁵⁵⁴ şefâʿ at kânı⁵⁵⁵

* YED (Tatçı, 2008: 362-363).

⁵⁴⁵ Ol: Şol, YED.

⁵⁴⁶ Bu beyt YED'de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁴⁷ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Şol seni sevdi Sübhân oldun kamuya sultân

Cânım yolına kurbân olsun yâ Resûla'llâh (Tatçı, 2008: 362-363).

⁵⁴⁸ şol didâra: ol didârına, M.

⁵⁴⁹ ol: şol, YED.

⁵⁵⁰ Bu beyt YED'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁵¹ virür: komış , YED.

⁵⁵² Bu beyt YED'de 2. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁵³ ʿ Āşık: Dervîş, YED.

‘Älemlerüñ⁵⁵⁶ sultānı sensin yā Resūlallāh

[YŪNUS]⁵⁵⁷

14’lü Hece Ölçüsü

- 29a 6 Haste⁵⁵⁸ olmuş iñiler Kıur ’ān ünini diñler
Kıur ’ān okıyan kendü gizlü⁵⁵⁹ Kıur ’ān içinde⁵⁶⁰
- 7 Bu tılsımı bağlayan cümle dili⁵⁶¹ söyleyen⁵⁶²
Yire göge şıgmayan şıgmış⁵⁶³ gönül⁵⁶⁴ içinde
- 8 Başdan ayağa degin Hıağ ’dur kim⁵⁶⁵ seni tıtan⁵⁶⁶
Hıağ ’dan ğayrı⁵⁶⁷ ne vardur ıalma ğümān içinde⁵⁶⁸
- 9 Dürlü dürlü ‘imāret köşk [ü] sarāy yapan ol⁵⁶⁹
Kıara niķāb urınmış⁵⁷⁰ ğirmiş külhān içinde

⁵⁵⁴ ‘ilm [ü]: ‘ālem, *YED*.

⁵⁵⁵ Bu beyt *YED*’de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁵⁶ ‘Älemlerüñ: İki cihān, *YED*.

⁵⁵⁷ Bu şiir Yünus Emre’nin 27b sayfasında başlayan şiirinin devamıdır.

⁵⁵⁸ haste: sayru, *YED*.

⁵⁵⁹ gizlü: kendü, *YED*.

⁵⁶⁰ Bu beyt *YED*’de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁶¹ dili: dilde, *YED*.

⁵⁶² Bu beyt *YED*’de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁶³ şıgmış: ğirmiş, *YED*.

⁵⁶⁴ gönül: bu cān, *YED*.

⁵⁶⁵ Hıađ ’dur kim: Hak nūrı, *YED*.

⁵⁶⁶ tıtan: dutmış, *YED*.

⁵⁶⁷ ğayrı: ayru, *YED*.

⁵⁶⁸ Bu beyt *YED*’de 11. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁶⁹ Bu beyt *YED*’de 10. beyt olarak kaydedilmiştir.

10 Vardum⁵⁷¹ gönül şehrine taldum anuñ baħrine⁵⁷²

‘ Aşķ-ile izler idüm⁵⁷³ iz buldum cān içinde

11 Ben bu izi⁵⁷⁴ izledüm şağum şolum gözledüm⁵⁷⁵

Çok ‘ acāyibler gördüm yokdur cihān içinde

12 Oruç namāz ğuşl [ü] hac hicābdur ‘ aşık-lara⁵⁷⁶

‘ Aşık andan münezzeh hāşü’l-havāş içinde

13 Orucına dayanma⁵⁷⁷ namāzına göyenme⁵⁷⁸

Cümle řā‘ at yok⁵⁷⁹ olur nāz [u] niyāz içinde⁵⁸⁰

14 **Dervīş Yūnus** bu sözüñ nişāndur⁵⁸¹ bilenlere⁵⁸²

Söylenür sözüñ senüñ āħir zamān⁵⁸³ içinde⁵⁸⁴

⁵⁷⁰ urınmış: dutunmuş, *YED*.

⁵⁷¹ Vardum: Girdüm, *YED*.

⁵⁷² Bu beyt *YED*’de 15. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁷³ izler idüm: seyr iderken, *YED*.

⁵⁷⁴ Ben bu izi: Ol izi ben, *YED*.

⁵⁷⁵ Bu beyt *YED*’de 16. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁷⁶ Bu beyt *YED*’de 14. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁷⁷ dayanma: güvenme, *YED*.

⁵⁷⁸ göyenme: tayanma, *YED*.

⁵⁷⁹ yok: tak, *YED*.

⁵⁸⁰ Bu beyt *YED*’de 13. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁸¹ Dervīş Yūnus bu sözüñ nişāndur: Yūnus senün sözlereñ ma‘ nīdür, *YED*.

⁵⁸² Bu beyt *YED*’de 18. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁸³ Söylenür sözüñ senüñ āħir zamān: Söyleyeler sözüni devr-i zamān, *YED*.

⁵⁸⁴ Şairin divanında 18 beyt olan bu şiir, mecmuada 14 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

İstedüğümi buldum eşkere cān içinde

Taşra isteyen kendü kendü nihān içinde

Yüce yüce ‘ Arş düzer kendözin anda bezer

müstef' ilātün / müstef' ilātün

1 Ğīd-i vişālūñ qadr-i sa' ādet
Rūz-ı firāqūñ şām-ı kıyāmet

2 Zevq āhır oldı ğam zāhır oldı
Gelmek irādet gitmek icāzet

29b

[DERVİŞ Ğ ABDU'LLĀH]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

30a 1 Ravzaña çün yüz süren bulur emān
2 El-emān ey faħr-i Ğ ālem el-emān

Gör niçe cevlān ider hırka palās içinde

Birisen birlige bak ikiyi elden bırak
Bütün ma' nī bulasın sıdk u imān içinde

Şāh oluban oturur kula buyruk tutdurur
Fermānını buyurur küfr-i fermān içinde (Tatcı, 2008: 321-324).

⁵⁸⁵ Bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

⁵⁸⁶ Mecmuanın bu sayfasında mahlası bulunmayan Arapça bir şiir yer almaktadır. Bu şiir için bk. Ekler, fotoğraf 4.

3 Her gelen dil-ḥaste bulur tāze cān

4 El-emān ey faḥr-i ‘ālem el-emān

II

1 Eyleseñ bir kerre luḥfuñla nazar

2 Hiç derūnumda qalur mı bir keder

3 Kıl şefā‘at Ḥaḳ’dan ey nūr-ı başar

4 El-emān ey faḥr-i ‘ālem el-emān

III

1 Maḫhar olmaḫ isteyüp esrāruña

2 Çünkü geldük qabr-i pūr-envāruña

3 Merḫametle kıl nazar devvāruña

4 El-emān ey faḥr-i ‘ālem el-emān

IV

1 Oldum ‘aşḫuñla diyārumdan cüdā

2 Tā Cenāb-ı ravzaña olam sezā

3 Ḥamdüli’llāh Ḥaḳ naşīb itdi baña

4 El-emān ey faḥr-i ‘ālem el-emān

V

1 Anda kim medfūn ola nāzük tenüñ

2 Cennetü’l-a‘lāya beñzer medfenüñ

3 **Derviş** ‘Abdu’llāh ğarībüñdür senüñ

4 El-emān ey faḥr-i ‘ālem el-emān

[NŪRĪ]*

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ülün

I

- 30b 1 İdüp 'āşıklara ihsân-ı⁵⁸⁷ küllî
2 Tecellî eyle sultānum tecellî
3 Bula her biri 'aşkuñla tesellî
4 Tecellî eyle sultānum tecellî

II

- 1 İçür 'āşıklara şahbā-yı zātı
2 Ki fark itmez olalar kā'inātı
3 Müyesser eyle ol āb-ı hayātı
4 Tecellî eyle sultānum tecellî⁵⁸⁸

III

- 1 Neķāyışdan münezzeh zātuñ-içün
2 Cenābuñdan gelen āyātuñ-içün

* AND (Coşkun, 2001: 159).

⁵⁸⁷ ihsân-ı: in'âm-ı, AND.

⁵⁸⁸ Şairin divanında bu bendten sonra, mecmuada bulunmayan 2 bend daha yer almaktadır. Bu bendler aşağıdaki gibidir:

Visâlin cāmını cānlar edip nüş
Fırāk encâmın etsinler ferâmuş
Olalar bâde-i aşkınla serhoş
Tecellî eyle sultānım tecellî

Açıp vahdet ili kesret hicābın
Cemâlin vechinin keşf et nikâbın
Görüp cān çeşmi hüsnün âfitâbın
Tecellî eyle sultānım tecellî (Coşkun, 2001: 159).

3 Kerem kı1 Nūrī⁵⁸⁹ye ey ferd-i bī-çün

4 Tecellī eyle sulṭānum tecellī

-96-

[FAŞİH]*

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

1 Felek gerdişlerinden⁵⁸⁹ işlerin bitmişlerin gönder

Muḥaşşal bu fenādan cümleden geçmişlerin gönder

2 Alınmak bir haber mümkün olaydı bezm-i 'aşkuñdan⁵⁹⁰

Görüp bu neş'enün keyfüñ geçüp gitmişlerin gönder

3 Beni bir nūra vāşıl eyle⁵⁹¹ yā Rab zulmet-i şebde⁵⁹²

'Alāyık riştesini mihrveş kesmişlerin⁵⁹³ gönder⁵⁹⁴

4 Kerem zātrı⁵⁹⁵ kerimü's-şānuña maḥşüşdur yā Rab

Faşıh'e⁵⁹⁶ kār-ı düşvāruñ olup bitmişlerin gönder

* FAD (Çıpan, 1991: C 2., 112).

⁵⁸⁹ gerdişlerinden: gerdişlerden, *FAD*.

⁵⁹⁰ Bu beyt *FAD*'da 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁹¹ eyle: it ki, *FAD*.

⁵⁹² şebde: şebden, *FAD*.

⁵⁹³ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Dimāğ-ı ḥayra bir bŷy-ı maḥabbet ārzü eyler

Şabā-veş seyr-i kūh-ı deşt-i geşt itmişlerin gönder (Çıpan, 1991: C 2., 112).

⁵⁹⁴ Bu beyt *FAD*'da 2. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁵⁹⁵ zātrı: zāt-ı, *FAD*.

- 31a 1 Habs için geldi gelir ıtlâk için fermân baña
Evvelî kahr âhîri ihsân ider sultân baña
- 2 Erba' inüm çün temâm oldu dağı on gün geçer
Hatm olur menzil merâtib cân olur cânân baña
- 3 "Kâbe kavseyni ev-ednâ" üç yüz ellidür bilün
Toğdı gün mağribden açdı zulmeti ihsân⁵⁹⁷ baña
- 4 Geldi Hâk bâtıl firâr itdi tolaşdı mağribe
Zâhir oldu gizlü sırlar virdi Hâk bürhân baña
- 5 Oldum İsmâ' il gibi teslîm-i cân⁵⁹⁸ itdi hemîn
İki biñ yüz dağı yetmiş beşde bir kırbân baña
- 6 Añladum zebh-i ' azîme⁵⁹⁹ bir işâretdür bu kıoç⁶⁰⁰

⁵⁹⁶ Faşîh'e: Faşîh, *FAD*.

* NMD (Tatcı, 2015: 578).

⁵⁹⁷ ihsân: Sübhân, *NMD*.

⁵⁹⁸ cân: Hak, *NMD*.

⁵⁹⁹ ' azîme: azîmi, *NMD*.

Hem beşâretdür gele Yaḥyâ ile mihmân baña

- 7 Halk-ı ‘âlem didiler ‘İsâ’ya **Mıṣrî** bir zamân
Daḥı bundan özge "mâ-evḥâ" didi Ḳur’ân baña

-98-

[NİYÂZÎ]*

10’lu Hece Ölçüsü

- 1 Çün saña gönlüm mübtelâ düşdi
Derd [ü] ğam baña âşinâ düşdi
- 2 Zühd ü taḳvâya yâr idüm evvel
‘Aşḳ-ile benden hep cüdâ düşdi
- 3 Vâ‘ iz ider gel terk eyle anı⁶⁰¹
N’ideyin⁶⁰² şabrum bi-vefâ düşdi
- 31b** 4 Vechüñi görsem daġılır ‘aqlum
Zülfüñ aña çün muḳtedâ düşdi

⁶⁰⁰ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Bu dedeğim vak‘a ancak bu yüzün başındadır
Elli bin yüz daḥı yüz yetmişde bir fermân bana (Tatcı, 2015: 578).

* NMD (Tatcı, 2015: 557-558).

⁶⁰¹ terk eyle anı: aşkı terk eyle, *NMD*.

⁶⁰² N’ideyin: Nideyim, *NMD*.

5 Nice terk itsün ʿ aşkı şol ʿ āşık⁶⁰³

Aña qarşu sen meh-liqā düşdi

6 ʿ Aşka ʿ uşşākı⁶⁰⁴ daʿ vet itmişsin

Cān kulağına ol şadā düşdi

7 Kim seni buldı kendü yoq oldı

Vaşluña ey dost cān bahā düşdi⁶⁰⁵

8 Bu Niyāzī'nün hiç vüçüdünda

Zerre komadı hep yaqa düşdi

-99-

[NİYAZİ]*

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

1 Zerreler zāhir m' olurdu āf(i)tābı olmasa

Qatreler kanden yağardı hiç seḥābı olmasa

2 Baḥr-i zātuñ mevcinüñ hiç ḥaddi vü pâyânı yoq

Zāhir olmazdı cihān anuñ ḥabābı olmasa

⁶⁰³ *NMD*'de 4. ve 5. beytler takdim-tehirlidir.

⁶⁰⁴ ʿ uşşākı: uşşākın, *NMD*.

⁶⁰⁵ *NMD*'de 6. ve 7. beytler takdim-tehirlidir.

* *NMD* (Tatcı, 2015: 530-531).

- 3 Herkes añlar hem görürdi yüzüñi ey dost senüñ
Kibriyâ-yı "len-terānī" den niķābı olmasa
- 4 Kim bilürdi zülfüñ ile ķaşlaruñ ma' nāsını
İki 'ālem gibi şerħ eyler kitābı olmasa⁶⁰⁶
- 5 Ƙabr-i⁶⁰⁷ vaħdet küşesi ħaşri temāşāgāh idi
Ey Niyāzī kimde kim cehlüñ ' azābı olmasa

-100-

[ĠAFÜRİ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 32a 1 Taħtgāh itdi vücūdum şehrini sulţān-ı ' aşķ
Dil serāyında ķuruldı bir ' aceb dīvān-ı ' aşķ
- 2 Mübtelā-yı derd-i ' aşķ olmuş ser-ā-ser bu cihān
Söylenen dillerde bu hem dinlenen destān-ı ' aşķ
- 3 Bize kāritse ' aceb mi ehl-i ' aşķın her sözi

⁶⁰⁶ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Ukdesin kim hall ederdi ol kitābdan zülfünün
Anın insān denilen āhirki bābı olmasa

Ĥaşri inkār eyleyen mülhidler ilzām mı olur
Sāl-be-sāl evrāk-ı eşcār inkılābı olmasa (Tatcı, 2015: 530-531).

⁶⁰⁷ Ƙabr-i: Kabri, *NMD*.

Kim derūnında yanar dā'ım anuñ nīrān-ı 'aşk

4 Rütbe-i erbāb-ı 'aşkı zāhidā sen bilmedūñ

Şāh-ı mülk-i ma'nevīdür hādīm-i rindān-ı 'aşk

5 Bu vücūdum milketinde koymadum taş üzre taş

İşbu yolda böyle istermiş dilā vīrān-ı 'aşk

6 Ey Ğafūrī irmek istersen eger cānānuña

Terk-i cān eyle tecellī eylesün cānān-ı 'aşk

-101-

[YŪNUS]*

14'lü Hece Ölçüsü

1 Benem ol 'aşk bahresi deñizler hayrān baña

Deryā benüm kıatremdür 'aşk oldu seyrān baña⁶⁰⁸

2 Yoğ-iken bu bārgāh sen varıduñ ey pādişāh⁶⁰⁹

Āh bu 'aşk elinden āh derd oldu dermān baña⁶¹⁰

* YED (Tatcı, 2008: 34-35).

⁶⁰⁸ 'aşk oldu seyrān baña: zerrelere 'ummān bana, YED.

⁶⁰⁹ Yoğ-iken bu bārgāh sen varıduñ ey pādişāh: Yoğıldı bu bārigāh varıldı ol pādişāh, YED.

⁶¹⁰ Bu beyt YED'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 3 Çün dosta gitdi⁶¹¹ yolum mülke irişdi⁶¹² ilüm
‘Aşqdan⁶¹³ söyler bu dilüm [ne] kul ne sulţan baña
- 4 Şerī‘at ehl[i] iraq iremez bu menzile⁶¹⁴
Ben kuş dilin bilürem söyler Süleymān baña⁶¹⁵
- 5 **Yūnus** bu halk içinde eksüklidür Haq bilür⁶¹⁶
Dīvāne olmuş⁶¹⁷ çağırur dervīşlik bühtān baña⁶¹⁸

-102-

[HULŪŞĪ]

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

⁶¹¹ gitdi: gider, *YED*.

⁶¹² mülke irişdi: mülk-i ezeldür, *YED*.

⁶¹³ ‘Aşqdan: Hak’dan, *YED*.

⁶¹⁴ Şerī‘at ehl[i] iraq iremez bu menzile: ‘Āşık dilin bilmeyen yā delüdür yā dehrī, *YED*.

⁶¹⁵ Bu beyt *YED*’de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁶¹⁶ Yūnus bu halk içinde eksüklidür Haq bilür: Yūnus Emrem bu yolda eksükligin bildürür, *YED*.

⁶¹⁷ Dīvāne olmuş: Mest oluben, *YED*.

⁶¹⁸ Şairin divanında 10 beyt olan bu şiir, mecmuada 5 beyt olarak yer almaktadır. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Kāf Tagı zerrem degül ay u güneş bana kul
Aslum Hak’dur şek degül mürşiddür Kur’ān bana

Ādem yaradılmadın cān kalıba girmedin
Şeytān la‘net olmadın ‘Arşıdı sayvān bana

Diledi göre yüzün işide kendü sözün
Nazar kıldı bir kezin anda cān virdi bana

Yaradıldı Mustafā yüzi nūr gönli safā
Ol kıldı Hakk’a vefā andandur ihsān bana

Togdı ol dīn metā‘ sı andan oldı kamusı
Ādem Halīl ü Mūsā hüccet ü bürhān bana (Tatçı, 2008: 34-35).

- 32b 1 Yâ Resûlallâh şefâ‘ at eyle Allâh ‘aşkına
Ben ğarîbem sen ‘inâyet eyle Allâh ‘aşkına
- 2 Nâ-murâdum ber-murâd it yâ Resûlallâh emân
Faşl-ı cûduñla seĥâvet eyle Allâh ‘aşkına
- 3 ‘Aşķ [u] şevķ u nûr-ı zâtuñla efendüm luţf idüp
Cümle eczâma sirâyet eyle Allâh ‘aşkına
- 4 Mülk-i dilden ‘aķl u fikr ü şabr u ârâmum meded
Leşker-i ‘aşķuñla ğâret eyle Allâh ‘aşkına
- 5 Ey "şefî‘ ü’l-müzñibîn" ey pertev-i nur-ı Hudâ
Râh-ı taĥķîķe hidâyet eyle Allâh ‘aşkına
- 6 Bu siyeh-rû derdmendün⁶¹⁹ Hulûşî’ye raĥm idüp
Dest-i luţfuñla i‘ânet eyle Allâh ‘aşkına

-103-

[EŞREFOĖLI RŪMÎ]*

mefâ‘îlün / mefâ‘îlün / fe‘ülün

⁶¹⁹ derdmendün: derdmendündür, M.

* ERD (Güneş, 1994: 214).

- 1 Gönül dostuñ cemāl āyīnesidür
Gönül kim pas ola Hakk'ın⁶²⁰ nesidür
- 2 Hayâtıdur kulūbuñ zıkr-i maḥbūb
Hayāl-i dost gönüller mūnāsīdür
- 3 Gönüldedür gönülde pertev-i⁶²¹ dost
Bu gönüller anuñ genc-ḥānesidür
- 4 Gönülde buldı dostı āşīnālar
Ol taşra isteyen bī-gānesidür⁶²²
- 5 Bu kemter Eşrefoğlu Rūmī⁶²³ gönülün⁶²³
Şinuḡ mecrūh u hem vīrānesidür⁶²⁴

-104-

[MIŞRÎ]*

⁶²⁰ Hakk'ın: Döstuñ, *ERD*.

⁶²¹ pertev-i: pertevi, M.

⁶²² Bu mısranın vezni kusurludur.

⁶²³ gönülün: gönüli, *ERD*.

⁶²⁴ Şairin divanında 8 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 5 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Hayāl-i ḡayrıdan gönülün şafā kııl
Ki şāfī gönüle dōst ḡonasıdur

Gönül ' arşdan uludur nice biñ arş
Gönül zerresinün bir dānesidür

Gönül esrārı düzsem ' aḡla şıḡmaz
Huşūşā ḡāş tevḡīdün ḡazīnesidür (Güneş, 1994: 214).

- 33a 1 Ol menem ki vāqıf-1 esrār-1 ' ilm-i Ādem'üm
Kāşif-i genc-i haqıķat hem hayāt-1 ' ālemüm
- 2 Bende maḥfī oldı ğaybü'l-ğaybuñ esrārı hemīn
Bendedür sırr-1 emānet aña kenz-i mübhemüm
- 3 Ben cemāl-i Ḥaqq'ı cümle şeyde zāhir görmişem
Bu merāyāya anuñçün baqdıgumca ḥurremüm
- 4 Cümle mevcūdātı virdüm ben vücūd-ı vāhide
Zāt u esmā' vü şifātı ile⁶²⁵ ḥālā yek-demüm
- 5 Her sözüüm miftāḥ-ı kufı-i "küntü kenz" olmuş durur⁶²⁶
Hem-dem-i ' İsa ile her bir nefesde maḥremüm⁶²⁷
- 6 Ben o Mışrı'yem vücūdum mışrına şāh olmuşam
Ḥādişüm gerçi velī mā' nāda sırr-ı aqdemüm

* NMD (Tatcı, 2015: 491).

⁶²⁵ şifātı ile: sıfāt ile ki, *NMD*.

⁶²⁶ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Yerde gökde her ne kim var bağıdır başı bana

Āşikāre vü nihāne ben tılsım-ı ā' zāmam (Tatcı, 2015: 491).

⁶²⁷ *NMD*'de 4. ve 5. beytler takdim-tehirlidir.

[TĀLĪB]

fe‘ilātün / fe‘ilātün / fe‘ilātün / fe‘ilün

- 1 Yanalum yaqılalum ‘aşq-ile sūzān olalum
Çekelüm hicr [ü] ğamuñ derd-ile nālān olalum
- 2 Hū diyüp kırtulalum iki cihāndan şimdi
Bārgāh-ı Hāq’a yüz süriyü ğalṭān olalum
- 3 Āh [u] vāh eyleyelüm meretebe-i ḥayretde
Kendimüz yav kılalum vāşıl-ı cānān olalum
- 4 Geçelüm lādan irüp meretebe-i illāya
Nefyi nefy eyleyelüm meşbeş-i (?) merdān olalum
- 5 **Tālīb**-i rāh-ı ḥaḳīḳat olalum leyl ü nehār
Ḥazret-i Hāḳḳ’a irüp ‘āleme sulṭān olalum

[MIŞRĪ]*

mefā‘ilün / mefā‘ilün / mefā‘ilün / mefā‘ilün

* NMD (Tatc1, 2015: 543).

- 33b 1 Bugün Ya'kûb-ı albe Yûsuf-ı cândan haber geldi
amîş-ı pür-nesîm ile o cân[ân]dan haber geldi
- 2 Açıl ey gözlerüm envâr-ı vech-i Zü'l-celâlîden
Dilâ bedr ol kim ol mihr-i dıraşşândan haber geldi
- 3 Yerinme nâkışam deyü kemâl ehlini gördükde
amu noşânı tekmiî iden insândan haber geldi
- 4 Ne kim yağmâ olındı çekme ğam şimdengirü sen var
Dil-i vîrândaki ol kenz-i vîrândan haber geldi
- 5 İdüp dil-âneyi ta' mîr otur bu beytû'l-azânda
Bu şeb baña seher vatinde mihmândan haber geldi
- 6 Bu Mışrî'nüñ vücûdı mıřrınıñ oldur şehinşâhı
Ezelden tâ ebed hükmi Süleymân'dan haber geldi

-107-

[ÜFTÂDE]*

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

- 1 Derdimüñ dermânı sensin ğayrıdan yodur devâ

* ÜD (Bahadıroğlu, 2011: 129).

‘ Āşık olan kimseler ğayrıya baǵmaǵlık ħaṭā

2 Ne baǵarlar derdlerine ne umar bunlar devā
Buñlaruñ maǵşüdi sensin ey Kerīm-i zü’l-a‘ ṭā

3 İstemezler ğayrı⁶²⁸ gelmek ħāṭırına bunlaruñ
Çün cemālüñ görmek oldı yarelerine şifā

4 On sekiz biñ ‘ āleme ger mālİK olsalar bular
Zerre[ce] gelmez olurlarsa cemālünden cüdā

5 Göñlüni [kes]⁶²⁹ ğayrıdan ey derdmend **Üftāde** sen
Cān ıulaǵına irişe ‘ ālem-i ğaybdan nidā⁶³⁰

-108-

[ŞEKÜRİ]

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

I

- 34a 1 Eylerüz her laḫzada yüz biñ ħaṭā
2 Rabbenā yā Rabbenā faǵfirlenā
3 Raḫmetüñdür derd [ü] işyāna devā

⁶²⁸ İstemezler ğayrı: İstemez aǵyār, ÜD.

⁶²⁹ [kes]: bu, M.

⁶³⁰ nidā: cüdā, M.

4 Rabbenā yā Rabbenā fağfirlenā

II

1 Luṭfi çok iḥsānı çok Perverdigār

2 Ƙullara eyle ʿ aṭā-yı bī-şümār

3 Yoḥsa cūd [u] faẓluña māniʿ mi var

4 Rabbenā yā Rabbenā fağfirlenā

III

1 Ey **Şekūri** faẓl-ı Mevlā'ya ṭayan

2 Tā k[i] cennet rūḥa ola āşiyān

3 Böyle söyle görmeyem dirseñ ziyāñ

4 Rabbenā yā Rabbenā fağfirlenā

-109-

[ŞEMSİ]*

mefʿülü / mefāilün / mefʿülü / mefāʿilün

1 Derdüñ ne behey ʿ aşık bī-çāre neden olduñ

Bir yerde ƙarāruñ yoğ āvāre neden olduñ

2 Gördüñ mi yüzün yāruñ ya vaşfin⁶³¹ işitdüñ mi⁶³²

Sen bu ƙadar ey ʿ aşık bīdāde⁶³³ neden olduñ

* ŞSD (Toparlı, 2015: 94).

⁶³¹ yā vaşfin: evsāfin, ŞSD.

⁶³² Bu beyt ŞSD' de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁶³³ Sen bu ƙadar ey ʿ aşık bīdāde: Tā sen bu kadar aşık dīdāre, ŞSD.

- 3 Doğunmadı çün saña tîr-i müjesi yâruñ⁶³⁴
Ey sîne-i mecrûhum pür-yâre neden olduñ⁶³⁵
- 4 Ol mihr-i cihân-ârâ oldu mı gözinden dūr
Ey gözlerimüñ yaşı seyyâre neden olduñ
- 5 Pâ-mâl-i maḥabbetsin yoḡdur başuña çâre⁶³⁶
Çâḡ bu ḡadar ey **Şemsî** bî-çâre neden olduñ

-110-

[NİYÂZÎ]*

fe‘ilātün / fe‘ilātün / fe‘ilātün / fe‘ilün

- 34b 1 Sâliküñ mürşidine ḡizmeti şâhâne gerek
Eşigine ḡoya başın diye şâhâ ne gerek
- 2 Geçe dünyâ ile ‘uḡbâyı daḡı etmeye ‘âr
Bu yoluñ miḡnetine ol ḡatı merdâne gerek
- 3 Nâ-murâd olmaḡa ḡâlib ola kim menzil odur⁶³⁷

⁶³⁴ Bu beyt *ŞSD*’de 2. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁶³⁵ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Bir gonca sevip ey dil hâr-ı gama mı düştün
Gül gibi bu gülşende sad-pâre neden oldun (Toparlı, 2015: 94).

⁶³⁶ çâre: çâren, *ŞSD*.

* NMD (Tatcı, 2015: 465-466).

Dağı halk içre adı ‘ âkil [ü] dīvāne gerek

4 Dağı Mūsā gibi Hızır’a gemisin doldura⁶³⁸ ol

Eski dīvārı yıkup hem katl-i oğlana gerek

5 Gemi sağ olsa anı ğaşb ider emmāre-i nefis

Yeñi dīvāra begüm eski vīrāne gerek

6 Eger öldürmese oğlanı şoñı fāsıķ olur⁶³⁹

Bu bāğūñ bülbüli ‘ aşķ odına pervāne gerek

7 Bu yola kim ki Niyāzī gire kurbān ide cān

‘ İyd-ı ekberdür aña vuşlat-ı cānāne gerek

-111-

[EŞREFOĞLI RŪMĪ]*

16’lı Hece Ölçüsü

1 Naķķaşımız bizi ezel bī-levn ü renk yazup durur⁶⁴⁰

⁶³⁷ odur: ala, *NMD*.

⁶³⁸ doldura: deldire, *NMD*.

⁶³⁹ olur: olurdu, *NMD*.

* ERD (Güneş, 1994: 235).

⁶⁴⁰ Şairin divanında 7 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 3 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

ķullāb urup cānumızı dün gün çeker kendüzine

Küllī cihāndan ser-te-ser meylümüzi üzüp durur

Levhi⁶⁴¹ gönülden ğayrınıñ naqşını hep bozup durur

2 N'eyler ' aşık cân u teni ister anı düni günü⁶⁴²

Gel gör anı sevenleri dü cihândan bezüp durur⁶⁴³

3 Gör⁶⁴⁴ bu Eşrefoğlı Rūmī ' aşk deryāsınıñ mevcleri

Taşdan taş a çala çala maıv eyleyüp ezüp durur

-112-

[YŪNUS]⁶⁴⁵

11'li Hece Ölçüsü

I

- 35a 1 Behey kardaş Hakk'ı bulam mı dirsin
2 Hakk'a yarar ' amel işlemeyince
3 Bu sıruñ ötesin duyam mı dirsin
4 Mürşid-i kāmile söylemeyince

Yir gök dađı eylenmedin Kālū belā söylenmedin
Kendü cemālin görmege gözgü bizi düzüp durur

Ol gözgüye her dem baçar ' aşıkların oda yağar
Niçeler ol Manşūrlayın kül oluben tozup durur

Gör ' aşığı āvāredür ' azmi hemān ol yāredür
Gel gör anı sevenleri dü cihândan bizüp durur (Güneş, 1994: 235).

⁶⁴¹ levhi: levh-i, *ERD*.

⁶⁴² N'eyler ' aşık cân u teni ister anı düni günü: ' Aşık nider teni cânı dün gün anı ister anı, *ERD*.

⁶⁴³ Bu beyt *ERD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁶⁴⁴ Gör: -, D.

⁶⁴⁵ Bu şiir *YED*'de yoktur.

II

- 1 Degme kimse gönül evin düzemez
- 2 Haqq'ıñ taqdirini kimse bozamaz
- 3 Deryalara talup çıkup üzemez
- 4 'Aşkuñ deryasını boylamayınca

III

- 1 'Aşkuñ gālib oldı yüregim ħarlar
- 2 'Aşkı olan 'ār u nāmūsı n'eyler
- 3 Behey **Yūnus** saña söyleme dirler
- 4 Ya ben öleyüm mi söylemeyince

-113-⁶⁴⁶

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

- 1 Cān-ı sūzān eyledi fikri cemāli külħanı
- 2 'Aklı ħayrān eyledi seyr-i⁶⁴⁷ cemāli gülşeni
- 3 Külħanı gülşende qoyma kıl vişālūñ rüşeni
- 4 Nūr-ı vaħdetle münevver eyle yā Mevlām beni

II

- 1 Sevdigūñ nūr-ı Muħammed ħaqqı ey Bārī Ĥudā
- 2 'Aşkuña ol zāt-ı pākūñ kıl müyesser iktidā

⁶⁴⁶ Bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

⁶⁴⁷ seyr-i: seyri, M.

- 3 Baña hazretde enīsü'l-‘aşıķın ola nidā
4 Nūr-ı vaħdetle münevver eyle yā Mevlā beni

-114-

[NECĪB]

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

I

- 35b 1 Zikrün-ile olmuşam raṭbū'l-lisān
2 "Yā-ġiyāşe'l-müstaġişin" el-emān
3 ‘Aşķuñ-ile eylerüm āh u fiġān
4 "Yā-ġiyāşe'l-müstaġişin" el-emān

II

- 1 Bulmadum yol āsitān-ı vaħdete
2 Ḥayret olurdu baķup bu keşrete
3 İrmedümse⁶⁴⁸ bezm-i hāş-ı vuşlata
4 "Yā-ġiyāşe'l-müstaġişin" el-emān

III

- 1 İki ‘ālemde eyā Rabbe'l-mucĪb
2 Cümlenün maķşūdını eyle naşĪb
3 Zerre-i ‘aşķuñ niyāz eyler **NecĪb**
4 "Yā-ġiyāşe'l-müstaġişin" el-emān

⁶⁴⁸ İrmedümse: İrmedümşe, M.

[HÜDÂYİ]*

7'li Hece Ölçüsü

I

- 1 Bilür var mı bu⁶⁴⁹ yolu
- 2 Kandedür Hakk'ın yolu⁶⁵⁰
- 3 Söyle bu⁶⁵¹ cân bülbüli
- 4 Kandedür Hakk'ın yolu

II

- 1 Ey 'âşık-ı⁶⁵² şadıklar
- 2 Derd-i Hakk'a⁶⁵³ yanıklar
- 3 Dün [ü] gün yanıklar
- 4 Kandedür Hakk'ın yolu

III

- 1 Bunda iken bilürken⁶⁵⁴
- 2 Şöñra irmez elüñüz
- 3 Arayuben buluñuz
- 4 Kandedür Hakk'ın yolu

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 141-143).

⁶⁴⁹ bu: -, M.

⁶⁵⁰ Kandedür Hakk'ın yolu: Kande (durur) dost ili, *MHD*. İlk 4 dörtlükte de aynı şekilde ilerlemektedir.

⁶⁵¹ Söyle bu: Söyle (ey), *MHD*.

⁶⁵² 'âşık-ı: âşıklar, *MHD*.

⁶⁵³ Derd-i Hakk'a: (Ey) derd ile, *MHD*.

⁶⁵⁴ bilürken: biliniz, *MHD*.

IV

- 1 Ağyârını süregör
- 2 Dost dîdâruñ göregör
- 3 Bir bilüre şoragör
- 4 andedür a'uñ yolu

V

- 1 Ey Hüdâyi⁶⁵⁵ bildüñ mi
- 2 Maşûduñı bulduñ mı
- 3  Aş-ile sen⁶⁵⁶ olduñ mı
- 4 andedür dostuñ yolu⁶⁵⁷

-116-

[ABİB]

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

- 36a
- 1 Ehl-i  aşuz dâyimâ âh u figândur kârımız
Mülk-i fânî seyrine  aş-ile gelmiş cânımız
 - 2 Tâ elest bezminde urmuşdur udâ erkânımız
Anuñ-içün bâğ-ı Firdevs murgıdur bu cânımız
 - 3 Malab-ı  aş şem' ine cem' olmadur dîvânımız

⁶⁵⁵ ey Hüdâyi: Hüdâyi'yi, *MHD*.

⁶⁵⁶  Aş-ile sen: Aşın ile, *MHD*.

⁶⁵⁷ andedür dostuñ yolu: Kande (durur) dost ili, *MHD*.

Sidre vü Tūbā' da tūrmaz bī-ḳarārdur cānımız

4 'Ārif-i bil'llāh olanlar çün bilür erkānımız

Baḫr-i 'aşḳ ḡavvāşlarıyuz kim bilür aḫvālimüz

5 Feyz-i aḳdesde gelüpdür çün **Ṭabīb** mir'ātımız

Nār-ı 'aşḳa murḡ-ı cān yandırmadır her kārımız

-117-

[NİYAZI]*

mef'ülü / mefā'ilü / mefā'ilü / fe'ülün

1 Şunlar ki görüp yüzüni bu dāra gelürler⁶⁵⁸

Oı 'ahde vefā eyleyüp ikrāra gelürler

2 Anlar ki ezel gözleri şaçuında ḳalıpdur

Bunda seni h̄ç bilmeyüp inkāra gelürler

* NMD (Tatcı, 2015: 419-420).

⁶⁵⁸ Şairin divanında 9 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 5 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Zülfün teline anda kimin gönlü dolaştı
Mansūr gibi meydāna girüp dāra gelirler

Her tohumu neden aldın ise eksen anı bil
Her cinsi yine bittiği eşçāra gelirler

Hiç biri izinden çıkıp āhar yola gitmez
Her birisi bir yol ile bāzāra gelirler

Yolları ne var ayrı ise hep sana āşık
Cümle seni ister sana dīdāra gelirler (Tatcı, 2015: 419-420).

3 Çeşmüñ kadehin nüş idüp⁶⁵⁹ abdāl-ı İlähî

Ol ʿ aşk-ile bu ʿ âlem-i⁶⁶⁰ devvâre gelürler

4 Şol dâneleri gör biter eşcâr olur evvel

Seyr⁶⁶¹ eyle içinde niçe⁶⁶² eşmâra gelürler⁶⁶³

5 Elbette bu bâğ içine kim girse Niyâzi⁶⁶⁴

Ûârın gezüp evvel şoñı gülzâra gelürler

-118-

[NAZMÎ]⁶⁶⁵

müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün

36b 1 ʿ Aşkuñ қо yaqsun cānumı tā kim bulam cānānumı

Derd ehli görsünler beni cān [u] dil-i sūzānumı

2 Dil âteş-i ʿ aşkuñ-ile büryān olur şubḥ u mesā

Erbāb-ı ʿ aşka eş-şalā bezl eyledüm büryānumı

3 Mey-ḥāne-i ʿ aşka düşüp nālān [u] giryān olmışam

⁶⁵⁹ idüp: eden, *NMD*.

⁶⁶⁰ ʿ âlem-i: âlemi, *NMD*.

⁶⁶¹ Seyr: Sırr, *NMD*.

⁶⁶² içinde niçe: içinden yine, *NMD*.

⁶⁶³ Bu beyt *NMD* de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁶⁶⁴ Bu beyt *NMD* de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁶⁶⁵ Bu şiir *ŞND* de yoktur.

Kim sile eyā kim benüm bu dīde-i giryānumı

4 Şun sākiyā cām-ı raḥīḳ olsun baña ʿaşḳuñ refīḳ

Çal sâz-ı ʿaşḳı muṭribā artur benüm ʿirfānumı

5 Toldurdi āhum ʿālemi bezdürdi nālem ādemi

Diñlemez ol maḥbūb-ı cān **Nazmī** benüm efgānumı

-119-

[MIŞRİ]*

fāʿilātün / fāʿilātün / fāʿilātün / fāʿilün

1 Ey bu gönülüm şehrini biñ ḳahr-ile vīrān iden

Bī-duḥān odlar yaḳup bu sīnemi külhān iden

2 Ehl-i ʿālem derdinüñ mişlin görür rāḥat olur⁶⁶⁶

Cins ü mişli olmayan derde beni dükkān iden

3 Bir baḥirdir sāḥili yoḳ mevci olmaz münkesir

Leylḿüñ fecrin getürmez gökdeki cevlān iden

4 ʿAḳl u fikrüm zevraḳı yollarda ḳaldı ser-nigün

* NMD (Tatcı, 2015: 497).

⁶⁶⁶ olur: bulur, *NMD*.

Belki cümle ‘ aql u fikri bende ser-gerdân iden

- 5 Kimine meydân idüp⁶⁶⁷ bu ‘ âlemüñ her kûşesin
Mısrî⁷ye uçdan uca her kûşesin zindân iden

-120-

[ZEYNÜ’L-‘ ÂBİDİN]

mefâ‘îlün / mefâ‘îlün / mefâ‘îlün / mefâ‘îlün

- 37a 1 ‘ Aceb mekkâredür dünyâ bulurken aldanur âdem
Hâfâdur meyl añâ maḥzâdur iken aldanur âdem
- 2 ‘ Aceb ğafletdedür insân eger dervîş eger sulṭân
Türâb içre ḳamu yeksân olurken aldanur âdem
- 3 Ne şâh [u] ne gedâ bilür bilinmez özge bir⁶⁶⁸ sırdur
Ḳamu ḥalkâ ecel⁶⁶⁹ bir bir gelürken aldanur âdem
- 4 Cihânuñ böyledür ḥâli ki zehir aldudur balı
Dosta yâ düşmene mâli ḳılurken aldanur âdem
- 5 Gelüpdür emr-i Rabbânî "küllü men ‘ aleyhâ fân"

⁶⁶⁷ idüp: eden, *NMD*.

⁶⁶⁸ özge bir: bir özge, *M*.

⁶⁶⁹ Ḳamu ḥalkâ ecel: Ecel ḳamu ḥalkâ, *M*.

O gence niçeler cānı virürken aldanur ādem

6 Bu Zeynü'l-Ābidīn anı bilürken bu cihān fānī

O gence sihr-i sulṭānı ölürken aldanur ādem

-121-

[YŪNUS]*

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ūlün

1 Āşık oldum bugün meydān benümdür⁶⁷⁰

Benümdür pehlevān meydān benümdür⁶⁷¹

2 Topı kim alısar⁶⁷² meydānımızda⁶⁷³

Bu çevgān topıla meydān benümdür⁶⁷⁴

3 Hārāmiden benüm qorqum qavīm⁶⁷⁵ yok⁶⁷⁶

* YED (Tatcı, 2008: 53-54).

⁶⁷⁰ Āşık oldum bugün meydān benümdür/Benümdür pehlevān meydān benümdür: Benem sāhib-kırān devrān benümdür/Benem key pehlevān meydān benümdür, YED.

⁶⁷¹ Şairin divanında 7 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 5 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Bana gelsün yohsul olan bay ola
Bu māl u ser-māye dükkān benümdür

Hasan'dur cismüm içre nūr-ı ĩmān
Hüseyn-i sāhibü'l-irfān benümdür (Tatcı, 2008: 53-54).

⁶⁷² Bu beyt YED'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁶⁷³ meydānımızda: çevgānumuzdan, YED.

⁶⁷⁴ Bu çevgān topıla meydān benümdür: Bugün meydān u top çevgānımızdur, M.

⁶⁷⁵ qavīm: kayum, YED.

⁶⁷⁶ Bu beyt YED'de 2. beyt olarak kaydedilmiştir.

Bu cümle vāridāt⁶⁷⁷ Hāḡ'dan benümdür

- 4 Ebū Bekr ü 'Ömer dīn uluları⁶⁷⁸
'Alī⁶⁷⁹ Murtaẓā 'Oṣmān benümdür⁶⁸⁰

- 5 **Yūnus Emre**'m bugün iki⁶⁸¹ cihānda⁶⁸²
Benem⁶⁸³ sultān ḡulı sultān benümdür

-122-

[KENZİ]*

14'lü Hece Ölçüsü

- 37b 1 Alduñ mı şafā-ile muşaffā ḡaberin sen
Ol nūr-ı Ḥudā vechi⁶⁸⁴ mücellā ḡaberin sen
- 2 Her müdde'īye şordum⁶⁸⁵ ki 'aşḡdan ḡaberi yoḡ
Mecnūn'a su 'āl eyle o Leylā ḡaberin sen
- 3 Ey zāhid-i ḡuşḡ [sen]⁶⁸⁶ ma' bedi yek-mescid şanma

⁶⁷⁷ bu cümle vāridāt: bu zūr u bu kuvvet, *YED*.

⁶⁷⁸ dīn uluları: ol dīn ulusu, *YED*.

⁶⁷⁹ 'Alī: 'Aliyy-i, *YED*.

⁶⁸⁰ Bu beyt *YED*'de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁶⁸¹ Bu beyt *YED*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁶⁸² Yūnus Emre'm bugün iki cihānda: Yūnus'am ben Yūnus iş bu cihānda, *YED*.

⁶⁸³ Benem: Benemdür, M.

* (*Tatcı, 2006: 241*).

⁶⁸⁴ vechi: vech-i, (*Tatcı, 2006: 241*).

⁶⁸⁵ şordum: sorma, (*Tatcı, 2006: 241*).

Dil Ka'be'sine şor o muşallâ haberin sen⁶⁸⁷

4 Sevdāya düşüp yāruñı şahrāda arama

Cān iline⁶⁸⁸ şor maṭlab-ı a' lā haberin sen⁶⁸⁹

5 Maḥv eyledi hep varını esrār-ı Ene'l-Ḥaḳ⁶⁹⁰

Mañşūr'a su 'āl eyle Mevlā haberin sen⁶⁹¹

6 Ey Kenzī egüp boynuñı pāyine yüzüñ sür⁶⁹²

Şor Seyyid⁶⁹³ ' Alā 'ü' ddīn'e Mevlā haberin sen

-123-

[NİYÄZİ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

1 Sen seni bilmekdür ancaḳ pīre ülfetden ğaraz

Noḳṭayı fehm eylemekdür ' ilm ü ḥikmetden ğaraz

2 Halkı bunca enbiyā kim geldi da' vet eyledi

⁶⁸⁶ [sen]: -, M.

⁶⁸⁷ Bu beyt adı geçen eserde yer almamaktadır.

⁶⁸⁸ iline: ehline, (Tatcı, 2006: 241).

⁶⁸⁹ Bu beyt adı geçen eserde 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁶⁹⁰ esrār-ı Ene'l-Hak: tevḥīd-i Ene'l-Ḥaḳ'dan, M.

⁶⁹¹ Bu beyt adı geçen eserde 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁶⁹² Bu beyt adı geçen eserde 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁶⁹³ Seyyid: şeyhin, (Tatcı, 2006: 241).

* NMD (Tatcı, 2015: 451).

Vaḥdetüñ sırrı bilinmekdür o da' vetden ğaraž

3 Şanı' i gör günde yüz biñ dürlü şan' at gösterür

Kendüni göstermek içündür o şan' atdan ğaraž

4 Hep celälüñ perdesidür küfr ü ' işyāndan murād

Baḥr-ı cūduñ⁶⁹⁴ katresidür fażl u raḥmetden ğaraž

5 Nefsini bilen irişmiş⁶⁹⁵ bir dükenmez devlete

"Faḫru faḫri" dür Niyāzi bil o devletden ğaraž

-124-

[NUTŪĬ]

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

I

38a 1 Ben ol dürr-i me' āniyüm ki şıĝmam heft deryāya

2 Ben ol genc-i nihāniyüm ' ayān ider beni māye

3 Ben ol nūr-ı cihān-tābum ki sāyem ta' n ider rāye

4 Ben ol ' arş-ı mu' allāyam ki Hızır oldı baña dāye

II

1 Bu hāy [u] hūy-ı vāveylā çü irmekdür o cānına

⁶⁹⁴ cūduñ: vüçüduñ, M.

⁶⁹⁵ irişmiş: erermiş, NMD.

- 2 Ki tıfl-1 ma' nevī çünkim toğur ol toğmadan ana
3 Bu esrāra irem dirseñ iriş bir bi 'r-i Ken' ān'a
4 Ben ol ' arş-1 mu' allāyum ki Hızr oldı baña dāye

III

- 1 Bu esrār-1 nihānumı ' ayān itmek durur kārüm
2 Bu yolda cān-nişār itdi bu **Nuṭkı** terk idüp varum
3 Bugün ' arz-1 cemāl itdi baña luṭf eyle ol yārüm
4 Ben ol ' arş-1 mu' allāyam ki Hızr oldı baña dāye

-125-

[SĀLİKİ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 1 ' Āşıkı ma' şūқа vāşıl eyleyen hū zıkrıdür
Ṭālībı maṭlūba vāşıl eyleyen hū zıkrıdür
2 Ḳalbinüñ emrāzını zāyil kılup tenvīr iden
Cānını cānāna vāşıl eyleyen hū zıkrıdür
3 Hū diyüp devrān iden ' āşıqlara duḡul(?) ile
Seyr eyleyen seyr itdiren ' āşıqlara hū zıkrıdür⁶⁹⁶
4 Māsivā [vü] cinn silüp dil ' ālemin pāk eyleyen

⁶⁹⁶ Bu mısranın vezni kusurludur.

Nūr-1 Hakk-ile münevver eyleyen hū zikridür

5 Almağ isterseñ eger ‘ilm-i ledünniden haber

Sälîkî ol ‘ilme vâsıl eyleyen hū zikridür

-126-

[NİYÂZÎ]*

fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilün

- 38b 1 Toğdı ol şadr-ı risâlet başdı ‘arş üzre kadem
Şaldı ol nūr-ı nübüvvet pertevin fevka’l-ümem
- 2 Çalınup tabl-ı beşâret geldi şâh-ı enbiyâ
Gulğule düşdi⁶⁹⁷ cihâna kondı ol şâhib-‘alem
- 3 Nūr-ı vechinden alındı encüm ü şems ü kamer
Bağır-ı ‘ilminden bilindi hikmet ü⁶⁹⁸ levh ü kalem
- 4 Merhabâ yâ Muştafâ ey nūr-ı ‘ayn-ı aşfiyâ
Merhabâ ey şâhibe’l-mi‘râc-ı fi-dâci’z-zulem
- 5 Gelmeyeydin ‘âleme sen halk olunmazdı [elhân]⁶⁹⁹

* NMD (Tatcı, 2015: 483-484).

⁶⁹⁷ düşdi: doldu, *NMD*.

⁶⁹⁸ hikmet ü: hikmet-i, *NMD*.

Dostluğına yaradıldı ey Nebiyy-i muhterem⁷⁰⁰

- 6 Yâ Resûlallâh şefâ' at kı1 Niyâzi mücrime
Şol zamân kim baş açuğ yalın ayak şan ağlayam

-127-⁷⁰¹

mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

- 1 Olursa devletüm hem-dem kı1lursa şalı' üm yâri
Vişâle deñşürem hecri baña⁷⁰² Hâğ irgöre yâri
- 2 Hezârân dürlü şevvetden şama' kes yâr istersen
Özinden ürgüdüdür yâri naşar kem olmasa eri
- 3 Budur hâlüm görürsün sen eger zâhir eger bâtın
Bizümle çün şarîf elden gider hâtırdan inkârı
- 4 Maşabbet süz-ı cân içre ki cândan dağı yigrekdür
Bulınmaz dünyede maşrem şağın fâş itme esrârı

⁶⁹⁹ [elhân]: dü cihân, M.

⁷⁰⁰ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir.

Biz günâhkâr ümmete sen şahı irsâl eyledi

Hamdüli'llâh sana ümmet eylemiş ol zî-kerem (Tatcı, 2015: 483-484).

⁷⁰¹ Bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

⁷⁰² baña: bana, M.

- 5 ‘ Aceb haddince Mevlānā sözün Türkīce nazm eyle
Kelāmından olur ma‘ lūm kişinūñ kend[i] miq̄dārı

-128-

[MİŞRÎ]*

10’lu Hece Ölçüsü

- 39a 1 Ey şanem n’olduñ cāna қаşduñ var
Bağrumı deldüñ қана қаşduñ var
- 2 Başum önünde çevgān elünde
Çalmadan ğayri ya ne қаşduñ var
- 3 Gör beni⁷⁰³ n’oldum şararup şoldum
Vaşl umar iken⁷⁰⁴ hicrāna қаşduñ var
- 4 Tīri ğamzeñle bağrumı⁷⁰⁵ deldüñ⁷⁰⁶
Añların kim ihsāna⁷⁰⁷ қаşduñ var⁷⁰⁸

* NMD (Tatçı, 2015: 422-423).

⁷⁰³ gör beni: beni gör, *NMD*.

⁷⁰⁴ umar iken: umarken, *NMD*.

⁷⁰⁵ *NMD*’de 4. ve 5. beytler takdim-tehirlidir.

⁷⁰⁶ Tīri ğamzeñle bağrumı deldüñ: Tiğ-i gamzenle doğradın bağrum, *NMD*.

⁷⁰⁷ Añların kim ihsāna: Cism ü cānım kurbāna, *NMD*.

⁷⁰⁸ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Onmadık başım gavgāya saldın

Pādişāhım seyrāna kasdın var (Tatçı, 2015: 422-423).

5 Bu vücūdumı otlara yaqduñ
Ben de bildüm ki qurbāna⁷⁰⁹ qaşduñ var

6 Sen bu Mıṣrî'yi⁷¹⁰ aqlatduğından
Añların⁷¹¹ kim ihsāna qaşduñ var⁷¹²

-129-

[NİYĀZİ]*

müstef' ilün / müstef' ilün

I

1 Ey çarḥ-ı dūn n'itdüm şaña
2 Hıç virmedüñ rāḥat baña
3 Güldürmedüñ önden⁷¹³ soña
4 Āh miḥnetā vāh miḥnetā

II

1 Bendinden āzād itmedüñ
2 Feryāduma dād itmedüñ
3 Bir dem beni şād itmedüñ
4 Āh ğurbetā vāh ğurbetā⁷¹⁴

⁷⁰⁹ ki qurbāna: biryāne, *NMD*.

⁷¹⁰ Sen bu Mıṣrî'yi: Bu Niyāzî'yi, *NMD*.

⁷¹¹ Añların: Anlanur, *NMD*.

⁷¹² Bu beyt *NMD* de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

* *NMD* (Tatcı, 2015: 373-374).

⁷¹³ önden: önden, M.

III

- 1 Mecnūnveş āh ideyūm
- 2 Feryāduma dād ideyūm⁷¹⁵
- 3 Bu virdi hergāh ideyūm
- 4 Āh ḥasretā vāh ḥasretā⁷¹⁶

IV

- 1 Yanar Niyāzī derd-ile
- 2 H̄ç kimse yoḡ ḥālūm⁷¹⁷ bile
- 3 Nālān olup girdūñ⁷¹⁸ yola
- 4 Āh riḥletā vāh riḥletā⁷¹⁹

V

- 1 Kārum durur derd-ile⁷²⁰ ḡam
- 2 Gitmez gözūmden⁷²¹ hiç elem
- 3 Gülden cüdā bir bülbülem
- 4 Āh ḥasretā vāh⁷²² ḥasretā⁷²³

VI

- 1 Dosta iriḡmedi elūm⁷²⁴
- 2 Allāh'a⁷²⁵ varmadı yolūm⁷²⁶

⁷¹⁴ ḡurbetā vāh ḡurbetā: veyletā vah veyletā, *NMD*.

⁷¹⁵ Feryāduma dād ideyūm: Ferhād veş vāh edeyim, *NMD*.

⁷¹⁶ Bu bend *NMD*'de 5. bend olarak kaydedilmiştir.

⁷¹⁷ ḥālūm: hālīn, *NMD*.

⁷¹⁸ girdūñ: girdi, *NMD*.

⁷¹⁹ Bu bend *NMD*'de 7. bend olarak kaydedilmiştir.

⁷²⁰ derd-ile: -, *M*.

⁷²¹ gözūmden: başımdan, *NMD*.

⁷²² Bu bend *NMD*'de 4. bend olarak kaydedilmiştir.

⁷²³ ḥasretā vāh ḥasretā: firkatā vah firkatā, *NMD*.

⁷²⁴ Dosta iriḡmedi elūm: Eriḡmedi dostā elim, *NMD*.

- 3 Çıkmadı başa menzilüm
4 Āh ğurbetā vāh ğurbetā⁷²⁷

-130-

[ZĀKİRĪ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

- 39b 1 Yā İlāhī saña ma' lūm ħayr [u] ŧer a' mālenā
2 Kıl muvāfiķ emriñe ef' ālenā aķvālenā
3 Vir ħidāyet "tüb' aleynā" irmeden ācālenā
4 Yā muħavvil eyle taħvīl ħüsn-i ħāle ħālenā
5 "Rabbena'ħtim 'umrenā bi'l-ħayri ve'rtiħālenā"⁷²⁸

II

- 1 Bizde yokdur bir 'amel kim lāyık ola zātıña
2 Çağırurlar eli boş bir gün bizi ħazretiñe
3 Yā İlāhī yüz ħarasıyla iletme ħatıña
4 Yā muħavvil eyle taħvīl ħüsn-i ħāle ħālenā
5 "Rabbena'ħtim 'umrenā bi'l-ħayri ve'rtiħālenā"

⁷²⁵ Allāh'a: Rahmān'a, *NMD*.

⁷²⁶ Bu bend *NMD*'de 3. bend olarak kaydedilmiştir.

⁷²⁷ Şairin divanında 6. bendte mecmuada bulunmayan bir bend daha yer almaktadır. Bu bend aşağıdaki gibidir:

Varmazsa yolum ŧeyhime
Sarmazsa merhem yāreme
Olmazsa çāre derdime
Āh hayretā vah hayretā (Tatcı, 2015: 373-374).

* (*Eroĝlu, 2014: 242-243*).

⁷²⁸ Bu mısra mecmuanın sayfa yüzünün iki sütun arasında, ince bir çizgi içerisinde üç kez yazılmıştır.

III

- 1 Nefs-i emmāre atuñda ıldı bizi ermsār⁷²⁹
- 2 ankı derdüm alayayum bed-fi‘ lüm ad hezār
- 3 ol zamān kim emriñ-ile ire vat-i itizār
- 4 Yā muavvil eyle tavīl hūsn-i hāle hālenā
- 5 "Rabbena’htim ‘umrenā bi’l-ayri ve’rtiālenā"

IV

- 1 ‘İzzetüñ hāı ün ey Hā nefsi elinden ıl hūlā
- 2 Rametüñ deryāsı ‘āīler iün ıldın menā
- 3 Rūz-ı maer⁷³⁰ ‘adlı idüp cürmimūze ılma ı
- 4 Yā muavvil eyle tavīl hūsn-i hāle hālenā
- 5 "Rabbena’htim ‘umrenā bi’l-ayri ve’rtiālenā"

V

- 1 Hāyl[i] demdūr zıkrüñi zıkr itdi geri **Zākiri**
- 2 ılmadı ilā-ile aldı eli yūzi kiri
- 3 Nie yūz biñ ‘āīullaruñ⁷³¹ var ol daı biri
- 4 Yā muavvil eyle tavīl hūsn-i hāle hālenā
- 5 "Rabbena’htim ‘umrenā bi’l-ayri ve’rtiālenā"

-131-

[‘ĀRĪF]

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

⁷²⁹ Adı geen makalede 3. ve 4. bendler takdim-tehirlidir.

⁷³⁰ maer: maerde, M.

⁷³¹ ullaruñ: uluñ, M.

- 40a 1 Kurretü'l-^ç ayn-ı Habîb-i Kibriyâ'sın yâ Hüseyin
Nûr-ı çeşm-i şâh-ı merdân Murtazasın yâ Hüseyin
- 2 Hem ciger-pâre-i Zehrâ Fâtıma hayrû'n-nisâ
Ehl-i beyt-i⁷³² müctebâ âl-i⁷³³ ç abâsın yâ Hüseyin
- 3 Vâlidin şânında itdi "lâ-fetâ illâ ç Alî"
Maẖhar-ı sırr-Edhemiyye lâ fetâsın yâ Hüseyin
- 4 Saña gülle⁷³⁴ toĸunan ümmid ider mi maĸfired
Ġonce-i gülşen-serây-ı Muştafâ'sın yâ Hüseyin
- 5 Laç net olsun ol Yezîd'ün şad hezârân cânına
Bilmediler kim seni nûr-ı Hudâ'sın yâ Hüseyin
- 6 Rûz-ı maĸşer dest-i Haydar'dan içerken kevşeri
Sen şusuzluĸlar şehidi Kerbelâ'sın yâ Hüseyin
- 7 Seyyid-i şübbân-ı ehl-i cennet diñildi⁷³⁵ şânına⁷³⁶
Pişvâ-yı etķıyâ vü aşfiyâsın yâ Hüseyin

⁷³² beyt-i: beyti, M.

⁷³³ âl-i: ç alâ, M.

⁷³⁴ gülle: gül ile, M.

⁷³⁵ diñildi: dinildi, M.

⁷³⁶ Bu mısranın vezni kusurludur.

8 Kıl şefâ' at 'Ārif'e ceddün Muḥammed 'aşkına

'Arşa-i maḥşerde maḳbûl-i recâsın yâ Hüseyin

-132-

[RÜŞENİ]*

mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün

1 Eyâ sulṭanı kevneynün sözüñ cümle deḳâyıḳdur⁷³⁷

* RD (Aydemir, 1990: 111-113).

⁷³⁷ Şairin divanında 18 beyt olan bu şiir, mecmuada 6 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Senün bir vech ile zāt-ı şerîfün zâhir oldı kim
Hudâ dimekden özgesi ne dinse saña lâyıḳdur

Cihânda la' l ü yâḳûtuñ adı gerçi ki şâmitdür
Senün la' lün suḫan-güdur dilün yâḳût-ı nâṭıḳdur

Boyuñ serv-i ḫırâmândur semen-sâ kâkülün sünbül
Ḫaṭuñ mânend-i reyḫândur ruḫuñ mişl-i şaḳâyıḳdur

Ẓamîrün mihr-i raḫşândur cebînüñdür meh-i tâbân
Külâleñdür şeb-i yeldâ yañaguñ şubḫ-ı şadıḳdur

İnüb gökden yire 'İsâ n'ola olursa şâkirdün
Lebüñ iḫyâ-yı mevtâda inen üstâd-ı ḫâzıḳdur

Senün şîrîñ dudaḡuña ruṭab dinse 'aceb midür
Bu naḫl-istân-ı 'âlemde ki boyuñ naḫl-i bâşıḳdur

Ḫaḳuñ ism-i şerîfinden güzîñ ismün ki müştâḳdur
Mübârek aduñ Allahuñ latîf adına lâhıḳdur

Egerçi da' vetün ḫamu nebîlerden ayâ dâ'î
Olupdur şüretâ soñra velî ma' nide şâbıḳdur

Şabâ beñzer ki gül-zâr ki diyâruñdan güzer kılmış
Ser-â-ser uğrayan yirler gül-istân u ḫadâyıḳdur

Beyân itse me' âniyi bedî' i mañtuḳuñ n'ola
Kelâm-ı ḫikmet-âmîzüñ meşâbîḫ ü meşarıḳdur

Senün bir 'âşıḳuñdur ol dil ü cândan eyâ server

Leṭā'ıfdür ğarā'ıbdür ' acāyıbdür haḳāyıḳdur

- 2 Feṣāhatde belāġatde ma' ārifde merātıbde
Nebīlerden seni kimdür dimez a' lā vü fāyıḳdur
- 3 Eyā ma' şūḳ-ı Raḥmānī ki farz-ı ' ayn-ımiş ' aşḳuñ
Saña ' aşıḳ olan kimse hemān Allāh'a ' aşıḳdur⁷³⁸
- 4 Ne devletlü sa' ādetlü ne ' izzetlödür ol kimse
Senüñle rüz-ı maḥşerde muşāhibdür mu' ānıḳdur⁷³⁹
- 5 Ebübekr ü ' Ömer ' Osmān ' Alī kim çār yāruñdur
Seni her kim sever cāndan bularuñla muvāfıḳdur⁷⁴⁰
- 6 ' Aceb mi medḫ-i ḫulḳuñdan⁷⁴¹ olursa Rüşeni ' āciz
Çü mādiḫ ḫulḳ-ı nigüññ eyā memdūḫ Ḫālıḳ'dur⁷⁴²

-133-

[MAṬLA']

Gözi yaşı yüzi rengi anuñ ' ışḳına danıḳdur

Şef' i her güneh-kāruñ çü iy şāh-ı keremsin sen

Gelüpdür Rüşeni daḫı ṭapuña ' abd-ı ābıḳdur (Aydemir, 1990: 111-113).

⁷³⁸ Bu beyt *RD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁷³⁹ Bu beyt *RD*'de 17. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁷⁴⁰ Bu beyt *RD*'de 14. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁷⁴¹ ḫulḳuñdan: ḫulḳuñda, *RD*.

⁷⁴² Bu beyt *RD*'de 15. beyt olarak kaydedilmiştir.

mefā' ilün / fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

Şi'âr-ı halk-ı cihân şimdi bî-vefâlıkdur

Hulûş-ı şıdka bedel sâde âşinâlıkdur

-134-

KİT' A-İ VEHBİ

mef' ulü / mefā' ilün / mef' ulün / fa' (1, 2)

4: mef' ulü / mefā' ilü / mefā' ilün / fa' (4)

- 1 Ey 'âteş-i gül-i gülzâr-ı na'îm⁷⁴³
- 2 Bu resme taḫıyyātuñ ider ḳalb-i selîm
- 3 Yâ Rabb 'alâ seyyidinâ Muḫammed kemâ⁷⁴⁴
- 4 Şalleyte ve bârekte 'alâ İbrâhîm

-135-⁷⁴⁵

MÜNĀCĀT-I RESŪLALLĀH

ŞALLALLĀHU 'ALEYHİ VE SELLEM

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

40b 1 Ne 'izzetdür ne devletdür ne ferdür yâ ResŪlallāh⁷⁴⁶

⁷⁴³ Bu şiirin başlığı "Kit' a-ı Vehbî" olmakla birlikte nazım şekli ruba'ıdır.

⁷⁴⁴ Bu mısranın vezni kusurludur.

⁷⁴⁵ Bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

Melâyikler rikâbuñda neferdür yâ Resûlallâh

2 Vücûduñ "rahmeten li'l-âlemîn" itmiş senüñ Mevlâ

Cemâlüñ nuşret ü fetḥ ü zaferdür yâ Resûlallâh

3 Nice demdür iderdüm ârzü-yı bü-yı vaşluñ ben

Nice hengâm-ı şeb nice seḫerdür yâ Resûlallâh

4 Biḫamdî'llâh ki gördi küyuñı bu dîde-i dünyâ

Bu günden şoñra göñlüm bi-kederdür yâ Resûlallâh

5 Baña kı-râḫ-ı rûḫuñ ḫizmeti kibrit-i aḫmerdür

Ġubâr-ı âsitânuñ sîm ü zerdür yâ Resûlallâh

6 Olursa zerre deñlü iltifâtuñ bu siyeh-rûya

Ḳamerden rûz-ı ferdâ nûr verdür yâ Resûlallâh

7 Şefâ' at vâcib oldı zâ'ir-i ḳabrüñ olan zâta

Ne a' lâ müjde ne ra' nâ ḫaberdür yâ Resûlallâh

8 Benüm gibi güneḫkâr u siyeh-rûya şefî' olmak

'Uşât-ı maḫşer içre bir eşerdür yâ Resûlallâh

⁷⁴⁶ Bu şiirde münacat başlığı bulunmasına rağmen şiirin nazım türü na' t'tır.

- 9 Ne ni' metdür muķīm-i kūyuñ olmaķ ben günehkāra
Baña bu her keremden mu' teberdür yā Resūlallāh
- 10 Z̄emām-ı sūnnet [ü] şer' -i şerīfūñ tavķ-ı gerdānum
İtā' atde vücūdum çün kemerdür yā Resūlallāh
- 11 K̄uşūrum çoķdur[ur] şer' -i şerīfūñ kılmada ihyā
Kerem kııl bende-i ' āciz beşerdür yā Resūlallāh
- 12 Senūñ bir zerre luţfuñ nā'ili ferdā kıyāmetde
Cemī' -i ümmet içre hūb-terdür yā Resūlallāh
- 13 Gözümde halkaveş kıaldı der-i şıbbāk-ı ravzañda
Fu 'ādum vālih [ü] hayretde durur yā Resūlallāh
- 14 Fitīl-i şem' -i dil yandı cemālūñ şevķine gūyā
Beden kıandīlveş tırmaz yanardur yā Resūlallāh
- 15 Ne dilde şevķ u ihlāş u ne elde bir ' amel kıaldı
Mūdāmī kārımız pür-şūr u şerdür yā Resūlallāh
- 16 Baña raħm it baña māder ü pederden daħı şefķat
Cehāletle şuçum ħadden güzerdür yā Resūlallāh

17 Kapuñda mağfired-ḥāhum ümīdüm kesmezem zīrā

Sezādār-ı şefā‘ at ‘āşālerdür yā Resūlallāh

18 İdersem müddet-i ‘ömrümce ‘arz-ı iştiyākum ben

Temām olmaz nemiķum muhtaşardur yā Resūlallāh

19 Pey-ender-pey şalāt ile selām olsun saña Ḥaķ’ dan

Zemīn ü ās(1)mān tā ber-maķardur yā Resūlallāh

20 Taḥiyāt u selāmuñda tuḫeylūñ cümleden evvel

Żacī‘ aynuñ Ebūbekr ü ‘Ömer’dür yā Resūlallāh

21 Daḫı ‘Oşmān-ı zī’n-nūreyn ‘Alīyyü’l-murtazā üzre

Biri şems-i hüdā biri ķamerdür yā Resūlallāh

22 Selām olsun daḫı ol seyyid-i⁷⁴⁷ şübbān-cenāba

Kim anlar "ķurretü’l-‘ayn"eynleridür yā Resūlallāh

23 Selām ol Ḥazret-i Zehrā’ya oldur ceddetü’s-sādāt

Vedādı dilde muzmer müstetirdür yā Resūlallāh

41a 24 Selāmum cümle-i aşḫāb-ı ehl-i beyt-i Rıdḫvān’a

Ki bī-ḫad bī-nihāye bī-şümārdur yā Resūlallāh

⁷⁴⁷ seyyid-i: seyyidi, M.

25 Sezā soñra selāma çār imām-ı muqtedā birle
Ebū Yūsuf Muḥammed hem neferdür yā Resūlallāh

26 Cemī' -i mü 'minin ü mü 'mināt üzre selām olsun
Birisi cümleden māder pederdür yā Resūlallāh

27 Şalāt-ile selāmum ravza-i Firdevs-i a' lāña
Qazā-ı mā-yeşāu'llāh qaderdür yā Resūlallāh

Şallallāhu 'Aleyhi ve Sellem

Vaḳf

-136-

[NAZM]

mef'ülü / mefā'îlü / mefā'îlü / fe'ülün

1 Ey dergehi 'ulyası olan ravza-i Rıdvan
Ey 'izz-i huşurı sebep 'izzet-i insān

2 Yüz yirde şalāt eyleyerek yüz süre geldüm
Hāk-i reh-i Firdevs'üne ey rahmet-i Raḥmān

-137-⁷⁴⁸

fe'ilätün / fe'ilätün / fe'ilätün / fe'ilün

⁷⁴⁸ Bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

- 1 Urınup serüñ-ile tâc-ı mücevher minber
Milket-i şer‘ a sezâdur ola server minber
- 2 Kürsî-yi memleket ârâ-yı cihân olsa n’ola
Seyyid-i ‘ âleme hem-pâ idi hem-ser minber
- 3 Nice meddâh olayum minber-i fahr-i rûsul
Ravza-i cennete bir serv ü şanavber minber
- 4 Hâbbezâ Sidre [vü] Tûbâ-yı cinân gibi virür
Harem [ü] hâtem-i peygâmbere zîver minber
- 5 Kilk-i kudret anı bir tarzda kılmış gûyâ
Nev-‘ arûs-ı harem-i fahr-i peyember minber
- 6 Kad u bâlâsı hemân tâze nihâl-i cennet
Gelmedi dehre anuñ gibi muşavver minber
- 7 Pây-ı fahr-i dü cihân ile müşerref kademi
Ola mı pâyede⁷⁴⁹ bir şey[le] berâber minber
- 8 Kalmadı zikrini yâd ile turur ‘ ahdından
Naşb-ı nefes eyledi ancak bu dilâver minber

⁷⁴⁹ pâyede: pâyeden, M.

- 9 İki döşinde taşur âyet-i hayrî'l-beşeri
Harem-i şer' ini sancağ-ile bekler minber
- 10 Haremün nâzırıdur hizmete kâ'im dâyim
Gözin ayırmaz idi şıdık-ile gözler minber
- 11 Ser-i havzunda turur Hazret-i Şâh-ı rusülün
Sâkî-i şâhid-i ra' nâ gibi dilber minber
- 12 N'ola kâandursa kamu teşne leyân-ı ümemi
Menba' -ı lûle-i ser-çeşme-i kevşer minber
- 13 Açar esrâr-ı derûn bâbını her rûz-ı cem'
Yüzini halka tutar va' zlar eyler minber
- 14 N'ola âvîze-i gûş eylese pendin ' âlem
Ma' nî-i hutbeyi dilsüz oğur ezber minber
- 15 Uçmağa bu kafes-i tenden ider cân pervâz
Ravza-i cennete dâ'ir açacak der minber
- 16 Kılzüm-i mağfiretün şaluña tonanması gelüp⁷⁵⁰
Müjde-i ' afv ile çok virdi haberler minber

⁷⁵⁰ Bu mısranın vezni kusurludur.

- 17 Būy-ı enfāsı ile ıoldı dimāğ-ı  alem
Micmerāsā tūtütüp od ile  anber minber
- 41b 18 Nüşha-i a zam-ı esmāyı m beccer o up
Şeş cihāt ehlini hep kıldı musah har minber
- 19 Ka be'ye ar a vir p eyledi faşl-ı dev yı
Kimseden b ki mi var h   kimi di ler minber
- 20  apusından giremez c mleden a l  eyler
R tbe-i p yın ider   leme hem-ser minber
- 21   ir-i ravza-i  adn olduğına Ő hidd r
R z u Şeb u mağadur meyli a up ber minber
- 22 C y-g r olma[sa] ger ravza-i peyĐamberden
Bu fen  m lkinde olmazdı sez ver minber
- 23 Şeref-i z tını fevt eyleme s r p yına r 
H   kıy s ola mı d ny da bu na her minber
- 24 Nice_olurmuş nazar-ı  ibret-ile eyle nig h
Darbe-i himmet-i  st d-ile mermer minber

- 25 Tatalum taş ola bağı nice kılsun tākāt
Fırkat-i Hāzret-i Peygamber'e çāker minber
- 26 Gūş-ı cān eyle tūrup diñle enīn-i cūrmi
Āh-ı dil-sūz ile durmaz yanar iñler minber
- 27 Gösterür şūret-i tāvusda naqş-ı ma' nā
Fırkat [ü] hecr elemin sīnede⁷⁵¹ gizler minber
- 28 Āteş-i fırkat-i peygamber[i] taşlar mı duyar
Seng-dil olsa da tūrmaz yine ağlar minber
- 29 Bıçaq ursañ kanı çıkmaz elem-i fırkatden
Şararup beñzi mehūñ beñzine beñzer minber
- 30 İrmeye taraf-ı ' izārına haddūñ āzār
Tura tūrduķca cihān görmeye şarşar minber
- 31 Maraz [u] illet-i ' işyāna şifā sensin sen
Ey şefī' ü'l-ümem ol rūz-ı haş(ı)r ber-minber
- 32 Cümle peygambere⁷⁵² yer yer kūrnlup kürsiler

⁷⁵¹ sīnede: sīnemde, M.

⁷⁵² peygambere: peygamberlere, M.

Gele teşrîfûne bir nûrdan enver minber

33 Ez demî ki eztu şefâ' at bürdân pür-künhân⁷⁵³
Cüyem ez-luţf u kerem bādî-i men ber-minber

34 Ey zihî baht u sa' âdet ki bu benden vâkıf
Tura dîvānuña el baĝlu vü göz der-minber

35 Umaram kaçır idicek nār-ı seĝar ümmetüne
Gire mâ-beyne ola sedd serler minber⁷⁵⁴

36 Baña raĝm it baña 'âlemlere raĝmetsin sen
Girmeyem ĥaşrde bî-kes gibi minber minber

37 Rûz [u] şeb ravzañı teşrîf idecek biñ şalavât
Yād ide nāmuñı tā kim ĥuţebā ber-minber

-138-

[NŪRÎ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

⁷⁵³ Bu mısranın vezni kusurludur.

⁷⁵⁴ Bu mısranın vezni kusurludur.

* AND (Coşkun, 2001: 135).

I

- 42a 1 Sīnesi dāğına merhem bulmadı
2 N'eylesün bī-çāre 'āşık n'eylesün
3 Bağrınıñ başına bir em bulmadı
4 N'eylesün bī-çāre 'āşık n'eylesün

II

- 1 Bir oñulmaz derde düşmişdür gedā
2 Şerh olunmaz dil ile olmaz devā⁷⁵⁵
3 Senden olmazsa 'ināyet ey Hūdā
4 N'eylesün bī-çāre 'āşık n'eylesün

III

- 1 Nice bulsun 'āşık-ı şeydā seni
2 H'ācesi müstāğn'dür çün⁷⁵⁶ kul denī
3 Bende-i miskīn xanı Mevlā xanı
4 N'eylesün bī-çāre 'āşık n'eylesün

IV

- 1 Şem' -i 'aşka yandı dil pervānesi
2 Külli kül oldu vücūdı hānesi
3 Yā nesi xaldı faķirūñ yā nesi
4 N'eylesün bī-çāre 'āşık n'eylesün

V

- 1 Xaplar-ise 'ālemi nār-ı celāl

⁷⁵⁵ devā: edā, *AND*.

⁷⁵⁶ çün: -, *M*.

- 2 Gizler-ise nūrını vech-i cemāl
3 Nicesi şabr ide **Nūrī** bī-mecāl
4 N'eylesün bī-çāre 'āşık n'eylesün

-139-

[YŪNUS]⁷⁵⁷

5'li Hece Ölçüsü

I

- 1 İdelüm cevlān
2 Kılalum seylān
3 Mest olup hayrān
4 Şeyh eşiginde

II

- 1 Aldum himmeti
2 Geçdüm zulmeti
3 İçdüm şerbeti
4 Şeyh eşiginde

III

- 1 Niçe bir firqat
2 İdelüm uzlet
3 Çekelüm ğurbet
4 Şeyh eşiginde

⁷⁵⁷ Bu şiir *YED*'de yoktur.

IV

- 1 Bırağdum arı
- 2 İstedüm yarı
- 3 Kesdüm zünnarı
- 4 Şeyh eşiginde

V

- 1 **Yūnus**'am el-Ḥağ
- 2 Dīdāra müştāk
- 3 ʿĀşıkam ʿuşşāk
- 4 Dost eşiginde

-140-

[ŞEMSİ]*

mefʿūlü / mefāʿilü / mefāʿilü / feʿūlün

- 42b 1 Cānān ilinūn⁷⁵⁸ güllerinūn bağı görindi
Dost iqlāminūn lālesinūn t̄ağı görindi
- 2 Ğayku gicesi gitdi⁷⁵⁹ kamu kalmadı kırku
Vuşlat gününūn gündüzünūn ağı görindi⁷⁶⁰

* ŞSD (Toparlı, 2015: 152).

⁷⁵⁸ ilinūn: iklīminin, ŞSD.

⁷⁵⁹ gitdi: geçti, ŞSD.

⁷⁶⁰ Bu beyt ŞSD'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 3 Envār-ı Muḥammed ʔoğuben ʔıtdı cihānı
Şaḳḳu'l-ḳamerūn mu' cize parmağı görindi⁷⁶¹
- 4 Ya' ḳūb'a bugün Yūsuf'ınun ḳoḳusu geldi
Eyyüb'a dağı şıḥhatinūn çağı görindi⁷⁶²
- 5 Dil ḥastesinūn derdine tīmārı irişdi⁷⁶³
Şemsī'ye bugün dostınun oḳağı görindi

-141-

[' İZZİ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 1 Dest-i ' aşḳ-ile dem-ā-dem yaḳalar çāk eylerüz
Ḥasret [ü] şevḳ-ile dā'im çeşm[i] nem-nāk eylerüz
- 2 İrnege ol dosta şular gibi durmaz çağlaruz
Döginüp taşlarla yüzümüz[i] biz⁷⁶⁴ ḥāk eylerüz
- 3 ' Āşık-ı şeydālaruz biz dost cemālūn görmege

⁷⁶¹ Bu beyt *ŞSD* de 2. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁷⁶² Bu beyt *ŞSD* de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁷⁶³ Dil ḥastesinūn derdine tīmārı irişdi/Şemsī'ye bugün dostınun oḳağı görindi: Şemsī yine aşkıyla bugün vecde eriştı/Var-ise hayāt ābının ırmağı göründü, *ŞSD*.

* İD (Kara, 2007: 196).

⁷⁶⁴ biz: ber, *İD*.

Māsivādan albimüz⁷⁶⁵ āyīnesin pāk eylerüz

4 Āteş-i aş-ile pür-süz [u] gedā⁷⁶⁶ olmadayız

Barımızı ney gibi dālarla derd-nāk eylerüz

5 Şıd-ile rāh-ı⁷⁶⁷ fenā-fi'llāh[a] sālİKler bizüz

Biz bekā-bi'llāh ile albi ferā-nāk eylerüz

6 Mahar-ı Hā olduımız İzziyā zāhir bizüm⁷⁶⁸

Pes ne hācetdür ene'l-Hā'dan dem imsāk eylerüz

-142-

[NAŞİ]*

7'li Hece Ölüsü

I

1 Maşad[ı] āşıkların

2 Menzil-i cānān olur

3 İsmi ni yād eylesem⁷⁶⁹

4 Vālih ü hāyrān olur

⁷⁶⁵ albimüz: gönlümüz, *İD*.

⁷⁶⁶ gedā: gūdāz, *İD*.

⁷⁶⁷ rāh-ı: rāhı, *M*.

⁷⁶⁸ bizüm: bizüz, *M*.

* *NAD* (Atik, 2007: 325).

⁷⁶⁹ eylesem: eyleyen, *NAD*.

II

- 1 Menzil-i dervişlerin
- 2 ‘ Afv [ola] kim işlerin
- 3 Hâk vire cünbişlerin
- 4 Kūşe-i vîrân olur⁷⁷⁰

III

- 1 Kimde ki ‘ aşk bulına
- 2 ‘ Azm ide Hâk yolına
- 3 Sırrı anuñ biline
- 4 ‘ Aşk nice pinhân olur⁷⁷¹

IV

- 1 Fânî cihândan kesil
- 2 Āyine-i qalbi sil⁷⁷²
- 3 ‘ Arşa-i⁷⁷³ maşşerde bil⁷⁷⁴
- 4 Bir ulu divân olur⁷⁷⁵

V

- 1 **Naşî-i** ‘ âşık saña
- 2 ‘ Aşk haberin vir baña

⁷⁷⁰ Bu dörtlük *NAD*'da yoktur.

⁷⁷¹ Bu dörtlük *NAD*'da yoktur.

⁷⁷² Şairin divanında bu dörtlükten sonra, mecmuada bulunmayan 1 dörtlük daha yer almaktadır. Bu dörtlük aşağıdaki gibidir:

 Kılsa tecellî ezel
 Vuşlata irişe ol
 Kâfire kılsa nazâr
 Maşhar-ı imân olur (Atik, 2007: 325).

⁷⁷³ ‘ Arşa-i: Kendini, *NAD*.

⁷⁷⁴ bil: -, M.

⁷⁷⁵ Bu dörtlük *NAD*'da 2. dörtlük olarak kaydedilmiştir.

- 3 Menkıbe-i evliyā
4 Reşk-i gülistān olur

-143-

[MAṬLAʿ]

mefʿülü / fāʿilātü / mefāʿilü / fāʿilün

Ḳaddüm büküldi hicrūñ ile ben kemer miyem

Cāna cefāña şabr iderem ben kem er miyem

TEĠĀFÜL-İ (?) VĀSİṬİ

43a Huccāc-ı ḳavm-i Vāsīṭī hizmet-i aḫıbbe içün aḫz itdürmekle ḳavm-i mezbūr firār ve maʿāʿl-ğurabā mescid kūşesinde yaturlar idi asker gelüp mescide yā Vāsīṭī şoyında ve her kim baş ḳaldurursa aḫz itmeleriyle anlardan teġāfülen baş ḳaldurmazlar idi müberrer ḳavli uzun meşelin aşlı budur.

-144-

[NĀʾİLİ]*

mefʿülü / fāʿilātü / mefāʿilü / fāʿilün

- 1 Āhum nesīme rāh-nümālīḳ mı eylesün⁷⁷⁶

* NKD (İpekten, 1970: 269-270).

⁷⁷⁶ Nāʾilīʿye ait olan bu şiir, şairin divanında 7 beyt olarak yer alırken, mecmuada şiirin sadece matlaʿ ve maktaʿ beytleri bulunmaktadır. Mecmuada olmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Her sâdedil hakikat-ı hüsn-i mecâzdan
İdrâk-i sunʿ-ı hikmet-i Hâlık mı eylesin

Bâğ-ı edebde gönçe-güşâlık mı eylesün

2 Şunsun mı Nâ'îlî saña âyîne-i dili⁷⁷⁷

Sultân-ı mülk-i 'aşk gedâlık mı eylesün

-145-

[NAKŞI]⁷⁷⁸

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

I

- 1 Merhabâ ey şu' le-i âyîne-i sırr-ı Hudâ
- 2 Merhabâ ey şahid-i didâr-ı maşşudü'l-verâ
- 3 Merhabâ ey mazhar-ı feyz-i Cenâb-ı Kibriyâ
- 4 Merhabâ ey nâm-ı pâklükdür Muhammed Muştafa

II

- 1 Sidre'den teşrifini tebşîr idüp peyk-i Celîl
- 2 Şanuña yüz dört kitâb oldu şerâhatle delîl

Her tâ'ire gıdâ mı olur üstühüân-ı şem'
Pervâne-i siyâh hümâlık mı eylesin

Nerm olsa da bu sūz ile âh hırmen-i dil
Gül gonca-i cemâle sabâlık mı eylesin

Ey gâfil-i merâtib-i envâr hiç şafak
Engüşt-i âfitâba hınâlık mı eylesin

Her çünbiş eylemez dile mihrâb kaşların

Her diltapide kıble-nümâlık mı eylesin (İpekten, 1970: 269-270).

⁷⁷⁷ Şunsun mı Nâ'îlî saña âyîne-i dili: Âyîne-i dili sana sunsun mı Nâ'îlî, *NKD*.

⁷⁷⁸ Bu şiir *NAD*'da yoktur.

- 3 Cedd-i pâklükdür Ḥalîlu'llâh ey ḥür-ı cemîl
4 Merḥabâ ey "ḳurretü'l-‘ayneyn"-i nûr-ı aşfiyâ

III

- 1 Âh **NAKŞİ** bendeñi ser-defter-i ‘uşşâḳ ḳıl
2 Âsitânuñda cemâlüñ şem‘ine müştâḳ ḳıl
3 Sırrını göster vişâlüñ bezmine ilḥâḳ ḳıl
4 Merḥabâ ey a‘lem-i esrâr-ı ğayb [u] mâverâ

-146-

[NAKŞİ]⁷⁷⁹

10’lu Hece Ölçüsü

I

- 1 ‘Âleme ‘aşḳuñ oldı çün peydâ
2 Olalum dâ’im ‘âşık-ı şeydâ
3 Zât-ı bi-çünüñ vâhid u ferdâ
4 Olalum dâ’im ‘âşık-ı şeydâ

II

- 1 Feyz-i luṭfuñla câni nûr eyle
2 Ḳalb-i vîrânum pür-sürûr eyle
3 Nûr-ı ‘aşḳuñla cismi Tûr eyle
4 Olalum dâ’im ‘âşık-ı şeydâ

⁷⁷⁹ Bu şiir *NAD*’da yoktur.

III

- 1 Rûz-ı maḥşerde **Naḳṣı**-i zârı
- 2 Eyleyüp mağfûr ol günehkârı
- 3 Göster ol demde aña dîdârı
- 4 Olalum dâ'im 'âşık-ı şeydâ

-147-

[MIŞÂLİ]

mefâ'îlün / mefâ'îlün / fe'ülün

- 43b
- 1 Yitürdüm özümü şöyle ki ḥâlî
İdemem fark hicrân u vişâli
 - 2 Nedür mâhiyyeti bu kâ'inātuñ
Yâ nedür cümleñüñ âḥir-i mâli
 - 3 Nedür bu görinen eşbâḥ u ervâḥ
Göremem bir şeyi kim ola ḥâlî
 - 4 Hâḳîkatde ḳamunuñ zâtı birdür
Biri iki görür aḥvâl mişâli
 - 5 Nedür bu ḳahr u luṭf u zulmet ü nûr
Nedür bâḳî nedür olan zevâlî

6 Dilersen̄ Rūṣenī vü Gülṣenī'yi
Gözün̄ aç gör **Miṣālī'dür** ḥayālī

-148-

[FETHĪ]

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

1 Gönlümün̄ zevḳini hecri-y-ile nālān itdüm
Ṣimdilik 'ālemimi berd-i beyābān itdüm

2 Ḳalmaya böyle benüm ḥāl-i derūnum yā Rab
Diyemez rüz-ı cezāda ḳatı ḥüsrān itdüm

3 Yoğ-ısa zerre ḳadar ṣānuña lāyık ḳārum
Ḥamdulī'llāh dilimi ma' den-i ĩmān itdüm

4 Gele bir cezbe ile kendüñe cezb eyle beni
Āteṣ-i firḳat-ile cānumı sūzān itdüm

5 Gözüme zāhir olan ṣun' uñ ola her şeyde
Vaḥdetün̄ sırrını çü ṣıdḳ-ile ĩḳān itdüm

6 Muntazır 'afvuña **Fethī** diyüp ey Rabb-i Kerīm
İ' timādum hele ben raḥmet-i Raḥmān itdüm

[AḤMED]*

mef' ūlū / mefā' ilū / mefā' ilū / fe' ūlūn

- 1 Zeyn itmek için cennete insān iletürler
Kulluğa aña ḥūr ile ğilmān⁷⁸⁰ iletürler
- 2 Cān Yūsuf'ını Mısr-ı vücūduñda bulanuñ⁷⁸¹
Ken' ān iline⁷⁸² nāmını⁷⁸³ sulṭān iletürler
- 3 Vā' iz bizi kōrķutma cehennemde od olmaz
Yanmağa odı her kiři⁷⁸⁴ bundan iletürler⁷⁸⁵
- 4 Ey Ka'be-i vaşl istemeyüp dünve sevenler⁷⁸⁶
' Āşıklar aña cānını kurbān iletürler
- 5 Mañşūr olanı bend-i melāmetle severler
Taḥķīķ-i fenā-dārına⁷⁸⁷ ber-dār⁷⁸⁸ iletürler⁷⁸⁹

* SAD (Kayabaşı, 1995: 116).

⁷⁸⁰ ḥūr ile ğilmān: ḥūri vü ğılman, *SAD*.

⁷⁸¹ bulanuñ: bulursañ, *SAD*.

⁷⁸² iline: ile, M.

⁷⁸³ nāmını: ismüñi, *SAD*.

⁷⁸⁴ Yanmağa odı her kişi: Her kişi odın yanmağa, *SAD*.

⁷⁸⁵ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Merdāneleri firķat ile bunda şatarlar

Vuşlat eline luṭf ile andan iledürler (Kayabaşı, 1995: 116).

⁷⁸⁶ dünve sevenler: dīne kovanlar, *SAD*.

6 **Ahmed** şaķın aldanma bugün t̄ac u ʿ abāya⁷⁹⁰

ʿ Üryān getirüp H̄azrete⁷⁹¹ ʿ üryān iletürler

-150-

[YÜNUS]*

müstefʿ ilün / müstefʿ ilün / müstefʿ ilün / müstefʿ ilün

44a 1 Sensin bize bizden yakın görünmezsin hiçāb nedür⁷⁹²

Çün ʿ aybı yoķ görkli yüzün üzerinde niķāb nedür

2 Sen itdün⁷⁹³ ey pādīşāh yehdiʿl-lāhu limen yeşā⁷⁹⁴

Şerīkūñ yoķ senūñ h̄aşā şuçlı kimdür ʿ azāb nedür

3 Raḥīm dur[ur] senūñ aduñ Raḥīmliġūñ bize didūñ

⁷⁸⁷ fenā-dārına: beķādārına, *SAD*.

⁷⁸⁸ ber-dār: andan, *SAD*.

⁷⁸⁹ *SAD* da 3. ve 5. beytler takdim-tehirlidir.

⁷⁹⁰ ʿ abāya: ķabāya, *SAD*.

⁷⁹¹ H̄azrete: dīnden, *SAD*.

* YED (Tatcı, 2008: 112).

⁷⁹² Şairin divanında 9 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 5 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşıġıdaki gibidir:

Levh üzre kimdür yazan azduran kimdür yā azan
Bu işlerü kimdür düzen bu su ʿāle cevāb nedür

Bu işleri sen bilürsin sen virürsin sen alursın
Ne kim dilersen kılursın yā bu soru hisāb nedür

Biz umaruz mürvetünden cümle iş senün katundan
Senün o çok rahmetünden bu bir avuç türāb nedür

Künʿi bir kezın söyledün her nesneyi var eyledün
Yine āhir bir söz ile anı kılmak harāb nedür (Tatcı, 2008: 112).

⁷⁹³ itdūñ: eyitdün, *YED*.

⁷⁹⁴ yehdiʿl-lāhu limen yeşā: men yehdi vemen yeşā, *M*.

Mürşidlerüñ muştuladuñ⁷⁹⁵ "lâ-taḳnaṭü" ḥiṭâb nedür⁷⁹⁶

4 Ḳanı bu mülküñ sulṭānı pes ten iseñ ḳanı cānı⁷⁹⁷

Pes dirseñ ḳanı cānı⁷⁹⁸ bu merci [ü] me 'âb⁷⁹⁹ nedür⁸⁰⁰

5 **Yūnus** bu göz anı görmez görenler ḥoṭ⁸⁰¹ ḥaber virmez⁸⁰²

Bu menzile 'aḳl ermez bu ḳoḍıḡuñ serâb nedür⁸⁰³

-151-

[MUḤYİ]*

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

1 Niyāz u⁸⁰⁴ 'arz-ı ḥacāta ulu dergāhımız vardur

Dil [ü] cāndan münācāta bizüm Allāh'ımız vardur

2 Ḳulavuzlar bizi Ḥaḳḳ'a ḳomaz rāhı⁸⁰⁵ ḍalāletde

Ḳulı Mevlā'sına iltür⁸⁰⁶ Resūl'llāh'ımız vardur

⁷⁹⁵ muştuladuñ: muştıladı, *YED*.

⁷⁹⁶ Bu beyt *YED*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁷⁹⁷ pes ten iseñ ḳanı cānı: bu göz görmek diler anı, M.

⁷⁹⁸ Pes dirseñ ḳanı cānı: Bu göz görmek diler anı, *YED*.

⁷⁹⁹ Bu mısranın vezni kusurludur.

⁸⁰⁰ Bu beyt *YED*'de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁸⁰¹ ḥoṭ: ḥöd, *YED*.

⁸⁰² Bu mısranın vezni kusurludur.

⁸⁰³ Bu beyt *YED*'de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

* Bu şiir *MMD*'de yoktur. (*Sağman, 2001: 389*).

⁸⁰⁴ Niyāz u: Niyāzı, M.

⁸⁰⁵ rāhı: rāh-ı, (*Sağman, 2001: 389*).

⁸⁰⁶ iltür: iletir, (*Sağman, 2001: 389*).

- 3 T̄arīkat ehliyüz şūfī bizi şanma urı zāhid⁸⁰⁷
Giceler girye vü zārī seherde āhımız vardur⁸⁰⁸
- 4 T̄arīk-i H̄aqq'a her kāmīl birer yolda⁸⁰⁹ sülük eyler
Bizüm semt-i h̄aqqīkatde bir özge rāhımız vardur
- 5 Günehkārūm deyü **Muhyī** ümīdin kesme raḥmetden
Muḥammed Muştafā gibi şefā^c atkānımız⁸¹⁰ vardur

-152-

[HÜDĀYĪ]*

müstef' ilün / müstef' ilün

I

- 1 Açıldı çün bezm-i elest
2 Devr eyledi peymānesi
3 Andan içenler oldu mest
4 Ayılmadı mestānesi

II

- 1 Ol bādeden kim nūş ider
2 İçdügi dem⁸¹¹ ser-ḥoş ider

⁸⁰⁷ Adı geçen eserde 3. ve 4. beytler takdim-tehirlidir.

⁸⁰⁸ vardur: –, (*Sağman, 2001: 389*).

⁸⁰⁹ yolda: yoldan, (*Sağman, 2001: 389*).

⁸¹⁰ şefā^c atkānımız: şefāathāhımız, (*Sağman, 2001: 389*).

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 37-39).

3 Deryā gibi ol cūş ider

4 Esrük olur dīvānesi

III

1 Şavm-ı sivāyı kim tıtar

2 ‘İyd-ı vişāle ol yeter

3 Būlbūl gibi dāyim öter

4 Gülşen olur kāşānesi

IV

1 Bayrama ol ‘āşık irer

2 Kim Hāq cemālini görer

3 Dost bezminūñ zevkin sürer

4 Burmağ olur dükkānesi⁸¹²

V

1 Aç gözüñi Hāq ile bağ

2 Oğu Hūdāyi’den sebağ

3 Kāmil olurmuş ehl-i Hāq

4 Toğmazdan evvel anesi

-153-

[DERVİŞ HİMMET]*

16’lı Hece Ölçüsü

⁸¹¹ dem: –, M.

⁸¹² Burmağ olur dükkānesi: Pür-nūr olur dil-hānesi, *MHD*.

* BHD (Tatsız, 1995: 54).

- 44b 1 Bād-ı şabāya şorsunlar⁸¹³ cānān illeri kıandedür⁸¹⁴
Bilenler haber virsünler cānān illerü kıandedür
- 2 Hıyli zamāndur şorarum bir dertli ‘ aşık ararum
Kıalmadı şabr [u] kıarārum cānān illeri kıandedür
- 3 Fıkr iderüm ‘ aklım irmez yürek kıaynar taşar⁸¹⁵ durmaz
Bilenlerde haber virmez cānān illeri kıandedür⁸¹⁶
- 4 Ol baırde⁸¹⁷ kıaynadum taşdum mevc uruben kıadden aşdum
Deryā-yı⁸¹⁸ ğurbete düşdüm cānān illeri kıandedür
- 5 **Dervīş Himmet** ider āhı ‘ aceb ğörem mi⁸¹⁹ ol māhı
Seversen ğüzel Allāh’ı cānān illerü kıandedür

-154-

[‘AZİZ]

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

- 1 Cām-ı ‘ aşkı nüş idenler dā’imā sekrān olur

⁸¹³ şabāya şorsunlar: şabāyı şoranlara, M.

⁸¹⁴ Bu şiir şairin divanında *mefā‘ilün / mefā‘ilün / mefā‘ilün / mefā‘ilün* vezninde kaydedilmiştir. Bu kalıp şiire uygunluk göstermediği için çalışmamızda 16’lı hece ölçüsü olarak kabul edilmiştir.

⁸¹⁵ kıaynar taşar: taşar kıaynar, *BHD*.

⁸¹⁶ *BHD*’de 3. ve 4. beytler takdim-tehirlidir.

⁸¹⁷ Ol baırde: Şol baırum, *BHD*.

⁸¹⁸ deryā-yı: diyār-ı, *BHD*.

⁸¹⁹ mi: -, M.

Derd-ile sūzān olan elbetde bir gūn kān olur

2 Āteş-i sūzān-ı ‘aşka yanmada her dem vücūd
‘Āşıkūñ yandıķça cismi cigeri pūryān olur

3 Zāhidā inkārı ķo meydān-ı ‘aşka gire gör
‘Aşķla şeydā olan ‘āşıkā yaşı devrān olur

4 Nefy-ile işbāt-ı şarfa irse zātı ‘āşıkūñ
İrişür hem ‘abd vişāle şübhesiz ķurbān olur

5 Hep irenler maṭlaba zilletle irdiler ‘Azīz
Zillete şabr eyleyenler tā ebed sultān olur

-155-

[ŞEMSİ]*

mefā‘īlūn / mefā‘īlūn / mefā‘īlūn / mefā‘īlūn

1 Biz ol ‘uşşāk-ı ser-bāzuz bize ‘aķl-ise⁸²⁰ yār olmaz
Mey-i ‘aşķ-ile ser-mestüz bize hergiz ĥumār olmaz

2 Bizüm gülşende[ki] güller açılır tāze⁸²¹ solmaz[lar]

* ŞSD (Toparlı, 2015: 80).

⁸²⁰ ‘aķl-ise: aķl issi, ŞSD.

Şitâ olmaz bu gülşende zemistân [u] bahâr⁸²² olmaz⁸²³

3 Şarâb-ı ʿaşkuñı⁸²⁴ içdük ferâgat mülkine göçdük⁸²⁵

Yanup ʿaşkuñla⁸²⁶ tuşuşduķ bize tehdîd-i nâr olmaz⁸²⁷

4 Diriyüz dâ'im ölmezüz çüriyüp topraķ olmayuz⁸²⁸

Ķaranlık⁸²⁹ yerde Ķalmazuz bize leyl [ü] nehâr olmaz⁸³⁰

5 Bu dünyâ pasına yanma⁸³¹ ħayâlâtına aldanma

Ebed bâķî Ķalur⁸³² şanma fenâdur pâyidar olmaz⁸³³

6 İrişdi çün bu **Şemsi'**nüñ vücûdı Ķatresi baħre

Ne Ķatre ʿayn biħâr oldı bize⁸³⁴ Ķa' r [u] kenâr olmaz

-156-

[NAĦİFİ]⁸³⁵

⁸²¹ tâze: dâ'im, M.

⁸²² Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Kıyamazsan baş u cāna ırak dur girme meydāna

Bu menzilde nice cānlar baş oynar i' tibār olmaz (Toparlı, 2015: 80).

⁸²³ Bu beyt *ŞSD'* de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁸²⁴ ʿaşkuñı: aşkı çün, *ŞSD*.

⁸²⁵ göçdük: geçtik, *ŞSD*.

⁸²⁶ ʿaşkuñla: aşkıyla, *ŞSD*.

⁸²⁷ Bu beyt *ŞSD'* de 2. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁸²⁸ olmayuz: olmazız, *ŞSD*.

⁸²⁹ Ķaranlık: Karanu, *ŞSD*.

⁸³⁰ Bu beyt *ŞSD'* de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁸³¹ pasına yanma: balına banma, *ŞSD*.

⁸³² Ķalur: kalam, *ŞSD*.

⁸³³ Bu beyt *ŞSD'* de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁸³⁴ bize: ana, *ŞSD*.

- 45a 1 Bülbul-i nālân olup çağırırım dost dost
Ol güle hayrân olup çağırırım dost dost
- 2 Derd-i dilümden eger ister-isen bir haber
‘Aşk-ile şâm [u] seher çağırırım dost dost
- 3 Zıkr-i şafâ baña pes gayriye itmem heves
‘Aşk-ile ben her nefes çağırırım dost dost
- 4 Zıkr-i şafâdur dile bendenüm ihâş-ile
Kabrüm içinde bile çağırırım dost dost
- 5 Cezbe-i zevk-i vişâl buldı **Naḥîfî** kemâl
Yûnus [u] Mışrî mişâl çağırırım dost dost

-157-

[SEYFU'LLÂH]*

mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün

- 1 Bu ‘aşk bir baḥr [u] ‘ummândur buña ḥadd [ü] kenâr olmaz

⁸³⁵ Bu şiir *NSD*'de yoktur.

* SND (Söylemez, 2013: 248).

Delîlüm sırr-ı K̄ur'ân'dur bunı bilende 'âr olmaz

2 Süre geldük ezeld̄en p̄irüm Muḥammed 'Ālī'den

Şarāb-ı "lā-yezālī"den içenlere ḳanar⁸³⁶ olmaz

3 Eger 'āşık iseñ yāre şaḳın aldanma aḡyāre

Düşüp⁸³⁷ İbrāhīm ol⁸³⁸ nāra gülistānda⁸³⁹ yanar olmaz⁸⁴⁰

4 Ḥaḳ-ile Ḥaḳ olanlaruñ⁸⁴¹ kendü özin bulanlaruñ⁸⁴²

'Aşḳ içinde olanlaruñ⁸⁴³ ḳan bahāsı dīnār olmaz⁸⁴⁴

5 Baḳ şu Manşūr'uñ işine ḥaḳ[1] üşürmiş⁸⁴⁵ başına⁸⁴⁶

Enel-Ḥaḳḳ'uñ firāşına düşenlere tımār olmaz

6 **Seyfu'llāh** sözinde pesdür⁸⁴⁷ şeyhinden alduḡı destdür⁸⁴⁸

Dvāneye⁸⁴⁹ ḳalem nīstdür ne söyleyse⁸⁵⁰ ḳanar olmaz

⁸³⁶ İçenlere ḳanar: İçenlerde ḥumār, *SND*.

⁸³⁷ Düşüp: Düş, *SND*.

⁸³⁸ ol: gibi, *SND*.

⁸³⁹ gülistānda: bu gülşende, *SND*.

⁸⁴⁰ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Ḳıyamazsañ baş u cāna uzak dur girme meydāna

Bu meydānda nice başlar kesilür hiç şorar olmaz (Söylemez, 2013: 248).

⁸⁴¹ olanlaruñ: olanlara, *SND*.

⁸⁴² bulanlaruñ: bulanlara, *SND*.

⁸⁴³ 'aşḳ içinde olanlaruñ: dost yolında ölenlere, *SND*.

⁸⁴⁴ Bu beytin vezni kusurludur.

⁸⁴⁵ Bu mısranın vezni kusurludur.

⁸⁴⁶ başına: ḳalbine, *SND*.

⁸⁴⁷ pesdür: mestdür, *SND*.

⁸⁴⁸ Bu mısranın vezni kusurludur.

- 1 Bu vücūdum mülkinüñ sulṭānidur ‘aşk-ı⁸⁵¹ Hudā
Hem gönül deryāsınuñ emvācıdur ‘aşk-ı Hudā
- 2 ‘Aşk-ile devrānuma zāhid benüm ṭa‘n itme kim
Bu bilinmez derdümüñ dermānidur ‘aşk-ı Hudā
- 3 Şafha-i sīnemde yazmışdur ene’l-‘aşk sırrını
Anuñ-içün cānumuñ cānānidur ‘aşk-ı Hudā
- 4 Tā seher feryād ider bülbül gibi ‘aşıkların
Derdle yanan derzın envārıdur ‘aşk-ı Hudā
- 5 Gel vücūduñ terk idegör vuşlat isterseñ ‘Aziz
Bāb-ı tecrid sevā miftāhidur ‘aşk-ı Hudā

⁸⁴⁹ Divāneye: Divāne-rā, *SND*.

⁸⁵⁰ söylese: söylese, *SND*.

⁸⁵¹ ‘aşk-ı: ‘aşkı, M. Sonuna kadar.

⁸⁵² Bu şiir *YED*’de yoktur.

I

- 45b 1 Şūrīde vü şeydā kılan
2 Yārin cemālidür beni
3 Ğālemde rüsvāy kılan
4 Yārin cemālidür beni

II

- 1 Qaddüm büküp yay eyleyen
2 Bağrum delüp nāy eyleyen
3 İşüm gücüm zār eyleyen
4 Yārin cemālidür beni

III

- 1 Gözlerümi giryān iden
2 Hem cigerüm püryān iden
3 Hayrān u ser-gerdān iden
4 Yārin cemālidür beni

IV

- 1 ĞAqlumı başımdan alan
2 Beni bu sevdāya şalan
3 Bir mürşide bende kılan
4 Yārin cemālidür beni

V

- 1 Quluñı maḥzūn eyleyen

- 2 Bağrumı pür-ḥūn eyleyen
3 **Yūnus**-ı mecnūn eyleyen
4 Yārin cemālidür beni

-160-

[MAḤVĪ]

mefā'īlūn / mefā'īlūn / mefā'īlūn / mefā'īlūn

I

- 1 Sivā efkārınıñ cūndi gönül mülkin ḥarāb itdi
2 Elüm al düşmişem qaldur meded Mevlā-yı Raḥmān'um
3 Emel arzūsınıñ odı yaqub bağrum kebāb itdi
4 Elüm al düşmişem qaldur meded Mevlā-yı Raḥmān'um

II

- 1 Ḥulūş üzre 'ibādetle teveccüh eylesem saña
2 Gelür qalbe sivā fikri qomaz hergiz beni baña
3 Dilümde kuvvetüm yoqdur cevāb [u] meskene aña
4 Elüm al düşmişem qaldur meded Mevlā-yı Raḥmān'um

III

- 1 Elest[de] rūḥ-ı insānī [didi] çün 'ahd [u] peymānı
2 Nüzül itdükte dünyāyı tutar ol emr [ü] fermānı
3 Gelince 'ālem-i mülke unutdı ḥükm-i Yezdānı
4 Elüm al düşmişem qaldur meded Mevlā-yı Raḥmān'um

IV

- 1 İlāhī cümleñüñ kaçdı rızāña olalar kâ 'il
- 2 ' İnāyet senden olmazsa ya kimdür maṭlaba vāşıl
- 3 Kerem bābında durandan biridür **Maḥvī**-i sâ 'il
- 4 Elüm al düşmişem ḳaldur meded Mevlā-yı Raḥmān'um

-161-

[SEZĀYĪ]*

mef'ülü / mefā'ilün / mef'ülü / mefā'ilün

- 1 Ey ' aşık-ı dil-dāde gel nüş idelüm bāde
Bir bāde gerek ammā kim içile me 'vāda
- 2 Sāḳisi ola Mevlā Ḥaḳ daḥı ola⁸⁵³ esmā
Bir kerre içen ḳat' ā ḡam görmeye dünyāda
- 3 Bir kez içen ' aşıkdur ' aşḳ anlara lāyıkdur⁸⁵⁴
' Aşḳ ögrede lāyıkdur⁸⁵⁵ Mecnūn ile Ferhād'a⁸⁵⁶

* HSD (Özuygun, 1999: 475-476).

⁸⁵³ Ḥaḳ daḥı ola: Aḳdāḥı anuñ, *HSD*.

⁸⁵⁴ ' aşḳ anlara lāyıkdur: ' aşḳında o şādıkdur, *HSD*.

⁸⁵⁵ ' Aşḳ ögrede lāyıkdur: Hem yolında şādıkdur, M.

⁸⁵⁶ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Ol cāme olan ṭalib cānile ola rāḡıb
Nefsine ola ḡalib dil bağlaya üstāda

Nüş eyleyen ol cāmdan şubḥı ne bile şāmdan
Ta' līm-i cünün eyler Mecnūnıla Ferhāda (Özuygun, 1999: 475-476).

- 4 İşit bu **Sezāyī**'den ne gördi Fenāyī'den
Dost vechini gösterdi mir 'āt-ı mücellādan⁸⁵⁷

-162-

[LAṬĪF]

müfte' ilün / fā' ilün / müfte' ilün / fā' ilün

- 46a 1 Şubḥ-ile bīdār olup çağırırım dost dost
Yār-ile hem-yār olup çağırırım dost [dost]
- 2 Fānīyi ben n'eylerem hep kıala çün giderem
Şevkuñ-ile dönerem çağırırım dost [dost]
- 3 Düşeli sevdāya ben eridi cümle bu ten
Çıkdı sivā aradan çağırırım dost [dost]
- 4 Bülbül-i nālendeyüm sen güle efkendeyüm
Ne şād u ne ğamdayum çağırırım dost [dost]
- 5 Başdum cihāna kıadem yine aşıma gidem⁸⁵⁸
Keşret içre dem-be-dem çağırırım dost [dost]

⁸⁵⁷ mücellādan: mücellāda, *HSD*.

⁸⁵⁸ Bu mısranın vezni kusurludur.

- 6 Vaḥdet içinde ezel āşinā idüm güzel
Şimdi bġgāne melāl çağırırım dost [dost]
- 7 ʿAşq beni mecnūn idüp zühd-ile taq̄vā yitüp
Ben beni hiç bilmeyüp çağırırım dost [dost]
- 8 Yūnus [u] Mışrī [vü] Naḥīf daḥı ʿAzīz Zaʿīf
Bunlar gibi ey **Laṭīf** çağırırım dost [dost]⁸⁵⁹

-163-

[NAẒM]

mefʿülü / mefāʿilü / mefāʿilü / feʿülün

- 1 Cānā[n] saña dil derd ü ġamuñ defterin açdı
Evrāk-ı dilüñ girye virür bir yerin açdı
- 2 Sende nazarı cān u dilüñ zāhir ü bāṭın
Ol dem ki hemān gördi seni gözlerin açdı

-164-

[NAẒM]

feʿilātün / feʿilātün / feʿilātün / feʿilün

⁸⁵⁹ Bu mısranın vezni kusurludur.

1 Her zamān pīṣ-i nigāhumda hüveydāsın sen

Perde-i dīdede taṣvīr-i dil-ārāsın sen

2 ʿĀşıkam zāhir ü bāṭın saña sensüz olamam

Dīdede nūr-ı başar dilde süveydāsın sen

-165-

[NİYĀZĪ]*

10'lu Hece Ölçüsü

1 ʿAşķūn meyine ben ķana geldüm

Zevķūn⁸⁶⁰ nārına hoş yana geldüm

2 Halka-i zikri ķurmış ʿāşıklar⁸⁶¹

Ben de şahnuñda cevlāna geldüm

3 Şemʿ -i tevḥīdi gördüm yaķmışlar

Gitdi ķarārım pervāne geldüm

4 Mecnūn'am bugün Leylā derdinden

N'eyleyüm aķlı⁸⁶² dīvāne geldüm⁸⁶³

* NMD (Tatcı, 2015: 486-487).

⁸⁶⁰ Zevķūn: Şevkın, *NMD*.

⁸⁶¹ *NMD*'de 2. ve 3. beytler takdim-tehirlidir.

⁸⁶² N'eyleyüm aķlı: Aklı neyerim, *NMD*.

5 Sinān-ı Ümmī⁸⁶⁴ hāk-pāyına
Sürmege yüzim sulṭāna geldüm⁸⁶⁵

6 Yaramı bildüm yārimden imiş
Bunda Niyāzī Loḫman'a geldüm

-166-

[EŞREFOĞLI RŪMÎ]*

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ülün

46b 1 Baña sen cān gerek⁸⁶⁶ cānān⁸⁶⁷ gerekmez

Seni gerek seni cihān⁸⁶⁸ gerekmez

2 Senüñ 'aşkuñ⁸⁶⁹ ile ṭoldum temāmet

Yeter derdüñ yeter⁸⁷⁰ dermān gerekmez

3 Murādum sensin ey dost senden özge

Sekiz cennet yedi nīrān⁸⁷¹ gerekmez

⁸⁶³ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Derdi cānānın açtı yaralar

Bağrım üstünde dermāna geldim (Tatcı, 2015: 486-487).

⁸⁶⁴ Sinān-ı Ümmī: Ümmī Sinān'ın, *NMD*.

⁸⁶⁵ Bu beyt *NMD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

* ERD (Güneş, 1994: 257).

⁸⁶⁶ gerek: yitersin, *ERD*.

⁸⁶⁷ cānān: cān, *ERD*.

⁸⁶⁸ cihān: kevneyn, *ERD*.

⁸⁶⁹ 'aşkuñ: fikrūñ, *ERD*.

⁸⁷⁰ yeter: daḫı, *ERD*.

- 4 Ene'l-Ḥaḳ sırrını fāş iderem⁸⁷² fāş
Melâmet oluram pinhân gerekmez⁸⁷³
- 5 Yönümü⁸⁷⁴ saña vü kıblem ma' bûd⁸⁷⁵ sen⁸⁷⁶
‘Ayân gördüm seni gümân gerekmez⁸⁷⁷
- 6 Saña dost ‘aşkı Eşrefoğlu Rûmî
Yeter îmân daḫı îmân gerekmez

-167-

[MUḤYÎ]*

fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilün

- 1 Bilmeyen cān Yūsuf’un Ken‘ân’ı bilmez ḳandedür
Öz vücûdı mışırına⁸⁷⁸ sultân[1] bilmez ḳandedür
- 2 İçmeyen vuşlat şarâbın yâr elinden her zamân
Beñzer ol mâhiye kim ‘ummâni bilmez ḳandedür

⁸⁷¹ cennet yedi nîrân: uçmaḳ ḫürî ğılman, *ERD*.

⁸⁷² iderem: eylerem, *ERD*.

⁸⁷³ Bu beyt *ERD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁸⁷⁴ Yönümü: Yönüm, *ERD*.

⁸⁷⁵ ma' bûd: ma' bûdum, *ERD*.

⁸⁷⁶ Bu beyt *ERD*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁸⁷⁷ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Beni küllî yitürdüm seni buldum

Bu ben sensin ben öldüm ben gerekmez (Güneş, 1994: 257).

* Bu şiir *MMD*'de yoktur. (*Sağman, 2001: 517*).

⁸⁷⁸ mışırına: Mısıri'nin, (*Sağman, 2001: 517*).

- 3 Bilmeyen ʿilm-i ledünnî dört kitâbı oqısa
Zâhirâ ʿâlimdür ol Qurʿân'ı bilmez kıandedür
- 4 Mübtelâ-yı ʿaşk oluben bulmayan cânânını
Derd-ile devrân ider devrânı⁸⁷⁹ bilmez kıandedür
- 5 Cân kıulağıyla işit **Muhyî** Muḥammed nuṭkıdur⁸⁸⁰
Kendi nefsin bilmeyen Raḥmân'ı bilmez kıandedür

-168-

[MATLAʿ]

mefâʿîlün / mefâʿîlün / mefâʿîlün / mefâʿîlün

Ḥayâl-i ebruvâniyle meh-i nevdan nişân olduk

O mâhuñ devr-i ʿaşkında müşâr-ı bi'l-benân olduk

-169-

[TÂLİB]

14'lü Hece Ölçüsü

- 1 ʿAşık olur Ḥudâ'ya Allâh diyen ʿâşıklar
Kıalbinde olur mâye Allâh diyen ʿâşıklar

⁸⁷⁹ devrân ider devrânı: ömrü geçer dermânı, (*Sağman, 2001: 517*).

⁸⁸⁰ nuṭkıdur: nutkunu, (*Sağman, 2001: 517*).

- 2 Vuşlata ħarīķ olur raħmete ħarīķ olur
Cennete ferīķ olur Allāh diyen ‘āşıķlar
- 3 Ĥaķ’dan isteyen ķurbet gerekdür ħalvet vaħdet
Hem bula Ĥaķ’dan vuşlat Allāh diyen ‘āşıķlar
- 4 Her ħuni bayrām olur her gicesi ķadr olur
İslām nūrı bedr olur Allāh diyen ‘āşıķlar
- 5 Her işi āsān olur tecellī iħsān olur
Vāşıl-ı cānān olur Allāh diyen ‘āşıķlar
- 6 **Ṭālib** yüzi bu yola ‘aşķı derūna ṭola
‘Ināyet ire ķula Allāh diyen ‘āşıķlar

-170-

[HÜDĀYİ]*

müstef‘ilün / müstef‘ilün

I

- 47a 1 Ķuldan saña lāyık n’ola
2 ‘Āşıķ seni ķande bula
3 Meger senden iħsān ola

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 71-73).

4 Yā Rabbenā yā Rabbenā⁸⁸¹

5 Senden kerem senden ʿ aṭā

II

1 Ey "lā-yezāl" [ü] "lem-yezel"

2 Ƙanı saña lāyık ʿ amel

3 ʿ Abdüñ işi sehv [ü] zeel

4 Yā Rabbenā yā Rabbenā

5 Senden⁸⁸² kerem senden ʿ aṭā⁸⁸³

III

1 Dünyā senüñ ʿ uḳbā senüñ

2 Ūlā senüñ uḫrā senüñ

3 Şuḡrā senüñ kübrā senüñ⁸⁸⁴

4 Yā Rebbenā yā Rabbenā

5 Senden kerem senden ʿ aṭā⁸⁸⁵

IV

1 Ƙoma **Hüdāyī**ʿyi ğarīb

2 Vaşluñ aña eyle naşīb

3 "Yessir merāmī" yā Mücīb

⁸⁸¹ yā Rabbenā: –, M. Sonuna kadar.

⁸⁸² Senden: –, M.

⁸⁸³ Bu bend *MHD*'de 4. bend olarak kaydedilmiştir.

⁸⁸⁴ *MHD*'de bu bendin 1. ve 3. mısraları takdim-tehirlidir.

⁸⁸⁵ Şairin divanında bu bendten sonra, mecmuada bulunmayan 1 bend daha yer almaktadır. Bu bend aşağıdaki gibidir:

Nefse bizi ismarlama
Çiğnetme derd ile gama
İrgür sana yolda koma
Yā Rabbenā yā Rabbenā
Senden kerem senden atā (Tatçı-Yıldız, 2005: 71-73).

- 4 Yâ Rabbenâ yâ Rabbenâ
5 Senden kerem senden ʿ aṭâ

-171-

[EŞREFOĞLI]*

mefāʿ-îlün / mefāʿ-îlün / feʿ-ülün

- 1 Ey Allâhʻum beni senden ayırma
Beni senüñ cemâlerinden⁸⁸⁶ ayırma
- 2 Seni sevmek benim dînüm ĩmânum
İlâhî dîn[i] ĩmândan ayırma
- 3 Şararup şoluben⁸⁸⁷ döndüm ĥazâna
İlâhî ĥazâñı gülden⁸⁸⁸ ayırma
- 4 Ben ol dost bāğçesinüñ bülbülüym⁸⁸⁹
İlâhî bülbüli gülden ayırma⁸⁹⁰

* ERD (Güneş, 1994: 387).

⁸⁸⁶ cemâlerinden: dîdâruñdan, ERD.

⁸⁸⁷ Şararup şoluben: Şararuben şoldum, M.

⁸⁸⁸ gülden: daldan, ERD.

⁸⁸⁹ bülbülüym: güliym, M.

⁸⁹⁰ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Balığñ cānımı şuda didiler

İlâhî balığı şudan ayırma (Güneş, 1994: 387).

5 Şeyhüm güldür ben anuñ yaprağıyam⁸⁹¹

İlāhī yaprağı gülden ayırma⁸⁹²

6 **Eşrefoğlu** senün⁸⁹³ kemter kılındur⁸⁹⁴

İlāhī kılı sulṭāndan ayırma

-172-

[MAḤVĪ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

1 Dermendüm mücrimem dermāna geldüm yā Resūl

Sā'ilem muhtācinam ihsāna geldüm yā Resūl

2 Ka'be-i vaşluñ yolında sa'y-idüp düşdüm ğarīb

Ġayrı nem var cānumı kurbāna geldüm yā Resūl

3 İntisāb-ı zāt-ı pākin 'afv-ı cürme çün sebep

Āsitānı Ḥazret-i Raḥmān'a geldüm yā Resūl

4 'Aql [u] gönüm aldı elden rāh-ı Ḥaḳ düşmenlerin

Baş açuḳ yalın ayaḳ dīvāne geldüm yā Resūl

⁸⁹¹ Bu mısranın vezni kusurludur.

⁸⁹² *ERD*'de 4. ve 5. beytler takdim-tehirlidir.

⁸⁹³ senün: Rūmī, *ERD*.

⁸⁹⁴ Bu mısranın vezni kusurludur.

- 5 İtme **Maḥvī** bendeni red ey şefā' at menba' ı
Sen gibi iḥsānı çok sultāna geldüm yā Resūl

-173-

[LUṬFĪ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 47b 1 Mest-i 'aşkuz şabrimuz yoḡ sīnemüz çāk eylerüz
Derd-i 'aşk-ile dem-ā-dem çeşmi nemnāk eylerüz
- 2 Görmek için şāhid-i maḡşūdı çeşm-i cān-ile
Māsivādan ḡalbmüz āyīnesin pāk eylerüz
- 3 Teşne-i⁸⁹⁵ cām-ı maḡabbet viridi bir ḡālet bize
Gözümüz yumup açınca seyr-i eflāk eylerüz
- 4 Bir 'aceb ḡālet virür keyfiyyet-i şahbā-yı 'aşḡ
Gāh ḡāki zer ider gāh[i] zeri ḡāk eylerüz⁸⁹⁶
- 5 Cām-ı 'aşḡı dest-i sākī-i ezelden içmişüz
Luṭfiyā anuñ için ḡüftāri⁸⁹⁷ bī-bāk eylerüz

* (Arslan, 2018: 13).

⁸⁹⁵ Teşne-i: Neş'e-i, (Arslan, 2018: 13).

⁸⁹⁶ Bu beyt adı geçen eserde yer almamaktadır.

⁸⁹⁷ ḡüftāri: eş'ārı, (Arslan, 2018: 13).

[FAZLÎ]

fe' ilâtün / fe' ilâtün / fe' ilâtün / fe' ilün

- 1 Vire mi derd-i şanem derdüme dermân vire mi
Vaqtidür yüregimüñ dem-be-dem artar ele mi
- 2 Görebilmem yüzini müdde' llerden şanem âh
Ey kı zıl gül saña kim çekdi dikenden harem i
- 3 Yüzimi göklere tu tıp g iceler yalvarıram
Kâfire vire⁸⁹⁸ murâdın ya bana virmeye mi
- 4 Hâyli demdür ben anuñ gözlerinüñ hastesiyem
Süregelse yüzimüñ üstine başsa kadem i
- 5 Yazayum dirse kalem kirpigüñ şerhini men emân⁸⁹⁹
Yarayum bıçağ-ile başdan ayağa kalem i
- 6 **Fazlî** sen mâhı dilerseñ yüzini göklere tüt
Hâşâ ma hrüm kıoya çokdur İlâh' uñ keremi

⁸⁹⁸ vire: virür, M.

⁸⁹⁹ Bu mısranın vezni kusurludur.

[EŞREFOĞLI RŪMÎ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

1 Yüzini görelî hayrân olmışam
Bilmezem ben ben mi yâ sen⁹⁰⁰ olmışam

2 Delmişem⁹⁰¹ aşğ baħrini⁹⁰² ğavvâş olup
Baħr içinde gevheri⁹⁰³ kân olmışam

3 Kâf-ber-kâf hâkimem hüküm iderem⁹⁰⁴
Mühr elümeddür Süleymân olmışam⁹⁰⁵

4 Zâhir egerçi faķirem nâ-tüvân
Bâṭına⁹⁰⁶ kevneyne sultân olmışam

* ERD (Güneş, 1994: 310-311).

⁹⁰⁰ yâ sen: 'aceb seyrân, M.

⁹⁰¹ Delmişem: Düşmişem, ERD.

⁹⁰² baħrini: baħrine, ERD.

⁹⁰³ gevheri: gevher-i, ERD.

⁹⁰⁴ ERD'de 3. ve 4. beytler takdim-tehirlidir.

⁹⁰⁵ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 3 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Ġulġulümle yirler gökler ṭoludur
Ben iñen dillerde destân olmışam

Mü'mine iķrâr u şıdķıla şafâ
Münkire inkâr u ṭuġyân olmışam

Eydüñ ol dertlülere gelsün beru
Kim bugün her derde dermân olmışam (Güneş, 1994: 310-311).

⁹⁰⁶ Bâṭına: Bâṭınen, ERD.

5 Sırrımı bilmez benüm ins ü melek
Sır içinde ya' nî⁹⁰⁷ pinhân olmuşam

6 Gerçi kim ben Eşrefoğlu Rümî⁵ yem
Cümlenüñ istedügi ben olmuşam

-176-

[MAḤVÎ]

müstef' ilâtün / müstef' ilâtün

I

48a 1 Bulmağ dilersenñ dāyim sa' ādet
2 Cān [u] gönülden Allāh'a yalvar
3 Ğafletde qalma eyle ' ibādet
4 Cān [u] gönülden Allāh'a yalvar

II

1 Aldanma zinhār fānī cihāna
2 Taqṽā vü zıkrı kūt eyle cāna
3 Uçmağ dilersenñ bāğ-ı cināna
4 Cān [u] gönülden Allāh'a yalvar

III

1 Kaldur dilüñden keşret hicābın
2 Sırruñda oğı vaḥdet kitābın

⁹⁰⁷ ya' nî: kim ne, ERD.

- 3 İçmek dilerseñ vuşlat şarābın
4 Cān [u] gönülden Allāh'a yalvar

IV

- 1 Yağ durma nefsüñ nār-ı celāle
2 Taḥhīr [ü] pāk it irgör kemāle
3 Bakmağ dilerseñ nūr-ı⁹⁰⁸ cemāle
4 Cān [u] gönülden Allāh'a yalvar

V

- 1 Yoğlukda yoğla ma' nāyı **Maḥvī**
2 Mağşūdı añla şarf ile naḥvi
3 Merdūd-ı rāh ol gel iste şaḥvi
4 Cān [u] gönülden Allāh'a yalvar

-177-

[NAZM]

mef'ülü / mefā'îlü / mefā'îlü / fe'ülün

- 1 Sensiz bu gönül cām-ı ziyā-güsteri n'eyler
Leb-riz-i mey-i ḥasret olan sāğarı n'eyler
2 Her kande bakarsa görünür şüret-i mağşūd
Şāhib-nazar āyine-i İskender'i n'eyler

⁹⁰⁸ nūr-ı: nūri, M.

1 Maḥbûb-1 Ḥudâ zât-1 şerefdâr-1 Muḥammed

Maḥbûl-i İlâhî durur eṭvâr-1 Muḥammed

2 Hep 'âlem ü âdem anuñ-içün yaradıldı

Pes 'illet-i ğâ'ıyyedür izhâr-1 Muḥammed

3 'Älemlere raḥmet olıcaḳ zât-1 şerîfi

Bu ümmete ḥod maḥz-1 keremkâr-1 Muḥammed

4 Ol gözüñe ol şems-i şerîf görmeye efsûs

Pür itmiş iken 'âlemi envâr-1 Muḥammed

5 Bir bende-i maḥbûl-i Ḥudâ'sın saña müjde

Ger dise İlâh ser-rişte âşâr-1 Muḥammed

6 A' mālını aḥvālını destürü'l-'amel it

Tâ keşf ola **Nazmî** saña esrâr-1 Muḥammed

⁹⁰⁹ Bu şiir ŞND'de yoktur.

48b 1 Geldi Hâk’dan vücûdı hâkķānî

Qalmadı dilde hâzz-ı nefsānî

2 Dil mükevvin⁹¹⁰ tecellîsin buldı

Göze almaz hayâl-i ekvānı

3 Zeresin şems-i zâta irgürdi

N’eylesün ğayrı mâh-ı tâbānı

4 ‘Āşıkı nefsinde kıyās itme

Qanı sen bildigün hevâ qanı

5 Gitdi andan⁹¹¹ kesâfet-i ‘unşur

Oldı anuñ vücûdı rûhānî⁹¹²

6 Cānınuñ cānıdur çün⁹¹³ ol cānān

* AND (Coşkun, 2001: 166).

⁹¹⁰ mükevvin: müvekkın, *AND*.

⁹¹¹ andan: ondan, *AND*.

⁹¹² Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşğıdaki gibidir:

Renge aldanmaz ehl-i temkînin

Kodu telvîn iline elvānı (Coşkun, 2001: 166).

Nūriyā sen de bul ol⁹¹⁴ cānānı

-180-

[NŪRĪ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

- 1 Kişver-i ten içre ol kim cānı bilmez kandedür
- 2 Kimdür ol mışr-ı vücūduñ ḥānı⁹¹⁵ bilmez kandedür
- 3 Seyr iderken şūret-i Raḥman'ı bilmez kandedür
- 4 Cān içinde cān olan cānānı bilmez kandedür
- 5 Sır içinde sır olan sultānı bilmez kandedür

II

- 1 Çün işāret fehmi idüp kavş-i kazāyı añlamaz⁹¹⁶
- 2 Kābe⁹¹⁷ kavseyne irüp şümme denāyı añlamaz
- 3 Qalbi Beytu'llāh idüp anda şafāyı añlamaz
- 4 Cāñ içinde cān olan cānānı bilmez kandedür
- 5 Sır içinde sır olan sultānı bilmez kandedür⁹¹⁸

⁹¹³ çün: çü, *AND*.

⁹¹⁴ bul ol: gör o, *AND*.

* *AND* (Coşkun, 2001: 166).

⁹¹⁵ ḥānı: cānı, *AND*.

⁹¹⁶ *AND*'de 2. ve 3. bendler takdim-tehirlidir.

⁹¹⁷ Kabe: Qāb, M.

⁹¹⁸ Şairin divanında bu bendten sonra, mecmuada bulunmayan 1 bend daha yer almaktadır. Bu bend aşağıdaki gibidir:

Fānī olmadı bekānın izzetin bilmez nedir
Bulmadı Hak'dan ma' iyyet lezzetin bilmez nedir
Mā-rameyte iz rameyte hāletın bilmez nedir
Cān içinde cān olan cānānı bilmez kandedür
Sırr içinde sırr olan sultānı bilmez kandedür (Coşkun, 2001: 166).

III

- 1 "Men 'aref" sırrına vâ' iz çünkü 'ârif olmadı
- 2 Bilmedi ümmü'l-kitâbı pür-me'ânî⁷⁹¹⁹ olmadı
- 3 Naḥn[û] akrebden murâdu'llâha vâkıf olmadı
- 4 Cân içinde cân olan cânânı bilmez kıandedür
- 5 Sır içinde sır olan sulṭânı bilmez kıandedür

IV

- 1 Nūriyâ irmez aña sır-ı ḥilâfetden ḥaber
- 2 Çünkü zâhir olmadı ta' lîm-i esmâdan ḥaber
- 3 İsm-i a' zâm sırrını sırrında bulmazsa eger
- 4 Cân içinde cân olan cânânı bilmez kıandedür
- 5 Sır içinde sır olan sulṭânı bilmez kıandedür

-181-

[NİYÂZÎ]*

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

I

- 49a
- 1 Gözlerüni n'oldı bîdâr eyledüñ
 - 2 Âh u efgâni saña yâr eyledüñ
 - 3 'Aşk odıyla içüni nâr eyledüñ
 - 4 N'oldı bülbül işüni zâr eyledüñ

⁹¹⁹ me'ânî: ma'ârif, AND.

* NMD (Tatc1, 2015: 462-463).

5 Ne sebebden ʿazm-i gülzār eyledün⁹²⁰

II

1 Bu fenā gülzāra ʿalibseñ eger
2 Bu fenā içre beķā duyduñ meger⁹²¹
3 Hiç beķāsı yoķdur anuñ tiz geçer
4 N'oldı bülbül işüni zār eyledüñ
5 Ne sebebden ʿazm-i gülzār eyledüñ

III

1 Ber-ķarār olup biraz eglenmedüñ
2 Dā'im ağlarsın ʿurup diñlenmedüñ
3 Kimse bilmez hālünü eglenmedüñ
4 N'oldı bülbül işüni zār eyledüñ
5 Ne sebebden ʿazm-i gülzār eyledüñ

IV

1 Bunca Һasretten bu cānuñ⁹²² ne⁹²³ sezer
2 Firķatüñ günden güne artup gider
3 Luţf idüp vir gel⁹²⁴ Niyāzī vir⁹²⁵ Һaber
4 N'oldı bülbül işüni zār eyledüñ

⁹²⁰ Şairin divanında bu bendten sonra, mecmuada bulunmayan 1 bend daha yer almaktadır. Bu bend aşağıdaki gibidir:

N'oldu ağlarsın ne eylersin taleb
Bu tükenmez derdine n'oldu sebeb
Güldeki didarı mı gördün aceb
N'oldu bülbül işini zār eyledin
Ne sebebden azm-i gülzār eyledin (Tatcı, 2015: 462-463).

⁹²¹ *NMD*'de 2. ve 3. mısralar takdim-tehirlidir.

⁹²² bu cānuñ: de cānın, *NMD*.

⁹²³ ne: -, M.

⁹²⁴ vir gel: vergil, *NMD*.

⁹²⁵ Niyāzī vir: Niyāzī'ye, *NMD*.

5 Ne sebebden ‘azm-i gülzâr eyledüñ

-182-

[‘AṬŪFĪ]

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

I

1 Hāk-pāyuñ bendesi efkendesiyem

2 Kıl şefā‘ at ey Resûl-i muhterem

3 Dâğ dâğ-ı hasretem bî-çāreyem

4 Kıl şefā‘ at ey Resûl-i muhterem

II

1 Yâ Resûlallâh ‘ināyet eyleyüp

2 Kurb-ı Mevlâ’dan hidāyet eyleyüp

3 Hâzret-i Hâk’dan şefā‘ at eyleyüp

4 Kıl şefā‘ at ey Resûl-i muhterem

III

1 Bir ‘amel yok ola şâyân-ı Hudâ

2 Mâsivâ-yı Hayy idüp Hâk’dan cüdâ

3 Bu ‘**Atûfî** bendeñe eyle ‘atâ

4 Kıl şefā‘ at ey Resûl-i muhterem

-183-

[FETHĪ]

268

- 49b 1 Ḥamduñla dilüm gūyā dünyā vü eger 'uq̣bā
Şermende-i iḥsānum her demde eyā Mevlā
- 2 Cürm itdi diyü rızqum qaṭ' eylemedüñ aṣlā
Mümkün mi baña itmek ni' metlerüñi iḥşā
- 3 Fazluñla olur vāşıl bi'l-cümle gelen na' mā
Ġāyetle güzel itdün her ḥālümü der dünyā
- 4 Maḫşūdum odur senden raḥm eyleyesin ferdā
Cürmüm ola hep maġfūr kılduqça beni iḥyā
- 5 Ḥor itme beni ol gün gülmeye baña a' dā
Fırdevs-i berīn içre vaşluñla olam şeydā
- 6 Eyle kereme mazhar suġrā vü eger kübrā
Fethī ḳuluñi her dem ey şānı olan a' ṭā

-184-

[NİYAZI]*

fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilün

* NMD (Tatcı, 2015: 411-412).

- 1 Her neye baksa gözüñ bil sırr-ı Sübhān andadur
Her ne işitse kulağıñ mağz-ı Qur'ān andadur
- 2 Her şeye maḥlūk göziyle baksañ ol maḥlūk olur
Ḥaḳ göziyle bak ki bî-şek nūr-ı Yezdān andadur
- 3 Keşret-i emvāca bakma cümle bir deryā durur
Her ne mevci kim görürsin baḥr-i 'ummān andadur
- 4 Vaḥdeti keşretde bulmaḳ keşreti vaḥdetde hem
Bir 'ilimdür ol⁹²⁶ ki kamu⁹²⁷ 'ilm [ü] 'irfān andadur
- 5 'İbret-ile şeş cihātda⁹²⁸ görinen eşyāya bak
Cümle bir āyinedür kim vech-i Raḥmān andadur
- 6 Söyleyen ol söylenen ol gören ol görinen ol
Her ne var a' lā vü esfel bil ki cānān andadur⁹²⁹
- 7 Görinen şanma **Niyāzī**'nün hemān sen mülkini

⁹²⁶ ol: -, M.

⁹²⁷ kamu: cümle, *NMD*.

⁹²⁸ cihātda: cihetden, *NMD*.

⁹²⁹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Mazhar-ı tammı velī ādem yüzüdür şüphesiz
Küh-i zātı hem sıfātı cümle yeksān andadır

Haşr u neşr ile sırāt u düzah u mālīk azāb
Hem dahi rıdvān u cennet hūr u gilmān andadır (Tatcı, 2015: 411-412).

Göñli bir vîrānedür kim genc-i pinhān andadur⁹³⁰

-185-

[NİYAZI]*

müfte' ilün / fā' ilün / müfte' ilün / fā' ilün

- 1 Dervîş olan kişinüñ sözleri 'ümrān olur
Sâlik-i Hağ olanuñ rāhına bürhān olur
- 2 'İlm-i ledün dersini 'ārif olan kişiler
Hašte-dil olanlaruñ derdine Loğmān olur
- 3 Her seğher efgān idüp bülbülü hayrān idüp⁹³¹
Dīdeyi giryān idüp sīnesi büryān olur⁹³²
- 4 Şem' -i cemāle döner pervāneveş 'āşıkūñ⁹³³
Zann ider ol cāhilün devr ile 'iştān olur⁹³⁴

⁹³⁰ Bu beyt *NMD*'de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

* *NMD* (Tatcı, 2015: 426-427).

⁹³¹ idüp: eder, *NMD*.

⁹³² Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Beyt-i dili pāk olur zikr-i Hakk'ı işiden

Sabr u karārı gider işleri devrān olur (Tatcı, 2015: 426-427).

⁹³³ Bu beyt *NMD*'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁹³⁴ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Münkir ana dahl eder kime sözüñüz demez

Yine işi anlara lutf ile ihsān olur (Tatcı, 2015: 426-427).

- 5 Şanma Niyāzī özüñ dervīş olupdur senüñ
Dervīş olan kişiler şöylece sulţān olur⁹³⁵

-186-

[SELĪM]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 50a 1 Ey cemālün maţla' -ı ħurşid-i iķbāl ü kerem
V'ey cebīnün āf(i)tāb-ı hādī[vü] ħuld-ı irem
- 2 Öyle Mecnūn vişāl olmuş ki dīvāne gönül
Va' d-i vaşluñ añlamaz fark eylemez lav-ı ni' am
- 3 Bir ğubār-ı kemterāsā ħāk-pāyuñ olmaĝa
Ķan döker ħasret ile çeşm intizārum dem-be-dem
- 4 Anuñ-[i]çün ħadri 'ālī oldı ' arş-ı a' zamuñ
Leyle-i esrāda anı eyledi zīr ü kıdem
- 5 Yā Resūlallāh beni şāyān-ı dest-i luţfuñ it
Kim esīr-i derd-i ' işyānum hevā āmādeyem
- 6 Cān [u] başum daĝı ħurbānuñ **Selīm**āsā benüm

⁹³⁵ Bu beyt *NMD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

Hep fedâ olsun yoluñda külli varum bîş [ü] kem

-187-

[NŪRĪ]*

mef' ūlū / mefā' ilū / mefā' ilū / fe' ūlūn

- 1 Ağyārı çü terk etmeyesin yār ele girmez
Yoqluq yolına gitmeyesin var ele girmez
- 2 Sen māha⁹³⁶ irişmek dileyenler ider ikrār
İnkārı ço inkār-ile ĩn kār ele girmez
- 3 Bir bākice dirlik bula gör ölmeden evvel
Vaḳti geçicek kendüñe timār ele girmez
- 4 Bāzāra virüp cānuñı cānān ala gör kim
Dernek taḡılur bir daḡı bāzār ele girmez
- 5 Gel mecma^c -1 baḡreyne oḡı 'ilm-i ledünnī
Bir Hızr'a irersin ki o her bār ele girmez
- 6 Şāf eyle gönül āy mēsın Nūrī⁷ kederden

* AND (Coşkun, 2001: 87).

⁹³⁶ Sen māha: Ser-kāra, AND.

Şâf olmaya çün ây^{me} dîdâr ele girmez

-188-

[ABDÜ'L-ĤAY]

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

- 1 Ey gönül şabr it belâya bulasın râḥat tamâm
‘Ādet-i Raḥmân budur şabr-ile bulur ḳul merâm
- 2 Ḥamd u şükri ḳoma elden kim rızâ-yı Ḥaḳ budur
İzdiyâd-ı ni‘mete olur sebep bil ey hümâm
- 3 ‘İzzet-i dünyâda ṭâlib olana rif‘at virür
Ni‘met-i ‘uḳbâya râḡıb olana ‘âlî-maḳam
- 4 Dünye vü ‘uḳbâ Ḥaḳ’uñdur ḡayrıdan yok fâ’ide
Bî-‘abeş sa‘y eyleyüp kendüñi yorma ey ḡulâm
- 5 Eyle **Abdü'l-ḥay** kelâmuñ muḥtaşar maṭlûbdur
Tâ olasın ehl-i ‘irfân meclisinde sen imâm

-189-

[ĠAFÜRÎ]

mefâ' ilün / mefâ' ilün / fe' ulün

I

- 50b 1 Sürüp dergāhuña rüy-ı siyāhum
2 Umaram ‘afv ola cürm ü günāhum
3 Penāh’um Hālîk’um Rabb’üm İlāh’um
4 Hüdāvend’üm Efendüm Pādişāh’um

II

- 1 Eger sen eylemezsen derde dermān
2 Ne itsün n’eylesün bî-çāre insān
3 Yine senden olur her derde dermān
4 Hüdāvend’üm Efendüm Pādişāh’um

III

- 1 Ğafūrî’nün idüp derdine tîmār
2 Cemālün nūrına eyle sezāvar
3 Keremler eyleyüp luḡf eyle her bār
4 Hüdāvend’üm Efendüm Pādişāh’um

-190-

[ÜFTĀDE]*

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

- 1 N’olduñ aḡlarsın gönül bir bî-bedel yārün mi var
Zārî zār[î] inlemekden özge bir⁹³⁷ kārün mî var

* ÜD (Bahadıroḡlu, 2011: 124).

⁹³⁷ bir: hiç, ÜD.

- 2 Nār-ı ‘aşka kendüni atmağ dilersiñ her nefes
Oda yanmaz kim Ḥalīlu’llāh gibi tenüñ mi var⁹³⁸
- 3 Bağrı başlu gözi yaşlı cigeri pür-ḥūn olup⁹³⁹
Kim belāya doyıcı Eyyūb gibi şabruñ mı var⁹⁴⁰
- 4 Rūz [u] şeb ārzū idersin Ḥağ⁹⁴¹ cemālin görmege
Sırr-ı Aḥmed’den irişmiş çeşmüñe nūruñ mı var
- 5 Ne ‘aceb cūr’et idersin sözlere **Üftāde** sen
Rāh-ı⁹⁴² Ḥağğ’a vāşıl olmuş zerrece ḥālūñ mi var

-191-

[NÜRİ]*

8’li Hece Ölçüsü

I

- 1 Bulmaz bu derdüñ çāresi⁹⁴³

⁹³⁸ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Cānımı verem deyū arzū edersin dāimā

Ruh-ı İsmāil’e benzer kim aceb cānın mı var (Bahadıroğlu, 2011: 124).

⁹³⁹ Bağrı başlu gözi yaşlı cigeri pür-ḥūn olup: Gözü yaşlı bağı başlu cigeri delik delik, *ÜD*.

⁹⁴⁰ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Māsivādan geçūben dost iline azm etmeğē

Rūh-ı Kudsi’den erişmiş per ile bālin mi var (Bahadıroğlu, 2011: 124).

⁹⁴¹ Ḥağğ: dost, *ÜD*.

⁹⁴² Rāh-ı: Nūr-ı, *ÜD*.

* AND (Coşkun, 2001: 124).

2 Bî-çāre gön̄lüm n'eyleyem

3 İşlendi⁹⁴⁴ 'aşkuñ yāresi⁹⁴⁵

4 Bir pāre gön̄lüm n'eyleyem

II

1 Cānāna vāşıl olmadı

2 Cānında tākāt kalmadı

3 Andan⁹⁴⁶ tesellī bulmadı

4 Bir pāre gön̄lüm n'eyleyem

III

1 Pervāze eylerken heves

2 Cismi oldı añā⁹⁴⁷ kafes

3 Eglenmez oldı bir nefes

4 Āvāre gön̄lüm n'eyleyem

IV

1 Encüm gibi dā'im döner

2 Gāhī çıkar gāhī iner

3 Turmaz gice gündüz yanar

4 Bir nāra gön̄lüm n'eyleyem

V

1 Terk itdi cümle pīşesin

2 Artırdı 'aşk endīşesin

⁹⁴³ çāresi: çāresin, *AND*.

⁹⁴⁴ İşlendi: İşletdi, *AND*.

⁹⁴⁵ yāresi: yāresin, *AND*.

⁹⁴⁶ Andan: Ondan, *AND*.

⁹⁴⁷ oldı añā: ona oldu, *AND*.

- 3 Şındırdı Nūrī şīşesin
4 Şad pāre göñlüm n'eyleyem

-192-

[HÜDÂYİ]*

5'li Hece Ölçüsü

I

- 51a 1 İsteyen yārin
2 Hāk ider varın
3 Bulsa dildārın
4 Şaqlar esrārın

II

- 1 Baqmayan cāna
2 İrdi cānāna
3 Girdi meydāna
4 Terk idüp 'ārın

III

- 1 Yār elin tıtdı
2 Birlige yetdi
3 Dost-ile itdi
4 Gizlü bāzārın

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 109-111).

IV

- 1 'Ārif ol ey dil
- 2 Ola gör kāmīl
- 3 Ben diyen gāfil
- 4 Utanur yarın

V

- 1 'Aşq-ile tolan
- 2 Arayup bulan
- 3 Nefsini bilen
- 4 Bildi Ġaffār'ın

VI

- 1 Nāsı⁹⁴⁸ diñleme
- 2 Dostdan iñleme
- 3 Gülden añlama
- 4 Bülbülün zārın

VII

- 1 Gel Hüdāyī'den
- 2 Al haber erken
- 3 Haqq'ı isteyen
- 4 Kosun inkārın

-193-

[ĠAFÜRİ]

⁹⁴⁸ Nāsı: Nāşı, M.

I

- 1 Yalvarup Allāh'a dūr olma enīn ü āhdan
- 2 Nār-ı 'aşkı müşteğil eyle dil-i āgāhdan
- 3 Yağ hidāyet şem' ini envār-ı zikru'llāh'dan
- 4 İste her maqşūduñı var Hāzret-i Allāh'dan

II

- 1 İdegör tevḥīd ile taḥşīl-i envār-ı yaqīn
- 2 Göñlüñ olsun maẓhar-ı elṭāf-ı Rabbü'l-'ālemīn
- 3 Olmağ isterseñ cihānda kām-yāb-ı kām-bīn
- 4 İste her maqşūduñı var Hāzret-i Allāh'dan

III

- 1 Hāzret-i Allāh ile olmağ dilerseñ āşinā
- 2 Dā'imā vir nūr-ı zikru'llāh ile albe cilā
- 3 Ey Ğafūrī māsivāya itme hergiz ilticā
- 4 İste her maqşūduñı var Hāzret-i Allāh'dan

-194-

[ÜFTĀDE]*

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

51b 1 İlāhī yāri ıl baña ki senden ğayrı yārum yoğ

* ÜD (Bahadıroğlu, 2011: 142).

Ne yüz-ile varam⁹⁴⁹ saña günehden ğayrı kârum yok

2 Ne dervîşem ferâgatde ne tâc u taht-ı devletde

Bu dâr-ı dehr-i⁹⁵⁰ ğurbetde ğarîb oldum añarum yok⁹⁵¹

3 Göñül yâd itdi Sübhân'ı gözüm yaşı ciger⁹⁵² kıanı

Ķomuşam nâmûs [u] Ğarı⁹⁵³ bu yolda ihtiyârum yok⁹⁵⁴

4 Yine bir menzile irdüm nedâmet baħrine taldum

Ķayâl-i Ğaşka yâr⁹⁵⁵ oldum şabâ gibi kıarârum yok⁹⁵⁶

5 Benem Ğaşı yüzi kıara ğarîb Üftâde bî-çâre

Ğ Aceb ki düşmişem⁹⁵⁷ nâra yanımca bir yanarum yok

-195-

[MAĶVÎ]

mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

1 Diyâr-ı dâr-ı dünyâda Ķudâ'yâ bākî dârum yok

⁹⁴⁹ varam: varayım, ÜD.

⁹⁵⁰ dâr-ı dehr-i: fânî dâr-ı, ÜD.

⁹⁵¹ Bu beyt ÜD'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁹⁵² ciger: ile, ÜD.

⁹⁵³ nâmûs [u] Ğarı: baş ile cānı, ÜD.

⁹⁵⁴ Bu beyt ÜD'de 2. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁹⁵⁵ yâr: düş, ÜD.

⁹⁵⁶ Bu beyt ÜD'de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁹⁵⁷ Ğ Aceb ki düşmişem: Tutuşmuşam ki bir, ÜD.

Derūnum ğayrı sevdāda bu dār içre arārum yo

2 Elest  ahdinden ayrıldum ma ārif kesbine geldüm

Yine dosta gider oldum elümde bergüzārum yo

3 azādur başuma geldi beni senden cüdā ıldı

Diyār-ı ğurbete şaldı  acerb hāldür şorarum yo

4 Riyāz-ı luf-ı Sübhānī gönül murğı añar anı

Dem-ā-dem yanmada cānı cihānda gül- izārum yo

5 Şunuldı nāmesi yāruñ dürüldi defteri varuñ

ırıldı şīşesi  āruñ bu yolda ihtiyārum yo

6 İlähī yite hayretde firā [u] nār-ı hasretde

oma Mavī'yi ğurbetde efendüm itidārum yo

-196-

[ASEN]*

fā ilātün / fā ilātün / fā ilātün / fā ilün

1 Ās(ı)mān-ı ma nevinüñ şems ü necm ü⁹⁵⁸ māhıyam

* (Özaydın, 2012: 374-375).

⁹⁵⁸ şems ü necm ü: necmi şemsi, (Özaydın, 2012: 374-375).

Sûretâ gerçi gedâyam ‘aşk ilinüñ şâhıyam

2 Ma‘rifetden hırkadâr olup⁹⁵⁹ idindüm ‘aşkı tâc

Şüfî-i şüret-i nîm ben şüfî-i Allâh’ıyam⁹⁶⁰

3 ‘Arz-ı ‘uşşâk-ile memlû gerçi kim arz u semâ

‘Âşık [u] ma‘şük [u] ‘aşkam cümlesinüñ mâhıyam⁹⁶¹

4 ‘Âlem-i şüretde gerçi reh-berümdür Gülşenî

Lîk ma‘nâ ‘âleminde ben anuñ hem-râhıyam⁹⁶²

5 Baħr-i ‘aşka ğark olup aydur⁹⁶³ **Hâsen** ‘âşıklara

Tâlib-i Hâk‘am diyen gelsün yoluñ âġahıyam⁹⁶⁴

-197-

[‘ABDÜ’L-ĤAYY]

fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilün

⁹⁵⁹ olup: oldum, (*Özaydın, 2012: 374-375*).

⁹⁶⁰ Adı geçen eserde bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Yayy idüp nasut bahrin gark-ı lahut olmuşam
Bahr-i vahdetdür makamım anda gizli mahıyım

Kudsiyan-i şeh-per-ü balim ins-ü çinnün rehberi
Mazhar-ı nur-i sıfatım zat-ı pakin rahıyım (*Özaydın, 2012: 374-375*).

⁹⁶¹ Bu beyt adı geçen eserde 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁹⁶² Bu beyt adı geçen eserde 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁹⁶³ aydur: dir ki, (*Özaydın, 2012: 374-375*).

⁹⁶⁴ Bu beyt adı geçen eserde 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

I

- 52a 1 Ey Kerīm ü ey Raḥīm ü Zü'l-celāl
2 "Va' fu 'annā Rabbenā vağfirlenā"
3 Ey 'alīm ü ey Ḥalīm ü Zü'l-nevāl
4 "Va' fu 'annā Rabbenā vağfirlenā"

II

- 1 Luṭfuñ-ile zikriñe vir iştiğāl
2 Tā ki ҡalka ara yirden ҡil ü ҡāl
3 Ḥāşıl ola ҡalbe envār-ı cemāl
4 "Va' fu 'annā Rabbenā vağfirlenā"

III

- 1 İşimüz sehv ü ḥaṭādur dā'imā
2 'Afv u luṭfa mazḥar eyle ey Ḥudā
3 Maḥv ola dilden keder gele şafā
4 "Va' fu 'annā Rabbenā vağfirlenā"

IV

- 1 Feth idüp 'Abdü'l-ḥayy'a bāb-ı 'aṭā
2 Ḥāşıl ola ҡalbine zevk u şafā
3 Zülmet ü ҡasvet gide gele ziyā
4 "Va' fu 'annā Rabbenā vağfirlenā"

-198-

[' ABDÜ'L-ḤAYY]

mefā' ilün / mefā' ilün / fe' ulün

I

- 1 Koyup sırrum hevâyı mäsivâyı
- 2 Baña Mevlâ'm gerek ğayrı gerekmez
- 3 Eger dünyâ eger 'uqbâ serâyı
- 4 Baña Mevlâ'm gerek ğayrı gerekmez

II

- 1 Kimi t̄alib bu halkuñ kimi maṭlûb
- 2 Kimi râġib olupdur kimi mergûb
- 3 Kimi ğafletde qalmış Şöyle maḥcûb
- 4 Baña Mevlâ'm gerek ğayrı gerekmez

III

- 1 İrem bâġıyla dil bulmaz tesellî
- 2 Dem-â-dem ũurmaz ister cezb-i küllî
- 3 Hudâ'dan dilerem dâ'im tecellî
- 4 Baña Mevlâ'm gerek ğayrı gerekmez

IV

- 1 Derûnuñ zıkr-i Hâķ'la eyleyüp şâf
- 2 Olasın tâ ki zât-ı Hâķķ'ı vaşşâf
- 3 Sivâyı terk it 'Abdü'l-ḥayy kıl inşâf
- 4 Baña Mevlâ'm gerek ğayrı gerekmez

-199-

[FAZLÎ]

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

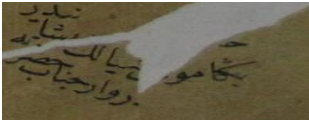
- 52b 1 Vech-i külliden teveccüh kı1 Cenāb-1 Hāzret'e
Sālik-i rāh-1 Hudā ol var Cenāb-1 Hāzret'e
- 2 Cān u ten ile degildür bu teveccüh şöyle bil
Sır iledür sırruñ ile var Cenāb-1 Hāzret'e
- 3 Qo kıuyūdı qo vücūdı bul şühūdı gel beri
Sır-1 pākūñ kı1 mücerred var Cenāb-1 Hāzret'e
- 4 (...) ⁹⁶⁵ kıamudan yir ü gōk levh-i kıalem ' arşdan bile
(...) ⁹⁶⁶ merd-i sābık var Cenāb-1 Hāzret'e
- 5 (...) ⁹⁶⁷
- 6 **Fazl** kıulı dñle ' āşık kıılma fırkat ile
Qurbına ir vaşlına ir var Cenāb-1 Hāzret'e

-200-⁹⁶⁸

8'li Hece Ölçüsü

⁹⁶⁵ (...): : Mısranın başı yırtıktır.

⁹⁶⁶ (...): : Mısranın başı yırtıktır.

⁹⁶⁷ (...): : Beytin başı ve ortaları yırtık olduğu için tam olarak okunamamaktadır.

⁹⁶⁸ Bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

I

- 1 Dil-i mecrūh-ı ‘uşşāka
- 2 Teraħħum yā Resūlallāh
- 3 Bu ser-gerdān-ı āfāka
- 4 Teraħħum yā Resūlallāh

II

- 1 Perīşān hāl olup her dem
- 2 Vişālūñ ister ol ebkem
- 3 Ne var eyle nazār bir dem
- 4 Teraħħum eyle yā Allāh

III

- 1 Beni mest eyle ‘aşkuñla
- 2 Derūnum nūr-ı şevkuñla
- 3 Baña ihsān kııl fazluñla
- 4 Teraħħum eyle yā Allāh

IV

- 1 Gedānuñ cürmine baķma
- 2 Firāķ āteşine yaķma
- 3 Vücūduñ nāra biraķma
- 4 Teraħħum eyle yā Allāh

V

- 1 Gezerüm ‘aql u fikrüm yoķ
- 2 Sezerüm dilde şevķüm yoķ
- 3 Niķün bir yirde şabrum yoķ

4 Teraḥḥum eyle yā Allāh⁹⁶⁹

VI

1 Seni zik(i)r için bende

2 Olur dā'im dil efkende

3 Bu kâli diyene⁹⁷⁰ sen de

4 Teraḥḥum eyle yā Allāh

-201-

[NAḤĪFĪ]*

fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilātün / fā'ilün

53a 1 Çıksuñ ol cān kim reh-i 'aşkuñda kurbān olmaya
Dāhil-i cem' iyyet-i bezm-i şehidān olmaya

2 Dāğ dāğ-ı ḥasret olsun ol beden kim dā'imā
Āteş-i pür-süz-ı hicrānuñla sūzān olmaya

3 H'āb-ı rāḥat görmesün ol dīde-i ğam-dīde kim
Ārzü-yı seyr-i⁹⁷¹ dīdāruñla giryān olmaya

4 Tā ebed pejmürde olsun ol ṭabī'at kim senüñ

⁹⁶⁹ eyle yā Allāh: yā Raḥīm Allāh, M.

⁹⁷⁰ diyene: diyende, M.

* NSD (Aypay, 1992: C 2., 435).

⁹⁷¹ seyr-i: nūr-ı, NSD.

Gülşen-i na‘ tuñda bülbül gibi nālān olmaya

5 Başına toprak o merd-i ġāfilūñ kim şevķ-ile
Ās(i)tānuñda varup ħāk-ile yeksān olmaya

6 Yā Resūlallāh gerekmez māh-ı tābān olsa da
Ķanķı dāġ-ı dil ki ‘ aşķuñla fūrūzān olmaya

7 Bu Naĥifī’den dirig itme nigāh-ı luṭfuñı
Şermī-i cürmiyle tā maḥşerde ḥayrān olmaya

-202-

[NŪRĪ]*

7’li Hece Ölçüsü

I

1 ‘ Aşķuñla cihān beste
2 Luṭf eyle ‘ ināyet kı1
3 Derdüñle bu cān ḥaste
4 Luṭf eyle ‘ ināyet kı1

II

1 ‘ Āşıķlara iḥsān it
2 Derdlilere dermān it

* AND (Coşkun, 2001: 118-119).

3 Vuşlat yolın āsān it

4 Luţf eyle ʿ ināyet kı1

III

1 Ey rahmeti çok Raḥmān

2 ʿ Ālem gözüme zindān

3 Kaçarsa⁹⁷² kafesden cān

4 Luţf eyle ʿ ināyet kı1

IV

1 Raḥmān [u] raḥīmümsin

2 Ğufrān-ı ʿ aẓīmümsin

3 Sulţān-ı kerīmümsin

4 Luţf eyle ʿ ināyet kı1

V

1 Bülbül gibi pür-zāram

2 Dāyim tırup ağlaram

3 Dağı kime yalvaram

4 Luţf eyle ʿ ināyet kı1

VI

1 Ey derdime dermānum

2 Kırbān yoluña cānum

3 Nem var dağı sulţānum

4 Luţf eyle ʿ ināyet kı1

⁹⁷² Kaçarsa: Uçarsa, *AND*.

VII

- 1 Bî-çâreleri yâd it
- 2 Vîrânemi⁹⁷³ âbâd it
- 3 Nûrî kuluñı şâd it
- 4 Luţf eyle ‘ inâyet kı1

-203-

[NİYÂZÎ]*

fâ‘ ilâtün / fâ‘ ilâtün / fâ‘ ilün

I

- 53b
- 1 Ey gönül gel Hâkķ’a giden rāhı bul
 - 2 Ehl-i derd olup derūnî āhı bul
 - 3 Cānuñ içindeki⁹⁷⁴ şems ü māhı bul
 - 4 Ādem iseñ "şemme vechu’llāh"’ı bul⁹⁷⁵
 - 5 [Kānde baķsan ol güzel Allāh’ı bul]

II

- 1 Devlet-i dünyāya maġrūr olma sen
- 2 Lezzet-i cāhına mesrūr olma sen
- 3 Anları ‘ izzet şanup ĥor olma sen

⁹⁷³ Vîrânemi: Vîrāneyi, *AND*.

* NMD (Tatc1, 2015: 467-468).

⁹⁷⁴ içindeki: ilindeki, *NMD*.

⁹⁷⁵ Şairin divanında bu şiir, 5 mısralık bendlerden oluşan mütekerrir bir muhammes iken mecmuada 4 mısralık bendlerden oluşan mütekerrir bir murabba‘ olarak yer almaktadır. Divanda bulunan ve 5. mısra olan [Kānde baķsan ol güzel Allāh’ı bul] mısrası mecmuada yer almamaktadır. Şiirin divandaki şekli esas alınarak nazım şekli mütekerrir muhammes olarak kabul edilmiştir. Mecmuada bend sonlarında yer almayan beşinci mısra köşeli parantez içerisinde metne eklenmiştir.

4 Ādem iseñ "şemme vechu'llāh"ı bul

5 [Kānde baḡsan ol güzel Allāh'ı bul]

III

1 Gerçi Allāh'a ʿibādet de güzel

2 Zūhd ü taḡvā vü ḡanāʿ at da güzel

3 Ḥalvet ehline kerāmet de güzel

4 Ādem-iseñ "şemme vechu'llāh"ı bul

5 [Kānde baḡsan ol güzel Allāh'ı bul]⁹⁷⁶

IV

1 ʿĀrife eşyāda esmā görünür

2 Cümle esmāda müsemmā görünür

3 Bu Niyāzī'de⁹⁷⁷ de Mevlā görünür

4 Ādem-iseñ "şemme vechu'l-lāh"ı bul

5 [Kānde baḡsan ol güzel Allāh'ı bul]⁹⁷⁸

-204-

[MIŞRİ]*

mefʿülü / mefāʿilün / mefʿülü / mefāʿilün

⁹⁷⁶ Şairin divanında bu bendten sonra, mecmuada bulunmayan 1 bend daha yer almaktadır. Bu bend aşağıdaki gibidir:

Ol sana açmış durur dāim yüzün

Sen yitirmişsin hā ararsın izin

Bī-cihet göstermiş eşyāda özin

Ādem isen "semme vechullāh"ı bul

Kānde baksan ol güzel Allāh'ı bul (Tatcı, 2015: 467-468).

⁹⁷⁷ Niyāzī'de: Niyāzī'den, NMD.

⁹⁷⁸ Bu bend NMD'de 5. bend olarak kaydedilmiştir.

* NMD (Tatcı, 2015: 510).

- 1 Sevdüm seni hep varum yağmâdur alan alsun
Gördüm seni efkârum yağmâdur alan alsun
- 2 Alduñ çü beni benden geçdüm bu c̄ân u tenden
Aqlum daħı hep varum yağmâdur alan alsun
- 3 Geçdüm ben ad u şandan çıkdum ben o dükkândan⁹⁷⁹
Hep ırz ile⁹⁸⁰ vaķârum yağmâdur alan alsun⁹⁸¹
- 4 Sen ğâyib ü hâzırsın her hâlüme nâzırsın
Aħvâl-ile eķvârum yağmâdur alan alsun⁹⁸²
- 5 Ben varlıgumı atdum dost varlıgına yetdüm
Her aşşı vü⁹⁸³ bāzârum yağmâdur alan alsun⁹⁸⁴
- 6 Çün buldı gönül yârüm terk eyledi⁹⁸⁵ aĝyârüm
İmân-ile zünnârüm yağmâdur alan alsun⁹⁸⁶

⁹⁷⁹ Bu beyt *NMD*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁹⁸⁰ ile: u, M

⁹⁸¹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Geldi dile dildârım buldum gül-i gülzârım

Şimden gerü hep vârim yağmâdır alan alsın (Tatcı, 2015: 510).

⁹⁸² Bu beyt *NMD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁹⁸³ aşşı vü: assılı, *NMD*.

⁹⁸⁴ Bu beyt *NMD*'de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

⁹⁸⁵ eyledi: eyledim, *NMD*.

⁹⁸⁶ Bu beyt *NMD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 7 Mıṣrî⁹⁸⁷'ye vücūd⁹⁸⁷ imkân bir oldu kamu a' yân
Tâ' at ile ezkârum yaġmâdur alan alsun⁹⁸⁸

-205-

[FAZLÎ]

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

I

- 54a 1 Nūr-ı zātuñ muṭi' idür bu gönül
2 'Arş-ı a' zamdan mu' azzam bu gönül
3 Sır-ı zātuñ menba' idur bu gönül
4 'Arş-ı a' zamdan mu' azzam bu gönül

II

- 1 Bu gönüldür 'ilm [ü] 'irfân ma' deni
2 Bu gönüldür zevk [u] vicdân maḥzeni
3 Bu gönüldür luṭf-ı Raḥmân ḥarmanı
4 'Arş-ı a' zamdan mu' azzam bu gönül

III

- 1 Yir ü göge şıġmayan sırr-ı Hudâ
2 Şıġdı gönle oldu mihmân sır añâ
3 Hânedâni oldu ol sırr-ı Hudâ
4 'Arş-ı a' zamdan mu' azzam bu gönül

⁹⁸⁷ vücūd: vücüb, *NMD*.

⁹⁸⁸ Bu beyt *NMD*'de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

IV

- 1 Var tecellî ister-iseñ gönle var
- 2 Var tesellî ister-iseñ gönle var
- 3 Bu gönüldür **Fazlî** bul ol yâre yâr
- 4 ‘Arş-1 a‘ zamdan mu‘ azzam bu gönül

-206-

[NAZMÎ]*

11’li Hece Ölçüsü

I

- 1 Maḥlabuñ ise rü’yet-i dîdâr
- 2 Cân gözin it küşâde ey dil-zâr
- 3 Eylemiş Ḥaḳ cemâlini izhâr
- 4 "Leyse fi’d-dârı ğayruhû deyyâr"

II

- 1 Gül ü gülzâr u ḥâr u cümle niyât
- 2 Esfel-i a‘ lâ cemî‘-i mevcûdât
- 3 Cümlesi maẓhar-1 ḥaḳîḳat-i zât
- 4 "Leyse fi’d-dârı ğayruhû deyyâr"

III

- 1 Niçe dem oldum ‘âşıḳ-1 bîmâr
- 2 Eyledüm gir seb‘a-i eṭvâr

* Bu şiir ŞND’de yoktur.

- 3 ‘Āķıbet oldum ‘ārif-i esrār
4 "Leyse fi'd-dārı ğayruhū deyyār"

IV

- 1 Zāhiren görünür niçe āsār
2 ‘Aşķ u ma‘ şūķ u ‘āşıķ u ağyār
3 **Nazmiyā** hep ‘adem durur ne ki var
4 "Leyse fi'd-dārı ğayruhū deyyār"

-207-

[HİMMETİ]*

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

I

- 54b 1 Murĝ-ı dil pervāz urup uçmaķ diler
2 Āşiyān-ı lā-mekāndur seyrimüz
3 Seyr-i fi’llāha ķanat açmaķ diler
4 Āşiyān-ı lā-mekāndur seyrimüz

II

- 1 ‘Aşķ-ı Hāķ’dan cūş idüp deryā gibi
2 Bu maķām-ı ‘ālīde⁹⁸⁹ ‘Anķā gibi
3 Gülsitānda bülbul-i ğüyā gibi
4 Āşiyān-ı lā-mekāndur seyrimüz

* BHD (Tapsız, 1995: 75).

⁹⁸⁹ Bu maķām-ı ‘ālīde: Rütbe-i ālīde hem, *BHD*.

III

- 1 Zāhidā olmaz bu k̄īl ü k̄āl ile
- 2 İrmedi Cibrīl per ü bāl ile
- 3 ʿAşq-ı dil-dār ile vecd [ü] hāl ile
- 4 Āşiyān-ı lā-mekāndur seyrimüz

IV

- 1 ʿAşq-ı Hāq ile o kim serden geçer
- 2 Hāyil olmaz yer ü gök baħr ile ber
- 3 **Himmeti**⁹⁹⁰ merd-i Hūdā'dan al haber
- 4 Āşiyān-ı lā-mekāndur seyrimüz

-208-

[ÜFTĀDE]*

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

- 1 Gel berü ey gönlümün şahnında seyrān eyleyen
Zerrece bir kaçreyi ʿaşq-ile ʿummān eyleyen
- 2 On sekiz biñ ʿāleme şıgmaz iken bu ʿaşq-ile
Bir haber birle aña dünyâyı zindān eyleyen
- 3 Cānuma virmiş iken bir kez hıṭabuñ zevkını

⁹⁹⁰ Himmeti: Himmet, M.

* ÜD (Bahadıroğlu, 2011: 119).

Düşürüp bu  aleme zārī vü⁹⁹¹ giryān eyleyen

4 Varlığumdur zerre zerre sedd olan yolda⁹⁹² baña

Al elüm kırtar bu sedden luş u ihsān eyleyen

5 Ehl-i  irfān didiler sen  ıķmayınca aradan

Bilemezsin kim durur kendüyi pinhān eyleyen

6 Varmayınca şehr-i  albe anda ĥalvet eyleyüp

Göremezsin kim durur sırrıñı seyrān eyleyen

7 Bilmek isterseñ naşar  ıl sırrıña ** ftāde** sen

Tā bilesin kim durur sırrıñı seyrān⁹⁹³ eyleyen

-209-

[ĤASBĪ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

55a 1 Sır-ı tevĥīd ile sırrum āşinālık eyledi⁹⁹⁴

Bunı baña himmet-i pīrümle⁹⁹⁵ Ĥālīķ eyledi

⁹⁹¹ zārī: zār ,  D.

⁹⁹² yolda: yolun,  D.

⁹⁹³ sırrıñı seyrān: bu derde tīmār,  D.

* (Erdoğan, 2012: 46-47).

⁹⁹⁴ Mecmuada bu şiirin mahlasında Hasbī yazmakla birlikte řiir, Niyāzī Mısrī Dīvānı'nda yer almaktadır (Tatcı, 2015: 566-567). Bu bilgiye ek olarak "Niyāzī-i Mısrī Adına Kayıtlı Bazı Manzūmeler" adlı makalede Kulalı Mustafa Nüzūlī'nin Niyāzī Mısrī'nin bu şiirine tahmis yazdığı bilgisi kayıtlıdır (Erdođan, 2012: 46-47).

- 2 Zulmet-i imkân içinde zâr [u] ser-gerdân iken
Çekdi nūr-ı Kibriyâ'ya reh-nümâlık eyledi
- 3 'Aşķ-ı Hâķ'dan ğayı bir yâr-ı vefâ-ger bulmadum⁹⁹⁶
Her kime yâr oldum ise bî-vefâlık eyledi
- 4 Merve Hâķķ'ı⁹⁹⁷ sa' y idüp kesb-i şafâ it ey⁹⁹⁸ gönül
Nūr-ı Ka'be hâc yolında rüşenâlık eyledi
- 5 Pîr-i 'aşķuñ dâmenini ķoma elden Hâsbiyâ⁹⁹⁹
Öz atañdan artıķ ol saña atalık eyledi

-210-

[DERVİŞ YŪNUS]*

14'lü Hece Ölçüsü

- 1 Yâ Rabbi dilerem 'aşķuñ vire şevķuñ vire
Fazluñdan umaram 'aşķuñ vire şevķuñ vire
- 2 Pâk eyle gönlümi mäsivâ ħubbumı sil¹⁰⁰⁰

⁹⁹⁵ pîrümle: pîrile, (Erdoğan, 2012: 46-47).

⁹⁹⁶ bir yâr-ı vefâ-ger bulmadum: yâra ol vefâdâr olmadı, (Erdoğan, 2012: 46-47).

⁹⁹⁷ Merve Hâķķ'ı: Merv-i Hakk'a, (Erdoğan, 2012: 46-47).

⁹⁹⁸ it ey: eyle, (Erdoğan, 2012: 46-47).

⁹⁹⁹ Hâsbiyâ: Mısıriyâ, (Erdoğan, 2012: 46-47).

* Bu şiir YED'de yoktur.

Hubbuñı a‘ t̄a kı̄l ‘ aşkuñ vire şevkuñ vire

3 Mest eyle sen beni bilmem ben beni¹⁰⁰¹

Tā bula cān seni ‘ aşkuñ vire şevkuñ vire

4 Yoluñda ‘ aşıklar derdüñle yanıklar¹⁰⁰²

Cānlardan geçdiler ‘ aşkuñ vire şevkuñ vire

5 Bu **Dervīş [Yūnus]** kuluña nazār it hāline

İregör vaşluña ‘ aşkuñ vire şevkuñ vire

-211-

[HİMMET]*

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

1 Nār-ı ‘ aşka yanmayanlar nūr-ı Raḥmān bulmadı

Varlığından geçmeyenler sırr-ı Sübhān bulmadı

2 Aḥvel olup ikilikden vaḥdete irişmeyen

‘ Ucb idüp kendin görenler kāmīl insān bulmadı

¹⁰⁰⁰ ḥubbunı sil: ḥubbından, M.

¹⁰⁰¹ Bu mısranın 3 hecesi eksiktir.

¹⁰⁰² Bu mısranın 2 hecesi eksiktir.

* BHD (Himmet, 1995: 127).

3 Mübtelâ-yı ʿ aşk olanlar derde dermân bulmadı¹⁰⁰³

Oı¹⁰⁰⁴ ʿ tabîbe irmeyenler derde dermân bulmadı

4 Bî-vücûd olup gönülden sürmeyen me ʿvâsını¹⁰⁰⁵

Hâke yeksân olmayınca¹⁰⁰⁶ baħr-i ʿ ummân bulmadı

5 [Ehl-i Hâkkı münkir iken aña **Himmet** neylesün

Şirki sürmeyen aradan kâmil îmân bulmadı]¹⁰⁰⁷

-212-

[NİYÂZİ]*

fâʿ ilâtün / fâʿ ilâtün / fâʿ ilün

I

- 55b 1 Ey ğarîb bülbül diyâruñ ƣandedür
2 Bir haber vir gül-ʿ izâruñ ƣandedür
3 Sen bu ilde kimseye yâr olmaduñ
4 Var senüñ elbette yâruñ ƣandedür

II

- 1 Artdı günden güne feryâduñ senüñ

¹⁰⁰³ *BHD*'de 3. ve 4. beytler takdim-tehirlidir.

¹⁰⁰⁴ Ol: O, M.

¹⁰⁰⁵ me ʿvâsını: nâmûsını, *BHD*.

¹⁰⁰⁶ olmayınca: olmayanlar, *BHD*.

¹⁰⁰⁷ Bolulu Himmet'e ait olan bu şiirin, mecmuada mahlas beyti yırtıktır. Şairin divanından eklenen bu beyt, köşeli parantez içerisine alınmıştır.

* NMD (Tatcı, 2015: 414-415).

- 2 Āh u efgān oldı mu‘ tādūñ senūñ
3 ‘ Aşķ içinde kimdür üstāduñ senūñ
4 Bu¹⁰⁰⁸ senūñ şabr u qarāruñ қandedür

III

- 1 [Bir enīsin yok ‘ aceb ḥasretdesin]¹⁰⁰⁹
2 [Rāḥatı terk eyledin miḥnettesin]¹⁰¹⁰
3 Gice gündüz bilmeyüp ḥayretdesin
4 Yā senūñ leyl ü nehāruñ қandedür¹⁰¹¹

IV

- 1 Gökde uçarken seni indürdiler
2 Çār ‘ unşur bendlerine urdılar
3 Nūr iken aduñ Niyāzī қodılar
4 Şol ezel ki i‘ tibāruñ қandedür

-213-

[NİYĀZĪ]*

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

- 1 Zāt-ı Ḥaķ’da maḥrem-i ‘ irfān olan añlar bizi

¹⁰⁰⁸ Bu: –, M.

¹⁰⁰⁹ Bu kısım mecmuada yırtık olup divandan eklenmiştir.

¹⁰¹⁰ Bu kısım mecmuada yırtık olup divandan eklenmiştir.

¹⁰¹¹ Şairin divanında bu bendten sonra, mecmuada bulunmayan 1 bend daha yer almaktadır. Bu bend aşağıdaki gibidir:

Ne göründü güle karşı gözüne

Ne büründü bakdığınca özüne

Kimse mahrem olmadı hiç rāzına

Bilmediler şeh-süvārın kādedir (Tatcı, 2015: 414-415).

* NMD (Tatcı, 2015: 550).

- ‘İlm-i sırda baħr-i bī-pāyān olan añlar bizi
- 2 Bu fenā gūlzārına t̄alib olanlar añlamaz
Vech-i bāķī ħüsnine ħayrān olan añlar bizi
- 3 Dünye vü ‘uķbāyı ta‘mīr eylemekden geķmişüz
Her tarafından yıķılıp vīrān olan añlar bizi
- 4 Biz şol abdāluz bıraķduķ egnimüzden şālımız
Varlığından şoyınup ‘üryān olan añlar bizi
- 5 Kahr [u] luţfı şey’-i vāĥid bilmeyen çekdi ‘azāb
Ol ‘azābdan kırtılıp sulţān olan añlar bizi
- 6 Zāhidā ayıķ yürirken añlamazsın sen bizi
Cür‘a-i şāfī içüp mestān olan añlar bizi
- 7 ‘Ārifüñ her bir sözini duymaġa insān gerek
Şu¹⁰¹² cihānda şanmañuz ħayvān olan añlar bizi
- 8 Ey Niyāzī ħatremüz ‘ummāna¹⁰¹³ şalduķ biz bugün
Ķatre nice añlaya¹⁰¹⁴ ‘ummān olan añlar bizi¹⁰¹⁵

¹⁰¹² Şu: Bu, *NMD*.

¹⁰¹³ ‘ummāna: deryāya, *NMD*.

- 56a 1 Āteş-i tevḥīd ile yaq kend'özün
 Tā göre gülzār-ı maqşūdı gözüñ
- 2 'Andelībāsā figān eyle müdām
 Geçsün āh-ile gice vü gündüzün
- 3 Ṭūṭīveş mir'āt-ı ṭab' a nāzır ol
 Dā'imā tevḥīd-i Ḥaḫ eyle sözüñ
- 4 Şöyle sa'y it görmeye bir kimse tā
 Silk-i 'aşq u maḫabbetde tozuñ¹⁰¹⁶
- 5 Ḥazret-i sulṭān 'Abdü'l-Ḳādir'ün
 Ḳıl ṭariḳinde hebā dā'im özüñ
- 6 Bulasın tā āsitānında kemāl

¹⁰¹⁴ añlaya: anlasın, *NMD*.

¹⁰¹⁵ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Halkı koyup lā-mekān ilinde menzil turalı

Mısrıyā şol cānlara cānān olan anlar bizi (Tatcı, 2015: 550).

¹⁰¹⁶ Bu mısranın vezni kusurludur.

Sür ğubâr-ı rāhına **Emnî** yüzün

-215-

[NİYÂZÎ]*

mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

- 1 Bilürse vech-i cānāmı bu cism ü cānı n'eylerler
Görinse şemsün envârı meh-i tábāmı n'eylerler
- 2 Bugünki cennet-i ' irfāna dāhîl olsalar ' uşşāk
Yarunki va' d olan ħūrî vü ya ğılmānı n'eylerler
- 3 Bugün a' mā olan yarın daĥı a' mā olur elbet
Açağör cān gözin kim bî-başar nādānı n'eylerler
- 4 Sülük ehline insān şoĥbetin bulmaĥ durur maĥşūd
O şoĥbet kim bulınsa şoĥbet-i ĥayvānı n'eylerler¹⁰¹⁷
- 5 Salāt-ı ehl-i ' irfān¹⁰¹⁸ kıblesidür "şemme vechu'llāh"

* NMD (Tatcı, 2015: 428-429).

¹⁰¹⁷ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Gönül duymazsa vicdān ile Allah'ı hakikatçe
Mücerred dildeki ilmi veya irfānı neylerler

Ne hāsıl şol ibādetden riyā vü ucb ola anda

Gider şirki gönülden hakka kim tuğyānı neylerler (Tatcı, 2015: 428-429).

¹⁰¹⁸ ' irfān: kurbun, NMD.

O veche ul olanlar ta' at-i noşanı n'eylerler¹⁰¹⁹

- 6 Niyaz "kunt kenz"'i sırrn kendnde buldusa
Sleyman tatn ya hikmet-i Lomn' n'eylerler

-216-

[NUR]*

mef'ln / me'ln / fe'ln

- 1 Eser 'aun yili esare aru
ter blblleri glzra aru
- 2 Cemln u'lesinde¹⁰²⁰ tbdram
Yanar pervneyem ol nra aru
- 3 Ne abra ttm var grmez isem
Ne grsem gz toyar¹⁰²¹ envra aru
- 4 Yapar mi' mr 'aun dr- 'a
Ykar dil varn¹⁰²² dil-dra aru

¹⁰¹⁹ Bu beyt *NMD*'de 7. beyt olarak kaydedilmitir.

* *AND* (Cokun, 2001: 156).

¹⁰²⁰ u'lesinde: u'lesinden, *AND*.

¹⁰²¹ toyar: dyer, *AND*.

¹⁰²² varn: drn, *AND*.

5 Bugün yâr olmayan ʿ aşkıyla yâruñ
Utanur yarın ol Ğaffâr'a karşı¹⁰²³

6 Görürsin Nûriyâ ʿ aşıklarına
Neler ihsân ider ağıyâra karşı

-217-

[NŪRÎ]*

14'lü Hece Ölçüsü

mef' ulü / mefā' ilün / mef' ulü / mefā' ilün

- 56b 1 Derdüñ odına yanmış pervânelerüz haqqâ
ʿ Aşkuñ meyine kanmış mestânelerüz haqqâ
- 2 Şevkuñ ile sâlikler sevdâñ-ile hâlikler
Cân mülkine mâlikler şâhânerüz¹⁰²⁴ haqqâ
- 3 Ol ʿ âlem-i vahdetde kâşâne-i vuşlatda
Meydân-ı haqqîkatde merdânerüz haqqâ¹⁰²⁵

¹⁰²³ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Salâtında devâma erse âşık
Turur el kavuşturun settâra karşı

Urur inkâr ile ikrârı münkir
Sanır ikrâr olur inkâra karşı (Coşkun, 2001: 156).

* AND (Coşkun, 2001: 49).

¹⁰²⁴ şâhânerüz: cânâneriz, AND.

4 ‘Aşkuñ ile ʔolmuş cāzibe yolını bulmuş
Meczūb-ı Hudā olmuş dīvānelerüz haqqā¹⁰²⁶

5 Dāniş bu deme yetmez zāhid bu yola¹⁰²⁷ gitmez
Vā‘ iz bizi fark itmez bilmez nelerüz haqqā

6 Çün Nūr⁷yi nūr almış nefsinı şuya şalmış
Deryā¹⁰²⁸ dibine ʔalmış dūr-dānelerüz haqqā

-218-

[NAKŞİ]*

mefā‘īlün / mefā‘īlün / fe‘ūlün

I

1 Cemālūñle münevver oldı ‘uşşāk
2 Tecellī eyle ey zāt-ı muqaddes
3 Dili ‘aşıklarūñ ol nūra müştāk
4 Tecellī eyle ey zāt-ı muqaddes

¹⁰²⁵ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Dil doldu mey-i vahdet verdi bize keyfiyyet
Dönderdi yed-i kudret peymāneleriz hakkā

Nār üzre Hudā bulmuş nūrıyla ziyālanmış
Varını fenā kılmış vīrāneleriz hakkā (Coşkun, 2001: 49).

¹⁰²⁶ Bu beyt *AND*’de yoktur.

¹⁰²⁷ yola: böyle, *AND*.

¹⁰²⁸ Deryā: Deryānuñ, M.

* Bu şiir *NAD*’da yoktur.

II

- 1 Habîbüñ fahr-i ʿâlem hürmetiçün
- 2 Şifât-ı nûr-ı zâtuñ ʿizzetiçün
- 3 Dağı ʿarş-ı berînüñ rifʿatiçün
- 4 Tecellî eyle ey zât-ı muḳaddes

III

- 1 Geçür şâdıqları hep mâsivâdan
- 2 Ki anlar zevḳ ala faḳr [u] fenâdan
- 3 Zuhûr idüp hicâb-ı Kıbriyâ'dan
- 4 Tecellî eyle ey zât-ı muḳaddes

IV

- 1 Bizi nâ'îl kılup bezm-i vişâle
- 2 Şafâdan cân u dil içre kemâle
- 3 Koyup ʿâşıkları dârü'l-celâle
- 4 Tecellî eyle ey zât-ı muḳaddes

V

- 1 ʿAḫlâr eyle bu Nakşî-i zâra
- 2 ʿUşât-ı mü'minîni yakma nâra
- 3 Cemâlüñ nûrını kııl âşikâre
- 4 Tecellî eyle ey zât-ı muḳaddes

[ÜFTÂDE]*

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

1 Derdimün dermânı sensin ğayrdan yoğdur devâ

‘ Āşık olan kimseler ğayrıya bakmağlık ğağâ

2 Ne bağarlar derdlerine ne umar bunlar devâ

Bunlaruñ mağşâdı sensin ey Kerim-i Zü'l-‘ ağâ

3 İstemezler ğayrı gelmek ğağırına bunlaruñ

Çün cemâlün görmek oldu yaralarına şifa

4 On sekiz biñ ‘ âleme ger mâlik olsalar bular

Zerrece gelmez olur ise cemâlünden cüdâ

5 Göñlüñi¹⁰²⁹ yu¹⁰³⁰ ğayrıdan ey derdmend Üftâde sen

Cân ğulağına irişe ‘ âlem-i ğaybdan nidâ

[NÜRİ]*

* ÜD (Bahadıroğlu, 2011: 129).

¹⁰²⁹ Göñlüñi: Göñlü yu, M.

¹⁰³⁰ yu: -, ÜD.

* AND (Coşkun, 2001: 160).

I

- 57a 1 Hābību'llāh cihāna cān degül mi
2 Vücūdı 'āleme sultān degül mi
3 Cihāna bā' iş oldı çünki nūrı
4 Cemāli cümlede tābān degül mi

II

- 1 Varınca "lī-ma' allāh" 'ālemine
2 İrince sā' at-i ḥalvet demine
3 Kādem başınca ol 'arş-ı berīne
4 Cenāb-ı Hāzret'e mihmān degül mi

III

- 1 Nebīler serveri şāh-ı rūsuldür¹⁰³¹
2 Gülistan-ı vişāl içinde güldür
3 Cenābı bize hādī-i sübüldür
4 Beyān[1] āyet-i Qur'ān degül mi

IV

- 1 Anuñ¹⁰³² nūrı olupdur nūr-ı envār
2 Anuñ¹⁰³³ būyından oldı¹⁰³⁴ būy-ı ezhār
3 Meşāyihda anuñdur¹⁰³⁵ bunca eṭvār

¹⁰³¹ rūsuldür: resüldür, *AND*.

¹⁰³² Anuñ: Onun, *AND*.

¹⁰³³ Anuñ: Onun, *AND*.

¹⁰³⁴ oldı: aldı, *AND*.

4 Kamusı kıatre-i ‘ummān degül mi

V

1 O Őemse zerre olursa bu Nūrī

2 Yeter ‘ālemlere bir zerre nūrı

3 Olur zulmātı kāşif çün zuhūrı

4 Ziyāsı cümleye yeksān degül mi

-221-

[ĤALĪMĪ]

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

1 Her řarīķuñ viridi var bülbüle gül viridi Ĥudā

Topraĝa Şamt u sükünet Şulara Őīt ü Őadā

2 Herkesüñ bir cānı var[dur] baña cān derd-i Ĥudā

Cānuma cānlar kıatar cānum benüm derd-i Ĥuda

3 Bir ‘aceb ĥālüm var añlamaz benüm tavşīf-ile

Cānumuñ derdine dermān ide derd-ile Ĥudā

4 Şem‘ için pervāneveş ‘aşķ nārına yaķ cānı kim

Āteş-i ‘aşķa vücūdın yandırur merd-i Ĥudā

¹⁰³⁵ anuñdur: onundur, AND.

- 5 Kıl **Ḥalīmī** nâleler eflâke çıksun dem-be-dem
Ger seni maqşûda irmekden girü qorşa Ḥudâ

-222-

[DERVİŞ ‘OŞMÂN]

fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilün

- 1 Derd-i yâre şabr idersün ey gönül dermân senün
Râh-ı taḥkîke gidersün ey gönül ‘irfân senün
- 2 İki ‘âlem varlığından yüz çevürdi ‘aşk eri
Varuñı key terk iderseñ ey gönül Sübhân senün
- 3 Vaşl-ı yâri isteyenler cân u başa kalmadı
Cân u başuñ [terk idersen] ey gönül cânân senün
- 4 Ğâfil olma pîrû perver ol idüp sa‘y-ı belîğ
İşbu yolda sa‘y idersün ey gönül meydân senün
- 5 **Dervîş ‘Oşmân** varını şarf eyledi merdân-ı Ḥaḳ
Sen de vâruñ maḥv idersün ey gönül irfân senün

-223-

[ĞAFÜRİ]

I

- 57b 1 İsteyen büy-ı vişâli ol gül-i bî-ğârdan
2 Sa' y idüp bir gül kıoparsun gülşen-i envârdan
3 Rüşen eyle cân gözüñ nür-ı cemâl-i yârdan
4 Bakma fânîye elüñ çek dârdan diyârdan

II

- 1 'Âlem-i envâra 'azm it eyle zülmetden 'ubür
2 Her tarafından zâtuñı itsün ihâta baır-i nür
3 Lufta müstağriğ olup bulsun gönül bâkî huzûr
4 Bakma fânîye elüñ çek dârdan diyârdan

III

- 1 Ey Ğafûrî bulmağ isterseñ fenâ-ender-fenâ
2 Sa' y idüp işbâta iriş eyle nefyi mâsivâ
3 Ehl-i tevḥîde neler ihsân ider Kâdir Hudâ
4 Bakma fânîye elüñ çek dârdan diyârdan

[FETHÎ]

- 1 Ey gönül ḥavf [u] ḥayâ eyle ulu Allâh' dan¹⁰³⁶

¹⁰³⁶ Mecmuanın 13a sayfasında 8 beyt olarak yer alan aynı şiir, Fethî'ye aittir. Bu sayfada ise şiir 5 beyttir ve de mahlas beyti bulunmamaktadır. Bu şiire ayrı bir şiir numarası verilmemiştir.

Bî-edeb olan olur merdûd ol dergâhdan

2 Eyle tâ'ât ü 'ibādât ü riyâzâtı müdâm

Şâkir ümmetler vazîfe ola saña şâhdan

3 Eyleyüp taḥşîl [ü] cezbe 'ârif-i bi'llâh ol

Gitdügün yol ola müstaḥsen cemî'-i râhdan

4 Maḫhar-ı nûr-ı Ḥudâ bir pîri bul it irtibât

Şem'-i kalbün yağa gör ol 'ârif-i âgâhdan

5 Cezbe nûrından iden bir lem' a nazmı iktibâs

Hep gezer dünyâ vü 'uqbâ 'arz u mâl u câhdan

[YÛNUS]*

mef'ûlü / mefâ'îlün / mef'ûlü / mefâ'îlün

1 Bir¹⁰³⁷ dürr-i yetîmem kim¹⁰³⁸ görmedi beni 'ummân¹⁰³⁹

Bir ḫatreyem illâ kim¹⁰⁴⁰ 'ummâna benem 'ummân

* YED (Tatcı, 2008: 281).

¹⁰³⁷ Bir: Ol, YED.

¹⁰³⁸ kim: ki, YED.

¹⁰³⁹ Yûnus Emre'nin bu şiiri mecmuanın 3a sayfasında aynen yer almaktadır. Şiir bu sayfada tekrar yazılmakla birlikte şiire ayrı bir şiir numarası verilmemiştir.

¹⁰⁴⁰ kim: ki, YED.

- 2 Gel mevc-i ʿ acāyib gör deryā-yı nihān gözle
Zī-baḥr-i nihāyetsüz ḳatrede olur pinhān
- 3 Tevhīd-i Ene'l-Ḥaḳ'dan dem urmaz idi Maṣṣūr¹⁰⁴¹
ʿ Aṣḳ dārına dost zūlfī aṣmıṣdı anı¹⁰⁴² ʿ üryān
- 4 Bu ʿ ālem-i keṣretde sen Yūsuf [u] ben Yaʿ ḳūb
Ol ʿ ālem -i vaḥdetde ne Yūsuf [u] ne Kenʿ ān¹⁰⁴³
- 5 Bu cismüm belāsıdur adum **Yūnus** oldıḡı¹⁰⁴⁴
Aṣlımı ṣorar iseñ¹⁰⁴⁵ sulṭāna benem sulṭān

-224-

[YŪNUS]¹⁰⁴⁶

11'li Hece Ölçüsü

I

58a 1 Rūm'da ʿ Acem'de ʿ āṣıḳ oldum

¹⁰⁴¹ Tevhīd-i Ene'l-Ḥaḳ'dan dem urmaz idi Maṣṣūr: Dem urmazıdı Maṣṣūr tevhīd-i Ene'l-Hak'dan, *YED*.

¹⁰⁴² anı: beni, *YED*.

¹⁰⁴³ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Bunda dimeden Mecnūn Leylā adını Mevzūn
Ne Leylā idüm anda ne Mecnūn-ı ser-gerdān

Yi-nūn-sīn ulaṣmadın cān kuyuya düşmedin
ʿ Iṣḳ dadıla mest geldük hem mest giderüz bundan (Tatcı, 2008: 281).

¹⁰⁴⁴ Bu mısranın vezni kusurludur.

¹⁰⁴⁵ Aṣlımı ṣorar iseñ: Zātum sorar olursan, *YED*.

¹⁰⁴⁶ Bu şiir *YED*'de yoktur.

2 Yemen illerinde Veys El-Ḳarānī

3 Allāh' uñ ḥabībi dostum didigi

4 Yemen illerinde Veys El-Ḳarānī

II

1 'Aşāsı var idi ḥurma dalından

2 Hırķası var idi deve yününden

3 Gözin armaz idi Ka'be yolından

4 Yemen illerinde Veys El-Ḳarānī

III

1 Hırķadan çıkarmaz idi başını

2 Severdi Aḥmed'i dönerdi başı

3 Anuñ yolına çekdi düşeni

4 Yemen illerinde Veys El-Ḳarānī

IV

1 **Yūnus** anda idi kendisi bunda

2 Arzum ıaldı [benüm]¹⁰⁴⁷ yine o yirde

3 Aşlını şorarsan Ḳaran Köyü'nde

4 Yemen illerinde Veys El-Ḳarānī

-225-

[MURĀD]¹⁰⁴⁸

¹⁰⁴⁷ [benüm]: -, M.

¹⁰⁴⁸ Bu şiir *MD*'de yoktur.

I

- 1 Uyan hey gözlerüm ğafletden uyan¹⁰⁴⁹
- 2 ‘Azrā’ il’üñ kaçdı cānadur uyan
- 3 Uyan hey gözlerüm [ğafletden]¹⁰⁵⁰ uyan
- 4 Uyan hey uyğuya doymaz gözüm uyan

II

- 1 Seherde uyanur hep cümle kuşlar
- 2 Dilli dilince tevḥīde başlar
- 3 Secde ider dağlar taşlar ağaçlar
- 4 Uyan hey uyğusu çok gözüm uyan

III

- 1 Benüm **Murād** kuluñ günāhum ‘afv it
- 2 Cürmüm bağışla suçum maḥv it
- 3 Resül’üñ sancağı dibinde ḥaşr it
- 4 Uyan hey ğafletde kalan gözüm uyan

-226-

[SEZĀYĪ]*

mefā’ ilün / mefā’ ilün / fe’ ulün

- 1 Serā-yı "lī-ma’ allāhī" gönüldür
Tecellī-ḥāne vallāhi gönüldür

¹⁰⁴⁹ Bu şiirde mısraların hece sayıları farklıdır.

¹⁰⁵⁰ [ğafletden]: –, M.

* HSD (Özuygun, 1999: 360).

2 Yüri gezme yabanda zār u giryān

Ḥudā'nuñ ulu dergāhı gönüldür

3 Ne isterseñ yüri var andan iste

Muḥaḳḳaḳ sırrın āgāhı gönüldür¹⁰⁵¹

4 Ra^c iyyet gibidür¹⁰⁵² a^c zā **Sezāyī**

Vücūd iḳlīmīnūñ şāhı gönüldür

-227-

[BĀḲĪ]*

fā' ilātūn / fā' ilātūn / fā' ilātūn / fā' ilūn

1 Cām la^c lüñdür senūñ āyīne rüy-ı enverūñ¹⁰⁵³

Adı var Cām-ı Cem'ūñ¹⁰⁵⁴ Āyīne-i İskender'ūñ

¹⁰⁵¹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

‘Ayāndur aña esrār-ı ğuyübāt
Ki zīrā sırruñ āgāhı gönüldür

Żiyā-güster olur kevn-i vücūda
Semā-ı şadrınuñ māhı gönüldür (Özuygun, 1999: 360).

¹⁰⁵² Ra^c iyyet gibidür: Ra^c iyyetdür ḳamu, *HSD*.

* BD (Küçük, 1994: 359-360).

¹⁰⁵³ Mecmuada 2 beyti bulunan bu şiir, Bāḳī'ye ait 5 beytlik bir şiirdir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Kāḳ-ı ḥüsn-i yāre baḳ seyr it ḥam-ı ebrūsını
Adın añma ṭāḳ-ı Kisrā ile ḳaşr-ı Ḳayşerūñ

Nār-ı āhumdan ḥazer ḳıl ey sipihr-i pīre-zen
Ṭutişur bir gün şaḳın ol āsmānī çenberūñ

Bir içim şu istedi hecrūñde **Bāḳī** ḥaste-dil
Virmedi ḳaṭ'ā cevāb aña ṭayandı ḥançerūñ (Küçük, 1994: 359-360).

2 Câm-ı la' lüñ nüş iden¹⁰⁵⁵ ölmekden aşlâ gam yimez

Kim humârı olmaz ey sâķī şarâb-ı Kevşer'ün¹⁰⁵⁶

-228-

[EŞREFOĞLI RŪMÎ]*

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

58b 1 Râzıyam derdine yârın ben şikâyet itmezem

Kendi hâlüm söylerem gayri hikâyet itmezem¹⁰⁵⁷

2 Derd [ü] miñnet yoldaşımdur bu yola 'azm ideli

Dost belâsından başum bir dem selâmet itmezem

¹⁰⁵⁴ Cem'ün: Cem ü, *BD*.

¹⁰⁵⁵ Câm-ı la' lüñ nüş iden: Nüş iden câm-ı lebüñ, *BD*.

¹⁰⁵⁶ Bu beyt *BD*'de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

* ERD (Güneş, 1994: 312-313).

¹⁰⁵⁷ Şairin divanında 13 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 6 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Her ne kim dōstdan gelür şâbir ü şâkir tırmuşam
'Aşıkam derdüm yiter özge firâset itmezem

Niçeler yârũñ vişâline irişmege iver
Çün irâdet dōst elinde ben 'acâlet itmezem

'Işıkla bilişeli 'illette kılmadum 'amel
Cennet ü hür u kuşur için 'ibâdet itmezem

Her ne kim işledümise bî-garâz işlemişem
Bendeyem tâcir degülem ticâret itmezem

Geçüben aşşı ziyândan Lâ' ubâlî giderem
Dōsta gider çün gönül gayra delâlet itmezem

Dōst öninde nefsile dñni günü cenk iderem
Nefsüm ile dōst olup dōsta 'adâvet itmezem

Çorķu kayģu 'âr u nâmũs olmaya 'âşıklara
Dōst için baş oynaram vehm ü hayâlet itmezem (Güneş, 1994: 312-313).

- 3 Dost baña nefsinı ahr eyle berü gel didi çün
Nefsimi ahr eylerem bir kez¹⁰⁵⁸  ināyet itmezem¹⁰⁵⁹
- 4 Dost yüzün göstermeyen bildüm ki benlikdür¹⁰⁶⁰ baña
Benligüm varını¹⁰⁶¹ yadum çün  imāret itmezem¹⁰⁶²
- 5 İdeyüm¹⁰⁶³  aşıklara  aşdan haber şimdengirü
Āş(i)käre gün gibi gizli işāret itmezem¹⁰⁶⁴
- 6 Söyle Eşrefođlı Rūmī derdüni  aşıklara
Dime kim ben gizleyem¹⁰⁶⁵  aşı melāmet itmezem¹⁰⁶⁶

-229-

[NİYĀZĪ]*

11'li Hece Ölçüsü

I

- 1 Dönmek ister gönlüm cümle sivādan
2 Dönelüm  aşıklar Mevlā derdiyle

¹⁰⁵⁸ eylerem bir kez: iderem hirgiz, *ERD*.

¹⁰⁵⁹ Bu beyt *ERD*'de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁰⁶⁰ benlikdür: benlikmiş, *ERD*.

¹⁰⁶¹ Benligüm varını: Benlik evin yıkdum, *ERD*.

¹⁰⁶² Bu beyt *ERD*'de 10. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁰⁶³ İdeyüm: İderem, *ERD*.

¹⁰⁶⁴ Bu beyt *ERD*'de 12. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁰⁶⁵ gizleyem: gizlerem, *ERD*.

¹⁰⁶⁶ Bu beyt *ERD*'de 13. beyt olarak kaydedilmiştir.

* NMD (Tatcı, 2015: 525-526).

3 Geçmek ister cānum¹⁰⁶⁷ mülk-i sivādan¹⁰⁶⁸

4 Geçelüm ‘āşıklar Mevlā derdiyle

II

1 Derde düşen ‘āşık n’itsün cihānı

2 Derd ehlinüñ dāyim yanmağda cānı

3 Döner ārzūlayı¹⁰⁶⁹ vaşl-ı cānānı

4 Dönelüm ‘āşıklar Mevlā derdiyle

III

1 Ay u gün yıldızlar hem nüh felekler

2 ‘Arşuñ eṭrāfını¹⁰⁷⁰ şaf şaf melekler

3 Meydān-ı ‘aşkuñda cevlan iderler

4 Dönelüm ‘āşıklar Mevlā derdiyle

IV

1 Ța‘n eyleme zāhid benüm ḥālüme

2 Daḥl eyleme hergiz bu devrānuma

3 Dermānı devrānda buldum cānuma

4 Dönelüm ‘āşıklar Mevlā derdiyle

V

1 Baş açuğ girmişem Ḥaḳ¹⁰⁷¹ meydānına

2 Manşür oluram Ene’l-Ḥaḳ dārına¹⁰⁷²

¹⁰⁶⁷ cānum: gönlüm, *NMD*.

¹⁰⁶⁸ sivādan: fenādan, *NMD*.

¹⁰⁶⁹ ārzūlayı: arzulayıp, *NMD*.

¹⁰⁷⁰ eṭrāfını: etrafında, *NMD*.

¹⁰⁷¹ açuğ girmişem Ḥaḳ: açıp girerim aşk, *NMD*.

¹⁰⁷² dārına: meydānına, *NMD*.

- 3 Yanmağda Niyāzī şevkuñ nārına
4 Yanalum ' aşıklar Mevlā derdiyle

-230-

[MÜFRED]

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Beni da' vet idicek Rabb-i ' izzet cāme hābumdan
Tehī-dest varmağı fikr eyledüm öldüm hicābumdan

-231-

[MÜFRED]

mef' ulü / fā' ilätü / mefā' ilü / fā' ilün

Hoş yaraşur cemālüne bu haṭṭ-ı müşk-bār
"Āmentü bi'l-lezī ḥalağa'l-leylü ve'n-nehār"

-232-

[MAḤVİ]

müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün

- 59a 1 Cümle işüm ' ayn-ı haṭā "ağferlenā yā ze'l- ' aṭā"
"Tübtü ileyk ercü'l-hüdā ağferlenā yā ze'l- ' aṭā"

2 Uydum hevâma her zamân itdüm günâhı küll ân
Geldüm қаpuña el-emân "ağferlenâ yâ ze'l-‘atâ"

3 Bir қatre-i baһr-i kerem irgür baña қıl muһterem
Zebüm қamu olsun ‘adem "ağferlenâ yâ ze'l-‘atâ"

4 Fikrüm қamu tûl-i emel ‘ilmüm daһı cümle cedel
Işlâh-ile yoқ bir ‘amel "ağferlenâ yâ ze'l-‘atâ"

5 Kesme ümidüñ bi-gümân çoқdur diyü cürmüm hemân
Maһvî degül zâhir nihân "ağferlenâ yâ ze'l-‘atâ"

-233-

[NİYÂZÎ]*

müstef' ilün / fâ' ilün / müstef' ilün / fâ' ilün

1 ‘Aşқuñ kime yâr olur dâ'im işi zâr olur¹⁰⁷³

* NMD (Tatçı, 2015: 421-422).

¹⁰⁷³ Şairin divanında 9 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 5 beyttir. Mecmuada bulunmyan beytler aşağıdaki gibidir:

Sevdâ-yı zülfün kimin takılsa gerdânına
Mansûr gibi âkıbet yolunda berdâr olur

Leylâ-yı aşkın senin her kimi Mecnûn eder
Firkat oduna yanup her gece bîdâr olur

İbrahim Edhem'i derviş eden aşk durur
Derdine düşen şehin tahtı târumâr olur

Ben de ârı terk edip girdim bu dervîşliğe

Diñmez gözinüñ yaşı aķar işi zār¹⁰⁷⁴ olur

2 Varlık cibālin kesüp dost iline yol ider

Ferhādleyin gözinüñ yaşları pıñar¹⁰⁷⁵ olur¹⁰⁷⁶

3 Ey dilber-i rūḫānī al ķoma işbu cānı

Sevdāña düşeliden dünyā baña dār olur¹⁰⁷⁷

4 Bu yolda cānın viren cānān alur yerine

‘ Aşķı kānında¹⁰⁷⁸ anuñ cān-ile bāzār olur¹⁰⁷⁹

5 Terk it Niyāzī seni bul andan¹⁰⁸⁰ ol sulṭānı

Her kim cānından geķer ol vāşıl-ı yār olur¹⁰⁸¹

-234-

[KENZİ]*

mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün

1 Düşelden derdiñe yoķdur ķarārüm yā Resūlallāh

Her kim senin aşķına düşüyse bī-ār olur (Tatcı, 2015: 421-422).

¹⁰⁷⁴ aķar işi zār: yanar içi nār, *NMD*.

¹⁰⁷⁵ pıñar: bīmār, *NMD*.

¹⁰⁷⁶ Bu beyt *NMD*’de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁰⁷⁷ Bu beyt *NMD*’de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁰⁷⁸ ‘ Aşķı kānında: Aşķ dükkānında, *NMD*.

¹⁰⁷⁹ Bu beyt *NMD*’de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁰⁸⁰ andan: anda, *NMD*.

¹⁰⁸¹ Bu beyt *NMD*’de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

* (*Tatcı, 2006: 242*).

Değiřdüm   ařkuňa dâr u diyârum yâ Resûlallâh

2 Geçürdi¹⁰⁸²   ömrümi sevdâ-yı hüsnuñ nâr-ı firqatle

Benüm âh [u] enîndür ber-güzârum yâ Resûlallâh

3 Görinmez gözüme dâr-ı fenânuñ bâğ [u] bostânı¹⁰⁸³

Senüñ vechüni görmek gül-  izârum yâ Resûlallâh

4 Sevelden zâr [u] ser-gerdân olup   ařkuñla ey Leylâ

Seni cism içre cânımda ararım yâ Resûlallâh¹⁰⁸⁴

5 Saña meftûn olan   uşşâk ile hem-râh olup **Kenzi**

Fedâ olsun yoluñda¹⁰⁸⁵ cümle varım yâ Resûlallâh¹⁰⁸⁶

-235-

[ĤĀFİZ]

mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

59b 1 Ķarîñ-i bezm-i erbâb-ı hevâyam yâ Resûlallâh

Ĥarîm-i kûy-ı Ķurbından cüdâyam yâ Resûlallâh

¹⁰⁸² Geçürdi: Geçirdim, (*Tatçı, 2006: 242*).

¹⁰⁸³ Adı ge en makalede bu beyttten sonra, mecmuada bulunmayan1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

 ü lutfun oldu bâ' is mağfiret glzârına icâd

Lebin dürrünü dermekden medârım yâ Resûla'llâh (*Tatçı, 2006: 242*).

¹⁰⁸⁴ Bu beyt adı ge en eserde 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁰⁸⁵ yoluñda: yoluna, (*Tatçı, 2006: 242*).

¹⁰⁸⁶ Bu beyt adı ge en eserde 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 2 Yeter oldum yeter ğark-âb-1 gird-âb-1 yem-i hierûñ
Ezelden ħazretüñle âşinâyem yâ Resûlallâh
- 3 Ħumâr-1 ħasretüñle dil ħarâb-ender-ħarâb oldı
Meded muĥtâc-1 şahbâ-yı liķâyam yâ Resûlallâh
- 4 Şirâr-1 âteş-i hicrân-ile baġrum kebâb itme
Ki ben pervâne-i şem^ç-i vefâyam yâ Resûlallâh
- 5 Vücûdum tiġ-i ^ç aşķuñla ser-â-pâ çâk çâk olsun
Yolında Ħâfız^ç am muĥliş gedâyam yâ Resûlallâh

-236-

[RÜŞDİ]*

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

- 1 Ey ħabîb-i¹⁰⁸⁷ Ħaķ Muĥammed Muştafâ¹⁰⁸⁸

* ARD (Tunadurur, 2012: 26).

¹⁰⁸⁷ ħabîb-i: resûl-1, ARD.

¹⁰⁸⁸ Şairin divanında 11 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 5 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Biz kime ^ç arz eyleyelim ħalimiz
Sen dururken ey şeh-i luţ u ^ç aţâ

Rûz-ı mahşerde bize raĥm eyleyüp
Yâ şefî^ç u müznibîn eşfei lenâ

Derd-mendiz çaresiz ħaldıķ bize
Merhem-i luţfuñla eyle bir devâ

Luṭf idüp feyzüñ bize kı1 reh-nümâ

2 Saña qalmışdur bizüm aḥvâlimüz

Olmazuz dergâh-ı luṭfuñdan cüdâ¹⁰⁸⁹

3 Sen gerek redd it gerek sen¹⁰⁹⁰ kı1 qabül

İtmezüz biz ğayra aşlâ ilticâ¹⁰⁹¹

4 El bizüm dâmen senüñdür ḥâsılı

Yâ şefî^ç a'l-müzñibîn eřfa^ç ¹⁰⁹² lenâ¹⁰⁹³

5 Kı1 şefâ^ç at **Rüsd**⁷-yi bî-çäreye

Çün¹⁰⁹⁴ kelâmuñ cümle¹⁰⁹⁵ maqḥbül-i Ḥudâ

-237-

[NAZMÎ]*

Sensin ey kân-ı mürüvvet kim seniñ
Ḥařirullâh kim cevâbın ola lâ

Luṭf-ı iḥsân saña qalmıştır saña
Ey şehinşâh-ı ğürüh-ı enbiyâ

Râh-ı Ḥaḫqa sen bize olduñ delîl
Cân u diller yoluña olsun fedâ (Tunadurur, 2012: 26).

¹⁰⁸⁹ *ARD*'de 2. ve 3. beytlerin 2. mısraları takdim-tehirlidir

¹⁰⁹⁰ gerek sen: gerekse, *ARD*.

¹⁰⁹¹ *ARD*'de 3. ve 4. beytler takdim-tehirlidir.

¹⁰⁹² *ARD*'de bu mısra 6. beytin 2. mısrasında yer almaktadır.

¹⁰⁹³ Yâ şefî^ç ü'l-müzñibîn eřfe^ç lenâ: ^ç Arz edip aḥvâlimiz geldik saña, *ARD*.

¹⁰⁹⁴ çün: her, *ARD*.

¹⁰⁹⁵ cümle: oldu, *ARD*.

* ŞND (Bektaş, 2005: 736-737).

- 1 Görinür gözime cemāl-i vişāl
Maṭlabımdur benüm vişāl-i vişāl
- 2 Tıfl-ı dil ders-i ' aşk[1] ezberler
Meşq-i cān levḫa-i mişāl-i vişāl¹⁰⁹⁶
- 3 Kāplamışdur derün [u]¹⁰⁹⁷ bīrūnum
Ġayr qor mı dile¹⁰⁹⁸ ḫayāl-i vişāl
- 4 Naqş olmış¹⁰⁹⁹ cemi' -i eşyāya
Sırr-ı ma' nā-yı Zü'l-celāl-i vişāl
- 5 Oldı mebzül ḫayl-i ' uşşāka
Düşünüp sefere nevāl-i vişāl
- 6 Teşne-i hecri eyledi sīr-āb
Nazmī ser-çeşme-i zülāl-i vişāl

¹⁰⁹⁶ Meşq-i cān levḫa-i mişāl-i vişāl: Meşki levḫ-ı dile mişāl, *MND*.

¹⁰⁹⁷ [u]: ı, *MND*.

¹⁰⁹⁸ Ġayr qor mı dile: Qalbe Ġayrı qomaz, *MND*.

¹⁰⁹⁹ olmuş: olunmuş, *MND*.

[MAḤVĪ]

mef' ūlū / mefā' ilün / mef' ūlū / mefā' ilün

- 60a 1 Ğafletde olan gönlüm gel Ḥaḳḳ'a niyāz eyle
Ḥayretde ḳalan gönlüm gel Ḥaḳḳ'a niyāz eyle
- 2 Bul sendeki ma' nāyı gör 'ālem-i ra' nāyı
Ḳo ziyet-i dünyāyı gel Ḥaḳḳ'a niyāz eyle
- 3 Gel ḳullıḡa bel baḡla 'aşḳ odına cān dāḡla
Sen leyl [ü] nehār aḡla gel Ḥaḳḳ'a niyāz eyle
- 4 Cisminde iken ḳudret rām olmış iken ḳuvvet
El virmiş iken fırsat gel Ḥaḳḳ'a niyāz eyle
- 5 Beñzin güli şolmadan dil söylemez olmadan
Ṭopraḳ göze dolmadan gel Ḥaḳḳ'a niyāz eyle
- 6 Sen tül-i emelden geç bu sehv [ü] zeleden geç
Var **Maḥvī** cedelden geç gel Ḥaḳḳ'a niyāz eyle

[MÜFRED]

mefā' ilün/mefā' ilün/fe' ulün

Du' ādan yād iden cān hazīnem

Cihān dārından imān-ile gitsün

-240-

[FETHİ]

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

I

- 1 Şafā vü şevk u vecd u hāl ü envār-ı ma' ārifden
- 2 Ricāmendüz talebkāruz kerem eyle Kerīmu'llāh
- 3 Likā vü ' aşk u cezbe kıurb-ı esrār-ı haķāyıkdan
- 4 Ricāmendüz talebkāruz kerem eyle Kerīmu'llāh

II

- 1 Tarīķ-i Haķ'da feyzüñ murğ-ı rüha per ü bāl olsun
- 2 Nevāsı bāğ-ı ' aşkuñda anuñ medh-i cemāl olsun
- 3 Otur āşiyāna devha-i vaħdet-i nevāl olsun
- 4 Ricāmendüz talebkāruz kerem eyle Kerīmu'llāh

III

- 1 Kitāb-ı ' aşk-ı Sübhānī oķınsun vird-i rüħānī
- 2 Bilinsün ' ilm-i Rabbānī tıyılsun sırr-ı Yezdānī
- 3 Ölüp **Fethi** kıuluñ fānī vücudı ola Haķķānī
- 4 Ricāmendüz talebkāruz kerem eyle Kerīmu'llāh

[EŞREFOĞLI RŪMÎ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 1 Cānumı 'üryān idüp şaldum bu 'aşq deryāsına
Nā-gehān 'aşkuñ şataşdum dürr-i bī-hemtāsına
- 2 Cān u baş u dīn ü dünyā virdüm aldum derd-i yār
Merhem ol derd oldı ancaq yüregüm yarasına
- 3 'İlm ü 'aql u zühd ü taqvā çün hicāb oldı baña
Küllī sevāddan¹¹⁰⁰ geçüp düşdüm anuñ sevdāsına
- 4 Māsivādan göz yumup gördüm anuñ dīdārını
Kend'özümden el yudum girdüm fenā şahrāsına¹¹⁰¹
- 5 'Ākil ister cennet ü hūr u kuşūr gilmān ola¹¹⁰²

* ERD (Güneş, 1994: 382-383).

¹¹⁰⁰ sevāddan: sevdādan, ERD.

¹¹⁰¹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 3 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Ol fenādan bir fenāya bir fenādan key fenā
Key fenādan şoñra irişdüm anuñ beķāsına

Bir beķādur ol beķā hirgiz fenā irmez aña
'Aqluñı qogıl iresin bu sözüñ ma'nāsına

'Aqlıla 'ışqa girilmez 'ışq 'aqlı maḥv ider

'Aql 'ışkuñ ol sebebden gelimez yuvasına (Güneş, 1994: 382-383).

¹¹⁰² Bu beyt ERD'de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

‘ Āşıkun̄ h̄iç meyli yokdur cennetün̄ na‘ māsına¹¹⁰³

6 Eşrefoğlu Rūmī⁷‘ aşkıdan hoş haber virdi yine¹¹⁰⁴

Müdde‘ inün̄ h̄iç kulağ urma¹¹⁰⁵ kırıda‘ vāsına¹¹⁰⁶

-242-

[NŪRĪ]*

10’lu Hece Ölçüsü

I

60b 1 ‘ Aşkuñla¹¹⁰⁷ cānum bendedür bende

Dil a sulṭān[um] sendedür sende

2 Baña ey mālīk itdigün̄ eyelük

Bilürem kemlik bendedür bende

¹¹⁰³ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

‘ Āşık ol kim göresin dōst yüzini bunda bugün
Mağrūr olma zāhidün̄ ol va‘ de‘-i ferdāsına

Va‘ de‘-i ferdāya köymez ‘ āşık-ı şūrīdeler
Göz kararır düşer irer zülfinün̄ karasına (Güneş, 1994: 382-383).

¹¹⁰⁴ Bu beyt *ERD*’de 11. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹¹⁰⁵ urma: urmaz, *ERD*.

¹¹⁰⁶ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Müdde‘ inün̄ her sözinde var durur niçe ğarāz
Ṭālīb iseñ girme zinhār müdde‘ ī arasına (Güneş, 1994: 382-383).

* AND (Coşkun, 2001: 150).

¹¹⁰⁷ ‘ Aşkuñla: Aşkına, *AND*.

- 3 ‘ Āşık-ı zāram dāyim ağlaram
Baña ol yārüm ħandedür ħande
- 4 Bildüm ol ħāzır ħalbüme nāzır
Bilmezem ħātır ħandedür ħande¹¹⁰⁸
- 5 Ĥaħħ’a bir ġāfil olmasa vāşıl
‘ İlm-ile¹¹⁰⁹ ħāşıl zandadır zanda¹¹¹⁰
- 6 Saña keşf olsa "şemme vechu’llāh"
Ĥande baħarsañ¹¹¹¹ andadır anda¹¹¹²
- 7 **Nūrī** ol şādık-ı ‘ aşħla¹¹¹³ yanık
Dāyimā ‘ aşık zindedür zinde¹¹¹⁴

¹¹⁰⁸ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Fenn-i aşkında māhir ol sen de
Çün kemāl onda fendedir fende (Coşkun, 2001: 150).

¹¹⁰⁹ ‘ İlm-ile: İlmî ve’l, *AND*.

¹¹¹⁰ Bu beyt *AND*’de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹¹¹¹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

İste cānānın gözle sultānın
Tā ki ol cānın tendedir tende

Nefsini ey dil rind-i ma‘ nī kıl
Onda raġbet bil rindedir rinde (Coşkun, 2001: 150).

¹¹¹² andadır anda: ondadır onda, *AND*.

¹¹¹³ ‘ aşħla: aşkınla, *AND*.

¹¹¹⁴ Bu beyt *AND*’de 10. beyt olarak kaydedilmiştir.

[MIŞRÎ]*

müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün

- 1 Dervîş olan ' aşık gerek yolında hem şâdık gerek
Bağrı daği¹¹¹⁵ yanık gerek cân gözleri açuk gerek
- 2 Alçağdan alçağ yürüye toprak içinde çüriye
' Aşğ âteşinde eriyen altun gibi sızmağ gerek
- 3 Zıkr-i Hâğ'a meşğül ola tâ yana yana¹¹¹⁶ kül ola
İsterse kim¹¹¹⁷ mağbül ola tevhide boyanmağ gerek
- 4 İven kişi yol alamaz mağşüdünü tiz bulamaz
Yok olmayan var olamaz varını şarf itmek¹¹¹⁸ gerek
- 5 Dervîşlerün en alçağı buğday içinde burçağı
Bu Mışrî gibi balçığı her bir ayak başmağ gerek

[MIŞRÎ]*

* NMD (Tatçı, 2015: 461).

¹¹¹⁵ daği: anım, *NMD*.

¹¹¹⁶ tâ yana yana: yana yana tâ, *NMD*.

¹¹¹⁷ İsterse kim: Her kim diler, *NMD*.

¹¹¹⁸ şarf itmek: talatmak, *NMD*.

- 1 Ahvâl-i serencâmum bu sâ' ate irince
Diyem saña icmâlin tâ gâyete irince
- 2 Biz beş er idük çıķduķ bir günde yola girdük
Kırķ yılda ere irdük bu şöhbete irince
- 3 Her yañaya çalınduk çok adları taķınduk
Dört tekb̄ri bir kılduk tâ kâmete irince¹¹¹⁹
- 4 Tâ' at bu-imiş el-ħaķ rāhat bu-imiş el-ħaķ
' İzzet bu-imiş el-ħaķ bu ħizmete irince¹¹²⁰
- 5 Keşret idi bir oldu şüret idi seyr¹¹²¹ oldu
Zulmet idi nūr oldu bu āyete¹¹²² irince¹¹²³
- 6 Biñ dört yüz kanad açtum altı yüz daķı koşdum

* NMD (Tatc1, 2015: 531-532).

¹¹¹⁹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Çün kâmet alıp durduk dīvânına el bağlı
Vechini ayân gördük bu hayrete erince (Tatc1, 2015: 531-532).

¹¹²⁰ Bu beyt *NMD*'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹¹²¹ seyr: sır, *NMD*.

¹¹²² Bu beyt *NMD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹¹²³ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Çün cān ile bir idik ebdān ile dağıldık
Āhir ki deme erdik bu vahdete erince (Tatc1, 2015: 531-532).

Tâ on beşe dek uçdum bu hâlete irince¹¹²⁴

7 Dünyâyı n'ider 'aşık 'uqbâyı n'ider şâdık

Mısrî ola gör ayık sen vuşlata irince¹¹²⁵

-245-

[SİNÂN ÜMMÎ]*

11'li Hece Ölçüsü

61a 1 ' Aceb hayrân oldum ' aşka uyaldan
Yanup püryân oldum ' aşka uyaldan¹¹²⁶

2 Ne aşşı farķ iderem ne hōd¹¹²⁷ ziyânı
Derde dükkân¹¹²⁸ oldum ' aşka uyaldan

¹¹²⁴ Bu beyt *NMD*'de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹¹²⁵ Bu beyt *NMD*'de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

* ÜSD (Bilgin, 2017: 122-123).

¹¹²⁶ Şairin divanında 9 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 5 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Şabr ideyin direm tırmaz bu dilim
Söyler ozan oldum ' aşka uyaldan

Dökülür bu dilden dürr ü cevâhir
Gizli ' ummân oldum ' aşka uyaldan

' İlm-i hikmet-ile tōldı vücūdum
' Ayn-ı ' irfân oldum ' aşka uyaldan

Şalâdur nefesim iĉen ' aşka
Âb-ı hayvân oldum ' aşka uyaldan (Bilgin, 2017: 122-123).

¹¹²⁷ hōd: -, ÜSD.

¹¹²⁸ derde dükkân: külli virân, ÜSD.

3 Kimi eydür deli kimi der uşlu¹¹²⁹
Halka seyrân oldum ʿaşka uyaldan¹¹³⁰

4 Uçup¹¹³¹ rāhat kuşu miñnet uyandı
Söyler ozan¹¹³² oldum ʿaşka uyaldan¹¹³³

5 **Sinān Ümmī** eydür qalmadı hiç¹¹³⁴ ğam
Özge sulţān oldum ʿaşka uyaldan¹¹³⁵

-246-

[MATLAʿ]

fāʿilātün / fāʿilātün / fāʿilātün / fāʿilün

Ey gönül şabr it belāya kıl taħammül itme lec
Çün buyurmuşdur bunu eş-şabr-ı miftāhü'l-ferec

-247-

[EŞREFOĞLI]*

feʿilātün / feʿilātün / feʿilātün / feʿilün

¹¹²⁹ Kimi eydür deli kimi der uşlu: Kim eydür uşludur kim eydür delü, *ÜSD*.

¹¹³⁰ Bu beyt *ÜSD*'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹¹³¹ Uçup: Uçdı, *ÜSD*.

¹¹³² Söyler ozan: Derde dükkān, *ÜSD*.

¹¹³³ Bu beyt *ÜSD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹¹³⁴ hiç: bir, *ÜSD*.

¹¹³⁵ Bu beyt *ÜSD*'de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

* ERD (Güneş, 1994: 247).

1 N'ideyüm şabr idebilsem dil ü cān oda yanar

Velī'āh eyler-isem kevn ü mekān oda yanar

2 Boyadı¹¹³⁶ yeryüzini āh ile zārūm tütüni

Bu inildüm işidüp hūr-ı cinān oda yanar¹¹³⁷

3 Beni vaşluñdan ırağ eyleyüp cennete koma

Bu inildüm zārına cümle cinān¹¹³⁸ oda yanar¹¹³⁹

4 **Eşrefoğlu** yana gör kūy-ı kenārında Hāḡ'uñ

Dimesünler¹¹⁴⁰ Rūmī'ye ibni fülān oda yanar¹¹⁴¹

-248-

[BAHĀYĪ]*

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

1 İ' táb-ı¹¹⁴² la' l-i nābuñdan göñül pür-piç ü táb olmaz¹¹⁴³

¹¹³⁶ boyadı: büridi, *ERD*.

¹¹³⁷ *ERD*'de 2. ve 3. beytlerin 2. mısraları takdim-tehirlidir.

¹¹³⁸ cümle cinān: işbu cihān, *ERD*.

¹¹³⁹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Yā Rabbi firkatüñ adına yanaradı şamu
Niçe yüz biñ per-i pervāne revān oda yanar

Kim ola şem' a yaqīn olmağı da' vā idine
Yine hicrūñ odına cümle cihān oda yanar (Güneş, 1994: 247).

¹¹⁴⁰ Dimesünler: Dimeyeler, *ERD*.

¹¹⁴¹ Bu beyt *ERD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

* ŞBD (Uludağ, 1992: 75).

Bilürsün¹¹⁴⁴ kân-ı âteşden çıkan haçerde âb olmaz

2 Yıkılmaz dil pey-ender-pey çekerken cām-ı âzāruñ¹¹⁴⁵

Bu bezmüñ bāde-nüşı mest olur ammā ħarāb olmaz

-249-

[YŪNUS EMRE]*

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ūlün

1 Benem zārī kılan ol¹¹⁴⁶ yāre karşı

Gönüldeñ cān viren dildāra karşı

2 Giceler şubħa dek ħayrān u mestem

Oturup¹¹⁴⁷ muntazır çün yāre¹¹⁴⁸ karşı¹¹⁴⁹

¹¹⁴² İ'c táb-ı: 'Unnāb-ı, M.

¹¹⁴³ Mecmuada 2 beyti bulunan bu şiir, Şeyhülislām Bahāyī'ye ait 5 beytlik bir şiirdir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

'Aceb mi küştegān-ı kūy-ı dilber bī-ħisāb olsa
Şehīdān-ı belā-yı 'aşħa maħşerde ħisāb olmaz

Şakınsun seng-diller pertev-i ħüsn-i cemālünden
Ki zūr-i táb-ı ħüsne dil degül tağlarda táb olmaz

Bahāyī her ne emreylerse ol şāhenşeh-i ħübān
Ser-i teslīm ü ħāk-i 'acdden ħayrı cevāb olmaz (Uludağ, 1992: 75).

¹¹⁴⁴ Bilürsün: Bilür kim, *ŞBD*.

¹¹⁴⁵ āzāruñ: āzārı, *ŞBD*.

* YED (Tatcı, 2008: 306).

¹¹⁴⁶ ol: şol, *YED*.

¹¹⁴⁷ Oturup: Oluben, *YED*.

¹¹⁴⁸ çün yāre: dīdāre, *YED*.

¹¹⁴⁹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 4 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Seher-gāhın turup zārī kıluram

3 Bugün Manşūr benem ʿ aşkuñ yolında¹¹⁵⁰

Şoyınup¹¹⁵¹ çarh uram ol dāra karşı¹¹⁵²

4 Bugün ğurbetde ƣaldı Yūnus Emre'm¹¹⁵³

Ki ʿ aşƣ[1] sōyledi āġyāra¹¹⁵⁴ karşı¹¹⁵⁵

-250-

[MÜFRED]

mefāʿīlūn / mefāʿīlūn / mefāʿīlūn / mefāʿīlūn

Yaƣīn olmaz ġoreñler ʿ aşık-ı mehcūr [u] şeydāya

El öpmek ārzū itseñ uzaƣdan merħabā dirler

-251-

[DERVİŞ YŪNUS]¹¹⁵⁶

Sanasın bŭlbŭlem ġŭl-zāre karşı

Alaldan cānumı ʿ ışık-ı İlāhī
Benem Mecnūn ġibi āvāre karşı

Cemālŭñ ŧemʿ ine pervāne ġibi
Yakaram per ŭ bāli nāra karşı

Anun ʿ ışıkı ŧarābın nŭŧ idelden
İriŧŭr yŭregŭme yāre karşı (Tatcı, 2008: 306).

¹¹⁵⁰ Bu beyt *YED*'de 7. beyt olarak kaydedilmiŧtir.

¹¹⁵¹ ŧoyınup: Yŭriyŭp, *YED*.

¹¹⁵² ŧairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aŧaġdaki ġibidir:

Bī-çāre bŭlbŭlem dost bahçesinde

Varam virem haber ŧol yāre karşı (Tatcı, 2008: 306).

¹¹⁵³ Bugün ġurbetde ƣaldı Yūnus Emre'm: ʿ Aŧık Yūnus bugün ġurbetde kaldı, *YED*.

¹¹⁵⁴ sōyledi āġyāre: ʿ sōyledŭr dildāre, *YED*.

¹¹⁵⁵ Bu beyt *YED*'de 9. beyt olarak kaydedilmiŧtir.

11'li Hece Ölçüsü

I

- 61b 1 Seyyāh olup şol ʿālemi ararsañ
2 Abdü'l-Ḳādir gibi bir er bulunmaz
3 Ceddi Muḥammed'i eger şorarsañ
4 Abdü'l-Ḳādir gibi bir er bulunmaz

II

- 1 Cümle evlādına yeşil yaraşur
2 ʿAşkı gelür bu cānuma dolaşur
3 Aña mürid olan Ḥaḳḳ'a ulaşur
4 Abdü'l-Ḳādir gibi bir er bulunmaz

III

- 1 **Dervīş Yūnus** çeke levme ğayreti
2 Üstimüze ḥāzır ola himmeti
3 Evliyānuñ ser-çeşmesi güzeli
4 Abdü'l-Ḳādir gibi bir er bulunmaz

-252-

[EŞREFOĞLI RŪMĪ]*

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

¹¹⁵⁶ Bu şiir YED'de yoktur.

* ERD (Güneş, 1994: 296).

- 1 ‘ Aşık-ile ol ‘ aşıkı [hem]¹¹⁵⁷ şıdk-ile ol şadıkı
Maḥbūbidur Ḥālīk’ı Sulṭān ‘ Abdü’l-Ḳādir’ün
- 2 İnkār iden ol eri¹¹⁵⁸ mürşid ider şeytānı
Aşlı durur¹¹⁵⁹ Geylānī Sulṭān ‘ Abdü’l-Ḳādir’ün¹¹⁶⁰
- 3 ‘ Aşık olan Üftāde ıraḳ dimez Bağdād’a
Ḳadrin[i] bilin ziyāde Sulṭān ‘ Abdü’l-Ḳādir’ün¹¹⁶¹
- 4 Eşrefoḡlı ol¹¹⁶² Rūmī dervişlerün mücrimi
Evliyālar¹¹⁶³ sulṭānı Sulṭān ‘ Abdü’l-Ḳādir’ün¹¹⁶⁴

-253-

[LĀ-MEKĀNĪ]*

mef’ülü / mefā’ilü / mefā’ilü / fe’ülün

¹¹⁵⁷ [hem]: –, D.

¹¹⁵⁸ iden ol eri: eyleyen anı, *ERD*.

¹¹⁵⁹ Aşlı durur: Aşlıdur, *ERD*.

¹¹⁶⁰ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 3 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Devlet isterseñ devlet ‘ izzet isterseñ ‘ izzet
İşigünde kıl hizmet sulṭān ‘ Abdü’l-kādirün

Eyleriseñ hizmeti ider saña himmeti
Şoñ nefesde nuşreti sulṭān ‘ Abdü’l-kādirün

Ol cānlarun cānānı derdlülerün dermānı
Evliyālar sulṭānı sulṭān ‘ Abdü’l-kādirün (Güneş, 1994: 296).

¹¹⁶¹ Bu beyt *ERD*’de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹¹⁶² Eşrefoḡlı ol: Bu Eşrefoḡlı, *ERD*.

¹¹⁶³ evliyālar: dervişlerün, *ERD*.

¹¹⁶⁴ Bu beyt *ERD*’de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

* LHD (Tuḡluk, 2001: 207).

- 1 Pāk eyle gönül çesmesini tā turalınca¹¹⁶⁵
Dik dur¹¹⁶⁶ gözünü albüne albün¹¹⁶⁷ göz olunca
- 2 Efkârı o dil destisin ol çeşmeye tıttır
Ol āb-ı şafā-baş-ile bu desti tulinca
- 3 Çün Hā seni derbān-ı der-i hānesi itdi
Dur apuda ayrı oma tā anı bulınca
- 4 Şimdi oma kim şoñra ıarması güç olur
Şeytān çerisi hāne-i albe oyulınca
- 5 Vir aşık evin şāhibine ık aradan sen
Bī-şek gelür ıssı evine sen şavulınca¹¹⁶⁸

-254-

[MİŞRİ]*

mef'ülü / mefā'îlü / mefā'îlü / fe'ülün

¹¹⁶⁵ Mecmuada mahlas beyti bulunmayan bu şiir, Lā-mekānī Şeyh Hüseyin'e aittir.

¹¹⁶⁶ dur: tıt, *LHD*.

¹¹⁶⁷ albüne albün: gönlüne gönlüñ, *LHD*.

¹¹⁶⁸ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Çekdüm bu cihān içre hezār minet u zamet
Ol Pīr-i Hūdā mürşid-i kāmili bulınca

Ey **Lā-mekān**'um ben seni hoş o aradım
Cānumda muīm olduunı tā duyulınca (Tuluk, 2001: 207).

* NMD (Tatcı, 2015: 421).

- 62a 1 Esmā-yı İlahîyye'de bî-ḥad hünürüm var
Her demde semāvāt-ı ḥurūfa seferüm var
- 2 Gönlüm göginüñ yıldızınıñ hîç ' adedi yok
Her burçda benüm biñ güneş [ü] biñ kamerüm var
- 3 ' Ālimlere ebced ḥ' ācesi¹¹⁶⁹ olmaḡ olur ' ār
Alçaḡ görinen ebcede ' ālī nazarum var
- 4 ' Arş-ile semāvāt-ı¹¹⁷⁰ ' ulūmuñ budur¹¹⁷¹ el-ḥaḡ
Hem daḡı zemīninde dūkenmez güherüm var
- 5 Bunuñla bir oldı dem-i ' İsā ile Mıṣrī
Gönlüme daḡı ne gelür[üm] ne giderüm var

-255-

[VEYSİ]*

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

' Abeş söz söyleme fikr-i daḡıḡ it onda bir söyle¹¹⁷²

¹¹⁶⁹ ḥ' ācesi: hocası, *NMD*.

¹¹⁷⁰ ' Arş-ile semāvāt-ı: Arşı vü semāvātı, *NMD*.

¹¹⁷¹ ' ulūmun budur: budur ulūmun, *NMD*.

* VD (Toksa, 1985: 188).

¹¹⁷² Mecmuada 1 beyti bulunan bu şiir, Veysi'ye aittir. Şiir, şairin divanında 8 beytten oluşmaktadır Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Ögütme¹¹⁷³ albũne her ne gelürse āsiyābāsā¹¹⁷⁴

-256-

[NAZMĪ]¹¹⁷⁵

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

1 Bi-amdi'llāh ki itdi Hāzret-i Mevlā baa isān

Beni bu 'ālem-i fānide itdi [ol] kāmīl insān

2 Elümde abz u bat u fet u imsāk izn-i Hā-ile

N'ola dergāhua sürsem cebinüm māhtāb-āsā
apu gördüm felekden yüz çevirdüm āfitāb-āsā

Aılma nāme-ve her gödügün nādāna yanlıdur
Yazılma herkese ey hat-ı reyānum itāb-āsā

Felekden gūimāl-ı gām görüp zār oldılar dāyim
ular kim il sözine uydılar eng ü rebāb-āsā

Başum kūh-ı Bedaān-ı diyār-ı gāmdur ey **Veysi**
ıar hūnnāb-ı eküm pāre pāre la' l-i nāb-āsā

Hücüm-ı derd ü gāmdan bana bir kehfü'l-amān olmaz
Der-i devlet-meāb-ı āaf-ı ālī cenāb-āsā

Mu' ammā-yı kerem fetinde bir mihr-i suenverdür
Elinde hāme-i zerrini olmudur ehāb-āsā

Yenilsün hān-ı ahrında iulsün bezm-i rezminde
Dil-i dūmen kebāb-āsā dem-i a' dā arāb-āsā (Toksa, 1985: 188).

¹¹⁷³ ögütme: unutmā, *VD*.

¹¹⁷⁴ iirin mecmuada bulunan bu beyti iki farklı eserde iki farklı aire ait olarak yer almaktadır. Toplamda üç farklı aire ait olarak gösterilen bu beyt arasında çok az kelime farklılıkları bulunmaktadır. Bu airler: Veysi (17. yy), Urfalı Mehmed evket (19. yy) ve de Osman Nevres (19. yy)'dir. Bu üç airden Veysi, diğer iki airden daha önce hayat sürmü olduğu iin mecmuada bu iir Veysi'ye ait olarak gösterilmitir. Diğer iki aire atfedilen beytler Şu Şekildedir:

Abes söz söyleme fikr-i dakik it onda bir söyle/Ögütme hātırına ne gelirse āsiyāb-āsā (*Karahan, 1991: 48*).

Önün ardın gözet fikr-i dakik it onda bir söyle/Ögütme ağzına her ne gelirse āsiyāb-āsā (*Pala, 2011: 9*).

¹¹⁷⁵ Bu Şiir *ND*'de yoktur.

Celālümnden olur ʿ âlemlere hep rahmet-i Raḥmān

3 Şaḥīḥ olur namāzı baña her kim iḳtidā itse

Benüm ṭāliblere mürşid benüm derdlilere dermān

4 Görür mi kūr-ı māder-zād nūr-ı ſems-i tābānı

Benüm rütbem ne añlar her muḳallid müddeʿî nādān

5 Ṭutup ſavm-ı sivāyı ḳadre irdüm eyledüm bayrām

Bu meydānda benümdür ſimdi **Nazmî** ṭop ile çevgān

-257-

[NÜRÎ]*

8'li Hece Ölçüsü

I

1 Bāğ-ı cemāle çün irem

2 Vuşlat gülin anda direm

3 Ḥaḳḳ'uñ tecellîsin görem

4 Ben Hū direm yā Hū direm

II

1 Gice [vü] gündüz anda da¹¹⁷⁶

* AND (Coşkun, 2001: 122).

¹¹⁷⁶ anda da: ay dede, *AND*.

- 2 Keşretde de vahdetde de
3 Maşşerde de cennetde de
4 Ben Hū direm yā Hū direm

III

- 1 Cümle vücūdumdur bu Hū¹¹⁷⁷
2 Hū ile olmuşdur kamu¹¹⁷⁸
3 Mülk oldu baña çün bu¹¹⁷⁹ Hū
4 Ben Hū direm yā Hū direm

IV

- 1 Ayrılşa cismümden bu cān
2 Yıkılşa bu kevn ü mekān
3 Münkir olursa hep cihān
4 Ben Hū direm yā Hū direm

V

- 1 Āşıklar için¹¹⁸⁰ olsa şūr
2 Bu Nūrī'ye irse sürūr
3 Andan¹¹⁸¹ tecellī itse nūr
4 Ben Hū direm yā Hū direm

-258-

[NAHĪFĪ]¹¹⁸²

¹¹⁷⁷ vücūdumdur bu Hū: vücūdum mū-be-mū, *AND*.

¹¹⁷⁸ Hū ile olmuşdur kamu: Hūy ile dolmuştur kamu, *AND*.

¹¹⁷⁹ çün bu: çünki, *AND*.

¹¹⁸⁰ için: içre, *AND*.

¹¹⁸¹ Andan: Onda, *AND*.

I

- 62b 1 Luṭfı vardır bu 'uşāta ol benüm sultānımuñ
2 Ol var-iken anı koyup ben kime yalvarayum
3 Yüz sürem dergāhuña her rüz [u] şeb cānānımuñ
4 Ol var-iken anı koyup ben kime yalvarayum

II

- 1 Umaram andan ki bize göstere zāt-ı cemāl
2 Mağfıret kıla hemışe cümleye ol Zü'l-celāl
3 Zıkr-i Haqq'ı durma dā'im eyle ey ehl-i kemāl
4 Ol var-iken anı koyup ben kime yalvarayum

III

- 1 Cürmümüz keşretde dā'im aña yok ḥadd ü 'aded
2 Pādışāhdur ḥazretinden dilerüz her dem meded
3 Māsivā Ye'cüc'üne ol eylesün ezkārı sed
4 Ol var-iken anı koyup ben kime yalvarayum

IV

- 1 Ey **Nahıfı** bāb-ı luṭf[ı] fetḥ idüp Haq Ḥazreti
2 Dilerem kim bu gönülden maḥv ide her zulmeti
3 Çün buyurdu āyet-i "lā-taḫnaṭü min-raḫmeti"
4 Ol var-iken anı koyup ben kime yalvarayum

¹¹⁸² Bu şiir *NSD*'de yoktur.

mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

- 1 Ğarîķ-i baħr-i 'iřyān u ħaṭāyam yā Resūlallāh
Velī senden řefā' at müdde' āyam yā Resūlallāh
- 2 Senüñ iřsānuña ħaldı benüm ħālüm mükedderdür
Ki derd-i zenb ü cürme mübtelāyam yā Resūlallāh
- 3 Murādum ħazretüñden bir nigāh-ı ařınā'ıdır
Ķapuñ sâ'illerinden bir gedāyam yā Resūlallāh
- 4 Ħuzūr-ı 'izzetüñde ħadden efzūndur ħuřūrum līk
Ķulıñam muĥliřiñem bī-riyāyam yā Resūlallāh
- 5 Nice ħoyam elümden dāmen-i luṭfuñı řulṭānum
Senüñle vāřıl-ı zāt-ı Ħudā'yam yā Resūlallāh
- 6 Ğubār-ı kuĥl-i çeşm ü cān her řāh u gedā olsa
Nice demdür ħapuñda ħāk-pāyam yā Resūlallāh
- 7 Senüñ mihrüñ hevāsı derd-i 'ařkuñ cānda olduĥca

¹¹⁸³ Bu şiir *şND*'de yoktur.

Murabba^ç-câlis-i şadr şifâyam yâ Resûlallâh

8 Bu **Nazmî** bendeñi şâyeste-i nağd-i vişâl eyle
Faķirem derdmend ehl-i ^çaţâyam yâ Resûlallâh

-260-

[^çABDÜ'L-ĖAY]

8'li Hece Ölçüsü

I

63a 1 Yüz sürdüm ^çâlî dergâha
2 ^çÎnâyet eyle sultânnum
3 Kesile meylimüz câha
4 ^çÎnâyet eyle sultânnum

II

1 Ėuluñ işi kamu ^çişyân
2 Saña lâyıķ olan Ėufrân
3 Umaram luţf-ile ihsân
4 ^çÎnâyet eyle sultânnum

III

1 Kemâl-i re'fete irgür
2 Tamâm-ı rahmete irgür
3 Sarây-ı vaħdete irgür
4 ^çÎnâyet eyle sultânnum

IV

- 1 Bu ‘Abdü’l-ḥay kuluñ her bār
- 2 Kemāl-i ‘acz ider izhār
- 3 oma anı ola bīmār
- 4 ‘Ināyet eyle sultānum

-261-

[ṬĀLĪB]

11’li Hece Ölçüsü

I

- 1 Feth olunca Ḥaḫ’dan yaña yolumuz
- 2 Göñül şükr eyle şükr eyle her zamān
- 3 Açılınca dost bāğında gülümüz
- 4 Göñül şükr eyle şükr eyle her zamān

II

- 1 Ḥaḫ’dan irse ula bir gün sa‘ ādet
- 2 almaz yolda lā-büd olur hidāyet
- 3 İrişince cezbe ile ‘ināyet
- 4 Göñül şabr eyle şabr eyle her zamān

III

- 1 Menāzile merātibe irince
- 2 Ma‘āniyi dürlü dürlü görince
- 3 Dost iline cezbe ile varınca
- 4 Göñül şabr eyle şabr eyle her zamān

IV

- 1 Nūr-ı Haḡ'la Ṭālib ire murāda
- 2 Gide hicāb ḡalmaya hiḡ arada
- 3 Yetişince ol Ḥāzret'den irāde
- 4 Göñül şükr eyle şükr eyle her zamān

-262-

[HÜDĀYİ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 63b 1 "Cāhidū fi'llāh yā ehle'ş-şalāh"
"İnne 'ömre'l-mer'i yemḡī ke'r-riyāh"
- 2 Cennet ehline gerek 'ilm ü 'amel
Lā-cerem uçmaḡa lāzımdur cenāh
- 3 "Yā 'ibāda'llāhi ḡümū vā' budū"
"Ve'z kurūhu fi'l-ḡuduvvi ve'r-revāh"
- 4 'Aḡla baḡma ir tecellī nūrına
Şem'e ḡācet ḡalmaz olduḡda şabāh
- 5 Ey **Hüdāyī**'den naşīhat isteyen

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 395).

Ḥaḳḳ' a ḳul ol bulmaḳ isterseñ felāḥ

-263-

[NİYĀZĪ]*

mef' ūlū / mefā' ilūn / mef' ūlū / mefā' ilūn

- 1 Ḥaḳ' ilmine bu 'ālem bir nūṣḥa imiş ancaḳ
Ol nūṣḥada bu ādem bir noḳṭa imiş ancaḳ
- 2 Ol noḳṭanuñ içinde gizlū nice biñ deryā
Bu 'ālem o deryāda¹¹⁸⁴ bir ḳatre imiş ancaḳ
- 3 Ādem demini her kim bulduysa odur ādem
Yohsa görinen şūret bir gölge imiş ancaḳ
- 4 Bu zevke¹¹⁸⁵ yeler herkes bulmaz veli her nākes
İren anı¹¹⁸⁶ ādemde bir fırḳa imiş ancaḳ
- 5 Kim ol deme buldı yol vaşl oldı Niyāzī ol
Nāci denilen fırḳa bir¹¹⁸⁷ zümre imiş ancaḳ¹¹⁸⁸

* NMD (Tatcı, 2015: 456-457).

¹¹⁸⁴ deryāda: deryādan, *NMD*.

¹¹⁸⁵ zevke: zevki, *NMD*.

¹¹⁸⁶ anı: anā, *NMD*.

¹¹⁸⁷ bir: bu, *NMD*.

1 Bulan özüñi gören yüzüñi

Bir yüzi dağı görmek dilemez

2 Vuşlatda olan hayretde kalan

‘Aqlın diremez kendin bulamaz

3 Her şām u seher odlara yanar

Hem beñzi şolar ağlar gülemez

4 ‘Āşık olagör şādık olagör

Cehd eylemeyen menzil alamaz

5 Meftün olalı mecnün olalı

Bu **Mısrî** dağı ‘aqla gelemes

¹¹⁸⁸ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Meḥ ūlü meḥā‘ ilün meḥ ūlü meḥā‘ ilün

Ādemde olan esrār bu demde imiş ancak (Tatcı, 2015: 456-457).

* NMD (Tatcı, 2015: 444).

- 64a 1 Varlıguñ maḥv eyleyüp meydāna gel
Lā vü illādan geçüp merdāne gel
- 2 Gel ḥaḳīḳat ʿilmini sen de oḳı
Bir ḳadem baş mekteb-i ʿirfāna gel
- 3 Zülmete Hızr-ile gir gevher çıkar
Āb-ı ḥayvāndan içüp hem ḳana gel
- 4 Şerʿī başa tāc idüp İskender ol
Geç otur taḥt-ı dile şāhāne gel¹¹⁸⁹
- 5 Vaḥdetüñ meydāna¹¹⁹⁰ sırrı¹¹⁹¹ var iken
Keşret içre girme sen zindāna gel¹¹⁹²
- 6 Ey Niyāzī baş açuḳ dīvānesin
Nice bir dīvānesin uşlana gel¹¹⁹³

* NMD (Tatcı, 2015: 470).

¹¹⁸⁹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

"Küntü kenzen" sırrını duydunsa ger

Sakla sırrı deme her nādāna gel (Tatcı, 2015: 470).

¹¹⁹⁰ meydāna: meydānı, *NMD*.

¹¹⁹¹ sırrı: seyri, *NMD*.

¹¹⁹² Bu beyt *NMD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹¹⁹³ Bu beyt *NMD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 1 Eş-şalā gelsün gelen meydān-ı 'aşka eş-şalā
Baş u cāna baķmayan merdān-ı 'aşka eş-şalā
- 2 İbn-i Edhem gibi tāc u taķtı¹¹⁹⁴ terk eyleyüp
ķul olan gelsün beri meydān-ı¹¹⁹⁵ 'aşka eş-şalā
- 3 Baķr-i 'aşkuñ çünki her bir ķatresi 'ummān¹¹⁹⁶ olur
Hażmına ķādir olan yārān-ı 'aşka eş-şalā¹¹⁹⁷
- 4 'Āşık-ı şādıkıların bezmine da' vet eylemiş
Bāb açuķ yol toğrudur 'unvān-ı¹¹⁹⁸ 'aşka eş-şalā¹¹⁹⁹
- 5 'Aķlı 'aşkuñ ķaydına bend eyleyenler ķandedür¹²⁰⁰
Gelsün ol dīvāneler dīvān-ı 'aşka eş-şalā¹²⁰¹

* AND (Coşkun, 2001: 47).

¹¹⁹⁴ taķtı: tahti, *AND*.

¹¹⁹⁵ meydān-ı: sultān-ı, *AND*.

¹¹⁹⁶ 'ummān: deryā, *AND*.

¹¹⁹⁷ Bu beyt *AND*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹¹⁹⁸ 'unvān-ı: eyvān-ı, *AND*.

¹¹⁹⁹ Bu beyt *AND*'de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹²⁰⁰ Bu beyt *AND*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹²⁰¹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Tāli' oldu bürc-i nārıda bugün şems-i cemāl

- 6 Ka' be-i vaşla irüp Nürî yolında sa' y ile¹²⁰²
Cânı ihzâr eyledi kurbân-ı¹²⁰³ aşka eş-şalâ

-267-

[NAZMÎ]¹²⁰⁴

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

- 1 Añla sırr-ı vaḥdeti meydāna gel
Maḥv [u] işbâtı koyup vicdāna gel
- 2 Diñle sırruñdan ledünnî dersini
Hızr-ı vaḫt ol mecma'-i 'ummāna gel
- 3 Sırr-ı vaḫdetden oḫurken dersi sen
Olmağıl bu dersden bigāne gel
- 4 Dilde bul āb-ı ḫayâtı Hızr iseñ
Merd iseñ andan çıkar dürdāne gel
- 5 "Ve hüve ma' aḫüm" remzini bildiñ ise
Bunı ta' lim eyle her bir cāna gel

Cism eridip cân yakan sūzân-ı aşka es-salâ (Coşkun, 2001: 47).

¹²⁰² ile: eyle, *AND*.

¹²⁰³ kurbân-ı: kurbânı, *AND*.

¹²⁰⁴ Bu şiir *ŞND*'de yoktur.

6 "Men 'aref" sırrını idrāk eyleyüp
Cânlar içre **Nazmiyâ** cānāna gel

-268-

[MIŞRÎ]*

müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün

- 64b 1 Halk içre bir āyineyem herkes baçar bir ān görür
Her ne görür kendi yüzün ger yaḥşi ger yaman görür
- 2 Medḥ-ile zemmi 'ālemüñ kıymetde bir ḥardal degül
Hār o durur ḥarmānda ol buğdayı qor şaman görür¹²⁰⁵
- 3 Dervīşi Ḥaḫ yaqmıḥ iken anı yaқан sultānı gör¹²⁰⁶
Ḥammām içinde dilberi görmez gözi külḥān görür¹²⁰⁷
- 4 Tıtdı rikābın kāmilüñ¹²⁰⁸ nice salāṭin-i evel¹²⁰⁹
Kāmil olan sultānı gör dervīşi ol sultān görür¹²¹⁰
- 5 Şol cāhil ü nādānı gör örter Ḥaḫ'ı inkār idüp¹²¹¹

* NMD (Tatçı, 2015: 420).

¹²⁰⁵ Bu beyt *NMD*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹²⁰⁶ sultānı gör: sultāna bak, *NMD*.

¹²⁰⁷ Bu beyt *NMD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹²⁰⁸ kāmilüñ: ārifin, *NMD*.

¹²⁰⁹ evel: evvel, *NMD*.

¹²¹⁰ Bu beyt *NMD*'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

Kâmil olan kâmilleriñ¹²¹² her bir sözün bürhân¹²¹³ görür¹²¹⁴

6 Ol dilberüñ Mehdî adı sükker durur halka dadı¹²¹⁵

Mısrî çeker bu miñneti ol rāhat-ı¹²¹⁶ Raḥmān görür¹²¹⁷

-269-

[YŪNUS]¹²¹⁸

5'li Hece Ölçüsü

I

1 Bilmem n'ideyüm

2 'Aşkuñ elinden

3 Kande gideyüm

4 'Aşkuñ elinden

II

1 Diñle zārımı

2 Kōdum 'ārımı

3 Virdüm serimi

¹²¹¹ idüp: eder, *NMD*.

¹²¹² olan kâmilleriñ: olanlar kâmilin, *NMD*.

¹²¹³ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Dedi ulular "levnu mā levnu inā"dan şüphesiz

Kana boyanmış göz hemin Nil ü Fırāt'ı kan görür (Tatçı, 2015: 420).

¹²¹⁴ Bu beyt *NMD*'de 2. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹²¹⁵ halka dadı: hulk u tadı, *NMD*.

¹²¹⁶ rāhat-ı: rāhatı, *NMD*.

¹²¹⁷ Bu beyt *NMD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹²¹⁸ Bu şiir *YED*'de yoktur.

4 ‘Aşkuñ elinden

III

1 Varım vireyüm

2 Ƙadre ireyüm

3 ‘Üryān olayum

4 ‘Aşkuñ elinden

IV

1 Meskenüm dağlar

2 Gözyaşı çağlar

3 Durmaz ƙan ağlar

4 ‘Aşkuñ elinden

V

1 Ƙaddüm yay oldı

2 Bağrum nāy oldı

3 İşüm vay oldı

4 ‘Aşkuñ elinden

VI

1 **Yūnus**’uñ sözi

2 Görinür özi

3 Ƙan ağlar gözi

4 ‘Aşkuñ elinden

- 1 Gönlüm eglenmez meded yâ Rabb bilmem n'eyleyem
Gönlüme eglence vir anuñla gönlüm eglayem
- 2 Gönlümüñ eglencesi zevk-i vişâlüñdür senüñ
Firkatüñle hasretüñle nice gönlüm eglayem
- 3 Gice gündüz ağlaram müştāk olup dīdāruña
Bulmadum bir yār-ı şādık aña derdüm söyleyem
- 4 Dağılır ağlum dem-ā-dem ıalmadı şabra mecāl
Hayrete düşdi gönül ammā ki bilmem n'eyleyem
- 5 Sensin ancak maqşadum ihsānı çok kâdir İlāh
Senden özge dağı kime hasb-i hālüm söyleyem
- 6 Bir delīl-i mürşide muhtācsın 'Abdü'l-hayy hemān
Göstere dīdār-ı Haqq'ı aña rāzum söyleyem

-271-

[İKBĀLİ]

I

- 65a 1 Şermsâr itme Hıdayâ rûz-ı maşşerde beni
2 Hürmetine hâtemüñ yaqdurma dūzaḥda beni
3 Mu‘ terifem ben günâhuma muqırrem cürmüme
4 Enbiyâ vü mürselîn içre hacîl itme beni

II

- 1 Ümmet-i Aḥmed’de benden ‘aşîvü mücrim mi var
2 Müsteḥaḥ zecr-i ‘itâba benden aḥsen ferd mi var
3 Sen ‘inâyet itmez iseñ baña hıç râḥat mı var
4 Enbiyâ vü mürselîn içre hacîl itme beni

III

- 1 Şimdilük İqbâliyâ taldum ‘amîḳ-i ḥayrete
2 Luṭf idüp destümi al yâ Rabb düşdüm kürbete
3 Diler-iseñ қо caḥîme diler-iseñ cennete
4 Enbiyâ vü mürselîn içre hacîl itme beni

-272-

[SEYYİD]

8’li Hece Ölçüsü

I

- 1 ‘Aşık-iseñ dîdârına
2 Gel Allâh’ı zıkr idelüm
3 Şalma bugüni yarına

4 Gel Allāh'ı zıkr idelüm

II

1 Dün ü gün idersin āhı

2 Görürsin gül yüzi māhı

3 'Afv ider cümle günāhı

4 Gel Allāh'ı zıkr idelüm

III

1 Tevhīd kālīni hāl eyler

2 Seni muḩarreb ḩul eyler

3 Gönülden ḩaḩḩ'a yol eyler

4 Gel Allāh'ı zıkr idelüm

IV

1 Bu dünyā fānīdür fānī

2 Vaşl-ı ḩaḩ idegör cānı

3 Budur mü'minün ĩmānı

4 Gel Allāh'ı zıkr idelüm

V

1 **Seyyid'**ün nuḩḩı ḩaḩ sözi

2 ḩaḩḩ'a mir'āt olmış özi

3 Zıkr-ile açılur cān gözi

4 Gel Allāh'ı zıkr idelüm

[MIŞRÎ]*

müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün

- 1 Devrân odur kim devrini devr-i felek bilmez ola
İnsân odur kim sırrını ins ü melek bilmez ola
- 2 Merkeb izinde şu görüp deryâyı gördüm şanma sen
Deryâ odur kim kaç rını aşlâ semek bilmez ola
- 3 Âdem odur kim nâr¹²¹⁹ ola hem mâ u hem zem 'ân ola
Hayvândan ol eğal durur nân u nemek bilmez ola
- 4 Kâmil odur kim aç şusuz çok çok emek çekmiş ola
Nâkış o çigdür bunda kim hergiz emek bilmez ola
- 5 Her bir nebî her bir¹²²⁰ velî zilletle irdi menzile
Mışrî'ye sögsün şol ağız Allâh demek bilmez ola

[MIŞRÎ]*

* NMD (Tatc1, 2015: 541).

¹²¹⁹ nâr: nân, *NMD*.

¹²²⁰ bir: -, M.

* NMD (Tatc1, 2015: 509-510).

- 65b 1 ' İlim baħr [u] vücūd eşdāf anuñ dürdānesiyem ben
Ma' ārif kenz [ü] dil vaşşāf anuñ vīrānesiyem ben
- 2 Benüm ' ilmüm atında müctehidler ' āciz oldılar
Velī ' ilm-i İlāhī'nüñ deli dīvānesiyem ben
- 3 Birer hāle cihānuñ halkı bir bir rāzı oldılar
Benüm bir hāle meylüm yok Hā'uñ bilmem nesiyem ben
- 4 Bi-küllī ' ālemüñ halkı bilürler bende bir derd var
Bilinmez sevdigüm kimdür nenüñ mestānesiyem ben
- 5 Egeri şuretā āħirde geldüm ' ālem-i mülke
Ne māzīyem ne müstabel her ānuñ anasıyam ben¹²²¹
- 6 Ne Mırı'yem ne Mehdī'yem ne ' İsa'yam ne insānam
Bu yanan dā 'imī şevuñ¹²²² velī pervānesiyem ben¹²²³

¹²²¹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Yitürdüm benliğim benlik bana hak benliğindedir

Tekellümde hitāb-ı gıybetin kārhanesiyim ben (Tatcı, 2015: 509-510).

¹²²² şevuñ: şem' in, *NMD*.

¹²²³ Bu beyt *NMD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

1 Derde dermān ister-iseñ derde ir
Yine dertdür 'āşıkuñ dermānı bil

2 Cāna cānān ister-iseñ pīre ir
Eger mürşidsiz irilmez şöyle bil¹²²⁵

3 Mürşide ir gözle sözüñ cān-ile
Nuḫkumı fehm eyleyüp esrār bil

4 Nūr-ı Hāḫḫ'ı görmek isterseñ eger
Aña mazhar kāmili insānı bil

5 Niçeler şeyḫini görüp bilmedi
Ġāfil olma pīrini merdāne bil

¹²²⁴ Bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

¹²²⁵ Bu mısranın vezni kusurludur.

1 Derdüme dermân eyle ey Raḥmân

Olmışam sūzân kı1 vaşluñ iḥsân

2 ‘Aşkuñla bu cān olupdur giryān

Derd-ile bir ān bulmadum emān

3 ‘Aşkuñla bir ān müşādif olan

Terk ider hemān yolında ol cān

4 Cānuma cānān sensin ey sulṭān

Luṭf-ile iḥsān eylegil her ān

5 Cümle ‘āşıkān derdüñle giryān

Fazlī kıl hemān vaşluña ḥayrān

-277-

[NİYĀZĪ]*

14’lü Hece Ölçüsü

66a 1 Ey ṭarīḳat erleri ey ḥaḳīḳat pirleri

Bir nişān¹²²⁶ virüñ baña ol bī-nişān ḳandedür

* NMD (Tatcı, 2015: 413).

¹²²⁶ nişān: haber, NMD.

- 2 andedür dostuñ ili ande açılır güli
Dost bāğçesi bülbüli gül-i andān andedür
- 3 Aradum baħr u berri bulmadum ben bu sırrı
Cism ü cāndan içeri gizlü sulān andedür
- 4 Bildüm ki cān tendedür ten cān-ile zindedür
Ammā n'idem bilmedüm cāna cānān andedür
- 5 Niyāzi'ye cān olan sırrında sulān olan
Dīn ü hem īmān olan ol bī-mekān andedür

-278-

[NİYAZI]*

14'lü Hece Ölçüsü

- 1 Ey gönül gel ağlama zārī zārī inleme
Pīrden aldum aberi ol bī-niān sendedür
- 2 Sendedür dostuñ ili sende açılır güli
Söyler bu cān bülbüli gül-i andān sendedür
- 3 Gezme gel baħr u berri kendüñde iste sırrı

* NMD (Tatc1, 2015: 413-414).

Cism ü cāna hüküm iden gizlū sulṭān sendedür

- 4 Añladuñsa sen seni bildüñse cān u teni
Ġayri ne var ey göñül cāna cānān sendedür
- 5 Ten taḥtīdur bu cānuñ cān taḥtīdur cānānuñ
Ey Niyāzī şübhesiz ol bī-niṣān¹²²⁷ sendedür

-279-

[MIŞRĪ]*

fā' ilātūn / fā' ilātūn / fā' ilātūn / fā' ilūn

- 1 İki қаşuñ arasında çekdi ḥaṭṭ-ı istivā
"Alleme'l-esmā" yı ta' līm itdi ol ḥaṭṭdan Ḥudā
- 2 Zāt-ı ' ilme Muṣṭafā esmāya Ādem'dür emīn
İkisinden zāhir olmışdur ' ulūm-ı enbiyā
- 3 Zāt [u] esmā vü şıfāt ef' āl ü āṣār cümleten
Her zamānda bir velīnūñ vechine bunlar ziyā¹²²⁸

¹²²⁷ bī-niṣān: bī-mekān, *NMD*.

* *NMD* (Tatcı, 2015: 370-371).

¹²²⁸ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Secde eyle Ādem'e ta kim Hak'a kul olasın
Eden Ādem'den ibā' Hak'dan dahi oldu cüdā (Tatcı, 2015: 370-371).

4 "Kenz-i lâ-yefnâ" 'yı bilmez andedür illâ faır¹²²⁹

Bar-i bî-pâyânı bulmaz etmeyen terk-i sivâ

5 Şûretâ gördiler Allâh diyeni olmuş faır¹²³⁰

Şandılar Allâh fairdür kendilerdür aniyâ¹²³¹

6 ande bulır Ha'ı inkâr eyleyen bu **Mıır**'yi

Zâhir olmuşken yüzinde nûr-ı zât-ı Kibriyâ¹²³²

-280-

[FETHİ]

10'lu Hece Ölçüsü

66b 1 Ey Rabb [ü] Ramân eylegil dermân

almasun virân bu dil-i nâlân

2 Hecr-ile ben de aldum efkende

Vaşluñı sen de baña it ihsân

¹²²⁹ Bu beyt *NMD*'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹²³⁰ Bu beyt *NMD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹²³¹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Ravza-i hadrâyı bilmez Hızr'a yoldaş olmayan
Âb-ı hayvânı bu zulmü görmeyenler sandı mâ

Bil ki seddeyn iki kaş İskender ortasındadır

Cem' i cemü'l cem ile feth oldu ebvâb-ı Hudâ (Tatcı, 2015: 370-371).

¹²³² Bu beyt *NMD*'de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

3 Ad u şanum giydüm sulţānum

Yoluña cānum ideyüm  urbān

4 Ba masun  ale irg r a vāle

Bezm-i vişāle muntazır bu cān

5  apuña geld m zāriler  ıldum

 u umı bild m eylegil  ufrān

6 Feyz-i S bhān  olsa erzān 

 ul iken anı eyler  al şan

7 **Feth ** misk ne g n l  ang ne

 albi derdine sen eyle dermān

-281-

[FENĀYĪ  ALVETĪ]

16'lı Hece  l s 

1  Aşık ları  andān iden Sināniler dirler bize

Se erlerde e gān iden Sināniler dirler bize

2 Giyer z k hne palāsı siler z g n lden pası

Altun ider dil nu ası Sināniler dirler bize

3 Farḳ içinde bulduḡ farḳı hem bulan bâṭınî zevḳı

Gâhî cem‘ eylerüz ‘ aşḳı Sinânîler dirler bize

4 Ṭarîḳat bir yerden gelür cümlesi bir yere varur

Âyîn-i Sinânî yürür Sinânîler dirler bize

5 Bulduḡ fenâ-ender-fenâ bekâ içindedür liḳâ

Fenâyi Ḥalvetî ednâ Sinânîler dirler bize

-282-

[NİYÂZÎ]*

mef‘ülü / mefâ‘ilü / mefâ‘ilü / fe‘ülün

1 Ey bülbül-i şeydâ yine efḡâna mı geldün

‘Azm-i gül idüp zâr-ile sen yana¹²³³ mı geldün

2 Pervâne gibi âteşe dâ’im cân atarsın

Evvelde bu ‘aşḳ odına sen yana mı geldün

3 Yaḡmur gibi yaḡarsa belâ sen¹²³⁴ baş açarsın

Cân virmege dost yolına ḳurbâna mı geldün¹²³⁵

* NMD (Tatcı, 2015: 459-460).

¹²³³ sen yana: giryâna, *NMD*.

¹²³⁴ sen: -, M.

4 Vech-i eḫadiyyet ki ŧu eŧyāda görülmüŧ¹²³⁶

Bu keŧrete ancaḫ anı seyrāna mı geldüñ¹²³⁷

5 Bir kimse senüñ olmadı hiç zārīña¹²³⁸ maḫrem

Bilmem bu cihān içine bir dāne¹²³⁹ mi geldüñ¹²⁴⁰

6 Bu ḫaste Niyāzi'ye ŧifā remzin idersin

Derde düŧenüñ derdine dermāna mı geldüñ¹²⁴¹

-283-

[HİMMETİ]*

mefā'ülün / mefā'ülün / fe'ülün

I

- 67a 1 İlähî zülmet-i cürm ile ḫoldum
2 Nedāmet eyledüm estaḫfiru'llāh
3 Uyup ŧeyḫāna nefsime ḫul oldum
4 Nedāmet eyledüm estaḫfiru'llāh

¹²³⁵ ŧairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aŧağıdaki gibidir:

Her ŧey çalıŧır bir sıfatı eyleye mā' mūr
Sen cümle sıfat ilini vīrāna mı geldin (Tatcı, 2015: 459-460).

¹²³⁶ görülmüŧ: görünmüŧ, *NMD*.

¹²³⁷ Bu beyt *NMD*'de 5. beyt olarak kaydedilmiŧtir.

¹²³⁸ zārīña: rāzına, *NMD*.

¹²³⁹ bir dāne: yek-dāne, *NMD*.

¹²⁴⁰ Bu beyt *NMD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiŧtir.

¹²⁴¹ Bu beyt *NMD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiŧtir.

* BHD (Tapsız, 1995: 114).

II

- 1 Eger kılmaz iseñ yâ Rabb çâre
- 2 Yürekde oñulur mı böyle yâre
- 3 uluñ apuñı oyup ande vara
- 4 Nedâmet eyledüm estağfiru'llâh¹²⁴²

III

- 1 Benüm  işyâñımuñ pâyâñı yoğdur
- 2 Bilürem rağmetüñ deryâsı çoğdur
- 3 Uşâta¹²⁴³ bâb-ı gufrânuñ açığıdur
- 4 Nedâmet eyledüm estağfiru'llâh

IV

- 1 Günehden her ne kim yâ Rabb kıldı
- 2 Peşimân oluben cürmüni bildi
- 3 Diyerek **Himmeti** apuña geldi
- 4 Derüni tevbelere¹²⁴⁴ estağfiru'llâh

-284-

[MIŞRİ]*

mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

- 1 Elâ ey mürşid-i  âlem haber vir  ilm-i Mevlâ'dan

¹²⁴² *BHD*'de 2. ve 3. bendler takdim-tehirlidir.

¹²⁴³ Uşâta:  İşyâna, M

¹²⁴⁴ Derüni tevbelere: Nedâmet eyledüm, *BHD*.

* NMD (Tatcı, 2015: 501-502).

Elā ey ma' nā-yı Ādem haber vir remz-i esmādan

2 Ne sırdur Ādem ü Havvā ne sırdur ' alleme'l-esmā

Ne sırdur Sidre vü Tūbā haber vir ' arş-ı ā' lādan

3 Nedür dillerdeki ' ilmeyn nedür hem remz-i Zü'l-ķarneyn

Ne yirdür mecma' ü'l-bahreyn haber vir Hızır [u] Mūsā'dan

4 Ne yirdür merkez-i ednā nedür yā halka-i vusṭā

Bilinmez devre-i Kübrā haber vir sen bu şugrādan¹²⁴⁵

5 Kimüñdür feyz u hem ihyā ne sırdur hem-dem-i ' İsā

Nedür Meryem'deki deryā haber vir dürr-i yektādan

6 Nedür Qur'an' uñ esrārı nedür esrāruñ envārı

Nedür Mehdī'nüñ eṭvārı haber vir sırr-ı esrārdan

7 Nedür **Mıṣrī** nedür Ken' ān Selīm kimdür ya kimdür ān

Haber virdi bunu Qur'an haber vir seb' -i ķurrādan

¹²⁴⁵ NMD' de 4. ve 5. beytler takdim-tehirlidir.

67b

-285-

[HİMMET]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 68a 1 Genc-i 'aşkı ister-iseñ dil-i vîrānda ara
Hızrveş āb-ı hayātı zulmet-i tende ara
- 2 Rāh-ı Hakk'a seni irşād eyleyen ma' nāyı bul¹²⁴⁷
Ādem-i ma' nāyı ṭālib kāmīl insanda ara
- 3 "'Alleme'l-esmā" rumūzın "men 'aref" sırrın daḥı
Aramaḡ¹²⁴⁸ şānuñda¹²⁴⁹ ise ehl-i 'irfānda ara¹²⁵⁰
- 4 Her ḡacerde gevher olmaz ma' den olmaz her tūrāb
Zāhidā gir baḡr-i 'aşḡa dūrri 'ummānda ara¹²⁵¹

¹²⁴⁶ Mecmuanın bu sayfasında Arap alfabesi harfleri ve bu harflerin ebced hesabına göre sayı değerleri yazılmıştır. Bu harfler ve sayıların altında da Arapça ve nesir olarak *Hatm-i Hâcegân* duası bulunmaktadır. Hatm-i Hâcegân, Nakşibendi tarikatına mensup kişilerin tarikat ayinlerine verdikleri addır. "*Hatm-i Hâcegân tarikat silsilesinde yer alan ricalin isimlerinin saygı ile okunup yâd edilmeleri demektir. Bu arada bazı sureler ve Kur'an ayetleriyle dua ve salavat, tevhit ve lafza-i celal zikri de icra olunur.*" (Atalan, 2016: 142-143). Bu dua için bk. Ekler, fotoğraf, 5.

* BHD (Tapsız, 1995: 49).

¹²⁴⁷ bul: gör, BHD.

¹²⁴⁸ Aramaḡ: Añlamaḡ, BHD.

¹²⁴⁹ şānuñda: şānuñdan, BHD.

¹²⁵⁰ Bu beyt BHD'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

5 On sekiz¹²⁵² biñ ‘ālemi geşt eyleseñ bulmaq muḥāl

Seni yoḡdan var iden Mevlā’yı var sende ara¹²⁵³

6 Tālib-i Mevlā olup her kişiden **Himmet** dile

Ġāfil olma maṭlabı var sırr-ı Qur’ān’da ara

-286-

[DERVİŞ ‘OŞMĀN]

mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün

1 İdelden zıkr ile ülfet gönülde iftiḥārum var

‘Alī’nün sırrıdur irdüm elümde Zü’l-fikārum var

2 Gelün sa‘y-ı belīġ ile irün tevḥīd-i iḥlāsa

Ṭuruñ meydān-ı ‘aşq içre size gevher-niṣārum var

3 Hudā luṭf eyleyüp kıldı Ḥabīb’i silkine sālīk

Bugün bāzār-ı ‘aşq içre benüm bir özge kārūm var

4 Aḳıdup gözyaşın ṭurma yanup nār-ı firāḳ-ile

Nühās-ı ḳalbi ḳāl eyler gel imdi ḥoş ‘ıyārūm var

¹²⁵¹ Bu beyt *BHD*’de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹²⁵² Bu kelimededen sonra *BHD*’de "ḥacerde" kelimesi yer almaktadır.

¹²⁵³ Bu beyt *BHD*’de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 5 Derūnī **Dervīṣ** ‘**Oṣmān** sen ṭaleb kıl vaṣl-1 dildārı
Anuñ-içün gice gündüz firāk-1 āh u zārūm var

-287-

[SEYYİD HÜSEYİN HĀLVETİ]

8’li Hece Ölçüsü

I

- 1 Mevlām seni seven kiṣi
2 Āh [u] vāhdur anuñ iṣi
3 Gice gündüz hem yoldaṣı
4 Zıkr ü fikrūñ olur aña

II

- 1 Gāhī ağlar ḥazīn ḥazīn
2 Gāhī yavı kıılır özin
3 Gāhī yire sürüp yüzün
4 Yeri külhān olur aña

III

- 1 Şālihlere muḥıbb olur
2 Kāmıllere meced olur
3 Kādemlere türāb olur
4 Muṭī^c olur nefsi aña

IV

- 1 **Seyyid Hüseyin Hālveti**

- 2 Uzun ola dost vuşlatı
3 Her kim alur er himmeti
4 Naşīb olur rü'yet aña

-288-

[FETHİ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

- 68b 1 Gerçi vardur 'ālem içre çok ʔarīkat līk ben
2 H̄alvetīyem [H̄alvetīyem] H̄alvetīyem H̄alvetī
3 ʔutmuşam ben rāh-ı H̄akk'ı her ne dirseñ söyle sen
4 H̄alvetīyem [H̄alvetīyem] H̄alvetīyem H̄alvetī

II

- 1 Pīşivā-yı muḳtedāmuzdur Muḫammed Muştafā
2 Vāsīʔa mābeynimüzde ol ' Alī el-Murtażā
3 ʔapudan girdi meşāyih şehr-i ' ilme ' ārifā
4 H̄alvetīyem [H̄alvetīyem] H̄alvetīyem H̄alvetī

III

- 1 Kārımız ezkār-ı H̄akk'dur sırran u cehren hemān
2 Cehdimüz sırr-ı ʔarīḳi eylemek durur ' ayān
3 Sırr-ı vuşlat eyleyince bu vücūdumı nihān
4 H̄alvetīyem [H̄alvetīyem] H̄alvetīyem H̄alvetī

IV

- 1 **Fethiyā** sen irmiş idūñ ol ʔariḳūñ ehline
- 2 Nūr idüp ehl-i ʔariḳi çekmiş idi nūrına
- 3 Raḫmet olsun ol ʔazizūñ sırrına vü rūḫına
- 4 Ḫalvetiyem [Ḫalvetiyem] Ḫalvetiyem Ḫalveti

-289-

[EŞREFOĞLI RŪMİ]*

fāʕilātün / fāʕilātün / fāʕilātün / fāʕilün

- 1 Yüregime dost derdi urdı dürlü yaralar
Kim ʔabībler aña kılmaz¹²⁵⁴ ne devā ne çāreler
- 2 İllā olur dost vaşlı aña dermān-ı ʔabīb
Andan özge her ne kılsam yüregümi yaralar
- 3 Kim ezel güninde şāḫ maḫrem-i esrār ise
Ḫāldaşımdur rāzdaşımdur gelsün ol āvāreler
- 4 El ʔutuşup gidelüm dostdan yaña¹²⁵⁵ ive ive
Bizi bunda aldamasun işbu aḫū¹²⁵⁶ ʔaralar

* ERD (Güneş, 1994: 243-244).

¹²⁵⁴ kılmaz: bilmez, *ERD*.

¹²⁵⁵ yaña: -, *M*.

¹²⁵⁶ aḫū: aḫlar, *ERD*.

5 'İlmine mağrūr olanlar aldı ' adan bī-naīb

' Aıuñ bir lem' asına irmez ol bī-āreler¹²⁵⁷

6 İllā görmez anı bu ten gözi cān gözi gerek

Cān gözin açmağā bir mürid atına varalar¹²⁵⁸

7 Erefoğlı Rūmī⁵ye ger orsalar¹²⁵⁹ dost andedür¹²⁶⁰

Diye yir gök ' Ar [u] Kūrsi¹²⁶¹ otolu yer¹²⁶² aralar¹²⁶³

-290-

[SĀMĪ]*

mef' ūlū / fā' ilātū / mefā' ilū / fā' ilūn

69a 1 ūretde geri zerre-i imkān olan bizüz

Ma' nīde āfitāb-ı dırasān olan bizüz

¹²⁵⁷ airin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 3 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aağıdaki gibidir:

' Ālīdür ' i meclisi bī-derd olanlar iremez
Gōñli bī-derdūñ atıdur anki senk-i ħāreler

' Āı-ı ūrīdeler ūrīde eydā oluben
a gibi gōñüllerini yuma muma dōndereler

Dōst derdile hemīše tene-dil olanları
Dōst valı erbetile dā'imā uvaralar (Güne, 1994: 243-244).

¹²⁵⁸ Bu beyt *ERD*'de 10. beyt olarak kaydedilmitir.

¹²⁵⁹ ger orsalar: orarısañ, *ERD*.

¹²⁶⁰ *ERD*'de 6. ve 7. beytler takdim-tehirlidir.

¹²⁶¹ kūrī: kūr, *ERD*.

¹²⁶² otolu yer: otoludur her, *ERD*.

¹²⁶³ Bu beyt *ERD*'de 9. beyt olarak kaydedilmitir.

* MSD (Kutlar, 2017: 322).

2 Bî-ḥarf cism-i¹²⁶⁴ yâr ile itdük mükâleme

Râz-âşinâ-yı nükte-i ʿ irfân olan bizüz

3 Gerden-be-tavḳ-ı silsile-i zülf-i dil-berüz

Deşt-i cünûn-ı ʿ aşḳda bÿyân olan bizüz

4 Huşyâr olmazuz hele tâ rûz-ı rustehîz

Mestâne-i mey-i leb-i cânân olan bizüz

5 Ol ḳatreyüz ki farḳ-ı çekîdeyle¹²⁶⁵ ʿ aşḳdan

Sâmî mürûr-ı vaḳt-ile ʿ ummân olan bizüz

-291-

[SÂMÎ]*

fâʿ ilâtün / fâʿ ilâtün / fâʿ ilâtün / fâʿ ilün

1 Kişver-i ʿ aşḳuñ şeh-i şâhib-ḳırânıdur gönül¹²⁶⁶

¹²⁶⁴ cism-i: çeşm-i, *MSD*.

¹²⁶⁵ çekîdeyle: çekîde ile, *M*.

* *MSD* (Kutlar, 2017: 342-343).

¹²⁶⁶ Mecmuada sadece matlaʿ beyti bulunan bu şiir, Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî'ye ait 10 beytlik bir şiirdir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Katresinde nice deryâlar nihân-ender-nihân
Evvelîn mevc-i muhî-i bî-nişânîdür gönül

Bâʿ-ı bismi'llâh bed'-i kâf ü nûna noktadır
Merkez-i pergâr-ı sırr-ı kün fe-kânîdür gönül

Noktasında maʿ nî sebʿ a'l-mesânî muhtefî
Şerh-i metn-i heft-cild-i âsmânîdür gönül

Ceyş-i endūhuñ re'îs-i kârbânıdur¹²⁶⁷ gönül

-292-

[SĀMĪ]*

mefā'ilün / fe'ilâtün / mefā'ilün / fe'ilün

- 1 Dü nīm olursa da ten dilde ārzū birdür
Dü reng ise gül-i ra' nā ' aceb mi bû birdür
- 2 Gönül ħarāb-ı mey-i bî-ħodî-i vaħdetdür
O bezmgāhda kim sākî vü sebû birdür
- 3 Netice ' ayn-ı muḳaddem ḳaziyye ħod ma' lūm
Bu ders-ħānede ma' nā-yı güft [ü] gū birdür

Mahrem-i halvet-serāy-ı perde-i ilhāmdur
Şāhid-i gaybun Nedīm-i nükte-dānıdur gönül

Cür' ası hāk ü habābı nuh-kıbāb-ı çār-tāk
Sāgar-ı ser-şār-ı bezm-i lâ-mekānıdır gönül

Devr-i eflāke nuhustîn-nokta-ı pergārdur
Hāme-i sun' un süveydā-yı lisānıdur gönül

Perveriş-yāb-ı fürūg-ı āftāb-ı ' aşk olur
Gevher-i hūnîn-i dāg var ise kânıdur gönül

Nahl-i āh-ı âteşîn-bār-ı zemîn-i sīneye
Tohm-ı pür-neşv ü nemā-yı cāvidānıdır gönül

Kāf-ı istignā-yı ' aşk ü evcgāh-ı himmetün
Sāmiyā ' ankā-yı vālā-āşyānıdur gönül (Kutlar, 2017: 342-343).

¹²⁶⁷ kârbânıdur: kârvânıdur, *MSD*.

* *MSD* (Kutlar, 2017: 309).

- 4 Nigāh-ı ehl-i ḥaḳīḳatde rā'ı̄vü mer'ı̄
Bilürsen āymeyi eyle rü-be-rü birdür
- 5 Girıve-gerd-i ḥilāf olma reh-rev-i şıdḳ ol
Ṭarīḳ-i 'aşḳ-ı İlähı̄'de cüst [ü] cü birdür
- 6 Ḥaşır-pāre-i zillet-be-düş-ı tecrīdüñ
Yanında çın-i cebın ile ser-fürü birdür
- 7 Kemāl-i 'aşḳ ile ol hüş-der-dem-i tevḥīd
Nefes hezār ise de **Sāmiyā** gelü birdür

-293-

[SĀMĪ]*

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

- 69b 1 Dilimüz meş' al-i fānūs-ı sürür eylemişüz
Rüz(i)gār-ı ğamı şad merḥale dūr eylemişüz
- 2 Olmazuz ḥ'āste-i zıver-i dehr-i bed-vaz'
Künc-i kāşāne-i miḥnetde ḥuzūr eylemişüz
- 3 Eşki rızān idelüm dāmen-i 'işyānımuza

* MSD (Kutlar, 2017: 320).

Åh kim resm-i ʿ ibādetde kuşūr eylemişüz

4 Revzen-i Tūr gibi āyīne-i dīdemüze
Pertev-i hūsnūñ-ile mehbiṭ-i nūr eylemişüz

5 Zāhidā rind-i ḥarābatı görüp ʿ ayb itme
Bāde-i vaḥdet ile terk-i şuʿūr eylemişüz

6 Leşker-i ḥayl-i müjeñ şaf-ı sipāh-ı āfet
Dil-i vīrānemüzi vādī-i şūr eylemişüz

7 Bilmezüz maʿbed-i zühhād ü kilīsā **Sāmī**
Çekmege derd ü ğam-ı ʿ aşkı zuhūr eylemişüz

-294-

[SĀMĪ]*

mefāʿilün / feʿilātün / mefāʿilün / feʿilün

1 Dile ḳavāfil-i ʿ aşḳ-ı Hudā gelür görünür
Ġubār-ı sürme-i şavt u şadā gelür görünür

2 ʿ İzār-ı yāre ḥaṭ-ı müşkbār¹²⁶⁸ gelür görünür

* MSD (Kutlar, 2017: 312-313).

¹²⁶⁸ müşkbār: müşksa, *MSD*.

Kenāra mevce-i ʿanber-nümā gelür görünür

3 ʿAraḡ-feṣān leb-i dil-dārdan şıķıldıḡca
Mey-i sefidde reng-i ḡayā gelür görünür

4 Kirişme-der-baḡal-i şerm iken o ḡamze-i şūḡ
Neşāt-ı bāde-i ḡatır-güşā gelür görünür

5 Olursa elde eger dūr-bīn-i şīşe-i mey
Ne deñlü dūr ise dilde¹²⁶⁹ şafā gelür görünür

6 Nühüfte eyleme ḡüsnüñ niķāb-ı naḡvetden
Şaķın şaķın ḡaṡuñ ey bī-vefā gelür görünür¹²⁷⁰

7 Surādıķāt-ı ʿademden mişāl-i zıll-i ḡayāl
Hezār şüret-i hesti-nümā gelür görünür¹²⁷¹

8 Derün-ı maḡzen-i tārīk-i dilde gevher-i dāḡ
Şikāf-ı zaḡm-ı tenümden ziyā gelür görünür¹²⁷²

9 Yüki cevāhir-i mazmün yem-i maʿāniden

¹²⁶⁹ dilde: dilden, *MSD*.

¹²⁷⁰ Bu beyt *MSD* de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹²⁷¹ Bu beyt *MSD* de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹²⁷² Bu beyt *MSD* de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

Sefîne-i ğazelüm **Sâmiyâ** gelür görünür

-295-

[SÂMÎ]*

mef'ûlü / mefâ'îlü / mefâ'îlü / fe'ûlün

- 70a 1 Şâhib-nazar ârâyiş-i güftâra yapışmaz
Ma' nâ görür a' mâ gibi dîvâra yapışmaz
- 2 Her kârda ' âķil gözedür semt-i sühûlet
Engüş-t-i ħired ' uķde-i düşvâra yapışmaz
- 3 Ceyb-i felegi pençe-i âh-ı dil ider çāk
Ferhād gibi dâmen-i kühsâra yapışmaz¹²⁷³
- 4 Her dânesi engürdan olsa yine rindân
Çün dest-i riyâ sübĥa-i ezkâra yapışmaz¹²⁷⁴
- 5 Cüyâ-yı cemâl-i eĥadiyyet çü şikem-ĥ'âr
Cennetde bile ni' met-i bisyâra yapışmaz¹²⁷⁵

* MSD (Kutlar, 2017: 323).

¹²⁷³ Bu beyt *MSD*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹²⁷⁴ Bu beyt *MSD*'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹²⁷⁵ Bu beyt *MSD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

6 Güçdür dil-i şâf olsa şikeste anı yapmak
Birbirine âyîne-i şad pâre yapışmaz¹²⁷⁶

7 **Sâmi'**yi efendüm ser-i kûyuñda muķim it
Zirâ kul olup ğayra o bi-çâre yapışmaz

-296-

[SÂMÎ]*

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

I

1 Hecr-i ruhsâruñla âteşler biraķduñ cânuma
2 Dâğlar yaķdum¹²⁷⁷ ğamuñla sine-i süzânuma
3 Hâşılı kâr eyledi 'aşķuñ dil-i nâlânuma
4 Vechi var yansam yaķılsam 'aşķ-ile sulţânuma

II

1 Bir harâret var ki dilde idemem şerh ü beyân
2 Her nefes çerhi¹²⁷⁸ siyâh itmekdedür âh u figân
3 El-emân dostum çenârâsâ tutuşdum el-emân
4 Vechi var yansam yaķılsam 'aşķ-ile sulţânuma

¹²⁷⁶ Bu beyt *MSD*'de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

* *MSD* (Kutlar, 2017: 241).

¹²⁷⁷ yaķdum: yakdun, *MSD*.

¹²⁷⁸ çerhi: çerh ü, M.

III

- 1 Söylesem rāz-ı derūnum ḥalkı her ān ağladur
- 2 Dördümi izhār idersem ‘āleme ḳan ağladur
- 3 Baḳdıgumca rūyuña ey mihr-i tābān ağladur
- 4 Vechi var yansam yakılsam ‘aşḳ-ile sultānuma¹²⁷⁹

IV

- 1 Ḥaylī̄ demlerdür çıḳup ṣalınmadım ey serv-ḳad
- 2 **Sāmī**-i zāra ider misin bu cevri tā ebed
- 3 Bārī̄ bir kez rūyuñı göster hemān bārī̄ meded
- 4 Vechi var yansam yakılsam ‘aşḳ-ile sultānuma

-297-

[REFİ‘Ā]

mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün

- 70b
- 1 Cemālūñ kim senūñ ṣems-i ḍuḥādur yā Resūlallāh
Ṣaḳūñ nūr-ı siyāh-ı cān-fezādur yā Resūlallāh
 - 2 Ḥayālūñ ḥulv itdükce behişt-i ḳalb-i ‘āşıḳda
Mübārek ḳāmetūñ serv-i ṣafādur yā Resūlallāh

¹²⁷⁹ Şairin divanında bu bendten sonra, mecmuada bulunmayan 1 bend daha yer almaktadır. Bu bend aşağıdaki gibidir:

Bāg-ı ‘aşkunda benem bir ‘andelib-i dil-figār
Gerçi vardur rüyına meyl eyleyenler sad hezār

...

Vechi var yansam yakılsam ‘aşḳ ile sultānuma (Kutlar, 2017: 241).

- 3 Vücūd-ı nāzenīnüñ haḳ bu Ṭübā-yı şefā' atdür
Hep 'ālem mīve ḥ'āhān-ı recādur yā Resūlallāh
- 4 Senüñ dest-i şerīfūñ ḥırmen-i en'ām u iḥsāndur
Faḳırem maṭlabum senden 'aṭādur yā Resūlallāh
- 5 Sen ol mesned-nişin-i bezm-i ḥāşü'l-ḥāş-ı Mevlā'sun
Ṭufeylūñ enbiyā vü evliyādur yā Resūlallāh
- 6 Ğarībūñdür Refī'ā bir nigāh-ı iltifāt eyle
Ki mu'tād-ı nevāziş bir gedādur yā Resūlallāh

-298-

[ŞEMSİ]*

mef'ülü / mefā'ılün / mef'ülü / mefā'ılün

- 1 Añdum yine ol bezmi mestānelik el virdi
Yağmaya virüp 'aḳlı dīvānelik el virdi
- 2 Çün zīnet-i zāhirle olmadı gönül ma'mūr
Pes tālib-i genc oldum vīrānelik el virdi
- 3 Olmadı¹²⁸⁰ gönül ḳāni' varduḳca olur ṭāmi'

* ŞSD (Toparlı, 2015: 139).

Şem' -i ruḥ-ı yâr ister pervânelik el virdi¹²⁸¹

4 Çeşmümden aḳan yaşa didüm ki¹²⁸² nedür ḥâlün¹²⁸³

Dir deryâ-yı ' aşḳ içre dürdânelik el virdi

5 Sa' y eyle dürüş **Şemsi** Ḥaḳ-ile enîs olḡıl

Şimdengirü bu ḥalḳdan¹²⁸⁴ bigânelik el virdi¹²⁸⁵

-299-

[ŞĀDIḲ]

8'li Hece Ölçüsü

I

1 Aç gözüñ ḡafletden uyan

2 Felâḥ bulmaz nefse uyan

3 Sırr-ı tevḥîd oldı ' ayân

4 Gel tevḥîd ideḡör tevḥîd

¹²⁸⁰ Olmadı: Olmasa, *ŞSD*.

¹²⁸¹ Şairin divanında bu beyttten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Beydak-ı hevâ başın kesmek dilerim bir bir
Bu nat' -i cihân içre ferzânelik ev verdi

Aynım kadehi dolmuş sordum ki neden pürsün
Der kâse dil-ârâdan peymânelik el verdi (Toparlı, 2015: 139).

¹²⁸² didüm ki: sordum ki, *ŞSD*.

¹²⁸³ *ŞSD*'de 3. ve 4. beytler takdim-tehirlidir.

¹²⁸⁴ ḥalḳdan: halk ile, *ŞSD*.

¹²⁸⁵ Bu beyt *ŞSD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

II

- 1 Eşer evliyâyı izle
- 2 Ādāb-ı tarīķi gözle
- 3 Tecellī-i zātı özle
- 4 Gel tevḥīd idegör tevḥīd

III

- 1 Geç bu fānī 'alāyıkdan
- 2 İz' ān it bil ḥaķāyıkdan
- 3 Gūş it Ḥaķ sözi Şādık'dan
- 4 Gel tevḥīd idegör tevḥīd

-300-

[MIŞRİ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 71a 1 Ey gönül Mecnün kimdür zāhirā¹²⁸⁶ 'āķil nedür
Gāh ḥabs [u] gāh¹²⁸⁷ ıtlāķ olmadan ḥāşıl nedür
- 2 Bunca ğavġalar ki oldı geldi geçdi gitdi hep
Bā' iş-i ğavġa nedür bildüñ mi hīç aşıl nedür
- 3 Zülf[i] sevdāsiyla 'ālem birbirine düşdiler¹²⁸⁸

* NMD (Tatçı, 2015: 438).

¹²⁸⁶ zāhirā: zāhiren, *NMD*.

¹²⁸⁷ gāh: gāhi, *NMD*.

Va' de-i bezm-i vişāle kim irer vāşıl nedür¹²⁸⁹

4 İtdi biñ yüz birde biñ bir hikmeti¹²⁹⁰ cümle temām

Oldı tekmīl-i fazīlet seyr idūñ¹²⁹¹ kāmīl nedür

5 Meryem ü 'İsā vü Mehdī Ādem ü Havvā gibi

On iki yaşındadır Mışrī' aceb hāmīl nedür

-301-

[FETHİ]

müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün

1 Yā Rab bilmem n'eyleyem hayrānuñam hayrānuñam

Derdüm nice şerh eyleyem suzānuñam suzānuñam

2 Göster vişālūñ güllerin mest eylesün bülbüllerin

Fānī cihānı n'eylerem handānuñam handānuñam

3 Tolsun derūnum zevk-ile müstagrīk olam şevk-ile

Feryād ideyüm 'aşk-ile mestāneñem mestāneñem

¹²⁸⁸ düşdiler: düşdü hep, *NMD*.

¹²⁸⁹ *NMD*'de 2. ve 3. beytler takdim-tehirlidir.

¹²⁹⁰ hikmeti: hikmetin, *NMD*.

¹²⁹¹ seyr idūñ: seyreden, *NMD*.

4 Kalmaya dilde māsivā olam fenā-ender-fenā
Nūruñ vire dilde ziyā vīrānuñam vīrānuñam

5 **Fethī** kuluñı ey İlāh vaşluña irgür pādişāh
Deyr eyleyüp ol āh [u] vāh giryānuñam giryānuñam

-302-

[FAZLĪ]

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

1 Sūy-ı kaydından ol muṭlaḡ diye gör dā'imā yā Hāḡ
Naşīb ola kemāl-i zevḡ diye gör dā'imā yā Hāḡ

2 Geçüp keşret hicābını içüp vaḡdet şarābını
İşit 'izzet ḡitābını diye gör dā'imā yā Hāḡ

3 Ara yirden sür aḡyārı seve gör cān-ile yārı
Fedā eyle ḡamu varı diye gör dā'imā yā Hāḡ

4 Göñül maṭlūbını bulsun anuñ 'aşḡı ile ṭolsun
Şafā üzre şafā olsun diye gör dā'imā yā Hāḡ

5 Açup ey **Fazlī**ḡul gözüñ sivādan pāk idüp özüñ
Dem-ā-dem Hāḡ olup sözüñ diye gör dā'imā yā Hāḡ

[FETHİ]

mef'ülü / mefā'îlün / mef'ülü / mefā'îlün

71b 1 Sultân-ı 'alîşānum ihsân u 'ināyet kı1
Al elimi Sübhān'um ihsân u 'ināyet kı1

2 Qaldum şeb-i firqatde mest ü ğam u hayretde
Qoma beni hasretde ihsân u 'ināyet kı1

3 Resm oldı dile nāsūt şan yazdı anı yāqūt
Cây ola dile lāhūt ihsân u 'ināyet kı1

4 Vir bāde-i vuşlatdan içsün hum-ı vaḥdetden
Qurtar anı keşretten ihsân u 'ināyet kı1

5 **Fethi** kuluñ[un] cānı vaşla ola erzānī
Cānda bula cānānı ihsân u 'ināyet kı1

[ĠINĀYİ]

mefā'îlün / mefā'îlün / fe'ülün

I

- 1 Hıdayâ mazhar it nūr-ı cemāle
- 2 ‘İnāyet eyle sulṭānum meded it
- 3 Koma noqşān ile irgür kemāle
- 4 ‘İnāyet eyle sulṭānum meded it

II

- 1 Bize yā Rab delīl ol hazretiñe
- 2 Hem idhāl it ḥarīm-i vuşlaṭuña
- 3 Sezā olan budur çün ‘izzetiñe
- 4 ‘İnāyet eyle sulṭānum meded it

III

- 1 Saña senden şıgındum yā İlāh’um
- 2 Ki ğayri yok durur büşt-i penāhum
- 3 N’ola ‘afv eyleseñ cürm ü günāhum
- 4 ‘İnāyet eyle sulṭānum meded it

IV

- 1 Şühūd-ı zātuñı eyle müyesser
- 2 Kemālātiña şāhum ola mazhar
- 3 Bu yolda kıl bize ‘afvuñı reh-ber
- 4 ‘İnāyet eyle sulṭānum meded it

V

- 1 Ğınāyī’ye naşib it fetḥ-i bābı
- 2 Ara yirden götür cümle hicābı
- 3 İki ‘ālemde gösterme ḥesābı

4 † İnāyet eyle sultānum meded it

-305-

[FETHĪ]

müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün

72a 1 Luṭf u kerem itti Ḥudā senden kerem yā Rabbenā

İtme bizi senden cüdā senden kerem yā Rabbenā

2 Yoluñda ḳaldum ben † alīl faẓluñ ola yā Rab delīl

Böyle ḳoma ḥor u zelīl senden kerem yā Rabbenā

3 Yā menzil-i ümmü'l-kitāb fet(i)ḥ lenā bābü'ş-şavāb

Gitsün gönüllerden ḥicāb senden kerem yā Rabbenā

4 Düşdüm yoluñda ben faḳīr her ḥālime sensin ḥabīr

Al elimi ol dest-gīr senden kerem yā Rabbenā

5 **Fethī** ḳuluñ bī-çāredür derdüñ ile pür-yāredür

Vaşluñ aña çün çāredür senden kerem yā Rabbenā

-306-

[MAṬLA†]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Evliyâ-yı zamâne meşhûrdur

Evliyâ-yı yegâne mestûrdur

-307-

[NİYÂZÎ]*

14'lü Hece Ölçüsü

1 Baħr içinde atreyem baħr oldu ayrân baňa

Ferş içinde zerreyem  arş oldu seyrân baňa

2 Dost görindi çün  ayân almadı bir şey nihân

ufân olursa cihân bir atre ufân baňa

3 Şüretde nem var benüm sîrettedür ma denüm

opsa ıyâmet bugün gelmez perişân baňa

4 âf-ı dil Ana'sıyam sırruñ âşinâsıyam

Endişeler aşıyam o¹²⁹² oldu âsân¹²⁹³ baňa

5 Niyâzî'nün dilinde¹²⁹⁴ Yûnus durur söyleyen

Herkese çün cân gerek Yûnus durur cân baňa

* NMD (Tatcı, 2015: 375).

¹²⁹² o: ad, *NMD*.

¹²⁹³ âsân: insân, *NMD*.

¹²⁹⁴ dilinde: dilinden, *NMD*.

-308-

[TĀLĪB]

10'lu Hece Ölçüsü

1 Yandum kül oldum 'aşk meydânında

Koçar gül oldum 'aşk meydânında

2 Gül idüm şoldum nūr ile tıldum

Bilmezem n'oldum 'aşk meydânında

3 Ağlaram gülmem gözlerüm silmem

N'oldığım bilmem 'aşk meydânında

4 Hâk 'aşkı geldi benliğüm aldı

Bir adum kaldı 'aşk meydânında

5 **Tālib** kul hayrân 'aşk ile sūzân

Olmışdur 'irfân 'aşk meydânında

-309-

[ĠAFŪRĪ]

fa' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

72b 1 Çün bahâr irüp şecerler sebz-i revnağ-gîr olur

Āyet-i şun‘ -i Ĥudā’yı her varak tefsīr olur

2 Nūr-ı zikru’llāhla kalbi gömgöklüm oldu ağ

Şūretā ol şāb ise ma‘ nā yüzinden pīr olur

3 Şaḥn-ı tenden kırtılıp irdi serāy-ı vuşlata

Ĥüsni tevḥīd içre kim pā-beste-i zencīr olur

4 Bir zamān şabr it gönül maḥlūba isterseñ vuşul

Niçe müddetler mūrūr itmekle demler seyr olur

5 ‘ Āşık-ı şādık iseñ terk eyle ḥāb-ı rāḥatı

Ey Ġafūrī tālib-i dīdār olan şeb-gīr olur

-310-

[ĤÜDĀYİ]*

mefā‘īlün / mefā‘īlün / fe‘ūlün

1 Ezelden ‘ aşk-ile biz yana geldük

Ḥaḳīkat şem‘ ine pervāne geldük

2 Tenezzül eyleyüp vaḥdet ilinden

Bu keşret ‘ āleme¹²⁹⁵ seyrāna geldük

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 127).

- 3 Geçüp fermân-ile bunca ʿavâlim
Gezerken ʿâlem-i seyrâna geldük
- 4 Fenâ buldı vücūd-ı fânî muṭlaḳ
Bıraḳduḳ ḳatre-i¹²⁹⁶ ʿummâna geldük
- 5 Nemüz ola Ḥudâyâ saña lâyıḳ
Hemân bir luṭf-ile iḥsâna geldük¹²⁹⁷
- 6 Geçüp âḫir bu keşret ʿâleminden
Hüdâyî ḫalvet-i sulṭâna geldük¹²⁹⁸

-311-

[ŞEMS-İ TEBRİZİ]¹²⁹⁹

mefâʿîlün / mefâʿîlün / mefâʿîlün / mefâʿîlün

- 1 Bu ʿaşḳa yoldaş olalı ḳomışam nâmūs [u] ʿârı
[Devâsız] derde düş oldum ḳıluram âh-ile zârı

¹²⁹⁵ ʿâleme: âlemin, *MHD*.

¹²⁹⁶ ḳatre-i: katreyi, *MHD*.

¹²⁹⁷ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Umarız irevüz bâkî huzûra

Civâr-ı Hazret-i Rahmân'a geldik (Tatcı-Yıldız, 2005: 127).

¹²⁹⁸ *MHD*'de 5. ve 6. beytler takdim-tehirlidir.

¹²⁹⁹ Şems-i Tebrizî mahlası taşıyan şiirler Mevlânâ'ya atfedildiği için mecmua içerisinde de bu mahlası taşıyan şiirler Mevlânâ'nın kabul edilmiştir.

- 2 Yürirken kendi hālümde ‘aceb sevdāya düş oldum
Gözüme zerrece gelmez fenā iql̄iminūñ varı
- 3 Seher bülbüllerin gör kim yine feryāda başlamış
Meger kim nev-bahār olmuş öñine düşdi gülzārı
- 4 Hāqīqat bülbülin gördüm fenā gülzāra meyl itmez
Gülün mevsimi t̄z̄ geçer cigerler pāreler h̄ārı
- 5 Hāqīqat ehlinūñ dervīši muvaḥḥidlerden olagör¹³⁰⁰
Okı ‘ilm-i ledünnī ki kesülsün dilde zünnārı
- 6 Gel ey ki Şems-i Tebrīzī fedā kıl cānuñı Hāq̄’a
Cihānda baş u cān virmek budur ‘āşıkların kārı

-312-

[MIŞRİ]*

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

- 73a 1 Zühdüñi қо ‘aşka düş ehl-i cinān itsün seni
Pīr-i ‘aşka kulluḡ it cānāna cān itsün seni

¹³⁰⁰ Bu mısranın vezni kusurludur.

* NMD (Tatc1, 2015: 559).

2 Bir zamān bülbül gibi feryāduñ aġsun¹³⁰¹ göklere

Ol¹³⁰² kadar kı l nāleyi kim gülsitān itsün seni

3 Ār u nāmūsın bıraġ şöret kabāsından şoyuñ

Giy melāmet hırķasın kim ol nihān itsün seni¹³⁰³

4 Virme rāhat nefsüñe dā'im ġazā-yı ekber it

Ka^c be-i dil fetḥ idüp¹³⁰⁴ dārü'l-emān itsün seni¹³⁰⁵

5 Gel bu Mıṣrı'nūñ¹³⁰⁶ elinden bir ķadeḥ nūş eyle kim

Maḥv idüp nām u nişānuñ bī-nişān itsün seni¹³⁰⁷

-313-

[NŪRĪ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

1 Yaġdı Āşķuñ nārı dilde bir ķerāġ

Urdı sīnem üstine dāġ üzre dāġ

¹³⁰¹ feryāduñ aġsun: efgānın aġdır, *NMD*.

¹³⁰² Ol: Şol, *NMD*.

¹³⁰³ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Yüzünü yerler gibi ayaklar altında ko kim

Hak taālā başlar üzre āsumān etsin seni (Tatcı, 2015: 559).

¹³⁰⁴ idüp: olup, *NMD*.

¹³⁰⁵ Bu beyt *NMD*'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹³⁰⁶ Bu Mıṣrı'nūñ: Niyāzī'nin, *NMD*.

¹³⁰⁷ Bu beyt *NMD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

* AND (Coşkun, 2001: 102).

- 2 Yandı ten pişdi kebâb oldu ciger
Cân eridi kalmadı cismümde yağ
- 3 Saña pervâz itmek ister cân kuşu
Kıyd-ı ten olmasa ayağına bağ¹³⁰⁸
- 4 Tâ ezelden mübtelânum çün senün
Var mıdur ayrılmağa senden mesâğ¹³⁰⁹
- 5 Şöyle gâret eyledi ‘aşkuñ dili
Ki gel[i]mez¹³¹⁰ ‘aqluma hıç sol ü sağ¹³¹¹
- 6 Tatlu¹³¹² cânumdan uşandurdu beni
Câna minnet oldu cânumdan ferâğ¹³¹³
- 7 Zerre-i şems-i cemâlün görse kul
Aña¹³¹⁴ her vâdi olur tağ üsti bağ
- 8 Nûruñ-ile¹³¹⁵ uyarup [bu]¹³¹⁶ Nûr⁵yi

¹³⁰⁸ Bu beyt *AND*’de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹³⁰⁹ Bu beyt *AND*’de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹³¹⁰ Ki gel[i]mez: Gâhi gelmez, *AND*.

¹³¹¹ Bu beyt *AND*’de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹³¹² Tatlu: Kendi, *AND*.

¹³¹³ Bu beyt *AND*’de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹³¹⁴ Aña: Ona, *AND*.

¹³¹⁵ Nûruñ-ile: Kendi nûrunla, *AND*.

¹³¹⁶ [bu]: -, M.

Maḥz-ı faẓluñ-ile eyle yüzün¹³¹⁷ aḡ

-314-

[RŪMĪ]*

14'lü Hece Ölçüsü

73b 1 N' olur ise ƙo ki olsun¹³¹⁸ n' olısar hey¹³¹⁹ vāy

Tek gönül Allāh'ı bulsun n' olısar hey vāy

2 Ɔ Aşƙ deryāsı¹³²⁰ coşā geldi ƙan aƙar hey vāy

Ɔ Āşƙ-ı bī-çāre ƙalsun n' olısar hey vāy

3 Ol¹³²¹ deñize ƙalan ölür didiler hey vāy

Ölür ise¹³²² Ɔ āşƙ ölsün¹³²³ n' olısar hey vāy¹³²⁴

4 Ɔ Aşƙ bāḡında tāze güller aƙılır¹³²⁵ hey vāy

¹³¹⁷ eyle yüzün: yüzün eyle, *AND*.

* ERD (Güneş, 1994: 439).

¹³¹⁸ olsun: n' olsun, *ERD*.

¹³¹⁹ hey: hāy, *ERD*. Sonuna kadar.

¹³²⁰ deryāsı: deñizi, *ERD*.

¹³²¹ Ol: Bu, *ERD*.

¹³²² Ölür ise: Olısrā, *ERD*.

¹³²³ ölsün: olsun, *ERD*.

¹³²⁴ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Ɔ Āķıbet bu göze ƙoprak ƙolsar hāy vāy

Bir gün evvel ƙo ki ƙolsun n' olısar hāy vāy

Ɔ Işƙ gelicek cümle eksikler biter hāy vāy

Bitmezise ƙo ƙalsun n' olısar hāy vāy (Güneş, 1994: 439).

¹³²⁵ Ɔ Aşƙ bāḡında tāze güller aƙılır: Ɔ Işƙuñ bāḡı tāze sebze olıcaƙ, *ERD*.

‘Ömrüñ güli¹³²⁶ o ki olsun¹³²⁷ n’olısar hey vāy¹³²⁸

5 Dūnyānuñ mañşıblarınūñ¹³²⁹ ‘izzeti¹³³⁰ hey vāy

Rūmī odı alan alsun n’olısar hey vāy

-315-

[NAŞI]¹³³¹

fe‘ilātūn / fe‘ilātūn / fe‘ilātūn / fe‘ilūn

1 Kūy-ı ‘aşuñ baña bir kūh-ı tecellī görünür

albūme ‘ıyd-ı vişālūñle tesellī görünür

2 Cevher-i zıkr-i Hūdā ile ser-ā-ser ‘ālem

Baña Firdevs-i cinān-ı mūtehallī görünür

3 Sālik-i Hā olanuñ vaz‘ -ile evārında

Cānib-i Hāzret-i Allāh’a tevellī görünür

4 Tıoludur ‘aş-ı maabbet ile bu kevn ü mekān

ande basam baña her kūşede Leylī görünür

¹³²⁶ güli: bāı, *ERD*.

¹³²⁷ olsun: alsun, *ERD*.

¹³²⁸ Bu beyt *ERD*’de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹³²⁹ mañşıblarınūñ: mañşıblarını, *ERD*.

¹³³⁰ ‘izzeti: ‘izzetin, *ERD*.

¹³³¹ Bu şiir *NAD*’da yoktur.

5 Şol gönül kim yedi esmâdan alur feyz-i Hudâ

Aña her müşkil işin keşf-ile halli görünür

6 Rûz u şeb sâha-i vahdetde kıyâm eylerler

Cümle eşcâr u çemen şanki muşallî görünür

7 **Naşsiyâ** ‘âlem-i bâkîde ulu’l-el-ebşara

Herkesün hâl ü maķâl-ile maķallî görünür

-316-

[NAZMÎ]¹³³²

mef‘ülü / fâ‘ilâtü / mefâ‘ilü / fâ‘ilün

74a 1 Baħr-i fenâda hâlik olan ħalvetîlerüz

Dürr-i beķâyâ mâlik olan ħalvetîlerüz

2 Vuşlat yolında cân ile başı kayırmayup

Bir reh-rev-i mehâlik olan ħalvetîlerüz

3 İrsek vişâli Ka‘be’sine olmaya ‘aceb

Râh-ı Resûl’e sâlik olan ħalvetîlerüz

4 Vahdet iline irdi birer yoldan sâlikân¹³³³

¹³³² Bu şiir *ŞND*’de yoktur.

Biz aḥsenü'l-mesâlik olan ḥalvetîlerüz

5 Kayd-ı sivâdan olmağ-ıçün **Nazmiyâ** ḥalâş

Biz târik-i memâlik olan ḥalvetîlerüz

-317-

[SEYYİD NİZAMOĞLI]*

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

1 Mülk-i¹³³⁴ merdân-ı Hudâ' nuñ kârı zikru'llâh olur

Ṭalib-i didâr-ı¹³³⁵ Haqq' uñ yâri zikru'llâh olur

2 Vuşlat-ı¹³³⁶ Mevlâ dilersen¹³³⁷ iki ' âlem terkin ur

Sâlik-i râh-ı Hudâ' nuñ varı zikru'llâh olur

3 Ehl-i derd ol söyleme bî-derde derdüñ sen sen ol¹³³⁸

Dilde pinhân ' aşıkuñ¹³³⁹ esrâ-yı¹³⁴⁰ zikru'llâh olur

4 Gel ' avâm ile kelimât itme ḳalbüñ mesh¹³⁴¹ olur

¹³³³ Bu mısranın vezni kusurludur.

* SND (Söylemez, 2013: 239).

¹³³⁴ mülk-i: merd-i, *SND*.

¹³³⁵ didâr-ı: didârı, *SND*.

¹³³⁶ vuşlat-ı: vaşl-ı, *SND*.

¹³³⁷ dilersen: diler isen, *SND*.

¹³³⁸ derdüñ sen sen ol: derd-i ḥalüñi, *SND*.

¹³³⁹ ' aşıkuñ: ' aşkuñ, *SND*.

¹³⁴⁰ esrâ-yı: esrârı, *SND*.

Ehl-i tevḥīdūñ müdām güftarı zikru'llāh olur

- 5 Gitmesün **Seyyid Nizāmođlı** dilüñden¹³⁴² zıkr-i Ḥađ
Zulmet-i dil ŧehrinüñ envarı zikru'llāh olur

-318-

[MIŞRİ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 1 Kıldan ince vü kılıçdan keskin ol ŧāhuñ yolu
Her kemāl ehli şapusında anuñ ednā řulı¹³⁴³
- 2 Çün muşaddem "Faşru faşrı" didi sulřānu'r-rusül¹³⁴⁴
Yā ' aceb mi "faşru zülлі" diye bu āđir veli¹³⁴⁵
- 3 ' Ārifüñ bir himmeti var ' arş añā olmaz mařām¹³⁴⁶
Sidre vü Tūbā gözetmez kāmilüñ cān u dili¹³⁴⁷

¹³⁴¹ mesh: hec, *SND*.

¹³⁴² dilüñden: dilüñde, *SND*.

* NMD (Tatcı, 2015: 544-545).

¹³⁴³ ŧairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Okları kavs-i kazānın kuvvetince yol alır

Pütesine kalb-i sultandan geçer okun yolu (Tatcı, 2015: 544-545).

¹³⁴⁴ Bu beyt *NMD*'de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹³⁴⁵ ŧairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Ferha tarha iki deryā Mecma' u'l-Bahreyn olan

Taht-ı akdām-ı erāzil arş-ı Rahmān menzili (Tatcı, 2015: 544-545).

¹³⁴⁶ mařām: mekān, *NMD*.

- 4 ‘Ākilüñ mīzān-ı ‘aqlı māverāsın almadı
‘Āşkuñ ‘āķiller içre adı mülhid ya deli¹³⁴⁸
- 5 Zerre zerre kıldı Mışri’nüñ vücūdını kazā
Katre katre kıldı zātını daħı ‘aşkuñ yeli¹³⁴⁹

-319-

[‘ADLİ]

müstef’ ilün / müstef’ ilün / müstef’ ilün / müstef’ ilün

- 74b 1 Yandı gönülde māsivā çün nār-ı zıkrü’llāh ile
Oldı münevver cānı muz envār-ı zıkrü’llāh ile
- 2 Pāk ola qalbün ey hümām zıkr itmek-ile şubḥ u şām
Dil maḥzeni tola temām esrār-ı zıkrü’llāh ile
- 3 Vaḥdet şerābın kim içer cümle bu varlıqdan geçer
Mir ’āt-ı qalbini açar tekrār-ı zıkrü’llāh ile
- 4 Ehl-i ʔarīḳat geldiler zıkr ile Ḥaḳḳ’ı buldılar
Esrāra vāşıl oldılar āşār-ı zıkrü’llāh ile

¹³⁴⁷ Bu beyt *NMD*’de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹³⁴⁸ Bu beyt *NMD*’de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹³⁴⁹ Bu beyt *NMD*’de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 5 Dirsin kemāle iresin varup cināna giresin
‘Adlī gözün aç göresin dīdār-ı zıkrū’llāh ile

-320-

[YŪNUS]¹³⁵⁰

fa‘ilātün / fa‘ilātün / fa‘ilātün / fa‘ilün

- 1 İñilerem dün ü gün derdli olanlar iñiler
Düşmişem ‘aşkuñ odına oda yanan iñiler
- 2 Gösterür kendüzini pinhāna çekmiş özini
Gören ol dost yüzini gözleri ağlar iñiler
- 3 Bu iñildi yāresi şeyhüm elinde[n]dür baña
Gözleri her dem yine yāri görür de iñiler
- 4 Görmeyesin şuyı kim dost yüzini gördiğiçün
Her seher her yaña aklar çağlayuben iñiler
- 5 Bī-çāre ‘āşık **Yŷnus** çün yaralıdur Haq bilür
Her seher yāresini şeyhine söyler iñiler

¹³⁵⁰ Bu şiir *YED*’de yoktur.

10'lu Hece Ölçüsü

I

- 1 Derd-i 'aşk-ile cân [u] gönülden
- 2 Gelün 'âşıklar devrân idelüm
- 3 Zevk u şevk-ile cümle bir dilden
- 4 Gelün şâdıklar cevân idelüm

II

- 1 Devr idüp dâ'im döner felekler
- 2 'Arşî tolaşup döner melekler
- 3 Hâşıl olsun dirseñüz dilekler
- 4 Gelün 'âşıklar devrân idelüm

III

- 1 Ka'be'yi Haccâc tolaşup döner
- 2 Göklerde döner şems-ile kamer
- 3 Dönmezler ise münkirler eger
- 4 Gelün şâdıklar devrân idelüm

IV

- 1 Elünde tesbîh itmekde devrân
- 2 Kuşlar hevâda itmekde cevân
- 3 Biz de idelüm cevân u seyrân
- 4 Gelün 'âşıklar devrân idelüm

¹³⁵¹ Bu şiir *ŞND*'de yoktur.

V

- 1 K ol  ola vir p devr its n  uŖŖ k
- 2 H y [u] H y ile hep  olsun  f k
- 3 **Nazm ** gibi  un olmuŖuz m Ŗt k
- 4 Gel n   aŖıklar devr n idel m

-322-

[NİY Z ]*

f 'il t n / f 'il t n / f 'il n

- 75a
- 1 P diŖ ha   aŖku n  hem-h ne k l
M siv -y    aŖku na biğ ne k l
 - 2 Z kr   fikr n le beni p r-n r id p
Mest   medh Ŗ eyley p d v ne k l
 - 3 Benlig md r senden ayıran beni
Varlığum Ŗehrini yık v r ne k l
 - 4 MurĖ-1 r h n meylini kes Ėayrıdan
Ŗol cem l n Ŗem  ine perv ne k l
 - 5 G nl mi mir' t-1 vech-i z t id p

* NMD (Tatc1, 2015: 471).

Ol tecellīden¹³⁵² beni mestāne kı1

6 Cezbe-i feyzüñ şarābın ıoldurup

Bu Niyāzī bendeñi mey-ıhāne kı1

-323-

[NİYĀZĪ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

- 1 İster-iseñ bulasın cānānı sen
- 2 Ğayre bakma sende iste sende bul
- 3 Kendü mir'ātuñda gözle anı sen
- 4 Ğayra bakma sende iste sende bul¹³⁵³

II

- 1 "Men 'aref" sırrına ir ıo ğafleti
- 2 Gör ne sırra mazhar¹³⁵⁴ insān şüreti

¹³⁵² tecellīden: tecellīyle, *NMD*.

* *NMD* (Tatc1, 2015: 466-467).

¹³⁵³ Şairin divanında bu bendten sonra, mecmuada bulunmayan 2 bend daha yer almaktadır. Bu bendler aşağıdaki gibidir:

Her sıfat kim sende var izle anı
Gör ne sırdan feyz alır gözle anı
Erişince zātına özle anı
Gayre bakma sende iste sende bul

Kenz-i mahfī aşikār hep sendedir
Yaz u kış leyl ü nehār hep sendedir
İki ālemde ne var hep sendedir
Gayra bakma sende iste sende bul (Tatc1, 2015: 466-467).

- 3 Haşr ü neşr ile şamuyı cenneti
4 Ğayra bakma sende iste sende¹³⁵⁵ bul¹³⁵⁶

III

- 1 Zāt-ı Haqq'ı aña zātuñdur senüñ
2 Hem şıfâtı hep şıfātuñdur senüñ
3 Sen seni bilmek necātuñdur senüñ
4 Ğayra bakma sende iste sende bul¹³⁵⁷

IV

- 1 Şüret[i] terk eyle ma' nâ bulagör
2 Kıo şıfâtı baħr-ı zâta talagör
3 Ey Niyâzi şark u ğarba talagör
4 Ğayra bakma sende iste sende bul¹³⁵⁸

-324-

[FAZLİ]

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

I

75b 1 Yârı iste ğayrıyı sür aradan

¹³⁵⁴ Gör ne sırma mazhar: Gör ne remz eyler bu, *NMD*.

¹³⁵⁵ Şairin divanında bu bendten sonra, mecmuada bulunmayan 1 bend daha yer almaktadır. Bu bend aşağıdaki gibidir:

Haşr-ı sürî hâlin inkâr eyleme
Gülşen iken yerini nâr eyleme
Enfüs ü âfâkı bil âr eyleme

Ğayra bakma sende iste sende bul (Tatcı, 2015: 466-467).

¹³⁵⁶ Bu bend *NMD*'de 4. bend olarak kaydedilmiştir.

¹³⁵⁷ Bu bend *NMD*'de 6. bend olarak kaydedilmiştir.

¹³⁵⁸ Bu bend *NMD*'de 7. bend olarak kaydedilmiştir.

2 Tā ki rāzı ola senden Yaradan

3 Yāre iriş cānı kırtar aradan

4 Tā ki rāzı ola senden Yaradan

II

1 Var yūri geĉ yir ü gōkden sidreden

2 Bahre kıarış fāriĝ olup kıatreden

3 Mihre iriş göñlüñi al zerreden

4 Tā ki rāzı ola senden Yaradan

III

1 Cem' -i cem' it maķ' ad-ı řıdķ üzre ol

2 Mecma' ü'l-bahreyn olup Hāķ üzre ol

3 Mülteķa'l-ebķur olup zevķ üzre ol

4 Tā ki rāzı ola senden Yaradan

IV

1 řıdķ-ile Allāh'a ķul ol **Fazl**ıķul

2 Ŧut Resūl'ün sūnnetini Ŧoĝrı yol

3 Gice gündüz Hāķ'a ķulluķ üzre ol

4 Tā ki rāzı ola senden Yaradan

-325-

[NAZMİ]¹³⁵⁹

8'li Hece Ölĉüsü

¹³⁵⁹ Bu şiir *şND*'de yoktur.

I

- 1 Dervîş olan anı gerek
- 2 Velâdeti şânî gerek
- 3 İbn-i vaqt ü anı gerek
- 4 [Yıkık] dile bânî gerek

II

- 1 Her cevri ide ihtimâl
- 2 Gelmeye aña infi'âl
- 3 Olınca tâ şâhib-kemâl
- 4 Yüzi yere zâtî gerek

III

- 1 Hâ yolına varın vire
- 2 Vadet serâyına gire
- 3 Nâsût-ı lâhûta ire
- 4 udret anuñ kânı gerek

IV

- 1 Mir 'ât-ı¹³⁶⁰ albe Nazmiyâ
- 2 Tevhîd ile vürüp cilâ
- 3 Göñül olup beyt-i Hudâ
- 4 Cümleye ihsânı gerek

-326-

[FETHİ]

¹³⁶⁰ Mir 'ât-ı: Mir 'âtı, M.

- 76a 1 'Usretleri teysir idici Hazret-i Allah
Zulmetleri tenvir idici Hazret-i Allah
- 2 Darında sa'adet dilerem senden efendüm
Mü'minleri tebşir idici Hazret-i Allah
- 3 Kurtar beni bu zalim olan nefsum elinden
A' daları tedmir idici Hazret-i Allah
- 4 Girdüm yoluña derd-ile ben vâlih ü hayrân
Meded ey luḡfını teksir idici Hazret-i Allah¹³⁶¹
- 5 Vuşlatla şeref-yâb ide mi rûḡ-ı ġarîbi
ġaretleri taḡdir idici Hazret-i Allah
- 6 Cezb eyle beni kurtılayın cümle hevâdan
Dil mülkini ta' mir idici Hazret-i Allah
- 7 Erbâb-ı ḡaḡîḡatden ider âḡir seni **Fethi**
Sâliklerine pîr idici Hazret-i Allah

¹³⁶¹ Bu mısranın vezni kusurludur.

[YA' KÛB]

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

- 1 Dili cân hiç karar itmez tecellî eyle yâ Allâh
Eşigünden firâr itmez tecellî eyle yâ Allâh
- 2 Cemâlün fikrine düşdüm İlâhî gayrıdan geçdüm
Kınad açup saña uçdum tecellî eyle yâ Allâh
- 3 N'ider ' aşık hayâlâtı n'ider ma' şük mağâlâtı
Cemâlündür münâcâtı tecellî eyle yâ Allâh
- 4 Dil hânesin seyrân iden Ken' ân ilin vîrân iden¹³⁶²
Yûsuf'ı Mısr'a hân iden tecellî eyle yâ Allâh
- 5 Çün ' aşıkdur saña **Ya' kûb** yüzün göster eyâ maḥbûb
Sensin hemân dâ'im maḥlûb tecellî eyle yâ Allâh¹³⁶³

[VAHYÎ]*

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

¹³⁶² Bu mısranın vezni kusurludur.

¹³⁶³ Bu mısranın vezni kusurludur.

* VD (Taş, 2004: C 2., 303).

- 76b 1 Cenābuñdan talebkār-ı nevālem yā Resūlallāh
Rehā h̄āhēnde-i bend-i¹³⁶⁴ celālem yā Resūlallāh
- 2 Hālāş it dest-i ihsānuñla luţf it bir siyeh-rūyı
Ġarīķ-i lücce-i cürm ü vebālem yā Resūlallāh
- 3 Muķīm-i bezm-i ı̇ iffet cā-nişīn-i künc-i ı̇ işmet kıł
Meded bād-ı hevādan bī-mecālem yā Resūlallāh¹³⁶⁵
- 4 Beni şādān-ı pā-būs-ı vişāl it maĥz-ı luţfuñla
Esīr-i derd-i cürmem¹³⁶⁶ pür-melālem yā Resūlallāh
- 5 Nigāh-ı iltifātuñla n'ola şāyān-ı şevķ olsam
Ġarībem **Vahyī**-i şefkāt-su 'ālem yā Resūlallāh

-329-

[HÜDĀYİ]*

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

- 1 Kudūmuñ raĥmet [ü] zevķ ü şafādur yā Resūlallāh

¹³⁶⁴ bend-i: bende-i, M.

¹³⁶⁵ VD'de 3. ve 4. beytler takdim-tehirlidir.

¹³⁶⁶ cürmüm: hecrem, VD.

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 73-75).

Zuhūruñ derd-i ‘uşşāka devādur yā Resūlallāh

2 Nebī idūñ daḡı Ādem tururken mā’ [vü] ṭın içre

İmām-ı enbiyā olsañ revādur yā Resūlallāh

3 Kemāli zümre-i kemāl¹³⁶⁷ senüñ nūruñla bulmuşdur

Vücūduñ mazhar-ı tām-ı Hudā’dur yā Resūlallāh

4 Senüñle irdiler zāta daḡı envā’-ı lezzāta

İşüñ erbāb-ı ḡacāta ‘aṭādur yā Resūlallāh

5 **Hüdāyī**’ye şefā’ at kıl eger zāhir eger bāṭın

Ḳapuña intisāb itmiş gedādur yā Resūlallāh

-330-

[ḤİFZİ]

mefā’-ılün / mefā’-ılün / mefā’-ılün / mefā’-ılün

1 Vücūduñ şem’i pür-nūr-ı Hudā’dur yā Resūlallāh

Zuhūruñla dü’-ālem rüşenādur yā Resūlallāh

2 Cemālūñ ‘aşḡını Mevlā müyesser itse bu’-abde

Vücūdı mülki hep cümle fedādur yā Resūlallāh

¹³⁶⁷ kemāl: kümmel, *MHD*.

- 3 Senüñ ism-i şerîfün her kaçan yâd olsa sultānum
Şafālar bahş ider rûha gıdādur yâ Resûlallāh
- 4 Bizi çün [şefā atinden] kerem kııl behre-yâb eyle
Dem-â-dem kârimuz cürm ü haţādur yâ Resûlallāh
- 5 Kemāl üzre seni vaşf eylemek mümkin midür **Ḥıfzî**
Murādı intisāb-ı hâk-pādur yâ Resûlallāh

-331-

[EMNİ]

mefā'ılün / mefā'ılün / mefā'ılün / mefā'ılün

- 77a 1 Ḥabīb-i hālîk-ı arz u semāsın yâ Resûlallāh
Cemî'-i kâ'ināta mültecāsın yâ Resûlallāh
- 2 Sañadur iktidāsı enbiyâ vü mürselīnün hep
Şufûf-i aşfiyāya muqtedāsın yâ Resûlallāh
- 3 Münevver eyledün teşrifün ile cümle ekvāmı
Şeref burcında ḥurşid-i duḥāsın yâ Resûlallāh
- 4 Nücümāsādur aşḥābuñ semāvāt-ı hidāyetde
İçinde anlaruñ bedrū'd-dücāsın yâ Resûlallāh

5 alur mı zulmet-i ğam dilde zıkr-i na tuñ olduca
ü sen hayr'ı-verā nr-ı Hudā'sın yā Reslallāh

6 Faırñ 'āşıuñ **Emnı** vişālñ devletin ister
'Aā kıı pādişāh-ı z'ı-' aāsın yā Reslallāh

-332-

[ENİS]*

mefā'ıln / mefā'ıln / mefā'ıln / mefā'ıln

1 Şafā-yı ehl-i dil nr-ı cemālñ yā Reslallāh
Şifā-yı derd-i dil fikr-i vişālñ yā Reslallāh

2 Bi-amdi'llāh dem-ā-dem hāne-i alb sne-i bānı¹³⁶⁸
Mnevver eyledi vuşlat hayālñ yā Reslallāh

3 Sezādur cān u dil lerzān-ı şev-ı r'yetñ olsa
Dem-i zıkr-i cenāb-ı hoş hışālñ yā Reslallāh¹³⁶⁹

* EDD (Gltan, 1990: 60).

¹³⁶⁸ sne-i bānı: siyeh-tābı, EDD.

¹³⁶⁹ Şairin divanında bu beyt yer almamakla birlikte bu beytin yerinde farklı bir beyt bulunmaktadır. Bu beyt aşāğıdaki gibidir:

'Aceb mi intiāl itsek beā-bi'llaha da vetle

Fenāya şığmadı 'Arş-ı kemālñ yā Resla'llah (Gltan, 1990: 60).

- 4 K̄alurdı t̄a ebed m̄ubhem kel̄am-ı H̄azret-i Mevl̄a
Ser-ā-ser etmese r̄uſen maḳālũñ yā Res̄ulallāh
- 5 **Enīs**'ũñ maḳlabı¹³⁷⁰ dā 'im Cel̄alũ'd-d̄in-i R̄umĩ'den
Nigāh-ı luḫf-ile bir dem su 'ālũñ yā Res̄ulallāh

-333-

[ḤULŪŖİ]

mefā' ilũn / mefā' ilũn / mefā' ilũn / mefā' ilũn

- 1 Fak̄irem āsitānuñda ſefā' at yā Res̄ulallāh
Ġar̄ibem ḫāk-pāyuñda ſefā' at yā Res̄ulallāh
- 2 Ḥar̄imem k̄uy-ı ' aſḫũña sezā ḳıl ḳurb-ı vaſluña
Terahḫum it ġar̄ibũne ſefā' at yā Res̄ulallāh
- 3 Maḫabbet dildedür her ān rehũnde olayum ḳurbān
Fedā olsun n'ola bu cān ſefā' at yā Res̄ulallāh
- 4 Ḥab̄ib-i H̄azret ' izzet-i cenābuñ melce-i raḫmet
ḤulūŖi müznibe ſefḳat ſefā' at yā Res̄ulallāh

¹³⁷⁰ maḳlabı: maḳlab, M.

mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

- 77b 1 Derûnuñ maḥzen-i râz-ı Hüdâ'dur yâ Resûlallâh
Kelâmuñ ' aşıkâ ḥâlet-fezâdur yâ Resûlallâh
- 2 Görinür sırr-ı esmâ cevher-i mir'ât olup zâtuñ
Der-i âyîne-i ' âlem-nümâdur yâ Resûlallâh
- 3 Mu' anber kâkülün bād-ı şabâ ile seḥerlerde
Meşam-ı ' âleme bûy-ı şafâdur yâ Resûlallâh
- 4 Vücûduñ Haḫ te' âlâ kâ'inâtuñ mefḥarî kılmış
Cenâb muḫtedâ-yı enbiyâdur yâ Resûlallâh
- 5 Devâdur ḥastegân-ı derd-i ' aşka ravza-i pâküñ
Şa' âdet ḥâne-i dârü's-şifâdur yâ Resûlallâh
- 6 Cenâbuñdan şefâ' at-ḥ'âh olupdur Nakşî-i ' aşık
Niğâh-ı merḥamet kııl kim gedâdur yâ Resûlallâh

¹³⁷¹ Bu şiir *NAD*'da yoktur.

[ĠINĀYĪ]

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

- 1 Çapuñda sā 'il-i luṭfuñ gedāyam yā Resūlallāh
Şefā' at eyle muḥtāc-ı 'aṭāyam yā Resūlallāh
- 2 Ṭabīb-i ümmet-i bī-çāresin senden devā-cūyam
Za' ifem derd-i cürme mübtelāyam yā Resūlallāh
- 3 Hidāyet eylesün hādī-i 'aşkuñ rāh-ı maḥşūda
Yañıldum peyrev-i nefis-i hevāyam yā Resūlallāh
- 4 Benüm rüy-ı siyāhum şust [u] şū-yı girye pāk itmez
Zemīn-i 'özr-i 'afva çehre-sāyam yā Resūlallāh
- 5 Ümīd-i rü 'yet-i nūr-ı cemāl bā-kemālūñle
Ben ol ḥaşret-keş-i rüz-ı cezāyam yā Resūlallāh
- 6 Dü 'ālemde Ġināyī bendeñe devlet bu yetmez mi
Dime ki ümmet-i ḥayrū'l-verāyam yā Resūlallāh

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

- 1 Şifā-yı derd-i dildür āsitānuñ yā Resūlallāh
Anuñçün Muştafā'dur nām u şānuñ yā Resūlallāh
- 2 Cemī'-i enbiyādan hem mükerrem hem mufaşşalsın
Ĥabībisin Cenāb-ı Kibriyā'nuñ yā Resūlallāh
- 3 Sen ol ' Ankā-yı Qāf-ı ' arş-ı a' zamsın ki bī-pervā
Senüñ bāğ-ı cināndur aşıyānuñ yā Resūlallāh
- 4 Vücūduñ bā' iṣ-ı iẓhār-ı ' afv-ı mağfiretdür hep
Sen olduñ menba' -ı luṭf-ı Ĥudā'nuñ yā Resūlallāh
- 5 Ğarīḳ-i baḥr-i ' işyānam meded luṭf ile luṭf eyle
Elüm al ben ğarīb-i¹³⁷³ bī-nevānuñ yā Resūlallāh

[NĀ'İLĪ]*

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

¹³⁷² Bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

¹³⁷³ ğarīb-i: ğarībi, M.

* NKD (İpekten, 1970: 211).

- 78a 1 Göñül bigānelerle āşinādur yā Resūlallāh
Der-i devlet me'ābuñdan cüdādur yā Resūlallāh
- 2 Zer-i hūrşīd-i maḥşer ḳurşadur iksīr-i ḥākūñden¹³⁷⁴
Reh-i 'aşḳuñda ol kim ḥāk-i pādur yā Resūlallāh
- 3 Şarardur zıkr [ü] fikri¹³⁷⁵ çehresin erbāb-ı tevḥīdüñ
Siyeh ḥākī zer eyler kīmyādur yā Resūlallāh¹³⁷⁶
- 4 Olan hādī şırāṭ-ı müstaḳīme şer' -i pākūñdür
Bu 'ālem berzaḥ-ı ḥavf u recādur yā Resūlallāh¹³⁷⁷
- 5 Sözüñ maḳbūl-i dergāh-ı şamed dillerde evşāfuñ
Şefī' ü'l-ḥalk¹³⁷⁸ [u] maḥbūb-ı Ḥudā'dur yā Resūlallāh
- 6 Ne deñlü Nā'ili şāyān-ı tertīb-i cezā olsa
Cenābuñdan şefā' at mültecādur yā Resūlallāh

-338-

[ŞUN'İ]

¹³⁷⁴ ḥākūñden: ḥālūñden, *NKD*.

¹³⁷⁵ fikri: fikrūñ, *NKD*.

¹³⁷⁶ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Dil-i meyyāli de bir şebnem-i nāçiz farz eyle

Gül-i bāğ-ı cemālūñ pūr-nemādır yā Resūla'llāh (İpekten, 1970: 211).

¹³⁷⁷ Bu beyt *NKD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹³⁷⁸ Şefī' ü'l-ḥalk: Şefī' -i ḥalk, *NKD*.

- 1 Cenābuñ reh-nümā-yı ins ü cāndur yā Resūlallāh
Kemālūñ 'Īsā-yı rūḥ-ı revāndur yā Resūlallāh
- 2 Ḥudā na' t-ı şerīfınde buyurmışdur senūñ levlāk
Ki zātuñ bā' iṣ-ı kevn ü mekāndur yā Resūlallāh
- 3 İmām-ı enbiyā maḥbūb-ı Mevlā faḥr-ı 'ālemsin
Maḥāmuñ eṣref-ı bāğ-ı cināndur yā Resūlallāh
- 4 Sa' ādet buldı rāh-ı pākūñe sālİK olan zīrā
Ṭarīḳuñ mevşil-ı dār-ı emāndur yā Resūlallāh
- 5 Vişālūñ zevḳine maḥrem olanlar rüz-ı maḥşerde
Cenāb-ı Ḥazretūñle hem-zebāndur yā Resūlallāh
- 6 Livā'-ı şefḳatūñden sāyevār it Şun' İ-i zāruñ
Faḳırūñdür esirge nā-tüvāndur yā Resūlallāh

-339-

[ḤUBBĪ]

- 78b 1 Kudümün bâ' iş-i ' ayn-ı sa' âdet yâ Resûlallâh
Zuhûruñ pertev-endâz-ı hidâyet yâ Resûlallâh
- 2 Reh-i Hâk' da fenâ-fi'llâh olan erbâb-ı himmetler
Senün feyzünle buldılar kerâmet yâ Resûlallâh
- 3 Ki yoğdur bende bir haşlet ola şâyeste-i Hâzret
Meger senden ola baña ' inâyet yâ Resûlallâh
- 4 Ğarîbem bî-nevâyam sâye-i luţfuñda sulţânım
Bu muhtâc bendeñe eyle himâyet yâ Resûlallâh
- 5 Nigâh-ı merhamet kııl **Hubbî**-i bî-çâreye luţf it
Ola hem-vâre-i şâyân şefâ' at yâ Resûlallâh

-340-

[NAZMÎ]¹³⁷⁹

mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün

- 1 Cemâlün mihr-i ' âlem-tâb-ı cândur yâ Resûlallâh
Vücûduñ bâ' iş-i kevn ü mekândur yâ Resûlallâh

¹³⁷⁹ Bu şiir *ŞND*' de yoktur.

2 İki ‘ālemde rāḥat oldı olan bābına mensūb
İşigūñ mültecā emn ü emāndur yā Resūlallāh

3 Kapuñda bende-i ḥāliş olan ey şāh-ı ‘ālī-şān
Şeh-i ‘ālī-maḳāmāt-ı cināndur yā Resūlallāh

4 Kelām-ı cān-fezā-yı iltifātuñ ey Mesīḥā-dem
Bu çeşm-i mürdeye rūḥ-ı revāndur yā Resūlallāh

5 ‘Aceb mi **Nazm**’i üftādeye bu rütbe-i ‘ulyā
Senūñ medḥūñ aña vird-i zebāndur yā Resūlallāh

-341-

[ḤĀFİZ]

mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün

1 Mey-i ‘aşḫuñla sermest ü ḥarābam yā Resūlallāh
Dem-ā-dem nār-ı şevḫuñla kebābam yā Resūlallāh

2 N’ola üftādeñi bir kerre pā-māl-i nigāh itseñ
Ser-i kūyuñda bir kemter-türābam yā Resūlallāh

3 Kerem kıl ḥāṭır-ı maḥzūnumı luṭfuñla şādān it
Ġamuñla tā-be-key pür-ızṭırābam yā Resūlallāh

- 4 Derūnum feyz-yāb it çeşme-i şārāb-ı vişālūnden
Şeb-i hicrān-ı pür-sūz u tābam yā Resūlallāh
- 5 Der-i devlet medāruñdan beni redd itme sulṭānum
Ġarībem **Hāfiz**'am kesret-me 'ābam yā Resūlallāh

-342-

[‘ ĀŞIKĪ]

mefā‘īlūn / mefā‘īlūn / mefā‘īlūn / mefā‘īlūn

- 79a 1 Senūñ ‘ aşkuña cānum mübtelādur yā Resūlallāh
Yoluñda cān-ile başum fedādur yā Resūlallāh
- 2 Sen ol sulṭān-ı kevneysin ki bu mecmū‘ -ı mevcūdāt
Der-i devlet-me 'ābuñda gedādur yā Resūlallāh
- 3 Ķamu ‘ ālemlerūñ ḥalkı senūñle iftiḥār eyler
Ķapuñda cümle ḥācetler revādur yā Resūlallāh
- 4 Senūñ ‘ ilm-i ledünnüñde ḳalur ‘ āciz ulu'l-elbāb
Bilürler ḳadrüñi ġāyet ‘ alādur yā Resūlallāh
- 5 Ża‘īf ümmetlerüñden ‘ **Āşıkī** bir derdmendüñdür
Kerem ḳıl merḥamet eyle recādur yā Resūlallāh

[ĤĀFİZ]

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

- 1 Ğarīķ-i baħr-i 'iŝyānam ŧefā' at yā Resūlallāħ
Ĥarīķ-i nār-ı ĥüsrānam ŧefā' at yā Resūlallāħ
- 2 Cehāletle yitürdüm rāhumı dergāhuña geldüm
Meded muħtāc-ı ğufrānum ŧefā' at yā Resūlallāħ
- 3 Cemālün vaŧlın eyler ārzū ŧām u seħer cānum
Kerem kıl zār u ĥayrānam ŧefā' at yā Resūlallāħ
- 4 Yitürdüm naķd-i 'ömrüm źulmet-i ğafletde sulţānum
Dil ü cāndan peŧimānam ŧefā' at yā Resūlallāħ
- 5 Benem ol Ĥāfız u miskīn ü 'āŧī vü kīne-pīŧe
Sezā mı luţf [u] iħsānam ŧefā' at yā Resūlallāħ

[ŧUN'İ]

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

- 1 Lisānuñ ‘ andelīb-i bâğ-1 vaḥdet yâ Resûlallâh
Dehānuñ menba‘ -1 lü ’lü-yı hikmet yâ Resûlallâh
- 2 Zuhūruñla şeref-yâb oldı ‘ âlem ey şeh-i kevneyn
Senüñle ḥalk-1 ‘ âlem buldı ‘ izzet yâ Resûlallâh
- 3 Sen ol sulṭân-1 zî-şân-1 şefî‘ -1 devr-i maḥşersün
Kelāmuñ cümleten maḳbûl-i ḥazret yâ Resûlallâh
- 4 Benüm dâğ-1 derûnum âteş-i hicründen olmışdur
Ḥarâb itdi beni bu nâr-1 firḳat yâ Resûlallâh
- 5 Sezâvar-1 ‘ inâyet eyle Şun‘ ĩ bir faḳîründür
Şefâ‘ at kıl ola şâyân-1 raḥmet yâ Resûlallâh

-345-

[FAŞİHİ]

mefâ‘ ĩlün / mefâ‘ ĩlün / mefâ‘ ĩlün / mefâ‘ ĩlün

- 79b 1 Vücüduñ dürr-i nâ-yâb-1 şafâdur yâ Resûlallâh
Anuñçün nâm-1 pākün Muştafa’dur yâ Resûlallâh
- 2 Cebîn-i tâbnākün reşk-i baḥş-1 mâh-1 mihr-engiz
Cemâlün pertev-i nûr-1 Ḥudâ’dur yâ Resûlallâh

3 Gözüm hasret-nigāh-ı şūret-i naqş-ı hayālūndür

Göñül ger dīde-i pīrāmen-i şevk-i vişālūndür

4 Hülūs üzre Faşihī ʿāşık-ı nūr-ı cemālūndür

Reh-i ʿaşkuñda ʿabd-ı bī-riyādur yā Resūlallāh

-346-

[NAZMĪ]¹³⁸⁰

mefāʿilūn / mefāʿilūn / mefāʿilūn / mefāʿilūn

1 Hūdā'ya lāyık işüm yok şefāʿ at yā Resūlallāh

Reh-i Hāq'da kuşūrum çok şefāʿ at yā Resūlallāh

2 Ne şāhib menzilem ne hāl ne var ʿirfān u ne aʿmāl

Benem gayetde bed-efʿāl şefāʿ at yā Resūlallāh

3 Benüm hālüm harāb oldı baña ʿişyān hicāb oldı

Saña çün intisāb oldı şefāʿ at yā Resūlallāh

4 Kapuñdan eyleme merdūd cemālūñ ide dil-meşhūd

Eşiginden budur maqşūd şefāʿ at yā Resūlallāh

¹³⁸⁰ Bu şiir *ŞND*'de yoktur.

- 5 uluñ **Nazmı**'yi itme dır apudn eyleme mehcır
Günahn ide H magfur Őefac at yā Resulallāh

-347-

[MAHVİ]

mefac ilün / mefac ilün / mefac ilün / mefac ilün

- 1 Bırakdum ac aŐkuñ-ile nām u ac arum yā Resulallāh
Unıtdum Őevkuñ-ile cümle kārüm yā Resulallāh
- 2 Bu gönlüm bülbüli aŐlā cihānuñ bāğına bakmaz
Yüzüñ görmek gülistānın ararum yā Resulallāh
- 3 Enin ü a [u] vāh ile tehı fıratde Mecnün'am
Yitürdüm Leyl⁷vü leyl [ü] nehārüm yā Resulallāh
- 4 Gönl pervāneveŐ döner viŐālün Őemac ine dā'im
Dükendi almadı Şabr u arārüm yā Resulallāh
- 5 Bu **Mahvi** bendeñe rahm it firākuñ nārına dūŐmiŐ
atı hıylı zamān oldu yanarum yā Resulallāh

-348-

[EMİN]

- 80a 1 Hemīşe şāhib-i cürm ü haṭāyam yā Resūlallāh
Ve-līki[n] ṭālib-i 'avf [u] 'aṭāyam yā Resūlallāh
- 2 Şeh-i mesned-nişīn-i bārgāh-ı ḳurb-ı ḫazretsin
Muḳīm-i ās(i)tānuñ bir gedāyam yā Resūlallāh
- 3 Beni bigāne-i luṭf itme sulṭānum şefā' at ḳıl
Ḳadīmī 'aşḳuñ-ile āşināyam yā Resūlallāh
- 4 Marīz-i derd-i hecrem baña vaşluñdur devā ancak
Cenābuñdan ṭālebkār-ı şifāyam yā Resūlallāh
- 5 Benem ol bende vü dīrīne-i dergāhuñ **Emīn** kim
Der-i luṭfuñda dā'im çehre-sāyam yā Resūlallāh

-349-

[MUŞṬAFĀ]

- 1 Hevā-yı nefse cānum mübtelādur yā Resūlallāh
İşüm hep cümleten cürm ü haṭādur yā Resūlallāh

2 Senüñ sünnetleriñüñ biñde birin itmedüm icrâ

Baňa her ne cezâ olsa sezâdur yâ Resûlallâh

3 ‘Aceb mi bülbül-i dil deşt-i Һasretde figân itse

Cemâlüñ gülsitânından cüdâdur yâ Resûlallâh

4 Sen ol sulţân-ı ‘âlî-rütbe-i taht-ı risâletsin

Қudümüñ olsa ‘arş üzre revâdur yâ Resûlallâh

5 Kerem kıl cürmümi eyle şefâ‘ at rûz-ı maşşerde

Kelâmuñ cümle maқbûl-i Һudâ’dur yâ Resûlallâh

6 Yüzin ferş eyleyenlerden der-i devlet-me’abuñda

Biri de ümmetüñden **Muştafa’** dur yâ Resûlallâh

-350-

[DERVİŞ ‘OŞMÂN]

fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilün

1 Dertliyem dermâna geldüm yâ Resûlallâh meded

Düşmişem fermâna geldüm yâ Resûlallâh meded

2 Һâk-pây-ı ‘izzete sürdüm yüzüm biñ ‘öwr ile

Luţf umup ihsâna geldüm yâ Resûlallâh meded

- 3 Enbiyānuñ efdalisin ey Ḥabīb-i Muḥterem
Sen şefā' atkāna geldüm yā Resūlallāh meded
- 4 Niçe niçe yüz qarasın eylemişem ben gedā
Ben qulum sultāna geldüm yā Resūlallāh meded
- 5 **Dervīş** 'Osmān cān u dilden çün teveccüh eyledi
'Aşkuñ ile yana geldüm yā Resūlallāh meded

-351-

[NAḤĪFĪ]*

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

- 80b 1 Cemālūñ maṭla' -1 şems-i hidāyet yā Resūlallāh
Cebīnūñ maşrıq-1 nūr-1 sa' ādet yā Resūlallāh
- 2 Vücūd-1 pākūñi Ḥaḳ gevher-i yektā-yı luṭf itmiş
İdüp ārāyiş-i tāc-1 kerāmet yā Resūlallāh
- 3 Recā-yı 'afv ile aḥvālūmi 'arz eyleyüp geldüm
Olup müstağriq-i şerm [ü] hacālet yā Resūlallāh

* NSD (Aypay, 1992: C 2., 432).

4 Bu ʿiṣyān ile maḥşerde benüm ḥālüm mükedderdür¹³⁸¹

Cenābuñdan ger olmazsa ʿināyet yâ Resûlallâh¹³⁸²

5 Ümîd oldur delîl ola¹³⁸³ cenābuñ ʿafv-ı Mevlâ'ya

Egerçi cürmüme yoḡdur nihāyet yâ Resûlallâh

6 Ne deñlü mücrim ise yine kendi müstemendüñdür

Naḥîfî bendeñe eyle şefâʿat yâ Resûlallâh

-352-

[FEYẒÎ]

mefâʿîlün / mefâʿîlün / mefâʿîlün / mefâʿîlün

1 Târîḳ-i müstaḳîme reh-nümâsın yâ Resûlallâh

Esîr-i derd-i ʿiṣyâna devâsın yâ Resûlallâh

2 Bu ʿâşî ümmetüñ şermende itme rûz-ı maḥşerde

Şefâʿat kııl Ḥabîb-i Kibriyâ'sın yâ Resûlallâh

¹³⁸¹ *NSD* de 4. ve 5. beytler takdim-tehirlidir.

¹³⁸² Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

ʿAceb mi çâre-cüy-ı merhem-i iḥsānuñ olsam ben

Menem âzürde-i zaḥm-ı melâmet yâ Resûla'llâh (Aypay, 1992: C 2., 432).

¹³⁸³ ola: olsa, *NSD*.

- 3 Vücūduñ cümleden evvel zuhūruñ şūretā āh̄ir
Budur h̄ikmet mu 'aḥḥar mübtedāsın yā Resūlallāh
- 4 Senūñ āyīn-i pākūñ cümle ins ü cin ḳabūl eyler
Serīr-i salṭanatda pādīşāhsın yā Resūlallāh
- 5 Ne mümkin medḥūñi Ḥaḳ üzre taḳrīr eylesün **Feyzī**
Ki sensin biz'zāt-ı memdūḥ-ı Ḥudā'sın yā Resūlallāh

-353-

[EMNİ]

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

- 1 Riyāz-ı 'aşḳuña düşmiş hezāram yā Resūlallāh
Ümīd-i vaşl-ile hecrūñde zāram yā Resūlallāh
- 2 Ben ol seyyāḥ-ı şahrā-yı cünūn u hūş-ı bīzāram
Hümā-yı evc-i 'aşḳam bī-ḳarārum yā Resūlallāh
- 3 'Aceb āşūfte-ḥālem pür-melālem derd-ile lālem
Dem-ā-dem eşk-rīz ü nālekāram yā Resūlallāh
- 4 Devāsı derd-i 'işyānuñ cenābuñdan şefā' atdür
Meded ḳıl kim bu derd-ile nizāram yā Resūlallāh

- 5 Koma **Emnî** ğarîbüñ münkesir-ĥâtır firâķuñla
Yeter tâ başla dîrîn-ġam-küsâram yâ Resûlallâh

-354-

[NAĤÎFÎ]*

mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

- 81a 1 Bu ġülşende hezâr-ı bî-nevâyam yâ Resûlallâh
Velî âzürde-i ĥâr-ı cefâyam yâ Resûlallâh
- 2 N'ola olsam devâ-cüyende-i dârû-yı iĥsânuñ
Esîr-i derd-i 'aşķam mübtelâyam yâ Resûlallâh¹³⁸⁴
- 3 Nigâh-ı Őfkâtüñden ben ġarîb [ü] zârı dür itme
Yoluñda bende kemter ĥâk-pâyam yâ Resûlallâh¹³⁸⁵
- 4 Meded sendendür ey kân-ı Őfâ' at bendeñe yoĥsa
Ĥuzûr-ı Ĥaķķ'a¹³⁸⁶ maĥcûb-ı ĥaķâyam yâ Resûlallâh¹³⁸⁷

* NSD (Aypay, 1992: C 2., 429).

¹³⁸⁴ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aŐaġıdaki gibidir:

Beni ġencîne-i fażl-ı Ĥudâdan behre-yâb eyle

Der-i luĥfuñda muĥtâc-ı 'aķâyam yâ Resûla'llâh (Aypay, 1992: C 2., 429).

¹³⁸⁵ Bu beyt NSD'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹³⁸⁶ Ĥaķķ'a: Ĥaķ'da, NSD.

¹³⁸⁷ Bu beyt NSD'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

5 Yüzüm yok ʿ arz-ı hâle ʿ arşagâh-ı haşre varduğda
Günehkâram giriftâr-ı hevâyam yâ Resûlallâh¹³⁸⁸

6 Kerem kıll luğf u ihsânuñla dil-şâd eyle ben zârı
Nahîfî'yem қаpuñda bir gedâyam yâ Resûlallâh¹³⁸⁹

-355-

[ʿ ABDÎ]

mefâʿîlün / mefâʿîlün / mefâʿîlün / mefâʿîlün

1 Қарин-и cürm ü ʿ işyânam şefâʿ at yâ Resûlallâh
Enîs-i âh u figânam şefâʿ at yâ Resûlallâh

2 Uyaldan nefis-i bed-gîşe beni uğratdı teşvîşe
Budur hem-râh-ı endîşe şefâʿ at yâ Resûlallâh

3 Günehkâram yüzi қара қаpuñda oldum âvâre
Yine senden olur çâre şefâʿ at yâ Resûlallâh

4 Resûl-i Ḥayy u Ğaffâr'uñ şefîʿ i her günehkâruñ
Recâda ʿ Abdî-i zâruñ şefâʿ at yâ Resûlallâh

¹³⁸⁸ Bu beyt *NSD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹³⁸⁹ Bu beyt *NSD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

[SEYYİD HÜSEYNİ]

11'li Hece Ölçüsü

I

- 81b 1 Hâtemü'n-nebiyyin ceddüm Muḥammed
2 Umaram senden şefâ' at [ü] himmet
3 Şâhib-i şefâ' at ol güzel Aḥmed
4 Umaram senden şefâ' at [ü] himmet

II

- 1 Maḥbûb-ı Hudâ'sın olmaz sözüñ red
2 Luṭf idüp sen daḥı itme beni red
3 Ğâyetü'l ğa' iye iderüm minnet
4 Umaram senden şefâ' at [ü] himmet

III

- 1 Saña Qur'ân indi mişli yoḡ durur
2 Kamer şaḡ oldı şebah yoḡ durur
3 Kemâlüñ şayılmaz katı çoḡ durur
4 Umaram senden şefâ' at [ü] himmet

IV

- 1 Mi' râc itdüñ gice gördüñ ğarâyib
2 Aḡdı parmaḡlarından şular ' acâyib
3 Menba' -ı raḥmetsin mişlü's-seḥâyib
4 Umaram senden şefâ' at [ü] himmet

V

- 1 Bu Seyyid Hüseynî hem halvetinün
- 2 Cürmüni 'afv idüp vir elün
- 3 Şefâ' at kânısın mücrimlerün
- 4 Umaram senden şefâ' at [ü] himmet

-357-

[ṬABİB]

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

I

- 1 Ṭâ' atüm yoğ ğarķ-i 'işyân olmışam
- 2 Yâ Resûlallâh şefâ' at eylegil
- 3 Kıl teraĥĥum baña ĥayrân olmışam
- 4 Yâ Resûlallâh şefâ' at eylegil

II

- 1 Eyledi sen şâhı çün Mevlâ ĥabîb
- 2 Cümle derdlere seni kıldı ṭabîb
- 3 Kimsenem yoğdur benüm ĥaldum ğarîb
- 4 Yâ Resûlallâh şefâ' at eylegil

III

- 1 Merĥamet kıl baña ey mâh-ı münîr
- 2 Cürm ü 'işyân oldı nefşümde keşîr
- 3 Kırķaram rûz-ı cezâ olam ĥaķîr

4 Yâ Resûlallâh şefâ' at eylegil

IV

1 Țapuña yalvarı geldüm yâ Resûl

2 Beni redd itme olam Țapuñda Țul

3 Ne Țadar lâyıȚ degülsem Țıl Țabûl

4 Yâ Resûlallâh şefâ' at eylegil

V

1 Çün Țabîb ' arz eyledi aȚvâlini

2 Kimse bilmez ol ġarîbûñ ġâlini

3 ĤaȚ te' âlâ ' afv ide ' işyânını

4 Yâ Resûlallâh şefâ' at eylegil

-358-

[' ABDÜ'L-ĤAY]

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

I

82a 1 Ey sa' âdet nurı ey sultân-ı ġayl-i mürselîn

2 Umaram senden şefâ' at yâ Resûlallâh meded

3 Didi şânuñda senûñ levlâk-ı Rabbü'l- ' âlemîn

4 Umaram senden şefâ' at yâ Resûlallâh meded

II

1 Maġrem-i esrâr-ı Mevlâ naȚş-ı mihr-i iştifâ

2 Şehsüvâr-ı şaġn-ı "ev-ednâ" güzîn-i enbiyâ

- 3 Muştafā vü müctebā vü Murtaẓā vü muḳtedā
4 Umaram senden şefā' at yā Resūlallāh meded

III

- 1 Aḥmed ü Maḥmūd olupdur ism-i pākūñ ey Ḥabīb
2 Maẓhar-ı luḫf-ı Ḥudā'sın dertlere sensin ṭabīb
3 Ḳoma 'Abdū'l-ḥay faḳīri ey kerem kānı ğarīb
4 Umaram senden şefā' at yā Resūlallāh meded

-359-

[ḤĀFİZ]

mefā'īlūn / mefā'īlūn / mefā'īlūn / mefā'īlūn

- 1 Göñül pervāne-i bezm-i vişālūñ yā Resūlallāh
Lisānum bülbül-i bāğ-ı cemālūñ yā Resūlallāh
2 Hemīşe şaḥn-ı mir 'āt-ı niğāhumda hüveydādur
Cemāl-i şāhid-i naḳş-i ḥayālūñ yā Resūlallāh
3 Şafā-yı baḥş-ı ḥarīm ḥāne-i endişem olmışdur
Ziyā-yı nūr-ı vech-i bī-mişālūñ yā Resūlallāh
4 Zülāl-i 'afvuña ben ḥaste-i luḫf ile sīr-āb it
Derūnum yaḳmasun bāb-ı celālūñ yā Resūlallāh

- 5 Kapuña intisāb idüp şefā' at ilticā eyler
Faķirũñ Hāfız-1 şermende-ħālũñ yā Resūlallāh

-360-¹³⁹⁰

fā' ilātũn / fā' ilātũn / fā' ilũn

I

- 1 Zāt-1 pākũñ mazhar-1 tām-1 eħad
2 Yā Resūlallāh şefā' at kı1 meded
3 Olmadı saña kerem ebvābı sed
4 Yā Resūlallāh şefā' at kı1 meded

II

- 1 Çũnki sensin "raħmeten li'l-ālemĩn"
2 Saña muħtāc evvelĩn ü āħirĩn
3 Luţf umup kapuña geldi müznibĩn
4 Yā Resūlallāh şefā' at kı1 meded

-361-

[‘ABDÜ’L-ĤAY]

mefā' ilũn / mefā' ilũn / mefā' ilũn / mefā' ilũn

- 82b 1 Vücũduñ ‘āleme luţf-1 Ĥudā’dur yā Resūlallāh
Zuħũruñ ‘āşıkā nũr-1 hüdādur yā Resūlallāh

¹³⁹⁰ Bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

2 Kamu eşyâdan evvel Hakk'ı tevhid eyleyen sensin
N'ola maḥbûb-ı Hakk olsañ revâdur yâ Resûlallâh

3 İdüpdür Hazret-i Allâh vücûduñ ' âleme raḥmet
Cenâbuñ merci' -i ehl-i recâdur yâ Resûlallâh

4 Haḳîkat sırrına sensin delîl-i zümre-i kümmel
Gönüller derdine feyzüñ devâdur yâ Resûlallâh

5 Şefâ' at eyle ' Abdü'l-ḥay faḳîre zâhir ü bâtın
Senüñ iḥsânuña ḳalmış gedâdur yâ Resûlallâh

-362-

[VĀLĪ]

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

I

1 Ey Hudâ'dan luḳ u iḥsân isteyen
2 Mevlid-i pâk-i Resûlu'llâh'a gel
3 Cennet içre ḥür u ğilmân isteyen
4 Mevlid-i pâk-i Resûlu'llâh'a gel

II

1 Na' t-ı pâkin cân u dilden diñlesen
2 Maḥz-ı nûr-ı Hakk'dur ol zât-ı ḥasen

3 Olduğınca d nyede Şağ u esen

4 Mevlid-i p k-i Res lu'll h'a gel

III

1 Ol Res l' n doğduğı Şeb b -g m n

2 Leyle-i k dre m Ő bihd r hem n

3 Bulmağ istersen cehennemden em n

4 Mevlid-i p k-i Res lu'll h'a gel

IV

1 Meclis-i mevlidde ey V l  m d m

2 Cennet-i a' l da istersen mağ m

3 Ol Res l'e k l Őal t-ile sel m

4 Mevlid-i p k-i Res lu'll h'a gel

-363-

[VAĞY ]*

mef ' l n / mef ' l n / mef ' l n / mef ' l n

- 83a** 1 Ruđuň g lz r-ı Firdevs-i ezeld r y  Res lall h
Kel muň KevŐer'e ni' me'l-bedeld r y  Res lall h
- 2 K d n mađuŐud-ı T b 'dur h r muň đayret-i Sidre
Đub ruň ' arŐa kuđl olsa mađald r y  Res lall h

* VD (Taş, 2004: C 2., 301).

- 3 Ğamūm-ı ma'şiyet medhūş-ı ye's itmez dil-i zārı
Çü luṭfuñ zīver-i levḥ-i emeldür yâ Resûlallâh
- 4 N'ola terciḥ idersem ḥikmet-i Loḡmân'a iḥsānuñ
Devâ-yı 'illet-i sehv ü zeeldür yâ Resûlallâh
- 5 Ne mümkin ḥal olunmaḡ 'uḡde-i vaşfuñ murād üzre
Za'ifem dest-i endişem eşeldür yâ Resûlallâh
- 6 Bu **Vahyî** bendeñi ḡıl neşve-yâb-ı cür'a-i luṭfuñ
Ḥumâr-âlūd-ı ḡamdur pür-keseldür yâ Resûlallâh

-364-

[NAḤİFİ]*

fe'ilātün / mefā'ilün / fe'ilün

I

- 1 Sensin evc-i risāletüñ mâhı
2 Cân fedâ saña yâ Resûlallâh
3 Sensin ümmetlerüñ şehen-şâhı
4 Cân fedâ saña yâ Resûlallâh

II

- 1 Ğonçe-i gülşen-i şafâ sensin

* NSD (Aypay, 1992: C 1., 312).

- 2 Gevher-i baħr-ı ıřtıfā sensin
- 3 Cümle maħlūka pīřvā sensin
- 4 Cān fedā saña yā Resūlallāh

III

- 1 Ten-i zerdüm nizār-ı ħasretdür
- 2 Sīne řad çāk-i tiġ-ı fūrķatdür
- 3 Dil giriftār-ı dām-ı ħayretdür
- 4 Cān fedā saña yā Resūlallāh

IV

- 1 Derd-i ‘aşķuñla dil helāk olsun¹³⁹¹
- 2 Tiġ-i ħasretle sīne çāk olsun¹³⁹²
- 3 Cümle varum yoluñda ħāk olsun
- 4 Cān fedā saña yā Resūlallāh

V

- 1 Bir nigāh eyle cān-ı bīmāra
- 2 Eyle luřfuñla derdime çāre
- 3 Kıl řefā‘ at **Naħifī**-i zāre
- 4 Cān fedā saña yā Resūlallāh

-365-

[VĀĦİDİ]

mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün

¹³⁹¹ Derd-i ‘aşķuñla dil helāk olsun: Dil maħabbetle táb-nāk olsun, *NSD*.

¹³⁹² Tiġ-i ħasretle sīne çāk olsun: Sīne ‘aşķuñla çāk çāk olsun, *NSD*.

1 Felekler Şem¸ -i r¸yu¸nda yanar perv¸ne olmuŐlar¹³⁹³

Anu¸¸¸in durmayup d¸'im d¸nerler y¸ Res¸lall¸h

2 ¸ Aceb d¸ner ki n¸h efl¸k ider d¸'im ya¸alar ¸¸k

Ta¸ aŐŐu¸dan g¸zi nemn¸k iderler y¸ Res¸lall¸h

3 Sen ol sult¸n-ı kevneysin ¸amu ¸ ¸lemd¸r ¸ uŐŐ¸ku¸

Vel¸ ¸ aŐŐu¸la c¸n viren vel¸ler y¸ Res¸lall¸h

4 Sem¸lar eyley¸p devr¸n dura mı **V¸hidi** bir ¸n

Cem¸l¸¸ vaş id¸p s¸z¸n iderler y¸ Res¸lall¸h

-366-

[N¸R¸]*

f¸' il¸t¸n / f¸' il¸t¸n / f¸' il¸t¸n / f¸' il¸n

83b 1 Ey ¸ab¸b-i H¸k ker¸m¸'ŐŐŐ¸n Mu¸ammed Muştafa

N¸zen¸n-i ¸¸zret-i Yezd¸n Mu¸ammed Muştafa

¹³⁹³ Şiirin matla¸ beytinin ilk m¸srası Şiirin kafiye yap¸sına uygunluk g¸stermemektedir. Ramazan Ekinci'nin hazırlamış olduĸu *Vefey¸t-ı Ayvansar¸y¸ (¸nceleme-Tenkitledi Metin)* adlı ¸alıŐmada bu Şiirin matla¸ ve makta¸ beyti yer almaktadır. Adı ge¸en eserde Şiirin matla¸ beytinin m¸sraları kafiye bakım¸ndan Şiire uyumludur. Mecmuadaki ve adı ge¸en eserdeki matla¸ beytlerinin ilk m¸sralar¸nda bulunan farklılık Şu Şekildedir: Felekler Şem¸ -i r¸yu¸nda yanar perv¸ne olmuŐlar: Felekler Şem¸i r¸yu¸nda yanarlar y¸ Res¸lall¸h, (*Ekinci, 2017: 217*).

* AND (Coşkun, 2001: 42).

- 2 Nūr-ı ʿālem faḥr-i ādem seyyidü'l-kevneysin
İki ʿālemde şeh-i şāhān Muḥammed Muştafā¹³⁹⁴
- 3 Ravza-i vaḥdet gülisin "lī-maʿallāh" bülbüli
Cānlara cānān cihāna cān Muḥammed Muştafā
- 4 Būy-ı enfāsuñ muṭayyeb itdi nāsūt ehlini
Ṭoldı ʿālem rūḥ-ile reyhān Muḥammed Muştafā
- 5 Zātuñı meddāh olan ḥazret-i Ḥaḳ olıcak
Niçe bilsün ḳadrüñi insān Muḥammed Muştafā
- 6 Ümmet üzre ulu minnetdür vücūduñ niʿmeti
Cümle ḥalkā raḥmet-i Raḥmān Muḥammed Muştafā
- 7 Āluña aşḥābuña ezvācuña etbāʿ uña
Ḥāzır olmış ravza-i rıḍvān Muḥammed Muştafā
- 8 **Nūr** miskīni unutma Rabb-i ʿizzet ḥaḳḳıçün
Ey nebīler ḥizbine¹³⁹⁵ sultān Muḥammed Muştafā

¹³⁹⁴ AND'de 2. ve 3. beytler takdim-tehirlidir.

¹³⁹⁵ ḥizbine: -, M.

-367-

[‘ABDÜ’L-ḤAY]

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

1 Ey ḥabību’llāh Muḥammed Muṣṭafā

Eyle feyzüñ ni‘ metine ihtidā

2 Zāt-ı pākūñ raḥmeten li’l-‘ālemīn

Müz̄nibine şāfi‘ -i rüz-ı cezā

3 Tāki cānum tendedür ölmem şehā

Bāb-ı luṭfuñdan cüdā şubḥ u mesā

4 İstinādum intisābum sañadur

Dāmenüñ elden biraḫmam dā’imā

5 Kıl şefā‘ at raḥm idüp ‘Abdü’l-ḥay’a

Çünkü sensin şāfi‘ -i rüz-ı cezā

-368-

[NAḶŞİ]¹³⁹⁶

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

¹³⁹⁶ Bu şiir *NAD*’da yoktur.

I

- 84a 1 Bir nazar kı1 hālūme āsān ola cümle sübül
2 El-meded ey fahr-i 'ālem şāh u sulţān-1 rusül
3 Bâġ-1 gülzār-1 derūnumda açılsun tāze gül
4 El-meded ey fahr-i 'ālem şāh u sulţān-1 rusül

II

- 1 Na' t-i pākūñde didi Hāķ "raḥmeten li'l-'ālemīn"
2 Eyledi zāt-1 şerīfūñ muķtedā-yı mürselīn
3 Saña ümmet oldı cümle evvelīn ü āḥirīn
4 El-meded ey fahr-i 'ālem şāh u sulţān-1 rusül

III

- 1 **Naķşī**-i ġam-ḥ'ārı dergāh-1 Hūdā'da eyle yād
2 Eyle ol bī-çāreñi zevķ-i vişālūñ ile şād
3 Nār-1 'aşķuñ rüz u şeb bulsun derūnında ziyād
4 El-meded ey fahr-i 'ālem şāh u sulţān-1 rusül

-369-

[NAZMİ]¹³⁹⁷

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 1 Ey Hābīb-i Hāzret-i Hāllāķ-1 'ālem Muşţafā
Eşref-i peyġamberān [u] fahr-i 'ālem Muşţafā

¹³⁹⁷ Bu şiir *ŞND*'de yoktur.

- 2 ‘Ālem ü ādem senūñle buldılar cümle vücūd
‘İllet-i gā’iyye sensin ey mükerrerrem Muştafā
- 3 Sensin iden cism-ile mi‘rāc-ı beyne’l-enbiyā
Ey nedīm-i bezm-i vuşlat Hakk’a hem-dem Muştafā
- 4 Şad şalavātla selām olsun revān-ı pākūñe
Ālüñe aşhābuña evlāduña hem Muştafā
- 5 Umaram ki idesin cennetde dağı hem-civār
Ey iden dünyāda cism-i vaşla maḥrem Muştafā
- 6 Dā’imā meddāhuñ olan **Nazm**⁵ ye ol dest-gīr
Derdlere dermān gönüller zaḥmına em Muştafā

-370-

[SÜCÜDİ]

fā’ ilātün / fā’ ilātün / fā’ ilātün / fā’ ilün

- 1 Şübhesiz Firdevs-i a’ lādur ḥabībūñ ravzası
Sidr[e] vü ‘arşdan mu’ allādur ḥabībūñ ravzası
- 2 Cenneti iden münevver zāt-ı pākūñ nūrıdur
Ayu günden hem meziyyādur ḥabībūñ ravzası

3 Ben kim olam diyem anuñ medħinüñ biñde birin

Ĥall-i ģudretle muħallādur ĥabībüñ ravzası

4 Yüz sürüp mīr ü gedā eylerüz yatar merĥadüñ¹³⁹⁸

‘ Abd-i Mevlā’ya müvellādur ĥabībüñ ravzası

5 Şānuña levlāk dinildi yine şāhid bu durur

Nüh felekden hem mu‘ allādur ĥabībüñ ravzası

6 Eyle Allāh’a **Sücüdi** çok tazarru‘ vaşl için

Hem şalāt-ile muşallādur ĥabībüñ ravzası

-371-

[VEHBİ]

mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün

84b 1 Ķamu ‘ āşıĥlaruñ cānānı sensin yā Resūlallāh

Netice ‘ ālemüñ sultānı sensin yā Resūlallāh

2 Dilüñ miftāħ-ı fa‘ al luţf u ģalbüñ künc-i raħmetdür

Ĥudā’nuñ ĥāzin-i iħsānı sensin yā Resūlallāh

¹³⁹⁸ Bu mısranın vezni kusurludur.

3 Ziyā lekesiz görünmez mihr ü meh çeşmine ʿuşşākuñ¹³⁹⁹

Cihānuñ "kurretü'l-ʿayn"ʿānı sensin yā Resūlallāh

4 Marīz-i ʿaşkuña dārü'ş-şifādur ravza-i pākūñ

Ḳamu derdlilerūñ dermānı sensin yā Resūlallāh

5 Dil-i Vehbī-yi tūfan-ı günehden sen ḥalāş eyle

Bu baḥrūñ çünki keştībānı sensin yā Resūlallāh

-372-

[RŪŞENĪ]*

fāʿilātūn / fāʿilātūn / fāʿilātūn / fāʿilūn

I

1 Tıtmadum ben sūnnetūñi şermsāram yā benī¹⁴⁰⁰

2 Ben siyeh-rū ḥazretiñe nice varam yā benī

3 Sen şefāʿ at kılmaz iseñ ḥūr u zārum yā benī

4 Muḥammed ʿArabī tāhirü'n-nisbī eşrefü'r-rusūl¹⁴⁰¹

II

1 Sensin ol sulṭān-ı kevneyn ü Resūlü'ş-şāḳaleyn

2 Şānuña levlek levlek dinildi merrateyn

¹³⁹⁹ Bu mısranın vezni kusurludur.

* RD (Aydemir, 1990: 137).

¹⁴⁰⁰ Mahlasında Rūşenī yazan bu şiirde şairin divanında beytlerden oluşan şiirinin sadece matlaʿ ve maktaʿ beytleri yer almaktadır. 3. bendin ilk iki mısrası matlaʿ, 5. bendin ilk iki mısrası da maktaʿ beytleridir.

¹⁴⁰¹ Bu mısranın vezni kusurludur. Sonuna kadar.

- 3 Sen şeffî'ü'l-müznibînsin yâ benî el-ḥameyn
4 Muḥammed ʿ Arabî ṭāhirü'n-nisbî eşrefü'r-rusül

III

- 1 Ey risâlet bostânında ḥırâmân serv-ḳad
2 V'ey nübüvvet ravzasında yâsemen-bü lâle-ḫaṭ
3 Bir bölük ʿ âşîlerüz [biz]¹⁴⁰² yâ Resûlallâh meded
4 Muḥammed ʿ Arabî ṭāhirü'n-nisbî eşrefü'r-rusül

IV

- 1 Ben nice maddâḫuñ olam yâ ḫabîbi Ḳureşî
2 Sûre-i Yâsin ü Ṭāhâ vaş iderken zâtuñı
3 Ol Ḥudâ ismiyle bile yazdı senüñ aduñı
4 Muḥammed ʿ Arabî ṭāhirü'n-nisbî eşrefü'r-rusül

V

- 1 **Rüşenî** bî-çâre zulmetde ḳalurdı yâ eḫad¹⁴⁰³
2 Aña m'âm mağzuñla¹⁴⁰⁴ iki dâluñ olmasa meded
3 Yâ İlähî raḫmetünle yarlıgağıl tâ ebed
4 Muḥammed ʿ Arabî ṭāhirü'n-nisbî eşrefü'r-rusül

-373-

[EŞREFOĞLI RŪMÎ]*

mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

¹⁴⁰² [biz]: -, M.

¹⁴⁰³ eḫad: Nebî, RD.

¹⁴⁰⁴ mağzuñla: ağızuñla, RD.

* ERD (Güneş, 1994: 429).

- 85a 1 Cemî^ç -i enbiyâlardan Muḥammed cümleñüñ şâhı
Yüzi nûrından almışdur¹⁴⁰⁵ felekler şems-ile mâhı
- 2 Yedi kâat gökleri geçdi kâdem ^ç arş üstine başdı
İrişdi kâb[e] kavseyne tavâf eyledi dergâhı
- 3 Anuñ seyr [ü] sülûkuñdan melekler ^ç âciz oldılar¹⁴⁰⁶
Ki biñ yıl varıbilmezler o bir demde varan râhı
- 4 Tecellî-i cemâlûñi şular kim gördiler bir kez
Anuñçün ^ç aşk-ile dâ'im iderler derd-ile âhı¹⁴⁰⁷
- 5 Kılurdum¹⁴⁰⁸ cânımı kurbân senüñ yoluñda ey Aḥmed
N'ola bir kez yüzüñ görsem seḥer vaḫti seḥergâhı
- 6 Bu Eşrefoğlı Rûmî^ç'nüñ günâhı çok durur ğâyet
Şefâ^ç at yâ Resûlallâh¹⁴⁰⁹ yüzüñ şems ü kâmer mâhı

-374-

[^çABDÜ'L-ḤAY]

müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün

¹⁴⁰⁵ almışdur: almışlar, *ERD*.

¹⁴⁰⁶ ^ç âciz oldılar: oldılar ḥayrân, *ERD*.

¹⁴⁰⁷ *ERD*'de 4. ve 5. beytler takdim-tehirlidir.

¹⁴⁰⁸ kılurdum: iderdüm, *ERD*.

¹⁴⁰⁹ yâ Resûlallâh: kıl yâ Muḥammed, *ERD*.

- 1 Ey menba^ç-ı cūd-ı kerem senden şefā^ç at isterüz
Ey münşî-i nūn ve'l-ķalem senden şefā^ç at isterüz
- 2 ^ç Afv ola cürm-ile ķuşūr maķzūn gōñül bula sürūr
Dilden gide¹⁴¹⁰ cümle fütūr senden şefā^ç at isterüz
- 3 Kıldı seni Ķādir İlāh dünyāda vü ^ç uķbāda şāh
Sensin bize pūşt [ü] penāh senden şefā^ç at isterüz
- 4 ^ç Abdū'l-ķay umar ey ķabīb derdine olasin ķabīb
Lūţuf anı ķoma ģarīb senden şefā^ç at isterüz

-375-

[ĤAĶĶĪ]*

mef' ūlū / mefā' ilūn

I

85b 1 Ĥaķ şerleri ķayr eyler¹⁴¹¹

¹⁴¹⁰ Dilden gide: Gide dilden, M.

* İHD (Güneş, 2008: 365-373).

¹⁴¹¹ Mecmuada mahlası bulunmayan bu şiir, Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın "Tevfiznāme" adlı şiiridir. Mecmuada 7 bendten oluşun bu şiir, şairin divanında 31 bendtir. Mecmuada bulunmayan bendler aşağıdaki gibidir:

Sen adli zulüm sanma
Teslīm ol oda yanma
Sābr eyle sakın usanma
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Hakkın olıcak işler
Boşdur gam u teşvîşler
Ol hikmetini işler
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Bil kâdî-i hâcâtı
Kıl ana münâcâtı
Terk eyle murâdâtı
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Sen halk ile yorulma
Bu nefis ile hem kalma
Kalbinden ırag olma
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Mü'min işi reng olmaz
Âkil hûyu ceng olmaz
Ârif dili teng olmaz
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Kalbin Hakk'a berk eyle
Takdîrini derk eyle
Tedbîrini terk eyle
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Hôş sâbr-ı cemîlimdir
Takdîr-i keflîlimdir
Allah ki vekîlimdir
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Hallak-ı rahîm oldur
Rezzak-ı Kerîm oldur
Fa'âl-i hakîm oldur
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Geh mu'tî vü geh mâni'
Geh zarr u geh nâfi'
Geh dâfi ü geh râfi'
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Her kuluna her anda
Heh kahr u geh ihsânda
Her anda o bir şânda
Allah görelim neyler

Neylerse güzel eyler

Geh bāy eder ü miskīn
Geh hurrem ü geh gam-gīn
Geh şūh u gehī sengīn
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Geh kavlin eder ārif
Geh eyem ü geh hā'īf
Her kalbi odur sārif
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Geh kalbini boş eyler
Geh hulkumı hōş eyler
Geh aşkına dūş eyler
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Her dilde anm adı
Her cānda anm yādı
Her kuladır imdādı
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Nāçār olacak yerde
Nāgāh açar ol perde
Dermān eder ol derde
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Az ye az uyu az iç
Ten mezbelesinden geç
Dil gülşenine gel göç
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Geçmişle geri kalma
Müstakbele hem talma
Hāl ile dahi olma
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Her dem anı zikr eyle
Zeyrekligi koy şöyle
Hayrānlığı bul söyle
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Gel hayrete tal bir yol
Kendin unut anı bul

- 2 Zann itme ki¹⁴¹² ğayr eyler
3 Mevlâ görelüm¹⁴¹³ n'eyler¹⁴¹⁴
4 N'eylerse¹⁴¹⁵ güzel eyler¹⁴¹⁶
5 Bilen anı seyr¹⁴¹⁷ eyler¹⁴¹⁸

Koy gafleti hâzır ol
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Her sözde nasîhat var
Her şeyde ne zînet var
Her işte ganîmet var
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Hep remz ü işâretdir
Hep gamz u beşâretdir
Hep 'ayn-ı 'inâyetdir
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Her söyleyeni dinle
Ol söyledeni anla
Hôş eyle kabûl cânla
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Bil elsine-i halkı
Aklâm-ı Hakk ey **Hakkî**
Öğren e(de)b-i hulkı
Allah görelim neyler
Neylerse güzel eyler

Vallâhi güzel itmiş
Billâhi güzel itmiş
Tallâhi güzel itmiş
Allah görelim nitmiş
Netmişse güzel etmiş (Güneş, 2008: 365-373).

¹⁴¹² ki: -, M.

¹⁴¹³ Mevlâ görelüm: Allah görelim, *İHD*.

¹⁴¹⁴ *İHD*'de bu mısra 4. mısra olarak kaydedilmiştir.

¹⁴¹⁵ N'eylerse: Her ne eylerse, M. Sonuna kadar.

¹⁴¹⁶ *İHD*'de bu mısra 5. mısra olarak kaydedilmiştir.

¹⁴¹⁷ *İHD*'de bu mısra 3. mısra olarak kaydedilmiştir.

¹⁴¹⁸ Bilen anı seyr eyler: Bilmeyen adam yabana söyler, M. Sonuna kadar.

II

- 1 Sen Hakk'a tevekkül ol¹⁴¹⁹
- 2 Teslîm ol [ki] râhat bul
- 3 Her işine râzî ol
- 4 N'eylerse güzel eyler¹⁴²⁰
- 5 Bilen anı seyr eyler

III

- 1 Dime niçün şu niçün¹⁴²¹ söyle
- 2 Yerindedir o¹⁴²² öyle
- 3 Bak şöünü¹⁴²³ seyr eyle
- 4 N'eylerse güzel eyler
- 5 Bilen anı seyr eyler

IV

- 1 Dilden kamu¹⁴²⁴ dür eyle
- 2 Cānuñla huzūr eyle
- 3 Tefvîz-i¹⁴²⁵ umūr eyle
- 4 N'eylerse güzel eyler
- 5 Bilen anı seyr eyler¹⁴²⁶

¹⁴¹⁹ ol: kıl, *İHD*.

¹⁴²⁰ İlk bendin 4. ve 5. mısraları diğer bendlerde yazılmayıp 3. mısraların sonlarına "eyzen" yazılmıştır. Bu nedenle eyzen yazılı kısımlara 1. bendin son iki mısrası eklenmiştir.

¹⁴²¹ şu niçün: sen niçün şu, M.

¹⁴²² o: ol, *İHD*.

¹⁴²³ şöünü: sonuna, *İHD*.

¹⁴²⁴ kamu: gamı, *İHD*.

¹⁴²⁵ Tefvîz-i: Tefvîkuñı, M.

¹⁴²⁶ Bu bend *İHD*'de 6. bend olarak kaydedilmiştir.

V

- 1 Hep işler[i] fāyıkdur
- 2 Birbirine lâyıkdur
- 3 N'eylerse¹⁴²⁷ muvâfıkdur
- 4 N'eylerse güzel eyler
- 5 Bilen anı seyr eyler¹⁴²⁸

VI

- 1 Bir işi murād itme
- 2 Olursa¹⁴²⁹ c inād itme
- 3 Hâk'dandur o¹⁴³⁰ red itme
- 4 N'eylerse güzel eyler
- 5 Bilen anı seyr eyler¹⁴³¹

VII

- 1 Hġ kimseye ħor baġma
- 2 İncitme¹⁴³² gönül yıġma
- 3 Hġ¹⁴³³ kendiñe yan baġma¹⁴³⁴
- 4 N'eylerse güzel eyler
- 5 Bilen anı seyr eyler¹⁴³⁵

¹⁴²⁷ N'eylerse: Her ne buyurırsa, M.

¹⁴²⁸ Bu bend *İHD*'de 4. bend olarak kaydedilmiştir.

¹⁴²⁹ Olursa: Olduysa, *İHD*.

¹⁴³⁰ o: anı, M.

¹⁴³¹ Bu bend *İHD*'de 9. bend olarak kaydedilmiştir.

¹⁴³² İncitme: Cān incidüp aşlā, M.

¹⁴³³ Hġ: Sen, *İHD*.

¹⁴³⁴ baġma: çıġma, *İHD*.

¹⁴³⁵ Bu bend *İHD*'de 11. bend olarak kaydedilmiştir.

mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

- 86a 1 Efendüm ma' bûdum sensin seni ister gönül yâ Rabb
Kamudan maşşûdum sensin seni ister gönül yâ Rabb
- 2 Ne dünyāya heves¹⁴³⁷ eyler ne māl ister ne cāh ister
Ne hūr u ne cinān ister seni ister gönül yâ Rab
- 3 Giceler iderem efgān seherler oluram giryān
Dün ü gün vālih ü hayrān seni ister gönül yâ Rab
- 4 Viren sensin murādātı kemālātı maḳāmātı
Bulınca vuşlat-ı zātı seni ister gönül yâ Rab
- 5 Kiminüñ maḳlabı dünyā kiminüñ cennet-i me'vā
Bu Nazmî'ye budur sevdā seni ister gönül yâ Rab

fā'îlātün / fā'îlātün / fā'îlātün / fā'îlün

¹⁴³⁶ Bu şiir *ŞND*'de yoktur.

¹⁴³⁷ heves: hevesin, M.

* ÜD (Bahadıroğlu, 2011: 128).

- 1 Yâ İlâhî zikrũñ-ile vir gönüllere cilâ
Görine tevḥîd içinde ḥüb cemâlũñ ey Ḥudâ
- 2 Rehber eyle zikrũñi olsun vesîle zâtuña
Zikr içinde irdiler cümle irenler hep Ḥaḳ'a¹⁴³⁸
- 3 Cānumuza zikr içinde vir¹⁴³⁹ ḥayât-ı cāvidān
Kim fenādan ḳurtulup nũruña bulsunlar¹⁴⁴⁰ beḳâ
- 4 Götürüp gözden ḥicābı açıla envār-ı zāt
Nũruña ḡarḳ eylegil 'āşıkları¹⁴⁴¹ ey Zü'l-'aḫā¹⁴⁴²
- 5 Kim cemâlũñ va' desidür bunlara virür sũkũt
Anuñ için dāyimā ḥamd-ile eylerler¹⁴⁴³ ūḡenâ¹⁴⁴⁴
- 6 Dermend Ūftāde'nũñ ḳalbini pāk it¹⁴⁴⁵ ḡayrıdan
Tâ cemâlũñ nũrına vāşıl olup bula ūşifâ¹⁴⁴⁶

¹⁴³⁸ Ḥaḳ'a: sana, ŪD.

¹⁴³⁹ zikr içinde vir: zikrin ile ver, ŪD.

¹⁴⁴⁰ nũruña bulsunlar: zikrinle bulsun, ŪD.

¹⁴⁴¹ 'āşıkaları: āşıklarımı, ŪD.

¹⁴⁴² Zü'l-'aḫā: Hudâ, ŪD.

¹⁴⁴³ eylerler: ederler, ŪD.

¹⁴⁴⁴ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Muntazırdırlar bugün güzel cemālin görmeḡe

Bundan özge yokdurur arzũları önden sona (Bahadıroḡlu, 2011: 128).

¹⁴⁴⁵ ḳalbini pāk it: gönlünü kurtar, ŪD.

¹⁴⁴⁶ ūşifâ: safâ, ŪD.

[SİNÂN ÜMMİ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 86b 1 Haste-diller derdinün dermānı ' aşku'llāhdur
Sol gönüller şıdkınıñ bürhānı¹⁴⁴⁷ zikru'llāhdur¹⁴⁴⁸
- 2 Lā-mekān deryāsına baħrī olan ' aşıkıların
Her kelāmı gevher-i ' irfānı ' aşku'llāhdur¹⁴⁴⁹
- 3 Ğayret ile ğayr-ı Haq'dan şaklayan dil mülküni
Hikmet-ile her nefes mihmānı ' aşku'llāhdur¹⁴⁵⁰
- 4 Cām-ı vuşlat şerbetin nüş eyleyenden al haber
Ehl-i vaħdet kavminün¹⁴⁵¹ dükkānı¹⁴⁵² ' aşku'llāhdur¹⁴⁵³

* ÜSD (Bilgin, 2017: 42).

¹⁴⁴⁷ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Lā diyen illā dimez evvel bāzārda añla kim

Hem muvaħħid mü 'miniñ burhānı ' aşku'llāhdur (Bilgin, 2017: 42).

¹⁴⁴⁸ bürhānı zikru'llāhdur: imānı ' aşku'llāhdur, ÜSD.

¹⁴⁴⁹ Bu beyt ÜSD'de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁴⁵⁰ Bu beyt ÜSD'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁴⁵¹ kavminün: ħamrınıñ, ÜSD.

¹⁴⁵² Bu beyt ÜSD'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁴⁵³ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Åh idüp ağladuğundan añlamañ lāf ü güzāf

Ehl-i derdiñ cānınıñ cānānı ' aşku'llāhdur (Bilgin, 2017: 42).

5 Bu *Sinān Ümmī*¹⁴⁵⁴ yende-i aġyār añlamañ

Zāhir ü bāṭın anuñ sulṭānı ‘aşķu’ llāhdur

-379-

[NİYĀZİ]*

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

1 Gir semā‘a zıkr-ile gel yana yana Hū deyü

İr şafā vü zevķ-i¹⁴⁵⁵ Ḥaķķ’a yana yana Hū deyü

2 Hep irenler Hū ile ķaldurdılar cān perdesin

Açdılar gözlerin andan yana yana Hū deyü

3 Gördiler Hū ķaplamış hep on sekiz biñ ‘ālemi

Feyz alurlar cümle Hū’dan yana yana Hū deyü¹⁴⁵⁶

4 Zāt-ı Ḥaķķ’ı buldılar buluşdılar bu Hū-ile

Dost görindi her ıarafdan yana yana Hū¹⁴⁵⁷ deyü¹⁴⁵⁸

¹⁴⁵⁴ Ümmī¹yi: Ümmī’siz, M.

* NMD (Tatcı, 2015: 516).

¹⁴⁵⁵ şafā vü zevķ-i: safā-yı aşķ-ı, NMD.

¹⁴⁵⁶ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşāğıdaki gibidir:

Darb-ı Hū ile yıkarlar māsivā kal‘asını

İrgürürler cānı Hakk’a yana yana Hū deyü (Tatcı, 2015: 516).

¹⁴⁵⁷ Bu beyt NMD’de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁴⁵⁸ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşāğıdaki gibidir:

Zıkr-i Hū oldu sebab ervāh-ı halka aşķ ile

5 Ey Niyāzī göñline ‘āşıkıların hikmet tolar

"Küntü kenz"’ün haznesinden yana yana Hū deyü¹⁴⁵⁹

-380-

[ĠAFÜRİ]

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

I

87a 1 Yüz sürüp dergāh-ı Hāq’a olalum her şeb muķīm
2 Cān u dilden diyelüm estağfiru’llāh el-‘azīm
3 Tā ki fetḥ-i bāb ide luṭfindan ol Rabb-i Kerīm
4 Cān u dilden diyelüm estağfiru’llāh el-emān

II

1 Nice bir aldur seni naķş-ı cihān-ı bī-beķā
2 Nice bir gitmez derūnuñdan hevā-yı māsivā
3 Dīde-i ḳalbe virüp kühl-i nedāmetle cilā
4 Cān u dilden diyelüm estağfiru’llāh el-emān

III

1 Çün bilürsin kimseye bāķī degildür rüz(i)gār
2 Şāhbāz-ı ‘aşķ-ile murğ-ı şafāyı ḳıl şikār
3 Gitsün istiğfār ile āyine-i dilden ğubār
4 Cān u dilden diyelüm estağfiru’llāh el-‘azīm

Sırr-ı Sübhān’a erenler yana yana Hū deyü (Tatcı, 2015: 516).

¹⁴⁵⁹ Bu beyt *NMD*’de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

IV

- 1 Bâğ-ı albũn b-ı istiğfâr[la] eyle sebz ü ter
- 2 Gülşen-i feyz-i İllâhî'de açılsun vird-i ter
- 3 Mağfîret gülzârınuñ essün nesîmi her seher
- 4 Cân u dilden diyelüm estagfîru'llâh el- azîm

V

- 1 Nefse uyup yâr olursın bulduđuñ güm-râh ile
- 2 İtdigũn ahdi unıtduñ mı ezel Allâh ile
- 3 Ey Ğafurî aıdup gözyaşını âh vâh ile
- 4 Cân u dilden diyelüm estagfîru'llâh el- azîm

-381-

[NÂBÎ]*

mefâilün / mefâilün / mefâilün / mefâilün

- 1 Sîpîhr -i himmete devr-i amerdür hala-i tevid¹⁴⁶⁰

* ND (Bilkan, 1993: 427-428).

¹⁴⁶⁰ Şairin divanında 15 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 5 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aağıdaki gibidir:

Gelen mihmânın eyler sîr-çesm-i ni met-i vahdet
Fenâ şahnında hân-ı mâ-azardur hala-i tevid

Ten-i zerrîn ü sîm-i eşkden yapmış yed-i udret
Miyân-ı şâhid-i feyze kemerdür hala-i tevid

Virür zîver hitâm-ı nâme-i a mâl-i uşşâa
Nigîn-i dil-nişîn-i nâmverdür hala-i tevid

Araq her bergine mânend-i şebnem olmuş üftâde
Nesîm-i âh açmış verd-i terdür hala-i tevid

Dimâğ âşufte-i aşkuñ meşâmın itmege tair

Riyāz-ı cennete havz-ı şekerdür halka-i tevḥīd

2 N'ola maḥfūz ise raḥmum ğam-ı 'ālemde[n]¹⁴⁶¹ aṣḥābı

Cihād-ı ekber-i nefse siperdür halka-i tevḥīd¹⁴⁶²

3 Girilmez girmeyince mesned-i vālā-yı 'irfāna

Serāy-ı 'ālem-i ma' nāya derdür halka-i tevḥīd¹⁴⁶³

4 Fezā-yı¹⁴⁶⁴ feyzde burc [u] bedenle bānī-i taqḍīr

Binā itmiş ḥiṣār-ı mu' teberdür halka-i tevḥīd¹⁴⁶⁵

5 Zemistān-ı riyā vü zühd-i bārid def' ine **Nābī**

Tenūr-ı āteşin-i pür-şererdür halka-i tevḥīd¹⁴⁶⁶

Medār-ı micmer-i 'ud-ı eşerdür halka-i tevḥīd

Teşāvīr ile tezyīn eylemiş şüretger-i ḥikmet
Döner şem' -i maḥabbetle fenerdür halka-i tevḥīd

Olur pā-küp-ı cām-ı māsivā mest-i ser-endāzı
Leb-i peymāne-i ḥün-ı cigerdür halka-i tevḥīd

Miyān-ı āteş-i taqat-ğüdāz-ı ğamda cuş eyler
Mişāl-i pūte-i pür-cüş-ı zerdür halka-i tevḥīd

Sevād-ı çār-sū-yı cān-fürüşān-ı maḥabbetdür
Anuñ çün dest ber-dest-i degerdür halka-i tevḥīd

Dür-i ma' nā ile cībi olur ğavvāşınuñ memlū
Meger gird-āb-ı baḥr-ı pür-güherdür halka-i tevḥīd (Bilkan, 1993: 427-428).

¹⁴⁶¹ ise raḥmum ğam-ı 'ālemde[n]: olursa āteş-i 'ālemden, *ND*.

¹⁴⁶² Bu beyt *ND*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁴⁶³ Bu beyt *ND*'de 12. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁴⁶⁴ Fezā-yı: Farazā-yı, M.

¹⁴⁶⁵ Bu beyt *ND*'de 13. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁴⁶⁶ Bu beyt *ND*'de 15. beyt olarak kaydedilmiştir.

mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

- 87b 1 Derûn-ı 'âşıkâ hâlet-fezâdur halka-i tevhid
Gidâ-yı rûh-ı erbâb-ı vefâdur halka-i tevhid
- 2 Kimisi bülbül-i gûyâ kimi gül ehl-i tevhidün
Riyâz-ı vahdete havz-ı 'atâdur halka-i tevhid
- 3 Muallâ tekyeler mey-hâne-i 'aşk-ı İlâhî'dür
Şerâb-ı 'aşka bir câm-ı şafâdur halka-i tevhid
- 4 'Aceb mi vâsıl-ı sırr-ı beka eylerse 'uşşâkı
Tenevvür mâsivâ-yı süz-fenâdur halka-i tevhid
- 5 Sebûkbâr mey-i 'aşkuñ maḥmilidür şevk-i reyyânı
Harîm-i vaşlîna râh-ı hüdâdur halka-i tevhid
- 6 Ehâdîş-i şahîh-ile olupdur sâbit ey **Nazmî**
Metâf-ı kudsiyân-ı Kibriyâ'dur halka-i tevhid

¹⁴⁶⁷ Bu şiir *ŞND*'de yoktur.

[FETHİ]

mefā'ılün / mefā'ılün / fe'ülün

1 Lisānum ʿ andelīb-i bāğ-ı tevḥīd

Derūnum lālezār-ı dāğ-ı tevḥīd

2 İderdüm ḥasretüñden çāk-i imkân

Beni bend itmese ger bāğ-ı tevḥīd

3 Yem-i keşretde bir mähî iken dil

ʿ Aceb şayd i[t]di anı dāğ-ı tevḥīd

4 O ƣalbe olmaya mı feyz bārî

Ger ola cümle şolı şāğ[ı] tevḥīd

5 Anı kim fark içinde ƣala nākıs

Kemāl ehli ider isbāğ-ı tevḥīd

6 İşüñ daʿ vet ilallāh oldı **Fethî**

Ƣarîƣ-ı evliyā iblāğ-ı tevḥīd

- 88a 1 Açılaldan ravza-i dil ol gül-i ḥandān ile
Şevke geldi bülbül-i cān nağme-i sūzān ile
- 2 Her taraf mir'āt-ı Ḥaḳ oldu sivā yokdur bize
Nūr-ı Ḥaḳḳ'ı seyr idelden dīde-i 'irfān-ile
- 3 Zerreves şems-i ḥaḳīḳat cezb ider cān u dil[i]
Bī-ḳarār oldum anuñçün dem-be-dem devrān-ile
- 4 Seyrine bāğ-ı cinānuñ eylemez 'ārif nazār
'Āşıḳa gelmez tesellī ḥūrī vü ḡılmān-ile
- 5 Bu vücūdı zenb ile biḡāne şanma Şādīkī
Āşinādur tā ezelden Ḥazret-i Raḥmān-ile

¹⁴⁶⁸ Ramazan Ekinci tarafından hazırlanan " *Vefeyāt-ı Ayvansarāyī*" adlı eserde aynı şiirin matla' ve makta' beytleri yer almakla birlikte mecmuadaki bu şiirden farklı olarak mahlas kısmında Afvī yazmaktadır ve eserde şiir, Şeyh Yaküb Afvī Efendi'ye ait olarak gösterilmiştir. (*Ekinci, 2011: 103*).

* VD (Taş, 2004: C 2., 511).

I

- 1 Müstemendem bī-kesem cürm ü kuşürüm bī-^çaded
- 2 El-meded ey mefhar-ı dünyā vü ^çuqbā el-meded
- 3 Kıl şefā^ç at ^çafv ide ^çişyānum Allāhü'ş-şamed
- 4 El-meded ey mefhar-ı dünyā vü ^çuqbā el-meded

II

- 1 Virmede nefis ü hevā zevk ü şafāya ihtilāl
- 2 Olmada¹⁴⁶⁹ günden güne efzūn ^çişyān u vebāl
- 3 Böyle kalursa helāk eyler beni sū^ç-i ḥayāl¹⁴⁷⁰
- 4 El-meded ey mefhar-ı dünyā vü ^çuqbā el-meded

III

- 1 Nāme-i a^ç māl olunca rüz-ı maşşer āş(i)kār
- 2 Çok gül-i ümmid olur bād-ı gāzabla tārūmār
- 3 Kendi ḥāk-i dergehüñdür luṭf umar **Vahyi**-i zār
- 4 El-meded ey mefhar-ı dünyā vü ^çuqbā el-meded

-386-

[NİYAZI]*

¹⁴⁶⁹ Olmada: Almada, M.

¹⁴⁷⁰ sū^ç-i ḥayāl: bu sū^ç-i hāl, *VD*.

* NMD (Tatc1, 2015: 453-454).

- 88b 1 Her kimün kim derd-i Hâk'dan yüreginde olsa dâğ
Āķıbet dermāna irüp cān [u] göñli ola şağ
- 2 Līk derdi olmayanuñ derdine hıĉ çāre yoķ
Göñli olmuşdur¹⁴⁷¹ anuñ yanından ol dāyim¹⁴⁷² uzağ¹⁴⁷³
- 3 Şol esīr-i nefis olan dāyim mu' azzeb ŧamuda
Nefs elinden ķurtılana cennet olmuşdur¹⁴⁷⁴ durağ¹⁴⁷⁵
- 4 Tütıyā-yı ma' rifetle rüşen it cānuñ gözin
Göresin cānānı her yüzden ola ŧağ üsti bāğ¹⁴⁷⁶
- 5 Cān [u] göñlüñ şād olup her ğuşşadan āzād ola
Bir ola dā'im Niyāzī göziñe yaķın ırağ¹⁴⁷⁷

-387-

[ĠAFÜRİ]

¹⁴⁷¹ olmuşdur: ölmüşdür, *NMD*.

¹⁴⁷² Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Habs edip şebbāz-ı rūhu zāğ-ı nefsin besler ol
Cīfeden gayrı ne sayd eder havāya ağsa zāğ (Tatcı, 2015: 453-454).

¹⁴⁷³ uzağ: ırağ, *NMD*.

¹⁴⁷⁴ Bu beyt *NMD*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁴⁷⁵ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Nefs odur kim cehl karanusu kaplar gönlünü
Rūh odur kim ilmi nūru gönlüne yakar çerāğ (Tatcı, 2015: 453-454).

¹⁴⁷⁶ Bu beyt *NMD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁴⁷⁷ Bu beyt *NMD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

I

- 1 Niyāz idüp Hudā'ya her seḥergāh
- 2 Diyelüm şıdķ-ile estağfiru'llāh
- 3 Döküp gözyaşını hem eyleyüp āh
- 4 Diyelüm şıdķ-ile estağfiru'llāh

II

- 1 Hübüb idüp nesim-i feyz-i rahmet
- 2 Meşām-ı cāna gelsün bŷy-ı vuşlat
- 3 Açılsun ferd-i gülzār-ı maḥabbet
- 4 Diyelüm şıdķ-ile estağfiru'llāh

III

- 1 Çalış tevḥide eyle kesb-i envār
- 2 Serāy-ı dil mŷnevver olsun ey yār
- 3 Tecellī eylesün ol Rabb-i Ğaffār
- 4 Diyelüm şıdķ-ile estağfiru'llāh

IV

- 1 Şu cān kim oldı ğarķ deryā-yı toza
- 2 Ḥayātı nevm olup irer ḥuzūra
- 3 Ğafūrī i' tirāf idüp kuşūrā
- 4 Diyelüm şıdķ-ile estağfiru'llāh

[‘ABDÜ’L-ḤAY]

10’lu Hece Ölçüsü

I

- 89a 1 Ayıtdı alb müridi nūrānī
2 amer-i lā ilāhe illāllāh
3 ıld[1] Ḥallā-ı cihān erzānī
4 Cevher-i lā ilāhe illāllāh

II

- 1 Sālikūn albini küşāde ider
2 Rehber-i lā ilāhe illāllāh
3 Zākirūn azına virür lezzet
4 Şükr-i lā ilāhe illāllāh

III

- 1 Nefsini öldürmege penāh oldı
2 Ḥaner-i lā ilāhe illāllāh
3 Fete tālib olana nuşretdür
4 Zāfer-i lā ilāhe illāllāh

IV

- 1 Rāh-ı ḥaıatde ‘aceb ticāretdür
2 Sefer-i lā ilāhe illāllāh
3 Ola ‘Abdü’l-ḥay’a mu‘in ü zāhir
4 Leşker-i lā ilāhe illāllāh

[ZĀKİRĪ]*

8'li Hece Ölçüsü

I

- 1 Yirde gökde her ne ki var
- 2 Zıkr ider Hâlık'ı her bār
- 3 İdegör dilünde tekrār
- 4 Allāh Allāh dā 'im¹⁴⁷⁸ Allāh¹⁴⁷⁹

II

- 1 Tevḥīd cānlaruñ cānıdur
- 2 'Āşıqlaruñ imānıdur
- 3 Her kelāmuñ sulṭānıdur
- 4 Allāh Allāh dā 'im Allāh¹⁴⁸⁰

III

- 1 İsm-i zātını sürelüm¹⁴⁸¹
- 2 Nice maqşūda irelüm¹⁴⁸²

* (Eroğlu, 2014: 246).

¹⁴⁷⁸ Adı geçen makalede bu dörtlükten sonra, mecuada bulunmayan 1 beşlik daha yer almaktadır. Bu beşlik aşağıdaki gibidir:

Eyle tevḥīdi cān-ıla
Ḥaḫ buyurdı Qur'an-ıla
Cem oluban ihvān-ıla
Ḥaḫkı ister-iseñ ey yār

Tevḥīd eyle leyl ü nehār (Eroğlu, 2014: 246).

¹⁴⁷⁹ Allāh Allāh dā 'im Allāh: Mecmuada şiirin son mısraları bu şekilde tekrar etmektedir. Adı geçen makalede ise "Ḥaḫkı ister-iseñ ey yār/Tevḥīd eyle leyl ü nehār" mısraları şiirin 4. ve 5. mısralarında yer alıp her beşlikte aynen tekrar etmektedir. Mecmuada 4 mısradan oluşan bu şiir, adı geçen makalede 5 mısradan oluşmaktadır.

¹⁴⁸⁰ Bu dörtlük adı geçen makalede 3. beşlik olarak kaydedilmiştir.

¹⁴⁸¹ sürelüm: süresin, (Eroğlu, 2014: 246).

3 Yārın cemālũñ görelũm¹⁴⁸³

4 Allāh Allāh dā'ım Allāh¹⁴⁸⁴

IV

1 İsm-i zātuñ biri Hũ'dur

2 'Āşıķa eglence budur

3 Cennetũñ miftāhı budur¹⁴⁸⁵

4 Allāh Allāh dā'ım Allāh

V

1 **Zākiri** hırsı ķo elden

2 Zikri çıkarma gönũlden¹⁴⁸⁶

3 Eyleyelũm cān u dilden¹⁴⁸⁷

4 Allāh Allāh dā'ım Allāh

-390-

[NAĞŞİ]¹⁴⁸⁸

fā'ılātũn / fā'ılātũn / fā'ılũn

I

89b 1 Kılalum 'aşķ-ı İlāhĩ'yle şafā

2 Gel Cenāb-ı Hāķķ'ı tevħid idelũm

¹⁴⁸² Nice maķşũda irelũm: Her maķşũduña iresin, (*Eroğlu, 2014: 246*).

¹⁴⁸³ Yārın cemālũñ görelũm: Hāķķ'ũñ cemālin göresin, (*Eroğlu, 2014: 246*).

¹⁴⁸⁴ Bu dõrtlũk adı geķen makalede 5. beşlik olarak kaydedilmiştir.

¹⁴⁸⁵ budur: hũdur, (*Eroğlu, 2014: 246*).

¹⁴⁸⁶ Zikri çıkarma gönũlden: Ayırma zikrũni dilden, (*Eroğlu, 2014: 246*).

¹⁴⁸⁷ Eyleyelũm cān u dilden: Eydelũm cān u gönũlden, (*Eroğlu, 2014: 246*).

¹⁴⁸⁸ Bu şiir *NAD*'da yoktur.

- 3 Ola dil āyīne-i nūr-ı Hudā
4 Gel Cenāb-ı Hakk'ı tevḥīd idelüm

II

- 1 Evliyānuñ yoq dil-i āgāhına
2 Bezl-i maqḍūr eyle Hakk'uñ rāhına
3 Rūz u şeb yüzler sürüp dergāhına
4 Gel Cenāb-ı Hakk'ı tevḥīd idelüm

III

- 1 Sırr-ı tevḥīdüñ ide dā'im zuhūr
2 Rūḥa esmādan tecellī ide nūr
3 Vire Hakk'ıyd-ı vişāl ile sürūr
4 Gel Cenāb-ı Hakk'ı tevḥīd idelüm

IV

- 1 Maḥz-ı luḥfından Hudā' aşıklara
2 Evliyā vü enbiyā zevḳin vire
3 Zāhir ü bātında maqşūda ire
4 Gel Cenāb-ı Hakk'ı tevḥīd idelüm

V

- 1 Gir semā'a sineñi şad çāk idüp
2 Qalbinüñ āyīnesini pāk idüp
3 Nakşiyā' uşşākı ateşnāk idüp
4 Gel Cenāb-ı Hakk'ı tevḥīd idelüm

-391-

[NAKŞI]¹⁴⁸⁹

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 1 Oldı gönüm mülk-i halvet-hâne-i sultân-ı aşk
Menzil-i me'vâ idindi kalbümü mihmân-ı aşk
- 2 Feyz irişdi cânuma gördüm şerefyâb oldu dil
Nür-ı mahz olmuş cemâl-i yâr ile eyvân-ı aşk
- 3 Na're-i feryâd idüp bezm-i vişâl-i yâr için
Cân-ile Hâk'dan münâcât eyledi mestân-ı aşk
- 4 Ceyş-i hasret 'azm-i râh idüp derün iklîmine
Bârgâhın kurdı cânumda şeh-i şâhân-ı aşk
- 5 Dâğ yakmış şerha çekmiş sînesin çâk eylemiş
Böyledür 'âlemde Nakşî hâl-i müştâkân-ı aşk

-392-

[NAZMÎ]¹⁴⁹⁰

mefâ' ilün / mefâ' ilün / fe' ulün

¹⁴⁸⁹ Bu şiir *NAD*'da yoktur.

¹⁴⁹⁰ Bu şiir *ŞND*'de yoktur.

I

- 90a 1 o yaqsın kll-i cismm nr-1 hiern
2 Gnl abr eyle abr eyle abr ol
3 Olur elbette bir gn val-1 cnn
4 Gnl kr eyle kr eyle ekr ol

II

- 1 Ne kanlar n olinmidur bu yolda
2 Ne teler geilmidr bu belde
3 Ne grbetler ekilmidr bu elde
4 Gnl abr eyle abr eyle abr ol

III

- 1 Gice ol ehl-i derde yr u sz
2 Seher blbller ile ol hem-gz
3 Bellar ek olasın marem-i rz
4 Gnl abr eyle abr eyle abr ol

IV

- 1 Gznde kanı ek-i asret-i yr
2 Cigerde kanı dg-1 firat-i yr
3 Gnlde kanı nr-1 minet-i yr
4 Gnl abr eyle abr eyle abr ol

V

- 1 Ana ‘ık dinilr mi_eyle inf
2 Ki nr-1 ‘ka yanup olmaya f
3 Bu **Nazm**i ve idp tebdl-i evf

4 Göñül şabr eyle şabr eyle şabūr ol

-393-

[FENĀYĪ]*

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ūlün

I

90b 1 amu avālümüz hep saña ma' lüm
2 oma bu derd-ile minetde yā Rab
3 Esirge luf idüp ey ayy [u] ayyüm
4 oma bu derd-ile minetde yā Rab

II

1 İre cāna iāb-ı müsteabuñ
2 Müyesser eyle¹⁴⁹¹ aña fet-i bābuñ
3 Gider fazluñ ile yüzden niābuñ
4 oma bu derd-ile minetde yā Rab

III

1 Müsahhar emrüne arz u semāvāt
2 Senüñ ükmüñledür¹⁴⁹² şems ile zerrāt
3 Cenābuñdan olur cümle fütüāt
4 oma bu derd-ile minetde yā Rab¹⁴⁹³

* FMD (Aydın, 2003: 76-77).

¹⁴⁹¹ eyle: olsun, *FMD*.

¹⁴⁹² ükmüñledür: ükmüñdedür, *FMD*.

IV

- 1 Dil ü cān derdine eyle devāyı
- 2 Delīl it bize nūr-ı Muşafā'yı
- 3 Vişālūñ zevķine irsün **Fenāyī**
- 4 oma bu derd-ile miħnetde yā Rab

-394-

[EMSİ]*

mef'ūlü / mefā'īlün / mef'ūlü / mefā'īlün

- 1 Yā Rabbī lisānumda ezkārumı 'aşķ eyle
Gencīne-i sīnemde esrārumı 'aşķ eyle¹⁴⁹⁴
 - 2 Reften be-beyābānı bī-bedreķalı meş' al
aldum şeb-i firķatde eshārumı 'aşķ eyle¹⁴⁹⁵
- 91a** 3 Dil bülbülünñ bağrın ħūn itdi fenā ħārın¹⁴⁹⁶

¹⁴⁹³ Şairin divanında bu bendten sonra, mecmuada bulunmayan 1 bend daha yer almaktadır. Bu bend aşağıdaki gibidir:

Niçe bir olalum derd ile nālān
Vişālūñle bizi ķıl şād u handān
Efendi nār-ı hieire ķılma sūzān
oma bu derd ile miħnetde yā Rab (Aydın, 2003: 76-77).

* ŞSD (Toparlı, 2015: 130).

¹⁴⁹⁴ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Kurtar beni mahbesden sahrā-yı dile yol ver
Bu gār-ı vücūdumda etvārımı aşķ eyle (Toparlı, 2015: 130).

¹⁴⁹⁵ Bu beyt ŞSD'de yoktur.

¹⁴⁹⁶ ħārın: ħārı, ŞSD.

Bostān-ı cihān¹⁴⁹⁷ içre gülzārumı ʿ aşq eyle

4 Dükkan-ı ʿ anāşırda itdürme sivā beyʿ in
Kurtar beni miḥnetden¹⁴⁹⁸ bāzārumı ʿ aşq eyle¹⁴⁹⁹

5 Ruḥsār-ı mecāziden¹⁵⁰⁰ bu çeşmüme ḥazz virme
Her kande nigāh itsem didārumı ʿ aşq¹⁵⁰¹ eyle¹⁵⁰²

6 Dil ḥücesini vesvās yā Rab¹⁵⁰³ ḥarāb itdi
Luṭf it anı kıl¹⁵⁰⁴ maʿ mūr miʿ mārımı¹⁵⁰⁵ ʿ aşq eyle¹⁵⁰⁶

7 Şemsī kuluñı yā Rab kurtar bu kıl ü kâlden¹⁵⁰⁷
El-kışşa budur maqşūd¹⁵⁰⁸ her kārımı ʿ aşq eyle

-395-

[ḤULŪŞĪ]

¹⁴⁹⁷ cihān: cinān, *ŞSD*.

¹⁴⁹⁸ beni miḥnetden: bizi hüsrāndan, *ŞSD*.

¹⁴⁹⁹ Bu beyt *ŞSD*'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁵⁰⁰ mecāziden: mecāzide, *ŞSD*.

¹⁵⁰¹ Bu beyt *ŞSD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁵⁰² Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Her sūya ki der-idim aşkını medār eyle

Özge yere yol verme bāzārımı aşk eyle (Toparlı, 2015: 130).

¹⁵⁰³ vesvās yā Rab: yā Rab vesvās, *ŞSD*.

¹⁵⁰⁴ kıl: -, *ŞSD*.

¹⁵⁰⁵ miʿ mārımı: efkārımı, *ŞSD*.

¹⁵⁰⁶ Bu beyt *ŞSD*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁵⁰⁷ yā Rab kurtar bu kıl ü kâlden: kurtar bu kıl ile kâlden, *ŞSD*.

¹⁵⁰⁸ maqşūd: maksad, *ŞSD*.

- 1 Tā ezel bezminde itdüm cān-ile ikrār-1 dost
- 2 Benligüm gitdi aradan aldı nem var var-1 dost
- 3 Şem' -i 'aşka düşdi bu cān u dilüm pervâneveş
- 4 Maḥv idüp yaqdı derūnum cümleten hep nār-1 dost

II

- 1 Z̄ikr-i tevḥīd ile olsun cānımız Ḥaqq'a fedā
- 2 Fezkürü'llāh keşiren irdi çün sema' a nidā
- 3 Ol sebeden oldı dil beyt-i nazargāh-1 Ḥudā
- 4 Nūr-1 maḥz itdi derūnum revzenin envār-1 dost

III

- 1 Ey gönül inşafā gelgil niçe bir tül-i emel
- 2 Çalışup sa' y-ile kendün kulluğa eyle maḥal
- 91b 3 Tā ebed zevk ister-iseñ gülşen-i tevḥīd[e] gel
- 4 'Andelībi mest ider bŷy-1 gül-i ezhār-1 dost

IV

- 1 Zevk u şevk-1 'aşk-ile oldı **Ḥulūşī** bī-ḳarār
- 2 Ḳande baḳsa görünür çeşmine anuñ sırr-1 yār
- 3 Gül görince şabrı ḳalmaz arturur zārī hezār
- 4 Çehresinden bellüdür şadıḳlaruñ esrār-1 dost

[VĀHĪBĪ]*

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ūlün

1 Ne biter bāğda bāğbān olmayınca¹⁵⁰⁹

* VÜD (Tatçı, 2014: 250-253).

¹⁵⁰⁹ Şairin divanında 34 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 8 beyitten oluşmaktadır. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Maānī gencinin sırrı açılmaz
Vücūdun varı vīrān olmayınca

Göstermez aslını rūhun hicābı
Soyulup anda üryān olmayınca

Karār etmez bu cān kevn ü mekānda
Bu rūhun aslı Rahmān olmayınca

Muhabbet şem'inin yanmaz çerāğı
Bize şevk ile devrān olmayınca

Maānī gencine cān vāsıl olmaz
Başın tevhīde çevgān olmayınca

Münācātın murādı hāsıl olmaz
Dilin Mūsā vü İmrān olmayınca

Erişmez āşıkā fazlı İlāh'ın
Ciğer āteşde biryān olmayınca

Nübüvvet sāhibi medhi okunmaz
Anın nūruyla yeksān olmayınca

Cevābın dinle gör ehl-i sücūdun
Bu yola girme giryān olmayınca

Bulunmaz bende bu vicdān u irfān
Delīlīn nūr-ı Yezdān olmayınca

Vücūdun zabtına mālīk değılsin
Senin nutkunda deyyān olmayınca

Erişmez cānına vuslatdan esrār
Muīnin yolda Rahmān olmayınca

Temiz olup Hak'a ermez sülükün

Yaraşmaz anda h b n olmayınca

2 G n le H al k' u  ilh mı gelmez

 z nde z kr-i b rh n olmayınca

Ref kin yolda Kur' n olmayınca

Hak'ın z t  sıf tı m şkil t 
Bilinmez aşka mihm n olmayınca

Adım yazılmaz aşık defterine
S z n dillerde dest n olmayınca

Kan at etmez aşık hiç bu yolda
 l h'ın vechi seyr n olmayınca

Hak'ı z kr eyleyen aşık acebdir
Yemez helv y  hayr n olmayınca

Bu vahdet b ğının g l  açılmaz
Doğan ol m h-ı t b n olmayınca

Bize te's ri yokdur kıyl   k lin
S z nde  b-ı hayv n olmayınca

Dim ğından çıkan misk gibi kokmaz
Mur dın ayn-ı S bh n olmayınca

Sadefde hiç biter mi d rr   inci
Yağan içine nis n olmayınca

Sana ma' n da hiç  dem denilmez
S z n la' l-i Bedahş n olmayınca

Musahhar olmadı bu ilm-i hikmet
Hak'ın fazlından ihs n olmayınca

Em net sırrını sakla bu halkdan
Bu r zı açma y r n olmayınca

Bu d ny  dostların bize sorarsan
 nanmaz sana yalan olmayınca

şif lık bulmaya kalbin marazdan
Tab bin bunda Lokm n olmayınca (Tatc , 2014: 250-253).

3 Karındaş öznî şeyhüñden¹⁵¹⁰ ayurma
Mu^ç inüñ yolda Raḥmān¹⁵¹¹ olmayınca¹⁵¹²

4 Alımazsıñ yaқаñı küfr elinden
Yanup tevḥīde külhān¹⁵¹³ olmayınca

5 İrişmez naқşdan naққāşa kimse
Ekābir kāmīl insān olmayınca

6 Yemezsin Ādem ü Ḥavvā mīrāşın
Başuñ¹⁵¹⁴ yerlerde mercān olmayınca

7 Bu nehrüñ ayagın taşra aқıtma
Göñül deryā-yı ^çummān olmayınca

8 İnanmaz Vāhibī^ç gayrı ^çilāca
Yürek derdine dermān bulmayınca¹⁵¹⁵

-397-

[^çABDÜ'L-ḤAY]

¹⁵¹⁰ öznî şeyhüñden: gönlünü şeyhden, *VÜD*.

¹⁵¹¹ Bu mısra *VÜD*'de 16. beytin 2. mısrasında aynen tekrar etmektedir.

¹⁵¹² Mu^ç inüñ yolda Raḥmān olmayınca: Vücüdün bāğı reyhān olmayınca, *VÜD*.

¹⁵¹³ külhān: biryān, *VÜD*.

¹⁵¹⁴ Başuñ: Yaşın, *VÜD*.

¹⁵¹⁵ bulmayınca: olmayınca, *VÜD*.

- 92a 1 Yâ Resûlallâh cemâlün pertev-i nûr-ı Hüdâ
Ruĥlaruñ verd-i ter-i behcet serây-ı Kibriyâ
- 2 Muşhaf-ı rûyuñda zâhir âyet-i ĥüsn ü kemâl
İndi şânuñda mükerrer sûre-i medĥ ü şenâ
- 3 Medĥ iden zât-ı kerîmün Ĥazret-i Allâh iken
Niçe mümkindür beşerden zâtuña lâyıķ edâ
- 4 Lîkin ümmîd-i şefâ' at eylerüz ' aşîlerüz
Zât-ı pâküñden senüñ ey menba' -ı cûd u seĥâ
- 5 ' Afv idüp ' Abdü'l-ĥay' uñ cürmin şefâ' at kıl aña
Saña ¹⁵¹⁶ kerem bizden ĥatâ senden ' atâ

-398-

[FETHİ]

mef' ulü / mefâ' ilün / mef' ulü / mefâ' ilün

- 1 Feyzünle açılson dil luţf eyle bize Mevlâ

¹⁵¹⁶ : M'de sayfanın bu kısmı yırtıktır.

Bezmünde içilsün mül luḡ eyle bize Mevlā

2 Eyle bize yāri müstağriḡ-i tevḡidūñ
İfnā-yı vücūdātdur luḡ eyle bize Mevlā

3 Zātuñ idelüm maḡlab sūr cümle sivāyı hep
Vīrāne dili sen yap luḡ eyle bize Mevlā

4 Fitḡatle işüm efgān ḡıl derdüme bir dermān
Ḳaldum ser-i ser-gerdān luḡ eyle bize Mevlā

5 **Fethī** ḡuluñı Mevlā ‘aşḡuñla idüp şeydā
Ser anda ola peydā luḡ eyle bize Mevlā

-399-

[NÜRİ]*

mefā‘īlün / mefā‘īlün / fe‘ūlün

I

- 92b 1 Ṭarīḡat sırrını ‘ayna ‘ayān it
2 Kerem it ḡullara yā Ḥayy [u] Ḳayyūm
3 Ḥaḡīḡat ḡālını keşf [ü] beyān it
4 Kerem it ḡullara yā Ḥayy [u] Ḳayyūm

* AND (Coşkun, 2001: 121).

II

- 1 Göñüllerden kamu ref^c it hicābı
- 2 Oqınsun dāyimā vaşluñ¹⁵¹⁷ kitābı
- 3 İşitsün gūş-ı cān senden hitābı
- 4 Kerem it kullara yā Hayy [u] Kayyūm

III

- 1 Saña lāyık efendi kul ne itsün
- 2 Koyup kulluğını yā kande gitsün
- 3 ‘Ināyet eyle ađyārı unıtsun
- 4 Kerem it kullara yā Hayy [u] Kayyūm

IV

- 1 Yed-i luţfuñla şun anlara cāmı
- 2 Ki fark itmez olalar şubḥ u şāmı
- 3 Koyalar baş u cānı ‘ār u nāmı
- 4 Meded it kullara yā Hayy [u] Kayyūm

V

- 1 Esirge Nūr⁷ miskīni İlāhā
- 2 Anuñ göñlini yap luţfuñla şāhā
- 3 Faķirüñdür kapuñda pādişāhā
- 4 Kerem it kullara [yā Hayy u Kayyūm]

-400-

[NAZMİ]¹⁵¹⁸

¹⁵¹⁷ vaşluñ: vuslat, *AND*.

I

- 93a 1 Cemī' -i işlerüm cürm ü haṭādur
2 Derūnī tevbeler estağfiru'llāh
3 Senūñ müzniblere kārūñ ' aṭādur
4 Derūnī tevbeler estağfiru'llāh

II

- 1 Yolumı üzmede nefis ile şeyṭān
2 Olurlar bā' iş-i ' işyān u ṭuğyān
3 Umaram luṭfuñı ey Rabb [ü] Raḥmān
4 Derūnī tevbeler estağfiru'llāh

III

- 1 Günāhum ḥadden aşdı yā n'ideyüm
2 ' Aceb bu derde ne dermān ideyüm
3 Koyup ḳapuñı yā ḳande gideyüm
4 Derūnī tevbeler estağfiru'llāh

IV

- 1 Peşimān oldum ' afv eyle günāhum
2 İrişdi göklere feryād u āhum
3 Ḳuluña luṭfuñ olsun pādişāhum
4 Derūnī tevbeler estağfiru'llāh

¹⁵¹⁸ Bu şiir *ŞND*'de yoktur.

V

- 1 Bu **Nazmî**'ye [şefâ'at] eyle ihsân
- 2 Dilinde zıkr ü fikrũñ ile mihmân
- 3 Görinsün cism ü cāna rüy-ı cānān
- 4 Derũnî tevbeler estağfiru'llāh

-401-

[FETHÎ]

fā' ilātũn / fā' ilātũn / fā' ilātũn / fā' ilũn

- 1 Gülsitān-ı vaḥdete gir ezher-i tevḥîd ile
Pür-ziyā it ḳalbũñi gel enver-i tevḥîd ile
- 2 Terk idüp nāsūt ilini 'ālem-i lāhūta geḥ
Vuşlata irdi irenler rehber-i tevḥîd ile
- 3 Ma' den-i esrār-ı Ḥaḳ olmak dilerseñ 'ārifā
Ḥāne-i ḳalbũñi zeyn it cevher-i tevḥîd ile
- 4 Ka' be-i vaşlına irmek dileyen 'āşıḳları
Pāreler küllî vücūdın ḥanḥer-i tevḥîd ile
- 5 **Fethiyā** müstağraḳ-i 'aşḳ-ı Ḥudā oldıḳda cān
Farḳa gelmez cem' olur ol sür'ūr-ı tevḥîd ile

[ĠAFŪRĪ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

- 93b 1 Māsivāyı sür gönülden şerbet-i ezkār-ile
2 Dördüñe eyle devā tevḥīd ü istiğfār-ile
3 Cān u dil irsün şafā vü şihḥate envār-ile
4 Dördüñe eyle devā tevḥīd ü istiğfār-ile

II

- 1 Gel esīr-i şüret olma ey gönül ma' nāyı gör
2 Zāhir ü bāḥında ol maḥbūb-ı hemtāyı gör
3 Sa' y idüp dil ḳatresinden lücce-i ' ummānı gör
4 Dördüñe eyle devā tevḥīd ü istiğfār-ile

III

- 1 Tutmadan dest-i ecel gel dāmen-i iḳbālūñi
2 Var tedārik eyle erkenden ḳayır aḥvālūñi
3 Pāk ü ṭāhir ḳıl riyā vü sema' dan a' mālūñi
4 Dördüñe eyle devā tevḥīd ü istiğfār-ile

IV

- 1 Kim virür tevḥīd ile ḥāl-i sülūka intizām
2 Ḳāl ü ḥāle baḳmayup āḫir olur şāḫib-maḳām
3 Zikr-i Ḥaḳ şadra şifādur ey Ġafūrī şubḥ u şām
4 Dördüñe eyle devā tevḥīd ü istiğfār-ile

[ĠAFŪRĪ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

1 Micmer-i albũñ pür idüp aker-i tevid ile

Cānuñı eyle mu' atar ' anber-i tevid ile

2 Sidre vü Tũbā degũl ' ar-ı mu' allādan geur

a'a kim pervāz iderse ehper-i tevid ile

3 ' Azm-i rāh-ı Ka' be-i masũd iden erbāb-ı ' a

Hem rikāb olmak gerekdür rehber-i tevid ile

4 Mala' -ı envār-ı a itmek dilersen albũñı

āk āk it sīneñi gel aner-i tevid ile

5 Ey ĠafũrĪ anda cāyız kim gele sultān-ı ' a

Dil serāyın ıl mũzeyyen zīver-i tevid ile

[ŪFTĀDE]*

mefā' ilũn / mefā' ilũn

* ŪD (Bahadırođlu, 2011: 80-81).

I

- 94a 1 Diler-iseñ gönül yâri¹⁵¹⁹
2 Ki dâyim eyle gel zârî
3 Fenâya ırgürüp varı
4 Degil yâ Hû veyâ men Hû

II

- 1 Anuñ 'aşkı gele ire
2 Tağıklararuñı hep dire
3 Seni dost iline süre
4 Degil yâ Hû veyâ men Hû

III

- 1 Geçesin 'âlem-i ferşi
2 Dağı kürsî ile 'arşı
3 Gele muştucular qarşu

¹⁵¹⁹ Mecmuada 5 bend olarak yer alan bu şiir, şairin divanında 9 bendtir. Mecmuada bulunmayan bendler aşağıdaki gibidir:

Seni ilte feleklere
Buluşasın meleklerle
Erişesin dileklere
Degil "yâ hû ve yâ men hû"

Geçesin eğri bakmakdan
Gönül gayrıya akmakdan
İçesin sâfî ırmakdan
Degil "yâ hu ve yâ men hû"

Aradan mahv ola varlık
Gönülde kalmaya darlık
Ola ma'şuk ile dostluk
Degil "yâ hû ve yâ men hû"

Maârifle gönül dola
Geri bu illere gele
Kamu yârenlerle bile
Degil "yâ hû ve yâ men hû"(Bahadıroğlu, 2011: 80-81).

4 Degil yā Hū veyā men Hū¹⁵²⁰

IV

1 Ala senlügüni senden

2 Geçesin cān-ile tenden

3 Tecellīler gele andan

4 Degil yā Hū veyā men Hū¹⁵²¹

V

1 Ey **Üftāde** seni sende

2 O yāre eylegil bende

3 Dimegil bundadur anda

4 Degil yā Hū veyā men Hū¹⁵²²

-405-

[HÜDĀYĪ]*

mefā'īlün / mefā'īlün

I

1 İçüp cām-ı maḥabbetden

2 Degil yā Hū veyā men Hū

3 Şafā sür bezm-i vaḥdetden

4 Degil yā Hū veyā men Hū

¹⁵²⁰ Bu bend *ÜD*'de 4. bend olarak kaydedilmiştir.

¹⁵²¹ Bu bend *ÜD*'de 6. bend olarak kaydedilmiştir.

¹⁵²² Bu bend *ÜD*'de 9. bend olarak kaydedilmiştir.

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 253-255).

II

- 1 Kıurı sevdāyı o¹⁵²³ ey yār
- 2 Olagör tālīb-i dīdār
- 3 Dilerseñ gül-i bī-ār¹⁵²⁴
- 4 Degil yā Hū veyā men Hū

III

- 1 Nice bir ādet ü bidat¹⁵²⁵
- 2 Nice bir fāniye raġbet
- 3 Olagör vāşıl-ı azret¹⁵²⁶
- 4 Degil yā Hū veyā men Hū

IV

- 1 Geüp şahrā-yı ālemden
- 2 Güzere kııl arş-ı azamdan
- 3 alāş ol derd-ile ġamdan
- 4 Degil yā Hū veyā men Hū

V

- 1 Vücūduñ küh-ı elvendi
- 2 Geer āşıklara bendi
- 3 **Hüdāyi**'den alup¹⁵²⁷ pendi
- 4 Degil yā Hū veyā men Hū

¹⁵²³ o: koy, *MHD*.

¹⁵²⁴ gül-i bī-ār: gül ne āre, M.

¹⁵²⁵ ādet ü bidat: zīnet ü şöhret, *MHD*.

¹⁵²⁶ Olagör vāşıl-ı azret: Bula gör Hazret'e kurbet, *MHD*.

¹⁵²⁷ alup: işit, *MHD*.

[KEŞFİ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 94b 1 Zâhir oldu evc-i serde tal' at-1 esrâr-1 Hû
Hâsıl oldu cân u dilden raġbet-i tekrâr-1 Hû
- 2 "Lî-ma' allâh" pertevinden cânâ irişdi ziyâ
Zâ'il itdi levh-i dilden zûlmet[i] envâr-1 Hû
- 3 "Lem-yekûn" Hû ile Hû'da kendüsin maġv eyledi
Mâsivâdan dür olup oldu anuñ her kâr-1¹⁵²⁸ Hû
- 4 İçmeyen kâse dil-ârâdan ġaġîġat cür' asın
Zâhid eylemez nedür keyfiyyet-i ezkâr-1 Hû
- 5 **Keşfiyâ** irdüñ ise keşretde vaġdet sırrına
Seyr [ü] seyrândan çıkardı sürdi hep aġyâr-1 Hû

[DERVİŞ ' OŞMÂN]*

mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün / mefâ' ilün

¹⁵²⁸ kâr-1: kârı, M.

* (Köksal, 1998: 81).

- 1 Žiyālar virdi nūriyla dil ü cāna seher zikri
Safālar baḥş idüp vaşl itdi Sübhān'a seher zikri
- 2 Seherde bülbül-i şūrīdeveş efgāna başladı
Göñül mülkini¹⁵²⁹ döndürdi gülistāna seher zikri
- 3 İrişdi şem^c -i cāna bir haber ilhām-ı Mevlā'dan¹⁵³⁰
Ki vākıf eyledi esrār-ı sulṭāna seher zikri
- 4 Giceler şubḥa dek zār it gözün yaşın revān eyle
Dilerseñ döndüre derdüni dermāna seher zikri
- 5 Bi-ḥamdi'llāh^c anāşır bend [ü] bağından ḥalāş idüp¹⁵³¹
Müyesser kıldı vuşlat **Dervīş^c 'Oşmān'** a seher zikri

-408-

[^c ABDÜ'L-ḤAY]

fā^c ilātün / fā^c ilātün / fā^c ilātün / fā^c ilün

- 95a 1 Cilvegāh-ı sīnede devrān ider efkār-ı Hū
Tūr-ı dilde zāhir olur şu^c le-i envār-ı Hū

¹⁵²⁹ mülkini: mülkine, M.

¹⁵³⁰ şem^c -i cāna bir haber ilhām-ı Mevlā'dan: bir haber ilhām-ı Mevlā'dan dil [ü] cāna, (*Köksal, 1998: 81*).

¹⁵³¹ ^c anāşır bend [ü] bağından ḥalāş idüp: halās idüp anāşır bend [ü] bağından, (*Köksal, 1998: 81*).

- 2 Vuşlât-1 dîdâr-1 cânân eyledikçe ârzû
‘Âşîkuñ sermâyesidür dâ’imâ tekrâr-1 Hû
- 3 Şûfî-i şâfî ki vecd ü hâlet ile devr ider
Şân-1 mülkdür ‘arş-1 a‘lâdan ider güftâr-1 Hû
- 4 Hecr-ile eyler derûn-1 sînede çün ney figân
Mevlevî eyler semâ‘1 gûş idüp esrâr-1 Hû
- 5 Cehr-ile tevhîdine ‘Abdü’l-**hay**’uñ daħl eyleme
Hişşedâr olan tecellîden ider izhâr-1 Hû

-409-

[HÜDÂYÎ]*

mef’ûlü / mefâ’îlün

- 1 Sevdâ-yı sivâdan geç
2 Gel Hû diyelüm yâ Hû
3 Bir meşreb-i şâfî iç
4 Gel Hû diyelüm yâ Hû

II

- 1 İşkât-1 vücûd eyle
2 İfnâ-yı vücûd eyle

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 85-87).

- 3 Haqqānī ūhūd eyle
4 Gel Hū diyelūm yā Hū¹⁵³²

III

- 1 Qo keş [ü] kerāmātı
2 Geç cümle maqāmātı
3 Qaşd it bula gör zātı
4 Gel Hū diyelūm yā Hū

IV

- 1 Sālik bula ümmīdi
2 Zerre bula ħurşīdi
3 Bulmağa bu tevĥīdi
4 Gel Hū diyelūm yā Hū

V

- 1 Sırrıña Hūdāyī yār
2 Esrārın ide izĥār
3 Ey zerrede iden izĥār¹⁵³³
4 Gel Hū diyelūm yā Hū

-410-

[NAZMĪ]¹⁵³⁴

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

¹⁵³² D'de 2. ve 3. bendler takdim-tehirlidir.

¹⁵³³ zerrede iden izĥār: derde eden tımār, *MHD*.

¹⁵³⁴ Bu ūir *ŞND*'de yoktur.

- 95b 1 Kamu halkuñ Hudāvend'i kerem eyle Kerīmu'llāh
 Bu muhtāc kula efendi kerem eyle Kerīmu'llāh
- 2 Bu nefsi-şūm ile şeytān olurlar reh-zen-i cānān
 Baña senden olur dermān kerem eyle Kerīmu'llāh
- 3 Yolum sed itmesün aġyār neye baqsam görine yār
 Yeter hicr-ile oldum zār kerem eyle Kerīmu'llāh
- 4 Dile tevḥīdi ḥāl ile fenāyı re's-i māl ile
 Tecellī-i vişāl ile kerem eyle Kerīmu'llāh
- 5 Bu Nazmī'ye 'ināyet kıl reh-i 'aşka hidāyet kıl
 Kelīm-i ṭavr-ı vuşlat kıl kerem eyle Kerīmu'llāh

-411-

[FETHİ]

müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün

- 1 İtdüklerime yā İlāh estaġfiru'llāh el-Ġafūr
 Müstaġfire sensin penāh estaġfiru'llāh el-Ġafūr
- 2 'İşyānuma yok ḥadd ü 'ad gitdükçe fi'lüm oldı bed
 Yā Rab meded yā Rab meded estaġfiru'llāh el-Ġafūr

3 Nefs ü hevâ mağlûbıyam cürm ü haṭâ maḥcûbıyam
‘Ucb u riya mensûbiyem estağfiru’llâh el-Ğafûr

4 Ḥubb-ı sivâ oldı ‘aṭâ ḳalbümi ṭoldurdı hevâ
Çünki işüm dâyim haṭâ estağfiru’llâh el-Ğafûr

5 ‘Afv eyle bizden yâ Başır cürmi şağır ü ger kebır
Esrâra ḥod sensin ḥabır estağfiru’llâh el-Ğafûr

6 ‘Afv ider iseñ pâdişâh **Fethi**’de ḳalmaz hiç günâh
Virdidür anuñ seḥergâh estağfiru’llâh el-Ğafûr¹⁵³⁵

-412-

[MAḤVÎ]

fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilün

96a 1 Zerre-i ‘aşḳuñ İlähî her kimüñ gönlinde var
Şoldurup benzin şarardur iñledür leyl ü nehâr

2 Her zamân gûş eyledikde zıkr-i tevḥîdüñ senüñ
Ra‘şe ṭutar cümle endâmın anuñ bî-iḥtiyâr

¹⁵³⁵ Bu mısranın vezni kusurludur.

- 3 Āh u zārı dü cihānı ʔoldurursa ʕ ayb degül
Hāne-i ʔalbinde zīrā bir oñulmaz yāre var
- 4 Tā ezelden bu meşeldür derdi olan iñiler
Nʕeyesün bī-çāre ʕ āşık bulmadı dermān-ı yār
- 5 Külhan-ı göñlüñ külinde setr olunmuş nār-ı ʕ aşk
Merd iseñ keşf eyle **Maḥvī** saña oldur özge kār

-413-

[SELİMİ]

mefʕ ülü / mefāʕ ilün / mefʕ ülü / mefāʕ ilün

- 1 Sevdān ile dil mülkin vīrāneye dündürdüñ
Şemʕ -i ruḥuña cānum pervāneye döndürdüñ
- 2 Rāḥat ʔomaduñ bende ʔāḫat ʔomaduñ bende
Şehr-i cesedüm tā kim ğam-ḥāneye döndürdüñ
- 3 ʕ Aşkuñ dile ulaşdı deryā iken çün ʔaşdı¹⁵³⁶
Şimdi ʔadeḫ-i çeşmüm peymāneye döndürdüñ

¹⁵³⁶ Bu mısranın vezni kusurludur.

- 4 Luṭfuña nihâyet yok ihsânuña gâyet yok
Heerûnden aḡan yaşum dürdâneye döndürdüñ
- 5 Her yirde idüp nâzı keşf itmedesin râzı
Tâ ḡalb-i **Selîmî**'yi put-ḡâneye döndürdüñ

-414-

[NAZMÎ]¹⁵³⁷

mef'ülü / mefâ'îlün / mef'ülü / mefâ'îlün

- 1 Yine reh-i 'aşḡuñda boyan olayum dir dil
Şevḡuñla gice gündüz giryân olayum dir dil
- 2 Çevḡân-ı maḡabbetle yoluñda benüm şâhum
Bir ṡop-ı ḡazâ gibi ḡaltân olayum dir dil
- 3 Sen ḡonçe güle ḡarşu bülbül gibi sultânım
Her şâm u seḡer yine nâlân olayum dir dil
- 4 Ḥurşîd-cemâlüñi görelî ḡöñül gözi
Bu cezbe-i 'aşḡ-ile ḡayrân olayum dir dil

¹⁵³⁷ Bu şiir *ŞND*'de yoktur.

5 Cān u dilini yaqub ʿ aşq āteşine **Nazmî**
Şemʿ -i ruḥ-ile qarşu sūzān olayum dir dil

-415-

[ʿ ÖMRİ]

müstefʿ ilün / müstefʿ ilün / müstefʿ ilün / müstefʿ ilün

- 96b 1 Yağmaya virme nişānı ʿ aşq-ile tırma töl meded
Yokdur cihānuñ çün şoñı qalma şağın mechül meded
- 2 Āyinenüñ jengin silüp taqvā-yı zārı dil kılup
Ḥaqqʿı ḥaqqıtle bilüp luḥfina maẓhar ol meded
- 3 Ḥubb-ı sivādan kıl ābā kim olasın vaşla sezā
Cehd it begüm mānend tā olmayasın mesʿül meded
- 4 Tevhīdi dāʿim pīşe kıl seng-i riyāya tīşe kıl
Ḥāl-i rehi endīşe kıl semt-i Ḥaqqʿa bul yol meded
- 5 ʿ Aql-ı meʿ ādı başa dir bir şūret-i maʿ nāya ir
ʿ Ömrî çalış deryāya ir ol ḥazrete maḳbül meded

-416-

[ĠAFÜRİ]

I

- 1 Cām-ı ' aşkı nüş idüp sermest [ü] hayrân ol yüri
- 2 Zerre-i nâçiz iken mihr-i dıraḥşân ol yüri
- 3 Kaṭreñi ğarḳ eyleyüp deryâ-yı ' irfân ol yüri
- 4 Geç bu fâniden beḳâ mülkinde sulṭân ol yüri

II

- 1 Şâġ u şola baḳmayup ğayb [u] ğuyûba ol revân
- 2 Kuḥl-i "mâ-zâġâ'l-başar" 'dan rüşen olsun çeşm-i cân
- 3 Cilvegâhuñ olsun ey dil şaḥn-ı bâġ-ı lâ-mekân
- 4 Geç bu fâniden beḳâ mülkinde sulṭân ol yüri

III

- 1 Ğayret it olma şaḳım maġlûb-ı nefis-i pür-ḫıyel
- 2 Ğaflet ile saña reh-zen olmasun ṭül-i emel
- 3 Ey Ğafûrî fikr idüp aḫvâlüñi inşafâ gel
- 4 Geç bu fâniden beḳâ mülkinde sulṭân ol yüri

-417-

[ḲÂDİRİ]

- 1 Dil odur kim ola dâ'im maḥrem-i râz-ı şühüd
- Tay idüp kevneyni ' arşa eyleye her dem sücüd

- 2 N'ola lâ-şey'¹⁵³⁸ dise terki-mäsivällâh eylese
Tâ ezel bezminde Mevlâ ile kılmışdur 'uhûd
- 3 Kim şalât-ı dâ'imün sırrını fehm eyledi
Gönlünü hergiz Hudâ'dan gayriye kılmaz rübûd
- 4 'Âkil iseñ gel tefekkür eyle kendü zâtuñı
Men 'aref sırrına vâkıf olana olur vürûd
- 5 Virmedünse Hâk'dan özgeye gönül ey **Qâdiri**
'Arşa-i 'aşk içre sensin maẓhar-ı ism-i Vedûd

-418-

['ABDÜ'L-ĦAY]

mefâ'îlün / mefâ'îlün / fe'ülün

I

- 97a 1 Müyesser it bize râh-ı vişâli
2 Meded Allâh'um Allâh'um meded it
3 Görü[rü]z şâd olup nûr-ı cemâli
4 Meded Allâh'um Allâh'um meded it

II

- 1 Bizi faẓluñla çünki itdün icâd

¹⁵³⁸ şey': şey: M.

- 2 Dağı hem eyledün luḡfuña mu‘ tād
3 Tarīḳ-i müstaḳīme eyle irşād
4 Meded Allāh’um Allāh’um meded it

III

- 1 Cemī‘-i evliyānuñ ‘ izzetiçün
2 Hıuşūşā enbiyānuñ hürmetiçün
3 Hābībūñ Muşafā’nuñ rif‘ atiçün
4 Meded Allāh’um Allāh’um meded it

IV

- 1 İrişdür bizi ef‘ āl ü şafāya
2 Hidāyet eyle hem tevḫīd-i zāta
3 Ḳuluñ ‘ **Abdü’l-ḥay**’ı irgür ḥayāta
4 Meded Allāh’um Allāh’um meded it

-419-

[NAZMĪ]¹⁵³⁹

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

- 1 Ḳalbi Beytu’llāh olamaz cümleden pāk etmeyen
Ādem-i ma‘ nā olur mı kendin idrāk etmeyen
2 Şems-i zāta iremez tā zerreveş cān yüzini
Cümle maḥlūḳuñ ayağı altına ḥāk etmeyen

¹⁵³⁹ Bu şiir *ŞND*’de yoktur.

- 3 Kān-1 dilden cevher-i ‘irfānı iḥrār idemez
Sīnesin tīg-i riyāzat ile şad çāk etmeyen
- 4 Maḥrem-i ḥalvet serāy-1 vaşl-1 Ḥaḫḫ olmaz begüm
Derd-i ‘aşḫ ile özin rüsvā-yı ğamnāk etmeyen
- 5 Āsumān-1 vaşl-1 Mevlā’ya ‘urūc eyler mi hiç
Niçe yıllar sedd çü ‘ayn bir ḫurı kān etmeyen
- 6 Cennet-i ḫurb-1 vişāl[e] dāḫil olmaz **Nazmiyā**
Bu‘d-1 ḫırmān dūzaḫında ḫaşyet-i pāk etmeyen

-420-

[NAZMĪ]¹⁵⁴⁰

mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün

- 97b 1 Benüm ḫālüm ne bilsün olmayanlar ‘āşık-1 şeydā
Şanurlar yoḫ yere ola bu Hāy [u] Hūy bu ğavġā
- 2 Bu bir ‘aşḫ-1 maḥabbetdür bilinmez zan [u] vehm-ile
Virenler cānını bildi nedür bu ‘aşḫ bu sevdā

¹⁵⁴⁰ Bu şiir *ŞND*’de yoktur.

- 3 Maḥabbet bādesini şundi baña sāk̄-i çeşmüm
Bu ḥamruñ kâsesi olmuş cemāl-i Ḥazret-i Mevlā
- 4 Anuñ bir ḳatresinden Şibl̄vü Nürī ḥarāb oldu
Nice idem taḥammül itmeyem ben āh u vāveylā
- 5 Ola reşk-āver girü beyān-ı ‘arş ey **Nazmī**
O ‘āşık kim gele maḥşer yirine mest [ü] bī-pervā

-421-

[‘OŞMĀN]

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

I

- 1 Raḥmet oldu ‘āleme dīder (?) gelüp faḥr-i cihān
2 Vaḥy-i Rabbānī irişdi bize feyz oldu hemān
3 Nefsi rūḥa ‘aḳd idüp toḡdı o sır-ı kün-fe-kān
4 Fazl-ı Ḥaḳ kıldı gönülde nūr-ı tevḥīdi ‘ayān

II

- 1 Ḥamdüli’llāh kim yetişdük biz ḥāşuñ ḥāşına
2 ‘İlm baḥrinüñ ḳulı olduḳ irişüp gavvāşına
3 Nuḳḳ-ı Ḥaḳ oldu sebab çün levḥ-i dil iclāsına
4 Fazl-ı Ḥaḳ kıldı gönülde nūr-ı tevḥīdi ‘ayān

III

- 1 Gel reh-i ‘aşk içre ‘Osmān eyle efnā-yı vücūd
- 2 Cān [u] dil terk eyleyüp var eyle haqqānī şühūd
- 3 Nice insāna kerāmet virmesün luṭf ıssı cūd
- 4 Fażl-ı Haq kıldı gönülde nūr-ı tevḥīdi ‘ayān

-422-

[RECĀYĪ]

mefā‘īlün / mefā‘īlün / fe‘ülün

I

- 98a
- 1 Bu cān teşne vişāl-i ḥazretiñe
 - 2 Efendüm maqşūd [u] maṭlūbum Allāh
 - 3 Ne çāre nice irem vuşlatuña
 - 4 Efendüm maqşūd [u] maṭlūbum Allāh

II

- 1 İlāhī dilerem senden ‘ināyet
- 2 Ḥabībūñ eyleye tā kim şefā‘at
- 3 Cemālūñ gösterüp eyle hidāyet
- 4 Efendüm maqşūd [u] maṭlūbum Allāh

III

- 1 Saña ‘aşık olan cān buldı lezzet
- 2 Gözindedür cemāl-i nūr-ı Ḥazret
- 3 Baña sensüz gerekmez ḥūr u cennet

4 Efendüm maqşūd [u] maṭlūbum Allāh

IV

1 Bi-ḥaqq-ı sūre-i Tā-hā vü Yā-sīn

2 **Recāyī'**nüñ qabūl eyle du'āsın

3 Gider qalbindeki ḥubb-ı sivāsın

4 Efendüm maqşūd [u] maṭlūbum Allāh

-423-

[ĠAFŪRĪ]

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ūlün

I

1 İdelüm cān-ile Mevlā'yı maṭlab

2 Bu yolda varımız olsun fedā hep

3 Keder gitsün olalum şāf-meşreb

4 Günehkāruz bizi 'afv eyle yā Rab

II

1 Delīl olup bize nūr-ı hidāyet

2 İdelüm Ka'be-i vaşluñ ziyāret

3 Cenābuñdan olur ancak 'ināyet

4 Günehkāruz bizi 'afv eyle yā Rab

III

1 Reh-i 'aşquñda ol kim oldı çālāk

2 Vişālüñle olur bir gün ferāhnāk

3 Göñüller almasun hicrũnle amnak

4 Gũnehkãruz bizi afv eyle yã Rab

IV

1 **afũrĩ** bendeñi irgũr Őuhũda

2 Giriftãr eyleme zenb-i vũcũda

3 Kerem ıl lãyı it fazl-ı vũcũda

4 Gũnehkãruz bizi afv eyle yã Rab

-424-

[HÜDÂYİ]*

fã' ilãtũn / fã' ilãtũn / fã' ilãtũn / fã' ilũn

98b 1 Tĩnet-i Ādem'de onmasa ezel¹⁵⁴¹ sevdã-yı aş

Cenneti bir dãneye Şatmazdı ol dãnã-yı aş

2 Kenz-i mafĩden zuhũra geldi eŐyã lã-cerem

Bãd-ı hubb-ile temevvũc itdi ũn deryã-yı aŐ¹⁵⁴²

3 AŞ-ı Őĩrĩn oldu Ferhãd'ına¹⁵⁴³ Ferhãd'uñ sebeb

Ey nice dãnãyı Mecnũn eyledi Leylã-yı aŐ¹⁵⁴⁴

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 367-369).

¹⁵⁴¹ ezel: eer, *MHD*.

¹⁵⁴² Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aŐaıdaki gibidir:

Tãlib-i dĩdãr olup ayılmaya tã haşre dek

Kim ki nũŐ ezel bezminde ger sahbã-yı aş (Tatcı-Yıldız, 2005: 367-369).

¹⁵⁴³ Ferhãd'ına: Feryãdna, *MHD*.

- 4 Bülbulün hâlin bilenler gūş iderler nâlesin
Bir gül-i bî-hâr içündür bunca Hūy [u] Hāy-ı ʿ aşk¹⁵⁴⁵
- 5 ʿ Aşk [u] meşk olmaz nihân anı bilür halk-ı cihân
ʿ Āşık-ı bî-çāreye mümkün midür ihfā-yı ʿ aşk
- 6 Ey **Hüdāyî** hâlet-i ʿ aşkı ne bilsün her meges
Kulle-i Kāf-ı haqīkat murgıdur ʿ Ankā-yı ʿ aşk¹⁵⁴⁶

-425-

[ʿ ĀŞIK HİMMET]*

8'li Hece Ölçüsü

I

- 1 Yine bir sevdāya düşdüm
2 ʿ Aşkuñ elinden elinden
3 Yine ʿ ummān olup taşdum
4 ʿ Aşkuñ elinden elinden

II

- 1 Özümi ʿ ummāna şaldum
2 Aña ğavvāş olup taldum

¹⁵⁴⁴ Bu beyt *MHD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁵⁴⁵ *MHD*'de 4. ve 5. beytler takdim-tehirlidir.

¹⁵⁴⁶ Bu beyt *MHD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

* BHD (Tapsız, 1995: 98).

- 3 Pīrlikde ḥayretde ḳaldum
4 ʿAşḳuñ elinden elinden¹⁵⁴⁷

III

- 1 Şeḥerlerde ağlayayum
2 Cigerümi¹⁵⁴⁸ dāğlayayum
3 Şular gibi çağlayayum
4 ʿAşḳuñ elinden elinden

IV

- 1 Āteş-i ʿaşḳ-ile yandum
2 Cān u cihāndan¹⁵⁴⁹ uşandum
3 Gūyā Mecnūn'a döndüm
4 ʿAşḳuñ elinden elinden

V

- 1 ʿĀşık Himmet¹⁵⁵⁰ bī-çāredür
2 Derdūñ ile pür-yaredür¹⁵⁵¹
3 Cihān içre āvāredür¹⁵⁵²
4 ʿAşḳuñ elinden elinden

-426-

[ZĀKİRĪ]*

¹⁵⁴⁷ *BHD* de 2. ve 4. dörtlükler takdim-tehirlidir.

¹⁵⁴⁸ cigerümi: cigercigüm, *BHD*.

¹⁵⁴⁹ cān u cihāndan: fānī cihāndan, *BHD*.

¹⁵⁵⁰ ʿĀşık Himmet: Derviş Himmet, *BHD*.

¹⁵⁵¹ Derdūñ ile pür-yaredür: Cihān içre āvāredür, *BHD*.

¹⁵⁵² Cihān içre āvāredür: Hem yüregi pür yaredür, *BHD*.

I

- 99a 1 Fazluñ ile yâ Rabbenâ kaldur kuvâmuzdan kesel
2 Hıfz eyle şeytân virmesün soñ demde imâna halel
3 Hâlüm n'ola yâ Rabbenâ dirlerse bir gün irtiḥâl
4 Şūrīde-ḥâl itdi beni kurb-ı ecel sū'-i ' amel

II

- 1 'Ömr-i 'azizi n'ideyüm yoq yerlere kıldum hebâ
2 Yoldan beni alıḳodı nefis ü hevâ şıyt u¹⁵⁵³ şadâ
3 Âḫir-nefesde eyleme zikrünü dilümden cüdâ
4 Şūrīde-ḥâl itdi beni kurb-ı ecel sū'-i ' amel

III

- 1 İḳâz-ı ḳalbe çäre yoq ḥâlüm n'ola¹⁵⁵⁴ ' işyân-ile
2 Biñde bir işüm bitmedi gidem gibi noḳşân-ile
3 Cümle ' ibâduñla Ḥudâ gönder bizi imân-ile
4 Şūrīde-ḥâl itdi beni kurb-ı ecel sū'-i ' amel¹⁵⁵⁵

IV

- 1 'Ömrüñ çağı ey **Zākiri** zıkr-i Ḥaḳ-ile geçdi hep

* (Eroğlu, 2014: 243).

¹⁵⁵³ şıyt u: şit-i, (Eroğlu, 2014: 243).

¹⁵⁵⁴ ḥâlüm n'ola: geçdi günüm, (Eroğlu, 2014: 243).

¹⁵⁵⁵ Adı geçen makalede bu bendten sonra, mecmuada bulunmayan 1 bend daha yer almaktadır. Bu bend aşağıdaki gibidir:

Kendüme kendüm zılm idüp İblis'ün oldum hem-rehi
Âb-ı luḫfuñ ile ağart yâ Rab bu rü-yı siyehi
Dergāhuña nice varam yüzüm ḳara elüm tehî
Şūrīde-ḥâl itdi beni kurb-ı ecel sū'-i ' amel (Eroğlu, 2014: 243).

- 2 Maḳbūl-i Ḥaḳ olmaz ise¹⁵⁵⁶ dirler m'ola ey bī-edeb
3 Yā Rabb ʿavnuñ umaram ğufrānuma eyle sebep
4 Şūrīde-ḥāl itdi beni ḳurb-ı ecel sū'-i ʿamel¹⁵⁵⁷

-427-

[ʿABDÜ'L-ḤAYY]

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ülün

I

- 1 Bizi çün eyledüñ iḥsāna mazḥar
2 Yine luḫf u kerem senden İlähī
3 Vişālüñdür ʿibāda ʿīd-i ekber
4 Yine luḫf u kerem senden İlähī

II

- 1 ʿİnāyet sen idersin müʿminīne
2 Hidāyet sen idersin ehl-i dīne
3 İrişdür ḳullaruñ Ḥaḳḳa'l-yaḳīne
4 Yine luḫf u kerem senden İlähī

III

- 1 İdüp sālīklere yolların āsān
2 Vişālüñle idersin derde dermān
3 Bu ʿAbdü'l-ḥayy ḳuluña eyle iḥsān

¹⁵⁵⁶ olmaz ise: olmazsa, (*Eroğlu, 2014: 243*).

¹⁵⁵⁷ Bu bend adı geçen makalede 5. bend olarak kaydedilmiştir.

4 Yine luṭf u kerem senden İlähî

-428-

[NŪRÎ]*

mefā'îlün / mefā'îlün / fe'ülün

I

- 99b 1 Yine cūş eyledi 'ummān-ı 'aşkuñ¹⁵⁵⁸
2 Göñül Allāh'a 'aşıkdur yeñilmez
3 Cülūs etdi bugün sulṭān-ı 'aşkuñ
4 Göñül Allāh'a 'aşıkdur yeñilmez

II

- 1 Oqındı sırruma 'aşkuñ kitābı
2 İşıtdi sem'-i cān andan¹⁵⁵⁹ ḥiṭābı
3 Aradan qaldırup cümle ḥicābı
4 Göñül Allāh'a 'aşıkdur¹⁵⁶⁰ yeñilmez¹⁵⁶¹

III

- 1 Ḥayāli gönlüme ṭoldı çü yārūñ

* AND (Coşkun, 2001: 88).

¹⁵⁵⁸ Şairin divanında bu şiirde 11'li hece ölçüsü olduğu belirtilmiştir. Ancak aruzun "*mefā'îlün / mefā'îlün / fe'ülün*" kalıbıyla yazılmıştır.

¹⁵⁵⁹ andan: onda, AND.

¹⁵⁶⁰ Şairin divanında bu bendten sonra, mecmuada bulunmayan 1 bend daha yer almaktadır. Bu dörtlük aşağıdaki gibidir:

İrağ etmiş özün gafletten aşık
Onunçün kalbi şendir aynı açık
Yürekde ateşi var bağı yanık
Gönül Allah'a aşıktır yenilmez (Coşkun, 2001: 88).

¹⁵⁶¹ AND'de 2. ve 3. dörtlükler takdim-tehirlidir.

2 Vücūdumda¹⁵⁶² eṣer qalmanı ʿāruñ

3 Zimāmı gitdi elden ihtiyāruñ

4 Göñül Allāh'a ʿāşıqdur yeñilmez

IV

1 Cihān envār¹⁵⁶³ ile ʧoldı¹⁵⁶⁴ ser-ā-pā

2 Bir olmış Nūrī'ye ednā vü a' lā¹⁵⁶⁵

3 Görinmez gözüme¹⁵⁶⁶ dünyā vü ʿuqbā

4 Göñül Allāh'a ʿāşıqdur yeñilmez

-429-

[FETHİ]

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ūlün

I

1 Cenāb-ı ḥazretūnden oldı iḥsān

2 "Fe-ḳultü ṣākiren el-ḥamdü li'llāh"

3 ʿAṭāyı kesmedüñ eylerken ʿiṣyān

4 "Fe-ḳultü ṣākiren el-ḥamdü li'llāh"

II

1 Şerī'at rāḥımuñ itdüñ başīri

2 Ṭarīḳat sırrımuñ ḳılduñ ḥabīri

¹⁵⁶² Vücūdumda: Vücūdundan, *AND*.

¹⁵⁶³ envār: esrār, *AND*.

¹⁵⁶⁴ ʧoldı: dolmuş, *AND*.

¹⁵⁶⁵ Bir olmış Nūrī'ye ednā vü a' lā: Pür oldı nūr ile a' lā vü ednā, *M*.

¹⁵⁶⁶ gözüme: gözüne, *AND*.

- 3 Ğanī itdüñ ma‘ ārife faķīri
4 "Fe-ķultü ŧākiren el-ħamdü li’İllāh"

III

- 1 Ümīdüm dergehüñden pädiŧāhum
2 Ki sensin hem efendüm hem penāhum
3 İdersin mağfired cümle günāhum
4 "Fe-ķultü ŧākiren el-ħamdü li’İllāh"

IV

- 1 ‘Ademden eyledüñ yā Rabb ĩcād
2 Ğaķīķat ‘ilmine itdüñ hem irŧād
3 Daħı luţfuñla ķıldıñ beni mu‘tād
4 "Fe-ķultü ŧākiren el-ħamdü li’İllāh"

V

- 1 Meŧām-ı cāna **Fethī** büy-ı cānān
2 Ğaķāyık ‘ilminden irdi bir niŧān¹⁵⁶⁷
3 Gelüp ‘ālem fenāya vardı yeksān
4 "Fe-ķultü ŧākiren el-ħamdü li’İllāh"

-430-

[NAZMĪ]¹⁵⁶⁸

müstef ilün / müstef ilün / müstef ilün / müstef ilün

¹⁵⁶⁷ Bu mısranın vezni kusurludur.

¹⁵⁶⁸ Bu ŧiir *ŧND*’de yoktur.

100a 1 Bir Leylā gördi bu gözüm ins ü melek dīvānesi

Bir cāna düşürdüm özüm her cānuñ ol cānānesi

2 Şaldı o şāh-ı fitnezā milk-i dile cünd-i fenā

Şimdengirü olsa revā ma' müre dil vīrānesi

3 Ol güle karşı 'āşıkān bülbülveş eyler figān¹⁵⁶⁹

Ol şem' -i hüsnuñ bī-gümān pīr ü civān pervānesi

4 Dest-i vişāl ile şunar 'āşıklara peymāneler

Bir kıatresin kim ki içe [ol ān] olur mestānesi

5 Sermet-i bezm-i vuşlatuñ çekmez humār-ı firķatūñ

Zirā şarāb-ı vaḥdetūñ olmuş gönül peymānesi

6 Oldı 'ināyet **Nazmiyā** irişdi cezbe-i Hudā

Bir dosta oldum āşinā 'ālem ķamu bigānesi

-431-

[NAZMĪ]¹⁵⁷⁰

mefā' ilün / mefā' ilün / fe' ulün

¹⁵⁶⁹ Bu mısranın vezni kusurludur.

¹⁵⁷⁰ Bu şiir *ŞND*'de yoktur.

I

- 1 Faķĩrem derdmendem ĥāk-pāyem
- 2 Sen ol baña Īlāhĩ sen meded-res
- 3 Z̄elĩlem bĩ-kesem bĩ-āşināyam
- 4 Sen ol baña Īlāhĩ sen meded-res

II

- 1 Şırāt-ı müstaķĩme ķıl hidāyet
- 2 Gõre tā kim cemālũñ çeşm-i vaĥdet
- 3 Mevālinde ķala ‘ayn-ı ma‘iyyet
- 4 Sen ol baña Īlāhĩ sen meded-res

III

- 1 Esirge luţfuñ-ile bu gedāyı
- 2 Īlāhĩ dīdeden ķaldur ‘amāyı
- 3 (...) ¹⁵⁷¹
- 4 [Sen ol baña Īlāhĩ sen meded-res]

IV

- 1 Bu **Nazmĩ**-i faķĩri yād eyle
- 2 Dil-i vīrāne[sin] ābād eyle
- 3 Ĥazĩnem vaşluñ-ile şād eyle
- 4 Sen ol baña Īlāhĩ sen meded-res

-432-

[FETHİ]

¹⁵⁷¹ M’de bu mısranın olduğu kısım yırtıktır.

I

- 100b 1 Göñül pervānesinüñ per ü bālı
2 Cemālün şu'lesinde yanmağ ister
3 Koyup dīvāna cümle mülk ü mālı
4 Cemālün şu'lesinde yanmağ ister

II

- 1 İçüp şahbā-yı 'aşkuñ cür'asından
2 Geçüp zühdün riyā vü sem'asından
3 Görüp cān çeşmi hüsnün lem'asından
4 Cemālün şu'lesinde yanmağ ister

III¹⁵⁷²

IV

- 1 Fenā rāh-ı bekādur çünki 'aşığ
2 Vücūduñ maḥv idüp ol feyze lāyık
3 Bu sırra vuşlat için **Fethi** şādık
4 Cemālün şu'lesinde yanmağ ister

-433-

[HÜDĀYİ]*

mef' ulü / mefā' ilün

¹⁵⁷² M'de bu bendin olduğu kısım yırtıktır.

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 35-37).

I

- 1 Ğayrıyı gönülden sür¹⁵⁷³
- 2 Luṭf it meded Allāh'um
- 3 Maḳşūduma sen irgür
- 4 Luṭf it meded Allāh'um

II

- 1 Envār-ı şerī' atden
- 2 Eṭvār-ı ṭarīḳatden
- 3 Esrār-ı ḫaḳīḳatden
- 4 Luṭf it meded Allāh'um

III

- 1 Her şām u seḫer zārem
- 2 Ḳalmadı daḫı çārem
- 3 Ayruḳ kime yalvaram
- 4 Luṭf it meded Allāh'um

IV

- 1 'Aşḳuñla içüm ṭoldur
- 2 Çoḳ ağlamışam güldür
- 3 Ben düşmişi sen ḳaldur
- 4 Luṭf it meded Allāh'um

V

- 1 Cān ile¹⁵⁷⁴ olup 'āşıḳ

¹⁵⁷³ Bu şiirde mahlas beyti bulunmamakla birlikte şiir, Azīz Mahmūd Hüdāyī'ye aittir.

¹⁵⁷⁴ Cān-ile: -, M.

- 2 Yolında olup¹⁵⁷⁵ şādık
3 Kıl vuşlatına¹⁵⁷⁶ lāyık
4 Luṭf it meded Allāh'um

VI

- 1 Her yaña aqın şaldum
2 Āḥir kapuña geldüm
3 Ğāyetle¹⁵⁷⁷ zebün oldum
4 Luṭf it meded Allāh'um

-434-

[HÜDĀYİ]*

11'li Hece Ölçüsü

I

- 101a 1 Tevfīk eyle bizi vuşlat yolına
2 Efendüm meded hey sulṭānum meded
3 Keremüñden irgür vaḥdet iline
4 Efendüm meded hey sulṭānum meded

II

- 1 Yardım eyle bize işbu yollarda
2 Tā kim¹⁵⁷⁸ qalmayavuz yüce bellerde

¹⁵⁷⁵ olup: olan, *MHD*.

¹⁵⁷⁶ Kıl vuşlatına: -, *M*.

¹⁵⁷⁷ Ğāyetle: Ğāyet de, *MHD*.

* *MHD* (Tatcı-Yıldız, 2005: 59-63).

- 3 Ayrılık güç imiş gurbet illerde
4 Efendüm meded hey sulṭānum meded

III

- 1 Kimüñ ḳapusına yüzüm urayum
2 Kimüñ dīvānına el ḳavşurayum
3 Efendimi ḳoyup ḳande varayum
4 Efendüm meded hey sulṭānum meded¹⁵⁷⁹

IV

- 1 Ḳulun günāhından raḫmetüñ çoḳdur
2 Toḡrılıp gelene ḳapuñ açıḳdur
3 Keremüñden maḫrūm ḳalmış hiç¹⁵⁸⁰ yoḳdur
4 Efendüm meded hey sulṭānum meded¹⁵⁸¹

V

- 1 Zerrece luṭfuñla günāhlar gider
2 Raḫmetüñ deryāsı zenbi maḫv ider
3 Sen ḳabül itmezseñ kim ḳabül ider
4 Efendüm meded hey sulṭānum meded¹⁵⁸²

VI

- 1 Gücümüz yetdikce her yaña yeldük
2 Āhir dermān senden olduḡın bildük
3 Yüzümüz süre¹⁵⁸³ ḳapuña geldük

¹⁵⁷⁸ kim: ki, *MHD*.

¹⁵⁷⁹ Bu dörtlük *MHD*'de 4. dörtlük olarak kaydedilmiştir.

¹⁵⁸⁰ ḳalmış hiç: kalmış, *MHD*.

¹⁵⁸¹ Bu dörtlük *MHD*'de 5. dörtlük olarak kaydedilmiştir.

¹⁵⁸² Bu dörtlük *MHD*'de 3. dörtlük olarak kaydedilmiştir.

4 Efendüm meded hey sulṭānum meded¹⁵⁸⁴

VII

1 uluṅ işi saṅa lāyık¹⁵⁸⁵ yoğ-imiş

2 Yođdan ŝudūr iden zırā çođ-imiŝ

3 **Hüdāyi**'ye senüṅ fazluṅ çoğ-imiş

4 Efendüm meded hey sulṭānum meded¹⁵⁸⁶

-435-

[şEMSİ]*

mefā'ılün / mefā'ılün / fe'ülün

1 ü gencüṅ meskeṅi vırānelerdür

Göñül niun ḥarāb olmayasın sen

2 Özin ḥāk itmeyen irmez 'alāya

Özüm niun türāb olmayasın sen

3 Fenā ğasli ü gözyaŝınsız olmaz

Gözüm niun pür-āb olmayasın sen

¹⁵⁸³ süre: sürüyü, *MHD*.

¹⁵⁸⁴ şairin divanında bu dörtlükten sonra, mecmuada bulunmayan 1 dörtlük daha yer almaktadır. Bu dörtlük aşağıdaki gibidir:

Nice bir hicābdan arınmayalım
İrgür sana yolda sürünmeyelim
Kāmillere bakıp yerinmeyelim
Efendim meded hey sultānım meded (Tatcı-Yıldız, 2005: 59-63).

¹⁵⁸⁵ işi saṅa lāyık: sana lāyık işi, *MHD*.

¹⁵⁸⁶ Bu dörtlük *MHD*'de 8. dörtlük olarak kaydedilmiştir.

* ŝSSD (Toparlı, 2015: 111).

4 Bu meclis ehli hep mestānelerdür
Ciger niçün kebāb olmayasın sen

5 Ma^ç ārif¹⁵⁸⁷ menzilidür **Şemsî** kalbüñ
Ne işdür bir kitāb olmayasın sen

-436-

[FAZLÎ]

8'li Hece Ölçüsü

I

101b 1 Cām-ı ' aşkı nūş eyleyen
2 ' Aceb olmuş mestānesi
3 Deryā gibi cūş eyleyen
4 ' Aceb olmuş mestānesi

II

1 Reh-nümā-yı ' aşka uyup
2 Kendini nehc-Ḥaqq'a koyup
3 Varlık libāsını şoyup
4 ' Aceb olmuş ' üryānesi

III

1 Bir mekānda kılmaz karar
2 Mecnūn gibi Leylā'ya zār

¹⁵⁸⁷ Ma^ç ārif: Meānî, ŞSD.

3 (...)¹⁵⁸⁸

4 (...)¹⁵⁸⁹

IV

1 (...)¹⁵⁹⁰ gibi feryād ider

2 (...)¹⁵⁹¹ dā'ım ol yād ider

3 Tāze cānın a' dā ider

4 ' Aceb olmuş pervānesi

V

1 Ey **Fazlī** kıl bulan Hakk'ı

2 Unudur ol ğayri zevki

3 Dil şahrāsın alup ' aşkı

4 ' Aceb olmuş dil-hānesi

-437-

[FAZLĪ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

I

1 Nice bir fūrkatle yansun cān u dil

2 Merḥamet kıl merḥamet kıl yā Raḥīm

3 Kevşer-i vuşlatla ḳansın cān u dil

¹⁵⁸⁸ M'de bu mısranın olduğu kısım yırtıktır.

¹⁵⁸⁹ M'de bu mısranın olduğu kısım yırtıktır.

¹⁵⁹⁰ M'de bu mısranın baş kısmı yırtıktır.

¹⁵⁹¹ M'de bu mısranın baş kısmı yırtıktır.

4 Merḥamet kı1 merḥamet kı1 yā Raḥīm

II

1 Cān u cismüm kaplayupdur iştıyāk

2 Nār-ı hecr-ile olupdur iḥtirāk

3 Ey Kerīmā tābūnı bu iftirāk

4 Merḥamet kı1 merḥamet kı1 yā Raḥīm

III

1 Zāt-ı pākūñ özleyüpdür özümüz

2 Ḥüb-cemālūñ gözleyüpdür gözümüz

3 Yā İlāhī dem-be-dem bu sözümüz

4 Merḥamet kı1 merḥamet kı1 yā Raḥīm

IV

1 Enbiyānuñ evliyānuñ ‘aşkına

2 Aşfiyānuñ etkıyānuñ ‘aşkına

3 Fahr-i ‘ālem Muştafā’nuñ ‘aşkına

4 Merḥamet kı1 merḥamet kı1 yā Raḥīm

V

1 **Fazl**ı kı1 kula luṭf u iḥsān it meded

2 Fūrkatūñ derdine dermān it meded

3 Vuşlatuñla şād u ḥandān it meded

4 Merḥamet kı1 merḥamet kı1 yā Raḥīm

I

- 102a 1 Herkes olamaz kâbil-i eṭvâr-ı haḳîḳat
2 Ervâhda mu'ṭî olur envâr-ı haḳîḳat
3 Hâkinde ḳonur neşve-i âşâr-ı haḳîḳat
4 Hem-zâd gerek mâye-i esrâr-ı haḳîḳat
5 Taḳlîd ile olmaz kişi hem-kâr-ı haḳîḳat

II

- 1 Dilden ki sivâ çıkmaya esrâr ile ṭolmaz
2 Feth olmayacak 'ilm-i ledünnî yolu bulmaz
3 Cehl ile kişi mürşid-i şâhib-nefes olmaz
4 Feyz-i ezeli gülşeninün gülleri ṣolmaz
5 Hiç hâr olur mı gül-i gülzâr-ı haḳîḳat

III

- 1 Sür hâk-i niyâza yüzünü eyle recâyı
2 Dergâh-ı Haḳ'a eyle bu vech-ile du'âyı
3 Zâhir ü bâṭında [sen] idüp baña 'aṭâyı
4 İt âyîne-i ḳalbümüz mir'ât Hudâ'yı¹⁵⁹³
5 Câyiz olasın mazhar-ı dîdâr-ı haḳîḳat

¹⁵⁹² Bu şiir ŞND'de yoktur.

¹⁵⁹³ Bu mısranın vezni kusurludur.

IV

- 1 Gerçi ezeli'dür olınan cümle 'aṭāya
- 2 Her kiṣiye bi'l-kuvve virilmiş nice ma' nā
- 3 Kesb ile çıkup fi' le olur zāhir ü peydā
- 4 Tābi' olur ammā ki hüviyyete heyulā
- 5 Zīrā ki şurdur şecere-i yār-ı ḥaḳīḳat

V

- 1 Bu mes'elede ḥalkā budur gerçege bürhān
- 2 **Nazmī** Ḥaḳ'a nisbetle olur müşkil iş āsān
- 3 A' yāna niçe vech-ile 'ālem çün o Raḥmān
- 4 Pes her ne murād itse ider it bunı iz' ān
- 5 Güncāyiş-i evhām degül kār-ı ḥaḳīḳat

-439-

[NAZMĪ]¹⁵⁹⁴

mefā' ilün / mefā' ilün / fe' ulün

I

- 102b
- 1 Benümle olmaduñ ğurbetde hem-rāh
 - 2 Göñül feryād elinden dād elinden
 - 3 Dirīġā itmedüñ [sen] seyr-i bi'llāh
 - 4 Göñül feryād elinden dād elinden

¹⁵⁹⁴ Bu şiir *ŞND*'de yoktur.

II

- 1 Ezel kim menzilüñ olmışdı vaḥdet
- 2 Niçün bend itdi seni ḥayl-i keşret
- 3 Revā mı etmeyesin ʿazm-i vuşlat
- 4 Göñül feryād elinden dād elinden

III

- 1 Her işde fi'l-ḥaḳīḳa fāʿ il Allāh
- 2 Bu sırra cān u dil olmışdı¹⁵⁹⁵ āgāh
- 2 Niçün mestūr olur saña bu şeh-rāh
- 4 Göñül feryād elinden dād elinden

IV

- 1 Aña kim Mevlāʿ dan ola ʿ ināyet
- 2 Görüp her işde **Nazmī** niçe ḥikmet
- 3 ẖazāya virüp rızā oldu rāḥat¹⁵⁹⁶
- 4 Göñül feryād elinden dād elinden

-440-

[MIŞRİ]*

mefʿülü / mefāʿilü / mefāʿilü / feʿülün

- 1 Alduñ mı göñül ḥüsn-ile yektā ḥaberin sen
- Ṭuyduñ mı hem ol Yūsuf-ı zībā ḥaberin sen¹⁵⁹⁷

¹⁵⁹⁵ olmışdı: almışdı, M.

¹⁵⁹⁶ Bu mısranın vezni kusurludur.

* NMD (Tatc1, 2015: 505-506).

2 Şular gibi yüzüñ yere sür alma yoluñdan

Alada alursın yüri deryā aberin sen¹⁵⁹⁸

3 Alemdede nice yüz biñ olur aşa giriftār

Gel şorma o mecnūnlara dānā aberin sen¹⁵⁹⁹

4 Būlbūllere de şorma yüri ālet-i aşı

Pervāneden al gizlice tenhā aberin sen¹⁶⁰⁰

5 Tevhīdi şanur lā ile işbāt-ı vücūdı

Şorma güzelüm anlara illā aberin¹⁶⁰¹ sen¹⁶⁰²

¹⁵⁹⁷ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 5 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aağıdaki gibidir:

Ya kub-veş ol dīdelerin görmez olunca
Ağladı mı tā sorsan o bīnā haberin sen

Yūsuf yoluna ağlayan ancak deme Yakūb
İşitdin anın n'oldu Zelīha haberin sen

Kaysı nice yıl ağladıp inletmedi mi aşk
Alsan n'ola bir doğruca Leylā haberin sen

Dağlar dahi dayanmaz anın yüzüne karşı
Ālimlere sor Tūr ile Mūsā haberin sen

Her kanda anın zerre-i hüsnün göresin sor
Ola duyasin hasret ile tā haberin sen (Tatcı, 2015: 505-506).

¹⁵⁹⁸ Bu beyt *NMD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁵⁹⁹ Bu beyt *NMD*'de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁰⁰ Bu beyt *NMD*'de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁰¹ Bu beyt *NMD*'de 10. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁰² Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aağıdaki gibidir:

Her kim bu yola sıdk ile girmezse yoğ olmaz
Yoğ olmayıcak Yūsuf'un umma haberin sen (Tatcı, 2015: 505-506).

6 Lāhūt ile nāsūt[u] gönül añladı¹⁶⁰³ ise

Mıṣrī aña şor Qāf ile ‘Anqā haberin sen¹⁶⁰⁴

-441-

[NŪRĪ]*

8’li Hece Ölçüsü

I

- 103a 1 Müyesser eyledüñ ‘aşkı
2 Şük(ü)r yā Rabbi yā Rabbi
3 Cemālūñ vaşlına şevki
4 Şük(ü)r yā Rabbi yā Rabbi

II

- 1 Tecelliden virüp lezzet
2 Vişāle eyledüñ da‘ vet
3 Cemālūñdür ulu ni‘ met
4 Şük(ü)r yā Rabbi yā Rabbi

III

- 1 Kimi zikrūñ ile nāṭık
2 Kimi derdüñ ile yanık
3 Qamu ‘ālem saña ‘āşık
4 Şük(ü)r yā Rabbi yā Rabbi

¹⁶⁰³ añladı: alduñ, M.

¹⁶⁰⁴ Bu beyt *NMD*’de 12. beyt olarak kaydedilmiştir.

* MHD (Tatcı-Yıldız, 2005: 157).

IV

- 1 Benüm gönlüm alan sensin
- 2 Beni şeydâ kılan sensin
- 3 Baña cānān olan sensin
- 4 Şük(ü)r yâ Rabbi yâ Rabbi

V

- 1 Bi-ḥamdi'llāh başır itdün
- 2 Ma' arifden ḥabır itdün
- 3 Reh-i 'aşķuñda pır itdün
- 4 Şük(ü)r yâ Rabbi yâ Rabbi

VI

- 1 Ezel bezminde yād itdün
- 2 Kamuyı ber-murād itdün
- 3 Bu Nūrī kılı şād itdün
- 4 Şük(ü)r yâ Rabbi yâ Rabbi

-442-

[ZĀKİRĪ]*

7'li Hece Ölçüsü

I

- 1 Kevni ḥalk iden Ḥālīk¹⁶⁰⁵

* (Eroğlu, 2014: 249-250).

¹⁶⁰⁵ Ḥālīk: -, M

- 2 Z̤ikrũni eglence vir
- 3 Nemũz var řaňa lāyık
- 4 Z̤ikrũni eglence vir

II

- 1 Cem^c olup iħvān-ile
- 2 Sürũlsũn¹⁶⁰⁶ erkān ile
- 3 Oқuyalum cān ile
- 4 Z̤ikrũni eglence vir

III

- 1 Çũn olayum el-қıyām¹⁶⁰⁷
- 2 Eyle tecellī-i tām¹⁶⁰⁸
- 3 Eyleyelũm¹⁶⁰⁹ řubħ u řām
- 4 Z̤ikrũni eglence vir

IV

- 1 Yap dil-i virānemũz
- 2 řābit қıl ĩmānumuz
- 3 Al bunuňla¹⁶¹⁰ cānumuz
- 4 Z̤ikrũni eglence vir

V

- 1 Z̤ikrũn ey Rabbũ'l-enām¹⁶¹¹

¹⁶⁰⁶ sürũlsũn: sürelũm, (*Eroğlu, 2014: 249-250*).

¹⁶⁰⁷ Çũn olayum el-қıyām: Z̤ikrũn ey Rabbũ'l-enām, (*Eroğlu, 2014: 249-250*).

¹⁶⁰⁸ Eyle tecellī-i tām: Қıl gũnũlde ber-devām, (*Eroğlu, 2014: 249-250*).

¹⁶⁰⁹ Eyleyelũm: Eglenelũm, (*Eroğlu, 2014: 249-250*).

¹⁶¹⁰ bunuňla: ‘ařқ-ıla, (*Erođlu, 2014: 249-250*).

¹⁶¹¹ Z̤ikrũn ey Rabbũ'l-enām: Ola çũn yevmũ'l-қıyām, (*Eroğlu, 2014: 249-250*).

2 ıl gnlde ber-devm¹⁶¹²

3 Zkiri¹'[yi] d u km¹⁶¹³

4 Zkrni eglence vir

-443-

[NAZMI]¹⁶¹⁴

f'iltn / f'iltn / f'iln

I

103b 1 Glen-i tevidi eylersen mekn
2 Vird-i 'irfn bulursn ryegn
3 Her seher blbl gibi eyle fign
4 Zv-i val-ile olasn admn

II

1 Ol perin d'im snbl gibi
2 Cn yaasn k eyle gl gibi
3 Trumr it varlıun kkl gibi
4 Olasn sltn-ı ayl-i 'rfn

III

1 Barun olsun lleve n-ı sitem
2 Ol benefe gibi mazn ey ddem
3 Ala ger mnend-i Ceyhun [u] İrem

¹⁶¹² ıl gnlde ber-devm: Eyle ey muyi'l-im, (*Erolu, 2014: 249-250*).

¹⁶¹³ d u km: d-km, (*Erolu, 2014: 249-250*).

¹⁶¹⁴ Bu iir *ND*'de yoktur.

4 Dost cemâlin göre tâ kim çeşm-i cân

IV

1 Şu gibi yüzüñ yere sür **Nazmiyâ**

2 Taşlar ile sineñi dök dāyima

3 İrişüp ‘ummāna ğavvāş ol dilâ

4 Dürr-i vaḥdetle olasın kām(u)rân

-444-

[NÜRİ]*

mef'ülü / mefā'îlün / mef'ülü / mefā'îlün

1 Yanmağdan uşanmazam pervāne miyem bilmem

Hîç şoñını şaymazam dīvāne miyem bilmem

2 Her şām u seḥer zāram gūş eylemez ol yārüm

Bağmaz baña hünkārum biğāne miyem bilmem

3 Dil-hāne ḥarāb oldu yıkıldı türāb oldu

Her cānibi bāb oldu vīrāne miyem bilmem

4 Ķalbümde ocağum var bu sīnede dāğum var

Āteşde turağum var hep yana miyam bilmem¹⁶¹⁵

* AND (Coşkun, 2001: 123).

5 Nürî dem-i dehşetde baħr-i ğam-ı fūrķatde

Ķa‘ r-ı yem-i ħayretde dŭrdāne miyem bilmem¹⁶¹⁶

-445-

[FETHİ]

fā‘ ilātŭn / fā‘ ilātŭn / fā‘ ilŭn

I

104a 1 Ey ħabīb-i Muşţafā vŭ müctebā
2 ‘Arz-ı dīdār eyle ey nŭr-ı Ħudā
3 Şem‘ -i zātŭñ ħalbŭme virsŭn ziyā
4 ‘Arz-ı dīdār eyle ey nŭr-ı Ħudā

II

1 Ħāk-ı pāyuñ tŭtiyā-yı çeşm ũ cān
2 Zāt-ı pākŭñ muķtedā-yı ins ũ cān
3 Bir nażar ħıl yerŭm olsun lā-mekān
4 ‘Arz-ı dīdār eyle ey nŭr-ı Ħudā

III

1 Ħayli demdŭr aĝlaram leyl ũ nehār
2 Eşķ-i çeşmŭnden açıldı nev-bahār
3 Ħaddŭn aşdı ħasretŭnden āh u zār

¹⁶¹⁵ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşıĝıdaki gibidir:

Bulup dem-i eşyāhı ĝŭl vere mi dil şāhı

Bu dŭnyede ben dāhi uslana mıyam bilmem (Coşķun, 2001: 123).

¹⁶¹⁶ Bu beyt *AND*’de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

4 ‘Arz-1 dīdār eyle ey nūr-1 Hudā

IV

1 Hāzretüñe ‘arz-1 hāle yoğ yüzüm

2 Dağı dem-sāz olmağa lāyık yüzüm

3 Līk vechüñ görmek ister bu gözüm

4 ‘Arz-1 dīdār eyle ey nūr-1 Hudā

V

1 Nūr-1 zātuñ görmeđe var mı mecāl

2 Ey Hābīb ü ey Resül-i Zü’l-celāl

3 Firkatüñle yanmışa göster cemāl

4 ‘Arz-1 dīdār eyle ey nūr-1 fedā¹⁶¹⁷

VI

1 Ey řefā‘at menba‘ı fazl-1 Hudā

2 Cān u başum yoluña olsun Hudā

3 Derdmendüñ **Feth**⁵ye idüp ‘ağa

4 ‘Arz-1 dīdār eyle ey nūr-1 Hudā

-446-

[ŞĀFİ‘İ]

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

1 Cennet-i Firdevs’e bađmam hūr [u] ğılmān istemem

Sen baña řāhum yetersin ğayr sultān istemem

¹⁶¹⁷ fedā: Hudā, M.

2 Zāhidā Behlülveş nām-ile tenüñden geçmişem¹⁶¹⁸

Faḫr ile faḫr itmışem ʿālemde ʿunvān istemem

3 Ey şubḥı Leylā saña dil virmışem Mecnūn-şifāt¹⁶¹⁹

Sen baña Leylā yetersin ğayrı cānān istemem

4 Pīr-i Ḥaḫḫ'a irişüp ikrār idelden Şāfi'ī

Bir ʿacāyib derde düşdüm aña dermān istemem

-447-

[EŞREFOĞLI RŪMĪ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

104b 1 Bu nice dertdür ki düşdi cāna dermān istemez

Arturur günden güne derdine¹⁶²⁰ noḫşān istemez

2 ʿĀşıḫa derdi anuñ pesdür gerekmez dü cihān

Bülbülün maḫşūdı güldür bāğ u bostān istemez

3 N'eylesün n'itsün serāy-ı pādişāhı isteyen

Ḥūrīye kılmaz naḫar cennāt-ı Rıdvān istemez

¹⁶¹⁸ Bu mısranın vezni kusurludur.

¹⁶¹⁹ Bu mısranın vezni kusurludur.

* ERD (Güneş, 1994: 259).

¹⁶²⁰ derdine: derdini, ERD.

- 4 anı cānda kim anuñ derdi¹⁶²¹ odı yanmaz mūdām
Tā ebed cānsızdur ol bī-āre¹⁶²² cānān istemez¹⁶²³
- 5 Őol gōñūl kim nūr-ı  aŝ-ile¹⁶²⁴ mūnevver olmadı
aldı nefsi zulmetinde āb-ı ayvān¹⁶²⁵ istemez¹⁶²⁶
- 6 Eŝrefođlı Rūmī⁷ artur derdiñi sen¹⁶²⁷  ārı o
Derd ile rūsuvāy olan  ālemdede pinhān istemez¹⁶²⁸

-448-

[MIŞRİ]^{*}

fā' ilātūn / fā' ilātūn / fā' ilātūn / fā' ilūn

- 1 Tālib-i Hā'uñ devāsız dert durur sermāyesi
Anuñ-iūn āh u zār olur hemīn hem-sāyesi
- 2  Aŝıuñ ma' ŝū yolında derdi artdıa mūdām
Artar anuñ dem-be-dem arān iinde pāyesi

¹⁶²¹ derdi:  ıŝı, *ERD*.

¹⁶²² bī-āre: bī-cān ki, *ERD*.

¹⁶²³ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

anı baŝda kim anuñ sevdāsı yotur o anı

Zāđdur ol murdāre gitsūn kim ŝeker ŝān istemez (Güneŝ, 1994: 259).

¹⁶²⁴ kim nūr-ı  aŝ-ile: ki  ıŝ nūrıyla, *ERD*.

¹⁶²⁵ āb-ı ayvān: āb u ayvān, *ERD*.

¹⁶²⁶ Bu beyt *ERD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁶²⁷ Eŝrefođlı Rūmī⁷ artur derdiñi sen: Derdūn artur sen iy Eŝrefođlı Rūmī, *ERD*.

¹⁶²⁸ Bu beyt *ERD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

* NMD (Tatcı, 2015: 552-553).

- 3 Tā' atüñ ihlāşa irmez 'ilm-ile a' māl ile
'İzzeti қо zilleti tut oldur anuñ māyesi
- 4 'Arz-ı vāsi' ister-iseñ kāmilüñ gir қabzına
'Arş [u] kürsiden genişdür bir velīnüñ āyesi
- 5 'Ārifüñ göñlini bilmez қandedür halk-ı cihān
Ol ki 'Ankā'dur yere düşmez anuñ bil¹⁶²⁹ sāyesi
- 6 Kim ki "mā-zāğa'l-başar" sulţānınuñ tıflı ola
Mısrıyā şol feyz-i aқdes nūr[1] oldı dāyesi¹⁶³⁰

-449-

[HİMMET]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 1 'Āşık iver cānını¹⁶³¹ dil-dāra қurbān itmege
'Andelīb iver seher gülzāra efgān itmege
- 2 'Āşıkuñ biñ cānı olsa bezl ider ma' şūқına
'Ār idersin zāhidā bir cānı қurbān itmege

¹⁶²⁹ anuñ bil: bil anın, *NMD*.

¹⁶³⁰ dāyesi: āyesi, *M*.

* *BHD* (Tapsız, 1995: 107).

¹⁶³¹ cānını: cānām, *BHD*.

- 3 İhtiyârı elde yokdur ʿ âşık-ı şâdıklarun
Bâğ-ı hüsne¹⁶³² girüp tâvûsı cevân itmege¹⁶³³
- 4 Ğam yime¹⁶³⁴ **Himmet** demidür hâşıl¹⁶³⁵ ol meydâna gir
Bir bahâne ister ol ʿ uşşâka ihsân itmege

-450-

[EŞREFOĞLI RŪMÎ]*

fâʿ ilâtün / fâʿ ilâtün / fâʿ ilâtün / fâʿ ilün

- 105a 1 ʿ Ğşıkuz¹⁶³⁶ iki cihânda ʿ aşka virdük varımız
Pişemizdür dostı¹⁶³⁷ sevmek koduk özge kârimuz¹⁶³⁸

¹⁶³² hüsne: hüsnünde, *BHD*.

¹⁶³³ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Cürʿ a-i cām-ı lebünden bir kadeh nüş eylegil
ʿ Azm ider Leylâ şifât Mecnûn[ı] hayrân itmege
Cân u başa qalmıyanlar yârimuz hem-râhumuz
Çün şalâ oldı bu gün ʿ uşşâka cevân itmege (Tapsız, 1995: 107).

¹⁶³⁴ yime: yemem, *BHD*.

¹⁶³⁵ hâşıl: ʿ ârif, *BHD*.

* ERD (Güneş, 1994: 255-256).

¹⁶³⁶ ʿ Ğşıkuz: Müflisüz, *ERD*.

¹⁶³⁷ dostı: döst, *ERD*.

¹⁶³⁸ Şairin divanında 12 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 6 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Biz şafânuñ şâfîsin içdük şafâdur kalbümüz
Mâsivâdan aynamuzda zerre yokdur bârumuz

Münkir olma sen bu ʿ ışka şıdkıla gel bula şafâ
Çargâdur münkir anım tutmaz bizüm sükkârumuz

Siz bizüm bizden bize gitdügümüz kılman ʿ aceb
Bir nefesde iki ʿ id ider bizüm tüccârumuz

Zâhid var varuña bu ʿ ışkdan tıyaruñ yok senün
Bilmedi bilmeyiser bî-derd bizüm esrârumuz

- 2 N'iderüz biz dü cihānı çünki bulmuşuz anı
Andan özge¹⁶³⁹ cān u dilden¹⁶⁴⁰ yoğ durur tekrārımız
- 3 Biz ten ü¹⁶⁴¹ cānı anuñ yolında īşār itmişüz
‘Ağl u fehm ü ‘ilm ü zühdden ħalmadı deyyārımız¹⁶⁴²
- 4 Biz fenā olup fenādan key fenāya irmişüz¹⁶⁴³
Şöyle kim maħv olmuşuz hiĸ ħalmadı āşārımız¹⁶⁴⁴
- 5 ‘Aşđ-ile oldıĸsa fānī dost-ile bulduk beĸā
Çün beĸāya vāşıl olduk bāĸdūr envārımız¹⁶⁴⁵
- 6 Sen bu **Eşrefođlı Rūmī**'nüñ sözin gūş eylegil¹⁶⁴⁶
Dağı bundan özgedür ‘aşıĸlara aĸbārımız¹⁶⁴⁷

Kimyā-yı ‘ışkı bulduğ mīsi altun iderüz
Ortadan çıĸsun zağal kim sâfīdür bāzārımız

Levnümüz bī-levn ü renkdür niteliksüz nūrımız
Rūhumuz dā'imā esrük yođ durur hüşyārımız (Güneş, 1994: 255-256).

¹⁶³⁹ özge: artuĸ, *ERD*.

¹⁶⁴⁰ dilden: dilde, *ERD*.

¹⁶⁴¹ ten ü: teni, *ERD*.

¹⁶⁴² Bu beyt *ERD*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁴³ irmişüz: yitmişüz, *ERD*.

¹⁶⁴⁴ Bu beyt *ERD*'de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁴⁵ Bu beyt *ERD*'de 10. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁴⁶ gūş eylegil: tañlama kim, *ERD*.

¹⁶⁴⁷ Bu beyt *ERD*'de 11. beyt olarak kaydedilmiştir.

-451-

[KEŞFİ]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

1 Gel berü ey yanmağa pervâneveş nār isteyen

‘ Āşık-ı şeydā olur ol bî-bedel yār isteyen

2 Bâg-ı ‘ aşkda bülbül-i şūrīdeveş eyle figān

Gülşen-i vuşlatda şol [kim] verd-i bî-ḥār isteyen

3 Sırr-ı "māzāğa'l-başar" 'dan kim tıyarsa o durur

El çeküp cümle sivādan vaşl-ı dīdār isteyen

4 Sevḫ-i fānīde bugün sermāyeye itmez zebān

Naḫd-i cānı bey' ider yār-ile bāzār isteyen

5 Derdmend efsāne Keşfī'ye ider her dem nazar

Secn-i firḫat içre ḫalmış zār-ı nā-ḫār isteyen

-452-

[YŪNUS]*

14'lü Hece Ölçüsü

* YED (Tatcı, 2008: 275-276).

1 Sen cānuñdan geçmedin cānān ārzū kılırsın

Bilden zünnār kesmedin ĩmān ārzū kılırsın

2 "Men ʿarefe nefsehu" dersin illā degülsin

Melāʾikden yuķaru seyrān ārzū kılırsın

3 Țıfl-i nev-reste gibi etegüñ at idinüp

Cevlān ele girmedin¹⁶⁴⁸ meydān ārzū kılırsın

4 Bilmedin sen seni şadefde ne gevhersin

Mısrʾa¹⁶⁴⁹ sultān olmadın¹⁶⁵⁰ Ken ʿān ārzū kılırsın¹⁶⁵¹

5 **Yūnus Miskīn** her derde Eyyūbleyin şabr eyle

Derde kıatlanamazsın dermān ārzū kılırsın

¹⁶⁴⁸ Cevlān ele girmedin: Ele çevgān almadın, *YED*.

¹⁶⁴⁹ Mısrʾa: Mısırʾda, *YED*.

¹⁶⁵⁰ olmadın: iken, *YED*.

¹⁶⁵¹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 4 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Ol ezel ʿāleminde ebedi gözlemedin
Per ü bālün bitmedin cevlān ārzū kılırsın

Yitmiş yidi perde var dostunı arzūlama
Yidisinden geçmedin yakīn ārzū kılırsın

Otuzy gözde durur otuzı gönüldedür
Onun dahı bilmedin görmek ārzū kılırsın

Sen bunda işe geldün uş yine varırsarsın
Henüz sen kul olmadın sultān ārzū kılırsın (Tatcı, 2008: 275-276).

[ŞEYHİ]*

mef'ülü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün

- 105b 1 Kankı dimāg içinde ki ʿ aşkuñ hevāsı yok
Yüz nūr görürse¹⁶⁵² gözlerinüñ rüşenāsı yok¹⁶⁵³
- 2 ʿ Aşkuñ¹⁶⁵⁴ beriyyesinde şusuzluğdan öleni¹⁶⁵⁵
Yurlar¹⁶⁵⁶ gözi yaşıyla çü ğayri¹⁶⁵⁷ saķāsı yok¹⁶⁵⁸
- 3 İhrām diyüben¹⁶⁵⁹ egnüme bir şāl¹⁶⁶⁰ geyürdi ʿ aşk¹⁶⁶¹
Kim nice isterem itegi vü¹⁶⁶² yaķası yok¹⁶⁶³
- 4 Lebbeyk diyenlerüñ¹⁶⁶⁴ ʿ Arafāt'ın niyāz ider¹⁶⁶⁵
Teslīm-i cāndan özge ķapuña¹⁶⁶⁶ du' āsı yok¹⁶⁶⁷

* ŞD (Biltekin, 2018: 111-112).

¹⁶⁵² görürse: görse, ŞD.

¹⁶⁵³ ŞD'de bu mısra 2. beytin 2. mısrası olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁵⁴ ʿ Aşkuñ: Hicrūñ, ŞD.

¹⁶⁵⁵ şusuzluğdan öleni: şusuzın ölenleri, ŞD.

¹⁶⁵⁶ Yurlar: Yuğıl, ŞD.

¹⁶⁵⁷ ğayri: vaşluñ, ŞD.

¹⁶⁵⁸ Bu beyt ŞD'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁵⁹ diyüben: diyü, ŞD.

¹⁶⁶⁰ şāl: ʿon, ŞD.

¹⁶⁶¹ ʿ aşk: ğam, ŞD.

¹⁶⁶² Kim nice isterem itegi vü: Bir ʿondur o kim anuñ yeñi hem, M.

¹⁶⁶³ Bu beyt ŞD'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁶⁴ diyenlerüñ: uranlaruñ, ŞD.

¹⁶⁶⁵ ʿ Arafāt'ın niyāz ider: ʿ Arafāt'ında ʿ ışkuñuñ, ŞD.

¹⁶⁶⁶ ķapuña: ʿapuña, ŞD.

¹⁶⁶⁷ Bu beyt ŞD'de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

5 Hâk'ũñ¹⁶⁶⁸ cemâli Ka' be'sini etmeyen¹⁶⁶⁹ tavâf¹⁶⁷⁰

Biñ hacc iderse Merve hâkı[çün] şafâsı yok¹⁶⁷¹

6 Fi'l-cümle şeyh¹⁶⁷² vefâ haremide mücâvirem

Divâne¹⁶⁷³ gönlümün dahı hiç aşınası yok

7 [Şeyhî vişâli 'îdine kırbân olur ise

Vaşl ola bir beķāya ki hergiz fenâsı yok]¹⁶⁷⁴

-454-

[‘ABDÜ’L-ĦAY]

mef' ūlū / mefā' ĩlün / mef' ūlū / mefā' ĩlün

1 Rabb'ũnden olur ihsân ey dil yine maħzũnsın

Derdiñe olur dermân ey dil yine maħzũnsın

2 Hâk'dur seni var iden bî-şabr u kıarâr iden

Tevhîd ile yâr iden ey dil yine maħzũnsın

¹⁶⁶⁸ Hâk'ũñ: Dil-ber, ŞD.

¹⁶⁶⁹ etmeyen: kılmayan, ŞD.

¹⁶⁷⁰ Bu mısra ŞD'de 2. beytin ilk mısrası olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁷¹ Bu mısra ŞD'de 1. beytin 2. mısrası olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁷² şeyh: uş, ŞD.

¹⁶⁷³ divâne: bigâne, ŞD.

¹⁶⁷⁴ Mecmuada mahlas beyti bulunmayan bu şiir, Şeyhî'ye aittir. Mahlas beyti köşeli parentez içerisinde şairin divanından eklenmiştir.

- 3 İmāna iren sensin ey dil yine maḥzūnsın
Dīdār gören sensin ey dil yine maḥzūnsın
- 4 Tevhīd ile pür-nūr ol ‘irfān ile ma‘ mūr ol
Dīdār ile mesrūr ol ey dil yine maḥzūnsın
- 5 ‘Abdü’l-ḥay ider āhı bulmağa Haḫ’a rāhı
Sevmiş güzel Allāh’ı ey dil yine maḥzūnsın

-455-¹⁶⁷⁵

mef‘ūlü / mefā‘īlün / mef‘ūlü / mefā‘īlün

- 1 Luḫf eyle dil-i zāre yā Rabb kerem eyle
Yār olmasun aḡyāre yā Rabb kerem eyle
- 2 Āyīne-i ḫalbūmden reng-i emelüm ref‘ it
Nūruñla mücellā ḫıl yā Rabb kerem eyle
- 3 Ḥarc eyleyüp a‘ mālüm iksīr-i ḫulūşuñla
Rāyic ola şevḫuñda yā Rabb kerem eyle
- 4 Bāzār-ı maḥabbetde yoḫluḫ ola sermāyem
Derdüñle beni maḫv it yā Rabb kerem eyle

¹⁶⁷⁵ Bu şiirde mahlas bulunmamaktadır.

5 Bīmāruñ olup aldum [ol] bister-i hicrānda
Dārū-yı viālūñle yā Rabb kerem eyle

-456-

[EREFOLI]*

14'lü Hece Ölüsü

- 106a 1 Cem^c olmi dervileri Sultān¹⁶⁷⁶ ^c Abdü'l-ādir'ūñ
Yolında ādıqları pīrüm¹⁶⁷⁷ ^c Abdü'l-ādir'ūñ
- 2 El virdüm eline¹⁶⁷⁸ urbān oldum dīnine¹⁶⁷⁹
Cānum fedā yolına pīrüm^c Abdü'l-ādir'ūñ
- 3 Arısuñ balıyam bāgesinūñ gūliyem
Bāgınuñ bülbūliyem pīrüm ^c Abdü'l-ādir'ūñ¹⁶⁸⁰
- 4 İnkār iden ol eri mürid ider eytānı
Alı durur Geylānı pīrüm ^c Abdü'l-ādir'ūñ

* ERD (Güne, 1994: 297).

¹⁶⁷⁶ Sultān: eyhüm, *ERD*.

¹⁶⁷⁷ pīrüm: eyhüm, *ERD*. İlk 4 beyt aynı ekildedir.

¹⁶⁷⁸ El virdüm eline: Elin aldum elüme, *ERD*.

¹⁶⁷⁹ dīnine: diline, *ERD*.

¹⁶⁸⁰ Bu beyt *ERD*'de 6. beytte aynen tekrar etmektedir.

- 5 Saña direm hey¹⁶⁸¹ kişi çıkar kalbinden¹⁶⁸² teşvîşi
Oda yanmaz dervîşi Sulţân¹⁶⁸³ ‘ Abdü’l-ķādir’ün¹⁶⁸⁴
- 6 Hāķ ķatında uludur iki cihān  oludur¹⁶⁸⁵
Eşrefoğlı ķulıdur Sulţân ‘ Abdü’l-ķādir’ün¹⁶⁸⁶

-457-

[NİYĀZĪ]*

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

- 1 Tende cānum cānda cā[nā]numdur Allāh Hū diyen
Dilde sırrum sırda Sübhān’umdur Allāh Hū diyen
- 2 Dest-i ķudretle yazılmış yüzine āyāt-ı Hāķ
Gönlümün tahtında sulţānumdur Allāh Hū diyen

¹⁶⁸¹ hey: iy, *ERD*.

¹⁶⁸² kalbinden: kalbden, *ERD*.

¹⁶⁸³ Sulţān: Şeyhüm, *ERD*.

¹⁶⁸⁴ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Arısınıñ baliyam bağçesinün güliyam
Bađınıñ bülbüliyam şeyhüm ‘ Abdü’l-ķādirün

Evliyālar rehberi Hāķķuñ sırma mazharı
Başında ķudret güli şeyhüm ‘ Abdü’l-ķādirün (Güneş, 1994: 297).

¹⁶⁸⁵ Hāķ ķatında uludur iki cihān  oludur: İkin cihān  oludur Hāķ ķatında uludur, *ERD*.

¹⁶⁸⁶ Bu beyt *ERD*’de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

* NMD (Tatcı, 2015: 498).

- 3 Cümle a' zâdan gelür zâr u Ene'l-Ḥaḳ¹⁶⁸⁷ na' rası
Cism içinde zâr u efgânumdur Allâh Hû diyen
- 4 Tâ giceler¹⁶⁸⁸ şubḥ olunca ağladur¹⁶⁸⁹ bu derd beni
Derdümüñ içinde dermânumdur Allâh Hû diyen
- 5 Yire göge şıgmayan bir mü'minüñ ḳalbindedür
Ḳatremüñ içinde 'ummânumdur Allâh Hû diyen¹⁶⁹⁰
- 6 Her kişiye kendüden aḳreb olan dost zâtıdur
Ey Niyâzî dilde mihmânumdur Allâh Hû diyen¹⁶⁹¹

-458-

[ḤĀSĪB] DERGĀH-NĀME*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

106b 1 Ey ṭalebkâr-ı rızâ-yı Ḥazret-i Rabbü'l-enâm¹⁶⁹²

¹⁶⁸⁷ zâr u Ene'l-Ḥaḳ: zıkr-i ene'l-Hak, *NMD*.

¹⁶⁸⁸ Tâ giceler: Geceler tâ, *NMD*.

¹⁶⁸⁹ ağladur: inledir, *NMD*.

¹⁶⁹⁰ Şairin divanında bu beyttten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Kisve-i tenden muarrâ seyr eder bu gökleri

Çarh uran abdâl-ı üryânımdır Allâh Hû diyen (Tatcı, 2015: 498).

¹⁶⁹¹ Bu beyt *NMD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

* (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁶⁹² "*Dergâh-nâme*" başlığı ile mecmuada yer alan bu manzume; Günay Kut'a ait *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları II Acâibü'l-mahlükât* adlı kitapta yer alan *İstanbul Tekkelerine Ait Bir Kaynak: Dergâh-nâme* makalesinde yeni harflere aktarılmıştır. 18. yüzyılda yaşamış divan şairi ve müverrih olan Hasîb Mü' min-zâde Ahmed Efendi tarafından yazılmış olan *Dergâh-nâme* manzumesi, İstanbul'da bulunan 97 tekkeden

bahseden aruzun değişik kalıplarıyla mesnevi tarzında yazılmış 129 beytlik manzum bir eserdir. Şairin mahlası eserde Hâsib olarak geçmektedir. Eser, Günay Kut ve Turgut Kut tarafından yeni harflere aktarılarak yayımlanmıştır (Ekinçi-İnan, 2013: parag. 6).
<http://www.turkedebiyatiisimlersonzlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=168>

Günay Kut, *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları II Acâibü'l-mahlûkât* adlı eserinde yer verdiği *İstanbul Tekkelerine Ait bir Kaynak: Dergâh-nâme* adlı makalesinde *Dergâh-nâme*'nin 4 nüshasından hareketle Turgut Kut ile birlikte manzumeyi yeni harflere aktarmışlardır. Bu 4 nüsha ise aşağıdaki gibidir:

- 1) Süleymaniye Kütüphanesi, Esad Efendi Blm. 3465.
- 2) Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları 561.
- 3) Atatürk Kitaplığı Belediye Yazmaları 0.43.
- 4) Emîn Efendi'nin kendi ekleri ile yayımladığı nüsha.

Bu nüshalar arasında yer alan ve çalışmamızın konusunu oluşturan Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları 561 numaralı nüshada *Dergâh-nâme* manzumesi 106b-111b sayfaları arasında yer almaktadır. Çalışmamıza konu olan nüshada bulunan *Dergâh-nâme* manzumesi ile yeni harflere aktarılan manzumenin metninde farklılıklar bulunmaktadır. Mecmuada 129 beyt olan bu manzume, Günay Kut ve Turgut Kut'un yeni harflere aktardığı metinde Emîn Efendi'nin ekleri ile birlikte 138 beyt olarak yer almaktadır. Emîn Efendi, metnin hatime kısmındaki 1 beyti almayı unuttuğu için beyt sayısı 139 değil, 138'dir (Kut, 2010: 172). Metinde 49. beytte geçen mahlasın mecmuada 80. beytte yer alması gibi beytlerin yerlerinde de farklılıklar görülmektedir. Bu çeşit farklılıklar dipnotta çalışmamıza eklenmiştir.

Metinde yer alıp da mecmuada bulunmayan 10 beyt aşağıdaki gibidir:

Günleri bayram olur mesrûr sâlik er dili
Ma' den-i feyz ü kerâmet *Hâcî Bayram-ı Velî*

Şark u Garb-ı bātını teshîr edersin bî-riyâ
Hızr'a kavuşmak dilerseñ işte *İskender Baba*

Kaşgari Hazretlerine bende olan bâ-safâ
Ma' neviyyâtı olur çün âyna-i ' âlem-nümâ

Hâşimîler Haydarîler cây-ı vecd ü ' âşikân
Şeyh Hâşim Baba Dergâhı penâh-ı sâlikân

Münşehirdir Beykoz'un ' uşşâk u sâlikler dili
Himmat etsin ' âşikâna *Hâcî Şa' bân-ı Velî*

Beykoz'un Dergâh'a her dem oldu cây-ı ' âşikân
Peyrev-i râh-ı *Ra' üfî* der-safâ-yı sâlikân

Kutb-i sâdât-ı kirâm Hazret-i *Seyyid Bedevî*
Yüz sürer dergehine bende-i sâfî ' Alevî

Eğer kalb-i selîm ü ma' rifet hâlât-ı zavkiyye
Murâdın ise terk etme bu Dergâh-ı *Selimiyye*

Rifâ'î Hazretiniñ Tekyesi pek câ-nişin oldu
Çayır Beykoz bu dergâhla makâm-ı ' âşikîn oldu

Aksarayî *Şeyh İbrâhim Şeyh* fi's-sabâ
Dergehine yüz süren ' âşik bulur cennetde câ (Kut, 2010: 171-201).

Ārzū-mend-i vişāl-i Ka‘ be-i şevk [u] ġarām¹⁶⁹³

2 Ey iden aḥkām-ı şer‘-i Aḥmed’e teşmīr-i sāk

Bāṭınuñda bulsun aḥvāl-i ṭarīḳatle vifāk

3 Kıl meşāyiḡ āsitānın kendiñe kehfü’l-emān

Her birinden iktisāb eyle ḡayāt-ı cāvidān

4 Neyl-i āmālūñde ey sālīk şaḡın çekme ta‘ ab

Anlaruñ himmetleri olur sebeb bā-izn-i Rab

5 Ben hele çok luḡfını gördüm ṭarīḳ erbābınuñ

Ḳuluyam ḡurbānıyam billāh¹⁶⁹⁴ meşāyiḡ bābınuñ

6 Ol sebebden şehr-i İstānbul u etrāfındaki

Tekyeler oldı baña cümle medār-ı bendegī

7 Ḳudretüm olduḡça Mevlāya ‘ ibādāt eyledüm

Pādişāh-ı Zü’l-celāl’e ‘ arz-ı ḡacāt eyledüm

¹⁶⁹³ Manzumede yer alan tekke isimlerinde sūrh mürekkep kullanılmıştır. Sūrh mürekkep ile yazılan tekke isimleri çalışmamızda italik yazılarak gösterilmiştir. Mecmuada yer alan manzumede 10 ayrı vezin kullanılmıştır. Mecmuada sūrh mürekkebin kullanılarak gösterildiği vezinler çalışmamızda italik yazılarak gösterilmiştir.

¹⁶⁹⁴ billāh: ḡālā, M.

- 8 Eyledüm hayr-ı du‘ â Sultân Maḥmūd Hân için
Ba‘ daz̄in destūr-ı ekrem şadr-ı ‘ālī-şân için
- 9 Dergeh-i ‘ālilerin ta‘ dād ü tavşif eyledüm
Şöhret ü hāşiyetin taḥrīr ü ta‘ rīf eyledüm
- 10 Āşifa bir gūşe-i çeşm-i ‘ināyetle nazar
Bende-i nāçiz-i devlet ḥānuña iḥsān yeter
- 11 Ḥabbezā gülzār-ı cennetdür *maḳām-ı Sünbülī*
Nefḥa-baḥşā-yı kerāmetdür maḳām-ı Sünbülī
- 12 *Tekye-i Sivāsī*’ye gel eyle terk-i māsivā
Hem ta‘ alluḳ riştesin kaṭ‘ eyle ey merd-i Ḥudā
- 107a 13 Merhem-i zaḥm-ı dile şūfī ararsān¹⁶⁹⁵ bir maḥal
Āsitān-ı Şeyh Nūreddīn-i Cerrāḥī’ye gel¹⁶⁹⁶
- 14 Zāhidā inkārı dilden terk idüp āyine gel
Āsitān-ı Ḥazret-i Mollā Celāleddīn’e gel¹⁶⁹⁷

¹⁶⁹⁵ ararsān: dilersen, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁶⁹⁶ Bu beyt metinde 18. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁹⁷ Bu beyt metinde 13. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 15 Şūfiyā nefsūñle kıl dā'im cihād-ı ekberi
Hoş riyāzetgāhdur bu *āsītān-ı Lāğari*¹⁶⁹⁸
- 16 Rūh-baḥşādur 'aceb 'Īsā Efendi Tekyesi
Dergehinde¹⁶⁹⁹ eyle isticlāb feyz-i aḳdesi¹⁷⁰⁰
- 17 Şavb-ı Hāḳ'dan irmek isterseñ 'aṭā-yı bī-ḥade
Ol müdāvim Ḥānkāh-ı *Şeyh Hācı Evḥade*¹⁷⁰¹
- 18 Ḳalb-i serdi¹⁷⁰² sūzināk it çāḳ dem-i eşvāḳda
Āteşin tevḥīd eyle *Tekye-i Çaçmaḳ'da*¹⁷⁰³
- 19 *Şeyh Sa'di* Gülsitān'ında açıl güller gibi
'Arşa çıḳsun dūd-ı āhuñ şaçlı sünbüller gibi¹⁷⁰⁴
- 20 *Āsītān-ı Şeyh Naḳşī* den bulanlar şūreti
Tāb-ı zikru'llāh ile virmiş dile germiyyeti
- 21 'Andelībāsā gönül feryād idersūñ şubḥ u şām
Gülşeni-ḥāne gibi olmaz saña dil-keş maḳām

¹⁶⁹⁸ Bu beyt metinde 17. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁶⁹⁹ Dergehinde: Dergehinden, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷⁰⁰ Bu beyt metinde 14. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁰¹ Bu beyt metinde 15. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁰² Ḳalb-i serdi: Dil sarāyın, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷⁰³ Bu beyt metinde 19. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁰⁴ Bu beyt metinde 16. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 22 Bir ‘azîzûñ eşigin öpmek için fâl eyledüm
Bahtıma *Remlî* düşünce def‘ -i eşkâl eyledüm¹⁷⁰⁵
- 23 *Tekye-i Balçık*’da bir devrâna ey hâkî-meniş
Aşlına ric‘ at ider her şey‘-i fânî gösteriş¹⁷⁰⁶
- 24 *Tekye-i Hâcı Mehemmed* Ka‘ betü‘l-‘uşşâkđur
Mecma‘ -ı ehl-i şafâdur şöhre-i âfâkđur¹⁷⁰⁷
- 107b 25 *Tekye-i ‘Uşşâkî*’de devrâna gir leyl ü nehâr
Râhatü‘l-ervâhđur eyle Hüseynî‘de karar¹⁷⁰⁸
- 26 Derd ü miñnetden mürekkebdür bu dehr-i bî-bekâ
Gel *Divitçi-zâde*’ye Allâh’dan iste liķâ¹⁷⁰⁹
- 27 Ni‘ met-i dünyâ için yime ğâm-ı ferdâsını
Tekye-i Bulgurlı’da gel iç baba çorbasını¹⁷¹⁰
- 28 Kıl derûn âyînesin şâfî ğubâr-ı kînden
İncilâ bul hâk-i *Dergâh-ı ‘Alâe’ d-dîn’den*¹⁷¹¹

¹⁷⁰⁵ Bu beyt metinde 24. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁰⁶ Bu beyt metinde 25. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁰⁷ Bu beyt metinde 26. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁰⁸ Bu beyt metinde 27. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁰⁹ Bu beyt metinde 28. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷¹⁰ Bu beyt metinde 31. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 29 alma ey keşti-süvâr-ı nefis olan girdâbda
Yüri *liman-ı adırğa*'da şıgın bir bâbda¹⁷¹²
- 30 Gevher-i tevĥide kândur *Şeyĥ Nazmî Tekyesi*
Subĥa-i lü'lü-yi cândur Şeyĥ Nazmî Tekyesi¹⁷¹³
- 31 Pâ-bürehne ol dimem saña reh-i tecrîdden
Tekye-i Ĥaffâf'a gel mest ol mey-i tevĥîdden¹⁷¹⁴
- 32 Eyle ĥânüt-ı dili tevĥîd ile pîrâste¹⁷¹⁵
Tekye-i Paşmağçı erbâb-ı dile¹⁷¹⁶ ârâste¹⁷¹⁷
- 33 ulluğ it Mevlâ'ya olsun şems-i baĥtuñ müstenîr
Şâĥ Sultân Tekyesi'nde ĥalka-i devrâna gir¹⁷¹⁸
- 34 Nefsüni öldür riyâzetle sülûk it rûz u şeb
Eyle *Ĥâtûniyye Dergâhı*'nda mařsüduñ taleb¹⁷¹⁹

¹⁷¹¹ Bu beyt metinde 32. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷¹² Bu beyt metinde 33. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷¹³ Bu beyt metinde 23. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷¹⁴ Bu beyt metinde 34. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷¹⁵ pîrâste: ârâste, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷¹⁶ Bu beyt metinde 35. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷¹⁷ ârâste: pîrâste, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷¹⁸ Bu beyt metinde 36. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷¹⁹ Bu beyt metinde 37. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 35 Çirk-i ʿiṣyāndan dili taḥīr ise maḳṣad hemān
Tekye-i Taşkın'da eşk-i dīdeñi eyle¹⁷²⁰ revān¹⁷²¹
- 36 Kaṭın-ı dergāh olan bir mürşide muḥtācdur
Zümre-i ʿuṣṣākı irşād eyleyen *Hallāc'dur*¹⁷²²
- 37 İtmesün ey dil zen-i dünyā seni ḥor u zelīl
Sālike zīrā¹⁷²³ selāmet¹⁷²⁴ Tekyegāh-ı *Erdebīl*¹⁷²⁵
- 109a 38 Fikr idüp vādī-i Mecnūn ile Leylā'yı
Zākiri-zāde'ye gel zıkr idelüm¹⁷²⁶ Mevlā'yı¹⁷²⁷
- 39 Şūfiyā varsa dimāḡuṅda buḡār-ı dünyā¹⁷²⁸
Karabaş Tekyesi'ne gel idelüm anda devā¹⁷²⁹
- 40 Ey olan ḫālib-i esrār-ı füyūzāt-ı ezel
Dikilitaş yanında ʿAlī Pāṣā'ya da¹⁷³⁰ gel¹⁷³¹

¹⁷²⁰ Metinde bu beytin mısraları takdim-tehirlidir.

¹⁷²¹ Bu beyt metinde 38. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷²² Bu beyt metinde 39. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷²³ zīrā: cāy-ı, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷²⁴ Bu beytten sonra şiirin vezni "*fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün*" olarak değişmektedir.

¹⁷²⁵ Bu beyt metinde 40. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷²⁶ Dergāh-nāme manzumesinin akışı içerisinde 37. beyt ve 38. beyt arasında, mecmuada ise 108a-b sayfasında akışı bozan 1 sayfa araya girmiştir. Dergāh-nāme manzumesinin bölünmemesi için bu sayfada bulunan şiirlere manzumenin sonunda yer verilmiştir.

¹⁷²⁷ Bu beyt metinde 71. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷²⁸ dünyā: sevdā, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷²⁹ Bu beyt metinde 73. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷³⁰ Bu mısranın vezni kusurludur.

- 41 Sālike rehzen-i āmāl olur t̄ac u ridā
Bir külāh ile geçin *Tak̄yecī*'de şubḥ u mesā¹⁷³²
- 42 *Fe' ilātün fe' ilātün fe' ilātün fe' ilāt*
Bād ber-ravza-i maḥbūb-ı Ḥudā¹⁷³³ ra¹⁷³⁴-şalavāt¹⁷³⁵
- 43 *Naşūhī* *Tekyesi*'nde t̄ayib ol cürm ü ḥatiyyāta
Bu nuşḥ u pendimi t̄ut anda ir aq̄şā-yı gāyāta¹⁷³⁶
- 44 *Ḥavuzlı Tekyesi* taḥīr ider aşḥāb-ı ' işyānı
Aq̄ıt fevvāreāsā dīdeden eşk-i firāvānı¹⁷³⁷
- 45 Olan *Bülbülcī-zāde* sūdde-i ' ulyāsına rū-māl
Derūnın¹⁷³⁸ feyz-i Mevlā'dan ider lebrīz ü māl-ü-māl¹⁷³⁹
- 46 *Hüdāyī* *Tekyesi*'nden bul hidāyet ey¹⁷⁴⁰ dil-i āgāh
Ġubār-ı dergehin çek dīde-i āmālūne her gāh¹⁷⁴¹

¹⁷³¹ Bu beyt metinde 74. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷³² Bu beyt metinde 75. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷³³ Bu beyt metinde 76. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷³⁴ ra: sad, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁷³⁵ Bu beytten sonra şiirin vezni "*mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün*" olarak değişmektedir.

¹⁷³⁶ Bu beyt metinde 83. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷³⁷ Bu beyt metinde 84. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷³⁸ Derūnın: Derūnu, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁷³⁹ Bu beyt metinde 85. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁴⁰ ey: ol, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁷⁴¹ Bu beyt metinde 86. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 47 Münevver eyle şūfī albūni *Dergāh-ı Nūrī* de
Lisānuñ üstüvār eyle var āyīn-i Şekūri' de¹⁷⁴²
- 48 *Mu'abbir Tekyesi* bir hālet-efzā cāy-ı ra' nādur¹⁷⁴³
Gören ta' bīr¹⁷⁴⁴ ider kim 'ālem-i ma' nā hüveydādur¹⁷⁴⁵
- 49 Ğubār-ı dergehi iksīr-i a' zāmdur dilā iste
*oruqlı Tekyesi'*nden eşm-i cāna tūtiyā iste¹⁷⁴⁶
- 50 Yazılmışdur ki tevḥīd-i Ḥudā miftāḥ-ı cennetdür
*apuāğası Dergāhi'*na gir bāb-ı sa' ādetdür¹⁷⁴⁷
- 109b 51 ırup bu nefis aşnāmin *Kilīsā Āsitāni'*nda
Ḥalīlu'llāhveş şūfī İlāh' uñ ol emānında¹⁷⁴⁸
- 52 *Mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün mefā' ilün*
Şalāt-ı bī-nihāye¹⁷⁴⁹ ber-cenāb-ı Aḥmedi¹⁷⁵⁰ bādā¹⁷⁵¹

¹⁷⁴² Bu beyt metinde 87. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁴³ Mu'abbir tekyesi bir hālet-efzā cāy-ı ra' nādur: Mu'abbir tekyesi hālet-fezā vü cāy-ı ra' nādır, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷⁴⁴ Gören ta' bīr: Ne ta' bīrler, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷⁴⁵ Bu beyt metinde 88. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁴⁶ Bu beyt metinde 89. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁴⁷ Bu beyt metinde 90. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁴⁸ Bu beyt metinde 91. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁴⁹ Bu beyt metinde 94. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁵⁰ Bu beytten sonra şiirin vezni "*mef' ulü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün*" olarak değişmektedir.

¹⁷⁵¹ bādā: mī-kün, (*Kut, 2010: 171-201*).

- 53 Zıkr-i Hudā ki sālīke hıṣn-ı emāndur
Zırā bu tekye herkese *Cānḳurtaran 'dur*¹⁷⁵²
- 54 Yoḳ iltiyām zaḥm-ı dile böyle bir maḥall
Dārü'ş-şifā-yı¹⁷⁵³ Ḥazret-i *Ümmi Sinān* 'a gel¹⁷⁵⁴
- 55 *Mef'ülü fā' ilätü mefā'ilü fā' ilät*
Ber-āsītān-ı faḥr-i cihān ṣad¹⁷⁵⁵ ṣalāt¹⁷⁵⁶ bād¹⁷⁵⁷
- 56 Himmet-i ḥācegān olur müzdād
İrişür saña feyz-i Şeyḫ Murād¹⁷⁵⁸
- 57 Şeyḫ 'Oşmān-ı Üsküdarī' de
Zıkr ile ol rızā-yı Bārīde¹⁷⁵⁹
- 58 Çıḳmadın¹⁷⁶⁰ dūd-ı āhuñ eflāke
Tiz gel *Āsitān-ı Çālāk* e¹⁷⁶¹

¹⁷⁵² Bu beyt metinde 80. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁵³ Dārü'ş-şifā-yı: Bu āsitān-ı, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷⁵⁴ Bu beyt metinde 77. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁵⁵ Bu beyt metinde 82. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁵⁶ Bu beytten sonra şiirin vezni "*fe' ilätün / mefā'ilün / fe' ilün*" olarak değişmektedir.

¹⁷⁵⁷ Ber-āsītān-ı faḥr-i cihān ṣad ṣalāt bād: Ber ravza-i habīb-i Hudā bād sad salāt, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷⁵⁸ Bu beyt metinde 95. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁵⁹ Bu beyt metinde 96. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁶⁰ Çıḳmadın: Çıḳmadan, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷⁶¹ Bu beyt metinde 97. beyt olarak kaydedilmiştir.

59 Zıkr-ile dil bulur cilā-yı temām

Şafveti Āsitānı'dur bu maḳām¹⁷⁶²

60 'Uḳde-i müşkilātı itmege ḥall

Sertariḳ-zāde Āsitānı'na gel¹⁷⁶³

61 Ey gönül düşme dām-ı ilḥāda

Şormagir āsitān-ı irşāda¹⁷⁶⁴

62 *Şeyḫ Yahyā*'da ideli iḫyā

Gitdi dilden ḥuzūz-ı nefis ü hevā¹⁷⁶⁵

63 Ol ṭaleb-kār[ı] luḫf-ı Rabbānī

Mesken it *Tekye-i Ḳaramanī*¹⁷⁶⁶

64 Benden ey şūfī'saḅa nuşḫ-ı ehemm

Eyle *Na'li*'de gel sebāt-ı ḳadem¹⁷⁶⁷

65 Ey devā-cūy-ı renc-i zēnb-i 'azīm

Saḅa müşfādur *Āsitān-ı Hekīm*¹⁷⁶⁸

¹⁷⁶² Bu beyt metinde 98. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁶³ Bu beyt metinde 99. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁶⁴ Bu beyt metinde 100. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁶⁵ Bu beyt metinde 101. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁶⁶ Bu beyt metinde 102. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁶⁷ Bu beyt metinde 103. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 66 *Ḳatı ŧīrīn tekyedür bi'llāh*
*Acıbādem didükleri dergāh*¹⁷⁶⁹
- 67 *Fā' ilātün mefā' ilün fe' ilāt*
*Āsitān-ı Resül-rā*¹⁷⁷⁰ şalavāt¹⁷⁷¹
- 68 *Ḳaşr-ı İdrīs'de Şeyḫ ' Oşmān' uñ*
*Tekyesi ola merāḥ-ı cānuñ*¹⁷⁷²
- 69 *Dil-i sālīk nice olmaz mülhem*
*Başdı Vaḥyī eşigi üzre ḳadem*¹⁷⁷³
- 70 *Rüşenā eyledi ḳandīl-i dili*
*Cāy-ı ŧīrūgani Dervīş ' Alī*¹⁷⁷⁴
- 71 *Tekye-i Vālide Sultān 'a sefer*
*Rehber ister mi eyā cān-ı peder*¹⁷⁷⁵
- 72 *Gel Ḳız Aḫmed'de ' işā vü ibkār*
*İdelüm zıkr-i Ḥudā'yı tekrār*¹⁷⁷⁶

¹⁷⁶⁸ Bu beyt metinde 104. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁶⁹ Bu beyt metinde 105. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁷⁰ Bu beyt metinde 106. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁷¹ Bu beytten sonra ŧiirin vezni "*fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün*" olarak değişmektedir.

¹⁷⁷² Bu beyt metinde 107. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁷³ Bu beyt metinde 108. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁷⁴ Bu beyt metinde 109. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁷⁵ Bu beyt metinde 110. beyt olarak kaydedilmiştir.

73 İdeli¹⁷⁷⁷ *Tekye-i Hamdî* de kıyām
Virdimüz oldı¹⁷⁷⁸ şalât-ile selām¹⁷⁷⁹

74 *Fe‘ilâtün fe‘ilâtün fe‘ilât*
Bād ber-revza-i Aḥmed¹⁷⁸⁰ şalavât¹⁷⁸¹

110a 75 *Ḥamza Efendî*¹⁷⁸² *Tekyesi’nde* dil-i dünyā-perest¹⁷⁸³
Seyf-i zikru’llāh ile kıl leşker-i nefsi şikest¹⁷⁸⁴

76 Bāğ-ı cennetden nişāndur *Āsitān-ı*¹⁷⁸⁵ *Āşafî*
Cilvegāh-ı kudsiyāndur *Āsitān-ı*¹⁷⁸⁶ *Āşafî*¹⁷⁸⁷

77 Fî sebîli’llāh bünyād itdi destūr-ı kerîm
Lā-cerem kehfü’l-emāndur *Āsitān-ı* *Āşafî*¹⁷⁸⁸

78 Ḥāme-i i‘cāz vaşfında ider izhār-ı ‘aciz
Nuḥbe-i siḥr [ü] beyāndur *Āsitān-ı* *Āşafî*¹⁷⁸⁹

¹⁷⁷⁶ Bu beyt metinde 111. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁷⁷ İdeli: Edelim, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷⁷⁸ oldı: ola, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷⁷⁹ Bu beyt metinde 112. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁸⁰ Bu beyt metinde 113. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁸¹ Bu beytten sonra şiirin vezni "*fe‘ilâtün / fe‘ilâtün / fe‘ilâtün / fe‘ilün*" olarak değişmektedir.

¹⁷⁸² Ḥamza efendi: Hamza-zāde, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷⁸³ Bu mısranın vezni kusurludur.

¹⁷⁸⁴ Bu beyt metinde 41. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁸⁵ āsitān-ı: tekye-gāh-ı, (*Kut, 2010: 171-201*). Sonuna kadar.

¹⁷⁸⁶ āsitān-ı: hānkāh-ı, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷⁸⁷ Bu beyt metinde 45. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁸⁸ Bu beyt metinde 46. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 79 Bāni-i zī-şānını Mevlā mu‘ammer eylesün
Bā‘ iş-i neyl-i¹⁷⁹⁰ cināndur Āsitān-ı Āşafī¹⁷⁹¹
- 80 Ma-şadağdur bu ‘ibādet-ḥāneye Hāsib disem
Maḥfel-i rūşen-dilāndur Āsitān-ı Āşafī¹⁷⁹²
- 81 *Fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilātün fā‘ilāt*
Bāb ber-dergāh-ı maḥbūb-ı Ḥudā-rā şad¹⁷⁹³ şalāt¹⁷⁹⁴
- 82 Rūşenā eyle dili zulmet-i miḥnet-kededen
Şem‘ -i āmālūni yak *Tekye-i Aydın Dede*’den¹⁷⁹⁵
- 83 Eldeki varuñi şarf eyle der-i tevḥīde
A‘rec’üñ tekyesine eyle ḳadem-rencide¹⁷⁹⁶
- 84 Keşret-i zikri medār eyledi Ḥaḳ ğufrāna
Gel ticāret idelüm *Tekye-i Bāzırgān*’a¹⁷⁹⁷

¹⁷⁸⁹ Bu beyt metinde 47. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁹⁰ neyl-i: meyl-i, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷⁹¹ Bu beyt metinde 48. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁹² Bu beyt metinde 49. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁹³ Bu beyt metinde 50. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁹⁴ Bu beytten sonra şiirin vezni "*fe‘ilātün / fe‘ilātün / fe‘ilātün / fe‘ilün*" olarak değişmektedir.

¹⁷⁹⁵ Bu beyt metinde 51. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁹⁶ Bu beyt metinde 52. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁷⁹⁷ Bu beyt metinde 53. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 85 Gelen¹⁷⁹⁸ ihlâş-ile bu *Tekye-i ‘Abdü’ş-şamed’e*
Himmet-ile irişür¹⁷⁹⁹ feyz-i Hudâ-yı aḥede¹⁸⁰⁰
- 86 Tekye-i *Şeyḥ Vefâ’ya* gelen¹⁸⁰¹ erbâb-ı şafâ¹⁸⁰²
Zikr-i Ḥaḳḳ-ile virür âyine-i ḳalbe cilâ¹⁸⁰³
- 87 Dil-i vîrâneye yâb yâb bulalum bir çâre
Şüfiyâ gel gidelüm *Ḥânḳah-ı Mî‘mâr’a*¹⁸⁰⁴
- 88 Şüfiyâ ‘acz ü ḳuşûruñ daḥi var ise eger
Ḳâdirî Dergehi ñe yüz süregör şâm u seḥer¹⁸⁰⁵
- 110b 89 Görüñüz ḥâlini bu zâhid-i miḥnet-zedenüñ
Himmeti aḡına râm oldı *Örümcek Dede’nün*¹⁸⁰⁶
- 90 Var *Emîr Ḥâce’ye*¹⁸⁰⁷ şâgird olup âbâd öğren
İsilâküñde saña irmeye inkâr u miḥen¹⁸⁰⁸

¹⁷⁹⁸ Gelen: Geliñ, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁷⁹⁹ irişür: erişiñ, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁸⁰⁰ Bu beyt metinde 54. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁰¹ gelen: geliñ, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁸⁰² şafâ: fenâ, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁸⁰³ Bu beyt metinde 55. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁰⁴ Bu beyt metinde 56. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁰⁵ Bu beyt metinde 57. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁰⁶ Bu beyt metinde 58. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁰⁷ ḥâce’ye: hæce’de, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁸⁰⁸ Bu beyt metinde 59. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 91 *Etyemez* Tekyesi'ne var da riyâzet eyle
Terk idüp ârzû-yı nefsi¹⁸⁰⁹ 'ibâdet eyle¹⁸¹⁰
- 92 *Şeyh* 'Âşûr ocağında dil olup hâkister
Göñül ey haste-i hicrân meniñ aşın ister¹⁸¹¹
- 93 Mesken-i ehl-i hüda me'men-i hayl-i fuqarâ
Tekye-i *Şeyh Kelâmî*'ye sözüm yok aşlâ¹⁸¹²
- 94 *Tekye-i Merkez*'e gel Kuşb'ı ziyâret eyle
Mihreveş sür yüzüni hâke mezellet eyle¹⁸¹³
- 95 Çekme bu maştabada miñnet-i dūr-â-dūr¹⁸¹⁴
Gel ziyâret idelüm *Tekye-i Mirâhūr*'¹⁸¹⁵
- 96 Kaç^c -ı menzilde ser-efrâz olayum dirseñ eger
Yolgeçen Tekyesi'ni kendiñe gel eyle memerr¹⁸¹⁶
- 97 Sâlike şıdk u şebât-ile münâcât gerek
Tekyesinde dönelüm *Gül Dede* 'hüñ hū diyerek¹⁸¹⁷

¹⁸⁰⁹nefsi: nefis, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁸¹⁰ Bu beyt metinde 60. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸¹¹ Bu beyt metinde 61. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸¹² Bu beyt metinde 62. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸¹³ Bu beyt metinde 63. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸¹⁴ dūrı: dâru, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁸¹⁵ Bu beyt metinde 64. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸¹⁶ Bu beyt metinde 65. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 98 Himmet-i pîr ile âsân olur-[i]miş güçler
Yediler Kıvrıklara ta' yîn olındı¹⁸¹⁸ *Üçler*¹⁸¹⁹
- 99 Yeter itdüñ heves ey dil bu harâb-âbâda
İr rızâ-yı Hâk'a yapsun seni¹⁸²⁰ *Dülger-zâde*¹⁸²¹
- 100 Ey gönül gel olalum mazhar-ı luğf-ı ezeli
Bize himmet yeridür *Tekyegeh-i Şeyh Veli*¹⁸²²
- 101 Sür çıkar fikrini dilden direm ü dinâruñ
Saña feyzi irişür¹⁸²³ *Tekye-i Şerbetdâr*'uñ¹⁸²⁴
- 111a 102 Olsun bu dilüñ mağla' -i envâr-ı hidâyet
Yıldız Dede'nüñ dergehini eyle ziyâret¹⁸²⁵
- 103 *Keşfî Dede*'nüñ tekyesini eyle ziyâret
Tâ kim göresin çeşmüñ ile anda kerâmet¹⁸²⁶

¹⁸¹⁷ Bu beyt metinde 66. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸¹⁸ Bu beyt metinde 68. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸¹⁹ Bu mısranın vezni kusurludur.

¹⁸²⁰ Bu beyt metinde 67. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸²¹ Metinde 98. ve 99. beytler takdim-tehirlidir.

¹⁸²² Bu beyt metinde 69. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸²³ Bu beyt metinde 70. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸²⁴ Bu beytten sonra şiirin vezni "*mef'ülü / mefâ'îlü / mefâ'îlü / fe'ülün*" olarak değişmektedir.

¹⁸²⁵ Bu beyt metinde 114. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸²⁶ Bu beyt metinde 115. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 104 Bir sır ki anı ketm ide aşhâb-ı haķıķat
Gel *Sirkeci*'de eyleyelüm anı dirâyet¹⁸²⁷
- 105 Ey dil ğaraż-ı nefse uyup itme melâmet
Gel *Hâci İvâz*¹⁸²⁸ Tekyesi'ni eyle ziyâret¹⁸²⁹
- 106 Şad pâre de kılsa seni irişmeye dâduñ
Var *Doğramacı* Tekyesi'ne iste murâduñ¹⁸³⁰
- 107 *Mef' ulü mefâ' ilü mefâ' ilü fe' ulün*
Ber ravza-i maħbûb-ı Hudâ bād¹⁸³¹ taħiyyât¹⁸³²
- 108 Tâ olunca rişte-i feyz âşikâr
Tekye-i İgci saña olsun medâr¹⁸³³
- 109 Bulmaķ isterse¹⁸³⁴ sülukuñ intizâm
Saña besdür *Tekye-i Seyyid Nizâm*¹⁸³⁵

¹⁸²⁷ Bu beyt metinde 116. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸²⁸ Hâci İvâz: Hâci Ehad, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁸²⁹ Bu beyt metinde 117. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸³⁰ Bu beyt metinde 118. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸³¹ Bu beyt metinde 119. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸³² Bu beytten sonra şiirin vezni "*fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün*" olarak değişmektedir.

¹⁸³³ Bu beyt metinde 120. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸³⁴ isterse: isterseñ, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁸³⁵ Bu beyt metinde 121. beyt olarak kaydedilmiştir.

110 Olmak isterseñ eger ğamdan emīn

Ḳubbeli Dergāh'da ol cā-niṣīn¹⁸³⁶

111 Ol kemer-bend-i miyān-ı serverī

Saña besdür Āsitān-ı *Ḥaydari*¹⁸³⁷

112 *Fā' ilātün fā' ilātün fā' ilāt*

Āsitān-ı Muṣṭafā-rā ṣad¹⁸³⁸ ṣalāt¹⁸³⁹

113 Riyāzet¹⁸⁴⁰ ehline Dārü'l-emānī¹⁸⁴¹

Müsellemdür *Selāmi* Āsitānı¹⁸⁴²

114 Firāz-ı 'arṣa dek var irtifa'ı

Penāh-ı 'āṣīkān *Seyyid*¹⁸⁴³ *Rifā'i*¹⁸⁴⁴

115 Bıraḳ çeṣm-i ṭalebden dehr-i dūnı

Ola menzilgehūñ cāy-ı 'Uyūnı¹⁸⁴⁵

¹⁸³⁶ Bu beyt metinde 122. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸³⁷ Bu beyt metinde 123. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸³⁸ Bu beyt metinde 124. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸³⁹ Bu beytten sonra şiirin vezni "*mefā' ilün / mefā' ilün / fe' ulün*" olarak değişmektedir."

¹⁸⁴⁰ Riyāzet: Ziyāret, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁸⁴¹ emānī: emāndır, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁸⁴² Bu beyt metinde 125. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁴³ Seyyid: Şeyhüm, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁸⁴⁴ Bu beyt metinde 126. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁴⁵ Bu beyt metinde 127. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 116 *Mefā' ilün mefā' ilün fe' ülün*
Taḥiyyāt u şenā¹⁸⁴⁶ ber-ravza¹⁸⁴⁷ bādā¹⁸⁴⁸
- 117 Ḥumār-ı aşq-ı mecāziyi çekme dünyāda
Mey-i ḥaḳīḳati gel gör *Piyāle Pāşā'da*¹⁸⁴⁹
- 118 Uşaklık itme gönül uyma nefis-i pür-şūma
Senünle gel gidelüm *Āsitān-ı Ma'şūm'a*¹⁸⁵⁰
- 119 Teşebbüs itmege dāmān-ı Ḥazret-i pīre
Üşenme gel gidelüm Tekye-i *Cihāngīr'e*¹⁸⁵¹
- 120 *Mefā' ilün fe' ilātün mefā' ilün fe' ilāt*
Ber-āsītān-ı cenāb-ı Ḥabīb-rā¹⁸⁵² şalavāt¹⁸⁵³
- 121 *İlyās Efendi* Tekyesi'ne var da Hızr'ı bul
Ol Āsitāne'den idegör Ḥazret'e vüşül¹⁸⁵⁴

¹⁸⁴⁶ Bu beyt metinde 128. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁴⁷ Bu beytten sonra şiirin vezni "*mefā' ilün / fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün*" olarak değişmektedir.

¹⁸⁴⁸ ravza bādā: ravza-eş kün, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁸⁴⁹ Bu beyt metinde 129. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁵⁰ Bu beyt metinde 130. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁵¹ Bu beyt metinde 131. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁵² Bu beyt metinde 132. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁵³ Bu beytten sonra şiirin vezni "*mef' ülü / fā' ilātü / mefā' ilü / fā' ilün*" olarak değişmektedir.

¹⁸⁵⁴ Bu beyt metinde 79. beyt olarak kaydedilmiştir.

122 Her yevm-i Cum' a çeşm-i dile incilāya gel

Bāzār-ı erbi' āda Mehemmed Ağa'ya gel¹⁸⁵⁵

123 Şūfī semend-i himmeti sür *Atbāzārı*'na

Yā¹⁸⁵⁶ Naqşbend-i şevk-i derūn ol buḡārına¹⁸⁵⁷

111b 124 *Mef' ūlū fā' ilātū mefā' ilū fā' ilāt*

Ber ravza-i ḡabīb-i Ḥudā¹⁸⁵⁸ şad şalāt¹⁸⁵⁹ bād¹⁸⁶⁰

125 Ḥamd ol Allāh'a ki destūr-ı kerīmü' ş-şānuñ¹⁸⁶¹

Zāt-ı vālāsını rāhatda idüp eyyāma¹⁸⁶²

126 Her umūrında anı mazhar idüp tevfiḡa

Neşr-i ' adl itdi bütün¹⁸⁶³ memleket-i İslām'a¹⁸⁶⁴

127 Ol veliyyü'n-ni' ama nice du' ā itmeyelüm¹⁸⁶⁵

Eyledi ḡusn-i nevāziş bu dil-i nā-kāma¹⁸⁶⁶

¹⁸⁵⁵ Bu beyt metinde 81. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁵⁶ Yā: Tā, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁸⁵⁷ Bu beyi metinde 78. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁵⁸ Bu beyt metinde 82. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁵⁹ Bu beyten sonra şiirin vezni "*fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün*" olarak değişmektedir.

¹⁸⁶⁰ şad şalāt bād: bād sad salāt, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁸⁶¹ şānuñ: şānı, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁸⁶² Bu beyt metinde 134. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁶³ Bu beyt metinde 136. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁶⁴ Metinde 126. ve 127. beytler takdim-tehirlidir.

¹⁸⁶⁵ itmeyelüm: etmeyeyim, (*Kut*, 2010: 171-201).

¹⁸⁶⁶ Bu beyt metinde 135. beyt olarak kaydedilmiştir.

128 Rūzını ʿīd ide Hāḡ gicelerin Ḳadrü¹⁸⁶⁷ Berāt

İrişe devlet ü haşmetle nice bayrāma¹⁸⁶⁸

129 Bedel itdüm Ramażāniyye'ye bu nazm-ı teri

Nām virdüm eşer-i hāmeme¹⁸⁶⁹ Dergeh-nāme¹⁸⁷⁰

-459-

[NAZM]

fe' ilātün / mefā' ilün / fe' ilün

108a 1 Rif at istersen arḡa vir arḡa

Bir ulu āsitāna bir bāba

2 Ka'be'ye virmeyeydi arḡasını

Secde itmezdi kimse mihrāba

-460-

[ḲİT' A]

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

1 İki ʿālem güneşi burc-ı sa' ādetde iken

¹⁸⁶⁷ ḡadrü: ḡadr-i, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁸⁶⁸ Bu beyt metinde 137. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁶⁹ hāmeme: hāmeye, (*Kut, 2010: 171-201*).

¹⁸⁷⁰ Bu beyt metinde 138. beyt olarak kaydedilmiştir.

Vālideynine nice itmeye Mevlā şerefi

- 2 Nazar it ʿ ayn-i haqīkat ile çünkim ğavvāş
Alıcağ dürrini yabana atar mı şadefi

-461-

[MÜFRED]

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

Kār idince āteş-i āh-ı derūn-ı müstemend

Bir dem içre ƣalʿ a-ı heft ās(1)mānı ƣaldırur

-462-

[NĀBĪ]*

mefʿ ūlü / mefāʿ ilü / mefāʿ ilü / feʿ ūlün

- 1 Yektā güherem meclis-i rindān şadefümdür¹⁸⁷¹

Mihr-i ƣarabam meykede beytüʿş-şerefümdür

* ND (Bilkan, 1993: 553).

¹⁸⁷¹ Mecmuada 2 beyti bulunan ve mahlas beyti olmayan bu şiir, Nābīʿye ait 5 beytlik bir şiirdir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Ben bir ʿ alem-efrāz-ı cihān-ġirī-i ʿ aşƣum
Emvāc-ı yem-i ğam sipeh-i şad-be-şafumdur

Hall olmadı bu ʿ uƣde-i piçide-i müşkil
ġisū-yı dü-tā mesʿele-i muhtelefümdür

Nābī eşerüm bī-şek ider hayra delālet
Hayrī benüm āşarda hayrūʿl-ħalefümdür (Bilkan, 1993: 553).

2 Hâş itdi cünûnı baña sulţân-ı maĥabbet

Bu mañşib-ı ma' ĩŭlede¹⁸⁷² Mecnûn selefümdür

-463-

[MAṬLA']

mef' ũlü / fā' ilätü / mefā' ilü / fā' ilün

Āşıklar ile yār ol it ' aşkı ihtiyār

Her kim ki ' āşık olmaya olma anuñla yār

-464-

[MAṬLA']

mefā' ilün / fe' ilätün / mefā' ilün / fe' ilün

Kemend-i zülfüne kim bestedür űikeste gönül

Teraĥĥum eyle senüñdür űikeste beste gönül

-465-

[MAṬLA']

mef' ũlü / mefā' ilü / mefā' ilü / fe' ũlün

Gördi ğam-ı Leylā ile aĥvāli dige-gün

Divānelige urdı hemān űüret-i Mecnûn

¹⁸⁷² ma' ĩŭlede: ma' ĩŭlde, ND.

-466-

[NAZM]

mef'ülü / fâ'ilätü / mefâ'ilü / fâ'ilün

108b 1 Gâhî gönül vişälüñ ile şād-kām olur

Gâhî şafā-yı vaşluñ añup müstedām olur

2 Bir kez nigāh-ı merḥamet eyle mürüvvet it

Yoḥsa hücum-ı gānzen-ile dil helāk olur

-467-

[NAZM]

fâ'ilätün / fâ'ilätün / fâ'ilätün / fâ'ilün

1 Çāk çāk itdi yaqasın şubḥ-ı şādıklar gibi

Tāze dāğ urdı felek bağrına 'āşıklar gibi

2 Lāle vü nergis tutar bezm-i çemende sāğarı

Olma ayıq sen daḥı maḥrüm fāsıklar gibi

-468-

[MAṬLA']

mefâ'ilün / mefâ'ilün / mefâ'ilün / mefâ'ilün

Nazar kı1 her dem a1an 1ana cism-i dāgdārumdan
Benüm her tāze dāgum 1anlar a1lar rüz(i)gārumdan

-469-

[MAṬLA‘]

mef‘ūlü / mefā‘īlü / mefā‘īlü / fe‘ūlün

Benden irişür nāle-i yā Rab göge her şeb
Ol řūhuñ iriřmez mi ola guřına yā Rab

-470-

[MÜFRED]

mef‘ūlü / mefā‘īlü / mefā‘īlü / fe‘ūlün

Baş eyleyemez küyuñ ile a1las-ı gerdün
Ey mäh-likā yo1dur o bi-1ārede kevkeb

-471-

[MÜFRED]

Gerçi 1erāg ideceksin bizi ammā
Velākin eziyetüñ cānuma ge1di¹⁸⁷³

¹⁸⁷³ Bu beytin vezni kusurludur.

-472-

[ŞĀBĪT]*

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

Bu ħarābātda Şābit olamam sulţānum¹⁸⁷⁴

Dil-i vīrānumı yap da yıķılayum gideyüm¹⁸⁷⁵

-473-

[MÜFRED]

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Nice ķābildür esrār-ı ğam-ı ' aşķı nihān itmek

Göñül dīvāne ben bīgāne çeşm-i yār mestāne

-474-

[MÜFRED]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

* BSD (Karacan, 1981: 534-535).

¹⁸⁷⁴ Mecmuada sadece mahlas beyti bulunan bu şiir, şairin divanında 5 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

N' işlesem ben de dil-i ħasteye bilmem n' itsem
Zehr ise işlemez zaħmuma merhem itsem

Beni ħumā-yı ğam ü miĥneti çok incitdi
Tıtsam ol şūĥı biraz örselesem incitsem

Tā leb-i ħavzda tırmış varup ol serv-i revān
Varsam ardından uşül ile tıķınsam itsem

Uñma bitme dir iken şā' iķa-i āteş-i āh
Dāne-i eşķ ' aceb dir mi ki uñsam bitsem (Karacan, 1981: 534-535).

¹⁸⁷⁵ yap da yıķılayum gideyüm: yapsañ da yıķılsam gitsem, BSD.

111b Şanma raḥmından şunar destüñ dil-i¹⁸⁷⁶ vîrānum[1]

OI kemān-ebrū cigerde tîr-i müjgānuñ arar

-475-

[NAẒM]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

1 Ger mey-i enfās-ı āhum şu' lezār olsun da gör

Zîver-i gülzār-ı sînem dāğdār olsun da gör

2 Böyle mi feryād ider 'āşık reh-i dil-dārda

'Andelîbüñ nālesin ey gül bahār olsun da gör

-476-

[RŪḤĪ]*

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

1 Şanma ey ḥ'āce ki senden zer ü sîm isterler

"Yevme lâ-yenfa' "u'da ḳalb-i selîm isterler

2 Berzaḥ-ı ḥavf u recādan geçegör nā-kām ol

Dem-i āḥirde ne ümmîd ü ne bîm isterler

¹⁸⁷⁶ dil-i: dili, M.

* BRD (Ak, 2001: 581-582).

- 3 Unudup bildigüni ʿ āķil¹⁸⁷⁷ isen nādān ol
Bezm-i vaħdetde ne ʿ ilm ü ne ʿ alīm isterler
- 4 Harem-i maʿ nāda¹⁸⁷⁸ biġāneye yol virmezler
Āşinā-yı ezeli yār-ı ķadīm isterler¹⁸⁷⁹
- 5 ʿ Ālem-i bī-meh ü ħūrşid ü felekde hergiz
Ne münecim¹⁸⁸⁰ ne mühendis¹⁸⁸¹ ne ħakīm isterler¹⁸⁸²
- 6 Dergeh-i Hāķʿda¹⁸⁸³ varup dirligüni ʿ arz itme
Anda hergiz ne sipāhī ne zaʿīm isterler¹⁸⁸⁴
- 7 Sākin-i dergeh-i teslīm-i rızā ol āķir¹⁸⁸⁵
Ber-murād itmege ħizmetde muķīm isterler
- 8 Cürmüne muʿ terif ol ʿ āta maġrūr olma
Ki şifa-ħāne-i ħikmetde saķīm isterler¹⁸⁸⁶

¹⁸⁷⁷ ʿ āķil: ʿ ārif, *BRD*.

¹⁸⁷⁸ maʿ nāda: maʿ nāya, *BRD*.

¹⁸⁷⁹ Bu beyt *BRD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁸⁰ münecim: mühendis, *BRD*.

¹⁸⁸¹ mühendis: münecim, *BRD*.

¹⁸⁸² Bu beyt *BRD*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁸³ Hāķʿda: faķra, *BRD*.

¹⁸⁸⁴ Bu beyt *BRD*'de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁸⁵ āķir: dāʿim, *BRD*.

¹⁸⁸⁶ Bu beyt *BRD*'de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

9 ‘ Āşık ol şerbet-i vaşl ister-iseñ¹⁸⁸⁷ ‘ uşşāka¹⁸⁸⁸

Çâresiz derd arayup renc-i elīm isterler¹⁸⁸⁹

10 Meclis-i¹⁸⁹⁰ keşf-i ma‘ ānīde çok esrār açılır

Varamaz nefsi ğazūb anda ḥalīm isterler¹⁸⁹¹

11 Kıble-i ma‘ nāyi fehm eylemedin¹⁸⁹² kec-revler

Sehv-ile¹⁸⁹³ secde idüp ecr-i ‘ azīm isterler¹⁸⁹⁴

12 Ezber it kışsa-i esrār-ı¹⁸⁹⁵ dili¹⁸⁹⁶ ey Rūḫī

Ḥāzır ol bezm-i İlāhī’de nedīm isterler¹⁸⁹⁷

-477-

[YAḤYĀ]*

müstef‘ ilātün / müstef‘ ilātün

¹⁸⁸⁷ Şairin divanında bu beyitten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir.

Ni‘ met-i zāhire dil-beste olan gürsinler

Müzd-i nān-pāreye cennāt-ı na‘ ĩm isterler (Ak, 2001: 581-582).

¹⁸⁸⁸ ‘ uşşāka: kim ‘ uşşāk, *BRD*.

¹⁸⁸⁹ Bu beyt *BRD*’de 10. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁹⁰ Meclis-i: Maḥbes-i, *BRD*.

¹⁸⁹¹ Bu beyt *BRD*’de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁹² fehm eylemedin: fehmeylemeyen, *BRD*.

¹⁸⁹³ sehv-ile: sehvile, *BRD*.

¹⁸⁹⁴ Bu beyt *BRD*’de 12. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁸⁹⁵ esrār-ı: esrārı, M.

¹⁸⁹⁶ dili: –, M.

¹⁸⁹⁷ Bu beyt *BRD*’de 13. beyt olarak kaydedilmiştir.

* TYD (Çavuşoğlu, 1997: 135-138).

I

- 112a 1 Eller zebūnı manşıb es̄iri
2 Ehl-i hevānuñ hengāme-ḡiri
3 Ma' nī yüzinde şāh-ı cihānuñ
4 Tābūtı ile birdür se[rī]ri
5 Dervīş olanuñ mülk-i beķāda
6 Mirķāt-i rif' at oldı¹⁸⁹⁸ ḥaşıri
7 Tārīk-i ğamda alur erāzil
8 Zīrā ki olmaz rāy-ı münīri
9 Rāh-ı beķāda yoldaşuñ olmaz
10 orsun gidersin māl-i keşiri
11 abrinde tenhā orlar giderler
12 Cem' iyyet ıssı şāh-ı kebiri
13 Deryāya döndi şāf oldı albüm
14 Gösteri¹⁸⁹⁹ ḥalka mā-fi'z-zamiri
15 **Yaḥyā** berü gel aç gūş u¹⁹⁰⁰ hūşı
16 Dilde ne söyler ḥāmem şariri
17 *Estağfiru'llāh tübtü ilallāh*
18 *Enheytü albi' 'an mā-sivāllāh*¹⁹⁰¹

II

- 1 'Ayn-ı ma' āşı kör olmayınca

¹⁸⁹⁸ oldı: olur, *TYD*.

¹⁸⁹⁹ gösteri: gösterdi, *TYD*.

¹⁹⁰⁰ gūş u: gūş-ı, *TYD*.

¹⁹⁰¹ Bu bend *TYD*'de 4. bend olarak kaydedilmiştir.

- 2 Bunuñ gibiler olmaz hüveydā
3 Cumhūr-ı bâtı̄l varmaz namāza
4 Dīvān-ı Hāḡ'dur zīrā muşallā
5 Merdūd-ı Hāḡ'dur¹⁹⁰² maḡşūd idinme
6 Dünyāyı sevme "lā-ḡayre fihā"
7 Menfūrum oldı cānī olanlar
8 Cān u göñülden didüm hemānā
9 *Estaḡfiru'llāh tübtü ilallāh*
10 *Enheytü ḡalbi' an mā-sivāllāh*¹⁹⁰³

III

- 1 Dergāh-ı Hāḡ'da yerlerle gökler
2 Deryāya düşmiş bir kāha beñzer
3 'Ālī geçinme serv-i bülendi
4 Her bād-ı şarşar öñünce¹⁹⁰⁴ şarşar
5 Alçaḡı elden ḡoma ki dönmez
6 Tūfān-ı Nūḡ'ı deryāda gevher
7 Eyvāy eger kim fülk-i vücūda¹⁹⁰⁵

¹⁹⁰² Hāḡ'dur: Hāḡḡı, *TYD*.

¹⁹⁰³ Mecmuada bu bendin geriye kalan mısraları şairin divanda 1. bendte yer almaktadır. Mecmuada bu bendte 1. bendin 10 mısrası bulunmaktadır. Bu mısralar aşağıdaki gibidir:

Şāfī-dil olan mānend-i deryā
Görür cihāmı kendüde peydā
Gözi açuḡlar seyyāre gibi
Seyrinde 'arşı eyler temāşā
Dünyāyı görür alçaḡdan alçaḡ
'Arş-ı berini a' lādan a' lā
Hāḡ cānibinden olur muḡaḡḡaḡ
İ' lām-ı 'ilm ü ta' līm-i taḡvā
Ḥaḡa ḡaḡılur ḡaḡı vü bāḡı
Tīḡı uzanur gün gibi zīrā (Çavuşoḡlu, 1997: 135-138).

¹⁹⁰⁴ öñünce: öñürdi, *TYD*.

- 8 Lām-ı felâket olursa lenger
9 Her nâ-sezâya âlûde itmez¹⁹⁰⁶
10 Merd-i mürîdi rây-ı muṭahhar
112b 11 Büyüklenendür ednâdan ednâ¹⁹⁰⁷
12 Allâhu ʿ âlem Allâhu ekber
13 Ẕudret elinüñ ḥaṭṭıdur âdem¹⁹⁰⁸
14 Ẕoĝru yola git mânend-i mıstar
15 Cānum gözine olurdi¹⁹⁰⁹ ḥâyil¹⁹¹⁰
16 Ne dār-ı Dārâ ne қаşr-ı Ẕayser
17 Maḳbûl-i ḥazret olam dir-iseñ
18 Ẕıl gül¹⁹¹¹ diliyle bu beyti ezber
19 *Estaĝfiru'llâh tübtü ilallâh*
20 *Enheytü ḳalbi ʿ an mâ-sivâllâh*

IV

- 1 Halk arasında yel gibi yeldüm
2 Mevlâm'ı buldum kendümi bildüm
3 Görinmeyenler baña görindi
4 Göñlüm gözinüñ yaşını¹⁹¹² sildüm
5 Hayretde ḳaldum lâ-yaḳ ḳil oldum
6 Güyâ ki öldüm yine dirildüm

¹⁹⁰⁵ TYD'de 15. ve 16. mısralar aynı bendin 7. ve 8. mısraları ile takdim-tehirlidir.

¹⁹⁰⁶ TYD'de 7. ve 8. mısralar aynı bendin 9. ve 10. mısraları ile takdim-tehirlidir.

¹⁹⁰⁷ TYD'de 9. ve 10. mısralar aynı bendin sonraki iki mısrası ile takdim-tehirlidir.

¹⁹⁰⁸ TYD'de 11. ve 12. mısralar aynı bendin sonraki iki mısrası ile takdim tahirlidir.

¹⁹⁰⁹ olurdi: olmadı, TYD.

¹⁹¹⁰ TYD'de 13. ve 14. mısralar aynı bendin sonraki iki mısrası ile takdim-tehirlidir.

¹⁹¹¹ gül: dil, TYD.

¹⁹¹² yaşını: pasını, TYD.

- 7 Dīnüm çerâğın çekdüm hevâdan
8 Yârânlarumdan bir bir kesildüm
9 Şahbâyı dökdüm¹⁹¹³ tesbîhin¹⁹¹⁴ aldum
10 Hıyranlığumdan el-ân iyeldüm
11 Köhne binâyam pîr-i dütâyam
12 Hâk cânibinden¹⁹¹⁵ toğru egildüm
13 El-ğamdü li'llâh kâl oldı qalbüm
14 'Aşğ 'âteşine yandum yakıldum
15 Bilmezlik itdüm bundan öñürdi
16 Dîvâne gibi yolum yañıldum
17 Ehl-i günâha qarışmaz oldum
18 Şeytânlarımı âvâre kıldum
19 *Estağfiru'llâh tübtü ilallâh*
20 *Enheytü kalbî 'an mâ-sivâllâh*¹⁹¹⁶

V

- 113a 1 El-'ışku hâlî ve'ş-şevku bâlî¹⁹¹⁷
2 El-Hağğu 'âlî a'le'l-e'âlî
3 'Ayn-ı 'azîzün kıble-nümâdur
4 Ey¹⁹¹⁸ ehl-i hâlün ferhunde-fâli
5 Kıl kâmetüni serv-i muşallî

¹⁹¹³ dökdüm: deldüm, *TYD*.

¹⁹¹⁴ tesbîhin: tesbîhe, *TYD*.

¹⁹¹⁵ cânibinden: cânibine, *TYD*.

¹⁹¹⁶ Bu bend *TYD*'de 3. bend olarak kaydedilmiştir.

¹⁹¹⁷ 1. ve 2. mısralar şairin divanında 5. bendin ilk iki mısralarıdır. Mecmuada ise bu ilk iki mısra, 2. bendin 1. ve 2. mısralarında yer almaktadır.

¹⁹¹⁸ ey: -, M.

- 6 Saña baş egsün Sidre nihāli
7 Kendüni itme Qārūn'a ümmet
8 'Aynuña alma māl ü menāli
9 Qoynuña qoyma mänend-i hāle
10 Şems ü qamerden ol bār'ḥālī
11 El şunma hergiz hem-çü şurāḥī
12 Her cām-ı Cem'dür bir seg sıfāli
13 Dil gülşeninde ḥār-ı belādur
14 Her¹⁹¹⁹ şenligüñ kim ola zevāli¹⁹²⁰
15 Her ḥok-ḥūya pend itmek olmaz
16 Güş-ı ḥımāra taqma le'ālī
17 Ehl-i sülūkuñ bāl [ü] peridür
18 Bu qavl-i hādī bu beyt-i 'ālī
19 *Estağfiru'llāh tübtü ilallāh*
20 *Enheytü qalbi' an mā-sivāllāh*¹⁹²¹

-478-

[MAṬLA']

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

Tevbe yā Rabb hevā yolına gitdüklerüme

Bilüp itdüklerüme bilmeyüp itdüklerüme

¹⁹¹⁹ Her: Bir, *TYD*.

¹⁹²⁰ zevāli: melāli, *TYD*.

¹⁹²¹ Bu bend *TYD*'de 5. bend olarak kaydedilmiştir.

[BĀĶĪ]*

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ūlün

1 Kānā' at kıl gönül pā-būs-ı yāre

Elinden buse alınmaz ne çāre

2 Miyān-ı baħr-i istiġnādan āħir

Gelürsin rüz(i)gār-ile¹⁹²² kenāra¹⁹²³

3 Kıyāmı kāmēt-i bālāna eyler

Anuñçün mescide şıġmaz¹⁹²⁴ mināre¹⁹²⁵

4 Saña taşvīr-i māhı beñzedince

Ne gözler nūrını dökdi sitāre¹⁹²⁶

5 Saña açmaz efendi gerçi **Bāķī**

Ġamından gögsin itdi pāre pāre¹⁹²⁷

* BD (Küçük, 1994: 280).

¹⁹²² Bu beyt *BD*'de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁹²³ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Yıkar bünyād-ı çarhı bād-ı āhum
Efendi nesne döymez rüzgāre

Belādur gel bu sevdādan geç ey dil
Tolaşma halka-i zülf-i nigāre (Küçük, 1994: 280).

¹⁹²⁴ şıġmaz: girmez, *BD*.

¹⁹²⁵ Bu beyt *BD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁹²⁶ Bu beyt *BD*'de 2. beyt olarak kaydedilmiştir.

-480-

[KİT' A]

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ülün

113b 1 Ne deñlü var ise cürm ü günāhuñ
Yine dergāh-ı¹⁹²⁸ Hıağ'dan olma ħālī

2 Olupdur raħmeti ħahrına ħālib
On artuħdur celālınden cemāli

-481-

[MÜFRED]

mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün / mefā'īlün

Tecellī eyledi sende cemāl-i vech-i Raħmānī
Velī āyīne gibi ol şıfatdan bī-ħabersin sen

-482-

[MAṬLA']

mef'ülü / mefā'īlü / mefā'īlü / fe'ülün

¹⁹²⁷ Bu beyt *BD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

¹⁹²⁸ dergāh-ı: dergāhı, M.

Mi' mār-ı ezel yapalı bu şehir-i vücūdı

Cân dīdesinüñ vaḥdet ili oldı şühūdı

-483-

[MÜFRED]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Luṭfuña maḡrūr olup taḥrīr-i ḥāl itdi ḳulum

Yoḡsa ben küstāḫlıḡum bilmez miyem ey muḫterem

-484-

[MAṬLA']

mef' ūlū / mefā' ilū / mefā' ilū / fe' ūlün

Ṭolsun dir iseñ pertev-i envār-ı Hudā'dan

Pāk eyle gönül āyḡmesin gerd-i sivādan

-485-

[KĀMĪ]*

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Tecellī **Kāmiyā** her zāta bir yüzden muḳadderdür

Dil-i ḥodbin-i Maṣūr'a görindi dār-ile dīdār¹⁹²⁹

* KD (Erişen Yazıcı, 2017: 187).

-486-

[MÜFRED]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

İtmeñ istib'ād ağıyār ile ülfet itdigüm

Bâgbân-ı gonçeyi gör hûre hizmetkâr olur

-487-

[MÜFRED]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Nār-ı gam nūr-ı şafā hep bir çerāguñ pertevi

Çeşm-i taḥkīk ile baksañ arada bigāne yok

-488-

[MÜFRED]

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

¹⁹²⁹ Mecmuada sadece mahlas beyti bulunan ve Kāmî'ye ait olan bu beyt, şairin divanında 5 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Nevâzişler ider güftâr-ı gevher-bâr ile her bâr
Velî mümkün degül ol şâhid-i bâzâr ile bâzâr

Degüldür 'ahd-i hüsn-i yârda hiçbir gönül ma' mür
Yıkar hâtırları evza' -ı nâ-hemvâr ile hemvâr

Gül-i nâzük-dilân-ı bezm-i hâssü'l-hâs iken sâgar
Olur nâ-sâzi-i bed-mesti-i mey-hârdan mey-hâr

Görüp gül-büselerle bâğ-ı ruhsâr-ı dil-ârâyı
Kemâl-i hasretinden oldılar gülzâr ile gül zâr (Erişen Yazıcı, 2017: 187).

Ne ma' n̄ler ne sözler mündericdür şafha-i dilde

Egerçi şuret-i zâhirde hāmūşam kitābāsā

-489-

[NAZM]

mef' ūlū / fā' ilātū / mefā' ilū / fā' ilün

114a 1 Dīdārı yāri görmez isem h̄asret öldürür

Görsem egerçi [yāri] beni h̄ayret öldürür

2 Pinhān olup helākim için n'eyler ol perī

Ġāfil görinse h̄od beni ol h̄alet öldürür

-490-

[KİT' A]

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

1 Meded ey yār meded katlūme kaşd itme ki biz

Ölmeden kaçmazın ammā saña zahmetler olur

2 Kimse bir lahza qarār eylese qalmaz ġamnāk

Ġuşe-i meykede sākī ne müferrih yer olur

-491-

[MÜFRED]

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

Çäk çäk eyler ise sīneñi yār incinme

Yāre yāre olıcağ k̄ābil olur k̄āra şādef

-492-

[NAZM]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

1 Ney gibi inlersin ey dil mübtelâlık var gibi
K̄an dökersin eşk-i çeşmünden cüdâlık var gibi

2 Yāre didüm ğarğa-i baħr-i cefā-yı ' aşkınam
Nāz-ile güldi didi kim āşinâlık var gibi

-493-

[MÜFRED]

fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilātün / fe' ilün

İhtiyārī mi şanursın harekātuñ şoran

Cümle tedbîr pes bir dede üstâdır¹⁹³⁰

-494-

[MAṬLAʿ]

feʿilātün / feʿilātün / feʿilātün / feʿilün

O semen pîrehene uymış o fetvâ-yı kabâ

Şâh-ı hûbân-ı cihândur ve ʿaleyhi'l-fetevâ

-495-

[MÜFRED]

mefâʿilün / mefâʿilün / feʿülün

Eger tutmağ dilerseñ¹⁹³¹ pîr etegin

Żamîründen giderme fikrini sen

-496-¹⁹³²

mefâʿilün / mefâʿilün / mefâʿilün / mefâʿilün

114b 1 Bu resme oldılar zîb-i hîlâfet pâye-i tertîb

Olanlar câ-nişîn-i hânkâh-ı Muştafâ Pâşâ

¹⁹³⁰ Bu mısranın vezni kusurludur.

¹⁹³¹ dilerseñ: isterseñ, M.

¹⁹³² Bu şiirde matlaʿ ve mahlas beytleri bulunmamaktadır.

- 2 Cemāl-i Ḥalvetī ol mūnis-i ḥalvetüñe esrār
Muḫaddem oldı seccāde-niṣ̄n-i ṣ̄uret ü ma‘ nā
- 3 İkinci sünbül-i bāğ-ı ṭarīḳat Ḥazret-i Sünbül
Meṣām-ı ehl-i ‘aşka itdi būy-ı feyzini ilḳā
- 4 Üçüncü ḳuṭb-ı ma‘ nā ya‘ nī kim Merkez Efendi’dür
Medār-ı vaḥdeti itmişdi dāyim menzil ü me’vā
- 5 Anuñ dördüncisi Ya‘ ḳūb Efendi [vü] Yūsuf ṣabrın
‘Azīz-i Mıṣr[1] irṣād eyleyüp oldı cihān-ārā
- 6 Beşincidür Sinān ol şāhib-i seyf ü sinān-ı ‘aşḳ
Ki ḳahr-ı nefis için ‘azminde itdi himmet-i ‘ulyā
- 7 Hem altıncı Ḥasan ol pīr-i Üveysü’l-Ḳaran ya‘ nī
Mülaḳḳab oldı Necmüd-dīn ile necm-i süheylāsā
- 8 Yedinci bī-‘ adīl ü bī-bedel ‘Adlī Efendi kim
İdüp ta‘ dīl-i erkān-ı ṭarīḳat eyledi icrā
- 9 Olup Seyyid Muḫammed cā-niṣ̄n-i mesned-i irṣād
Muḫammed ümmetine rāh-ı Ḥaḳḳ’ı eyledi i‘ zā

10 Pes andan şoñra ol kân-ı kerem Seyyid Kerâmü'd-dîn
Kerîmü'l-halk olup irşâd halkı itdi istikşâ

115a 11 Aña oldı 'Alâ'üd-dîn Efendi pîr ü irşâd
İlâhî her birin kı l behre-yâb-ı rütbe-i vâlâ

12 Olup ol seyyidü'n-nesebden şu'be-i irşâd
Ki Nürüd-dîn Efendi'dür aña hayrû'l-halef hâlâ

13 Hemîşe evliyâ vü aşfiyâ[ya] eyleyüp mülhak
Bu biz 'âcizleri şâyân-ı kurb eyle Hüdâvendâ

-497-

[RAHİMÎ]

mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün / mefâ'îlün

1 Cemâli sırrına kıldum nazâr ruhsârına yâruñ
Perîşân itdi gönlüm zülf-i sünbülfâmı dil-dâruñ

2 Ne mümkün merkezinde şâbit olmak 'aql-ı hod-râya
Senüñ Ya' kûbveş rîzân olınca eşk-i hûnbâruñ

3 Sinân-ı nevke çeşm-i dil-rübâ sînemde yer eyler
Hasendür gerçi nâm-ı pâki ol şîrîn-güftâruñ

- 4 Hele ‘illet-i kavm ‘âlemde ‘adlî râyegân eyler
Muhammed sırrına ‘ârif olunca kalb-i hünkârûñ
- 5 Kerimâ bir nigâh-ı merhamet kıl ‘âşık-ı zâre
‘Alâ’ü’ d-dînveş himmetler it ketm itme esrârûñ
- 6 Yüzüñ sür hâk-pây-ı Şeyh Nürüd-dîn’e ey sâlik
Rahîmîveş ziyâd olsun dir iseñ dilde envârûñ

-498-

[NAZM]

mefâ‘îlün / mefâ‘îlün / mefâ‘îlün / mefâ‘îlün

- 1 Mezâr-ı Sünbül’e her kim sürürse rüz [u] şeb rûyı
Meşâmına irişür ‘âkıbet zevk u şafâ büyü
- 2 Şular kim bulmak ister mısr-ı dilde Yûsuf’uñ ‘adli
Mezârına varup Ya‘küb’uñ olsun ağlamak hûyü

-499-

[‘UYÛNÎ]*

fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilâtün / fâ‘ilün

* (Altuner, 1989: 593).

- 1 Halvetiler ‘Ārif’üñ bayrāmına şād oldılar
Celvetiler sa‘ d-ı zeynī-ile ābād oldılar
- 2 Sünbüliler Eşrefī ‘Uşşāk’a ser-tāc [oldılar]
Gülşeniler dem çeküp feryād-ile yād oldılar
- 3 Rüşeniler nūr-baḥşuñ irtifā‘ -i şemsidür
Naḫşbendiler gönül zikrine mu‘ tād oldılar
- 4 Sırr-ı Mevlā[nā]’ya hem-demdür kudüm-i Qādirī
Sikke-i mühr-i Süleymān-ile emcād oldılar
- 5 Zıkr-i efrād-ı tarġ rahmet ‘Uyūnī feyz’dür
Hep mesālik Aḫmedi’dür cümle münkād oldılar

-500-

[FAŞİHİ]*

fe‘ilātün / mefā‘ilün / fe‘ilün

- 1 Bu za‘ife¹⁹³³ kerem kı1 iḥsān it
Tekye-i Lāğarī’de mihmān it

* FAD (Çıpan, 1991: C 2., 45).

¹⁹³³ za‘ife: za‘ifi, M.

2 Beni abdāl iderseñ ey ğam-ı ʿaşk
Şūfīler¹⁹³⁴ tekyesinde ʿüryān it

3 Mevlevīlerde eyle¹⁹³⁵ ser-geşte
Gülşenīlerde murğ-ı nālān it

4 Mīr Buḡārī'de eyleyüp bende
Beni şāhenşeh-i Ḥorāsān it

5 Hele n'eylerseñ it Faşīh⁷ hemān
Sākin-i tekyegāh-ı ʿirfān it

-501-

[ŞĀKİRĪ]

mefāʿīlün / mefāʿīlün / mefāʿīlün / mefāʿīlün

115b 1 Ḥarīm-i luṭfuña iden deḡālet yā Resūlallāh
Bulur ḡahr-ı vālihīden selāmet yā Resūlallāh

2 Kebāʿir ehline Raḡmān şefāʿat vaʿdesin ḡılduñ
Kebāʿirdür ḡamu bende isāʿet yā Resūlallāh

¹⁹³⁴ Şufīler: Hindīler, *FAD*.

¹⁹³⁵ eyle: -, M.

- 3 Be-Ḥaḳ-ı ser-ā-seri Ḥazret-i Mevlā için itme
Beni dünyā¹⁹³⁶ vü ‘uḳbāda melāmet yā Resūlallāh
- 4 Senüñ bir zerre elṭāfuña muḥtācdur her dem¹⁹³⁷
Bu ‘abd-ı kem-bizā‘ a pür-cināyet yā Resūlallāh
- 5 ‘Ubeydüñ **Şakiri**-zāra eger sen şāhib olmazsan
Der-i ḡayre daḡil olmaḳ ne ḡacet yā Resūlallāh

-502-

[ESRĀRĪ] İLĀHĪ

müstef‘ilün / müstef‘ilün

I

- 1 Geldüm saña dermāna ben
2 Yā Ḥazret-i Pīr Naḳşbend
3 Yā ben de hem ḳurbāna ben
4 Yā Ḥazret-i Pīr Naḳşbend

II

- 1 Çoḳdur senüñ yanıḳlarıñ
2 Ḳapunda biñ ‘āşığılarıñ
3 Yā Hū çeker şādıklarıñ

¹⁹³⁶ dünyā: dünyāda, M.

¹⁹³⁷ Bu mısranın vezni kusurludur.

4 Yâ Hazret-i Pîr Nakşbend

III

1 Bu derdimüñ dermânısın

2 Sen cânlaruñ cânânısın

3 Her pîrlerüñ sultânısın

4 Yâ Hazret-i Pîr Nakşbend

IV

1 Himmet vefâ eyle baña

2 Şıdķum kavî senden baña

3 Yüzüm kara geldüm saña

4 Yâ Hazret-i Pîr Nakşbend

V

1 Zikrüñ olur Hayy u Şamed

2 Hem "ķul hüva'llāhu eķad"

3 Yandı ciger eyle meded

4 Yâ Hazret-i Pîr Nakşbend

VI

1 Ğāyet senüñ meftüneyem

2 Bađlu ķolı maķzūneyem

3 Ķapuñda¹⁹³⁸ bir mecnūneyem

4 Yâ Hazret-i Pîr Nakşbend

VII

1 Bu derdüme eyle devā

¹⁹³⁸ Ķapuñda: Ķapunda, M.

- 2 Geldüm saña pîr-i Hudâ
3 **Esrârî** bir kemter gedâ
4 Yâ Hazret-i Pîr Naqşbend

-503-

[SĀMÎ]*

mef'ülü / mefā'îlü / mefā'îlü / fe'ülün

I

- 116a 1 Şūfî gibi zan itme bizi sübhâ-be-destüz¹⁹³⁹
2 Biz dâne-şümâr-ı güher-i ' ahd-i elestüz
3 Erbâb-ı riyānuñ serine cür' a-nişāruz
4 Peymāne-i ser-şār-ı mey-i ' aşk-ile mestüz
5 Kuḥlü'l-başaruz sāye gibi dīde-i mihre
6 Hāk-i ḳadem-i ehl-i melāmetde ki pestüz
7 Ka' be'yle şanem-ḥānede yek-reng-i sücūduz
8 Biz ḥānḳah-ı dilde ki Allāh-perestüz
9 Bilmezse n'ola ḳadrimüzi zāhid-i ḥodbîn
10 Ol āymeyüz kim kef-i zengīde şikestüz
11 Ser-geştelerüz dūr olalı menba' ımuздan
12 Seyl-âb-ı şaḥârî gibi bî-cāy nişestüz
13 Güm-kerde-sürâg-ı reh-i ḥayrânî' i ' aşkuz

* MSD (Kutlar, 2017: 245-251).

¹⁹³⁹ Bu şiir, Sāmî'nin Bağdatlı Rūhî'nin terkib-bendine yazmış olduğu naziredir.

- 14 Hızır ile o vādide ki biz dest-be-destüz
15 *Sāgar be-kef-i meykede-i ‘aşk-ı Hudā’yuz*
16 *Farq-ı felege cür‘a-feşān turfe gedāyuz*

II

- 1 Ey zāhid-i kışr[ī] sühān-ı da‘vī-i bātıł
2 Bī-zā‘iķa-i lübb-i kemālāt-ı efāzıl
3 Tā key olasın münkir-i erbāb-ı haķıķat
4 İnkār-ı selefde idüp irād-ı delā‘il
5 ‘Ālim geçinüp olmasın ehl-i kemālūñ
6 Geh zendaķa vü küfrine geh fıskına ķā‘il
7 Te‘vīle tevaķķuf iden aķvāl-i kibārı
8 Zāhirde koyup itmedesin bātıñı zā‘il
9 Ğar-mühre-i inkāruñı ārāyiş idinmiş
10 "Lā-yefhem" olan Ğayl-i Ğarān-i mütesāfil
11 Lāyık mı olup mu‘tesif-i cāde-i taķķīķ¹⁹⁴⁰
12 Dünbāle-rev-i řab‘uñ ola¹⁹⁴¹ bir nice cāhil
13 Ğıfz itmek ile cerbeze-i felsefiyātı
14 Zān itme ki olduñ reh-i taķķīķde ‘āķil
15 *Bildūñ mi nedür mebde‘-ile semt-i ma‘ādı*
16 *‘İlm añlama ey tīre-derūn naķş-ı sevādı*

III

- 1 Erbāb-ı şühūduñ süĞanı keşf-i Ğikemdür

¹⁹⁴⁰ taķķīķ: tasdīķ, MSD.

¹⁹⁴¹ ola: -, M.

- 2 Maḳbūl-i sanādīd-i suḫandān-i ümemdür
3 Endīşe-i ḫüccāb-ı nihān-ḫāne-i esrār
4 Miftāḫ-ı tılısmāt-ı ma‘ ānī-i kıdemdür
116b 5 Āyīne-i ḫalbinde o rüşen-güherānuñ
6 Jeng-i ene ‘iyyet eşer[i] maḫz-ı ‘ademdür
7 Yektā-güher-i vaḫdete rāġīb¹⁹⁴² olup anlar
8 Enhār gibi vāşıl-ı ser-menzil-i yemdür
9 Şüretde gedāyān-ı nemed-pūş-ı melāmet
10 Ma‘ nāda selātīn-i melik-ḫayl ü ḫaşemdür
11 İn‘ āmları baḫşış-i feyz-i ezelīdür
12 Anlar ḫulefā-yı rusül-i pāk-şiyemdür
13 ‘Ādetleri hep bezl-i le ‘ālī-i ḫaḳīḳat
14 İḫsānları gencīne-i enfās-ı himemdür
15 *Gördükleri āşār-ı şu ‘unāt-ı İlähī*
16 *Seyr eylediler Ḥaḳ’ı mezāhirde kemāhī*

IV

- 1 Güş eyle merātibde nedür ‘ilm-i ḫaḳīḳat
2 Erbāb-ı şühūd eylediler böyle rivāyet
3 Olmışdı o maḫbūb-ı serā-perde-i lâ-reyb
4 İtlāḳ-ı niḳāb-ı ḫarem-i ġayb-hüviyyet
5 Bi’z-zāt idüp şīve-i āġāz-ı ta‘ ayyün
6 Āyīne-nümā buldı¹⁹⁴³ cemāl-i aḫadiyyet

¹⁹⁴² rāġīb: tālib, *MSD*.

¹⁹⁴³ buldı: oldı, *MSD*.

- 7 Esmā vü şıfāt ile zühūr eyledi a‘ yān
8 Çün itdi düvüm mertebede cilve maḥabbet
9 Ervāḥ-ı besā’itde ki oldı mütecellī
10 Ta‘ yīn idemez anı ser-engüşt-i işāret
11 Düşdükde merāyā-yı mişāliyyeye ‘ aksi
12 Şahrā-yı taḥayyülde görindi nice şūret
13 Bu mertebeden şoñra semāvāt ü ‘ anāşır
14 İtdi se mevālīd ile tertīb-i şehādet
15 *İnsān olup enmūzeç-i küñ zāṭ u şıfāta*
16 *Pes mazḥar-ı tām oldı bu cümle ḥazerāta*

V

- 1 Oldı ḥaṭ-ı mecmū‘ a-i pīşān-ı insān
2 "Ḥükm-i Ḥalaḳallāḥ ‘ alā şūret-i Raḥmān"
3 Baḳ dīde-i ‘ ibretle ol āyīne-i pāke
4 Olsun dir iseñ pertev-i taḥḳıḳ nümāyān
5 ‘ Ārif iseñ ey ṭālib-i Ḥaḳ sen seni añla
6 Gencīne-i maḥfīye maḥaldür dil-i vīrān
117a 7 Bil geldüğünü mülk-i vücūda ne içündür
8 Sa‘ y it olasın pādişeh-i kişver-i ‘ irfān
9 Meftūḥdur ebvāb-ı kerem iste Ḥudā’dan
10 Olmaḳlığa zānū-zede-i şoḥbet-i pīrān
11 Şarf eyleme evkātüñi bāziçe-i lehve

- 12 Dīvāne gibi olma şaķın suhre vü¹⁹⁴⁴ şıbyān
13 Ancaķ bu hevā vü heves ü¹⁹⁴⁵ nefis ise maķşūd
14 Bu mādde müşterek oldu saña hayvān
15 *Ref^c eyle gönülden hücüb-i zulmet ü nūrı*
16 *Nezzāre-i didāra deġiş cennet ü hūrı*

VI

- 1   Arif iseñ ol perde-per-endāz-ı hafāyā
2 Tā kim olasın maħrem-i ħalvetgeh-i ma^c nā
3 Bir kerre nigāh eyle pes-i perde-i zāra¹⁹⁴⁶
4 Üstād-ı şuver-bāz olur ol demde hüveydā
5 Çün kār-ı nihānī-i meşıyyet ola ma^c lūm
6 Çekme ġam-ı imrūz ile endīşe-i ferdā
7 Şıdķ-ile rızā-dāde-i taķdīr-i Hudā ol
8 Virme ħalecān ħalbūne tedbīr ile aşlā
9 Seng atsa da kūdek-menişān olma şikeste
10 Mecnūn-reviş¹⁹⁴⁷ ol   aķil iseñ ey dil-i şeydā
11 Āyīne gibi taşfiye-i levĥ-i derūn it
12 Tā saña keder virmeye nīk ü bed-i dūnyā
13 Yek-reng ü müsāvāt gerekdür nazārında
14 Tevbīĥ-i   adū dost-nevāzī-i eħıbbā
15 *Mestāne-i ser bāz-ı tarab-ĥāne-i cān ol*

¹⁹⁴⁴ suhre vü: suhre-i, *MSD*.

¹⁹⁴⁵ heves ü: heves-i, *MSD*.

¹⁹⁴⁶ zāra: rāza, *MSD*.

¹⁹⁴⁷ Mecnūn-reviş: Mecnūnveş, M.

16 *Müstāğnī-i 'iṣretkede-i her dü cihān ol*

VII

- 1 Sākī şun o meyden ki ola neş'e-dih-i tāk
2 Bir cām-ile kıl def^c -i ḥumār-ı dil-i ğamnāk
3 Ol bāde ki nā-şüste-ruḥ-ı gerd-i riyāyı
4 Mīnā gibi şābūn-ı kef-i mevci ider pāk
5 Ol āteş-i seyyāre-i¹⁹⁴⁸ nāmūs-ı ḥıred-sūz
6 Pā-māl-kun-ı zühd [ü] vera^c çün ḥar¹⁹⁴⁹ ü ḥāşāk
7 Ol bāde-i pūr-feyz ki geldükde ḥurūşa
8 Nüh¹⁹⁵⁰ cür^c ası ḥāk oldı ḥabābı bu nüh eflāk
9 Şem^c -i ḥarem-efrūz-ı dil-i tīre-nihādān
10 Bir ḫatresidür mışkal-i āyīne-i idrāk
117b 11 Ref^c eyle bizi ḥākden ey pīr-i ḥarābāt
12 Ḳaldur bir ayağ ile yapış destüme bī-bāk
13 Leb-teşnelerüz cām-ı mey-i 'aşkla Kelīm'üñ
14 Bu beytüñ idüp vird-i zebān-ı dil-i şad çāk
15 *Dil-beste-i sāzım ü esīr-i mey-i nābım*
16 *Geh mevc-i şerābım ü gehī tār-ı rebābım*

VIII

- 1 Dil-beste-i ğīsū-yı ḥam-ender-ḥam-ı 'aşkam
2 Dīvāne-i zencīr-be-pāy-ı ğam-ı 'aşkam
3 Perverde-i āğūş-ı mevālid-i şelāse

¹⁹⁴⁸ seyyāre-i: seyyāle-i, *MSD*.

¹⁹⁴⁹ ḥar: has, *MSD*.

¹⁹⁵⁰ Nüh: Teh, *MSD*.

- 4 Ḥayrū'l-ḥalef-i silsile-i Ādem-i 'aşqam
- 5 Biñ şüret ile zīb-i mecālī-i şu 'ünam¹⁹⁵¹
- 6 Geh ḥüsn [ü] gehī 'aşıq [u] geh 'ālem-i 'aşqam
- 7 Geh vādī-i Eymen gehī Mūsī-i tecellī¹⁹⁵²
- 8 Geh 'İsī-i mu'ciz-nefes-i Meryem-i 'aşqam
- 9 Geh pīr-i sipihrüñ eline sübhā-i pervīn¹⁹⁵³
- 10 Geh sāz-ı kef-i zührede zīr ü bem-i 'aşqam
- 11 Gāhī girih-i muşmat-ı ma' nāda nihānam
- 12 Geh cilveger-i¹⁹⁵⁴ sāḥa-i keyf ü kem-i 'aşqam
- 13 Ma' nā-yı basīṭ-i eşeri kāf ile nūnuñ
- 14 Terkīb-i rumūz-ı kelimāt-ı fem-i 'aşqam
- 15 *Mersūm-ı*¹⁹⁵⁵ *cehül ü gehī med'uvv-i zalūmam*
- 16 *Maḥmil-keş-i ser-bāz-ı emānāt-ı 'ulūmam*¹⁹⁵⁶

IX

- 1 Yā Rab ḳanı ol dem ki nihān idi bu ḥāne
- 2 Nūr-efken olan vuşlat idi çeşm-i cenāna¹⁹⁵⁷
- 3 Ağyār nihān yār nihān dil daḥı nā-būd
- 4 Ne resm nümāyān idi ne nām ü nişāne
- 5 Bir bezm idi ol bezm-i şafā kim yoğ-idi hiç
- 6 'Uşşāḳa temāşā-yı cemāle bu bahāne

¹⁹⁵¹ 5. ve 6. mısralar *MSD*'de aynı bendin 9. ve 10. mısraları olarak kaydedilmiştir.

¹⁹⁵² 7. ve 8. mısralar *MSD*'de aynı bendin 5. ve 6. mısraları olarak kaydedilmiştir.

¹⁹⁵³ 9. ve 10. mısralar *MSD*'de aynı bendin 7. ve 8. mısraları olarak kaydedilmiştir.

¹⁹⁵⁴ cilveger-i: cilvegeh-i, *MSD*.

¹⁹⁵⁵ Mersūm-ı: Mevsūm-ı, *MSD*.

¹⁹⁵⁶ Bu bend *MSD*'de 9. bend olarak kaydedilmiştir.

¹⁹⁵⁷ cenāna: cihāna, *MSD*.

- 7 Pür-neş'e idi cümlesi bir¹⁹⁵⁸ cām-ı şafādan
8 Hep bāde-i vaḥdet şunlurdı dil [ü] cāna
9 Keşret yoğ-idi vaḥdet-i maḥz idi o¹⁹⁵⁹ 'ālem
10 İsbāt-ı vücūd itmege yer yok digerāna
11 Hep ğarḳa-be-nūr-ı eḫadiyyet idi eşyā
12 Ma' dūm idi a' yānda temyīz-i miyāne
118a 13 Ma' lūm¹⁹⁶⁰ iken nūkte-i "el'ane kemākān"
14 Şad ḫayf ki olduḳ yine pür-ḫüb-ı¹⁹⁶¹ fesāne
15 *Dil-şifte-i ḫüsn-i ezel çeşm-i şühūduz*¹⁹⁶²
16 *Ḥayret-zede-i āyīne-i reng-i vücūduz*¹⁹⁶³

X

- 1 Ey nūr-dih-i hestī-i eflāk-i ' anāşır
2 Feyyāz-ı vücūd-ı şuver-ārā-yı maẓāhir
3 Dānende-i her müşkil-i ser-beste-i icād
4 Bīnende-i esrār-ı ḫafāyā-yı zamāyir
5 Bilmekde kemālātuñı pā-der-gil-i ḫayret
6 ' Aql ü¹⁹⁶⁴ ḫükemā vü ' ulemā-yı mütebaḫḫir
7 Pīş-i naẓar-ı ' aqla temāşā-yı cemāle
8 Çekmekde izāfāt ü¹⁹⁶⁵ neseb perde-i sātir
9 Ey mihr-i ' amā burḳa' -i iṭlāk-ı cemālūñ

¹⁹⁵⁸ bir: -, M.

¹⁹⁵⁹ o: bu, *MSD*.

¹⁹⁶⁰ ma' lūm: ma' lūme, *MSD*.

¹⁹⁶¹ ḫüb-ı: hāb-ı, *MSD*.

¹⁹⁶² Bu mısranın vezni kusurludur.

¹⁹⁶³ Bu bend *MSD*'de 10. bend olarak kaydedilmiştir.

¹⁹⁶⁴ ' aql ü: ' aql-ı, *MSD*.

¹⁹⁶⁵ izāfāt ü: izāfāt-ı, *MSD*.

- 10 Her zerrede pinhân yine her zerrede zâhir
11 Zâtuñ ola ıtlâk-ı hâkıķı ile muıtlak
12 Derk eylemede dil olur elbet mütehayyir
13 Bu maıtlâc -i rengin ile bildürdi Hayâlî
14 Hayret idügin ehl-i dile menzil-i âhir
15 *Ey tîr-i ğamet râ-dil c uşşâķa nişâne*
16 *Halkı betü meşğül tü ğâyib zemyâne (?)*¹⁹⁶⁶

XI

- 1 Dil muc tekif-i ğuşe-i ebrü-yı Muıammad
2 Cân silsile-der-gerden-i ğisü-yı Muıammad
3 Gül-berg-i rûhı munşabığ-ı şıbğa-i Raıamân
4 Ezhâr-ı hâķâyıķda nihân büy-ı Muıammad
5 Tevhîd ider inıāk-ı İlâhî ile ta' lîm
6 Tûtı-i dile ây me-i rüy-ı Muıammad
7 Firdevs-i hâķıķatde eb-i Âdem ü Havvâ
8 Eşyâ ise hep zâde-i yek-müy-ı Muıammad
9 Ey c aşķ hidâyet demidür c âşıķ-ı zâra
10 Düşdüm yola ğöster neredür süy-ı Muıammad
11 Vâşıl olayum menzil-i maķşûda meded kııl
12 Cismüm ideyüm ferş-i reh-i küy-ı Muıammad
118b 13 Şad c acz ile oldu dil-i mehcür siyehķâr
14 Bir bende-i nâ-ķiz-i şenâ-ğüy-ı Muıammad
15 *Sâmî nice yüz biñ şalavât ola havâle*

¹⁹⁶⁶ Bu bend *MSD*'de 11. bend olarak kaydedilmiştir.

16 *Ol rûh-ı şerîfe dahı aşhâb ile âle*¹⁹⁶⁷

XII

- 1 Hestî-i mecâziyi nihân eyle İlahî
2 Esrâr-ı hafâyâyı ‘ıyân eyle İlahî
3 Müstağrağ-ı envâr-ı şühûd it dil-i zârı
4 Keşf-i hücüb-i dîde-i cân eyle İlahî
5 Mağv eyle gönüldeñ eşer-i nağş-ı sivâyı
6 Ğayriyyeti bî-nâm ü nişân eyle İlahî
7 Kıl ‘ayn-ı yaqîn ile bizi vâkıf-ı esrâr
8 Ref‘ tutuğ¹⁹⁶⁸ reyb [ü] gümân eyle İlahî
9 Bir pîre kul eyle beni kim zıl-i Hudâ’dur
10 Mağdûmumı ol şâhib-i şân eyle İlahî
11 Ol mağhar-ı zâta dilümi eyle muğâbil
12 Bir zerre iken mihr-i cihân eyle İlahî
13 Mevc-i nazar-ı luğfi ile ol yem-i cûduñ
14 Qalbüm güher-i cezbeye kân eyle İlahî
15 *Luğf it beni mağcûb-ı vücûd eyleme yâ Rab*
16 *Nâ-mağrem-i âşâr-ı şühûd eyleme yâ Rab*¹⁹⁶⁹

XIII

- 1 Muğrib ele al nây-ı pesendîde-mağâlî
2 Germ eyle defâsâ dil-i berhem-zede-ğâlî¹⁹⁷⁰

¹⁹⁶⁷ Bu bend *MSD*’de 12. bend olarak kaydedilmiştir.

¹⁹⁶⁸ tutuğ: -, M.

¹⁹⁶⁹ Bu bend *MSD*’de 13. bend olarak kaydedilmiştir.

- 3 Def eyle meded çübek-i sanṭūr ile dilden¹⁹⁷¹
- 4 Darb eyle¹⁹⁷² uşūliyle ser-i şahş-ı melālī
- 5 Te ʿşirini inkār idemem nağme-i sāzuñ¹⁹⁷³
- 6 Luṭf eyler iken cān u dile cezbe-i ḥālī
- 7 Nāy-ı şekerin-nağme ider ḥoḳḳa-ı gūşı¹⁹⁷⁴
- 8 Ḳand-ı ḳaşab-ı sükker-i ḥālāt ile mālī¹⁹⁷⁵
- 9 Pürdür güher-i feyz ile şandūḳa-i ṭanbūr¹⁹⁷⁶
- 10 Meyl-i dil-i ʿuşşāk degüldür aña ḥālī
- 119a 11 Mızrābda mı çübda mı mūda mı te ʿşir¹⁹⁷⁷
- 12 Zāhid bunı fehm it ḳo yeter ḳıl ile ḳālī
- 13 *Çaldum ṭaşa ben şīşe-i nāmūs ile nengi*¹⁹⁷⁸
- 14 *Muṭrib kerem it sen daḥı çal barbeṭ [ü] çengi*¹⁹⁷⁹

-504-

[ĀĠĀH]*

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

¹⁹⁷⁰ Şairin divanında bu mısradan sonra, mecmuada bulunmayan 2 mısra daha yer almaktadır. Bu mısralar aşağıdaki gibidir:

Feyz-i negam-ı sāmīʿ a-sūzıyla rebābun

Āteşlere yak sine-i ʿuşşāk-ı cemālī (Kutlar, 2017: 245-251).

¹⁹⁷¹ 3. ve 4. mısralar *MSD*'de aynı bendin sonraki 2 mısrası olarak kaydedilmiştir.

¹⁹⁷² eyle: idüp, *MSD*.

¹⁹⁷³ 5. ve 6. mısralar *MSD*'de aynı bendin sonraki 2 mısrası olarak kaydedilmiştir.

¹⁹⁷⁴ 7. ve 8. mısralar *MSD*'de aynı bendin sonraki 2 mısrası olarak kaydedilmiştir.

¹⁹⁷⁵ ḥālāt ile mālī: ḥālāt-ı me ʿālī, *MSD*.

¹⁹⁷⁶ 9. ve 10. mısralar *MSD*'de aynı bendin sonraki 2 mısrası olarak kaydedilmiştir.

¹⁹⁷⁷ 11. ve 12. mısralar *MSD*'de aynı bendin sonraki 2 mısrası olarak kaydedilmiştir.

¹⁹⁷⁸ 13. ve 14. mısralar *MSD*'de aynı bendin sonraki 2 mısrası olarak kaydedilmiştir.

¹⁹⁷⁹ Bu bend *MSD*'de 8. bend olarak kaydedilmiştir.

* AD (Akpınar, 2017: 154-155).

- 1 Ğ Acizâne cezbemüzle dilrübâdan almazuz¹⁹⁸⁰
Gözde berg-i kâhuz ammâ kehrübâdan almazuz
- 2 Sürme gibi çeşmine çeksün felek her şub  u şâm
H k iderse ğayret id p t tiyâdan almazuz
- 3 Mevc-i şahb  gibi gerçi m nkesir h t rlaruz
Bir dil-i Şikeste g rsek m miyâdan almazuz¹⁹⁸¹

-505-

[FEYZİ]

mef ' l n / mef ' l n / mef ' l n / mef ' l n

- 1 Res l-i k dir-i mu la Eb 'l- sım Mu ammed'd r
Őef ' -i adem-i esba Eb 'l- sım Mu ammed'd r
- 2 Muım-i p ye-i emced beŐir-i devlet-i sermed
Nebiyy-i m cteb  Ahmed Eb 'l- sım Mu ammed'd r

¹⁹⁸⁰ Bu Şiirin mahlas beyti bulunmamakla birlikte Şiir,  g h'a aittir. Şairin divanında 5 beyt olarak yer alan bu Şiir, mecmuada 3 beytten oluşmaktadır. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Rızkımız gerçi ayagıyla gel r bulur bizi
Hırsı g r ser-geŐtel kde  siy dan kalmazuz

KalmamuŐ  g h    lemde sa  adet t libi
Yoksa dehr n olsa ins fi h m dan kalmazuz (Akpınar, 2017: 154-155).

¹⁹⁸¹ Bu beyt AD'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

3 Ḥabīb-i Ḥazret-i ʿizzet cihāna bāʿ iş-i raḥmet
Şefāʿ at kânı ol Ḥazret Ebū'l-Ḳāsım Muḥammed'dür

4 ʿAceb mi **Feyz̄**-i nālān olursa ṭalib-i ğufrān
Ki anuñ derdine dermān Ebū'l-Ḳāsım Muḥammed'dür

-506-

[NĀBĪ]*

mefāʿ ilün / feʿ ilātün / mefāʿ ilün / feʿ ilün

I

119b 1 Bu ğülsitānda benimçün ne ğül ne şebnem var¹⁹⁸²
2 Bu çārşūda ne dād ü sited ne dirhem var
3 Ne ḳudret [ü] ne taşarruf ne bîş [ü] ne kem var
4 Ne ḳuvvet ü ne taʿ ayyün ne zaḥm ü merhem var
5 Bu kār-ḥānede bilsem neyüm benüm nem var

II

1 Vücūd cūd-ı İlähî ḥayāt baḥş-ı kerīm
2 Nefes ʿ aṭiyye-i raḥmet kelām fazl-ı ḳadīm
3 Beden binā-yı Ḥudā rūḥ nefḥa-i tekrīm
4 Ḳuvā vedīʿ a-i ḳudret ḥavās vazʿ -ı ḥakīm
5 Bu kār-ḥānede bilsem neyüm benüm nem var

* ND (Bilkan, 1993: 142-144).

¹⁹⁸² Bu şiirde mahlas bulunmamakla birlikte şiir, Nābî'ye aittir.

III

- 1 Bu kār-ḥānede bir başqa kār [u] bārum yoq
- 2 Ne varsa cümle anuñdur bir özge varum yoq
- 3 Cihāna gelmekde gitmekde ihtiyārum yoq
- 4 Benüm benüm diyecek elde bir medārum yoq
- 5 Bu kār-ḥānede bilsem neyüm benüm nem var

IV

- 1 Zemīn bisāt-ı k̄ader çarḥ ḥayme-i ʿ azamet
- 2 Nucūm-ı şābit ü seyyāre¹⁹⁸³ meşʿ al-i kudret
- 3 Cihān netīce-i¹⁹⁸⁴ cūd-ı ḥazāʾin-i raḥmet
- 4 Şaḥaʾif-i şuver-i kevn nüṣṣa-i ḥikmet
- 5 Bu kār-ḥānede bilsem neyüm benüm nem var

V

- 120a
- 1 Vücūd ʿ āriyetīdür ḥayāt emānetdür
 - 2 ʿ İbāda daʿ vā-yı mülk iddiʿ ā-yı şirkedür
 - 3 Ẹuluñ vazīfesi teslīmdür iṭāʿ atdür
 - 4 Baña ḳulum didigi luṭfdur ʿ ināyetdür
 - 5 Bu kār-ḥānede bilsem neyüm benüm nem var

VI

- 1 Benüm faḳīr-i teḥī-dest cūd Ḥaḳʾuñdur
- 2 ʿ Adem benüm şıfatumdur vücūd Ḥaḳʾuñdur
- 3 Zuhūr u hestī vü būd ü ne-būd Ḥaḳʾuñdur

¹⁹⁸³ seyyāre: seyyār, *ND*.

¹⁹⁸⁴ netīce-i: -, *M*.

- 4 Temevvüc-i yem-i ğayb ü şühūd Ḥaḳ'ındur
5 Bu kār-ḥānede bilsem neyüm benüm nem var

VII

- 1 Te' ayyüşüm kerem-i sofrā-i ' aṭādandur
2 Teneffüsüm nefes-i raḥmet-i Ḥudā'dandur
3 Veẓā'ifüm der-i in' am-ı Kibriyā'dandur
4 Revātibüm ni' am-ı maṭbaḥ-ı ḳazādandur
5 Bu kār-ḥānede bilsem neyüm benüm nem var

VIII

- 1 Naşībsiz alamam rızḳumı¹⁹⁸⁵ ḥuşḳ-ile terden
2 Ne āsumān [ü] zeminden ne baḥr-ile berden
3 Gelür muḳadder olan deñlü nuḳre vü zerden
4 Ziyāde ḳabz idemem rızḳumı muḳadderden
5 Bu kār-ḥānede bilsem neyüm benüm nem var

IX

- 120b 1 Suṭūr-ı mevc-i ḥavādiş rusüm-ı ḥāne-i¹⁹⁸⁶ şun'
2 Cerīde-i dü cihān naḳş-ı kār-nāme-i¹⁹⁸⁷ şun'
3 Libās-ı ' arz ü semā tār ü pūd-ı cāme-i şun'
4 Şuḥūş-ı nās temāşīl-i āşiyāne-i¹⁹⁸⁸ şun'
5 Bu kār-ḥānede bilsem neyüm benüm nem var

¹⁹⁸⁵ rızḳumı: rızḳı, *ND*.

¹⁹⁸⁶ ḥāne-i: ḥāme-i, *ND*.

¹⁹⁸⁷ kār-nāme-i: kār-ḥāne-i, *ND*.

¹⁹⁸⁸ āşiyāne-i: şāh-nāme-i, *ND*.

X

- 1 Şabâhı şâm ü şeb-i tîreyi nehâr idemem
- 2 Hevâyı âteş ü âb âbı hâksâr idemem
- 3 Sipihri sâkin ü kuhsârı bî-ķarâr idemem
- 4 Hâzânı kendü murâdumca nev-bahâr idemem
- 5 Bu kâr-hâñede bilsem neyüm benüm nem var

XI

- 1 ‘Ademden itdi beni ķudreti ber-âverde
- 2 Ğidâma eyledi âmâde raķm-ı mâderde
- 3 Nevâl-i zâhir ü bâtınla itdi perverde
- 4 Benümle çekdi zuhûr-ı cemâline perde
- 5 Bu kâr-hâñede bilsem neyüm benüm nem var

XII

- 1 Tecelliyât-ı Hudâ’dur açılsa çeşm-i şu‘ür
- 2 Taķavvurât-ı ‘avâlim teceddüdât-ı umûr
- 3 Bürûz-ı genc-i hafîdür¹⁹⁸⁹ bu lücce-i pür-şûr
- 4 Bu kâr [u] bâr-ı İlâhî bu tımķturâķ-ı zuhûr
- 5 Bu kâr-hâñede bilsem neyüm benüm nem var

XIII

- 1 Gehî tehî vü gehî pür-hazâ’ın-i imkân
- 2 Şuver-nümâ-yı nevîn şîşe-hâne-i devrân
- 3 Ğarîb mîve-feşânlıkda [Nâbiyâ]¹⁹⁹⁰ her bâr¹⁹⁹¹

¹⁹⁸⁹ hafîdür: haķîķatdür, M.

¹⁹⁹⁰ Nâbiyâ: -, M.

4 Bu köhne bâğ-ı perişân hevâ-yı rûy-ı¹⁹⁹² ħazân

5 Bu kâr-ĥâne de bilsem neyüm benüm nem var

-507-

[EŞREFOĞLI RŪMÎ]*

fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilâtün / fâ' ilün

121a 1 Baĥr-i ʿummân dŭrriyem¹⁹⁹³ yerüm mekânnum andadur

Bunda yerüm¹⁹⁹⁴ şoñra¹⁹⁹⁵ geldüm dü cihânnum andadur

2 Mevc urup ol baĥr-i ʿummân taşra¹⁹⁹⁶ bıraĥdı beni

Dŭrr-i bî-hemtâ benem ma' den [ü] kânnum andadur

3 Ğâfilâ dŭşdüm ŧüzâğa ben de dŭşdüm nâ-gehân¹⁹⁹⁷

Bŭlbŭlem efgâna geldüm¹⁹⁹⁸ gŭlsitânnum andadur¹⁹⁹⁹

4 Çâğ²⁰⁰⁰ çıplak baş açuĥ yalın ayak geldüm ĝarîb

Tâc [u] taĥtum mâl [ü] mŭlkŭm ĥânŭmânnum andadur

¹⁹⁹¹ bâr: ân, *ND*.

¹⁹⁹² rŭy-ı: rŭ-be, *ND*.

* *ERD* (Güneş, 1994: 242).

¹⁹⁹³ dŭrriyem: kuşıyam, *ERD*.

¹⁹⁹⁴ yerüm: avum, *ERD*.

¹⁹⁹⁵ şoñra: süre, *ERD*.

¹⁹⁹⁶ taşra: bunda, *ERD*.

¹⁹⁹⁷ Ğâfilâ dŭşdüm ŧuzâğa ben de dŭşdüm nâ-gehân: Bunda ŧüzâğa tutıldum bende dŭşdüm nâ-gehân, *ERD*.

¹⁹⁹⁸ efgâna geldüm: zârîlŭğum ol, *ERD*.

¹⁹⁹⁹ *ERD*'de 3. ve 4. beytler takdim-tehirlidir.

²⁰⁰⁰ Çâğ: Çâğa, *ERD*.

5 Bunda geldüm Eşrefoğlu Rūmī didiler baña

Bundan özge dağı²⁰⁰¹ benüm adı şānum²⁰⁰² andadur²⁰⁰³

-508-

[MAṬLAʿ]

feʿ ilātün / feʿ ilātün / feʿ ilün

Kesmiş atmışdur anı itme cedel

Tiğ-i "lāyüs'elü ammā yef' al"

-509-

[EŞREFOĞLI]*

mefāʿ ilün mefāʿ ilün / mefāʿ ilün / mefāʿ ilün

1 Tecellī şevk-i didāruñ beni mest eyledi hayrān

Ene'l-Ḥaḡ sırrını cānum anuñçün kılmadı²⁰⁰⁴ pinhān²⁰⁰⁵

²⁰⁰¹ Bundan özge dağı: Dağı bundan özge, *ERD*.

²⁰⁰² adı şānum: ad u şānum, *ERD*.

²⁰⁰³ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Zātumı fehm itmege ʿilm-i ledün bilmek gerek

Gerçi zāta mazhar oldum bī-nişānum andadur (Güneş, 1994: 242).

* *ERD* (Güneş, 1994: 334-336).

²⁰⁰⁴ kılmadı: kılmadum, *ERD*.

²⁰⁰⁵ Şairin divanında 19 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 6 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Yüzin görelden ol yāruñ kamu maḡv oldı hep varum

Fenā oldum beḡā buldum beḡāda olmışam sultān

Benem ol dertlü dermānı benem her maʿ denüñ kanı

Benem ol dürr-i bī-hemtā benem ol baḡr-i bī-pāyān

- 2 Benüm ‘ilm-i²⁰⁰⁶ ledünnümde hezārān Hızr olur ‘āciz
Benüm her bir tecellümde²⁰⁰⁷ hezārān Mūsālar hayrān²⁰⁰⁸
- 3 Cihān tılsımınıñ bendi benüm emrümmedür²⁰⁰⁹ şimdi
Benem bugün bu meydānda benümdür top ile çevgān²⁰¹⁰

Semāda seyr ider sırrum cihānın tıldı envārum
Muḳaddesler cemī‘isi benüm sırrumda ser-gerdān

Görürsin şuretā ādem benüm emrümmedür ‘ālem
Felekler ü melekler hep baña maḥkūmdur ins ü cān

Bu ay u gün bu yılduzlar bu giceler bu gündüzler
Bu yaylalar kıışlar u güzler benüm emrümmedür yiksān

Benem şāhı bu meydānuñ benem devrī bu devrānuñ
Benem cānı bu cānlaruñ benümle diridür her cān

Benem Mañşūrı dār iden benem aġyārı yār iden
Benem her varı var iden benem giden benem tıran

Degülem oddan u şudan ya topraġdan u yā yilden
Ben irden varıdum irden henüz yoġıdı bu ezmān

Zamānsuz bī-zamānam ben mekānsuz bī-mekānam ben
Dü ‘ālemdede hemānam ben benem her görinen gören

Bu sırra vāḳıf olmazlar şular kim olmadı fānī
Ne bilsün sırr-ı Sübhānī şular kim sīreti hayvān

Ne bilsün mantıġu’ı-tayrı Süleymān olmayan mürġān
Ne bilsün gökce boncuġı cevahir bilmeyen nā-dān

Ne bilsün ġārġ-ı istiġraġ ki deryā olmayan zāhid
Ne bilsün sırr-ı insānı bu yolda olmayan merdān

Ne bilsün ehl-i zāhir ehl-i bātında olan hālī
Ne bilsün ḳilü ḳāl ehlī ne derdini vü ne imān (Güneş, 1994: 334-336).

²⁰⁰⁶ ‘ilm-i: ‘ilmi, M.

²⁰⁰⁷ Bu beyt *ERD*’de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

²⁰⁰⁸ hezārān Mūsālar hayrān: niçe Mūsā olur hayrān, *ERD*.

²⁰⁰⁹ emrümmedür: elümmedir, *ERD*.

²⁰¹⁰ Bu beyt *ERD*’de 10. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 4 ʿ Aceb-ḥayrān [u] mestem ki bilişden bilmezem yārı
Gözüm her kande kim baksa görünür²⁰¹¹ şūret-i Raḥmān²⁰¹²
- 5 Çürümüş tenlere bir kez eger dirsem bi-iznīkum
Yalın ayak başı kabaḳ²⁰¹³ duralar cümlesi²⁰¹⁴ ʿ üryān²⁰¹⁵
- 6 Şorarsañ²⁰¹⁶ **Eşrefoḡlu**’yam ne Rūmī’ yem ne İzniḳī
Benem ol dāyimi²⁰¹⁷ bāḳī görindüm şūretā insān²⁰¹⁸

-510-

[MAṬLAʿ]

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

Olmasa Ḥaḳ’ dan ʿ ināyet daḡı luṭf-ı evliyā

Ger melek olsa kişi āḡir işi olur hebā

-511-

[ŞEYḤ CEMĀLİ]

fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilātün / fāʿ ilün

²⁰¹¹ görünür: görinen, *ERD*.

²⁰¹² Bu beyt *ERD*’de 2. beyt olarak kaydedilmiştir.

²⁰¹³ kabaḳ: açuḳ, *ERD*.

²⁰¹⁴ cümlesi: ḳamusu, *ERD*.

²⁰¹⁵ Bu beyt *ERD*’de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

²⁰¹⁶ Şorarsañ: Şanursın, *ERD*.

²⁰¹⁷ dāʿimi: dāʿim ü, *ERD*.

²⁰¹⁸ Bu beyt *ERD*’de 19. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 121b 1 Tâ ezelden sen benümle ‘ahd ü peymân eyledüñ
Gösterüp ol hûb cemâlüñ yine pinhân eyledüñ
- 2 Dimedüñ mi sev beni derdüñe²⁰¹⁹ dermân olayum
Sevdiğümçün artdı derdüm yâ ne dermân eyledüñ
- 3 Bir kuluña virmedüñ dünyâda bir gömlek giye
Bir kulına mülkini virdüñ Süleymân eyledüñ
- 4 Bir kuluñı Kerbelâ’da eyledüñ şusuz şehîd
Bir kulını kul iken Mısr’ına sulţân eyledüñ
- 5 Hem kuluñdur hem resülün şâh-ı kevneyn Muşafâ
On sekiz biñ ‘âlem içre anı sulţân eyledüñ
- 6 Şeyh Cemâlî ağlamağdan gözlerine kıan tolar
Yeri gögi ‘arşı kürsî dostı seyrân eyledüñ

-512-

[DERVİŞ YÛNUS]²⁰²⁰

16’lı Hece Ölçüsü

²⁰¹⁹ derdüñe: derdine, M.

²⁰²⁰ Bu şiir *YED*’de yoktur.

- 1 Her kaçan añarsam seni qarārum qalmaz Allāh'um
Senden ğayrı gözüm yaşın kimseler silmez Allāh'um
- 2 Açılır bāğ u bostānuñ oqınur dilde destānuñ
Senüñ baqduğuñ gilstānuñ gülleri solmaz Allāh'um
- 3 Sensin ism-ile oqınan sensin dillerde oqınan
Senüñ ' aşkıña toqınan kendüyi bilmez Allāh'um
- 4 ' Aşkuñ baħrine talmayan cānını fedā kılmayan
Senüñ cemālüñ görmeyen meydāna gelmez Allāh'um
- 5 **Dervīş Yūnus** seni ister luḫ eyle cemālüñ göster
Cemālüñ gören ' aşıklar ebedī ölmez Allāh'um

-513-

[MAṬLA']

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

Derūnī āşinā ol taşradan biğāne şaşınlar

' Aceb zībā revişdür ' āķil ol dīvāne şaşınlar

-514-

[AḶŞEMSÜ'D-DİN]

633

- 122a 1 Zihî cān kim münevverdür bugün nūr-ı tecellādan
Zihî dil kim mu'atṭardur hevā-yı zülf-i Leylā'dan
- 2 Hārābāt içre 'uşşāķı görüp ṭa' n itme ey zāhid
Kim ol rüsvā-yı 'aşķ olmış yanar derd-i dil-ārādan
- 3 Göñül dil-dāra virenler cihānda ḳalmadı ārām
Ki dā'im 'aşķ [u] şevķ ister uşanmaz ol bu sevdādan
- 4 Temāşāsuñ duyan 'aşķuñ nażar ḳılmadı aĝyāra
Dü 'ālemden ḳaber bilmez daĝı ol 'arş-ı a' lādan²⁰²¹
- 5 Cihānuñ māverāsından ḳurupdur ḳaymeyi 'āşık
Dü 'ālemden ḳaber bilmez daĝı ol 'arş-ı a' lādan
- 6 Hudā'nuñ 'āşıkı çoķdur velī **Aķşemsü'd-dīn** gibi²⁰²²
Ḳanı bir gerçek 'āşık kim yanupdur 'aşķ-ı Mevlā'dan

-515-

[DERVİŞ YÜNUS]*

²⁰²¹ M'de 4. ve 5. beytlerin ikinci mısraları aynen tekrar etmektedir.

²⁰²² Bu mısranın vezni kusurludur.

1 Anca zār eyler kim şol bülbül eyler²⁰²³

Anı²⁰²⁴ ol eylemez illā gül eyler²⁰²⁵

2 Baqar²⁰²⁶ gülde görür dostuñ cemālūñ

Çağırur kim beni deli şol eyler

3 Ne görindi Şāh İbrāhīm gözine

Tācını tahtını tārūmār eyler²⁰²⁷

* YED (Tatçı, 2008: 116-117).

²⁰²³ Bu mısranın vezni kusurludur.

²⁰²⁴ Anı: Anı da, M.

²⁰²⁵ Şairin divanında 13 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 6 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Ne görür gülde yā bī-çāre bülbül
Ki gülistāna karşı gulgul eyler

Kimin kāfir idüp kimin müselmān
anı kimse itmez illā ol eyler
Kimine derd virür asla inletmez
Kiminün dünyāda derdin bol eyler

Kimi baydur kimi yoksul dime kim
Eger baydur eger yoksul ol eyler

Kimine bir ' abā virmez kim giye
kiminün atına atlas çül eyler

Kimini dünyāda hayvān yaratur
Kimini kendine muhlis kul eyler

Kimin elin alur ' Arş'a çıkarur
Kimin yire çalar kara kül eyler (Tatçı, 2008: 116-117).

²⁰²⁶ Baqar: Kaçan, YED.

²⁰²⁷ Bu beyt YED'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

4 Ne görindi ū²⁰²⁸ Ferhād'ũ gözine
Qayalar kesüben²⁰²⁹ dosta yol²⁰³⁰ eyler²⁰³¹

5 Ne görindi ūol Mecnũn'ũ gözine²⁰³²
Aqıdup göz yaūın²⁰³³ āb [u] sel²⁰³⁴ eyler²⁰³⁵

6 Bu Dervīū Yũnus'ũ²⁰³⁶ altun sũzũni
Cāhile sũylemen²⁰³⁷ kıızıl pul eyler²⁰³⁸

-516-

[SEYFİ]*

mef'ũlü / mefā'ĩlü / mefā'ĩlü / fe'ũlũn

122b 1 Mecnũn-ı Hũdā olanı zencĩre çekerler
ūol řālibi²⁰³⁹ Hāq 'āūıķı bir pĩre çekerler

²⁰²⁸ ūu: ūol, M.

²⁰²⁹ Kayalar kesüben: Kesüben qayaları, M.

²⁰³⁰ Bu beyt *YED*'de 5. beyt olarak kaydedilmiūtir.

²⁰³¹ *YED*'de 4. ve 5. beytler takdim-tehirlidir.

²⁰³² Ne görindi ūol Mecnũn'ũ gözine: Ne gũrdi Leylā'nun yũzinde Mecnũn, *YED*.

²⁰³³ göz yaūın: eūmũn yaūını, M.

²⁰³⁴ sel: seyl, M.

²⁰³⁵ Bu beyt *YED*'de 4. beyt olarak kaydedilmiūtir.

²⁰³⁶ Bu **Dervīū Yunus'ũ**: **Bĩ-āre Yũnus'un**, *YED*.

²⁰³⁷ Cāhile sũylemen: Sũyleme nādāna emān, M.

²⁰³⁸ Bu beyt *YED*'de 13. beyt olarak kaydedilmiūtir.

* *SND* (Sũylemez, 2013: 228).

²⁰³⁹ řālibi: řālib-i, *SND*.

- 2 Bu "kâne yekün" ile ey h̄āce bu olmaz
Bu dersi bilen ʿāşıkı tefsīre çekerler²⁰⁴⁰
- 3 Dil derde düşüp istese²⁰⁴¹ dīdār-ı²⁰⁴² Hudā'yı
Pīrān-ı haqīkat anı tedbīre çekerler
- 4 Ferʿ ile biliñüz yine²⁰⁴³ bu ʿālemün aşlı
Maʿ nā bileñi lafz-ile taqrīre çekerler
- 5 Seyfī bilürem dime şağın ʿilm-i ledünnī
Erbāb-ı tarīkat seni taʿbīre çekerler

-517-

[NĀLĪ]*

feʿilātün / feʿilātün / feʿilātün / feʿilün

I

- 1 Saña ey şāh-ı rūsul uymayanuñ bitmez²⁰⁴⁴ işi
- 2 Bū-Leheb gibi anuñ "tebbet" olur sezenişi
- 3 Ayağūñ toprağına yüz sürenuñ kutlı başı

²⁰⁴⁰ *SND*'de 2. ve 4. beytler takdim-tehirlidir.

²⁰⁴¹ istese: isterse, M.

²⁰⁴² dīdār-ı: -, M.

²⁰⁴³ biliñüz yine: bilinür gine, *SND*.

* NLD (Çaldak, 2010 156-158).

²⁰⁴⁴ bitmez: yetmez, *NLD*.

4 Cün toğup tutdı cihân yüzini hüsnuñ güneşi

5 Kim ola sevmeye bu vech-ile sen mähveşi²⁰⁴⁵

II

1 Kâmetüñ bükdi kadüñ sidrenüñ ey gonce-dehen

2 Şübhesiz²⁰⁴⁶ bedr-i ruhuñ şems [ü] kamerden rüşen

3 Hüb idi Yüsuf-ı Ken'ân ki²⁰⁴⁷ sen andan ahsen

4 Türk ü Kürd'i²⁰⁴⁸ 'Acem ü Hind'i²⁰⁴⁹ bilür bunı ki sen

5 Hâşimî'sin 'Arabi'sin Medenî'sin Kureşî²⁰⁵⁰

III

1 Mağdemüñle n'ola şād olsa şehā kevn ü mekân

²⁰⁴⁵ Şairin divanında 9 bend olarak yer alan bu şiir, mecmuada 5 bendtir. Mecmuada bulunmayan bendler aşağıdaki gibidir:

Eşk kim yoluña akmaz yere geçsün dür ise
Uymayan şer'üne nefsün kuldur ger hür ise
İrişür saña kimün 'aşk ile qalbi pür ise
Sen emîre kul olan her ne kadar müdbir ise
Bende-i muqbil olur mişl-i Bilâl-ı Habeşî

Çorqudup nâr ile halkı gehi firdevsi öge
Ümmete havf ü recâdan garazı hişşe dege
Şer'î icrâda o şeh bakmadı paşa vü bege
Yerdeki da'veti fevt ola gidem diyü göge
Beline bağladı ol nür-ı bilâ-sâye taşî

Yüz süren hâk-i der-i devletüne server olur
Nazaruñ seng-i siyâha toqına gevher olur
Cündüne vaqt-i gâzâ cünne der-i Hayber olur
Üzilür 'ırkı Ebû Cehl gibi ebter olur
Sen Ebû'l-Çâsım ile her kim iderse güreşi

Kef-i mu'ciz- eşerüñ nuṭqa getürdi haceri
İki şakḳ eyledi engüşt-i şerîfün kameri
Mu'cizeñ mürdeyi hayy itdi yürütdi şeceri
Sensin ol püşt ü penâh-ı melek ü ins ü perî
Enbiyânuñ güzeli sevgülüsi hûb u hoşî (Çaldak, 2010 156-158).

²⁰⁴⁶ şübhesiz: ser-be-ser, *NLD*.

²⁰⁴⁷ Ken'ân ki: Ken'âni, *NLD*.

²⁰⁴⁸ Kürd'i: Kürd ü, *NLD*.

²⁰⁴⁹ Hind'i: Hind, *NLD*.

²⁰⁵⁰ Bu bend *NLD*'de 3. bend olarak kaydedilmiştir.

- 2 K'oldı āfāka vücūduñ sebeb-i emn ü emān
3 Berķ-i şemşirūñ ile yandı evşān²⁰⁵¹
4 Parmağından aķıdup āb-ı revān-baħş-ı²⁰⁵² revān
5 Nice yüz biñ kişiden ref²⁰⁵³ idisersin ' aţşı²⁰⁵⁴

IV

- 1 Zīr-i pāyuñda ķodı nüh felegi Rab-i feļaķ
2 Vechi var sūrse yüzün pāyine ħūrşid [ü] şafaķ
3 Ħalk-ı eşyāya sebeb oldı vücūduñ muţlaķ
4 Dīk-i ħikmetde bişürdi ķü seni sevgili²⁰⁵⁵ Ħaķ
5 Cebre 'il olsa n'ola maţbaħınuñ ħıme-keşi²⁰⁵⁶

V

- 1 ' Andelīb idi²⁰⁵⁷ ķü Ħaķ rūħ-ı emīni gülüñe
2 Cenneti n'ola fedā itse Şaf²⁰⁵⁸ fülfulüñe
3 Bezl ider Nālī²⁰⁵⁹ķabül olsa revānın yoluña
4 "Ve'd-đuħā" virdüñe "ve'l-leyl" oķurum sünbülüñe
5 Gülşeni²⁰⁵⁹ virdi budur "külle ġadātin²⁰⁶⁰ ve ' aşı"

-518-

[ĦŪSĀME'D-DĪN]

²⁰⁵¹ yandı evşān: yandı şalīb u evşān, *NLD*.

²⁰⁵² baħş-ı: baħşı, *NLD*.

²⁰⁵³ ref: def, *NLD*.

²⁰⁵⁴ Bu bend *NLD*'de 4. bend olarak kaydedilmiştir.

²⁰⁵⁵ seni sevgili: senüñ sevgüñi, *NLD*.

²⁰⁵⁶ Bu bend *NLD*'de 5. bend olarak kaydedilmiştir.

²⁰⁵⁷ idi: itdi, *NLD*.

²⁰⁵⁸ Şaf: Şafī, *NLD*.

²⁰⁵⁹ Gülşeni: Rüşeni, *NLD*.

²⁰⁶⁰ Bu bend *NLD*'de 9. bend olarak kaydedilmiştir.

- 123a 1 Ey talebkār-ı Hudāvend ü kerīm-i Z̄ü'l-‘aṭā
Şadıķu'l-ķavl ü ‘ulvü'l-hamt ü ‘abdü'r-rızā
- 2 Bir laṭīfedür gönülden söylerüz ṭāliblere
Ḳalb-i mü'min beyt-i Yezdāndur buyurdı Muşṭafā
- 3 Gönüle gir ki "ve men daḥale kāne āminen"
Ḥaḳ'uñ evidür aña giren emīn olur şehā
- 4 Girmek öldürür ki nefis çıķdıđı yere varasın
Anda Ḥaḳķānī hemīşe fikr idersin dā'imā
- 5 Dünyevī yā uḥrevī efķār gelse eyle red
Māsivādur fikr-i Ḥaḳ'dan ğayri hep ey müctebā
- 6 Varlıđuñı Ḥaḳ'a vir varlık Ḥaḳ'uñ olsun hemīn
Sen çıķ aradan hemān ḳalsun Yaradan muṭlaķā
- 7 Ḥaḳķı var kendüñi yok fikr eyle anda ol muḳīm
Bu teveccühden gönül oğlı ṭođar ey mehliķā

- 8 Bu veledür cān bin cān hem büt-i tersā-beçe
Şāhib-i keşf ü kerāmet zevk [ü] şevk ey pür-şafā
- 9 Bekle gönülün Rab'ini fikr eyle fikri ğayri қо
Таşра gezme gir vücūduñ şehrine ol pādişā
- 10 Tālib kābil gerekdür 'āşık-ı ser-bāz ola
Maḥv ide öz varlığın tā kim göre Hāq'dan liķā
- 11 "Küllü şey'in hālik illā vechehu" buyurdu Hāq
Yoқ durur ğayrūñ vücūdı gözünü aç gör fenā
- 12 Hāq-ile vuşlat dilerseñ varlığıñ eyle fenā
Kendiliksüz vāşıl oldu evliyā vü enbiyā
- 13 Ey Hüsāme'd-dīn bu üslūb üzre gönülün bekleyen
Fānī olur kendi özinden Hāq'la bulur beķā²⁰⁶¹

-519-

[NŪRĪ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

²⁰⁶¹ Bu mısranın vezni kusurludur.

* AND (Coşkun, 2001: 113).

- 123b 1 Ey gönül dillerde sen efsâne olduñ bilmedüñ
Baş açuğ esrik ‘aceb²⁰⁶² dīvāne olduñ bilmedüñ
- 2 Māsivā şüretleri içüñ tısuñ pür eyleyüp²⁰⁶³
‘Ayn-ı beytu’llāh iken büt-ḥāne olduñ bilmedüñ²⁰⁶⁴
- 3 Añmaduñ bezm-i elest’üñ ‘ahdini peymānını
Āşinā-yı Ḥağ iken bīgāne olduñ bilmedüñ²⁰⁶⁵
- 4 Rabb’üne nefsuñ seni ğaflet ile ‘āşī kıılır²⁰⁶⁶
Kul iken Mevlā ile ḥaşmāne olduñ bilmedüñ²⁰⁶⁷
- 5 Nūriyā irmez iseñ yāruñ vişāl[i] sırrına
Ṭotalum ‘ilm-ile sen bir dāne²⁰⁶⁸ olduñ bilmedüñ

-520-

[MAṬLA‘]

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

²⁰⁶² ‘aceb: deli, *AND*.

²⁰⁶³ içüñ tısuñ pür eyleyüp: pür eyleyip için dışın, *AND*.

²⁰⁶⁴ Bu beyt *AND*’de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

²⁰⁶⁵ Bu beyt *AND*’de 2. beyt olarak kaydedilmiştir.

²⁰⁶⁶ kıılır: kılıp, *AND*.

²⁰⁶⁷ Bu beyt *AND*’de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

²⁰⁶⁸ dāne: dānā, *AND*.

Māsivādan el yuyup maḥlūḳdan ümmīdi kes

Virdüñ olsun her zamān Allāh bes bākī heves

-521-

[ĠAFÜRĪ]

mefā'īlün / mefā'īlün / fe'ülün

I

- 1 İden rāhı maḥabbetde tekāpū
- 2 Gül-i²⁰⁶⁹ gülzārı vuşlatdan alur bū
- 3 Göñül olsun o gülşende aḳar şū
- 4 Diyelüm ' aşḳ-ile Allāh hū yā hū

II

- 1 Şolar bir gün geḳer ' ömrün bahārı
- 2 Cihānı terk idersün ıztırārı
- 3 Silüp āyīne-i dilden ğubārı
- 4 Diyelüm ' aşḳ-ile Allāh hū yā hū

III

- 1 İden cāmı vişāli yāri kim nūş
- 2 O dem eyler sivāyı hep ferāmūş
- 3 Ġafūrī eylesün bahri şafā-cūş
- 4 Diyelüm ' aşḳ-ile Allāh hū yā hū

²⁰⁶⁹ Gül-i: Güli, M.

1 ʿ Aşq-ı Hâk her kimün ola yârı

Hâr ider gözlerine ağıyârı

2 Qande eyler-ise nazar ʿ âşık²⁰⁷⁰

Görinür anda vuşlat âşârı²⁰⁷¹

3 Ne ʿ aceb ebleh olur şol zâhid

Değişür vaşl-ı hûra dîdârı²⁰⁷²

4 Bilse ʿ âşık vişâl[i] nâr içre

Cenneti kıoyup isteye nârı²⁰⁷³

5 Sırr-ı zâtuñ şu' ünunı gör kim

Cümleden ʿ ârî cümlede sârî²⁰⁷⁴

* AND (Coşkun, 2001: 163).

²⁰⁷⁰ eyler ise nazar âşık: nazar eyler-ise ʿ âşık, M.

²⁰⁷¹ Şairin divanında bu beyten sonra, mecmuada bulunmayan 2 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Âlem içre bu cümle mevcûdât
Kabza-i kudretindedir varı

Ne vücûdu ola cebâbirenin

Var iken kahramân-ı kakhârı (Coşkun, 2001: 163).

²⁰⁷² Bu beyt AND' de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

²⁰⁷³ Bu beyt AND' de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

6 Gele ey Nūrî söyleme şabr it

Yeter açduñ bu sırr-ı Settâr'ı²⁰⁷⁵

-523-

[EŞREFOĞLI RŪMÎ]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

124a 1 Kim²⁰⁷⁶ ki cān virmez bu yolda pes niçün cānān diler

Müdde' idür ço anı kim dostı ol yalan diler

2 Dost yolında ' aşıkā elbette cān virmek²⁰⁷⁷ gerek

Zirā ol dost ' aşıkını bī-dil ü bī-cān diler²⁰⁷⁸

3 Kibr ü kīn olduğı yerde²⁰⁷⁹ ' aşk gelüp kılmaz karar

' Aşk harāblıklar sever ma' mūrları virān diler²⁰⁸⁰

²⁰⁷⁴ Bu beyt *AND*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

²⁰⁷⁵ Bu beyt *AND*'de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

* ERD (Güneş, 1994: 208).

²⁰⁷⁶ Kim: Şol, *ERD*.

²⁰⁷⁷ elbette cān virmek: cān virmek elbette, *ERD*.

²⁰⁷⁸ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 3 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Varuñı vir dōst derdinden ala gör bir zerrece
Tā ki saña da diyeler derdi var dermān diler

Her kimüñ gönlinde kim dōst derdi yoğ adem degül
Düşmiş ol hayvān ' işa dūni gün hūsrān diler

' Aşıkūñ ' ışkdan nişānı var durur bellü beyān
Fāriğ-i kevneyn olur ne aşşı ne ziyān diler (Güneş, 1994: 208).

²⁰⁷⁹ yerde: cānda, *ERD*.

²⁰⁸⁰ Bu beyt *ERD*'de 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

4 Eşrefoğlu Rūmī ʿ aşka vireli hep varını

Ber-murād²⁰⁸¹ olup yürür ne vaşlı ne hicrān diler²⁰⁸²

-524-

[HİMMET]²⁰⁸³

mefʿūlü / mefāʿīlün / mefʿūlü / mefāʿīlün

1 Derd-i Hāḡ'a yār olduḡ dermāna nedür ḡacet

Bu yār ile yār olduḡ hicrāna nedür ḡacet

2 Mest oldu cihān ḡalkı fikri ruḡ-ı āl-ile

ʿ Aşḡı ile ser-ḡoş [u] mestāne nedür ḡacet

3 Bir ḡatre idüm gerḡi baḡr itdi beni vaḡdet

Çün gevhere kān oldum mercān[a] nedür ḡacet

4 **Himmet** nazarı bırak çün irdi saña fethi

Bir devlete ireñ kim şāhāne nedür ḡacet

-525-

[NAŞŪḤĪ]*

²⁰⁸¹ Ber-murād: Bī-murād, *ERD*.

²⁰⁸² Bu beyt *ERD*'de 7. beyt olarak kaydedilmiştir.

²⁰⁸³ Bu şiir *BHD*'de yoktur.

* MND (Tatc1, 2004: 179).

müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün / müstef' ilün

- 1 Dil-hānesi mir'āt-ı Hāq seyri²⁰⁸⁴ cemālu'llāhı gör
Mağşūd olan keşfi²⁰⁸⁵ sebağ seyri²⁰⁸⁶ cemālu'llāhı gör
- 2 Ādem'dedür kenz-i ezel ğayre bağup itme zelel
Dil zevğine virme ğalel seyri²⁰⁸⁷ cemālu'llāhı gör
- 3 İfnā idüp kevn ü mekân vağdet serāyında hemān
Bulsun bekā sırrında cān seyri²⁰⁸⁸ cemālu'llāhı gör²⁰⁸⁹
- 4 Cümle bilür sensin ' ayān ancağ cemālūñdür nihān
Oldı Naşūhī ğarğ-ı ān bağri²⁰⁹⁰ cemālu'llāhı gör

-526-

[MÜFRED]

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

²⁰⁸⁴ seyri: seyr-i, *MND*.

²⁰⁸⁵ keşfi: keşf-i, *MND*.

²⁰⁸⁶ seyri: sırr-i, *MND*.

²⁰⁸⁷ seyri: fikr-i, *MND*.

²⁰⁸⁸ seyri: zikr-i, *MND*.

²⁰⁸⁹ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Envār-ı Kur'ān meşhedim ahkām-ı Furkân mesnedim

Sırrında Mennān manzarım şükr-i cemālullāhı gör (Tatcı, 2004: 179).

²⁰⁹⁰ bağri: bahr-i, *MND*.

Otuz kırk yıl geçince eyledi taḥḳīḳ ḥākānı

Ki bir dem Ḥaḳ'ı zıkr itmek deger mülk-i Süleymān'ı

-527-

[NİYĀZİ]*

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

- 124b 1 Rumūzi²⁰⁹¹ enbiyāyı vāḳıf-ı esrār olandan şor
Ene'l-Ḥaḳ sırrını cāndan geçüp berdār olandan şor
- 2 Yüri var ehl-i tecrīdi 'alāyık ehline şorma
Anı cān u cihānı terk idüp deyyār olandan şor
- 3 Gehī ḳahr [u] gehī luṭfuñ kemālün bilmek isterseñ
Fenā-ender-fenāda yoḳ olup hem-var olandan şor
- 4 Müşādif olmaḳ isterseñ ma'ārif sırrına ey dil²⁰⁹²
Rumūz-ı sır-ı 'aşḳı ṭālib-i dīdār olandan şor
- 5 Dilā bu Mantıḳu't-Ṭayr'ı feşāhat ehli añlamaz
Bunı ancaḳ ya 'Atṭār [u] yaḥūd Ṭayyār olandan şor²⁰⁹³

* NMD (Tatcı, 2015: 433-434).

²⁰⁹¹ Rumūzi: Rumūz-ı, *NMD*.

²⁰⁹² Bu beyt *NMD*'de yoktur.

²⁰⁹³ Bu beyt *NMD*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 6 Anadan toğma gözsüzler kemāhī görmez eşyāyı
Niyāzī vech-i dīdārī²⁰⁹⁴ ulū'l-ebşār olandan şor²⁰⁹⁵

-528-

[DERVİŞ AḤMED]

mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün / mefā' ilün

- 1 Geçeyüm cān-ile tenden beni 'aşkuñla şeydā kıł
Ḥaberdār olayum senden beni 'aşkuñla şeydā kıł
- 2 Geçür varlık hicābından ki zevk elem vişālinden
İçür vahdet şerābından beni 'aşkuñla şeydā kıł
- 3 Devādur 'āşıkın cānı fedā olsun reh-i 'aşka
Selükī 'āşıkān içre beni 'aşkuñla şeydā kıł
- 4 Semā' -ı vecd-i hāletde bu **Dervīş AḤmed'e** yā Rab
Girince halka-i zikre beni 'aşkuñla şeydā kıł

-529-

[MAṬLA']

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

²⁰⁹⁴ dīdārī: dildārī, *NMD*.

²⁰⁹⁵ Bu beyt *NMD*'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

Tîz aķâr ġāyet çün ol nehr-i revān bî-ķarār

Ġam anuñçün ‘āşıķuñ ķalbinde olmaz pāyidār

-530-

[NAĶŞĪ]*

mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün

- 125a 1 Eyā sen şanma kim senden bu ġüftarı dehān söyler
Veyā terkīb olan ‘unşūr yāhūd laħm-ı zebān söyler
Raħmānum Raħīmüm Kerīmüm Allāh
- 2 Seni ol saña bildürmek murādum²⁰⁹⁶ ķaşd idüp Mevlā
‘Anāşırdan ġiyüp bir don yüzinden tercemān söyler²⁰⁹⁷
Raħmānum
- 3 Kimüñdür bunca cünbişler kimüñdür nuķ iden diller²⁰⁹⁸
Özüñden olmadun ‘ārif özüñden²⁰⁹⁹ özge kān söyler²¹⁰⁰
Raħmānum
- 4 Şular²¹⁰¹ kim bilmedi nefşüñ ‘arefden almadı²¹⁰² dersin
Degildür Hāķ’a ‘ārifler özin bilmez yalan söyler

* NAD (Atik, 2007: 184-185).

²⁰⁹⁶ murādum: murādın, NAD.

²⁰⁹⁷ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 1 beyt daha yer almaktadır. Bu beyt aşağıdaki gibidir:

Yaratdı cümle eşyayı özin setr eyleyüp anda

Göründi niçe biñ yüzden velī kendi nihān söyler (Atik, 2007: 184-185).

²⁰⁹⁸ diller: gevher, NAD.

²⁰⁹⁹ özüñden: ki senden, NAD.

²¹⁰⁰ Bu beyt NAD’da 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

²¹⁰¹ şular: olar, NAD.

²¹⁰² almadı: almayup, NAD.

Raḥmānum

- 5 Ḥayāli zıll yeter ʿ ibret görineñ ḥayme-i tende
Degildür nuṭṭı iden şüret derūnında devrān söyler²¹⁰³

Raḥmānum

- 6 "Sekāhüm Rabbihüm" ḥamruñ içeñ ʿ aşıklar ey **Nakşı**
İrer maʿ şūḫına²¹⁰⁴ anlar mekāndan lā-mekān söyler

-531-

[ŞEMSİ]*

mefʿülü / mefāʿilü / mefāʿilü / feʿülün

- 1 Ey gāfil uyan rıḥlet-i nāgāh[1] unutma
Yol ḳorḳulıdur ḳorḳusı çok rāh[1] unutma²¹⁰⁵

²¹⁰³ Bu beyt *NAD*’da 6. beyt olarak kaydedilmiştir.

²¹⁰⁴ İrer maʿ şūḫına: Olurlar bī-mekān, *NAD*.

* ŞSD (Toparlı, 2015: 125-126).

²¹⁰⁵ Şairin divanında 11 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 5 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Bu dār-ı fenā içre bugün n’itsen elinde
Yarın varacağın ulu dergāhı unutma

Göğsün geriben cāh-ı cihān içre salınma
Āhir yıkılıp düşeceğın çāhı unutma

Derbendine mevteñ yolun uğrar er eger geç
Ol geçmesi düşvār güzergāhı unutma

Hem-rāhı kişinin iyi yavuz amelidir
Hem yoldaşı terk et iyi hem-rāhı unutma

Bir oh demesine bugün aldanma cihānın
Sonunda anın derd ile bin āhı unutma

Ey çeşm-i hakāretle bakan merd-i fakīre
Ol fakr ile fahr eden ulu şāhı unutma (Toparlı, 2015: 125-126).

2 Mağrūr oluben devlet [ü] dünyāya ṭayanma²¹⁰⁶

Şaḡın yitürüp dīnūñi Allāh[’1] unutma

3 Hālıḡdan utan rızḡını ḡuldan²¹⁰⁷ şaḡın umma

Bil Rabb’ūñi er-rızḡu ‘ Alāllāh[’1] unutma²¹⁰⁸

4 Güç itme gücūñ yetdüğine sen²¹⁰⁹ gice gündüz²¹¹⁰

Nā-gāh irişür āh-ı seḡergāh[1] unutma

5 Bu dār-ı fenā²¹¹¹ içre hevā yolları çoḡdur

Şemsī yūri sen Ḥaḡḡ’a giden rāh[1] unutma²¹¹²

-532-

[İBN-İ NECCĀR]

mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün

1 ‘ Aceb şaḡn-ı çemende bülbul-i zār eyleyen kimdür

Nihāl-i gülşeni sırra ḡadem ḡār eyleyen kimdür

²¹⁰⁶ dünyāya ṭayanma: dünyā-yı denīye, *ŞSD*.

²¹⁰⁷ ḡuldan: halktan, *ŞSD*.

²¹⁰⁸ Bu beyt *ŞSD*’de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

²¹⁰⁹ sen: –, *ŞSD*.

²¹¹⁰ gice gündüz: gice vü gündüz, *ŞSD*.

²¹¹¹ dār-ı fenā: bāḡ-ı cihān, *ŞSD*.

²¹¹² Bu beyt *ŞSD*’de 11. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 2 Cemālin "len terānī" peykerinden eyleyüp izhār
Vücūd-ı ehl-i 'aşkı Tūr-ı dīdār eyleyen kimdür
- 3 Nedendür tīr-i hicrān ile zaḥm-ı sīne-i 'aşık
Dil-i mecrūḥ ehline derde tīmār eyleyen kimdür²¹¹³
- 4 İderken çār 'unşūr rem'îdem ḥāşiyetin icrā
Mizāc-ı nārı İbrāhīm'e gülzār eyleyen kimdür
- 5 Şerāb-ı bezm-i vaḥdetden daḥı hüşyār iken manşıb
Ene'l-Ḥaḳ cūr'asıyla mest [ü] bīdār eyleyen kimdür
- 6 Ma'ārif tīşesiyle beyt-i ma' mūr eyleyüp ḥışmum
Fenā mülkinde nāmum **İbn-i Neccār** eyleyen kimdür

-533-

[ŞEMSI]²¹¹⁴

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

- 125b 1 Vāşıl olmaz Ḥaḳḳ'a kimse cümleden dūr olmadan
Genç açılmaz şol gönülde tā ki pūr-nūr olmadan

²¹¹³ Bu mısranın vezni kusurludur.

²¹¹⁴ Bu şiir *SSD*'de yoktur.

- 2 Sür çıkar ğayrıyı k̄albden t̄a tecellī ide H̄aḳ
P̄adiṣāh ḳonmaz serāya ḥāne ma‘ mūr olmadan
- 3 Mest olan mestāne geldi t̄a ezelden t̄a ebed
İçdiler ‘aşḳuñ ṣerābın āb-ı engūr olmadan
- 4 Maḥv olanlaruñ kelāmı ğayriden gelmez velī
Pes Ene’l-H̄aḳ nice disün kiṣi Maṣṣūr olmadan
- 5 "Mūtū ḳable en temūtū" sırrına maḗhar olan
H̄aṣr [u] neṣr bunda gördi nefḥa-i ṣūr olmadan
- 6 H̄aḳ cemāl Ka‘ be’sini ḳıldı ‘āṣıḳlar ṭavāf
Yirde Ka‘ be gökyüzinde beyt-i ma‘ mūr olmadan
- 7 Bir ‘aceb sevdāya düşmiṣ duduṣur **Ṣemsi** müdām
H̄aḳḳ’a maḳbūl olmaḳ ister ḥalḳa menfūr olmadan

-534-

[ṢEMSI]*

fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilātün / fā‘ ilün

* ṢSD (Toparlı, 2015: 103).

- 1 Cümle ‘ âlem âşinâ ben arada²¹¹⁵ bîgâneym
Her işüm ağıyâr ile gör kim ‘ aceb dîvâneym
- 2 Bilmeyüp ta‘ mîr-i cism itdüm velî kalbüm h̄arâb
Hey meded mi‘ mâr-ı ‘ âlem kıll nazar vîrâneym
- 3 Teşneyem z̄ulmetde kaldum âb-ı hayvân isterüm
Girmedin deryâ-yı ‘ aşka tâlib-i dürdâneym
- 4 Zât-ı muṭlak çünki yüz gösterdi kaydı n’eylerüm
Kayda²¹¹⁶ ger dil kayd iderken²¹¹⁷ hüküm ile²¹¹⁸ pinhâneym²¹¹⁹
- 5 Mey-furûş oldum şalâdır ehl-i ‘ aşka Şemsiyâ
Bizdedür h̄amr-ı ezel gelsün gelen mey-h̄âneym

-535-

[‘ ÂŞIK YÛNUS]²¹²⁰

müstef’ ilün / müstef’ ilün / müstef’ ilün / müstef’ ilün

²¹¹⁵ben arada: arada ben, ŞSD.

²¹¹⁶Kayda: Gayra, ŞSD.

²¹¹⁷iderken: edem, ŞSD.

²¹¹⁸ile: ile kim, ŞSD.

²¹¹⁹pinhâneym: büthâneyim, ŞSD.

²¹²⁰Bu şiir YED’de yoktur.

- 126a 1 Mülk-i bekādan gelmişem fānī cihānı n'eylerem
Ben dost cemālin görmişem hūr [u] cinānı n'eylerem
- 2 Vaḥdet meyinüñ cür' asın ma' şūḳ elinden içmişem
Ben dost қоқусın almışam müşk-i Tatar'ı n'eylerem
- 3 İbrāhīm'em Cebrā'il'e hiç ihtiyācum ḳalmadı
Muḥammed'üm dosta gider ben tercümānı n'eylerem
- 4 'İsā gibi dünyā ḳoyup gökleri seyrān eylerem
Mūsā-yı dīdār olmuşam ben "len terānī" n'eylerem
- 5 Eyyüb gibi şol ma' şūḳuñ cevruñ taḥammül eylerem
Cercisleyin Hāḳ yolında çıḳmayan cānı n'eylerem
- 6 'Āşık Yūnus ma' şūḳına vuşlat bulınca mest olur
Ben şīşeyi çaldum ḫāşa nāmūsı 'ārı n'eylerem

-536-

[MAṬLA']

Eger 'āḳil iseñ kendü tedbīründe²¹²¹ noḳşān eyleme

Çünki tetbīründe noḳşān eyleyüp taḳdīre bühtān eyleme²¹²²

²¹²¹ tedbīr: tetbīr, M.

[MATLA‘]

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

Haḡ te‘ālā intiḡāmı gine ‘abd-ile alur

Bilmegin ‘ilm-i ledünnī anı ‘abd itdi şanur

[NÜRİ]*

fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilātün / fā‘ilün

1 Bezm-i ‘aşḡuñ sāḡiyā mey-ḡānesidür²¹²³ bu ḡöñül
"Lī-ma‘ allāh" ḡamrınıñ ḡum-ḡānesidür bu ḡöñül

2 On sekiz biñ ‘ālemi ma‘ nīde itmişken²¹²⁴ muḡit
Şüretā ḡörsen şanavber dānesidür bu ḡöñül

3 Ās(1)mānāsā ḡurulmuş bu vücūdum²¹²⁵ milkine
Şāh-ı ‘aşḡuñ ḡayme-i ḡākānesidür bu²¹²⁶ ḡöñül²¹²⁷

²¹²² Bu beytin vezni kusurludur.

* AND (Coşkun, 2001: 117).

²¹²³ mey-ḡānesidür: peymānesidür, *AND*.

²¹²⁴ itmişken: olmuşken, *AND*.

²¹²⁵ ḡurulmuş bu vücūdum: kurulmuştur vücūdum, *AND*.

²¹²⁶ *AND*'de 3. ve 4. beytler takdim-tehirlidir.

²¹²⁷ Şairin divanında bu beytten sonra, mecmuada bulunmayan 3 beyt daha yer almaktadır. Bu beytler aşağıdaki gibidir:

Matla‘ ıdur şāh-ı ten innī ene’llah nūrunun

4 Gerçi ey sâlik cemâlu'llâh ' aşıkısın²¹²⁸ velî

Bilmedüñ ol zât-ı pāküñ hānesidür bu gönül

5 Nūr-ı zātuñ zulmet-i ' unşurda yaqmış bir çerāğ

Ol çerāğüñ Nūriyā pervānesidür bu²¹²⁹ gönül²¹³⁰

-539-

[MÜFRED]

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Ṭālib-i rāh-ı haqīkat olalum leyl [ü] nehār

Hāzret-i Haqq'a irüp ' āleme sulṭān olalum

-540-

[YŪNUS EMRE]*

fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilātün / fā' ilün

Bāz-ı lāhūtun o tende lānesidür bu gönül

Kanda baksan semme vechu'llah sırrın seyr eder
Anıniçün dāimā dīvānesidür bu gönül

Nüş ediptir dest-i kudretten şarāb-ı vahdeti

Ol şarābın tā ebed mestānesidür bu gönül (Coşkun, 2001: 117).

²¹²⁸ Cemālu'llāh ' aşıkısın: Cemālu'llaha āşiksın, *AND*.

²¹²⁹ Bu beyt *AND*'de 8. beyt olarak kaydedilmiştir.

²¹³⁰ Bu şiirin hemen arkasından Arapça bir mısra gelmektedir: عفا وغفور كريم احد رحمن رحيم حليم صمد

* YED (Tatcı, 2008: 252).

- 126b 1 Eyyūb'am mübtelāyam derde dermān isterem
‘Āşīqam dil-ḥasteyem cānuma²¹³¹ cānān isterem
- 2 Ya‘ k̄ūb'am aḡlaram²¹³² Yūsuf için kıldum²¹³³ firāk
Yūsuf'am zindān içinde fażl-ı Raḥmān isterem
- 3 Mūsā' nuñ Ṭūr'ına vardum dost cemālūñ görmege²¹³⁴
Gitti ‘aḡlum nā-geh ol dem sırr-ı Sübhān isterem
- 4 Bir mekāna gelmişem²¹³⁵ ki ol benüm yurdum degül
Ḥızr-ile zūlmāta irdüm āb-ı ḥayvān isterem
- 5 Defteri a‘ mālūmi yüklendüm itdüm ‘azm-i rāh
Menzil-i maḡşūda Ḥaḡ’dan emr ü fermān isterem
- 6 **Yunus Emrem** bilmedi hiç kimseler²¹³⁶ ḥālūñ²¹³⁷ senüñ
Ḥālūmi ‘arz itmege bir merd-i ‘irfān isterem

-541-

[SİNĀNĪ]²¹³⁸

²¹³¹ cānuma: cāna, *YED*.

²¹³² aḡlaram: aḡladum, *YED*.

²¹³³ kıldum: çekdüm, *YED*.

²¹³⁴ görmege: görmeyi, *YED*.

²¹³⁵ gelmişem: varmışam, *YED*.

²¹³⁶ bilmedi hiç kimseler: kimseler hiç bilmedi, *YED*.

²¹³⁷ ḥālūñ: hālüm, *YED*.

1 Gelmişem vaḥdet elinden 'aşq-ile dünyāya ben

İçmişem cām-ı ezelden olmuşam mestāne ben

ربنا فاغفر لنا ذنوبنا وارحمنا

2 Cān uyandı cümle müşkillerüm pes oldu 'ayān

Açdı dost gönlüm gözün başdum ḳadem 'irfāna ben

Rabbenā

3 Çünkü "kerremnā benī Ādem" dedi Ḳur'ān'da Ḥaḳ

Āyāmeveş şuret olsun cism-ile ol cāna ben

Rabbenā

4 Gönlüme nūr-ı tecellī dost cemālinden doğar

Şem'ine pervāne oldum 'aşqa yāne yāne ben

Rabbenā

5 Ey **Sinānī** 'aşq maḳāmı pes rızā-yı Ḥaḳ durur

Pādişāhuñ ḥizmetinde durmuşam dīvāne ben

Rabbenā

-542-

[EŞREFOĞLI RŪMĪ]*

²¹³⁸ Bu şiir *ÜSD*'de yoktur.

* ERD (Güneş, 1994: 420-421).

- 1 Ey ʿ aceb bilsem nedür yâ Rab bu derdün çâresi
Dün²¹³⁹ gün artar hiç oñulmaz bu yüregim²¹⁴⁰ yâresi²¹⁴¹
- 2 Çâresi bî-çârelîkdür yine bu derde ʿ ilâç²¹⁴²
Çün belâ burcındadır ʿ âşık laruñ sitâresi²¹⁴³
- 3 Bağrı başlu gözi yaşlu yüregi²¹⁴⁴ delük delük
Olmışam ʿ âlem içinde ʿ aşkımuñ²¹⁴⁵ âvâresi²¹⁴⁶
- 4 Her kim iñler bu belâdan varsun ol ʿ âşık degül²¹⁴⁷
Görsün ol kim²¹⁴⁸ anı²¹⁴⁹ nʿeyler²¹⁵⁰ nefsinüñ emmâresi²¹⁵¹

²¹³⁹ Dün: Gün, *ERD*.

²¹⁴⁰ bu yüregim: yüregümüñ, *ERD*.

²¹⁴¹ Şairin divanında 9 beyt olarak yer alan bu şiir, mecmuada 5 beyttir. Mecmuada bulunmayan beytler aşağıdaki gibidir:

Yüregümün yaresine hiç tabîb kılmaz ʿ ilâç
İy ʿ aceb var mı dañı bencileyin bî-çâresi

Dünyâ-yı mekkâreye her kim tolaşdı tâ ebed
Gitmedi gitmeyiser anuñ yüzünüñ karesi

Her kimüñ göñlinde zerre deñlü dünyâ hubbı var
Anı mañrüm itdi bilsün nefsinüñ emmâresi

Döst yolında ʿ âşıkı ger kılsalar yüz biñ pâre
Düşmeye döst döst diyü çağıra her bir pâresi (Güneş, 1994: 420-421).

²¹⁴² derde ʿ ilâç: derdün hemân, *ERD*.

²¹⁴³ Bu beyt *ERD*'de 3. beyt olarak kaydedilmiştir.

²¹⁴⁴ Bağrı başlu gözi yaşlu yüregi: Gözi yaşlu bağrı başlu cigeri, *ERD*.

²¹⁴⁵ ʿ aşkımuñ: ʿ işkunuñ, *ERD*.

²¹⁴⁶ Bu beyt *ERD*'de 4. beyt olarak kaydedilmiştir.

²¹⁴⁷ degül: -, M.

²¹⁴⁸ kim: bir, *ERD*.

²¹⁴⁹ anı: aña, *ERD*.

²¹⁵⁰ Bu beyt *ERD*'de 5. beyt olarak kaydedilmiştir.

²¹⁵¹ nefsinüñ emmâresi: dünyânuñ mekkâresi, *ERD*.

5 Eşrefođlı Rūmī bu derde giriftār olalı

Düşdi bir deryāya kim yoğdur anuñ kenāresi²¹⁵²

-543-

[MAṬLA‘]

fe‘ilātün / fe‘ilātün / fe‘ilātün / fe‘ilün

Dü cihānda eger altun ola dirseñ nāmuñ

Sikkesi altına gir Ḥazret-i Mevlānā’nuñ

-544-

[ŞEMS-İ TEBRİZ]

16’lı Hece Ölçüsü

- 127a 1 Bi-ḥamdi’llāh direm Allāh aldı ‘aqlımı fıkru’llāh
Dilümde zātuñ esmāsı baña üns zıkrı’llāh
- 2 Bu tevḥīdden murād olan tecellī-zāta irmekdür
Görinen kendi zātıdur degildür şanma ğayru’llāh
- 3 Göñül āyīnesin şūfī eger ider iseñ şāfī
Açılır saña bir çapu ‘ayān olur cemālu’llāh

²¹⁵² Bu beyt *ERD*’de 9. beyt olarak kaydedilmiştir.

- 4 Şems-i Tebrîz bunu bilür ehad kılmaz fenâ bulur
Bu  alem külli ma v olur hem n b k   alur All h

-545-

[FETH ]

f 'il t n / f 'il t n / f 'il t n / f 'il n

- 1 Ey g n l  avf [u]  ay  it H zret-i All h'dan
Z r u giry n ile doldur d  cih n   hdan
- 2  zzeti d reyn[i] iste ol ulu derg hdan
Ya  hid yet  em' ini gel n r-ı zikru'll hdan
- 3 H zret-i All h ile anlar ki olmu    in 
M mkin t n her birinden aldılar ders-i fen 
- 4 Bu g r hu n sırrına irmek dilerse  **Fethiy **
Ya  hid yet  em' ini gel n r-ı zikru'll hdan

-546-

[BAYR M ]

10'lu Hece  l s 

I

- 1 N'oldı bu gönlüm n'oldı bu gönlüm
- 2 Derdi ğamuña doldı bu gönlüm
- 3 Yandı bu gönlüm yandı bu gönlüm
- 4 Yanmada dermân buldı bu gönlüm

II

- 1 Gerçege yandı gerçege yandı
- 2 Rengine 'aşkuñ cümle boyandı
- 3 Kendide buldı kendide buldı
- 4 Mañlabını hoş buldı bu gönlüm

III

- 1 El-fakru faħri el-fakru faħri
- 2 Dimedi mi [ol] 'ālemüñ faħri
- 3 Faħrüñi zıkr it faħrüñi zıkr it
- 4 Maħv [u] fenāda buldu bu gönlüm

IV

- 1 Sevād-ı a'zam sevād-ı a'zam
- 2 Belkim olupdur 'arş-ı mu'azzam
- 3 Mesken-i cānān mesken-i sulţān
- 4 Olsa 'aceb mi şimdi bu gönlüm

V

- 1 **Bayrāmīm** [imdi] Bayrāmīm [imdi]
- 2 Bayrām idersin yār-ile şimdi
- 3 Ĥamd ü şenāda Ĥamd ü şenāda

4 Dost-ile bayrām itdi bu gönlüm

-547-

[MAṬLA‘]

mefā‘īlün / mefā‘īlün / fe‘ülün

Şefī‘üm saña besdür Rabb-i Yezdān

Anı red itmege h̄ç var mı imkân

-548-

[MAṬLA‘]

mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün / mefā‘īlün

Şefī‘üm Muştafa itdüm eger h̄zır eger gāyib

Şefī‘ iden o sulṭānı revā mıdur ola h̄yib

2.4. MECMUANIN MESTAP'A GÖRE DÖKÜMÜ

2.4.1. MESTAP Manzum Metinler Tablosu

Yp. No:	Mahlas	Matla' beyti/bendi	Makta' beyti/bendi	Nazım şekli	Nazım türü	Vezi n	Açıklamalar
	Yer Nu: İBB Atatürk Kitaplığı OE_Yz_0561. 220 x 165, bb. mm. (185x95) mm. ölçülerinde, satır ve sütun sayıları muhtelif 127 varak. Sırtı yıpranmamış koyu kahverengi, altın yıldız cetveli, mukavva cilt. Sayfalar çeşitli renklerde kâğıdın kullanıldığı aharlı, orta kalınlıkta, nohudî renkte olup üzüm salkımı filigranlıdır. Siyah mürekkep ağırlıkta olmakla birlikte sürh mürekkepte kullanılmıştır. Nüshanın derleyicisi ve derleme tarihi belirli değildir. Mecmuada 331 gazel, 89 murabba', 14 nazm, 8 muhammes, 6 kıt'a, 4 kaside, 3 mesnevi, 4 terki-bend, 1 terci'-bend, 1 tahmis, 1 ruba'î gibi Divan edebiyatı nazım şekillerinin yanında Halk edebiyatı nazım şekli olan 41 koşma da bulunmaktadır. Nazım şekli belirli olmayan üç mısralık bir şiirin yanında 25 matla' ve 19 müdred bulunmaktadır. Az olmakla birlikte nüshada mensur kısımlar da mevcuttur.						
1b	Nazım	Reh-i 'aşkuñda bi-şabr u şekibem yâ Resûlallâh Seni her kim severse ben raķibem yâ Resûlallâh	Ķabûl eyle civâr-ı ĥazretünde çekmeyem ğurbet Bilürsün kendi şehrumde yetimem yâ Resûlallâh	Ķazel 2 beyt	Na' t	. _ _ _ / _ _ _ / _ _ _ / . _ _ _	Mecmuada mahlas beyti yoktur. Divanda 10 beyttir.
1b	Sa' dî	Ey risâlet burcınıñ ĥurşid [ü] mâh-ı enveri V'ey nübüvvet kişveri âĥir zamân peyġamberi	Ĥaĥ senüñ şânuñda levlâķ oĥudî yâ Muştafâ Ya' nî sensin yâ Muĥammed kâ'inâtuñ rehberi	Nazım	Na' t	_ . _ _ / _ _ _ / _ . _ _ / _ _	
1b	Muştafâ el-Vâni	Budur âyîn-i ' Arab bir ĥavmün ölse seyyidi Az olur kim ĥabri üzre bende âzâd olmaya	Sen ki faĥrû'l-mürselînsin Seyyidü'l-kevneysin Ĥâşe li'llâh ĥabrine yüz süren âzâd olmaya	Ķıt'a		_ . _ _ / _ _ _ / _ . _ _ / _ _	
2b	Faĥrî	Ez-cân u dil peyġambere 'âşık iseñ şallû 'aleyh Şâĥib çıkar rûz-ı cezâ şek eyleme şallû 'aleyh	Ta' zîm-ile tekrim-ile leyl ü nehâr hem şevķ-ile Kim Faĥriyâ her ĥâl-ile ez-cân u dil şallû 'aleyh	Ķazel 5 beyt	Na' t	_ _ . _ / _ _ . /	

						— . . — / — — . —	
2b	Seyyid Nizāmoğlı	Cemî' i derdlere dermân Muḥammed Cihân tendür sen aña cân Muḥammed	Senüñ Seyyid Nizāmoğlı kuluñdur Hıç âzād eyleme sulṭân Muḥammed	Ġazel 5 beyt	Na't	. — — — / . — — — / . — —	
3a	Seyyid Nizāmoğlı	Gözinden ehl-i inkāruñ nihân-ender-nihânsın sen Muvahḥid ḳanda kim baḳsa 'ayân-ender-'ayânsın sen	Vücudı varlığın Seyyid Nizāmoğlı 'nuñ al gitsün Ulaşdur aşlına anı ḥayâtı câvidânsın sen	Ġazel 6 beyt		. — — — / . — — — / . — — — / . — — —	Divanda 7 beyttir.
3a	Yûnus	Bir dürr-i yetimem ki görmedi beni 'ummân Bir ḳatreyem illâ ki 'ummâna benem 'ummân	Bu çeşmüm belâsıdur adum Yûnus olduğı Aşlımı şorar iseñ sulṭâna benem sulṭân	Ġazel 5 beyt	İlâhî	— — . / . — — — / — — . / . — — —	Divanda 7 beyttir. Bu şiir 57b sayfasında aynen yer almaktadır.
3b	Eşrefoğlı Rûmî	Görelde yüzini yârin belâ baña şikâr oldu İñildüm artdı gün günden gözüm yaşı bñâr oldu	Var Eşrefoğlı Rûmî var bu derdi ḳılma âş(i)kâr Saña çün derd-i zehri Ḥaḳ ṭolı ṭolı şunar oldu	Ġazel 6 beyt	İlâhî	. — — — / . — — — / . — — — / . — — —	Divanda 9 beyttir.
3b	Seyyid Nizāmoğlı	Mevlâm vir 'aşḳını baña Ḥayrānuñ olayum senüñ Bülbül gibi cemâlüne Nâlānuñ olayum senüñ	Seyyid Nizāmoğlı hocam Ayurma kendüden yücem Eger gündüz eger gicem Mihmānuñ olayum senüñ	Ḳoşma 4 dörtlük	İlâhî	Hece ölçüs ü	Divanda 8 dörtlüktür.

4a	Rüşenî	Taşavvuf terk-i kı̄l ü kı̄le dirler Hemân vecd ü semâ' u hâle dirler	Taşavvuf vâsıl olmaqdur Hüdâ'ya Hâbîbi hem resûli Muştâfâ'ya	Mesnev î 10 beyt		. _ _ _ / _ _ _ / _ _	Bu şiir Rüşenî Divanı'nda (Aydemir 1990) bulunmamakt adır.
4b	Kenzi	Mefâtihü'l-hüdâ oldu hilâlün yâ Resûlallâh Meşâbihü'd-dücâ nûr-ı cemâlün yâ Resûlallâh	Hâbîbâ nâr-ı firqatle kuluñ Kenzi hârâb oldu 'Îmâret eyledi 'aşq-ı vişâlün yâ Resûlallâh	Ėazel 4 beyt	Na' t	. _ _ _ / _ _ _ / _ _ _ _ / _ _ _	
4b	Bîçâre	Ey 'âşıklar ey şadıklar Gelün tevhid eyleyelüm Helâk olsun münâfiklar Gelün tevhid eyleyelüm	Bunda gelen bir gün gider Bunda kalur sîm ile zer Bîçâre 'den aluñ haber Gelün tevhid eyleyelüm	Ėoşma 7 dörtlük	İlâhî	Hece Ölçü sü	Divanda 6 dörtlüktür.
5a	Naqşî	Bula tevhid ile esmâdan gönüller inbisât Nûr-ı zikrûnle gele 'uşşâka yâ Rabb[î] neşât Dostlar gele ideler her demde zevk-ı ihtilât Nûr-ı zikrûnle gele 'uşşâka yâ Rabb[î] neşât	Naqşî 'i bi-çâreñi luftuñla eyle ber-murâd Yâ İlâhî dilerüm ki eyle ihsânuñ ziyâd Olur her demde iki 'âlem luftuñ ile şâd Nûr-ı zikrûnle gele 'uşşâka yâ Rabb[î] neşât	Murabb a' 3 bend		. _ _ _ / _ _ _ / _ . _ _ / _ _	Bu şiir Naqşî Divanı'nda (Atik 2007) bulunmamakt adır.
5a	Üftâde	Ey tarîkat erenleri Dost yolnuñ rehberleri Tâliblerün serverleri Dostdan haber virün baña	Miskîn fakîr Üftâde 'ye İçi taşu pür-yâreye Terk itmege bi-çâreye Dostdan haber virün baña	Ėoşma 4 dörtlük	İlâhî	Hece Ölçü sü	Divanda 7 dörtlüktür.
5 b	Hilmî	Fezâ-yı dergehün kân-ı 'atâdur yâ Resûlallâh Cenâbuñ melce-i ehl-i vefâdur yâ Resûlallâh	Ne mümkün eylemek icmâl vaşfuñ Hilmî 'i 'âciz Ki vaşşâfuñ Cenâb-ı Kibriyâ'dur yâ Resûlallâh	Ėazel 4 beyt	Na' t	. _ _ _ / _ _ _ / _ _	

						-. - /. - -	
5b	Bîçâre	Yâ İlâhî düşdigüm yerde kıma kaldur beni Nice demdür ağlaram bir demde [de] güldür beni	Baħr-i ħayretde gezer Bîçâre 'yem yâ Rabbenâ Rûz(i)gârum kıl muvâfık vuşlata irgür beni	Ġazel 4 beyt	Ṭarîkat- nâme	-. . - - / - - - / - . - - / - - -	Divanda 5 beyttir.
5b	Muħyî	Arz it cemâlün göreyim ey mâh-ı tâbân Muştafâ Ref it niķâbuñ rüyını şems-i dirâşşân Muştafâ	Medħ eylemek seni muħâl meddâħuñ olmış Zü'l-celâl Muħyî ķuluña kıl vişâl ey Ĥaķķ'a miħmân Muştafâ	Ġazel 4 beyt	Na' t	-. . - - / - - . / - - . - / - - . -	Divanda 5 beyttir.
6a	Dervîş ‘Abdu’l lâh	Cân [u] dilde ‘aşķ miħmân eyleyen ‘Aşķ senüñdür dil senüñdür cân senüñ ‘Aşķ-ile ‘uşşâķ nâlân eyleyen ‘Aşķ senüñdür dil senüñdür cân senüñ	Gelse ‘aşķuñ dili şādân eylese Dervîş ‘ Abdu’lîlâh ’[ı] ħandân eylese ‘Âlem-i ma’ nâda sulţân eylese ‘Aşķ senüñdür dil senüñdür cân senüñ	Murabb a’ 3 bend		-. - - / - - - / - . -	
6a	Fenâyî	Cân u dil şehrîn ezelden eyledi yağmâ-yı ‘aşķ Ol vechden düşdi bu ‘âlemlere ğavġâ-yı ‘aşķ	Çünkü mevcüd nuţķ imiş ‘âlemde ‘aşķ ķâ’im-maķâm Bize bildürdi Fenâyî reh-beri Mevlâ-yı ‘aşķ	Ġazel 4 beyt		-. - - / - - - / - . - - / - -	Divanda 5 beyttir.
6b	Niyâzi	Zulmet-i hecrüñle bîdâr olmışam yâ Rab meded İntizâr-ı şubħ-ı dîdâr olmışam yâ Rab meded	Bu Niyâzi düşdi varlık çâħına Yûsuf gibi Al elin ķurtar ki nâ-çâr olmışam yâ Rab meded	Ġazel 4 beyt		-. - - / - - - / - . - - / - -	Divanda 7 beyttir.

						-	
6b	Seyyid Seyfî	Zât-ı Bârî'den haberdâr oldığum mîdur şuçum Cümle ' âlem bilmez iken bildigüm midür şuçum	Zâhidâ kendüñ görüp daħl itme Seyyid Seyfî 'ye Varlığum terk eyleyüp maħv oldığum mîdur şuçum	Ġazel 4 beyt	İlâhî	- . - - / - . - - / - . - - / - . -	Divanda 5 beyttir.
6b	Muhyî	Derd ehl[i] libâsını ' aşğ-ile giyen gelsün Zehrini şeker gibi zevk-ile yiyen gelsün	Aldanma şağın Muhyî her âlına dünyânüñ Öz varlığını buñun yoğlığa şayan gelsün	Ġazel 4 beyt	İlâhî	- - . / . - - - / - - . / . - - -	Bu şiir Muhyî Divanı'nda (Mutlu 2008) bulunmamakt adır. Bu şiir, Esrar Dede'ye ait olan ve İlhan Genç'in hazırlamış olduğu <i>Tezkire-i</i> <i>Şu'arâ-yı</i> <i>Mevlevîyye</i> (<i>İnceleme-</i> <i>Metin</i>) adlı eserde birkaç farklılık dışında aynen yer almakta ve şiirin mahlas kısımında Âdem yazmaktadır. (<i>Genç, 2018:</i> <i>25</i>). Yine aynı

							<p>şiiir 17. Asır Mevlevi Edebiyatından Bir Portre: Antalyalı Âdem Dede adlı makalede yer almaktadır (Ceyhan, 2011: 160). Araştırmaları mız sonucunda tezkirede yer alan şiiirin Antalyalı Âdem Dede'ye ait olduğu ortaya çıkılmaktadır.</p>
7a	Mışrî	<p>Âşinā-yı ʿaşk olaldan āh u zār eksük degül Keştî-i bahre dem-ā-dem rûz(i)gār eksük degül</p>	<p>Şemʿ-i ʿaşka Mışrîyâ yandur özüñ yoğ ol müdām ʿÂşıkça her yoğluğu üstünde var eksük degül</p>	Ġazel 5 beyt	Ṭārîḥ	<p>– . – – / –. – – / – . – – / –. –</p>	
7a	Niyāzî	<p>Devr idüp geldüm cihāna yine bir devrān ola Ben gidem bu ten serāyı yıqılıp vîrān ola</p>	<p>Her kim ister bu Niyāzî derdmendi ol zamān Sözlerini oğusun kim sırrına mihmān ola</p>	Ġazel 5 beyt	İlāhî	<p>– . – – / –. – – / – . – – / –. –</p>	Divanda 9 beyttir.

7b	Nürî	Ṭarîkat kırb-ı sultândır Bu meydân özge meydândır Ḥaḳîkat sırr-ı sübhândır Bu meydân özge meydândır	Bu yolda Nürî serden geç Bu erkân içre sırlar aç Bu meydân içre kıanlar şaç Bu meydân özge meydândır	Ḳoşma 5 dörtlük	İlâhî	Hece Ölçü sü	
8a	Yaḥyâ	Gel vücûduñ perdesüñ ḳaldur cemâl-i yâr gör Cân gözüñden sil ğubârı çihre-i dildâr gör	Beyt-i ma' mür oldı Yaḥyâ 'nuñ bu beyt-i dil-keşi ‘Ayn-ı ‘ibretle gene ma' mîra baḳ mi' mâr gör	Ġazel 5 beyt		– . – – / – – – / – . – – / – –	Divanda 7 beyttir.
8a	Dervîş Yûnus	Niçe bir besleyesin bu ḳad u ḳâmeti Düşdüñ dünyâ zevḳine unıtuñ kıyâmeti	Dervîş Yûnus sen daḳı gerçeklerden olagör Gerçek erenler imiş cümleñüñ ziyâreti	Ġazel 5 beyt	İlâhî	Hece Ölçü sü	Divanda 8 beyttir.
8b	Hüdâyi	Aḳlamaḳ görindi gözüm Aḳlayalum senüñ ile İñlemek görindi gönül İñleyelüm senüñ ile	‘Aşḳuñ oldı âş(i)kâre Ḳaldı Hüdâyi âvâre Tâ bulınca derd[e] çâre Aḳlayalum senüñ ile	Ḳoşma 5 dörtlük	İlâhî	Hece Ölçü sü	Divanda 7 dörtlüktür.
8b	Şemsî	Sâkiyâ gel beni ḥayrân eylegil Ben ğarîbi ‘aşḳa mihmân eylegil	‘Aşḳı isen ma' şûḳa Şemsî eger Ma' şûḳuñ sırrını pinhân eylegil	Ġazel 5 beyt		– . – – / – – – / – . –	Divanda 6 beyttir.
9a	‘Uyûnî	لنا من امره روح و جسم لنا من جوهر النساء طلسم لنا في مخملا أسماء اسمر فها من جنونالعشق قسم	ولم يحظر على قلب سواه ولم تشيع عيونى لقاء فيا من هو كلامى من هواه فها من خنوناالعشق قسم	Ġazel 7 beyt			7 beytlik Arapça bir şiiirdir.
9a	Rûhî	Tâc-ı seri enbiyâ pişvâ-yı evliyâ Seyyidinâ Muştafâ şalli ve sellim ‘aleyh	Rûhî -i bi-çâreyem vâlih ü âvâreyem Sînesi pür-yâreyem şalli ve sellim ‘aleyh	Ḳaşîde 3 beyt	Na' t	– . . – / – . – / – . . – / – .	Divanda 41 beyttir.

						-	
9b	Mıṣrī	قد اشرفت الدنيا بالشمس و مولانا فالشمس لها بدر والبدر سويدانا	قد اشرق محالدين ذا القلب بهذا الدين اذ جاءك يا مصرى كالشمس لمولانا	Ġazel 7 beyt			7 beytlik Arapça bir şiidir.
9b	Niyāzī	Zihī kenz-i ḥafī ki_ andan gelür her var olur peydā Gehī zūlmet zūhūr ider gehī envār olur peydā	Alan lezzātı birlikden ḥalāş oldu ikilikden Niyāzī kande baḳsa ol hemān dīdār olur peydā	Ġazel 4 beyt	İlāhī	. _ _ _ /_ . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Divanda 17 beyttir.
10a	Monlā Üftāde	ما هست نمیلانم خورشید رخت یانه Bu ayrılıḳ odına cānum niçe bir yane	از لعل لبث منلا افتاده خدا ناگاه Ḥaḳḳā ki gözüm döker yāḳūt-ile dūr-dāne	Mülem ma ^ç ġazel 6 beyt		_ _ . / . _ _ _ / _ _ . / . _ _ _	İlk mısraları Farsça, ikinci mısraları Türkçe olan mülemma bir gazeldir.
10a	‘Uyūnī	Gönül bir başḳa ‘ālemdür bilinmez Tecellī zāhir ibrişi görünmez	‘ Uyūnī bir görirsen nūr-ı dīni Nazardan ġayrı özge sır alınmaz	Ġazel 5 beyt		. _ _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
10b	Maḥvī	Budur derdüm cūdā düşdüm ilinden Ġarībem ‘ācizem luḳf eyle Allāh Devā olmaz baña ġayruñ ilinden Ġarībem ‘ācizem luḳf eyle Allāh	Yıḳılmış Maḥvī kuluñ eyle ma ^ç mūr Vişālūñ şu ^ç lesiyle eyle pūr-nūr Ulaşdur maḳlabına eyle mesrūr Ġarībem ‘ācizem luḳf eyle Allāh	Murabb a ^ç 3 bend		. _ _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
10b	Nūrī	Ey ḳavī vü metīn olan Allāh Žu ^ç afāya mu ^ç in olan Allāh	Eylemez mi saña kerem Nūrī Ekremü’l-ekremīn olan Allāh	Ġazel 5 beyt	İlāhī	. . _ _ / . _ . _ / . . _	
11a	Hüdāyī	Tevḥīd ile olur her derde dermān	Bulmaḳ ister-iseñ eger Ḥudā’yı	Ḳoşma	İlāhī	Hece	

		<p>Ḥaḳḳ'a tevḥīd ile irmiş irenler</p> <p>Tevḥīd ile olur her müşkil āsān</p> <p>Ḥaḳḳ'a tevḥīd ile irmiş irenler</p>	<p>Ehl-i tevḥīde hizmet it Hüdāyī</p> <p>Yola çeken olur bāy u gedāy</p> <p>Ḥaḳḳ'a tevḥīd ile irmiş irenler</p>	5 dōrtlük		Ölçü sü	
11b	Hüdāyī	<p>Cān terkini urmaduñ cānān iliñe girmez</p> <p>Zünnārını kırmañañ ĩmān iliñe girmez</p>	<p>Her demde Hüdāyī sen ders oḳı me'ānīden</p> <p>Sevdükce sevāmı sen 'irfān iliñe girmez</p>	Musam maḡ ġazel 6 beyt		<p>__ . /</p> <p>. __</p> <p>_ / _</p> <p>_ . / .</p> <p>---</p>	<p>Şairin divanında bu şiir, bendlerden oluşmakta ve şiirin vezni <i>mef'ülü</i> / <i>mefā'īlün</i> şeklinde iken; mecmuada musammat gazel olarak kaydedilmiştir ve şiirin vezni <i>mef'ülü</i> / <i>mefā'īlün</i> / <i>mef'ülü</i> / <i>mefā'īlün</i>'dür . Divanda 5 beyt olan şiirin mahlas beyti divanda bulunmamaktadır.</p>
11b	Nazmī	<p>İç şarāb-ı 'aşḳı ol mestāne-i şaḥbā-yı Hū</p> <p>Giy melāmet ḥırḳasın ol 'āşık-ı rüsvā-yı Hū</p>	<p>Sa' y idüp esrār-ı Hū'ya vāşıl ol ey Nazmī kim</p> <p>Pādişāh-ı 'ālem-i ma' nāda olur dānā-yı Hū</p>	Ġazel 5 beyt		<p>_ . _</p> <p>_ / _ .</p> <p>__ /</p> <p>_ . _</p> <p>_ / _ .</p>	<p>Bu şiir Nazmī Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmamaktadır.</p>

						-	
12a	Selîmî	Ey cemâlûñ nûr-ı çeşm-i enbiyâ El-meded ey ma' den-i nûr-ı Hüdâ Hâk-i pâyuñ tütüyâ-yı aşfiyâ El-meded ey ma' den-i nûr-ı Hüdâ	Ey kerem kâni resûl-i Kibriyâ Kemterüñdür bu Selîmî pür-htaâ Dergehüñden ilticâ eyler 'atâ El-meded ey ma' den-i nûr-ı Hüdâ	Murabb a' 4 bend		- . - / - . - - / - . -	
12a -b	Fethî	Feth-i qalbe bâ' iş olan didiler kümmel kamu Zîkr-i hûdur [zîkr-i hûdur zîkr-i hûdur zîkr-i hû] Na' resi ' aşîqlaruñ derd-ile dâ'im sū-be-sū Zîkr-i hûdur [zîkr-i hûdur zîkr-i hûdur zîkr-i hû]	Qābe qavseyn sırrını izhâr iden tezkâr-ı hû Maḥv-ı imkân itdiren ' aşîqlara envâr-ı hû Büy-ı vaḥdet şemm idelden Fethî de ey yâr-ı hû Zîkr-i hûdur zîkr-i hûdur [zîkr-i hûdur] zîkr-i hû	Murabb a' 4 bend		- . - / - . - - / - . - / - . -	
12b		Varını virmez mi bir yâr isteyen Varı terk itmez mi dil-dâr isteyen		Maṭla'		- . - / - . - - / - . -	
12b	'Adlî	Levh-i dilden oqıyan ' ilm-i İllâhî'den sebaq Zerrece qalmaz yanında maḥv olur hep mâ-sebaq	Qıl ü qāl terk idüp dilden tirâş it ḥubbunı ' Adliyâ yeter oqursuñ bāb-ı ' aşqdan bir varaq	Gazel 4 beyt	İllâhî	- . - / - . - - / - . - / - . -	
13a	Fethî	Ey gönül ḥavf u ḥayâ it Ḥazret-i Allâh'dan Zârî vü girye-ile ṭoldur [bu] cihâni âhdan ' İzzet-i dâreyn[i] iste ol ulu dergâhdan Yağ hidâyet şem' ini gel nûr-ı zîkrü'llâhdan	Ḥazret-i Allâh ile anlar ki oldı âşinâ Mümkinâtuñ her birinden aldılar ders-i fenâ Bu gürühuñ işrine girmek dilersen Fethiyâ Yağ hidâyet şem' ini gel nûr-ı zîkrü'llâhdan	Murabb a' 4 bend		- . - / - . - - / - . - / - . -	Mecmuanın 57b sayfasında aynı şiir, 5 beyt olarak gazel nazım şekli ile yazılmış ve şiirin mahlas

							beyti bulunmamaktadır.
13a-b	Luṭfī	Merḥabā ey ma‘den-i şıdḳ u şafā Merḥabā ey gevher-i kân-ı vefā Saña ümmetden olan çekmez cefā Merḥabā ey faḥr-ı ‘âlem Muştafā	Merḥamet idüp eyâ nür-ı Ḥudā Luṭfī -i bîmâruña eyle devā Ḳıl şefā‘ at cümleye rûz-ı cezā Merḥabā ey faḥr-ı ‘âlem Muştafā	Murabb a‘ 4 bend	Na‘ t	-. - /_/_. -_-/ -.-	
13b	‘Abdü’l-ḥayy	Oldı zâtuñ çünki maḥbûb-ı Şamed Yâ Resûlallâh şefā‘ at ḳıl meded Luṭfuñi iḥsânunı itdük sened Yâ Resûlallâh şefā‘ at ḳıl meded	Zâtuñi medḥ eylemişken Zû’l-celâl Na‘ tuñ itmek oldı ‘ Abdü’l-ḥayy muḥâl Rûz-ı maḥşerde aña göster cemâl Yâ Resûlallâh şefā‘ at ḳıl meded	Murabb a‘ 3 bend	Na‘ t	-. - /_/_. -_-/ -.-	
14a	Ḥâfız	Keşret-i ‘işyânuma yoḳdur nihâyet yâ nebî Rûz-ı maḥşer olıcaḳ eyle şefā‘ at yâ nebî	Yüzi üzre sürinür geldi ḥuzûr-ı ‘izzete Ḥâfız -ı dil-ḥasteye eyle ‘inâyet yâ nebî	Ġazel 5 beyt	İlâhî	-. - /_/_. -_-/ -.- /_/_. -	
14a	Fethî	Dîde-i bâtında ğaflet dîde-i zâhirde ḥ‘âb Var iken gemlenmesidür (?) iştmege Ḥaḳ‘dan ḥiṭâb	Yâ İlâhî sen esirge Fethî -i bî-çâreyi Ḳalb-i virânımı anuñ maḥz-ı faẓluñ ile yap	Ġazel 5 beyt	İlâhî	-. - /_/_. -_-/ -.- /_/_. -	
14b	Niyâzî	İñile ey dertli gönül inile Ehl-i derdün inilecek çağıdır Gel tîmâr it yâreñe sen ‘aşḳ ile	Ey Niyâzî dünyede itmez ḥuzûr Şol kişi kim olmaya ehl-i ğurûr Ḥaḳḳ‘ı aña itmeden bundan ‘ubûr	Murabb a‘ 5 bend	İlâhî	-. - /_/_. -_-/ -.-	

		Yärelerün oñulacak çağıdur	Mevtin elçisi gelecek çağıdur				
15a	Fethî	Cemälün pertevi nür-ı Hüdâ'dur yâ Resûlallâh Kelâmuñ cümle vaḥy-i Kibriyâ'dur yâ Resûlallâh	Yoluñda ḥayl̄demlerdür sürinür sayılün Fethî Esirge kuluñ olsun bî-riyâdur yâ Resûlallâh	Ġazel 8 beyt	Na' t	. _ _ _ / _ _ _ / _ _ _ / . _ _ _	
15a -b	Behcet	Ey ŧehin-ŧâh-ı risâlet ey imâm-ı enbiyâ Ey meh-i burc-ı sa' âdet nür-ı çeŧm-i aŧfiyâ	Behcet -i bî-çäreym ümmîdvâr-ı luḫfuñam İsterem senden ŧefâ' at yâ emîre'l-eŧhiyâ	Ġazel 7 beyt	Na' t	. _ _ _ / _ _ _ / _ . _ _ / _ _	
15b	-	Ey ḥabîb-i Ḥaḫ Resûl-i Kibriyâ Ey ŧefâ' at ma' den[i] kân-ı seḫâ	Yine sensin yâ Resûlallâh benüm Derdini dermânuma iden devâ	Ġazel 5 beyt	Na' t	_ . _ _ / _ _ _ / _ . _	Şiirde mahlas bulunmamakt adır.
16a	Recâyî	Geçdi 'ömrüm bilmedüm yoḫ yerlere kıldum hebâ Luḫf idüp eyle hidâyet yâ İlähe'l- ' âlemîn Rüz-ı maḫŧerde ŧefâ' at itmez-ise Muŧtafâ Luḫf idüp eyle hidâyet yâ İlähe'l- ' âlemîn	Yüz süriyor cürm-ile geldüm ḫapuña yâ Kerîm Nefs elinden ḫurtarup eyle ḫariḫatda muḫîm Sen ' aḫa eyle Recâyî 'ye ŧırat-ı müstaḫîm Luḫf idüp eyle hidâyet yâ İlähe'l- ' âlemîn	Murabb a' 4 bend		_ . _ _ / _ _ _ / _ . _ _ / _ _	
16a -b	Es' ad	İlähî derd-i ehl-i ' aŧŧa dermân it viŧâlünle Sevindür âteŧ-i hicrâmı ol ŧâfî zülâlünle ḫoma kim cân u dil süzân ola tâb-ı celâlünle Bize luḫf eyle ey Mevlâ tecellî kıł cemälünle	Ḥalîl'e âteŧi "berden selâm" iden cemälündür Maḫâmı[n] mü 'minün dâr-ı selâm iden cemälündür Derün-ı ḫalb-i Es' ad 'da maḫâm iden cemälündür Bize luḫf eyle ey Mevlâ tecellî kıł cemälünle	Murabb a' 4 bend		. _ _ _ / _ _ _ / _ _ _ / . _ _ _	
16b	Fethî	Deryâ gibi cüş itdün 'ummân olacak göñlüm	Vaḫdet iline yitsün ḫayriyi ḫarḫ itsün	Ġazel 5 beyt		_ _ _ / . _ _	

		Feryâdî ne hûş itdün giryân olacağ gönlüm	Fethî 'yi de mest itsün mestân olacağ gönlüm			— / — — . / . — — —	
17a	Mışrî	Bir yüze dūŝ oldı gözüm yüz biñ gezer dîvânesi Olmıŝ cemâli ŝem' inüñ ay-ile gün pervânesi	İki cihânda Mıŝrî 'ye devlet dağ'ı izzet yeter Geldikçe yârūñ ŝunduğı gevherlerūñ her dânesi	Ġazel 5 beyt		— — . — / — — . / — — . — / — — . —	Divanda 7 beyttir.
17a	Emnî	şem' -i ' aŝkuñ ŝevkine devr eyleyüp pervâneveş Dün gice yandum yağıldum ben de ol dîvâneveŝ	Āŝinâlık kesb idüp bâtında ' aşkı yâr idün Zâhirâ Emnî velî anuñla ol bigâneveŝ	Ġazel 5 beyt		— . — — / — — — / — . — — / — —	
17b	Nazmî	Felek gerdişlerinden işlerin bildüm ki hikmetdür Fenâdan geçmek ile bu bilinmez özge hâletdür	Olanlar tâlib-i vuşlat girer gönline Nazmî 'nün Anuñ zîrâ ki ħalbi menba' -ı esrâr-ı vuşlatdur	Ġazel 6 beyt		. — — — / — — — / — — — / . — — —	Bu şiir Nazmî Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmamakt adır.
17b	Naŝühî	Derūnuñ dermânı sensin yâ Muħammed Muŝtafâ Gönlümüñ mihmânı sensin yâ Muħammed Muŝtafâ	Eyledi bâr-ı güneħ ħadd-i Naŝühî 'yi dütä El-meded ey çäre sensin yâ Muħammed Muştafâ	Ġazel 4 beyt	Na' t	— . — — / — — — / — . — — / — —	Divanda 5 beyttir.
18a	Fenâyî	Viŝâlūñ zevħini eyle müyesser Kerem senden ' inâyet eyle Mevlâ	Fenâyî yoğ idüp zemb-i vücudı ' Aġâ eyle aña nūr-ı ŝühüdı	Murabb a' 4 bend		. — — — / — — — / — — .	Divanda 5 bendtir.

		Ola nûruñla cism ü cân münevver Kerem senden ‘ inâyet eyle Mevlâ	İrişdür gâyetine fażl u cûdı Kerem senden ‘ inâyet eyle Mevlâ			--	
18a -b	Himmet	Bugün meydân-ı ‘ aşk içre ki yâre âşinâyız biz Fedâdur cânumuz Hâkķ’a anuñçün rûşenâyız biz	Cihâna itmezüz rağbet budur âyinemüz Himmet Yeter ‘ uşşâka bu ‘ izzet mürîd-i Muştafâ’yız biz	Ėazel 3 beyt		. _ _ _ _ / _ _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Divanda 5 beyttir.
18b	Şemsi	Mecnûn olalı gönüm Leylâ haberin söyler Derde düşeli cânım veylâ haberin söyler	Şemsi seni duyalı ‘ aşka cânı uyalı Fırķat haberin koyup vuşlat haberin söyler	Ėazel 4 beyt		_ _ _ . / . _ _ _ _ / _ _ _ . / . _ _ _ _	Divanda 5 beyttir.
18b	Hüdâyi	Ey nefis yeter sehv ü zelev İnşâfa gel inşâfa gel Terk eyleyüp tûl-i emel İnşâfa gel inşâfa gel	İtme Hüdâyi ’ye ‘ inâd Fermâna eyle inķiyâd İtmez misin ‘ uķbâyı yâd İnşâfa gel inşâfa gel	Murabb a’ 5 bend	İlâhî	_ _ _ . _ / _ _ _ . _	
19a	Nürî	Varını virmez mi bir yâr isteyen Varı terk itmez mi dil-dâr isteyen	Nürî nûñ sırrından alsun bir haber ‘ Ālem içre ‘ âşık-ı zâr isteyen	Ėazel 8 beyt		_ . _ _ _ / _ . _ _ / _ . _	
19a -b	‘ Aţûfî	Dergeh-i Hâkķ’a yüzün sür ber-devâm Ber-murâd olmaķ dilersen ey gönül Bâb-ı hizmette muķîm ol şubķ u şâm Ber-murâd olmaķ dilersen ey gönül	İster-iseñ luţf ide Rabb-ı Ėâfûr Gel ‘ Aţûfî gibi ol ‘ abd-i şekûr Dök nedâmet eşkin ol merd-i şabûr Ber-murâd olmaķ dilersen ey gönül	Murabb a’ 4 bend	İlâhî	_ . _ _ _ / _ . _ _ / _ . _	
19b	Hâşimî	Merd iseñ meydân-ı ‘ aşkda cân virüp cânânı gör Benligi elden biraķ gel küfri ķo dermânı gör	Hâşimî derde giriftâr olmaķ istersen eger Cân içinde cân olan ol pertev-i Sübhân’ı gör	Ėazel 5 beyt		_ . _ _ _ / _ . _ _ /	

						— . — — / — —	
20a	Ġafūrī	Ĥaqq'a teslīm itmeyen cān u dilin Cān göziyle görmedi cānān ilin Şıdķ ile bir kāmīlūn var tūt elin Bulmaķ isterseñ eger Mevlā yolın	Ķo hevāyī ey gōñül inşāfa gel Tā-be-key bu ġaflet-i sehv [ü] zeled Ey Ġafūrī oldı esrāra maķal İrgüren vuşlat iline menzilin	Murabb a ^ç 3 bend		— . — — / — — — / — . —	
20a	Hüdāyī	Allāhümme yā Hādī Āsān eyle yolumuz "Sehhil 'ubüre'l-vādī" Tīz geçür tūt ilimüz	Hüdāyī der yā Mevlā "Ente'l-aliyyü'l-a'lā" Gencīne-i "ev-ednā" Olsun re's [ü] mālīmuz	Ķoşma 5 dörtlük	İlāhī	Hece Ölçü sü	Divanda 6 dörtlütür.
20b	Zākiri	Ey ķamu mücrimleri şād eyleyen ġufrān ile Ĥoplayup cümle 'ibāduñ luţf ile iĥsān ile 'Āmil olanlardan eyle cümlemüz Ķur'an-ile Yā İlāhe'l-'ālemīn [ü] yā mucībe's-sā'ilīn	Rıĥlet eyyāmında ey Ĥaķ Zākiri 'ye ķıl nazār Şaķla şeytān virmesüñ İmānına anuñ zarar Ĥāzret-i 'Azrā'ī elinde olıcaķ muĥtazar Yā İlāhe'l-'ālemīn [ü] yā mucībe's-sā'ilīn	Murabb a ^ç 5 bend		— . — — / — — — / — . — — / — —	
21a	-	Şem' -i rüyuña cismümi pervāne düşürdüm Evrāķ-ı dili āteş-i sūzāna düşürdüm Bir ķatre iken kendümi 'ummāna düşürdüm Semā' -ı şafā cāna şafā rūĥa ġidādur	'Aşķ-ile gelüñ tālib-i cüyende olalum Zevķ-ile şafālar sürelüm zinde olalum Ĥāzret-i Mevlānā'ya gelüñ bende olalum Semā' -ı şafā cāna şafā rūĥa ġidādur	Murabb a ^ç 5 bend		— — . / . — — . / . — — . / . — —	Şiirde mahlas bulunmamakt adır.
21a	Şehīdī	Ĥāme-i ķudretle yazmış Naķşbendī kāf [u] nūn Ĥüs-n-i ĥaķķ iķre seni ser-defter-i "mā-yesterūn"	Bu Şehīdī cismini ĥūn zedānı revā eylerken Eyledi teslīm-i rūĥ "innā ileyhi raci' ūn"	Ġāzel 6 beyt		— . — — / — — — / — . — — / — —	

21b	Cevrî	<p>Şanmañ bizi şūfî gibi seccâde-perestüz Bir kûşe-i seccâde-i mihrâb-ı elestüz Evkât-ı ‘ubüdiyyeti fevt itmezüz aşlâ Farq eylemezüz rûz u şebi gerçi ki mestüz Maḥsûb idücek yoḡ n’idelüm sübhayı elde Biz rind-i teḥî-kîse-i peymâne bedestüz Hep üstimize sâye şalur nûr-ı İlähî Tâ cür‘ a gibi ḥâk-i ḥarâbâtda pestüz Biñ şüret ile cilve ider ḡam dilimizde ‘Aşḡ ehline âyîneyüz ammâ ki şikestüz Endîşeye yer yoḡ bize bârân-ı belâdan Biz ḥâne-i vîrânede bî-cây-ı nişestüz Şîvenkede tutsaḡ n’ola ‘işretgeh-i dehri Mehcür-ı şafâ-yı ṭarab-ı bezm-i elestüz <i>Ol ḥasret ile ḥûn-ı ciger-nûş iderüz biz</i> <i>Muṭrib yerine nâle-i ḡuş iderüz biz</i></p>	<p>Yâ Rab bizi de vâkıf idüp ma‘ nî-i ḥâle Dil-beste ḡoma ṭab‘ umuzı nükte-i ḥâle Yâ Rab bize şevḡ ü taleb-i ma‘ rifetüñ vir Ceḥd eyleyelüm şevḡüñ-ile kesb-i kemâle Yâ Rab bize ḡıl şüret-i taḥkîḡi nümâyân Baḡmaḡdan uşandı gözüñüz naḡş-ı ḡayâle Yâ Rab bize tevḡîḡüñ-ile eyle hidâyet Tâ yol yañılup gitmeyelüm semt-i ḡalâle Yâ Rab bizi ol sâlik-i âḡâḡa refîḡ it Kim rehber ola fırḡa-i efrâd-ı ricâle Yâ Rab bizi ‘âşîḡlar ile eyle mülâḡî Kim vâsıtasız dâḡil ola bezm-i vişâle Yâ Rab dilümüz eyle o mir’âta muḡâbil Kim maḡzar ola pertev-i envâr-ı cemâle <i>Envârüñ ile dîde-i idrâke ziyâ vir</i> <i>Dîdârüñ ile âyîne-i ḡalbe cilâ vir</i></p>	Terkîb- bend 13 bend, 16’şar mısra		<p>__ . / . __ . / . __ . / . __ –</p>	<p>Bu şiirin bu sayfada 6 bendi bulunmakla birlikte geriye kalan 7 bendi 24a-b sayfasında yer almaktadır. Başlık: Nazîre-i Cevrî Terkîb-Bend-i Rûḡî.</p>
22a	Şemsi	<p>Göster cemâlün şem‘ ini yansun oda pervânele Devlet degül mi ‘âşîḡa şem‘ ine ḡarşu yanalar</p>	<p>Cevr ü cefâdan uşanup Şemsi seni terk eylemez Sen şanma ki seni seven senden şehâ uşanalar</p>	Ġazel 5 beyt		<p>__ . . __ / __ . . / __ . . __ / __ . . __</p>	<p>Bu şiir Şemsi Divanı’nda (Toparlı 2015) bulunmamaktadır. Başlık: İlähî.</p>
22a	Fenâyi	<p>Yâ İlähî âsitânüñ ḡasteye dârü’ş-şifâ Şerbeti vaşluñ içenler buldılar derde devâ</p>	<p>Zerre görünmez Fenâyi iş bu ‘âlem ‘ârife Bir demine vuşlatña dü cihân olmaz bahâ</p>	Ġazel 4 beyt	İlähî	<p>__ . . __ / . __ . / __ . .</p>	<p>Başlık: İlähî</p>

						— . — — / — . —	
22a	Mısrî	<p>Ḥazret-i luṭf-ı Ḥudâ'dan kı l en'âm-ı ezelî</p> <p>Ḥamdüli'llâh kim Muḥammed Muştafâ'dan dir bunı</p> <p>Emzûm şâhum Ḥüseyn kıurretü'l-ayn velî</p> <p>Dönmezem şâhum yolından dost Muḥammed yâ 'Alî</p>	<p>Gör bu Mısrî derdmendi baḡ ġarîbi kemteri</p> <p>Dönmezem âl-i 'abâdan Ca' ferî'yem Ca' ferî</p> <p>Hem nażargâh-ı Ḥudâ'dan Ḳadiri'yem Ḳadiri</p> <p>Dönmezem şâhum yolından dost Muḥammed yâ 'Alî</p>	Murabb a' 5 bend		— . — — / — . — — / — . — — / — . —	Bu şiir Niyâzi Mısrî Divanı'nda (Tatçı 2015) bulunmamaktadır. Başlık: Ğazel-i Mısrî.
22a	Yûnus	<p>Ey 'aceb kim var mıdır Sübhân'ı yer bilmez ola</p> <p>Bilür ancak her biri tertîb ile girmez yola</p>	<p>Ey Yûnus bu naḡl ile derde 'ilâc olmaz meger</p> <p>Ḳalb ḥâneñ ma' mîr olup nûr-ı tevḥîdle şula</p>	Ğazel 6 beyt	İlâhî	— . — — / — . — — / — . — — / — . —	Bu şiir Yûnus Emre Divanı'nda (Tatçı 2008) bulunmamaktadır. Başlık: İlâhî.
22b - 23b	Cevrî	<p>Şanmañ bizi kim mu'teḡid-i ḡavl-i ḡakîmüz</p> <p>Biz mu'terif-i ma' nî-i Ḳur'ân-ı Kerîm'üz</p> <p>Lâzım degül aḡbâr-ı ḡavâdiş bize zîrâ</p> <p>Biz ṭâlib-i esrâr-ı Ḥüdâvend-i kerîmüz</p> <p>İdrâk iderüz şâni' uñ âşâr-ı vücûdın</p> <p>Biz râst-rev-i seccâde-i fehm-i selîmüz</p> <p>Ḥaḡ'dan bilürüz nîk ü bed-i kâr-ı cihânı</p> <p>Biz münkir-i luṭfu sitem-i çarḡ-ı le'îmüz</p> <p>Bir kerre ayak başmamışuz râh-ı ümîde</p> <p>Fâriğ-dil olup künc-i ḡanâ' atde muḡîmüz</p> <p>Müstaḡraḡ-ı cûd u ni'am-ı luṭf-ı Ḥudâ'yuz</p>	<p>Cevrî ḡo disün her ne ki söylerse edâni</p> <p>Yoldan ḡaluruz diñler isek biz eger anı</p> <p>Ser-menzil-i kâma irelüm bir ḡadem evvel</p> <p>Fıkr eyleyelüm müddet-i 'ömr-i ḡüzerânı</p> <p>Biz kim seri pâ eylemişüz râh-ı Ḥudâ'da</p> <p>Her ḡaṭvede pâ-mâl iderüz kevn ü mekânı</p> <p>Ölmezden öñürdi ölelüm biz de bu yolda</p> <p>Bâr itmeyelüm kendümüze cism-ile cânı</p> <p>Ḥall eyleyelüm 'uḡde-i ser-rişte-i ḡaydı</p> <p>Bend eylemişüz çünki bu ḡizmetde meyanı</p> <p>Bünyâd-ı vücûdı virelüm bâd-ı fenâya</p>	Terkîb- bend 7 bend, 22'şer mısra		— — / . — . / . — — . / . — —	Başlık: Raḡimehu'llâhı 'Aleyh Tercî'-bend-i Cevrî. Mecmuada şiirin başlığında terci'-bend yazmasına rağmen şiirin nazım şekli, terkîb-bend'dir.

		<p>Müstağnî-i ' izz ü şeref-i nâz u nâ'imüz Bir şevk-ile ger meş'ale-efrûz-ı recâyuz Biñ şerm-ile dil-sûhte-i âteş-i bîmüz Teslîm ideli şâhibine naqd-i vücûdı Âsûde-dil-i keş-me-keş-i nefis-i garîmüz Tefvîz ideli kârmuzı emr-i Hüdâ'ya Âzâde-ser-i vesvese-i fikr-i saqîmüz Def' itdi bizüm şübhemüzi نحن قسمین Bî-sa'y u taleb muntazır-ı luğf-ı 'amîmüz <i>Κurtardı Hüdâ çün bizi dünyâ cihetinden</i> <i>Bî-behre kıomaz râtıbe-i ma'rifetinden</i></p>	<p>Vîrân idelüm kârgah-i nâm u nişânı Bir dil ki şafâsın bile zevk-i ebedînün Kâalur mı dimâğında anuñ lezzet-i fânî Bir dîde ki şevkin göre şem' -i ezelînün Şalmaz mı nazardan meh ü hırşîd-i cihânı Vaqf oldu dil ü dîdemüz ol zevke vü şevke İtmez birisi gayriye meyl [ü] nigerânı Ol zevk u şevk-ile düşüp vâdî-i 'aşka Tekmîl idelüm tayy-ı mekân-ile zamânı <i>Tâ kim irevüz biz de zamân-ile mekâna</i> <i>Zîrâ bu mekândan göçürür bizi zamâna</i></p>				
23b	Ahmed	<p>Ey tâlib olan 'ârif seyr itmege cânânı Diğkatle temâşâ kııl her gördigün insânı</p>	<p>Esrâr sözünü Ahmed keşf eyleme nâ-dâna Hayvâna mağal görme ser-çeşme-i hayvânı</p>	Ġazel 15 beyt		<p>__ . / . _ _ _ / _ _ . / . _ _ _</p>	<p>Başlık: Kaşîde-i Aħmedî. Divanda 7 beyttir.</p>
23b	-	<p>Añlaşılmaz bir dünyâ böyle gelüp gider Ne añlayanlar şerħ ider ne añlamayan Su'âl ider gitdükce yıqılıp gider</p>					<p>Mahlas bulunmayan 3 mısralık şekli belirsiz ve vezni düzensiz bir şiiirdir.</p>
24a -b							<p>21b sayfasında 6 bendi bulunan Cevri'nin Bağdatlı</p>

							Rūhî'nin terkîb-bend'ine yazmış olduğu nazirenin geriye kalan 7 bendi yer almaktadır.
24b	Niyâzî	İçerü gel añlar iseñ söylenen ' irfâna bak Hâl diliyle saña bir bir nuḡ iden hayvâna bak	Ey Niyâzî Hâzret-i Hallâḡ'ı dergâh-ı Hüdâ Şâhib-i kevn ü mekân [u] kudret-i Yezdân'a bak	Ġazel 9 beyt	İlâhî	<p> - . - - / - . - - / - . - - / - . - </p>	Divanda 10 beyttir.
25a - 26b	Rūhî	Şanmañ bizi kim şîre-i engür ile mestüz Biz ehl-i harâbâtданuz mest-i elestüz Ter-dâmen olanlar bizi âlüde şanur lîk Biz mâyil-i bûs-ı leb-i câm u kef-i destüz Şadrın gözedüp n'eyleyelüm bezm-i cihânuñ Pây-ı ħum-ı meydür yerimüz bâde-perestüz Mâyil degülüz kimsenüñ âzârına ammâ Ĥâtır-şiken-i zâhid-i peymâne-şikestüz Erbâb-ı ġaraz bizden ıraġ olduġı yegdür Düşmez okumuz yire ki biz şâhib-i şaştuz Biz ' âlem-i fânide ne mîr ü ne gedâyuz A' lâlara a' lâlanuruz pest ile pestüz Hem-kâse-i erbâb-ı dilüz ' arbedemüz yok	Virdük dil ü cân-ile rızâ ħükm-i Hüdâ'ya Ġam çekmezüz uğrarşak eger derd ü belâya Ķoyduk vaṡanı ġurbete bu fikr-ile çıġduk Kim renc-i sefer bâ' iş ola ' iz ü ' alâya Devr eylemedük yer ħomaduk bir nice yıldur Uyduk dil-i divâneye dil uydı hevâya Olduk nereye varduġ-[1]sa ' aşğa giriftâr Alındı gönül bir şanem-i mâh-liġâyâ Baġdâd'a yolun düşse ger ey bād-ı seġer-ġîz Âdâb-ile var ħizmet-i yârân-ı şafâyâ Rūhî 'yi eger bir şorar izler bulunursa Dirlerse buluşduñ mı o bî-berk ü nevâyâ Bu maṡla' -ı ġarrâyı oġı ebsem ol andan	Terkîb- bend 17 bend, 16'şar mısra.		<p> - - . / . - - . / . - - . / . - - </p>	Başlık: Terkîb-Bend-i Rūhî-i Baġdâdî.

		Mey-hānedeyüz gerçi velī ‘aşk-ile mestüz Biz mest-i mey-i mey-kede-i ‘ālem-i cānuz Ser-ḥalka-i cem‘iyyet-i peymāne-keṣānuz	Ma‘lūm olur aḥvālimüz erbāb-ı şafāya Ḥālā ki biz üftāde-i ḥūbān-ı Dımıṣḡ‘uz Ser-ḥalka-i rindān-ı melāmet-keṣ-i ‘aşkuz				
25a	Yūnus	Senūñ ‘āşıqlaruñ kılmaz nazar Firdevs-i a‘lāya Ne ḥūrīden ḥaber söyler ne meyl ider muṣaffāya	Gel ey Yūnus gözini yum cemāl-i māsivāllāhdan Yine bunda görürsün Ḥaḡ‘ı ne ḥācet va‘d ferdāya	Ġazel 5 beyt		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Bu şiir Yūnus Emre Divanı’nda (Tatçı 2008) bulunmamaktadır. Başlık: Ġazel. Bir önceki şiir olan terki-bend’in 5. bendinin 2. mısrasından sonra 25a sayfasında Yūnus Emre’ye ait gazel başlığı bulunan bir şiir yer almaktadır. Yūnus’un gazelinden sonra beşinci bend 2. mısrası ile 25b sayfasından devam

							etmektedir. Terkib-bend'in bölünmemesi için araya giren şiir, terkib-bendin arkasına yazılmıştır.
27a	Yûnus	Hâlet-ile baña bir ' aşk yöneldi Allâh dirler bir meclise uğradum Diñle kulağınla naql eyleyeyüm size Allâh dirler bir meclise uğradum	Yûnus dir ki çok şükür Hâk'a irdüm Muhammed nûrını berķ urur gördüm Ebûbekr ' Ömer ' Osmân ' Alî hem Allâh dirler bir meclise uğradum	Koşma 4 dörtlük	İlâhî	Hece Ölçü sü	Bu şiir Yûnus Emre Divanı'nda (Tatçı 2008) bulunmamaktadır.
27a		Ey bâ' iş-i kevn olmasa zâtuñ olmazdı Kandîl-i sipihr içre fûrûzân meh [ü] encüm	Başmasa mübârek kademüñ rûy-ı zemîne Pâk itmez idi kimseyi hâk-ile teyemmüm	Kıt'a 2 beyt		---./ ·---· /.--- ./·- -	
27b	Cemâlî-i Halvetî	Baña cânân gerek şimdi cân gerekmez Kuşûr-ı Cennet ü Rıdvan gerekmez	Cemâlî Halvetî miskîn faķirin Cânından özge kurbân gerekmez	Ġazel 6 beyt	İlâhî	Hece Ölçü sü	
27b	Yûnus	Kadimdür hiç ırılmaz ansız nesne dirilmez Adım adım yir ölçer kendü vîrân içinde	Dervîş Yûnus bu sözüñ nişândur bilenlere Söylenür sözüñ senüñ âhîr zamân içinde	Ġazel 5 beyt	İlâhî	Hece Ölçü sü	Divanda bulunan matla' beyti mecmuada bulunmamaktadır. Şiirin bu sayfada 5 beyti bulunup geriye kalan 9

							beyti 29a sayfasında yer almaktadır. Şiir divanda 18 beyttir.
28a	Maḥvī	Recā-yı luḫ-ile geldük ḫapuña Şefā‘at it meded sulṫān-ı kevneyn Yüzümüz süriyüp geldük ṫapuña Şefā‘at it meded sulṫān-ı kevneyn	Bu Maḥvī derdmende eyle iḫsān Ḳarini luḫfuñ idüp eyle ḫandān Günāhın ‘afv ide ol Rabb-i Raḫmān Şefā‘at it meded sulṫān-ı kevneyn	Murabb a‘ 4 bend		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
28a		Gül yüzine ‘aşıḫ olan gülşeni n’eyler Āvāre olan ‘aşḫuñ-ile meskeni n’eyler	Bir kerre gören gün yüzini ḡayre baḫar mı Bir cān ki senüñ bendeñ ola ol teni n’eyler	Nazm 2 beyt		_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _	
28b	Cemālī	Münevver olalı ‘ālem cenābuñ āf(i)tābından Ayırdı cümle ‘uşşāḫı bu ḡaflet ḫāş [u] ‘āmından	Cemālī gerçi ümmīdür müyesser eyleseñ yā Rab Ki itmām eylesün irsün senüñ ‘aşḫuñ kitābından	Ġazel 6 beyt	İlāhī	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
28b	Yūnus	‘Aşḫuñ ile ‘aşıḫlar yansın yā Resūlallāh İçüp ‘aşḫuñ şarābın ḫansın yā Resūlallāh	‘ Aşḫ Yūnus’uñ cānı ‘ilm [ü] şefā‘at kānı ‘Ālemlerüñ sulṫānı sensin yā Resūlallāh	Ġazel 5 beyt	Na‘t	Hece Ölçü sü	Divanda 6 beyttir.
29a							Bu sayfada Yūnus Emre’nin 27b sayfasında 5 beyti bulunan şiirinin geriye kalan 9 beyti

							yer almaktadır.
29a	-	‘İd-i vişālūñ kadr-i sa‘âdet Rûz-ı firâkuñ şâm-ı kıyâmet	Zevk âhir oldı gam zâhir oldı Gelmek irâdet gitmek icâzet	Nazm		— . — / — . —	
29b	-	اوليس قلت وائته اصدق قال بشرى لكاملزاتون ومامنا	رسل الاله قنات اقرب سائل في جننه الفردوسى يجمع شملنا	Ġazel 18 beyt			Mahlası bulunmayan 18 beytlik Arapça bir şiidir.
30a	Dervîş ‘Abdu’l lâh	Ravzaña çün yüz süren bulur emân El-emân ey fahr-i ‘âlem el-emân Her gelen dil-ğaste bulur tâze cân El-emân ey fahr-i ‘âlem el-emân	Anda kim medfûn ola nâzûk tenüñ Cennetü’l-a‘lâya beñzer medfenüñ Dervîş ‘Abdu’lîlâh garîbüñdür senüñ El-emân ey fahr-i ‘âlem el-emân	Murabb a‘ 5 bend	Na‘t	— . — — / — — / — . —	
30b	Nürî	İdüp ‘aşıklara ihsân-ı küllî Tecellî eyle sulţânım tecellî Bula her biri ‘aşkuñla tesellî Tecellî eyle sulţânım tecellî	Neğâyışdan münezzeħ zâtuñ-içün Cenâbuñdan gelen âyâtuñ-içün Kerem kıl Nürî ye ey ferd-i bî-çün Tecellî eyle sulţânım tecellî	Murabb a‘ 3 bend		. — — — / — — / —	Divanda 5 bendtir.
30b	Faşîh	Felek gerdişlerinden işlerin bitmişlerin gönder Muhaşşal bu fenâdan cümleden geçmişlerin gönder	Kerem zâtu kerîmü’ş-şânuña maħşûşdur yâ Rab Faşîh ’e kâr-ı düşvâruñ olup bitmişlerin gönder	Ġazel 4 beyt		. — — — / — — / — — — —	Divanda 5 beyttir.
31a	Mışrı	Habs içün geldi gelir ıtlâk içün fermân baña Evvelî kahr âhiri ihsân ider sulţân baña	Halk-ı ‘âlem didiler ‘İsâ’ya Mışrı bir zamân Dağı bundan özge "mâ-evhâ" didi Qur’ân baña	Ġazel 7 beyt	İstihraç- nâme	— . — — / — — / — — —	Divanda 8 beyttir.

						/ _ . -	
31a -b	Niyāzī	Çün saña gönlüm mübtelâ düşdi Derd [ü] gam baña âşinâ düşdi	Bu Niyāzī 'nün hiç vücûdunda Zerre kımadı hep yağa düşdi	Ġazel 8 beyt	İlāhī	Hece Ölçü sü	
31b	Niyāzī	Zerreler zāhir m'olurdu āf(i)tābı olmasa Katreler kıanden yağardı hċ şehābı olmasa	Kabr-i vahdet kûsesi ħaşri temāşāgāh idi Ey Niyāzī kimde kim cehlün 'azābı olmasa	Ġazel 5 beyt	İlāhī	_ . _ _ / _ . / _ . _ _ / _ . _	Divanda 7 beyttir.
32a	Ġafurī	Tahtgāh itdi vücûdum şehrinî sultān-ı 'aşk Dil serāyında kıuruldu bir 'aceb dīvān-ı 'aşk	Ey Ġafurī irmek istersen eger cānānuña Terk-i cān eyle tecellī eylesün cānān-ı 'aşk	Ġazel 6 beyt		_ . _ / _ . _ _ / _ . _ / _ . -	
32a	Yūnus	Benem ol 'aşk bahresi deñizler ħayrān baña Deryā benüm kıatremdür 'aşk oldu seyrān baña	Yūnus bu ħalk içinde eksüklidür Ħaķ bilür Dīvāne olmuş çağırur dervişlik bühtān baña	Ġazel 5 beyt	İlāhī	Hece Ölçü sü	Divanda 10 beyttir.
32b	Ħulūşī	Yā Resūlallāh şefā'at eyle Allāh 'aşkına Ben ħarībem sen 'ināyet eyle Allāh 'aşkına	Bu siyeh-rū derdmendün Ħulūşī 'ye rahm idüp Dest-i luţfuñla i'ānet eyle Allāh 'aşkına	Ġazel 6 beyt	Na't	_ . _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ _ .	
32b	Eşrefoğ lı Rūmī	Göñül dostuñ cemāl āyinesidür Göñül kim pas ola Ħaķķ'uñ nesidür	Bu kemter Eşrefoğlı Rūmī göñlün Şınuķ mecrüh u hem vīrānesidür	Ġazel 5 beyt		. _ _ / _ . _ _ / _ _	Divanda 8 beyttir.

33a	Mışrî	Ol menem ki vâkıf-ı esrâr-ı ‘ilm-i Ādem’üm Kâşif-i genc-i haķıķat hem hayât-ı ‘âlemüm	Ben o Mışrî ’yem vücüdüm mışrına şâh olmuşam Ĥâdiŝüm gerçi velî mâ’ nâda sırr-ı aķdemüm	Ėazel 6 beyt	İlâhî	· · · / · · · · · / · · ·	Divanda 7 beyttir.
33a	Ťâlib	Yanalum yaķılalum ‘aşķ-ile sūzân olalum Çekelüm hier [ü] ĝamuñ derd-ile nâlân olalum	Ťâlib râh-ı haķıķat olalum leyl ü nehâr Ĥazret-i Ĥaķķ’a irüp ‘âleme sultân olalum	Ėazel 5 beyt	İlâhî	· · · / · · · · · / · · · · ·	
33b	Mışrî	Bugün Ya’ kûb-ı kalbe Yûsuf-ı cândan ĥaber geldi Ėamiŝ-i pür-nesîm ile o cân[ân]dan ĥaber geldi	Bu Mışrî ’nün vücüdü mıŝrınıñ oldur şehinşâhı Ezelden tâ ebed ĥükm-i Süleymân’dan ĥaber geldi	Ėazel 6 beyt	İlâhî	· · · / · · · · · / · · · · ·	
33b	Üftâde	Derdimün dermâni sensin ĝayrıdan yoķdur devâ ‘Āŝıķ olan kimseler ĝayrıya baķmaķlık ĥaķâ	Gönlünü [kes] ĝayrıdan ey derdmend Üftâde sen Cân kulaĝına irişe ‘âlem-i ĝaybdan nidâ	Ėazel 5 beyt	İlâhî	· · · / · · · · · / · · ·	
34a	Ŗekûrî	Eylerüz her laĥzada yüz biñ ĥaķâ Rabbenâ yâ Rabbenâ faĝfirlenâ Raĥmetüñdür derd [ü] işyâna devâ Rabbenâ yâ Rabbenâ faĝfirlenâ	Ey Ŗekûrî fazl-ı Mevlâ’ya tayan Tâ k[i] cennet rûĥa ola âşiyân Böyle söyle görmeyem dirseñ ziyân Rabbenâ yâ Rabbenâ faĝfirlenâ	Murabb a’ 3 bend		· · · / · · · · · / · · · · ·	
34a	Ŗemsi	Derdün ne behey ‘âŝıķ bî-çâre neden olduñ Bir yerde ķarârüñ yoķ âvâre neden olduñ	Pâ-mâl-i maĥabbetsin yoķdur baŝuña çâre Çaķ bu ķadar ey Ŗemsi bî-çâre neden olduñ	Ėazel 5 beyt		· · · / · · · · · / · · · · ·	Divanda 6 beyttir.

						— . . / . —	
34b	Niyâzî	Sâlikûn mürşidine hizmetî şâhâne gerek Eşigine kıya başın diye şâhâ ne gerek	Bu yola kim ki Niyâzî gire kırbân ide cân ‘İyd-ı ekberdür aña vuşlat-ı cânâne gerek	Ġazel 7 beyt	İlâhî	.. — / .. _ / .. — / .. —	
34b	Eşrefoğ lı Rûmî	Naķķâşımız bizi ezel bî-levn ü renk yazup durur Levhî gönülden ġayrınıñ naķşını hep bozup durur	Gör bu Eşrefoğlı Rûmî ‘aşķ deryâsınıñ mevcleri Ŧaşdan taşâ çala çala maķv eyleyüp ezüp durur	Ġazel 3 beyt	İlâhî	Hece Ölçü sü	Divanda 7 beyttir.
35a	Yûnus	Behey kıardaş Ħaķķ’ı bulam mı dirsın Ħaķķ’a yarar ‘amel işlemevince Bu sıruñ ötesin duyam mı dirsın Mürşid-i kâmile söylemeyince	‘Aşķuñ ġâlib oldı yüregim ħarlar ‘Aşķı olan ‘âr u nâmûsı n’eyler Behey Yûnus saña söyleme dirler Ya ben öleyüm mi söylemeyince	Ķoşma 3 dörtlük	İlâhî	Hece Ölçü sü	Bu şiir Yûnus Emre Divanı’nda (Tatcı 2008) bulunmamakt adır.
35a	-	Cân-ı süzân eyledi fikri cemâli külħanı ‘Aķlı ħayrân eyledi seyr-i cemâli ġülşeni Külħanı ġülşende kıoyma kııl vişâlûñ rûşeni Nûr-ı vaħdetle münevver eyle yâ Mevlâm beni	Sevdiġün nûr-ı Muħammed ħaķķı ey Bârî Ħudâ ‘Aşķuña ol zât-ı pâküñ kııl müyesser iķtidâ Baña ħazretde enîsü’l-‘âşķîñ ola nidâ Nûr-ı vaħdetle münevver eyle yâ Mevlâ beni	Murabb a’ 2 bend		— . . / .. — / — . . / — . —	Şiirde mahlas bulunmamakt adır.
35b	Necîb	Zıkrûñ-ile olmuşam raţbü’l-lisân "Yâ-ġıyâşe’l-müstaġişîn" el-emân ‘Aşķuñ-ile eylerüm âħ u fiġân "Yâ-ġıyâşe’l-müstaġişîn" el-emân	İki ‘âlemde eyâ Rabbe’l-mucîb Cümlenüñ maķşudımı eyle naşîb Zerre-i ‘aşķuñ niyâz eyler Necîb "Yâ-ġıyâşe’l-müstaġişîn" el-emân	Murabb a’ 3 bend		— . . / .. — / — . .	
35b	Hüdâyî	Bilür var mı bu yolu	Ey Hüdâyî bildüñ mi	Ķoşma 5	İlâhî	Hece Ölçü	

		<p>Çandedür Hakk'ın yolu Söyler bu cân bülbüli Çandedür Hakk'ın yolu</p>	<p>Maşûduñı bulduñ mı ‘ Aşk-ile sen tılduñ mı Çandedür dostuñ yolu</p>	dörtlük		sü	
36a	Tabîb	<p>Ehl-i ‘aşkuz dāyimā āh u fiğāndur kārımız Mülk-i fānī seyrine ‘aşk-ile gelmiş cânımız</p>	<p>Feyz-i aqdesde gelüpdür çün Tabîb mir’atımız Nār-ı ‘aşka murğ-ı cân yandırmadır her kārımız</p>	Meşnev î 5 beyt		<p>— . — / — . — / — . — / — . —</p>	
36a	Niyāzî	<p>Şunlar ki görüp yüzüñi bu dāra gelürler Ol ‘ahde vefā eyleyüp ikrāra gelürler</p>	<p>Elbette bu bağ içine kim girse Niyāzî Hārın gezüp evvel şoñı gülzāra gelürler</p>	Ġazel 5 beyt	İlāhî	<p>— . . / . — — . / . — . . / . — —</p>	Divanda 9 beyttir.
36b	Nazmî	<p>‘ Aşkuñ қо yaqsun cânımı tā kim bulam cânānımı Derd ehli görsünler beni cân [u] dil-i sūzānımı</p>	<p>Tıldurdu āhum ‘ ālemi bezdürdi nālem ādemi Diñlemez ol maħbüb-ı cân Nazmî benüm efgānımı</p>	Ġazel 5 beyt		<p>— . . / — — . / — . . / — — . —</p>	Bu şiir Nazmî Divanı’nda (Bektaş 2005) bulunmamakt adır.
36b	Mışrî	<p>Ey bu göñlüm şehrini biñ qahr-ile vîrān iden Bî-duħān odlar yaqup bu sînemi külhān iden</p>	<p>Kimine meydān idüp bu ‘ ālemüñ her küşesin Mışrî’ye uçdan uca her küşesin zindān iden</p>	Ġazel 5 beyt		<p>— . — / — . — / — . — — . . —</p>	
37a	Zeynü’l ‘Ābidîn	<p>‘ Aceb mekkāredür dūnyā bulurken aldanur ādem Hāfādur meyl āña maħzādur iken aldanur ādem</p>	<p>Bu Zeynü’l-‘Ābidîn anı bilürken bu cihān fānî O gence sihr-i sultāmı olurken aldanur insān</p>	Ġazel 6 beyt	İlāhî	<p>. — . — / — . — / . — —</p>	

						/ . _ --	
37a	Yünus	‘Āşık oldum bugün meydân benümdür Benümdür pehlevân meydân benümdür	Yünus Emre ’m bugün iki cihânda Benem sulţân kulu sulţân benümdür	Ġazel 5 beyt	İlâhî	. _ _ / . _ _ _ / --	Divanda 7 beyttir.
37b	Kenzî	Alduñ mı şafâ-ile muşaffâ haberin sen Ol nûr-ı Ĥudâ vechi mücellâ haberin sen	Ey Kenzî egüp boynuñı pâyine yüzüñ sür Şor Seyyid ‘Alâ’ü’ddîn’e Mevlâ haberin sen	Ġazel 6 beyt	İlâhî	Hece Ölçü sü	
37b	Niyâzî	Sen seni bilmekdür ancak pîre ülfetden ġarâz Noġtayı fehm eylemekdür ‘ilm ü ġikmetden ġarâz	Nefsini bilen irişmiş bir dükenmez devlete "Faġru faġrî"dür Niyâzî bil o devletden ġarâz	Ġazel 5 beyt	İlâhî	_ . _ / _ . _ _ / _ . _ / _ . _	
38a	Nuġķî	Ben ol dürr-i me‘âniyüm ki şıġmam heft deryâya Ben ol genc-i nihâniyüm ‘ayân ider beni mâye Ben ol nûr-ı cihân-tâbum ki sâyem ta‘n ider râye Ben ol ‘arş-ı mu‘allâyam ki Ĥızır oldu baña dâye	Bu esrâr-ı nihânumı ‘ayân itmek durur kârüm Bu yolda cân-nişâr itdi bu Nuġķî terk idüp varum Bugün ‘arz-ı cemâl itdi baña luġ eyle ol yârüm Ben ol ‘arş-ı mu‘allâyam ki Ĥızır oldu baña dâye	Murabb a’ 3 bend		. _ _ / . _ _ _ / _ _ / . _ --	
38a	Sâlikî	‘Āşıkı ma‘şûka vâşıl eyleyen hû zikridür Tâlibi maġlûba vâşıl eyleyen hû zikridür	Almak isterseñ eger ‘ilm-i ledünniden haber Sâlikî ol ‘ilme vâşıl eyleyen hû zikridür	Ġazel 5 beyt		_ . _ / _ . _ _ / _ . _ / _ . _	
38b	Niyâzî	Toġdı ol şadr-ı risâlet başdı ‘arş üze ġadem Şaldı ol nûr-ı nübüvvet pertevin fevġa’l-ümem	Yâ Resûlallâh şefâ‘at ġıl Niyâzî mücrime Şol zamân kim baş açuġ yalın ayak ġan ağlayam	Ġazel 6 beyt	Na‘t	_ . _ / _ . _ _ / _ . _	Divanda 7 beyttir.

						/ _ . -	
38b	-	Olursa devletüm hem-dem kılsa fâli'üm yâri Vişâle deñşürem hecri baña Hâk irgöre yâri	' Aceb haddince Mevlânâ sözün Türkîce nazm eyle Kelâmından olur ma' lüm kişünün kend[i] miqdârı	Ġazel 5 beyt		. _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Şiirde mahlas bulunmamakt adır.
39a	Mışrî	Ey şanem n'olduñ câna kaçduñ var Bağrumı deldüñ çana kaçduñ var	Sen bu Mışrî 'yi ağlatduğundan Añların kim ihsâna kaçduñ var	Ġazel 6 beyt	İlâhî	Hece Ölçü sü	Divanda 7 beyttir.
39a	Niyâzî	Ey çarh-ı dün n'itdüm şaña Hıç virmedüñ râhat baña Güldürmedüñ öñden soña Âh miñnetâ vâh miñnetâ	Dosta irişmedi elüm Allâh'a varmadı yolum Çıkmadı başa menzilüm Âh ğurbetâ vâh ğurbetâ	Murabb a' 6 bend		_ _ . / _ _ . _	Divanda 7 bendtir.
39b	Zâkirî	Yâ İlâhî saña ma' lüm hayr [u] şer a' mâlenâ Kıl muvâfiķ emriñe ef âlenâ aqvâlenâ Vir hidâyet "tüb 'aleynâ" irmeden âcâlenâ Yâ muhavvil eyle taḥvîl ḥüsn-i ḥâle ḥâlenâ "Rabbena'ḥtim 'umrenâ bi'l-hayri ve'rthâlenâ"	Ḥayl[i] demdür zikrünü zikr itdi gerçi Zâkirî Kılmadı ihlâş-ile kaldı eli yüzi kiri Niçe yüz biñ 'âş/ķullaruñ var ol daḥı biri Yâ muhavvil eyle taḥvîl ḥüsn-i ḥâle ḥâlenâ "Rabbena'ḥtim 'umrenâ bi'l-hayri ve'rthâlenâ"	Muham mes 5 bend		_ . _ / _ . _ _ / _ . _ / _ . _	
40a	' Ârif	Ķurretü'l-' ayn-ı Ḥabîb-i Kibriyâ'sın yâ Ḥüseyn Nür-ı çeşm-i şâh-ı merdân Murtażâsın yâ Ḥüseyn	Ķıl şefâ'at ' Ârif 'e ceddüñ Muḥammed 'aşķına ' Arşâ-i maḥşerde maķbül-i recâsın yâ Ḥüseyn	Ġazel 8 beyt	Maķtel- i Ḥüseyn	_ . _ / _ _ _ _ / _ . _ _ / _ . _	
40a	Rüşenî	Eyâ sulḫânî kevneynün sözün cümle deķâyıķdur	' Aceb mi medḥ-i ḥulķuñdan olursa Rüşenî ' âciz	Ġazel 6 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _	Divanda 18 beyttir.

		Leḫā'ıfdür ğarā'ıbdür 'acāyıbdür ḫaḫāyıḫdur	Çü mādiḫ ḫulḫ-ı nigūñı eyā memdūḫ Ḥālıḫ'dur			— — / . — — — / . — — —	
40a		Şi'ār-ı ḫalḫ-ı cihān şimdi bī-vefālıḫdur Ḥulūş-ı şıdḫa bedel-i sāde āşınālıḫdur		Maṭla'		. — — / . — — / . — . — / . . —	
40a	Vehbī	Ey 'āteş-i gül-i gülzār-ı na'ım Bu resme taḫıyyātuñ ider ḫalb-i selīm Yā Rabb 'alā seyyidinā Muḫammed kemā Şalleyte ve bārekte 'alā İbrāḫīm		Rubā'ı		Ahreb kalıpları	Başlık: Kıt'a-i Vehbī. Şiirde kıt'a başlığı bulunmasına rağmen nazım şekli ruba'ıdır.
40b - 41a	-	Ne 'izzetdür ne devletdür ne ferdür yā Resūlallāḫ Melāyikler rikābuñda neferdür yā Resūlallāḫ	Şalāt-ile selāmum ravza-i Firdevs-i a'läña Ḳazā-ı mā-yeşāu'llāḫ ḫaderdür yā Resūlallāḫ	Ḳaşıde 27 beyt	Na't	. — — — / . — — — / . — — — / . — — —	Şiirde mahlas bulunmamaktadır. Başlık: Münacāt-ı Resūlallāḫ Şallallāḫu 'Aleyhi ve Sellem. Şiirde Münacat başlığı bulunmasına rağmen şiirin nazım türü na'ttır.

41a		Ey dergehi ‘ulyāsı olan ravza-i Rıḍvān Ey ‘izz-i ḥuzūrı sebeb ‘izzet-i insān	Yüz yirde şalāt eyleyerek yüz süre geldüm Ḥāk-i reh-i Firdevs’üne ey rahmet-i Raḥmān	Naẓm		— . . / . . — . / . — . . / . . —	
41a -b	-	Urnup serūn-ile tāk-ı mücevher minber Milket-i şer‘a sezādur ola server minber	Rūz [u] şeb ravzañı teşrīf idecek biñ şalavāt Yād ide nāmuñı tā kim ḥuṭebā ber-minber	Ḳaşıde 37 beyt	Na‘t	. . — / . . _ / . . — — / .. —	Şiirde mahlas bulunmamaktadır.
42a	Nūrī	Sīnesi dāğına merhem bulmadı N’eylesün bī-çāre ‘āşık n’eylesün Bağrınıñ başına bir em bulmadı N’eylesün bī-çāre ‘āşık n’eylesün	Ḳaplar-ise ‘ālemi nār-ı celāl Gizler-ise nūrını vech-i cemāl Nicesi şabr ide Nūrī bī-mecāl N’eylesün bī-çāre ‘āşık n’eylesün	Murabb a ^c 5 bend		— . — / — . — — / — . —	
42a	Yūnus	İdelüm cevlan Ḳılalum seylan Mest olup ḥayrān Şeyḥ eşiginde	Yūnus ’am el-Ḥāk Dīdāra müştāk ‘Āşıkam ‘uşşāk Dost eşiginde	Ḳoşma 5 dörtlük	İlāhī	Hece Ölçü sü	Bu şiir Yūnus Emre Divanı’nda (Tatçı 2008) bulunmamaktadır.
42b	Şemsī	Cānān ilinūñ güllerinūñ bāğı görindi Dost iḳlāmınūñ lālesinūñ ṭāğı görindi	Dil ḥastesinūñ derdine tīmārı irişdi Şemsī ’ye bugün dostınıñ oṭağı görindi	Ġazel 5 beyt		— . . / . . — . / . — . . / . . —	
42b	‘İzzī	Dest-i ‘aşk-ile dem-ā-dem yaqalar çāk eylerüz	Mazhar-ı Ḥāk olduğumuz ‘ İzziyā zāhir bizüm	Ġazel 6		— . .	

		Hasret [ü] şevk-ile dâ'im çeşm[i] nem-nâk eylerüz	Pes ne hâcetdür ene'l-Ḥaḡ'dan dem imsâk eylerüz	beyt		/ _ . _ _ / _ . _ / _ . _	
42b	Naqşî	Maqşad[ı] ' aşıkların Menzil-i cânân olur İsmiñi yâd eylesem Vâlih ü hayrân olur	Naqşî -i ' aşık saña ' Aşq haberin vir baña Menkıbe-i evliyâ Reşk-i gülistân olur	Çoşma 5 dörtlük	İlâhî	Hece Ölçü sü	Divanda 6 dörtlüktür.
42b		Çaddüm büküldi hicrûñ ile ben kemer miyem Câna cefâña şabr iderem ben kem er miyem		Maḡla'		_ _ . / _ . _ . / . _ _ . / _ . _	
43a	Nâ'ili	Âhum nesîme râh-nümâlık mı eylesün Bâğ-ı edebde gönçe-güşâlık mı eylesün	Şunsun mı Nâ'ili saña âyine-i dili Sultân-ı mülk-i ' aşq gedâlık mı eylesün	Ġazel 2 beyt		_ _ . / _ . _ . / . _ _ . / _ . _	Divanda 7 beyttir.
43a	Naqşî	Merhabâ ey şu'le-i âyine-i sırr-ı Ḥudâ Merhabâ ey şahid-i didâr-ı maqşûdü'l-verâ Merhabâ ey mazhar-ı feyz-i Cenâb-ı Kibriyâ Merhabâ ey nâm-ı pâklükdür Muhammed Muştafâ	Âh Naqşî bendeñi ser-defter-i ' uşşâk kıl Âsitanuñda cemâlün şem'ine müştâk kıl Sırrını göster vişâlün bezmine ilhâk kıl Merhabâ ey a'lem-i esrâr-ı ġayb [u] mâverâ	Murabb a' 3 bend	Na't	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	Bu şiir Naqşî Divanı'nda (Atik 2007) bulunmamakt adır.
43a	Naqşî	'Aleme 'aşkuñ oldı çün peydâ Olalum dâ'im 'aşık-ı şeydâ	Rûz-ı maşerde Naqşî -i zârı Eyleyüp mağfûr ol günehkârı	Çoşma 3 dörtlük	İlâhî	Hece Ölçü sü	Bu şiir Naqşî Divanı'nda (Atik 2007)

		Zāt-ı bi-çünüñ vāhid u ferdā Olalum dā'im 'āşık-ı şeydā	Göster ol demde aña dīdārı Olalum dā'im 'āşık-ı şeydā				bulunmamakt adır.
43b	Mişālī	Yitürdüm özümü şöyle ki hālī İdemem fark hicrān u vişālī	Dilersen Rūşenī vü Gülşenī'yi Gözün aç gör Mişālī 'dür hayālī	Ġazel 6 beyt		. _ _ /_ . _ _ / _ _	
43b	Fethī	Gönlümün zevkini hecri-y-ile nālān itdüm Şimdilik 'ālemimi berd-i beyābān itdüm	Muntazır 'afvuña Fethī diyüp ey Rabb-i Kerīm İ' timādum hele ben raḥmet-i Raḥmān itdüm	Ġazel 6 beyt	İlāhī	. . . /_ . . _ _ / . _ _ / . . _	
43b	Aḥmed	Zeyn itmek için cennete insān iletürler Ḳulluğa aña ḥūr ile ḡilmān iletürler	Aḥmed şaḳın aldanma bugün tād u 'abāya 'Üryān getirüp Ḥazrete 'üryān iletürler	Ġazel 6 beyt		_ _ . / . _ _ . / _ _ . / . _ _	Divanda 7 beyttir.
44a	Yūnus	Sensin bize bizden yakın görünmezsın ḥicāb nedür Çün 'aybı yoḡ görkli yüzün üzerinde niḳāb nedür	Yūnus bu göz anı görmez görenler ḥoḡ ḥaber virmez Bu menzile 'aḳıl ermez bu ḳodıḡuñ serāb nedür	Ġazel 5 beyt	İlāhī	_ _ . /_ _ _ . / _ _ . /_ _ _ . _	Divana 9 beyttir.
44a	Muḥyī	Niyāz u 'arz-ı ḥācāta ulu dergāhumuz vardur Dil [ü] cāndan münācāta bizüm Allāh'umuz vardur	Günehkārum deyü Muḥyī ümidin kesme raḥmetden Muḥammed Muştafā gibi şefā' atkānımız vardur	Ġazel 5 beyt	İlāhī	. _ _ /_ . _ _ / _ _ /_ . _ _	Bu şiir Muḥyī Divanı'nda (Mutlu 2008) bulunmamakt adır.
44a	Hüdāyī	Açıldı çün bezm-i elest	Aç gözünü Ḥaḳ ile baḳ	Murabb a' 5	İlāhī	_ _ . /_ .	

		Devr eyledi peymānesi Andan içenler oldı mest Ayılmadı mestānesi	Oķu Hūdāyī 'den sebak Kāmil olurmuş ehl-i Hāk Toĝmazdan evvel anesi	bend		--	
44b	Dervīř Himmet	Bād-ı řabāya şorsunlar cānān illeri ķandedür Bilenler hāber vırsünler cānān illerü ķandedür	Dervīř Himmet ider āhı 'aceb görem [mi] ol māhı Seversen güzel Allāh'ı cānān illerü ķandedür	Ėazel 5 beyt		Hece ölüs ü	
44b	'Aziz	Cām-ı 'aşķı nūř idenler dā'imā sekrān olur Derd-ile sūzān olan elbetde bir gūn kān olur	Hep irenler matlaba zilletle irdiler ' Aziz Zillete şabr eyleyenler tā ebed sulţān olur	Ėazel 5 beyt		-. - / . - / - . - / . -	
44b	řemsī	Biz ol 'uřřāk-ı ser-bāzuz bize 'aķl-ise yār olmaz Mey-i 'aşķ-ile ser-mestüz bize hergiz humār olmaz	İriřdi çün bu řemsī 'nün vücūdı ķatresi bahre Ne ķatre 'ayn bihār oldı bize ķa' r [u] kenār olmaz	Ėazel 6 beyt		. - - / . . - / . - - / . - --	Divanda 7 beyttir.
45a	Naķifī	Bülbül-i nālān olup çağırırım dost dost Ol güle hāyrān olup çağırırım dost dost	Cezbe-i zevķ-i viřāl buldı Naķifī kemāl Yūnus [u] Mıřrī miřāl çağırırım dost dost	Ėazel 5 beyt	İlāhī	-. . - / . . - / - . . / - . -	Bu şiir Naķifī Divanı'nda (Aypay 1992) bulunmamakt adır.
45a	Seyfu'll āh	Bu 'aşķ bir baķr [u] 'ummāndur buņa hadd [ü] kenār olmaz Delīlüm sır-ı Ėur'ān'dur bunu bilende 'ār olmaz	Seyfu'llāh sözinde pesdür řeyhinden aldūĝı destdür Dīvāneye ķalem nıřtdür ne söylerse ķanar olmaz	Ėazel 6 beyt		. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	Divanda 7 beyttir.
45a	'Aziz	Bu vücūdum mülkinün sulţānidur 'aşķ-ı Hūdā Hem göñül deryāsınuñ emvācidur 'aşķ-ı Hūdā	Gel vücūduñ terk idegör vuřlat isterseñ ' Aziz Bāb-ı tecrīd sevā miftāhidur 'aşķ-ı Hūdā	Ėazel 5 beyt	Na't	-. . - / - . - - / - . - - /	

						--	
45b	Yünus	Şüride vü şeydâ kılan Yârin cemâlidür beni ‘Âlemde rüsvây kılan Yârin cemâlidür beni	Kuluñı maḥzûn eyleyen Bağrumı pür-hûn eyleyen Yünus -ı mecnûn eyleyen Yârin cemâlidür beni	Çoşma 5 dörtlük	İlâhî	-- . / -- .	Bu şiir Yünus Emre Divanı’nda (Tatcı 2008) bulunmama ktadır.
45b	Maḥvî	Sivâ efkârınuñ cüdi gönül mülkin ḥarâb itdi Elüm al düşmişem ḳaldur meded Mevlâ-yı Raḥmân’um Emel arzûsınuñ odı yaḳup bağrum kebâb itdi Elüm al düşmişem ḳaldur meded Mevlâ-yı Raḥmân’um	İlâhî cümleñüñ ḳaşdı rızâña olar ḳâ’ıl ‘Înâyet senden olmazsa ya kimdür maṭlaba vâşıl Kerem bâbında durandan biridür Maḥvî -i sâ’il Elüm al düşmişem ḳaldur meded Mevlâ-yı Raḥmân’um	Murabb a’ 4 bend		. --- / . --- / . --- / . ---	
45b	Sezâyi	Ey ‘âşık-ı dil-dâde gel nüş idelüm bâde Bir bâde gerek ammâ kim içile me’vâda	İşit bu Sezâyi ’den ne gördi Fenâyi’den Dost vechini gösterdi mir’ât-ı mücellâdan	Ėazel 4 beyt		-- . / . --- / - - . / . - --	Divanda 6 beyttir.
46a	Laṭîf	Şubḥ-ile bîdâr olup çağırırım dost dost Yâr-ile hem-yâr olup çağırırım dost [dost]	Yünus [u] Mısrî [vü] Naḥîf daḥı ‘Azîz Za’îf Bunlar gibi ey Laṭîf çağırırım dost [dost]	Ėazel 8 beyt	İlâhî	-- . . / - . - / - .. - / - . -	
46a		Cânâ[n] saña dil derd ü Ėamuñ defterin açdı Evrâḳ-ı dilüñ girye virür bir yerin açdı	Sende nazarı cân u dilüñ zâhir ü bâṭın Ol dem ki hemân gördi seni gözlerin açdı	Nazm		-- . / . -- . / . -- . / . --	
46a		Her zamân pîş-i niğâhumda hüveydâsın sen Perde-i dîdede taşvîr-i dil-ârâsın sen	‘Âşıkam zâhir ü bâṭın saña sensüz olamam Dîdede nûr-ı başâr dilde süveydâsın sen	Nazm		. . -- / . . -- / . . -- / . . -	

46a	Niyāzī	‘Aşķūn meyine ben ķana geldüm Zevķūn nārına hoş yana geldüm	Yaremı bildüm yārımden imiş Bunda Niyāzī Loķman’a geldüm	Ėazel 6 beyt	İlāhī	Hece Ölçüsü	Divanda 7 beyttir.
46b	EřrefoĖ lı Rūmī	Baņa sen cān gerek cānān gerekmez Seni gerek seni cihān gerekmez	Saņa dost ‘aşķı EřrefoĖlı Rūmī Yeter ĩmān daĖı ĩmān gerekmez	Ėazel 6 beyt	İlāhī	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	Divanda 7 beyttir.
46b	MuĖyī	Bilmeyen cān Yūsuf’un Ken‘ān’ı bilmez ķandedür Öz vücūdı mıřrına sultān[1] bilmez ķandedür	Cān ķulaĖıyla işit MuĖyī Muğammed nuķķıdur Kendi nefsin bilmeyen RaĖmān’ı bilmez ķandedür	Ėazel 5 beyt		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / - . -	Bu şiir MuĖyī Divanı’nda (Mutlu 2008) bulunmama ktadır.
46b		Ėayāl-i ebruvāniyle meh-i nevdn niřān olduķ O māhuñ devr-i ‘aşķında müřār-ı bi’l-benān olduķ		Mağla‘		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
46b	Ṭālib	‘Āřık olur Ėudā’ya Allāh diyen ‘āřıklar Ėalbinde olur māye Allāh diyen ‘āřıklar	Ṭālib yüzi bu yola ‘aşķı derūna Ėola ‘ĩnāyet ire ķula Allāh diyen ‘āřıklar	Ėazel/6 beyt	İlāhī	Hece Ölçüsü	
47a	Hūdāyī	Ėuldan saņa lāyık n’ola ‘Āřık seni ķande bula Meger senden iĖsān ola Yā Rabbenā yā Rabbenā Senden kerem senden ‘aĖā	Ėoma Hūdāyī ’yi Ėarīb Vařluñ aņa eyle nařīb "Yessir merāmī" yā Mücīb Yā Rabbenā yā Rabbenā Senden kerem senden ‘aĖā	Muğam mes‘ 4 bend	İlāhī	_ _ . _ / _ _ . _	Divanda 5 bendtir.
47a	Eşrefoğ lı	Ey Allāh’um beni senden ayırma Beni senüñ cemālinden ayırma	Eşrefoğlı senüñ kemter ķulındur İlāh/ķulı sultāndan ayırma	Ėazel 6 beyt	İlāhī	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	Divanda 7 beyttir.

47a	Maḥvī	Dermendüm mücrimem dermāna geldüm yā Resūl Sā'ilem muhtācinam ihsāna geldüm yā Resūl	İtme Maḥvī bendeni red ey şefā'at menba'ı Sen gibi ihsānı çok sulṭāna geldüm yā Resūl	Ġazel 5 beyt	İlāhī	-. . . / -. . . / -. . . / - . -	
47b	Luṭfī	Mest-i 'aşkuz şabrımız yok sīnemüz çāk eylerüz Derd-i 'aşk-ile dem-ā-dem çeşmi nemnāk eylerüz	Cām-ı 'aşkı dest-i sākī-i ezelden içmişüz Luṭfiyā anuñ için güftarı bī-bāk eylerüz	Ġazel 5 beyt		-. . . / -. . . / -. . . / - . -	
47b	Fazlī	Vire mi derd-i şanem derdüme dermān vire mi Vaḳtidür yüregimün dem-be-dem artar elemi	Fazlī sen māhı dilersen yüzini göklere tut Hāşā maḥrūm kıya çokdur İlāh'ın keremi	Ġazel 6 beyt	 / . -. . . / . . -. . . / . . -	
47b	Eşrefoğ lı Rūmī	Yüzini görelı hayrān olmışam Bilmezem ben ben mi yā sen olmışam	Gerçi kim ben Eşrefoğlı Rūmī yem Cümleñün istediği ben olmışam	Ġazel 6 beyt		-. . . / -. . . / - . -	Divanda 9 beyttir.
48a	Maḥvī	Bulmak dilersen dā'im sa'ādet Cān [u] gönülden Allāh'a yalvar Ġafletde kalma eyle 'ibādet Cān [u] gönülden Allāh'a yalvar	Yoqluḳda yoqla ma'nāyı Maḥvī Maḳşūdı añla şarf ile naḥvi Merdūd-ı rāh ol gel iste şaḥvi Cān [u] gönülden Allāh'a yalvar	Murabb a' 5 bend	İlāhī	-. / -	
48a		Sensiz bu gönül cām-ı ziyā-güsteri n'eyler Leb-riz-i mey-i ḥasret olan sāğarı n'eyler	Her kınde bakarsa görünür şüret-i maḳşūd Şāḥib-nazar āyine-i İskender'i n'eyler	Nazm		-. . . / . -. . . / . -. . . / . --	
48a	Nazmī	Maḥbūb-ı Hūdā zāt-ı şerefđār-ı Muḥammed Maḳbūl-i İlāhī durur eṭvār-ı Muḥammed	A' mālini aḥvālını destürü'l- 'amel it Tā keşf ola Nazmī saña esrār-ı Muḥammed	Ġazel 6 beyt	Na' t	-. . . / . -. . . / . -. . . / . --	Bu şiir Nazmī Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmama

							ktadır.
48b	Nūrī	Geldi Hāḡ'dan vücūdı hāḡḡānī Ḳalmadı dilde hāzḡ-ı nefṣānī	Cānınuñ cānıdır çün ol cānān Nūriyā sen de bul ol cānānı	Ġazel 6 beyt		.. _ _ / _ . _ / .. -	Divanda 7 beyttir.
48b	Nūrī	Kiṣver-i ten içre ol kim cānı bilmez ḡandedür Kimdür ol mıṣr-ı vücūduñ hānı bilmez ḡandedür Seyr iderken ṣūret-i Raḡman'ı bilmez ḡandedür Cān içinde cān olan cānānı bilmez ḡandedür Sır içinde sır olan sulḡānı bilmez ḡandedür	Nūriyā irmez aña sır-ı ḡilāfetden ḡaber Çünki zāhir olmadı ta' līm-i esmādan ḡaber İsm-i a' zām sırrını sırrında bulmazsa eger Cān içinde cān olan cānānı bilmez ḡandedür Sır içinde sır olan sulḡānı bilmez ḡandedür	Muḡam mes 4 bend		_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	Divanda 5 bendtir.
49a	Niyāzī	Gözlerüñi n'oldı bīdār eyledüñ Āh u efġāmı saña yār eyledüñ 'Aṣḡ odıyla içüñi nār eyledüñ N'oldı bülbül işüñi zār eyledüñ Ne sebebden 'azm-i gülzār eyledün	Bunca ḡasretten bu cānuñ ne sezer Fırḡatüñ günden güne artup gider Luḡf idüp vir gel Niyāzī vir ḡaber N'oldı bülbül işüñi zār eyledüñ Ne sebebden 'azm-i gülzār eyledüñ	Muḡam mes 4 bend		_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	Divanda 5 bendtir.
49a	'Aṡūfī	Hāk-pāyuñ bendesi efkendesiyem Ḳıl ṣefā'at ey Resül-i muḡterem Dāġ dāġ-ı ḡasretem bī-çāreyem Ḳıl ṣefā'at ey Resül-i muḡterem	Bir 'amel yoḡ ola ṣāyān-ı Ḥudā Māsivā-yı Ḥayy idüp Hāḡ'dan cüdā Bu ' Aṡūfī bendeñe eyle 'aṡā Ḳıl ṣefā'at ey Resül-i muḡterem	Murabb a' 3 bend		_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
49b	Fethī	Ḥamduñla dilüm güyā dünyā vü eger 'uḡbā Ṣermende-i iḡsānum her demde eyā Mevlā	Eyle kerem maḡzar suġrā vü eger kübrā Fethī ḡuluñı her dem ey ṣānı olan a'ṡā	Müselse 1 ġazel 6 beyt		_ _ . / . _ _ _ / _ _ . / . _ _ _	
49b	Niyāzī	Her neye baḡsa gözün bil sır-ı Sübhān andadur Her ne iṣitse ḡulaġuñ maġz-ı Ḳur'ān andadur	Görinen ṣanma Niyāzī 'nün hemān sen mülkini Göñli bir virānedür kim genc-i pinhān andadur	Ġazel 7 beyt	İlāhī	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	Divanda 9 beyttir.

49b	Niyāzī	Dervīş olan kişinün sözleri ‘ümrân olur Sâlik-i Hâk olanun rāhına bürhân olur	Şanma Niyāzī özün dervīş olupdur senün Dervīş olan kişiler şöylece sulţân olur	Ġazel 5 beyt	İlāhī	._ . . / ._ . . / ._ . . / -	Divanda 7 beyttir.
50a	Selīm	Ey cemālün maţla‘ -ı hürşid-i iķbāl ü kerem V’ey cebīnün āf(i)tāb-ı hādī[vü] huld-ı irem	Cān [u] başum daġı ķurbānuñ Selīm āsā benüm Hep fedā olsun yoluñda külli varum biş [ü] kem	Ġazel 6 beyt		._ . . . / ._ . . . / ._ . . . / ._ . . .	
50a	Nürī	Aġyārı çü terk etmeyesin yār ele girmez Yoķluk yolına gitmeyesin var ele girmez	Şāf eyle gönül āȳmesin Nürī kederden Şāf olmaya çün āȳme didār ele girmez	Ġazel 6 beyt		._ . . / . ._ . . / . ._ . . / . --	
50a	Abdü’l- Ġayy	Ey gönül şabr it belāya bulasın rāġat tamām ‘Ādet-i Rāġmān budur şabr-ile bulur ķul merām	Eyle Abdü’l-ġayy kelāmuñ muġtaşar maţlūbdur Tā olasın ehl-i ‘irfān meclisinde sen imām	Ġazel 5 beyt	İlāhī	._ . . . / ._ . . . / ._ . . . / ._ . .	
50b	Ġafūrī	Sürüp dergāhuña rüy-ı siyāhum Umaram ‘afv ola cürm ü günāhum Penāh’um Ġālīķ’um Rabb’üm İlāh’um Ġüdāvend’üm Efendüm Pādişāh’um	Ġafūrī ’nün idüp derdine tīmār Cemālün nūrına eyle sezāvar Keremler eyleyüp luţf eyle her bār Ġüdāvend’üm Efendüm Pādişāh’um	Murabb a‘ 3 bend	 / /	
50b	Üftāde	N’olduñ aġlarsın gönül bir bī-bedel yārün mi var Zārī zār[ī] inlemekden özge bir kārūñ mı var	Ne ‘aceb cür’et idersin sözlere Üftāde sen Rāh-ı Ġaķķ’a vāşıl olmuş zerrece ġālūñ mi var	Ġazel 5 beyt	İlāhī	._ / ._ / ._ / ._	Divanda 7 beyttir.
50b	Nürī	Bulmaz bu derdün çāresi Bī-çāre gönülüm n’eyleyem İşlendi ‘aşķuñ yāresi	Terk itdi cümle pişesin Artırdı ‘aşķ endişesin Şındırdı Nürī şişesin	Ġoşma 5 dörtlük		Hece ölçüsü	

		Bir päre gönüm n' eyleyem	Şad päre gönüm n' eyleyem				
51a	Hüdâyî	İsteyen yârin Hâk ider varın Bulsa dildârın Şaqlar esrârın	Gel Hüdâyî 'den Al haber erken Hâk'ı isteyen Kosun inkârın	Koşma 7 dörtlük		Hece ölçüsü	
51a	Ġafurî	Yalvarup Allâh'a dür olma enîn ü âhdan Nâr-ı ' aşkı müşteĠil eyle dil-i âĠâhdan YaĠ hidâyet şem' ini envâr-ı zikru'llâh'dan İste her maĠşûduñı var Hâzret-i Allâh'dan	Hâzret-i Allâh ile olmaĠ dilerseñ âşinâ Dâ'imâ vir nûr-ı zikru'llâh ile Ġalbe cilâ Ey Ġafurî mâsivâya itme hergiz ilticâ İste her maĠşûduñı var Hâzret-i Allâh'dan	Murabb a' 3 bend		.. _ _ _ / .. _ _ _ / .. _ _ _ / .. _ _	
51b	Üftâde	İlâhî yâri Ġıl baña ki senden Ġayrı yârum yoĠ Ne yüz-ile varam saña günehten Ġayrı kârum yoĠ	Benem ' âşî yüzi Ġara Ġarîb Üftâde bî-çâre ' Aceb ki düşmişem nâra yanımca bir yanarum yoĠ	Ġazel 5 beyt	İlâhî	.. _ _ _ / .. _ _ _ / .. _ _ _ / .. _ _ _	
51b	MaĠvî	Diyâr-ı dâr-ı dünyâda Hudâ'yâ bâĠ / dârum yoĠ Derûnum Ġayrı sevdâda bu dâr içre Ġarârüm yoĠ	İlâhî yite Ġayretde firâĠ [u] nâr-ı Ġasretde Ġoma MaĠvî 'yi Ġurbetde efendüm iĠtidârüm yoĠ	Ġazel 6 beyt	İlâhî	.. _ _ _ / .. _ _ _ / .. _ _ _ / .. _ _ _	
51b	Ġasen	Âs(1)mân-ı ma' nevinüñ şems ü necm ü mâhıyam Sûretâ gerçi gedâyam ' aşĠ ilinüñ şâhıyam	BaĠr-i ' aşĠa ĠarĠ olup aydur Ġasen ' aşıĠlara Tâlib-i HâĠĠ'am diyen gelsün yoluñ âĠâhıyam	Ġazel 5 beyt		.. _ _ _ / .. _ _ _ / .. _ _ _ / .. _ _	
52a	' Abdü'l -Ġayy	Ey Kerîm ü ey RaĠîm ü Zü'l-celâl "Va' fu ' annâ Rabbenâ vaĠfirlenâ" Ey ' alîm ü ey Ġalîm ü Zü'l-nevâl "Va' fu ' annâ Rabbenâ vaĠfirlenâ"	Feth idüp ' Abdü'l-Ġayy 'a bâb-ı ' atâ Hâşıl ola Ġalbine zevĠ u şafâ Zulmet ü Ġasvet gide gele ziyâ "Va' fu ' annâ Rabbenâ vaĠfirlenâ"	Murabb a' 4 bend	Münâcâ t	.. _ _ _ / .. _ _ _ / .. _ _	
52a	' Abdü'l	Ġoyup sırrum hevâyı mâsivâyı	Derünüñ zikr-i HâĠĠ'la eyleyüp şâf	Murabb a' 4	İlâhî	.. _ _ _ / .. _ _ _ /	

	-hayy	Baňa Mevlâ'm gerek ğayrı gerekmez Eger dünyâ eger ' uqbâ serâyı Baňa Mevlâ'm gerek ğayrı gerekmez	Olasın tâ ki zât-ı Hâkķ'ı vaşşâf Sivâyı terk it ' Abdü'l-hayy kıl inşâf Baňa Mevlâ'm gerek ğayrı gerekmez	bend		. _ _	
52b	Fazlî	Vech-i küllîden teveccüh kıl Cenâb-ı Hâzret'e Sâlik-i râh-ı Hudâ ol var Cenâb-ı Hâzret'e	Fazlî kılı diñle ' aşık kılma fırķat ile Kurbına ir vaşlına ir var Cenâb-ı Hâzret'e	Ėazel 6 beyt	İlahî	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	Şiirde yırtık kısımlar bulunmakta dır.
52b	-	Dil-i mecrûh-ı ' uşşâķa Teraħħum yâ Resûlallâh Bu ser-gerdân-ı âfâķa Teraħħum yâ Resûlallâh	Seni zik(i)r için bende Olur dâ'im dil-efkende Bu ķalı diyene sen de Teraħħum eyle yâ Allâh	Ėoşma 6 dörtlük		Hece Ölçüsü	Şiirde mahlas bulunmama ktadır.
53a	Naħîfî	Çıksuñ ol cân kim reh-i ' aşķuñda ķurbân olmaya Dâħil-i cem' iyyet-i bezm-i şehidân olmaya	Bu Naħîfî den dirîğ itme nigâh-ı luţfuñı Şermî-i cürmiyle tâ maħşerde ğayrân olmaya	Ėazel 7 beyt		_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
53a	Nürî	' Aşķuñla cihân beste Luţf eyle ' inâyet kıl Derdüñle bu cân ğaste Luţf eyle ' inâyet kıl	Bî-çareleri yâd it Virânemi âbâd it Nürî ķuluñı şâd it Luţf eyle ' inâyet kıl	Ėoşma 7 dörtlük		Hece ölçüsü	
53b	Niyâzî	Ey gönül gel Hâkķ'a giden râhı bul Ehl-i derd olup derüñî âhı bul Cânuñ içindeki şems ü mâhı bul Âdem iseñ "şemme vechu'llâh"ı bul [Ėande baķsan ol güzel Allâh'ı bul]	' Ârife eşyâda esmâ görünür Cümle esmâda müsemmâ görünür Bu Niyâzî ' de de Mevlâ görünür Âdem-iseñ "şemme vechu'l-lâh"ı bul [Ėande baķsan ol güzel Allâh'ı bul]	Muħam mes 4 bend		_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	Divanda 5 bendtir.
53b	Mışrî	Sevdüm seni hep varum yağmâdur alan alsun	Mışrî ' ye vücüd imkân bir oldı ķamu a'yan	Ėazel 7		_ _ . / . _ _ _ / _	Divanda 8

		Gördüm seni efkârum yağmâdur alan alsun	Tâ' at ile ezkârum yağmâdur alan alsun	beyt		_ . / . _ --	beyttir.
54a	Fazlî	Nûr-ı zâtuñ muṭi' idür bu gönül ‘Arş-ı a‘ zamdan mu‘ azzam bu gönül Sır-ı zâtuñ menba‘ idur bu gönül ‘Arş-ı a‘ zamdan mu‘ azzam bu gönül	Var tecellî ister-iseñ gönle var Var tesellî ister-iseñ gönle var Bu gönüldür Fazlî bul ol yâre yâr ‘Arş-ı a‘ zamdan mu‘ azzam bu gönül	Murabb a‘ 4 bend	İlâhî	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _	
54a	Nazmî	Maṭlabuñ ise rü ‘yet-i dîdâr Cân gözin it küşâde ey dil-zâr Eylemiş Hâk cemâlini izhâr "Leyse fi‘d-dârî ğayruhû deyyâr"	Zâhiren görünür niçe âsâr ‘Aşk u ma‘ şûk u ‘âşık u ağyâr Nazmiyâ hep ‘adem durur ne ki var "Leyse fi‘d-dârî ğayruhû deyyâr"	Çoşma 4 dörtlük	İlâhî	Hece ölçüsü	Bu şiir Nazmî Divanı’nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
54b	Himmet	Murg-ı dil pervâz urup uçmak diler Âşiyân-ı lâ-mekândur seyrimüz Seyr-i fi’llâha kanat açmak diler Âşiyân-ı lâ-mekândur seyrimüz	‘Aşk-ı Hâk ile o kim serden geçer Hâyil olmaz yer ü gök baħr ile ber Himmetî merd-i Hudâ’dan al haber Âşiyân-ı lâ-mekândur seyrimüz	Murabb a‘ 4 bend		_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _	
54b	Üftâde	Gel berü ey gönümün şaħnında seyrân eyleyen Zerrece bir kaçreyi ‘aşk-ile ‘ummân eyleyen	Bilmek isterseñ nazâr kıl sırrıña Üftâde sen Tâ bilesin kim durur sırrını seyrân eyleyen	Ġazel 7 beyt		_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _	
55a	Hasbî	Sır-ı tevḥîd ile sırrum âşinâlık eyledi Bunı baña himmet-i pîrümle Hâlık eyledi	Pîr-i ‘aşkuñ dâmenini koma elden Hasbiyâ Öz atañdan artık ol saña atalık eyledi	Ġazel 5 beyt		_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _	Mecmuada bu şiirin mahlasında Hasbî yazmakla birlikte şiir, Niyâzî Mısrî’nin

							Divanı'nda Mısıri'ye ait olarak yer almaktadır.
55a	Dervîş Yûnus	Yâ Rabbi dilerem 'aşkuñ vire şevkuñ vire Fazluñdan umaram 'aşkuñ vire şevkuñ vire	Bu Dervîş [Yûnus] kuluña nazar it hâline İregör vaşluña 'aşkuñ vire şevkuñ vire	Ġazel 5 beyt	İlâhî	Hece ölçüsü	Bu şiir Yûnus Emre Divanı'nda (Tatçı 2008) bulunmamaktadır.
55a	Himmet	[Nâr-ı 'aşka yanmayanlar nûr-ı Raḥmân bulmadı Varlığından geçmeyenler sırr-ı Sübhân bulmadı]	Ehl-i Ḥakkı münkir iken aña Himmet neylesün Şirki sürmeyen aradan kâmil İmân bulmadı	Ġazel 5 beyt		.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / - . -	
55b	Niyâzî	Ey ġarîb bülbül diyârũñ kandedür Bir ḥaber vir gül-'izârũñ kandedür Sen bu ilde kimseye yâr olmadũñ Var senũñ elbette yârũñ kandedür	Gökde uçarken seni indürdiler Çâr 'unşur bendlerine urdılar Nûr iken adũñ Niyâzî koddılar Şol ezeli ki i' tibârũñ kandedür	Murabb a' 4 bend		.. _ _ / .. _ _ / - . -	Divanda 5 bendtir.
55b	Niyâzî	Zât-ı Ḥaḡ'da maḥrem-i 'irfân olan añlar bizi 'İlm-i sırda baḥr-i bî-pâyân olan añlar bizi	Ey Niyâzî katremüz 'ummâna şalduḡ biz bugün Ḳatre nice añlaya 'ummân olan añlar bizi	Ġazel 8 beyt	İlâhî	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / - . -	Divanda 9 beyttir.
56a	Emnî	Āteş-i tevḥîd ile yaḡ kend'özũñ Tâ göre gülzâr-ı maḡsũdı gözũñ	Bulasın tâ âsitânında kemâl Sür ġubâr-ı râhına Emnî yüzũñ	Ġazel 6 beyt		.. _ _ / .. _ _ / - . -	
56a	Niyâzî	Bilürse vech-i cânâni bu cism ü cânî n'eylerler Görinse şemsũñ envârî meh-i tâbânî n'eylerler	Niyâzî "küntü kenz"iñ sırrını kendũñde bulduñsa Süleymân taḡtını ya ḥikmet-i Loḡmân'ı n'eylerler	Ġazel 6 beyt	İlâhî	. _ _ _ / .. _ _ / .. _ _ /	Divanda 8 beyttir.

						. _ _ _ _	
56a	Nürî	Eser ‘aşkuñ yili eşhare karşı Öter bülbülleri gülzâra karşı	Görürsin Nürîyâ ‘âşıklarına Neler ihsân ider ağıyâra karşı	Ġazel 6 beyt		. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _	Divanda 8 beyttir.
56b	Nürî	Derdüñ odına yanmış pervânelerüz haqqâ ‘Aşkuñ meyine kıanmış mestânelerüz haqqâ	Çün Nürî ’yi nür almış nefsinî şuya şalmış Deryâ dibine talmış dür-dânelerüz haqqâ	Ġazel 6 beyt	İlâhî	_ _ . / . _ _ _ _ / _ _ . / . _ _ _	Divanda 7 beyttir.
56b	Naqşî	Cemâlünle münevver oldı ‘uşşâk Tecellî eyle ey zât-ı muqaddes Dili ‘âşıklarun ol nûra müştâk Tecellî eyle ey zât-ı muqaddes	‘Aţâlar eyle bu Naqşî -i zâra ‘Uşât-ı mü ’minîni yakma nâra Cemâlün nûrını kıl âşikâre Tecellî eyle ey zât-ı muqaddes	Murabb a‘ 5 bend		. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _	Bu şiir Naqşî Divanı’nda (Atik 2007) bulunmama ktadır.
56b	Üftâde	Derdimün dermânı sensin gayrdan yokdur devâ ‘Âşık olan kimseler gayrıya bakmaqlık haţâ	Gönlünü yu gayrıdan ey derdmend Üftâde sen Cân kulağına irişe ‘âlem-i gaybdan nidâ	Ġazel 5 beyt	İlâhî	. _ . _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _	
57a	Nürî	Ĥabîbu’llâh cihâna cân degül mi Vücûdü ‘âleme sultân degül mi Cihâna bâ’ iş oldı çünki nûrı Cemâli cümlede tâbân degül mi	O şemse zerre olursa bu Nürî Yeter ‘âlemlere bir zerre nûrı Olur zulmâtı kâşif çün zuhûrı Ziyâsı cümlede yeksân degül mi	Murabb a‘ 5 bend	Na‘ t	. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _	
57a	Ĥalîmî	Her tarîkuñ virdi var bülbüle gül virdi Ĥudâ Toprağı şamt u sükûnet şulara şît ü şadâ	Kıl Ĥalîmî nâleler eflâke çıksun dem-be-dem Ger seni maqşûda irmekden girü qorşa Ĥudâ	Ġazel 5 beyt	İlâhî	. _ . _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _	
57a	Dervîş Oşmân	Derd-i yâre şabr idersün ey gönül dermân senün Râh-ı taĤkîke gidersün ey gönül ‘irfân senün	Dervîş ‘Oşmân varını şarf eyledi merdân-ı ĤaĤ Sen de vâruñ maĤv idersün ey gönül irfân senün	Ġazel 5 beyt		. _ . _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _ _ /	

						--	
57b	Ġafūrī	İsteyen bŷy-ı viřāli ol gŷl-i bī-hārdan Sa' y idŷp bir gŷl ŧoparsun gŷlřen-i envārdan Rŷřen eyle cān gŷzŷn nŷr-ı cemāl-i yārdan Baçma fānīye elŷn ŧek dārdan diyārdan	Ey Ġafūrī bulmař isterseñ fenā-ender-fenā Sa' y idŷp iřbāta iriř eyle nefyi māsivā Ehl-i tevĥīde neler iřsān ider Kādir Ĥudā Bařma fānīye elŷn ŧek dārdan diyārdan	Murabb a' 3 bend		-- / -- / -- / --	
57b	Fethī	Ey gŷnŷl ħavf [u] ħayā eyle ulu Allāh'dan Bī-edeb olan olur merdŷd ol dergāhdan	Cezbe nŷrından iden bir lem' a nazmı iřtibās Hep geŧer dŷnyā vŷ 'uřbā 'arz u māl u cāhdan	Ġazel 5 beyt	īlāhī	-- / -- / -- / --	şiirde mahlas bulunmama ktadır. Aynı şiir 13a sayfasında 8 beyt olarak yer almakta ve mahlas beytinde Fethī yazmaktadı r.
57b	Yŷnus	Bir dŷrr-i yetimem kim gŷrmedi beni 'ummān Bir şatreyem illā kim 'ummāna benem 'ummān	Bu cismŷm belāsıdur adum Yŷnus olduğı Aşlımı şorar iseñ sultāna benem sultān	Ġazel 5 beyt		-- / . -- / -- -- / . -- --	Divanda 7 beyttir. Bu şiir 3a sayfasında aynen yer almaktadır.
58a	Yŷnus	Rŷm'da 'Acem'de 'āřıř oldum Yemen illerinde Veys El-Ķarānī Allāh'uñ ħabībi dostum didiği	Yŷnus anda idi kendisi bunda Arzum şaldı [benŷm] yine o yirde Aşlımı şorarsan Ķaran Kŷyŷ'nde	Ķořma 4 dŷrtlŷk	īlāhī	Hece ŷlŧŷsŷ	Bu şiir Yŷnus Emre Divanı'nda (Tatcı

		Yemen illerinde Veys El-Ḳarānī	Yemen illerinde Veys El-Ḳarānī				2008) bulunmama ktadır.
58a	Murād	Uyan hey gözlerüm ğafletden uyan ‘Azrā’ il’ünñ қаşdı cānadur uyan Uyan hey gözlerüm [ğafletden] uyan Uyan hey uyħuya doymaz gözüm uyan	Benüm Murād ğuluñ ğünāhum ‘afv it Cürmüm bağışla şuğum maħv it Resül’ünñ sancağı dibinde ğaşır it Uyan hey ğafletde ğalan gözüm uyan	Ḳořma 3 dörtlük		Mısraların hece sayıları farklıdır .	Bu şiir Murād Divanı’nda (Kırkklığ 1985) bulunmama ktadır.
58a	Sezāyī	Serā-yı "lī-ma‘allāhī" ğöñüldür Tecellī-ħāne vallāhi ğöñüldür	Ra‘ iyyet gibidür a‘ zā Sezāyī Vücüd iqlīmünñ řāhı ğöñüldür	Ġazel 4 beyt	İlāhī	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	Divanda 6 beyttir.
58a	Bāķī	Cām la‘ lüñdür senünñ āyīne rūy-ı enverün Adı var Cām-ı Cem’ünñ Āyīne-i İskender’ünñ	Cām-ı la‘ lüñ nüş iden ölmekden ařlā ğam yimez Kim ğumārı olmaz ey sākī řarāb-ı Kevşer’ünñ	Ġazel 2 beyt		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	Divanda 5 beyttir.
58b	Eřrefoğlı Rūmī	Rāzıyam derdine yārın ben řikāyet itmezem Kendi ğālüm söylerem ğayrı ğikāyet itmezem	Söyle Eřrefoğlı Rūmī derdünñi ‘āřıklara Dime kim ben gizleyem ‘āřkı melāmet itmezem	Ġazel 6 beyt		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	Divanda 13 beyttir.
58b	Niyāzī	Dönmek ister ğöñlüm cümle sivādan Dönelüm ‘āřıklar Mevlā derdiyle Geçmek ister cānum mülk-i sivādan Geçelüm ‘āřıklar Mevlā derdiyle	Baş ağuğ ğirmişem Ħağ meydānına Manřur oluram Ene’l-Ħağ dārına Yanmağda Niyāzī řevğuñ nārına Yanalum ‘āřıklar Mevlā derdiyle	Ḳořma 5 dörtlük	İlāhī	Hece ölçüsü	
58b			Beni da‘ vet idicek Rabb-i ‘izzet cāme ğābumdan Tehī-dest varmağı fikr eyledüm öldüm ğicābumdan	Müfred		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	

58b			Hoş yaraşur cemâlüne bu haţt-ı müşk-bâr "Āmentü bi'l-lezî ħalaķa'l-leylü ve'n-nehâr"	Müfred		.. / / / .. -	
59a	Maĥvî	Cümle işüm 'ayn-ı ħaţâ "aġferlenâ yâ ze'l-'aţâ" "Tübtü ileyk ercü'l-hüdâ aġferlenâ yâ ze'l-'aţâ"	Kesme ümîdüñ bî-gümân çoķdur diyü cürmüm hemân Maĥvî degül zâhir nihân "aġferlenâ yâ ze'l-'aţâ"	Ġazel 5 beyt		.. / / /	
59a	Niyâzî	'Aşķuñ kime yâr olur dâ'im işi zâr olur Diñmez gözinüñ yaşı aķar işi zâr olur	Terk it Niyâzî seni bul andan ol sulţânı Her kim cānından geķer ol vâşıl-ı yâr olur	Ġazel 5 beyt		.. / / /	Divanda 9 beyttir.
59a	Kenzî	Düşelden derdiñe yoķdur karârum yâ Resûlallâh Deġişdüm 'aşķuña dâr u diyârum yâ Resûlallâh	Saña meftûn olan 'uşşâķ ile hem-râh olup Kenzî Fedâ olsun yoluñda cümle varum yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na't	.. / / /	
59b	Ĥafîz	Ĥarîñ-i bezm-i erbâb-ı hevâyam yâ Resûlallâh Ĥarîm-i küy-ı ķurbından cüdâyam yâ Resûlallâh	Vücûdum tîġ-i 'aşķuñla ser-â-pâ çâķ çâķ olsun Yolında Ĥafîz 'am muĥliş gedâyam yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na't	.. / / /	
59b	Rüşdî	Ey ĥabîb-i Ĥaķ Muhammed Muşţafâ Luţf idüp feyzüñ bize ķıl reh-nümâ	Ĥıl şefâ'at Rüşdî -yi bî-çâreye Çün kelâmuñ cümle maķbûl-i Ĥudâ	Ġazel 5 beyt	Na't	.. / /	Divanda 11 beyttir.
59b	Nazmî	Görinür gözime cemâl-i vişâl Maţlabımdur benüm vişâl-i vişâl	Teşne-i hecri eyledi sîr-âb Nazmî ser-çeşme-i zülâl-i vişâl	Ġazel 6 beyt		.. / / .. -	
60a	Maĥvî	Ġafletde olan göñlüm gel Ĥaķķ'a niyâz eyle Ĥayretde kalan göñlüm gel Ĥaķķ'a niyâz eyle	Sen tûl-i emelden geķ bu sehv [ü] zelelden geķ Var Maĥvî cedelden geķ gel Ĥaķķ'a niyâz eyle	Ġazel 5 beyt	İlâhî	.. / / / ..	

60a			Du'ādan yād iden cān ḥazīnem Cihān dārından ĩmān-ile gitsün	Müfred		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
60a	Fethī	Şafā vü şevk u vecd u ḥāl ü envār-ı ma'ārifden Ricāmendüz talebkāruz kerem eyle Kerīmu'llāh Likā vü 'aşk u cezbe kırb-ı esrār-ı haḳāyıḳdan Ricāmendüz talebkāruz kerem eyle Kerīmu'llāh	Kitāb-ı 'aşk-ı Sübhānī oḳımsun vird-i rūḫānī Bilinsün 'ilm-i Rabbānī tıyılsun sırr-ı Yezdānī Ölüp Fethī kuluñ fānī vücūdı ola Ḥaḳḳānī Ricāmendüz talebkāruz kerem eyle Kerīmu'llāh	Murabb a' 3 bend		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
60a	Eşrefoğ lı Rūmī	Cānumı 'üryān idüp şaldum bu 'aşk deryāsına Nā-gehān 'aşkuñ şataşdum dürr-i bī-hemtāsına	Eşrefoğlı Rūmī ' aşkdan hoş ḥaber virdi yine Müdde' ĩnūñ ḥıç ḳulağ urma ḳurı da' vāsına	Ġazel 6 beyt		. _ . _ _ / . _ . _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ . _	Divanda 12 beyttir.
60b	Nūrī	'Aşkuñla cānum bendedür bende Dil a sulṫān[um] sendedür sende	Nūrī ol şādıḳ-ı 'aşkla yanıḳ Dāyimā 'āşıḳ zindedür zinde	Ġazel 7 beyt	İlāhī	Hece Ölçüsü	Divanda 10 beyttir.
60b	Mışrı	Dervīş olan 'āşıḳ gerek yolında hem şādıḳ gerek Bağrı daḫı yanıḳ gerek cān gözleri açuḳ gerek	Dervīşlerūñ en alçağı buğday içinde burçağı Bu Mışrı gibi balçığı her bir ayak başmaḳ gerek	Ġazel 5 beyt	Nuṫḳ	_ _ . _ / _ _ . _ / _ _ . _ / _ _ . _	
60b	Mışrı	Aḫvāl-i serencāmum bu sâ' ate irince Diyem saña icmālin tâ ḡāyete irince	Dünyāyı n'ider 'āşıḳ 'uḳbāyı n'ider şādıḳ Mışrı ola gör ayıḳ sen vuşlata irince	Ġazel 7 beyt	İlāhī	_ _ . / . _ _ _ / _ _ . / . _ _ _	Divanda 9 beyttir.
61a	Sinān Ümmī	'Aceb ḫayrān oldum 'aşka uyaldan Yanup püryān oldum 'aşka uyaldan	Sinān Ümmī eydür ḳalmadı ḥıç ḡam Özge sulṫān oldum 'aşka uyaldan	Ġazel 5 beyt		Hece ölçüsü	Divanda 9 beyttir.
61a		Ey gönül şabr it belāya ḳıl taḫammül itme lec Çün buyurmuşdur bunı eş-şabr-ı miftāhü'l-ferec		Maṫla'		. _ . _ _ / . _ . _ _ / . _ . _ _ /	

						.. _ _	
61a	Eşrefoğ lı	N'ideyüm şabr idebilsem dil ü cân oda yanar Velî'âh eyler-istem kevn ü mekân oda yanar	Eşrefoğlı yana gör kûy-ı kenârında Hâk'ûñ Dimesünler Rîmî'ye ibni fülân oda yanar	Ġazel 4 beyt		.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _	Divanda 6 beyttir.
61a	Bahâyi	'Unnâb-ı la' l-i nâbuñdan gönül pür-piç ü tâb olmaz Bilürsün kân-ı âteşden çıkan hançerde âb olmaz	Yıkılmaz dil pey-ender-pey çekerken câm-ı âzârûñ Bu bezmün bâde-nüşî mest olur ammâ hârâb olmaz	Ġazel 2 beyt		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Divanda 5 beyttir.
61a	Yûnus Emre	Benem zârî kılan ol yâre karşı Gönülden cân viren dildâra karşı	Bugün ğurbetde kaldı Yûnus Emre 'm Ki 'aşk[ı] söyledi âgyâra karşı	Ġazel 4 beyt	îlâhî	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Divanda 9 beyttir.
61a			Yağın olmaz göreñler 'âşık-ı mehcür [u] şeydâya El öpmek ârzü itseñ uzağdan merhabâ dirler	Müfred		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
61b	Dervîş Yûnus	Seyyâh olup şol 'âlemi ararsañ Abdü'l-Ġâdir gibi bir er bulunmaz Ceddi Muhammed'i eger sorarsañ Abdü'l-Ġâdir gibi bir er bulunmaz	Dervîş Yûnus çeke levme ğayreti Üstimüze hâzır ola himmeti Evliyânûñ ser-çeşmesi güzeli Abdü'l-Ġâdir gibi bir er bulunmaz	Ġoşma 3 dörtlük	îlâhî	Hece ölçüsü	Bu şiir Yûnus Emre Divanı'nda (Tatçı 2008) bulunmama ktadır.
61b	Eşrefoğ lı Rûmî	'Aşk-ile ol 'âşıkı [hem] şıdık-ile ol şâdıķı Mağbûbidur Hâlık'ı Sulţân ' Abdü'l-Ġâdir'ûñ	Eşrefoğlı ol Rîmî dervîşlerûñ mücrimi Evliyâlar sulţânı Sulţân ' Abdü'l-Ġâdir'ûñ	Ġazel 4 beyt	îlâhî	.. _ _ _ / .. _ _ _ / .. _ _ _ / .. _ _	Divanda 7 beyttir.
61b	Lâ-	Pâk eyle gönül çeşmesini tâ tûrulınca	Vir 'âşık evin şâhibine çık aradan sen	Ġazel 5		_ _ . / . _ _ . / .	Divanda 7

	Mekānī	Dik dur gözünü albūne albūn göz olınca	Bī-ek gelür ıssı evine sen avulınca	beyt		__ . / . --	beyttir.
62a	Mırī	Esmā-yı İlähīyye'de bī-ad hūnerüm var Her demde semāvāt-ı urūfa seferüm var	Bunula bir oldu dem-i  İsa ile Mırī Gönlüme daı ne gelür[üm] ne giderüm var	azel 5 beyt		__ . / . __ . / . __ . / . --	
62a	Veysi	 Abes söz söyleme fikr-i daı it onda bir söyle Ögütme albūne her ne gelürse āsiyābāsā		azel 1 beyt		. ___ / . ___ / . ___ / . ___	Mecmuada bir beyti bulunan iir divanda 8 beyttir. iirin mecmuada bulunan bu beyti iki farklı eserde iki farklı aire ait olarak yer almaktadır. Toplamda üç farklı aire ait olarak gösterilen beyt arasında çok az kelime farklılıkları bulunmakta dır. Bu

							<p>şairler: Veysî (17. yy), Urfalı Mehmed Şevket (19. yy) ve de Osman Nevres (19. yy)'dir. Bu üç şairden Veysî, diğer iki şairden daha önce hayat sürmüş olduğu için mecmuada şiir Veysî'ye ait olarak gösterilmiştir. Diğer iki şaire atfedilen beytler şu şekildedir:</p> <p>[Abes söz söyleme fıkr-i dakik it onda bir söyle/Öğüt me hâtırına ne gelirse</p>
--	--	--	--	--	--	--	---

							āsyāb-āsā] (Karahān, 1991: 48) [Önün ardın gözet, fikr-i dakik it onda bir söyle/Öğüt me ağzına her ne gelirse āsiyāb-āsā] (Pala, 2011:9)
62a	Nazmī	Bi-ḥamdi'llāh ki itdi Ḥazret-i Mevlā baña iḥsān Beni bu 'ālem-i fānide itdi [ol] kāmīl insān	Tıtuḫ şavm-ı sivāyı ḳadre irdüm eyledüm bayrām Bu meydānda benümdür şimdi Nazmī ṭop ile çevḡān	Ġazel 5 beyt		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Bu şiir Nazmī Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
62a	Nūrī	Bāḡ-ı cemāle çün irem Vuşlat gülün anda direm Ḥaḳḳ'ıñ tecellīsın görem Ben Hū direm yā Hū direm	'Āşıḳlar için olsa şūr Bu Nūrī 'ye irse sürūr Andan tecellī itse nūr Ben Hū direm yā Hū direm	Ḳoşma 5 dörtlük	İlāhī	Hece ölçüsü	
62b	Naḫīfī	Luṭfı vardur bu 'uşāta ol benüm sulṭānımuñ Ol var-iken anı ḳoyup ben kime yalvarayum Yüz sürem dergāhuña her rüz [u] şeb cānānımuñ	Ey Naḫīfī bāb-ı luṭf[ı] fetḫ idüp Ḥaḳ Ḥazreti Dilerem kim bu gönülden maḫv ide her ḳulmeti Çün buyurdı āyet-i "lā-taḳnaṭu min-raḫmeti"	Murabb a' 4 bend	İlāhī	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	Bu şiir Naḫīfī Divanı'nda (Aypay 1992)

		Ol var-iken anı koyup ben kime yalvarayum	Ol var-iken anı koyup ben kime yalvarayum				bulunmama ktadır.
62b	Nazmî	Ġarîķ-i baħr-i ‘iřyān u ħaťayam yā Resūlallāħ Velī senden řefā‘ at müdde‘ āyam yā Resūlallāħ	Bu Nazmî bendeñi řāyeste-i naķd-i viřāl eyle Faķîrem derdmend ehl-i ‘aťayam yā Resūlallāħ	Ġazel 8 beyt	Na‘t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Bu şiir Nazmî Divanı’nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
63a	‘Abdü’l -ħay	Yüz sürdüm ‘ālî dergāha ‘İnāyet eyle sultānum Kesile meylimüz cāha ‘İnāyet eyle sultānum	Bu ‘ Abdü’l-ħay kuluñ her bār Kemāl-i ‘acַz ider izħār Ķoma anı ola bîmār ‘İnāyet eyle sultānum	Ķořma 4 dörtlük	İlāhî	Hece ölçüsü	
63a	Ĥālib	Feth olunca Ħaķ’dan yaña yolumuz Göñül şükr eyle şükr eyle her zamān Açılınca dost bāğında gülimüz Göñül şükr eyle şükr eyle her zamān	Nūr-ı Ħaķ’la Ĥālib ire murāda Gide ħicāb ħalmaya ħiĶ arada Yetiřince ol Ħazret’den irāde Göñül řükr eyle řükr eyle her zamān	Ķořma 4 dörtlük	İlāhî	Hece ölçüsü	
63b	Hüdāyî	"Cāhidū fi’llāħ yā ehle’ř-řalāħ" "İnne ‘ömr’e’l-mer’i yemđî ke’r-riyāħ"	Ey Hüdāyî ’den nařîħat isteyen Ħaķķ’a ħul ol bulmaķ isterseñ felāħ	Ġazel 5 beyt	İlāhî	. _ . _ _ / . _ . _ _ / _ . _ _ _ / _ . _ _	
63b	Niyāzî	Ħaķ ‘ilmine bu ‘ālem bir nüřħa imiş ancaķ Ol nüřħada bu ādem bir noķta imiş ancaķ	Kim ol deme buldı yol vaşl oldu Niyāzî ol Nācî denilen fırça bir zümre imiş ancaķ	Ġazel 5 beyt	İlāhî	_ _ . / . _ _ _ / _ _ . / . _ _ _	Divanda 6 beyttir.

63b	Mışrî	Bulan özüni gören yüzünü Bir yüzü dağı görmek dilemez	Meftûn olalı mecnûn olalı Bu Mışrî dağı ‘aqla gelemez	Kıt‘a 5 beyt		__ . __ / / __ . __ -	
64a	Niyâzî	Varlığıñ maḥv eyleyüp meydâna gel Lâ vü illâdan geçüp merdâne gel	Ey Niyâzî baş açuḡ dîvânesin Nice bir dîvânesin uşlana gel	Ġazel 6 beyt	îlâhî	__ . __ / / __ . __ / - . -	Divanda 7 beyttir.
64a	Nûrî	Eş-şalâ gelsün gelen meydân-ı ‘aşqa eş-şalâ Baş u câna baḡmayan merdân-ı ‘aşqa eş-şalâ	Ka‘be-i vaşla irüp Nûrî yolında sa‘y ile Cânı ihzâr eyledi ḡurbân-ı ‘aşqa eş-şalâ	Ġazel 6 beyt	îlâhî	__ . __ / / __ . __ / / __ . __ / - . -	Divanda 7 beyttir.
64a	Nazmî	Añla sır-ı vaḡdeti meydâna gel Maḥv [u] işbâtı koyup vicdâna gel	"Men ‘aref" sırrını idrâk eyleyüp Cânlar içre Nazmiyâ cânâna gel	Ġazel 6 beyt	îlâhî	__ . __ / / __ . __ / - . -	Bu şiir Nazmî Divanı’nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
64b	Mışrî	Ḥalḡ içre bir âyineyem herkes baḡar bir ân görür Her ne görür kendi yüzün ger yaḡşi ger yaman görür	Ol dilberüñ Mehdî adı sükker durur ḡalḡa dadı Mışrî çeker bu miḡneti ol rāḡat-ı Raḡmân görür	Ġazel 6 beyt	îlâhî	__ . __ / / __ . __ / / __ . __ / - . -	Divanda 7 beyttir.
64b	Yûnus	Bilmem n’ideyüm ‘Aşkuñ elinden Ḳande gideyüm ‘Aşkuñ elinden	Yûnus ’uñ sözi Görinür özi Ḳan aḡlar gözi ‘Aşkuñ elinden	Ḳoşma 6 dörtlük	îlâhî	Hece ölçüsü	Bu şiir Yûnus Emre Divanı’nda (Tatcı 2008) bulunmama ktadır.
64b	‘Abdü’l	Göñlüm eglenmez meded yâ Rabb bilmem n’eyleyem	Bir delîl-i mürşide muḡtâcsın ‘ Abdü’l-ḡayy hemân	Ġazel 6	îlâhî	__ . __ /	

	-hayy	Gönlüme eglence vir anuñla gönlüm egleyem	Göstere dīdār-ı Hakk'ı aña rāzum söyleyem	beyt		._._._./ ._._._./ ._._.	
65a	İkbālī	Şermsār itme Hūdayā rūz-ı maḥşerde beni Hürmetine hātemūñ yaqdurma dūzaḥda beni Mu' terifem ben günāhuma muḥirrem cürmüme Enbiyā vü mürselīn içre ḥacīl itme beni	Şimdilük İkbālīyā ḥaldum ' amīḳ-i ḥayrete Luḫ idüp destümi al yā Rabb düşdüme kürbete Diler-iseñ ḳo caḥīme diler-iseñ cennete Enbiyā vü mürselīn içre ḥacīl itme beni	Murabb a' 3 bend		._._._./ ._._._./ ._._._./ ._._.	
65a	Seyyid	' Aşık-[i]señ dīdarına Gel Allāh'ı zıkr idelüm Şalma bugüni yarına Gel Allāh'ı zıkr idelüm	Seyyid 'ün nuḫı Hakk sözi Hakk'a mir'at olmış özi Zıkr-ile açılır cān gözi Gel Allāh'ı zıkr idelüm	Çoşma 5 dörtlük	İlāhī	Hece ölçüsü	
65a	Mışrī	Devrān odur kim devrini devr-i felek bilmez ola İnsān odur kim sırrını ins ü melek bilmez ola	Her bir nebī her bir velī zilletle irdi menzile Mışrī 'ye sögsün şol ağız Allāh demek bilmez ola	Ġazel 5 beyt	İlāhī	._._._./ ._._._./ ._._._./ ._._._.	
65b	Mışrī	' İlim baḫr [u] vücūd eṣḫāf anuñ dürdānesiyem ben Ma' ārif kenz [ü] dil vaşşāf anuñ vīrānesiyem ben	Ne Mışrī 'yem ne Mehdī'yem ne ' İsa'yam ne insānam Bu yanan dā'imī şevḫuñ velī pervānesiyem ben	Ġazel 6 beyt	İlāhī	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Divanda 7 beyttir.
65b	-	Derde dermān ister-iseñ derde ir Yine dertdür ' aşıḳuñ dermānı bil	Niçeler şeyḫini görüp bilmedi Ġāfil olma pīrini merdāne bil	Ġazel 5 beyt	İlāhī	._._._./ ._._._./ ._._.	Şiirde mahlas bulunmama ktadır.
65b	Fazlī	Derdüme dermān eyle ey Raḫmān Olmışam sūzān ḳıl vaşluñ iḫsān	Cümle ' aşıḳān derdüñle giryān Fazlī ḳul hemān vaşluña ḫayrān	Müselse 1 Ġazel 5 beyt	İlāhī	Hece ölçüsü	
66a	Niyāzī	Ey ḫarīḳat erleri ey ḫaḳīḳat pīrleri	Niyāzī 'ye cān olan sırrında sulṫān olan	Ġazel 5 beyt	İlāhī	Hece ölçüsü	

		Bir nişan virûn baña ol bî-nişan kıandedür	Dîn ü hem îmân olan ol bî-mekân kıandedür				
66a	Niyâzî	Ey gönül gel ağlama zârî zârî inleme Pîrden aldum haberi ol bî-nişan sendedür	Ten tahtıdur bu cânıñ cân tahtıdur cânânuñ Ey Niyâzî şübhesiz ol bî-nişan sendedür	Ġazel 5 beyt	İlâhî	Hece ölçüsü	
66a	Mışrî	İki kaşuñ arasında çekdi haţt-ı istivâ "Alleme'l-esmâ"yı ta' lîm itdi ol haţdan Ĥudâ	Ķande bulır ĤaĶĶ'ı inkâr eyleyen bu Mışrî 'yi Zâhir olmışken yüzinde nûr-ı zât-ı Kibriyâ	Ġazel 6 beyt	İlâhî / / /	Divanda 9 beyttir.
66b	Fethî	Ey Rabb [ü] Raĥmân eylegil dermân Ķalmasun virân bu dil-i nâlân	Fethî miskîne gönül ġamġine Ķalbi derdine sen eyle dermân	Musam maġ ġazel 7 beyt	İlâhî	Hece ölçüsü	
66b	Fenâyî Ĥalvetî	Ķaşıkları ĥandân iden Sinânîler dirler bize Seĥerlerde eġġân iden Sinânîler dirler bize	Bulduġ fenâ-ender-fenâ bekâ içindedür liĶâ Fenâyî Ĥalvetî ednâ Sinânîler dirler bize	Ġazel 5 beyt	İlâhî	Hece ölçüsü	
66b	Niyâzî	Ey bülbül-i şeydâ yine eġġâna mı geldüñ Ķazm-i gül idüp zâr-ile sen yana mı geldüñ	Bu ĥaste Niyâzî 'ye şifa remzin idersin Derde düşenüñ derdine dermâna mı geldüñ	Ġazel 6 beyt	 / / /	Divanda 7 beyttir.
67a	Himmet î	İlâhî zulmet-i cürm ile töldum Nedâmet eyledüm estaġfiru'llâĥ Uyup şeytâna nefsime Ķul oldum Nedâmet eyledüm estaġfiru'llâĥ	Günehden her ne kim yâ Rabb kıldı Peşîmân oluben cürmüni bildi Diyerek Himmetî Ķapuña geldi Derünî tevbeler estaġfiru'llâĥ	Murabb a ^ç 4 bend	 / /	
67a	Mışrî	Elâ ey mürşid-i Ķâlem haber vir Ķilm-i Mevlâ'dan Elâ ey ma' nâ-yı Âdem haber vir remz-i esmâdan	Nedür Mışrî nedür Ken ^ç ân Selîm kimdür ya kimdür ân Ĥaber virdi bunı Ķur'ân haber vir seb ^ç -i Ķurrâdan	Ġazel 7 beyt	İlâhî / / /	
68a	Himmet	Genc-i Ķaşkı ister-iseñ dil-i virânda ara	Tâlib-i Mevlâ olup her kişiden Himmet dile	Ġazel 6	İlâhî / /	

		Hızırves āb-ı hayātı z̄ulmet-i tende ara	Ġāfil olma maṭlabı var sırr-ı Qur'ān'da ara	beyt		-. . . / -. . .	
68a	Dervīş Osmān	İdelden zıkr ile ūlfet gönülde iftiharum var ‘Alī’nün sırrıdır irdüm elümde Zü’l-fikārum var	Derūnī Dervīş ‘ Osmān sen taleb kıl vaşl-ı dildārı Anuñ-içün gice gündüz firāk-ı āh u zārum var	Ġazel 5 beyt	İlāhī / / /	
68a	Seyyid Hüseyn Halvetī	Mevlām seni seven kişi Āh [u] vāhdur anuñ işi Gice gündüz hem yoldaşı Zıkr ü fikrūn olur aña	Seyyid Hüseyn Halvetī Uzun ola dost vuşlatı Her kim alur er himmeti Naşib olur rü’yet aña	Çoşma 4 dörtlük	İlāhī	Hece Ölçüsü	
68b	Fethī	Gerçi vardur ‘ālem içre çok tarīkat līk ben Halvetīyem Halvetīyem Halvetī Tutmuşam ben rāh-ı Hāḡḡ’ı her ne dirseñ söyle sen Halvetīyem [Halvetīyem] Halvetīyem Halvetī	Fethiyā sen irmiş idüñ ol tarīkūñ ehline Nūr idüp ehl-i tarīki çekmiş idi nūrına Raḡmet olsun ol ‘azizūñ sırrına vü rūḡına Halvetīyem [Halvetīyem] Halvetīyem Halvetī	Murabb a‘ 4 bend		-. . . . / -. . . . / -. . . . / -. . . .	
68b	Eşrefoğ lı Rūmī	Yüregime dost derdi urdı dürlü yaralar Kim ṭabībler aña kılmaz ne devā ne çāreler	Eşrefoğlı Rūmī ’ye ger şorsalar dost ḡandedür Diye yir gök ‘Arş [u] Kürsī ṭoṭolu yer aralar	Ġazel 7 beyt		-. . . . / -. . . . / -. . . . / -. . . .	Divanda 10 beyttir.
69a	Sāmī	Şüretde gerçi zerre-i imkān olan bizüz Ma‘ nīde āfitāb-ı dirāşşān olan bizüz	Ol ḡatreyüz ki farṭ-ı çekideyle ile ‘aşḡdan Sāmī mürūr-ı vaḡt-ile ‘ummān olan bizüz	Ġazel 5 beyt		-. . . / / -. . . / -. . .	
69a	Sāmī	Kişver-i ‘aşḡuñ şeh-i şāhib-ḡırānıdır gönül Ceys-i endūhuñ re’īs-i kārbānıdır gönül		Ġazel 1 beyt		-. . . . / -. . . . / -. . . . / -. . . .	Mecmuada sadece matla‘ beyti bulunan şiir divanda 10

							beyttir.
69a	Sāmī	Dü nīm olursa da ten dilde arzū birdür Dü reng ise gül-i ra' nā 'aceb mi bū birdür	Kemāl-i 'aşk ile ol hüş-der-dem-i tevḥīd Nefes hezār ise de Sāmiyā gelū birdür	Ġazel 7 beyt		. _ . _ / . . _ _ / . _ . _ / . . -	
69b	Sāmī	Dilimüz meş' al-i fānūs-ı sūrūr eylemişüz Rūzgār-ı ğamı şad merhale dūr eylemişüz	Bilmezüz ma' bed-i zühḥād ü kilīsā Sāmī Çekmege derd ü ğam-ı 'aşkı zühūr eylemişüz	Ġazel 7 beyt		. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . -	
69b	Sāmī	Dile kavāfil-i 'aşk-ı Ḥudā gelür görünür Ġubār-ı sürme-i şavt u şadā gelür görünür	Yüki cevāhir-i mazmūn yem-i ma' āniden Sefīne-i ğazelüm Sāmiyā gelür görünür	Ġazel 9 beyt		. _ . _ / . . _ _ / . _ . _ / . . -	
70a	Sāmī	Şāḥib-naẓar ārāyiş-i güftāra yapışmaz Ma' nā görür a' mā gibi dīvāra yapışmaz	Sāmī 'yi efendüm ser-i kūyuñda muķim it Zirā ķul olup ğayra o bī-çāre yapışmaz	Ġazel 7 beyt		_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _	
70a	Sāmī	Hecr-i ruḥsāruñla āteşler biraķduñ cānuma Dāğlar yaķdum ğamuñla sīne-i sūzānuma Ḥāşılı kār eyledi 'aşkuñ dil-i nālānuma Vechi var yansam yaķılsam 'aşk-ile sulṭānuma	Ḥaylī demlerdür çıķup şalınmadın ey serv-ķad Sāmī -i zāra ider misin bu cevri tā ebed Bārī bir kez rüyuñı göster hemān bārī meded Vechi var yansam yaķılsam 'aşk-ile sulṭānuma	Murabb a' 4 bend		. _ . _ / . _ . _ / . _ . _ / . _ . _	Divanda 5 bendtir.
70b	Refī' ā	Cemālūñ kim senūñ şems-i ḍuḥādūr yā Resūlallāh Şaçuñ nūr-ı siyāh-ı cān-fezādūr yā Resūlallāh	Ġarībūndür Refī' ā bir nigāh-ı iltifāt eyle Ki mu' fād-ı nevāziş bir gedādūr yā Resūlallāh	Ġazel 6 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
70b	Şemsī	Añdum yine ol bezmi mestānelik el virdi Yağmaya virüp 'aķlı dīvānelik el virdi	Sa' y eyle dūrüş Şemsī Ḥaķ-ile enīs olğıl Şimdengirü bu ḥaķdan bīğānelik el virdi	Ġazel 5 beyt		_ _ . / . _ _ _ / _ _ . / . _	Divanda 7 beyttir.

						--	
70b	Şadık	Aç gözün ğafletten uyan Felâh bulmaz nefse uyan Sırr-ı tevḥîd oldı ‘ayân Gel tevḥîd idegör tevḥîd	Geç bu fânî ‘alâyıktan İz‘ân it bil ḥaḳâyıktan Güş it Ḥaḳ sözi Şadık ’dan Gel tevḥîd idegör tevḥîd	Ḳoşma 3 dörtlük	İlâhî	Hece ölçüsü	
71a	Mıṣrî	Ey gönül Mecnûn kimdür zâhirâ ‘âkil nedür Gâh ḥabs [u] gâh itlâḳ olmadan ḥâşıl nedür	Meryem ü ‘İsâ vü Mehdî Âdem ü Ḥavvâ gibi On iki yaşındadır Mıṣrî ‘aceb ḥâmil nedür	Ġazel 5 beyt	 / - / - / - / -	
71a	Fethî	Yâ Rab bilmem n’eyleyem ḥayrânuḡam ḥayrânuḡam Derdüm nice şerḥ eyleyem suzânuḡam suzânuḡam	Fethî ḳuluḡı ey İlâh vaşluḡa irgür pâdişâh Deyr eyleyüp ol âh [u] vâh giryânuḡam giryânuḡam	Ġazel 5 beyt	İlâhî	- - . . / - - . . / - - . . / - - . .	
71a	Fazlî	Sûy-ı ḳaydından ol muṡlaḳ diye gör dâ’imâ yâ Ḥaḳ Naşîb ola kemâl-i zevḳ diye gör dâ’imâ yâ Ḥaḳ	Açup ey Fazlî ḳul gözün sivâdan pâk idüp özüḡ Dem-â-dem Ḥaḳ olup sözüḡ diye gör dâ’imâ yâ Ḥaḳ	Ġazel 5 beyt	İlâhî / / /	
71b	Fethî	Sultân-ı ‘alîşânum iḡsân u ‘inâyet ḳıl Al elimi Sübhân’um iḡsân u ‘inâyet ḳıl	Fethî ḳuluḡ[un] cânı vaşla ola erzânî Cânda bula cânânı iḡsân u ‘inâyet ḳıl	Musam maṡ ġazel 5 beyt		- - . . / . - - - - / - - . / . - - -	
71b	Ġinâyî	Ḥudayâ mazḥar it nûr-ı cemâle ‘Inâyet eyle sultânım meded it Ḳoma noḳşân ile irgür kemâle ‘Inâyet eyle sultânım meded it	Ġinâyî ’ye naşîb it feth-i bâbı Ara yirden götür cümle ḥicâbı İki ‘âlemde gösterme ḥesâbı ‘Inâyet eyle sultânım meded it	Murabb a’ 5 bend	Münacâ t / /	
72a	Fethî	Luṡf u kerem itti Ḥudâ senden kerem yâ Rabbenâ İtme bizi senden cüdâ senden kerem yâ Rabbenâ	Fethî ḳuluḡ bî-çâredür derdüḡ ile pür-yâredür Vaşluḡ aḡa çün çâredür senden kerem yâ Rabbenâ	Ġazel 5 beyt		- - . . / - - . . / - - . . /	

72a		Evliyā-yı zamāne meşhūrdur Evliyā-yı yegāne mestūrdur		Maṭla‘		-. - - / -. - - / - . -	
72a	Niyāzī	Baħr içinde atreyem baħr oldu ayrān baa Fer içinde zerreyem ‘ar oldu seyran baa	Niyāzī ’nūn dilinde Yūnus durur syleyen Herkesē un cān gerek Yūnus durur cān baa	azel 5 beyt	lāhī	Hece lusū	
72a	alīb	Yandum kl oldum ‘a meydānında oar gl oldum ‘a meydānında	alīb ul ayrān ‘a ile szān Olmıdur ‘irfān ‘a meydānında	Musam ma azel 5 beyt		Hece lusū	
72b	afurī	un bahār irp ecerler sebz-i revna-gīr olur ayet-i un‘-i udā‘yı her vara tefsīr olur	‘Aı-ı adı isen terk eyle āb-ı rāatı Ey afurī tālib-i dīdār olan eb-gīr olur	azel 5 beyt	lāhī	-. - - / -. - - / -. - - / - . -	
72b	udāyī	Ezelden ‘a-ile biz yana geldk aıat em‘ ine pervāne geldk	Geup āħir bu keret ‘āleminden udāyī alvet-i sultāna geldk	azel 6 beyt	lāhī	. - - - / . - - - / . - -	Divanda 7 beyttir.
72b	ems-i Tebrīzī	Bu ‘aa yolda olalı omıam nāmūs [u] ‘ārı [Devāsız] derde du oldum ıluram āh-ile zārı	Gel ey ki ems-i Tebrīzī fedā ıl cānuı a‘a Cihānda ba u cān virmek budur ‘aıların kārı	azel 6 beyt	lāhī	. - - - / . - - - / . - - - / . - - -	
73a	Mırī	Zūhdūı o ‘aa du ehl-i cinān itsn seni Pīr-i ‘aa ullu it cānāna cān itsn seni	Gel bu Mırī ’nūn elinden bir ade nū eyle kim Mav idp nām u niānu bī-niān itsn seni	azel 5 beyt	lāhī	-. - - / -. - - / -. - - / - . -	Divanda 6 beyttir.
73a	Nurī	Yadı ‘au nārı dilde bir erā Urdu sīnem stine dā zre dā	Nūru-ile uyarup [bu] Nurī ‘yı Maz-ı falu-ile eyle yzin ā	azel 8 beyt	lāhī	-. - - / -. - - / - . -	

73b	Rūmī	N'olur ise o ki olsun n'olisar hey vāy Tek gönül Allāh'ı bulsun n'olisar hey vāy	Dünyānuñ manşıblarınun 'izzeti hey vāy Rūmī odı alan alsun n'olisar hey vāy	azel 5 beyt		Hece ölçüsü	Divanda 7 beyttir.
73b	Nakşī	Kūy-ı 'aşkuñ baña bir kūh-ı tecellī görünür albūme 'ıyd-ı vişālūñle tesellī görünür	Nakşī yā 'ālem-i bākīde ulu'l-el-ebşāra Herkesūñ hāl ü maāl-ile maallī görünür	azel 7 beyt	İlāhī	.. _ _ / . . _ _ / . _ _ / . _	Bu şiir Nakşī Divanı'nda (Atik 2007) bulunmama ktadır.
74a	Nazmī	Baħr-i fenāda hālik olan alvetilerüz Dürr-i beāya mālīk olan alvetilerüz	ayd-ı sivādan olmağ-ıçün Nazmī yā alāş Biz tārīk-i memālīk olan alvetilerüz	azel 5 beyt	İlāhī	_ _ . / _ . _ . / . _ _ . / _ . _	Bu şiir Nazmī Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
74a	Seyyid Nizāmo ğlı	Mülk-i merdān-ı Ĥudā'nuñ kārı zıkru'llāh olur ālīb-i dīdār-ı Ĥa'uñ yārı zıkru'llāh olur	Ğitmesün Seyyid Nizāmoğlı dilūnden zıkr-i Ĥa Zulmet-i dil şehrinūñ envārı zıkru'llāh olur	azel 5 beyt	İlāhī	. . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
74a	Mışrī	ıldan ince vü kılıçdan keskin ol şāhuñ yolu Her kemāl ehli apusında anuñ ednā ulı	Zerre zerre kıldı Mışrī 'nūñ vücūdını azā atre atre kıldı zātını daħı 'aşkuñ yeli	azel 5 beyt	İlāhī	. . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	Divanda 7 beyttir.
74b	'Adlī	Yandı gönülde māsivā çün nār-ı zıkru'llāh ile Oldı münevver cānımız envār-ı zıkru'llāh ile	Dırsın kemāle iresin varup cināna giresin ' Adlī gözūñ aç göresin dīdār-ı zıkru'llāh ile	Musam mağ azel 5 beyt	İlāhī	_ _ . _ / _ _ . _ / _ _ . _ / _ _ . _	
74b	Yūnus	İñilerem dün ü gün derdli olanlar iniler Düşmişem 'aşkuñ odına oda yanan iniler	Bī-çāre 'aşı Yūnus çün yaralıdır Ĥa bilür Her seer yāresini şeyħine söyler iniler	azel 5 beyt	İlāhī	. . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ /	Bu şiir Yūnus Emre Divanı'nda

						-- --	(Tatçı 2008) bulunmama ktadır.
74b	Nazmî	Derd-i ‘aşk-ile cân [u] gönülden Gelün ‘âşıklar devrân idelüm Zevk u şevk-ile cümle bir dilden Gelün şadıqlar cevlan idelüm	Çol kola virüp devr itsün ‘uşşâk Hüy [u] Hây ile hep çolsun âfâk Nazmî gibi çün olmuşuz müştâk Gelün ‘âşıklar devrân idelüm	Çoşma 5 dörtlük	İlâhî	Hece ölçüsü	Bu şiir Nazmî Divanı’nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
75a	Niyâzî	Pâdişâha ‘aşkuñı hem-hâne kıl Mâsivâ-yı ‘aşkuña bigâne kıl	Cezbe-i feyzün şarâbın çoldurup Bu Niyâzî bendeñi mey-hâne kıl	Çazel 6 beyt		-- . -- / -- . -- / -- . --	
75a	Niyâzî	İster-iseñ bulasın cânâmı sen Çayre baçma sende iste sende bul Kendü mir’âtuñda gözle anı sen Çayra baçma sende iste sende bul	Şûret[i] terk eyle ma‘nâ bulagör Ço şıfatı bañr-ı zâta çalagör Ey Niyâzî şark u garba çolagör Çayra baçma sende iste sende bul	Murabb a’ 4 bend	İlâhî	-- . -- / -- . -- / -- . --	Divanda 7 bendtir.
75b	Fazlî	Yarı iste çayrıyı sür aradan Tâ ki râzı ola senden Yaradan Yäre iriş cânı çurtar aradan Tâ ki râzı ola senden Yaradan	Şıdç-ile Allâh’a çul ol Fazlî çul Çut Resül’ün sünnetini çoğrı yol Gice gündüz Çaç’a çulluk üzre ol Tâ ki râzı ola senden Yaradan	Murabb a’ 4 bend	İlâhî	-- . -- / -- . -- / -- . --	
75b	Nazmî	Derviş olan çanı gerek Velâdeti şânî gerek İbn-i vaçt ü anı gerek [Yıkık] dile bânî gerek	Mir’ât-ı çalbe Nazmiyâ Tevhîd ile vürüp cilâ Gönül olup beyt-i Çudâ Cümleyle ihsânı gerek	Çoşma 4 dörtlük	İlâhî	Hece ölçüsü	Bu şiir Nazmî Divanı’nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.

76a	Fethî	‘Usretleri teysîr idici Hâzret-i Allâh Zulmetleri tenvîr idici Hâzret-i Allâh	Erbâb-ı hâkîkatden ider âhir seni Fethî Sâliklerine pîr idici Hâzret-i Allâh	Ġazel 5 beyt		__ . / . __ . / . __ . / . --	
76a	Ya‘kûb	Dili cân hîç qarâr itmez tecellî eyle yâ Allâh Eşigünden firâr itmez tecellî eyle yâ Allâh	Çün ‘âşîkdur saña Ya‘kûb yüzün göster eyâ maħbûb Sensin hemân dâ’im maṭlûb tecellî eyle yâ Allâh	Ġazel 5 beyt		. ___ / . ___ / . ___ / . ___	
76b	Vahyî	Cenâbünden talebkâr-ı nevâlem yâ Resûlallâh Rehâ h’âhende-i bend-i celâlem yâ Resûlallâh	Nigâh-ı iltifâtuñla n’ola şâyân-ı şevk olsam Ġarîbem Vahyî -i şefkât-su’âlem yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na‘t	. ___ / . ___ / . ___ / . ___	
76b	Hüdâyî	Ġudumuñ rahmet [ü] zevk ü şafâdur yâ Resûlallâh Zuhûruñ derd-i ‘uşşâka devâdur yâ Resûlallâh	Hüdâyî ’ye şefâ‘at kıll eger zâhir eger bâtın Ġapuña intisâb itmiş gedâdur yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na‘t	. ___ / . ___ / . ___ / . ___	
76b	Hıfzî	Vücûduñ şem‘i pür-nûr-ı Hudâ’dur yâ Resûlallâh Zuhûruñla dü‘âlem rûşenâdur yâ Resûlallâh	Kemâl üzre seni vaşf eylemek mümkün midür Hıfzî Murâdı intisâb-ı hâk-pâdur yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na‘t	. ___ / . ___ / . ___ / . ___	
77a	Emnî	Hâbîb-i hâlık-ı arz u semâsın yâ Resûlallâh Cemî‘-i kâ’inâta mültecâsın yâ Resûlallâh	Faċîrûñ ‘âşîkuñ Emnî vişâlûñ devletin ister ‘Aṭâ kıll pâdişâh-ı zü’l-‘aṭâsın yâ Resûlallâh	Ġazel 6 beyt	Na‘t	. ___ / . ___ / . ___ / . ___	
77a	Enîs	Şafâ-yı ehl-i dil nûr-ı cemâlûñ yâ Resûlallâh Şifâ-yı derd-i dil fikr-i vişâlûñ yâ Resûlallâh	Enîs ’ün maṭlabı dâ’im Celâlü’d-dîn-i Rûmî’den Nigâh-ı luṭf-ile bir dem su’âlûñ yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na‘t	. ___ / . ___ / . ___ / . ___	
77a	Hulûşî	Faċîrem âsitânuñda şefâ‘at yâ Resûlallâh Ġarîbem hâk-pâyûnda şefâ‘at yâ Resûlallâh	Hâbîb-i Hâzret ‘izzet-i cenâbuñ melce-i rahmet Hulûşî müznibe şefkât şefâ‘at yâ Resûlallâh	Ġazel 4 beyt	Na‘t	. ___ / . ___ / . ___ / . ___	

						. _ _ _ /	
77b	Naqşî	Derûnuñ maḥzen-i rāz-ı Ḥudā'dur yâ Resûlallâh Kelâmuñ 'âşîka ḥâlet-fezâdur yâ Resûlallâh	Cenâbuñdan şefâ'at ḥ'âh-olupdur Naqşî -i 'âşîk Nigâh-ı merḥamet kıl kim gedâdur yâ Resûlallâh	Ġazel 6 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	Bu şiir Naqşî Divanı'nda (Atik 2007) bulunmama ktadır.
77b	Ġınâyi	Ġapuñda sâ'il-i luḥfuñ gedâyam yâ Resûlallâh Şefâ'at eyle muḥtâc-ı 'aṭâyam yâ Resûlallâh	Dü 'âlemde Ġınâyi bendeñe devlet bu yetmez mi Dime ki ümmet-i ḥayrû'l-verâyam yâ Resûlallâh	Ġazel 6 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
77b	-	Şifâ-yı derd-i dildür âsitânuñ yâ Resûlallâh Anuñcün Muştafâ'dur nâm u şânuñ yâ Resûlallâh	Ġariḳ-i baḥr-i 'işyânam meded luḥf ile luḥf eyle Elüm al ben ğarîb-i bî-nevânuñ yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	Şiirde mahlas bulunmama ktadır.
78a	Nâ'ili	Gönül bigânelerle âşinâdur yâ Resûlallâh Der-i devlet me'âbuñdan cüdâdur yâ Resûlallâh	Ne deñlü Nâ'ili şâyân-ı tertib-i cezâ olsa Cenâbuñdan şefâ'at mültecâdur yâ Resûlallâh	Ġazel 6 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	Divanda 7 beyttir.
78a	Şun'î	Cenâbuñ reh-nümâ-yı ins ü cândur yâ Resûlallâh Kemâlün 'İsâ-yı rûḥ-ı revândur yâ Resûlallâh	Livâ'-ı şefḳatüñden säyevâr it Şun'î -i zâruñ Faḳîründür esirge nâ-tüvândur yâ Resûlallâh	Ġazel 6 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
78b	Ḥubbî	Ġudümün bâ'ış-i 'ayn-ı sa'âdet yâ Resûlallâh Zuhûruñ pertev-endâz-ı hidâyet yâ Resûlallâh	Nigâh-ı merḥamet kıl Ḥubbî -i bî-çâreye luḥf it Ola hem-vâre-i şâyân şefâ'at yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	
78b	Naẓmî	Cemâlün mihr-i 'âlem-tâb-ı cândur yâ Resûlallâh Vücûduñ bâ'ış-i kevn ü mekândur yâ Resûlallâh	'Aceb mi Naẓmî -i üftâdeye bu rütbe-i 'ulyâ Senün medḥün aña vird-i zebândur yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ /	Bu şiir Naẓmî Divanı'nda (Bektaş

						. _ _ _ /	2005) bulunmama ktadır.
78b	Hâfız	Mey-i ‘aşkuñla sermest ü ħarâbam yâ Resûlallâh Dem-â-dem nâr-1 şevkuñla kebâbam yâ Resûlallâh	Der-i devlet medâruñdan beni redd itme sulţânım Ġarîbem Hâfız ’am kesret-me ’âbam yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na’ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
79a	‘Âşıkî	Senüñ ‘aşkuñla cânım mübtelâdur yâ Resûlallâh Yoluñda cân-ile başum fedâdur yâ Resûlallâh	Zâ’ if ümmetlerüñden ‘ Âşıkî bir derdmendüñdür Kerem kı l merĥamet eyle recâdur yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na’ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
79a	Hâfız	Ġarîĥ-i baĥr-i ‘ işyânam şefâ’ at yâ Resûlallâh Ġarîĥ-i nâr-1 ĥüsrânam şefâ’ at yâ Resûlallâh	Benem ol Hâfız u miskîn ü ‘ âşî vü kîne-pîşe Sezâ mı luĥ [u] iĥsânam şefâ’ at yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na’ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
79a	Şun’î	Lisânuñ ‘ andelîb-i bâġ-1 vaĥdet yâ Resûlallâh Deĥânuñ menba’ -1 lü’ lü-yı ĥikmet yâ Resûlallâh	Sezâvar-1 ‘ inâyet eyle Şun’î bir faĥirüñdür Şefâ’ at kı l ola şâyân-1 raĥmet yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na’ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
79b	Faşîĥî	Vücûduñ dürr-i nâ-yâb-1 şafâdur yâ Resûlallâh Anuñçün nâm-1 pâküñ Muştâfâ’ dur yâ Resûlallâh	Ĥulûs üzre Faşîĥî ‘ âşık-1 nür-1 cemâlüñdür Reh-i ‘ aşkuñda ‘ abd-1 bî-riyâdur yâ Resûlallâh	Ġazel 4 beyt	Na’ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
79b	Nazmî	Ĥudâ’ya lâyık işüm yok şefâ’ at yâ Resûlallâh Reh-i Ĥaĥ’ da ĥuşûrum çok şefâ’ at yâ Resûlallâh	Ĥuluñ Nazmî ’yi itme dūr ĥapuñdan eyleme meĥcür Günâhım ide Ĥaĥ maġfûr şefâ’ at yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na’ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Bu şiir Nazmî Divanı’nda (Bektaş 2005) bulunmama

							ktadır.
79b	Maḥvī	Bırakdum ‘aşkuñ-ile nām u ‘ārum yā Resūlallāh Unıtdum şevkuñ-ile cümle kārūm yā Resūlallāh	Bu Maḥvī bendeñe raḥm it firākuñ nārına düşmiş Kaṭı ḥaylī zamān oldı yanarum yā Resūlallāh	Ġazel 5 beyt	Na‘ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
80a	Emīn	Hemişe şāhib-i cürm ü ḥaṭāyam yā Resūlallāh Ve-līki[n] ṭālib-i ‘avf [u] ‘aṭāyam yā Resūlallāh	Benem ol bende vü dīrīne-i dergāhuñ Emīn kim Der-i luṭfuñda dā’im çehre-sāyam yā Resūlallāh	Ġazel 5 beyt	Na‘ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
80a	Muṣṭafā	Hevā-yı nefse cānum mübtelādur yā Resūlallāh İşüm hep cümleten cürm ü ḥaṭādur yā Resūlallāh	Yüzün ferş eyleyenlerden der-i devlet-me’ābuñda Biri de ümmetüñden Muṣṭafā ’dur yā Resūlallāh	Ġazel 6 beyt	Na‘ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
80a	Dervīş ‘Oşmān	Dertliyem dermāna geldüm yā Resūlallāh meded Düşmişem fermāna geldüm yā Resūlallāh meded	Dervīş ‘Oşmān cān u dilden çün teveccüh eyledi ‘Aşkuñ ile yana geldüm yā Resūlallāh meded	Ġazel 5 beyt	Na‘ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
80b	Naḥīfī	Cemālūñ maṭla‘-ı şems-i hidāyet yā Resūlallāh Cebīnūñ maşrıq-ı nūr-ı sa‘ādet yā Resūlallāh	Ne deñlü mücrim ise yine kendi müstemendüñdür Naḥīfī bendeñe eyle şefā‘at yā Resūlallāh	Ġazel 6 beyt	Na‘ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Divanda 7 beyttir.
80b	Feyzī	Ṭarīq-i müstaḳīme reh-nümāsın yā Resūlallāh Esīr-i derd-i ‘işyāna devāsın yā Resūlallāh	Ne mümkün medḥūñi Ḥaḳ üzere taḳrīr eylesün Feyzī Ki sensin biz’zāt-ı memdūḥ-ı Ḥudā’sın yā Resūlallāh	Ġazel 5 beyt	Na‘ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
80b	Emnī	Riyāz-ı ‘aşkuña düşmiş hezāram yā Resūlallāh Ümid-i vaşl-ile hecrüñde zāram yā Resūlallāh	Ḳoma Emnī ġarībūñ münkesir-ḥāṭır firākuñla Yeter tā başla dīrīn-ġam-kūsāram yā Resūlallāh	Ġazel 5 beyt	Na‘ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	

81a	Naḥīfī	Bu gülşende hezâr-ı bî-nevâyam yâ Resûlallâh Velî âzürde-i ḥâr-ı cefâyam yâ Resûlallâh	Kerem kıl luṭf u iḥsânuñla dil-şâd eyle ben zârı Naḥīfī 'yem қапунда bir gedâyam yâ Resûlallâh	Ġazel 6 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Divanda 7 beyttir.
81a	‘Abdî	Ḳarî-ni cürm ü ‘iṣyânam şefâ’ at yâ Resûlallâh Enîs-i âh u fiġânam şefâ’ at yâ Resûlallâh	Resûl-i Ḥayy u Ġaffâr’uñ şefî’i her günehkâruñ Recâda ‘ Abdî ’i zârüñ şefâ’ at yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
81b	Seyyid Ḥüseynî	Ḥâtemü’n-nebiyyin ceddüm Muḥammed Umaram senden şefâ’ at [ü] himmet Şâḥib-i şefâ’ at ol güzel Aḥmed Umaram senden şefâ’ at [ü] himmet	Bu Seyyid Ḥüseynî hem ḥalvetinüñ Cürmüni ‘afv idüp vir elüñ Şefâ’ at kânısın mücrimlerüñ Umaram senden şefâ’ at [ü] himmet	Ḳoşma 5 dörtlük	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
81b	Ṭabīb	Ṭâ’ atüm yoġ ġark-i ‘iṣyân olmışam Yâ Resûlallâh şefâ’ at eylegil Ḳıl teraḥḥum baña ḥayrân olmışam Yâ Resûlallâh şefâ’ at eylegil	Çün Ṭabīb ‘arz eyledi aḥvâlini Kimse bilmez ol ġarîbüñ ḥâlini Ḥaġ te’âlâ ‘afv ide ‘iṣyânını Yâ Resûlallâh şefâ’ at eylegil	Murabb a’ 5 bend	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / _ _ _	
82a	‘Abdü’l -Ḥay	Ey sa’ âdet nurı ey sulṭân-ı ḥayl-i mürselîn Umaram senden şefâ’ at yâ Resûlallâh meded Didi şânuñda senüñ levlâk-ı Rabbü’l-‘âlemîn Umaram senden şefâ’ at yâ Resûlallâh meded	Aḥmed ü Maḥmüd olupdur ism-i pâküñ ey Ḥabîb Maḫzar-ı luṭf-ı Ḥudâ’sın dertlere sensin ṭabîb Ḳoma ‘ Abdü’l-ḥay faġîri ey keremkânı ġarîb Umaram senden şefâ’ at yâ Resûlallâh meded	Murabb a’ 3 bend	Na' t	. _ _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
82a	Ḥâfız	Göñül pervâne-i bezm-i vişâlün yâ Resûlallâh Lisânüm bülbül-i bâġ-ı cemâlün yâ Resûlallâh	Ḳapuña intisâb idüp şefâ’ at ilticâ eyler Faġîrün Ḥâfız -ı şermende-ḥâlün yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
82a	-	Zât-ı pâküñ maḫzar-ı tâm-ı eḫad Yâ Resûlallâh şefâ’ at kıl meded	Çünkü sensin "raḫmeten li’l-‘âlemîn" Saña muḫtâc evvelîn ü âḫirîn	Murabb a’ 2 bend	Na' t	. _ _ _ / _ . _ _ / _ . _	Şiirde mahlas bulunmama

		Olmadı saña kerem ebvâbı sed Yâ Resûlallâh şefâ'at kııl meded	Luţf umup қаpuña geldi müzñibñ Yâ Resûlallâh şefâ'at kııl meded				ktadır.
82b	‘ Abdü’l -Hay	Vücûduñ ‘ âleme luţf-ı Hüdâ’dur yâ Resûlallâh Zuñuruñ ‘ aşıқа nür-ı hüdâdur yâ Resûlallâh	Şefâ’at eyle ‘ Abdü’l-hay faķire zâhir ü bâtın Senüñ iñsânuña қalmıñ gedâdur yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na’ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
82b	Vâlî	Ey Hüdâ’dan luţf u iñsân isteyen Mevlid-i pâk-i Resûlu’llâh’a gel Cennet içre hür u ğılmân isteyen Mevlid-i pâk-i Resûlu’llâh’a gel	Meclis-i mevlidde ey Vâlî müdâm Cennet-i a’ lâda istersen maķâm Ol Resûl’e kııl şalât-ile selâm Mevlid-i pâk-i Resûlu’llâh’a gel	Murabb a’ 4 bend	Na’ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
83a	Vahyî	Ruñuñ gülzâr-ı Firdevs-i ezeldür yâ Resûlallâh Kelâmuñ Kevşer’e ni’ me’l-bedeldür yâ Resûlallâh	Bu Vahyî bendeñi kııl neşve-yâb-ı cür’ a-i luţfuñ Ĥumâr-âlüd-ı ğamdur pür-keseldür yâ Resûlallâh	Ġazel 6 beyt	Na’ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
83a	Nañifî	Sensin evc-i risâletüñ mâhı Cân fedâ saña yâ Resûlallâh Sensin ümmetlerüñ şehen-şâhı Cân fedâ saña yâ Resûlallâh	Bir niĝâh eyle cân-ı bîmâra Eyle luţfuñla derdime çäre Kııl şefâ’at Nañifî -i zâre Cân fedâ saña yâ Resûlallâh	Murabb a’ 5 bend	Na’ t	. . _ _ / . . _ _ / . . -	
83a	Vâhidî	Felekler şem’ -i rüyuñda yanar pervâne olmışlar Anuñçün durmayup dâ’im dönerler yâ Resûlallâh	Semâlar eyleyüp devrân dura mı Vâhidî bir ân Cemâlüñ vaşf idüp süzân iderler yâ Resûlallâh	Ġazel 4 beyt	Na’ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Şiirin matla’ beytinin ilk mısrası şiiirin kafiye yapısına uygunluk gösternem ektedir.
83b	Nurî	Ey habîb-i Haķ kerimü’ş-şân Muħammed Muştafâ	Nür miskîni unutma Rabb-i ‘ izzet haķkıçün	Ġazel 8	Na’ t	. _ _ _ /	

		Nāzenīn-i ḥāzret-i Yezdān Muḥammed Muṣṭafā	Ey nebīler ḥizbine sulṭān Muḥammed Muṣṭafā	beyt		.. _ _ / .. _ _ / .. _ _	
83b	‘ Abdū’l -Ḥay	Ey ḥabību’llāh Muḥammed Muṣṭafā Eyle feyzūn ni’metine ihtidā	Ḳıl şefā’at raḥm idüp ‘ Abdū’l-ḥay’a Çünkü sensin şāfi’-i rüz-ı cezā	Ġazel 5 beyt	Na’ t	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _	
84a	Naḳṣī	Bir nazār ḳıl ḥālūme āsān ola cümle sübül El-meded ey faḥr-i ‘ālem şāh u sulṭān-ı rusül Bāğ-ı gülzār-ı derūnumda açıl sun tāze gül El-meded ey faḥr-i ‘ālem şāh u sulṭān-ı rusül	Naḳṣī ’i ḡam-ḥ’ārı dergāh-ı Ḥudā’da eyle yād Eyle ol bī-çāreñi zevḳ-i vişālūn ile şād Nār-ı ‘aşḳuñ rüz u şeb bulsun derūnında ziyād El-meded ey faḥr-i ‘ālem şāh u sulṭān-ı rusül	Murabb a’ 3 bend	Na’ t	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _	Bu şiir Naḳṣī Divanı’nda (Atik 2007) bulunmama ktadır.
84a	Naẓmī	Ey Ḥabīb-i Ḥāzret-i Ḥallāk-ı ‘ālem Muṣṭafā Eşref-i peyğamberān [u] faḥr-i ‘ālem Muṣṭafā	Dā’imā meddāhuñ olan Naẓmī ’ye ol dest-ḡir Derdlere dermān gönüller zaḥmına em Muṣṭafā	Ġazel 6 beyt	Na’ t	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _	Bu şiir Naẓmī Divanı’nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
84a	Sücüdī	Şübhesiz Firdevs-i a’lādur ḥabībūñ ravzası Sidr[e] vü ‘arşdan mu’allādur ḥabībūñ ravzası	Eyle Allāh’a Sücüdī çok tazarru’ vaşl için Hem şalāt-ile muşallādur ḥabībūñ ravzası	Ġazel 6 beyt	Na’ t	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _	
84b	Vehbī	Ḳamu ‘āşıḳlaruñ cānānı sensin yā Resūlallāh Netīce ‘ālemūñ sulṭānı sensin yā Resūlallāh	Dil-i Vehbī -yi tūfan-ı güneñden sen ḥalāş eyle Bu baḥrūñ çünki keştibānı sensin yā Resūlallāh	Ġazel 5 beyt	Na’ t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
84b	Rūşenī	Ṭutmadum ben sūnnetūñi şermsāram yā benī Ben siyeh-rū ḥāzretiñe nice varam yā benī Sen şefā’at ḳılmaz iseñ ḥūr u zārum yā benī	Rūşenī bī-çāre zulmetde ḳalurdı yā eḥad Aña mām mağzuñla iki dāluñ olmasa meded Yā İlähī raḥmetūñle yarlıḡaḡıl tā ebed	Murabb a’ 5 bend	Na’ t	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _	Mahlasında Rūşenī yazan şiirde Rūşenī’nin

		Muḥammed ʿ Arabī ṭāhirū'n-nisbī eşrefū'r-rusūl	Muḥammed ʿ Arabī ṭāhirū'n-nisbī eşrefū'r-rusūl				Divanı'nda beytlerden oluşan şiirinin sadece matla' ve makta' beytleri yer almaktadır. Üçüncü bendin ilk iki mısrası matla', beşinci bendin de ilk iki mısrası da Rüşenî'nin şiirinin makta' beytleridir.
85a	Eşrefoğ lı Rūmī	Cemī'-i enbiyâlardan Muḥammed cümlenüñ şāhı Yüzi nürından almışdur felekler şems-ile mâhı	Bu Eşrefoğlı Rūmī 'nüñ günâhı çok durur ğâyet Şefâ' at yâ Resûlallâh yüzün şems ü kamer mâhı	Ġazel 5 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
85a	ʿ Abdü'l -Ħay	Ey menba'-ı cûd-ı kerem senden şefâ' at isterüz Ey münşî-i nûn ve'l-ķalem senden şefâ' at isterüz	ʿ Abdü'l-Ħay umar ey Ħabīb derdine olasın ṭabīb Lüṭuf anı ķoma ğarīb senden şefâ' at isterüz	Ġazel 4 beyt	Na' t	_ _ . _ / _ _ . _ / _ _ . _ / _ _ . _	
85b	Ħaķķī	Ħaķ şerleri Ħayr eyler Zann itme ki ğayr eyler Mevlâ görelüm n'eyler	HĦ kimseye Ħor baķma İncitme gönül yıķma HĦ kendiñe yan baķma	Muḥam mes 7 bend	Tevfiz- nâme	_ _ . / . _ _ _	Mecmuada mahlas bendi bulunmaya

		N'eylerse güzel eyler Bilen anı seyr eyler	N'eylerse güzel eyler Bilen anı seyr eyler				n şiir, Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın "Tevfiznâm e" adlı şiiridir. Mecmuada 7 bendten oluşan şiir, divanda 31 bendtir.
86a	Nazmî	Efendüm ma' bûdum sensin seni ister gönül yâ Rabb Kamudan maşşûdum sensin seni ister gönül yâ Rabb	Kiminûn maţlabı dünyâ kiminûn cennet-i me'vâ Bu Nazmî 'ye budur sevdâ seni ister gönül yâ Rab	Musam maţ gazel 5 beyt		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Bu şiir Nazmî Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
86a	Üftade	Yâ İlâhî zikrûn-ile vir gönüllere cilâ Görine tevhid içinde hûb cemâlûn ey Hüdâ	Dermend Üftade 'nün qalbini pāk it gayrıdan Tâ cemâlûn nûrına vâşıl olup bula şifâ	Ġazel 6 beyt		_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _	Divanda 7 beyttir.
86b	Sinân Ümmî	Haste-diller derdinûn dermânı 'aşku'llâhdur Şol gönüller şıdķınuñ bürhânı zikru'llâhdur	Bu Sinân Ümmî 'yi bende-i aġyâr añlamañ Zâhir ü bâtın anuñ sultânı 'aşku'llâhdur	Ġazel 5 beyt	İlâhî	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _	Divanda 7 beyttir.
86b	Niyâzî	Gir semâ'a zikr-ile gel yana yana Hû deyü İr şafâ vü zevķ-i Haķķ'a yana yana Hû deyü	Ey Niyâzî gönline 'aşķıların hikmet tolar "Küntü kenz"ün haznesinden yana yana Hû deyü	Ġazel 5 beyt	İlâhî	_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _	Divanda 7 beyttir.

87a	Ġafūrī	Yüz sürüp dergāh-ı Hāq'a olalum her şeb muķīm Cān u dilden diyelüm estaġfīru'llāh el-ʿ azīm Tā ki fetḥ-i bāb ide luḫfindan ol Rabb-i Kerīm Cān u dilden diyelüm estaġfīru'llāh el-emān	Nefse uyup yār olursın bulduġuñ güm-rāh ile İtdigün ʿ ahdı unıtduñ mı ezel Allāh ile Ey Ġafūrī aķıdup gözyaşını āh vāh ile Cān u dilden diyelüm estaġfīru'llāh el-ʿ azīm	Murabb aʿ 5 bend	İlāhī	-. _ _ / - . _ _ / - . _ _ / - . _ _	
87a	Nābī	Sipīhr -i himmete devr-i ķamerdür ḫalka-i tevḫīd Riyāz-ı cennete ḫavz-ı şekerdür ḫalka-i tevḫīd	Zemistān-ı riya vü zühd-i bārid def ine Nābī Tenūr-ı āteşin-i pür-şererdür ḫalka-i tevḫīd	Ġazel 5 beyt	İlāhī	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Divanda 15 beyttir.
87b	Nazmī	Derūn-ı ʿ aşıķa ḫālet-fezādur ḫalka-i tevḫīd Ġidā-yı rūḫ-ı erbāb-ı vefādur ḫalka-i tevḫīd	Ehādīs-i şaḫīḫ-ile olupdur şābit ey Nazmī Meḫāf-ı ķudsiyān-ı Kibriyā'dur ḫalka-i tevḫīd	Ġazel 6 beyt	İlāhī	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Bu şiir Nazmī Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
87b	Fethī	Lisānum ʿ andelīb-i bāġ-ı tevḫīd Derūnum lālezār-ı dāġ-ı tevḫīd	İşūñ daʿ vet ilallāh oldı Fethī Ṭarīķ-ı evliyā iblāġ-ı tevḫīd	Ġazel 6 beyt	İlāhī	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
88a	Şādīķī	Açılaldan ravza-i dil ol gül-i ḫandān ile Şevķe geldi bülbül-i cān naġme-i sūzān ile	Bu vücūdı zenb ile bīġāne şanma Şādīķī Āşinādur tā ezelden Ḥazret-i Raḫmān-ile	Ġazel 5 beyt		-. _ _ / - . _ _ / - . _ _ / - . _ _	Ramazan Ekinci tarafından hazırlanan "Vefeyāt-ı Ayvansarāy ī" adlı eserde aynı şiirin matlaʿ ve maktaʿ beytleri yer

							almakla birlikte mecmuadaki şiirden farklı olarak mahlas kısmında Afvî yazmaktadır. Bu eserde şiir, Şeyh Yaküb Afvî Efendi'ye ait olarak gösterilmiştir.
88a	Vahyî	Müstemendem bî-kesem cürm ü kuşurum bî-'aded El-meded ey mefhar-ı dünyâ vü ' uqbâ el-meded Kıl şefâ'at 'afv ide 'işyânum Allâhü's-şamed El-meded ey mefhar-ı dünyâ vü ' uqbâ el-meded	Nâme-i a' mâl olunca rûz-ı mahşer âş(i)kâr Çok gül-i ümmîd olur bād-ı gâzabla târumâr Kendi hâk-i dergehündür luţf umar Vahyî -i zâr El-meded ey mefhar-ı dünyâ vü ' uqbâ el-meded	Murabb a' 3 bend	İlâhî	-. _ _ / -. _ _ / -. _ _ / - . -	
88b	Niyâzî	Her kimüñ kim derd-i Hâk'dan yüreginde olsa dâğ 'Âkıbet dermâna irüp cân [u] gönli ola şağ	Cân [u] gönlüñ şâd olup her guşşadan âzâd ola Bir ola dâ'im Niyâzî göziñe yakın ırağ	Ġazel 5 beyt	İlâhî	-. _ _ / -. _ _ / -. _ _ / - . -	Divanda 7 beyttir.
88b	Ġafürî	Niyâz idüp Ġudâ'ya her seġergâh Diyelüm şıdķ-ile estağfiru'llâh Döküp gözyaşını hem eyleyüp âh Diyelüm şıdķ-ile estağfiru'llâh	Şu cân kim oldu ġarķ deryâ-yı toza ġayâtı nevm olup irer ġuzûra Ġafürî i' tirâf idüp kuşûrâ Diyelüm şıdķ-ile estağfiru'llâh	Murabb a' 4 bend	İlâhî	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	

89a	‘ Abdü’l -Hay	Ayıtdı kalb müridi nūrānī Kamer-i lâ ilāhe illāllāh Kıld[1] Hıllāk-ı cihān erzānī Cevher-i lâ ilāhe illāllāh	Rāh-ı hākīkatde ‘ aceb ticāretdür Sefer-i lâ ilāhe illāllāh Ola ‘ Abdü’l-hay ’a mu‘ in ü zāhir Leşker-i lâ ilāhe illāllāh	Çoşma 4 dörtlük	İlāhī	Hece ölçüsü	
89a	Zākiri	Yirde gökde her ne ki var Zıkr ider Hālīk’ı her bār İdegör dilünde tekrār Allāh Allāh dā’im Allāh	İsm-i zātuñ biri Hū’dur ‘ Āşıkā eglence budur Cennetün miftāhı budur Allāh Allāh dā’im Allāh	Çoşma 5 bend	İlāhī	Hece ölçüsü	
89b	Naqşī	Kılalum ‘ aşk-ı İlāhī’yle şafā Gel Cenāb-ı Hākık’ı tevḥīd idelüm Ola dil āyine-i nūr-ı Hūdā Gel Cenāb-ı Hākık’ı tevḥīd idelüm	Gir semā’ a sīneñi şad çāk idüp Kalbinün āyinesini pāk idüp Naqşiyā ‘ uşşākı āteşnāk idüp Gel Cenāb-ı Hākık’ı tevḥīd idelüm	Murabb a’ 5 bend	İlāhī	-. - - / -. - - / - - -	Bu şiir Naqşī Divanı’nda (Atik 2007) bulunmama ktadır.
89b	Naqşī	Oldı gönülüm mülk-i ḥalvet-ḥāne-i sultān-ı ‘ aşk Menzil-i me’vā idindi kalbümü mihmān-ı ‘ aşk	Dāğ yaqmış şerḥa çekmiş sīnesin çāk eylemiş Böyledür ‘ ālemde Naqşī ḥāl-i müştākān-ı ‘ aşk	Ġazel 5 beyt		-. - - / -. - - / -. - - / - - -	Bu şiir Naqşī Divanı’nda (Atik 2007) bulunmama ktadır.
90a	Nazmī	Ço yaqsın küll-i cismüm nār-ı hierān Gönül şabr ile şabr eyle şabūr ol Olur elbette bir gün vaşl-ı cānān Gönül şükr eyle şükr eyle şekūr ol	Aña ‘ āşık dinilür mi eyle inşāf Ki nār-ı ‘ aşka yanup olmaya şāf Bu Nazmī veş idüp tebdīl-i evşāf Gönül şabr eyle şabr eyle şabūr ol	Murabb a’ 5 bend		. - - - / . - - - / . - - -	Bu şiir Nazmī Divanı’nda (Bektaş 2005) divanında bulunmama ktadır.
90b	Fenāyī	Çamu aḥvālümüz hep saña ma’ lüm	Dil ü cān derdine eyle devāyı	Murabb		. - - - /	Divanda 5

		<p>Çoma bu derd-ile miñnetde yâ Rab Esirge luř idüp ey Hayy [u] Kayyüm Çoma bu derd-ile miñnetde yâ Rab</p>	<p>Delîl it bize nür-1 Muştafâ'yı Vişâlün zevkine irsün Fenâyî Çoma bu derd-ile miñnetde yâ Rab</p>	a' 4 bend		. _ _ _ / · _ _	bendtir.
90b - 91a	Şemsî	<p>Yâ Rabbî lisânümde ezkârumı 'aşk eyle Geneine-i sinemde esrârumı 'aşk eyle</p>	<p>Şemsî kuluñı yâ Rab kırtar bu kı̇l ü kıalden El-kışşa budur maķşüd her kârumı 'aşk eyle</p>	Ėazel 7 beyt		_ _ . / . _ _ _ / _ _ . / . _ _ _	Divanda 9 beyttir.
91a -b	Hulüşî	<p>Tâ ezel bezminde itdüm cân-ile iķrâr-1 dost Benligüm gitdi aradan aldı nem var var-1 dost Şem' -i 'aşka düşdi bu cân u dilüm pervâneveş Maħv idüp yaķdı derünüm cümleten hep nâr-1 dost</p>	<p>Zevk u şevk-1 'aşk-ile oldı Hulüşî bî-ķarâr Çande baķsa görünür çeşmine anuñ sırr-1 yâr Gül görünce şabrı kıalmaz arturur zârî hezâr Çehresinden bellüdür řadıķlaruñ esrâr-1 dost</p>	Murabb a' 4 bend	İlâhî	. _ _ _ / · _ _ _ / · _ _ _ / · _ _	
91b	Vâhibî	<p>Ne biter bāğda bāğbân olmayınca Yaraşmaz anda ĥübân olmayınca</p>	<p>İnanmaz Vâhibî Ėayrı ' ilâca Yürek derdine dermân bulmayınca</p>	Çaşide 8 beyt	Tevĥîd	. _ _ _ / · _ _ _ / · _ _	Divanda 34 beyttir.
92a	'Abdü'l -Ėay	<p>Yâ Resûlallâh cemâlün pertev-i nür-1 Ėudâ Ruĥlaruñ verd-i ter-i behcet serây-1 Kibriyâ</p>	<p>'Afv idüp 'Abdü'l-Ėay'uñ cürmin şefâ' at kııl aña Saña kerem bizden ĥařa senden 'ařa</p>	Ėazel 5 beyt	Na' t	. _ _ _ / · _ _ _ / · _ _ _ / · _ _	
92a	Fethî	<p>Feyzünle açılısun dil luş eyle bize Mevlâ Bezmünde içilsün mül luş eyle bize Mevlâ</p>	<p>Fethî kuluñı Mevlâ 'aşkuñla idüp şeydâ Ser anda ola peydâ luř eyle bize Mevlâ</p>	Ėazel 5 beyt		_ _ . / . _ _ _ / _ _ . / . _ _ _	
92b	Nürî	<p>Ėariķat sırrını 'ayna 'ayân it Kerem it kıllara yâ Hayy [u] Kayyüm Ėaķîķat ĥâlini keş [ü] beyân it Kerem it kıllara yâ Hayy [u] Kayyüm</p>	<p>Esirge Nürî miskini İlâhâ Anuñ göñlini yap luřfıñla şâhâ Faķîründür kıpuñda pâdişâhâ Kerem it kıllara [yâ Hayy u Kayyüm]</p>	Murabb a' 5 bend		. _ _ _ / · _ _ _ / · _ _	

93a	Nazmî	Cemî'-i işlerüm cürm ü haşâdur Derûnî tevbeler estağfiru'llâh Senüñ müzniblere kârûñ 'aşâdur Derûnî tevbeler estağfiru'llâh	Bu Nazmî' ye [şefâ'at] eyle ihsân Dilinde zıkr ü fikrûñ ile mihmân Görinsün cism ü cāna rüy-ı cānān Derûnî tevbeler estağfiru'llâh	Murabb a' 5 bend		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	Bu şiir Nazmî Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
93a	Fethî	Gülsitān-ı vaḥdete gir ezher-i tevḥîd ile Pür-ziyâ it ḳalbûñi gel enver-i tevḥîd ile	Fethîyâ müstağrak-i 'aşḳ-ı Hudâ oldıḳda cān Farḳa gelmez cem' olur ol sürûr-ı tevḥîd ile	Ġazel 5 beyt	İlâhî	. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / - . -	
93b	Ġafurî	Māsivâyı sür gönülden şerbet-i ezkâr-ile Derdüñe eyle devâ tevḥîd ü istiğfâr-ile Cān u dil irsün şafâ vü şıḥhate envâr-ile Derdüñe eyle devâ tevḥîd ü istiğfâr-ile	Kim virür tevḥîd ile ḥâl-i sülûka intizām Ḳāl ü ḥāle bakmayup âḥir olur şāhib-maḳām Zıkr-i Ḥaḳ şadra şifâdur ey Ġafurî şubḥ u şām Derdüñe eyle devâ tevḥîd ü istiğfâr-ile	Murabb a' 4 bend	İlâhî	. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / - . -	
93b	Ġafurî	Micmer-i ḳalbûñ pür idüp aḥker-i tevḥîd ile Cānuñi eyle mu'atḫar 'anber-i tevḥîd ile	Ey Ġafurî anda cāyiz kim gele sulṫān-ı 'aşḳ Dil serāyın ḳıl müzeyyen ziver-i tevḥîd ile	Ġazel 5 beyt	İlâhî	. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / - . -	
94a	Üftāde	Diler-iseñ gönül yāri Ki dāyim eyle gel zārî Fenāya irgürüp varı Degil yā Hū veyā men Hū	Ey Üftāde seni sende O yāre eylegil bende Dimegil bundadur anda Degil yā Hū veyā men Hū	Murabb a' 5 bend	İlâhî	. . _ _ / . _ _ _	Divanda 9 bendtir.
94a	Hüdāyî	İçüp cām-ı maḥabbetden Degil yā Hū veyā men Hū Şafâ sür bezm-i vaḥdetden	Vücûduñ küh-ı elvendi Geçer 'aşıḳlara bendi Hüdāyî' den alup pendî	Murabb a' 5 bend	İlâhî	. . _ _ / . _ _ _	

		Degil yâ Hû veyâ men Hû	Degil yâ Hû veyâ men Hû				
94b	Keşfî	Zâhir oldı evc-i serde tâl' at-ı esrâr-ı Hû Hâşıl oldı cân u dilden rağbet-i tekrâr-ı Hû	Keşfî yâ irdün ise keşretde vaḥdet sırrına Seyr [ü] seyrândan çıkardı sürdi hep ağıyar-ı Hû	Ġazel 5 beyt	İlâhî	-. _ _ / -. _ _ / -. _ _ / - . -	
94b	Dervîş 'Osmân	Ziyâlar virdi nûriyla dil ü cânâ seḫer zikri Şafâlar bahş idüp vaşl itdi Sübhân'a seḫer zikri	Bi-ḫamdi'llâh 'anâsır bend [ü] bağından ḫalâş idüp Müyesser kıldı vuşlat Dervîş 'Osmân'a seḫer zikri	Ġazel 5 beyt	İlâhî	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
95a	'Abdü'l -Ḥay	Cilvegâh-ı sîne de devrân ider efkâr-ı Hû Ṭûr-ı dilde zâhir olur şu' le-i envâr-ı Hû	Cehr-ile tevḫîdine ' Abdü'l-ḫay 'uñ daḫl eyleme Ḥişşedâr olan tecellîden ider izḫâr-ı Hû	Ġazel 5 beyt	İlâhî	-. _ _ _ / -. _ _ _ / -. _ _ _ / - . -	
95a	Hüdâyi	Sevdâ-yı sivâdan geç Gel Hû diyelüm yâ Hû Bir meşreb-i şâfî iç Gel Hû diyelüm yâ Hû	Sırrıña Hüdâyi yâr Esrârın ide izḫâr Ey zerrede iden izḫâr Gel Hû diyelüm yâ Hû	Murabb a' 5 bend	İlâhî	_ _ . / . _ _ _	
95b	Nazmî	Ḳamu ḫalkuñ Ḥudâvend 'i kerem eyle Kerîmu'llâh Bu muḫtâc ḳula efendi kerem eyle Kerîmu'llâh	Bu Nazmî 'ye 'inâyet ḳıl reh-i 'aşḳa hidâyet ḳıl Kelîm-i ṭavr-ı vuşlat ḳıl kerem eyle Kerîmu'llâh	Musam maṭ ġazel 5 beyt		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Bu şiir Nazmî Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
95b	Fethî	İtdüklerime yâ İlâh estağfiru'llâh el-Ġafûr Müstağfire sensin penâh estağfiru'llâh el-Ġafûr	'Afv ider iseñ pâdişâh Fethî 'de ḳalmaz ḫiç günâh Virdidür anuñ seḫergâh estağfiru'llâh el-Ġafûr	Musam maṭ ġazel 6 beyt		_ _ . _ / _ _ . _ / _ _ . _ / _ _ . _	

96a	Maḥvî	Zerre-i ‘aşkuñ İlähî her kimün gönünde var Şoldurup benzin şarardur inledür leyl ü nehâr	Külhan-ı gönülün külinde setr olunmuş nâr-ı ‘aşk Merd iseñ keşf eyle Maḥvî saña oldur özge kâr	Ġazel 5 beyt	İlähî	-. . . / -. . . / -. . . / - . -	
96a	Selîmî	Sevdân ile dil mülkin vîrâneye dündürdüñ Şem‘ -i ruḥuña cânım pervâneye döndürdüñ	Her yirde idüp nâzı keşf itmedesin râzı Tâ kalb-i Selîmî ’yi put-ḥâneye döndürdüñ	Ġazel 5 beyt		-. . . / . -. . . / - -. . / . - --	
96a	Nazmî	Yine reh-i ‘aşkuñda boyan olayum dir dil Şevkuñla gice gündüz giryân olayum dir dil	Cân u dilini yakup ‘aşk âteşine Nazmî Şem‘ -i ruḥ-ile karşı süzân olayum dir dil	Ġazel 5 beyt		-. . . / . -. . . / - -. . / . - --	Bu şiir Nazmî Divanı’nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
96b	‘Ömri	Yağmaya virme nişanı ‘aşk-ile ṭurma ṭol meded Yoḡdur cihânun çün şoñı kalma şaḡın mechül meded	‘Aql-ı me‘âdı başa dir bir şüret-i ma‘ nâya ir ‘ Ömri çalış deryâya ir ol ḥazrete maḡbül meded	Musam maṭ ġazel 5 beyt	İlähî	-. . . / -. . . / -. . . / -. . -	
96b	Ġafurî	Câm-ı ‘aşkı nüş idüp sermest [ü] ḥayrân ol yüri Zerre-i nâçiz iken mihr-i dıraḡşân ol yüri Ḳaṭreñi ġarḡ eyleyüp deryâ-yı ‘irfân ol yüri Geç bu fâniden beḡâ mülkinde sulṭân ol yüri	Ġayret it olma şaḡın maḡlûb-ı nefis-i pür-ḥayl Ġaflet ile saña reh-zen olmasun ṭül-i emel Ey Ġafurî fikr idüp aḡvâlünü inşafâ gel Geç bu fâniden beḡâ mülkinde sulṭân ol yüri	Murabb a‘ 3 bend		-. . . / -. . . / -. . . / - . -	
96b	Ḳâdirî	Dil odur kim ola dâ’im maḡrem-i râz-ı şühüd Ṭay idüp kevineyi ‘arşa eyleye her dem sücüd	Virmedünse Ḥaḡ’dan özgeye gönül ey Ḳâdirî ‘Arşa-i ‘aşk içre sensin maḡzar-ı ism-i Vedüd	Ġazel 5 beyt	İlähî	-. . . / -. . . / -. . . / - . -	
97a	‘Abdü’l	Müyesser it bize râh-ı vişâli	İrişdür bizi ef’âl ü şafâya	Murabb	 /	

	-Hay	Meded Allāh'um Allāh'um meded it Görü[rü]z şād olup nūr-ı cemāli Meded Allāh'um Allāh'um meded it	Hidāyet eyle hem tevḥīd-i zāta Kuluñ 'Abdü'l-ḥay'ı irgür ḥayāta Meded Allāh'um Allāh'um meded it	a' 4 bend		. _ _ _ / . _ _	
97a	Nazmî	Ḳalbi Beytu'llāh olamaz cümleden pāk etmeyen Ādem-i ma' nā olur mı kendin idrāk etmeyen	Cennet-i ḳurb-ı vişāl[e] dāḥil olmaz Nazmiyā Bu' d-ı ḥırmān düzahında ḥaşyet-i pāk etmeyen	Ġazel 6 beyt	İlāhî	. _ . _ _ / . _ . _ _ / . _ . _ _ / . _ . _	Bu şiir Nazmî Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
97b	Nazmî	Benüm ḥālüm ne bilsün olmayanlar 'āşık-ı şeydā Şanurlar yok yere ola bu Hāy [u] Hüy bu gavġā	Ola reşk-āver girü beyān-ı 'arş ey Nazmî O 'āşık kim gele maḥşer yirine mest [ü] bî-pervā	Ġazel 5 beyt		. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _ _	Bu şiir Nazmî Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır
97b	'Oşmān	Raḥmet oldı 'āleme dīder (?) gelüp faḥr-i cihān Vaḥy-i Rabbānî irişdi bize feyz oldı hemān Nefsi rūḥa 'aḳd idüp toġdı o sır-ı kün-fe-kān Fazl-ı Ḥaḳ kıldı gönülde nūr-ı tevḥīdi 'ayān	Gel reh-i 'aşk içre ' Oşmān eyle efnā-yı vücūd Cān [u] dil terk eyleyüp var eyle ḥaḳḳānî şühüd Nice insāna kerāmet virmesün luḫf ıssı cūd Fazl-ı Ḥaḳ kıldı gönülde nūr-ı tevḥīdi 'ayān	Murabb a' 3 bend	İlāhî	. _ . _ _ / . _ . _ _ / . _ . _ _ / . _ . _	
98a	Recāyî	Bu cān teşne vişāl-i ḥazretiñe Efendüm maḳşūd [u] maṭlūbum Allāh Ne çāre nice irem vuşlatuña Efendüm maḳşūd [u] maṭlūbum Allāh	Bi-ḥaḳḳ-ı sūre-i Tā-hā vü Yā-sīn Recāyî 'nüñ ḳabūl eyle du'āsın Gider ḳalbindeki ḥubb-ı sivāsın Efendüm maḳşūd [u] maṭlūbum Allāh	Murabb a' 4 bend		. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _	
98a	Ġafūrî	İdelüm cān-ile Mevlā'yı maṭlab Bu yolda varımız olsun fedā hep	Ġafūrî bendeñi irgür şühüda Giriftār eyleme zenb-i vücūda	Murabb a' 4 bend		. _ _ _ _ / . _ _ _ _ / . _ _ _	

		Keder gitsün olalum şâf-meşreb Günehkâruz bizi ‘afv eyle yâ Rab	Kerem kıl lâyiğ it fazl-ı vücûda Günehkâruz bizi ‘afv eyle yâ Rab				
98b	Hüdâyi	Ṭînet-i Âdem’de qonmasa ezel sevdâ-yı ‘aşk Cenneti bir dâneye şatmazdı ol dâna-yı ‘aşk	Ey Hüdâyi hâlet-i ‘aşkı ne bilsün her meges Kulle-i Kâf-ı haqîkat murğıdur ‘Ankâ-yı ‘aşk	Ġazel 6 beyt	 / / /	Divanda 7 beyttir.
98b	‘Aşık Himmet	Yine bir sevdâya düşdüm ‘Aşkuñ elinden elinden Yine ‘ummân olup taşdum ‘Aşkuñ elinden elinden	‘ Aşık Himmet bi-çâredür Derdün ile pür-yaredür Cihân içre âvâredür ‘Aşkuñ elinden elinden	Çoşma 5 dörtlük	İlâhî	Hece ölçüsü	
99a	Zâkirî	Fazluñ ile yâ Rabbenâ kaldur quvâmuzdan kesel Hıfz eyle şeytân virmesün soñ demde imâna hâlet Hâlüm n’ola yâ Rabbenâ dirlerse bir gün irtihâl Şûride-hâl itdi beni qurb-ı ecel sū’-i ‘amel	‘Ömrün çağı ey Zâkirî zikr-i Haq-ile geçdi hep Maqbül-i Haq olmaz ise dirler m’ola ey bi-edeb Yâ Rabb ‘avnuñ umaram gufrânuma eyle sebeb Şûride-hâl itdi beni qurb-ı ecel sū’-i ‘amel	Murabb a’ 4 bend	 / / /	
99a	‘Abdü’l -Hayy	Bizi çün eyledün ihsâna mazhar Yine luğ u kerem senden İlâhî Vişâlündür ‘ibâda ‘id-i ekber Yine luğ u kerem senden İlâhî	İdüp sâliklere yolların âsân Vişâlünle idersin derde dermân Bu ‘ Abdü’l-hayy kuluña eyle ihsân Yine luğ u kerem senden İlâhî	Murabb a’ 3 bend	 / /	
99b	Nürî	Yine cüş eyledi ‘ummân-ı ‘aşkuñ Göñül Allâh’a ‘âşıkdur yeñilmez Cülüs etdi bugün sultân-ı ‘aşkuñ Göñül Allâh’a ‘âşıkdur yeñilmez	Cihân envâr ile tıldı ser-â-pâ Bir olmuş Nürî’ye ednâ vü a’ lâ Görinmez gözüme dünyâ vü ‘uqbâ Göñül Allâh’a ‘âşıkdur yeñilmez	Murabb a’ 4 bend	 / /	
99b	Fethî	Cenâb-ı hazretünden oldı ihsân "Fe-çultü şäkiren el-ğamdü li’llâh"	Meşâm-ı câna Fethî büy-ı cânân Haqâyık ‘ilminden irdi bir nişân	Murabb a’ 5 bend	İlâhî / /	

		‘Aḫāy kesmedün eylerken ‘iṣyān "Fe-ḫultü ṣākiren el-ḫamdü li’llāh"	Gelüp ‘ālem fenāya vardı yeksān "Fe-ḫultü ṣākiren el-ḫamdü li’llāh"				
100 a	Nazmī	Bir Leylā gördi bu gözüm ins ü melek dīvānesi Bir cāna düşürdüm özüm her cānuñ ol cānānesi	Oldı ‘ināyet Nazmī yā iriṣdi cezbe-i Ḥudā Bir dosta oldum āṣinā ‘ālem ḫamu bīgānesi	Musam maḫ ḡazel 6 beyt		__ . _ / __ . _ / __ . _ / __ . _	Bu şiir Nazmī Divanı’nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
100 a	Nazmī	Faḫīrem derdmemdem ḫāk-pāyem Sen ol baña İllāhī sen meded-res Zelīlem bī-kesem bī-āṣināyam Sen ol baña İllāhī sen meded-res	Bu Nazmī -i faḫīri yād eyle Dil-i vīrāne[sin] ābād eyle Ḥazīnem vaṣluñ-ile ṣād eyle Sen ol baña İllāhī sen meded-res	Murabb a’ 4 bend		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	Bu şiir Nazmī Divanı’nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
100 b	Fethī	Gönül pervānesinün per ü bālı Cemālün ṣu’lesinde yanmaḫ ister Ḳoyup dīvāna cümle mülk ü mālı Cemālün ṣu’lesinde yanmaḫ ister	Fenā rāh-ı bekādur çünki ‘āṣıḫ Vücūdün maḫv idüp ol feyze lāyık Bu sırı vaṣlat için Fethī ṣādık Cemālün ṣu’lesinde yanmaḫ ister	Murabb a’/4 bend	İllāhī	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
100 b	Hüdāyī	Ġayrıyı gönülden sür Luḫf it meded Allāh’um Maḫṣūduma sen irgür Luḫf it meded Allāh’um	Her yaña aḫın ṣaldum Ġḫir ḫapuña geldüm Ġāyetle zebün oldum Luḫf it meded Allāh’um	Murabb a’ 6 bend		__ . _ / __ . _	Şiirde mahlas bulunmama kla birlikte şiir, Azīz Mahmūd Hüdāyī’ye aittir. Aynı şiir ṣairin divanında da yer

							almaktadır ve mahlasa divanda da yer verilmemiştir.
101 a	Hüdāyī	Tevfīk eyle bizi vuşlat yolına Efendüm meded hey sulţānum meded Keremünden irgür vaḥdet iline Efendüm meded hey sulţānum meded	Қuluñ işi saña lâyıқ yoğ-imiş Yoқdan şudūr iden zīrā çoğ-imiş Hüdāyī 'ye senüñ fazluñ çoğ-imiş Efendüm meded hey sulţānum meded	Қоşма 7 дөrtlük		Hece ölçüsü	Divanda 8 dөrtlүktür.
101 a	Şemsī	Çü gencüñ meskeñi vīrānelerdür Gönül niçün ḥarāb olmayasın sen	Ma' ārif menzilidür Şemsī kalbün Ne işdür bir kitāb olmayasın sen	Ġazel 5 beyt		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
101 b	Fazlī	Cām-ı 'aşkı nüş eyleyen ' Aceb olmuş mestānesi Deryā gibi cüş eyleyen ' Aceb olmuş mestānesi	Ey Fazlī kıl bulan Ḥaққ'ı Unudur ol ğayri zevki Dil şahrāsın alup 'aşkı ' Aceb olmuş dil-ḥānesi	Қоşма 5 дөrtlük	İlāhī	Hece ölçüsü	
101 b	Fazlī	Nice bir fūrkatle yansun cān u dil Merḥamet kıl merḥamet kıl yā Raḥīm Kevşer-i vuşlatla ḳansın cān u dil Merḥamet kıl merḥamet kıl yā Raḥīm	Fazlī kula luṭf u iḥsān it meded Fūrkatün derdine dermān it meded Vuşlatuñla şād u ḥandān it meded Merḥamet kıl merḥamet kıl yā Raḥīm	Murabb a' 5 bend		. _ _ _ / _ _ _ _ / _ _ _ _ / _ _ _	
102 a	Nazmī	Herkes olamaz ḳābil-i eṭvār-ı ḥaḳīḳat Ervāhda mu' ṭī olur envār-ı ḥaḳīḳat Ḥākinde ḳonur neşve-i āşār-ı ḥaḳīḳat Hem-zād gerek māye-i esrār-ı ḥaḳīḳat	Bu mes'elede ḥalḳa budur gerçege bürhān Nazmī Ḥaқ'a nisbetle olur müşkil iş āsān A' yāna niçe vech-ile 'ālem çün o Raḥmān Pes her ne murād itse ider it bunı iz' ān	Muḥam mes 5 bend	İlāhī	_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _	Bu şiir Nazmī Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmama

		Taklîd ile olmaz kişi hem-kâr-ı haķîkat	Güncäyîş-i evhâm degül kâr-ı haķîkat				ktadır.
102 b	Nazmî	Benümle olmaduñ ğurbetde hem-râh Gönül feryâd elinden dâd elinden Dirġâ itmedüñ [sen] seyr-i bi'llâh Gönül feryâd elinden dâd elinden	Aña kim Mevlâ'dan ola ' inâyet Görüp her işde Nazmî niçe hikmet Kazâya virüp rızâ oldı râhat Gönül feryâd elinden dâd elinden	Murabb a' 4 bend	İlâhî	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	Bu şiir Nazmî Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
102 b	Mışrî	Alduñ mı gönül hüsn-ile yektâ haberin sen Tuyduñ mı hem ol Yûsuf-ı zîbâ haberin sen	Lâhût ile nâsût[u] gönül añladı ise Mışrî aña şor Kâf ile ' Anķâ haberin sen	Ėazel 6 beyt		_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _	Divanda 12 beyttir.
103 a	Nürî	Müyesser eyledüñ ' aşķı Şükür yâ Rabbi yâ Rabbi Cemâlün vaşlma şevķi Şük(ü)r yâ Rabbi yâ Rabbi	Ezel bezminde yâd itdüñ Kamuyı ber-murâd itdüñ Bu Nürî kulu şâd itdüñ Şük(ü)r yâ Rabbi yâ Rabbi	Ėoşma 6 dörtlük	İlâhî	Hece ölçüsü	
103 a	Zâkirî	Kevni halk iden Hâlîķ Zikrünü eglence vir Nemüz var şaņa lâyķ Zikrünü eglence vir	Zikrün ey Rabbü'l-enâm Kıl gönülde ber-devâm Zâkirî '[yi] şâd u kâm Zikrünü eglence vir	Ėoşma 5 dörtlük		Hece ölçüsü	
103 b	Nazmî	Gülşen-i tevġîdi eylerseñ mekân Vird-i ' irfânı bulursın râyegân Her seher bülbül gibi eyle figân Zevķ-i vaşl-ile olasın şâdmân	Şu gibi yüzüñ yere sür Nazmiyâ Taşlar ile sineñi dök dâyima İrişüp ' ummâna ġavvâş ol dilâ Dürr-i vahdetle olasın kâm(u)rân	Murabb a' 4 bend		_ . _ _ / _ . _ _ - / _ . _	Bu şiir Nazmî Divanı'nda (Bektaş 2005) bulunmama ktadır.
103	Nürî	Yanmaķdan uşanmazam pervâne miyem bilmem	Nürî dem-i dehşetde baġr-i ġam-ı fûrķatde	Musam maġ		_ _ . / . _ _ _ / _	Divanda 6

b		Hîç şoñını şaymazam divâne miyem bilmem	Ka' r-1 yem-i hayretde dürdâne miyem bilmem	ğazel 5 beyt		.. / . / .. --	beyttir.
104 a	Fethî	Ey habîb-i Muştafa vü müctebâ ‘Arz-ı dîdâr eyle ey nûr-ı Hudâ Şem‘-i zâtuñ ıalbüme vîrsün ziyâ ‘Arz-ı dîdâr eyle ey nûr-ı Hudâ	Ey şefâ‘ at menba‘ı fazl-ı Hudâ Cân u başum yoluña olsun fedâ Dermendüñ Fethî ‘ye idüp ‘atâ ‘Arz-ı dîdâr eyle ey nûr-ı Hudâ	Murabb a‘ 6 bend		.. . / .. . / .. . / .. .	
104 a	Şâfi‘î	Cennet-i Firdevs’e baımam hûr [u] ğilmân istemem Sen baña şâhum yetersin ğayr sultân istemem	Pîr-i Haııı‘a irişüp ikrâr idelden Şâfi‘î Bir ‘acâyib derde düşdüm aña dermân istemem	Ğazel 4 beyt		.. . / .. . / .. . / .. .	
104 b	Eşrefoğ lı Rûmî	Bu nice dertdür ki düşdi câna dermân istemez Arturur ğünden ğüne derdine noıışân istemez	Eşrefoğlı Rûmî ‘artur derdiñi sen ‘arı қо Derd ile rüsvây olan ‘âlemde pinhân istemez	Ğazel 6 beyt		.. . / .. . / .. . / .. .	Divanda 7 beyttir.
104 b	Mışri	Ŧâlib-i Haııı‘uñ devâsız dert durur sermâyesi Anuñ-içün âh u zâr olur hemîn hem-sâyesi	Kim ki "mâ-zâğa‘l-başar" sultânınuñ tıflı ola Mışriyâ şol feyz-i aıdes nûr[1] oldı dâyesi	Ğazel 6 beyt		.. . / .. . / .. . / .. .	
104 b	Himmet	‘Âşık iver cânını dildâra kırbân itmege ‘Andelîb iver seher ğülzâra efğân itmege	Ğam yime Himmet demidür hâşıl ol meydâna gir Bir bahâne ister ol ‘uşşâka ihsân itmege	Ğazel 4 beyt		.. . / .. . / .. . / .. .	Divanda 6 beyttir.
105 a	Eşrefoğ lı Rûmî	‘Âşıkuz iki cihânda ‘aşka virdük varımız Pîşemizdür dostı sevmek kıduk özge kârımız	Sen bu Eşrefoğlı Rûmî ‘nün sözün ğuş eylegil Dağı bundan özgedür ‘aşıklara aıbârimuz	Ğazel 6 beyt		.. . / .. . / .. . / .. .	Divanda 12 beyttir.
105 a	Keşfi	Gel berü ey yanmağa pervâneves nâr isteyen ‘Âşık-ı şeydâ olur ol bî-bedel yâr isteyen	Dermend efsâne Keşfi ‘ye ider her dem nazâr Secn-i firkıat içre kıalmış zâr-ı nâ-çâr isteyen	Ğazel 5 beyt		.. . / .. . / .. . / .. .	

						--	
105 a	Yünus	Sen cânũndan geçmedin cânân arzũ kılırsın Bilden zünnâr kesmedin îmân arzũ kılırsın	Yünus Miskîn her derde Eyyübleyin şabr eyle Derde kıatlanamazsın dermân arzũ kılırsın	Ġazel 5 beyt	İlâhî	Hece ölçüsü	Divanda 9 beyttir.
105 b	Şeyhî	Ķankı dimâĝ içinde ki ‘aşkuñ hevâsı yok Yüz nür görürse gözlerinũñ rüşenâsı yok	Fi'l-cümle şeyh vefâ haremde mücävirem Dîvâne gönlümüñ daĝı hıĶ âşinâsı yok	Ġazel 6 beyt		___ / ___ .. / .. _ / _ -	Mecmuada maslası bulunmaya n şiir Şeyhî'ye aittir. Divanda 7 beyttir.
105 b	‘Abdü'l -Ħay	Rabb'ũnden olur ihsân ey dil yine maĝzũnsın Derdiñe olur dermân ey dil yine maĝzũnsın	‘ Abdü'l-ĥay ider âhı bulmaĝa ĦaĶ'a râhı Sevmiş güzel Allâh'ı ey dil yine maĝzũnsın	Musam maĝ ĝazel 5 beyt		___ / . --- / _ _ / . ---	
105 b	-	Luĝf eyle dil-i zâre yâ Rabb kerem eyle Yâr olmasun aĝyâre yâ Rabb kerem eyle	Bîmârũ olup Ķaldum [şol] bister-i hicrânda Dârũ-yı vişâlũñle yâ Rabb kerem eyle	Ġazel 5 beyt		___ / . --- / _ _ / . ---	Şiirde mahlas bulunmama ktadır.
106 a	Eşrefoĝ lı	Cem' olmış dervîşleri Sulţân ‘Abdü'l-ķâdir'ũñ Yolında şâdıĝları pîrũm ‘Abdü'l-ķâdir'ũñ	ĦaĶ kıatında uludur iki cihân tũludur Eşrefoĝlı kıulıdur Sulţân ‘Abdü'l-ķâdir'ũñ	Musam maĝ ĝazel 6 beyt	İlâhî	Hece ölçüsü	Divanda 8 beyttir.
106 a	Niyâzî	Tende cânũm cânda câ[nâ]numdur Allâh Hũ diyen Dilde sırrum sırda Sübhân'umdur Allâh Hũ diyen	Her kışiye kendũden aķreb olan dost zâtıdur Ey Niyâzî dilde mihmânumdur Allâh Hũ diyen	Ġazel 6 beyt	İlâhî	.. ___ / _ . ___ / _ . ___ / - . -	Divanda 7 beyttir.
106 b- 111	Ħâsib	Ey talebkâr-ı rızâ-yı Ħazret-i Rabbũ'l-enâm Ârzũ-mend-i vişâl-i Ka'be-i şevk [u] ĝarâm	Bedel itdũm Ramazâniyye'ye bu nazm-ı teri Nâm virdũm eşer-i ĥâmeme Dergeh-nâme	Meşnev î 129 beyt	Dergâh- nâme	10 ayrı vezin kullanıl	

b						mıştır.	
108 a		Rif at istersen arka vir arka Bir ulu asitana bir baba	Ka'be'ye virmeyeydi arkasını Secde itmezdi kimse mihraba	Nazm		.. _ _ / . _ . _ / . . _	
108 a		İki 'alem güneşi burc-ı sa'adetde iken Vâlidaynine nice itmeye Mevlâ şerefi	Nazar it 'ayn-i haqîkat ile çünkim gavvâş Alıcak dürrini yabana atar mı şadefi	Qıt'a		.. _ _ / . _ . _ / . . _ _ / . . _	
108 a			Kâr idince âteş-i âh-ı derûn-ı müstemend Bir dem içre kal'a-ı heft as(1)mâni kaldırur	Müfred		_ . _ _ / _ . _ _ / _ . _ _ / _ . _	
108 a	Nâbî	Yektâ güherem meclis-i rindân şadefümdür Mihr-i tarabam meykede beytûş-şerefümdür	Hâş itdi cününü baña sulţân-ı maḥabbet Bu manşib-ı ma'külede Mecnûn selefümdür	Ėazel 2 beyt		_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _	Mecmuada 2 beyti bulunan ve mahlas beyti olmayan şîir, Nâbî'ye aittir. Şîir divanda 5 beyttir.
108 a		'Aşıklar ile yâr ol it 'aşkı ihtiyâr Her kim ki 'aşık olmaya olma anuñla yâr		Maḥla'		_ _ . / _ _ . . / _ _ _ . / _ . _	
108 a		Kemend-i zülfüne kim bestedür şikeste gönül Teraḥḥum eyle senüñdür şikeste beste gönül		Maḥla'		. _ . _ / . _ . _ _ / . _ . _ / . .	

						-	
108 a		Gördi ğam-ı Leylâ ile aĥvâli diger-gün Dīvânelige urdı hemân şüret-i Mecnûn		Maĥla‘		__ . / . __ . / . __ . / . __	
108 b		Gâhî gönül vişâlûñ ile şâd-kâm olur Gâhî şafâ-yı vaşluñ añup müstedâm olur	Bir kez nigâh-ı merĥamet eyle mürüvvet it Yoĥsa hücûm-ı ğamzen-ile dil helâk olur	Nazm		__ . / _ . . . / . _ _ . / _ . _	
108 b		Çâk çâk itdi yakâsın şubĥ-ı şâdıklar gibi Tâze dâĝ urdı felek baĝrına ‘ âşıkklar gibi	Lâle vü nergis tutar bezm-i çemende sâĝarı Olma ayık sen daĥı maĥrûm fâsıklar gibi	Nazm		. . . _ / _ . . . / _ . . . / _ . .	
108 b		Nazar kıll her dem aĥan ĥana cism-i dâĝdârumdan Benüm her tâze dâĝum ĥanlar aĝlar rûz(i)ĝârumdan		Maĥla‘		. . . _ / . . . _ / . . . _ / . . . _	
108 b		Benden irişür nâle-i yâ Rab göĝe her şeb Ol şûĥuñ irişmez mi ola ĝuşına yâ Rab		Maĥla‘		__ . / . __ . / . __ . / . __	
108 b			Baĥş eyleyemez küyuñ ile aĥlas-ı ĝerdûn Ey mâh-liĥâ yoĝdur o bi-çârede kevkeb	Müfred		__ . / . __ . / . __ . / . __	
108 b			Gerçi çerâĝ ideceksin bizi ammâ Velâkin eziyyetûñ cânuma ĝeçdi	Müfred		Vezin kusurlu dur.	
108 b	Şâbit	Bu ĥarâbâtda Şâbit olamam sulĥânım		Ğazel 1 beyt		. . . _ / _ / . .	

		Dil-i virānumı yap da yıkıluyum gideyüm				__ / . . -	
108 b			Nice kâbildür esrâr-ı ğam-ı ‘aşkı nihân itmek Gönül dīvâne ben bîgâne çeşm-i yâr mestâne	Müfred		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
111 b			Şanma rahmından şunar destüñ dil-i virānum[ı] Ol kemân-ebürü cigerde tîr-i müjgānuñ arar	Müfred		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
111 b		Ger mey-i enfâs-ı âhum şu‘lezâr olsun da gör Zîver-i gülzâr-ı sînem dâğdâr olsun da gör	Böyle mi feryâd ider ‘âşık reh-i dildârda ‘Andelîbüñ nâlesin ey gül bahâr olsun da gör	Nazm		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _	
111 b	Rûhî	Şanma ey h’âce ki senden zer ü sîm isterler "Yevme lâ-yenfa‘ u" da qalb-i selîm isterler	Ezber it kışsa-i esrâr-ı dili ey Rûhî Hâzır ol bezm-i İlahî’de nedîm isterler	Ġazel 12 beyt		. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . -	Divanda 13 beyttir.
112 a- 113 a	Yaḥyâ	Eller zebûnı manşib esîri Ehl-i hevānuñ hengāme-ġîri Ma‘ nî yüzinde şâh-ı cihānuñ Tābûti ile birdür se[rî]ri Dervîş olanuñ mülk-i beḳāda Mirḳāt-i rif at oldı ḥaşîri Tārîk-i ğamda ḳalır erāzil Zîrâ ki olmaz rây-ı münîri Râh-ı beḳāda yoldaşuñ olmaz	"El-‘ ışku ḥālî ve’ş-şevḳu bâlî" "El-Ḥaḳḳu ‘âlî a‘ le’l-e‘ âlî" ‘Ayn-ı ‘ azîzûñ ḳible-nümâdur Ey ehl-i ḥālûñ ferḥunde-fâli Ḳıl ḳāmetûñi serv-i muşallî Saña baş egsün Sidre nihâli Kendüñi itme Ḳārûn’a ümmet ‘Aynuña alma mâl ü menâli Ḳoynuña ḳoyma mânend-i hâle	Tercî‘ - bend 5 bend 20’şer mısra		_ _ . _ _ / _ _ . _ _ -	

		<p>Çorsun gidersin māl-i keşiri Kabrinde tenhâ qorlar giderler Cem' iyyet ıssı şâh-ı kebîri Deryâya döndi şâf oldu qalbüm Gösteri halka mâ-fi'z-zamîri Yahyâ berü gel aç gûş u hüşi Dilde ne söyler hâmem şarîri <i>Estağfiru'llâh tübtü ilallâh</i> <i>Enheytü qalbi'an mâ-sivâllâh</i></p>	<p>Şems ü kamerden ol bār' hâlî El şunma hergiz hem-çü şurâhî Her cām-ı Cem'dür bir seg sifâli Dil gülşeninde hâr-ı belâdur He şenligün kim ola zevâli Her hok-hüya pend itmek olmaz Gûş-ı hımâra taqma le'âlî Ehl-i sülukuñ bâl [ü] peridür Bu qavl-i hâdî bu beyt-i 'âlî <i>Estağfiru'llâh tübtü ilallâh</i> <i>Enheytü qalbi'an mâ-sivâllâh</i></p>				
113 a		<p>Tevbe yâ Rabb hevâ yolına gitdüklerüme Bilüp itdüklerüme bilmeyüp itdüklerüme</p>		Maçla'		<p>.. _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . -</p>	
113 a	Bâkî	<p>Çanâ' at kııl gönül pâ-büs-ı yâre Elinden büse alınmaz ne çäre</p>	<p>Saña açmaz efendi gerçi Bâkî Çamından gögsin itdi pâre pâre</p>	Çazel 5 beyt		<p>. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _</p>	Divanda 7 beyttir.
113 b		<p>Ne deñlü var ise cürm ü günâhuñ Yine dergâh-ı Haç'dan olma hâlî</p>	<p>Olupdur raqmeti çahrına çalib On artuqdur celâlınden cemâli</p>	Çıt' a		<p>. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _</p>	
113 b			<p>Tecellî eyledi sende cemâl-i vech-i Raqmânî Velî âyine gibi ol şıfatdan bî-çabersin sen</p>	Müfred		<p>. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _</p>	
113 b		<p>Mi' mâr-ı ezel yapalı bu şehr-i vücûdı</p>		Maçla'		<p>_ _ . / . _ _ . / .</p>	

		Cân didesinüñ vaḥdet ili oldı şühûdı				__ . / . __	
113 b			Luṭfuña mağrūr olup taḥrîr-i hâl itdi ḳulum Yoḥsa ben küstâḫlġum bilmez miyem ey muḥterem	Müfred		. . __ / . . __ / . . __ / . .	
113 b		Ṭolsun dir iseñ pertev-i envâr-ı Ḥudâ'dan Pâk eyle gönül âymesin gerd-i sivâdan		Maṭla'		__ . / . __ . / . __ . / . __	
113 b	Kâmî		Tecellî Kâmiyâ her zâta bir yüzden muḳadderdür Dil-i ḥodbîn-i Manşûr'a görindi dâr-ile dîdâr	Ġazel 1 beyt		. . __ / . . __ / . . __ / . .	Divanda 5 beyttir.
113 b			İtmeñ istib'âd aġyâr ile ülfet itdigüm Bâġbân-ı gonçeyi gör ḥâre ḥizmetkâr olur	Müfred		. . __ / . . __ / . . __ / . .	
113 b			Nâr-ı ġam nûr-ı şafâ hep bir çerâġuñ pertevi Çeşm-i taḫḳîḳ ile baḳsañ arada bîġâne yoḳ	Müfred		. . __ / . . __ / . . __ / . .	
113 b			Ne ma' nîler ne sözler mündericdür şafḫa-i dilde Egerçi şûret-i zâhirde ḥâmûşam kitâbasâ	Müfred		. . __ / . . __ / . . __ / . .	
114 a		Dîdârı yârı görmez isem ḥasret öldürür Görsem egerçi [yâri] beni ḥayret öldürür	Pinhân olup helâkim içün n'eyler ol perî Ġâfil görinse ḥod beni ol ḥâlet öldürür	Nazm		__ . / _ . . / . _ . / _ . _	

114 a		Meded ey yâr meded kıatlüme kıaşd itme ki biz Ölmeden kıaçmazın ammâ saña zaħmetler olur	Kimse bir laħza kıarâr eylese kıalmaz ğamnâk Güşe-i meykede sâkı ne müferriħ yer olur	Kııf' a		.. _ _ / . .. _ _ / .. _ _ / .. -	
114 a			Çâk çâk eyler ise sîneñi yâr incinme Yâre yâre olıcaķ kıâbil olur kâra şadef	Müfred		.. _ _ / . .. _ _ / .. _ _ / .. -	
114 a		Ney gibi inlersin ey dil mübtelâlık var gibi Kıan dökersin eşk-i çeşmünden cüdâlık var gibi	Yâre didüm ğarķa-i baħr-i cefâ-yı ' aşkınam Nâz-ile güldi didi kim âşinâlık var gibi	Nażm		.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _	
114 a			İħtiyârî mi şanursın ħarekâtuñ soran Cümle tedbîr pes bir dede üstâdıdır	Müfred		.. _ _ / . .. _ _ / .. _ _ / .. -	
114 a		O semen pîrehene uymuş o fetvâ-yı kıabâ Şâh-ı ħübân-ı cihândur ve ' aleyhi'l-fetevâ		Maţla'		.. _ _ / . .. _ _ / .. _ _ / .. -	
114 a			Eger kıutmaķ dilerseñ pîr etegin Zâmiründen giderme fikrini sen	Müfred		.. _ _ / .. _ _ / .. _ _	
114 b- 115 a	-	Bu resme oldılar zîb-i ħilâfet pâye-i tertîb Olanlar câ-nişîn-i ħânkâh-ı Muştafâ Pâşâ	Hemişe evliyâ vü aşfiyâ[ya] eyleyüp mülħaķ Bu biz ' âcizleri şâyân-ı kıurb eyle Ĥüdâvendâ	Ġazel 13 beyt		.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _	Şiirde mahlas beyti bulunmama ktadır.
115 a	Raħîmî	Cemâli sırrına kııldum nażar ruşsârına yâruñ Perişân itdi gönlüm zülf-i sünbülfâmı dildâruñ	Yüzüñ sür ħâk-pây-ı Şeyħ Nürüd-dîn'e ey sâlik Raħîmî veş ziyâd olsun dir iseñ dilde envâruñ	Ġazel 6 beyt		.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ /	

						. _ _ _	
115 a		Mezār-ı Sünbül'e her kim sürürse rüz [u] şeb rüyü Meşāmına irişür ' âkıbet zevk u şafâ bûyü	Şular kim bulmak ister mısr-ı dilde Yūsuf' uñ ' adli Mezārına varup Ya' kûb' uñ olsun ağlamak hûyü	Naẓm		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
115 a	' Uyûnî	Ĥalvetiler ' Ārif' uñ bayrāmına şād oldılar Celvetiler sa' d-ı zeynî-ile âbād oldılar	Zıkr-i efrād-ı tarḳ ḫāmet ' Uyûnî feyz' dūr Hep mesâlik Aḫmedi' dūr cümle münḳād oldılar	Ġazel 5 beyt	İlâhî	. _ . _ _ / . _ . _ _ / . _ . _ _ / . _ . _	
115 a	Faşıḫî	Bu za' îfe kerem kıl iḫsân it Tekye-i Lâğari' de miḫmân it	Hele n' eylesen it Faşıḫî hemân Sâkin-i tekyegâh-ı ' irfân it	Ġazel 5 beyt		. . _ _ / . . _ . _ / . . -	
115 b	Şâkiri	Ĥarîm-i luḫfuña iden deḫâlet yâ Resûlallâh Bulur ḫahr-ı vâlihîden selâmet yâ Resûlallâh	' Ubeydûñ Şâkiri -zâra eger sen şâḫib olmazsan Der-i ğayre daḫîl olmak ne ḫâcet yâ Resûlallâh	Ġazel 5 beyt	Na' t	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
115 b	Esrârî	Geldüm saña dermâna ben Yâ Ĥazret-i Pîr Naḫşbend Yâ ben de hem ḫurbâna ben Yâ Ĥazret-i Pîr Naḫşbend	Bu derdüme eyle devâ Geldüm saña pîr-i Ĥudâ Esrârî bir kemter gedâ Yâ Ĥazret-i Pîr Naḫşbend	Murabb a' 7 bend	İlâhî	_ _ . _ / _ _ _ .	
116 a- 119 a	Sâmî	Şûfî gibi zan itme bizi sübḫa-be-destüz Biz dâne-şümâr-ı güher-i ' ahd-i elestüz Erbâb-ı riyânuñ serine cür' a-nişâruz Peymâne-i ser-şâr-ı mey-i ' aşḫ-ile mestüz Kuḫlü'l-başâruz sâye gibi dîde-i mihre Ĥâk-i ḫademi-ehl-i melâmetde ki pestüz Ka' be'yle şanem-ḫânede yek-reng-i sücûdüz	Muḫrib ele al nây-ı pesendîde-maḫâli Germ eyle defâsâ dil-i berhem-zede-ḫâli Def' eyle meded çübek-i sanḫür ile dilden Ḍarb eyle uşûliyle ser-i şaḫş-ı melâli Te' şîrini inkâr idemem naḡme-i sâzuñ Luḫf eyler iken cân u dile cezbe-i ḫâli Nây-ı şekerin-naḡme ider ḫoḫḫa-ı gûşı	Terkîb- bend 13 bend 16'şar mısra		_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _	Baḡdatlı Rûhî'nin terkib- bend'ine naziredir.

		<p>Biz hânķah-ı dilde ki Allāh-perestüz Bilmezse n'ola ķadrimüzi zāhid-i ĥodbin Ol āyāneyüz kim kef-i zengide űikestüz Ser-geűtelerüz dūr olalı menba' imuzdan Seyl-āb-ı űahārī gibi bī-cāy niűestüz Güm-kerde-sürāĝ-ı reh-i ĥayrān-ī ' aűķuz Ĥıızr ile o vādide ki biz dest-be-destüz <i>Sāĝar be-kef-i meykede-i ' aűķ-ı Ĥudā'yuz</i> <i>Farķ-ı felege cür' a-feűān ĥurfē gedāyuz</i></p>	<p>Ķand-ı ķaűab-ı sūkker-i ĥālāt ile mālı Pürdür güher-i feyz ile űandūķa-i űanbūr Meyl-i dil-i ' uűűāk degüldür aña ĥālī Mıızrābda mı çübda mı mūda mı te' űır Zāhid bunu fehmi it ķo yeter ķıl ile ķālī <i>Çaldum űaűa ben űıűe-i nāmūs ile nengi</i> <i>Muırib kerem it sen daĥı çal barbeı [ü] çengi</i></p>				
119 a	Āĝāh	<p>' Ācizāne cezbemüzle dilrübādan ķalmazuz Gözde berg-i kāhuz ammā kehrübādan ķalmazuz</p>	<p>Mevc-i űahbā gibi gerçi münkesir ĥāırlaruz Bir dil-i űikeste görsek mūmiyādan ķalmazuz</p>	Ġazel 3 beyt		<p>._._._ / ._._._ / ._._._ / ._._</p>	<p>űiirin mahlas beyti bulunmama kla birlikte űiir, Āĝāh'a aittir. űiir divanda 5 beyttir.</p>
119 a	Feyzī	<p>Resül-i ķādir-i muılaķ Ebū'l-Ķāsim Muĥammed'dür űefī' -i aķdem-i esbaķ Ebū'l-Ķāsim Muĥammed'dür</p>	<p>' Aceb mi Feyzī-i nālān olursa űālib-i ĝufrān Ki anuñ derdine dermān Ebū'l-Ķāsim Muĥammed'dür</p>	Musam maı ĝazel 4 beyt	Na' t	<p>. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _</p>	
119 b- 120 b	Nābī	<p>Bu ĝülsitānda benimçün ne ĝül ne űebnem var Bu çārűūda ne dād ü sited ne dirhem var Ne ķudret [ü] ne taűarruf ne bīű [ü] ne kem var Ne ķuvvet ü ne ta' ayyün ne zaĥm ne merhem var Bu ķār-ĥānede bilsem neyüm benüm nem var</p>	<p>Gehī teĥī vü gehī pür-ĥazā' in-i imķān űuver-nümā-yı nevin űıűe-ĥāne-i devrān Ġarīb mīve-feűānlıķda [Nābiyā] her bār Bu köhne bāĝ-ı perīűān hevā-yı rüy-ı ĥazān Bu ķār-ĥānede bilsem neyüm benüm nem var</p>	Muĥam mes 13 bend		<p>. _ . _ / . . _ _ _ / . . _ . _ / . . _</p>	<p>űiirde mahlas yer almamakla birlikte űiir Nābī'ye aittir.</p>

121 a	Eşrefoğ lı Rūmī	Baħr-i ‘ummān dūrriyem yerüm mekânım andadır Bunda yerüm şoñra geldüm dü cihānum andadır	Bunda geldüm Eşrefoğlı Rūmī didiler baña Bundan özge daħı benüm adı şānum andadır	Ġazel 5 beyt		.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _	Divanda 6 beyttir.
121 a		Kesmiş atmışdur anı itme cedel Tīğ-i "lāyüs’elü ammā yef’ al"		Maṭla‘		.. _ _ / . .. _ _ / .. -	
121 a	Eşrefoğ lı	Tecellī şevḳ-i didāruñ beni mest eyledi ħayrān Ene’l-Ĥaḳ sırrını cānum anuñçün kılmadı pinhān	Şorarsañ Eşrefoğlu ’yam ne Rūmī’yem ne İznīkī Benem ol dāyimī bākī görindüm şüretā insān	Ġazel 6 beyt		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Divanda 19 beyttir.
121 a		Olmasa Ĥaḳ’dan ‘ināyet daħı luṭf-ı evliyā Ger melek olsa kişi āħir işi olur hebā		Maṭla‘		.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ - .. _ _	
121 b	Şeyḫ Cemālī	Tā ezelden sen benümle ‘ahd ü peymān eyledüñ Gösterüp ol ħüb cemālün yine pinhān eyledüñ	Şeyḫ Cemālī ağlamakdan gözlerine ḳan tolar Yeri gögi ‘arşı kürsī dostı seyrān eyledüñ	Ġazel 6 beyt	İlāhī	.. _ _ / .. _ _ / .. _ _ / .. _ _	
121 b	Dervīş Yūnus	Her ḳaçan añarsam seni ḳarārım ḳalmaz Allāh’um Senden ğayrı gözüm yaşın kimseler silmez Allāh’um	Dervīş Yūnus seni ister luṭf eyle cemālün göster Cemālün gören ‘aşıḳlar ebedī ölmez Allāh’um	Musam maṭ Ġazel 5 beyt	İlāhī	Hece ölçüsü	Bu Şiir Yūnus Emre Divanı’nda (Tatçı 2008) bulunmama ktadır.
121		Derūnī āşinā ol taşradan bigāne şaşınlar		Maṭla‘		. _ _ _ / .. _ _ /	

b		‘ Aceb zībā revīşdür ‘ âkil ol divâne şaşımlar				. _ _ _ / . _ _ _	
122 a	Akşemsü’ d-dîn	Zihî cân kim münevverdür bugün nür-ı tecellâdan Zihî dil kim mu‘ aţţardur hevâ-yı zülf-i Leylâ’dan	Hudâ’nuñ ‘ âşıkı çokdur velî Akşemsü’ d-dîn gibi Kanı bir gerçek ‘ âşık kim yanupdur ‘ aşk-ı Mevlâ’dan	Ġazel 6 beyt		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
122 a	Dervîş Yûnus	Anca zâr eyler kim şol bülbül eyler Anı ol eylemez illâ gül eyler	Bu Dervîş Yûnus’uñ altun sözüni Câhile söylemen kızıl pul eyler	Ġazel 6 beyt	İlâhî	. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	Divanda 13 beyttir
122 b	Seyfî	Mecnûn-ı Hudâ olanı zencîre çekerler Şol tâlîbi Hâk ‘ âşıkı bir pîre çekerler	Seyfî bilürem dime şakın ‘ ilm-i ledünnî Erbâb-ı tîrîkat seni ta‘ bire çekerler	Ġazel 5 beyt	İlâhî	_ _ . / . _ _ . / . _ _ . / . _ _	
122 b	Nâlî	Saňa ey şâh-ı rûsul uymayanuñ bitmez işi Bû-Leheb gibi anuñ "tebbet" olur sezenişi Ayaguñ toprağına yüz sürenüñ kıtlı başı Çün toğup tıtdı cihân yüzini hüşnüñ güneşi Kim ola sevmeye bu vech-ile sen mâhveşi	‘ Andelîb idi çü Hâk rûh-ı emîni gülüñe Cenneti n’ola fedâ itse Şaf fülfulüñe Bezî ider Nâlî kabûl olsa revânın yoluña "Ve’ d-đuħâ" virdüñe "ve’ l-leyl" okurum sünbülüñe Gülşeni virdi budur "küñle ġadâtin ve ‘ aşî"	Tahmîs 5 bend		. . _ _ / . . _ _ / . . _ _ / . . _	Divanda 9 benddir. Nâlî’nin Rüşeni’ye yazmış olduğı tahmîsdir. Divanda Rüşeni yazarken mecmuada Gülşeni yazmaktadı r.
123 a	Hüsâme’ d-dîn	Ey talebkâr-ı Hudâvend ü kerîm-i Zü’ l-‘ aţ Şâdıku’ l-ķavl ü ‘ ulvü’ l-hamt ü ‘ abdü’ r-rızâ	Ey Hüsâme’ d-dîn bu üslûb üzre gönlüñ bekleyen Fânî olur kendi özinden Hâk’ la bulur beķâ	Ġazel 13 beyt	İlâhî	. _ . _ / _ . _ _ / _ . _ _ /	

						--	
123 b	Nürî	Ey gönül dillerde sen efsâne olduñ bilmedüñ Baş açuğ esrik ‘aceb dīvāne olduñ bilmedüñ	Nürîyâ irmez iseñ yârũñ vişâl[i] sırrına Tutalum ‘ilm-ile sen bir dâne olduñ bilmedüñ	Ġazel 5 beyt	İlâhî	-- / -- / -- / --	
123 b		Mâsivâdan el yuyup mañlũğdan ümmîdi kes Virdüñ olsun her zamân Allâh bes bâķî heves		Mañla‘		-- / -- / -- / --	
123 b	Ġafürî	İden râhî mañabbetde tekâpũ Güli gülzârî vuşlatdan alur bũ Gönül olsun o gülşende açar şũ Diyelüm ‘aşğ-ile Allâh hũ yâ hũ	İden cāmî vişâlî yâri kim nüş O dem eyler sivâyî hep ferâmüş Ġafürî eylesün bahri şafâ-cüş Diyelüm ‘aşğ-ile Allâh hũ yâ hũ	Murabb a‘ 3 bend		-- / -- / --	
123 b	Nürî	‘Aşğ-ı Hâğ her kimũñ ola yârî Hâr ider gözlerine ağıyârî	Gele ey Nürî söyleme şabr it Yeter açduñ bu sırr-ı Settâr’ı	Ġazel 6 beyt	İlâhî	-- / -- / --	Divanda 8 beyttir.
124 a	Eşregoğ lı Rûmî	Kim ki cãn virmez bu yolda pes niçün cãnân diler Müdde‘ idür ço anı kim dostı ol yalan diler	Eşrefoğlı Rûmî ‘aşğa vireli hep varını Ber-murâd olup yürür ne vaşlı ne hicrân diler	Ġazel 4 beyt		-- / -- / -- / --	Divanda 7 beyttir.
124 a	Himmet	Derd-i Hâğ’a yâr olduğ dermāna nedür hâcet Bu yâr ile yâr olduğ hierāna nedür hâcet	Himmet nazarı bırak çün irdi saña fetħi Bir devlete ireñ kim şāhāne nedür hâcet	Ġazel 4 beyt		-- / -- / -- / --	Bu şiir Himmet Divanı’nda (Tapsız 1995) bulunmama ktadır.
124 a	Naşũhî	Dil-hānesi mir’ât-ı Hâğ seyri cemālu’llāhî gör	Cümle bilür sensin ‘ayān ancak cemālũdür nihān	Musam mağ		-- / -- /	Divanda 5 beyttir.

		Mağsūd olan keşfi sebağ seyri cemālu'llāhı gör	Oldı Naşūhî ğarq-ı ān bahri cemālu'llāhı gör	ġazel 4 beyt		___ . _ / ___ . _	
124 a			Otuz kırık yıl geçince eyledi taḥkīk ḥākānı Ki bir dem Ḥaḳ'ı zıkr itmek deġer mülk-i Süleymān'ı	Müfred		. ___ / . ___ / . ___ / . ___	
124 b	Niyāzî	Rumūzî enbiyāyı vāqıf-ı esrār olandan şor Ene'l-Ḥaḳ sırrını cāndan geçüp berdār olandan şor	Anadan toġma gözsüzler kemāhî görmez eşyāyı Niyāzî vech-i dīdārı ulū'l-ebşār olandan şor	Ġazel 6 beyt	İlāhî	. ___ / . ___ / . ___ / . ___	
124 b	Dervīş Aḥmed	Geçeyüm cān-ile tenden beni 'aşkuñla şeydā kıl Ḥaberdār olayum senden beni 'aşkuñla şeydā kıl	Semā' -ı vecd-i ḥāletde bu Dervīş Aḥmed'e yā Rab Girince ḥalka-i zıkre beni 'aşkuñla şeydā kıl	Ġazel 4 beyt	İlāhî	. ___ / . ___ / . ___ / . ___	
124 b		Tiz aḳār ġāyet çün ol nehr-i revān bî-ḳarār Ġam anuñçün 'aşkuñ ḳalbinde olmaz pāyidār		Maṭla'		. ___ / . ___ / . ___ / . ___	
125 a	Naḳşî	Eyā sen şanma kim senden bu ġüftārı dehān söyler Veyā terkīb olan 'unşür yāḥūd laḥm-ı zebān söyler	"Sekāhüm Rabbihüm" ḥamruñ içeñ 'aşıklar ey Naḳşî İrer ma' şūḳına anlar mekāndan lā-mekān söyler	Ġazel 6 beyt	İlāhî	. ___ / . ___ / . ___ / . ___	Divanda 7 beyttir.
125 a	Şemsi	Ey ġāfil uyan rıḫlet-i nāġāh[1] unutma Yol ḳorḳulıdır ḳorḳusu çok rāh[1] unutma	Bu dār-ı fenā içre hevā yolları çoġdur Şemsi yūri sen Ḥaḳḳ'a giden rāh[1] unutma	Ġazel 5 beyt	İlāhî	___ . / . ___ . / . ___ . / . --	Divanda 11 beyttir.
125 a	İbn-i Neccār	'Aceb şaḥn-ı çemende bülbül-i zār eyleyen kimdür Nihāl-i ġülşeni sırıa ḳadem ḥār eyleyen kimdür	Ma' ārif tişesiyle beyt-i ma' mūr eyleyüp ḫışmum Fenā mülkinde nāmum İbn-i Neccār eyleyen kimdür	Ġazel 6 beyt		. ___ / . ___ / . ___ / . ___	

125 b	Şemsi	Vâsıl olmaz Hakk'a kimse cümleden dūr olmadan Genç açılmaz şol gönülde tā ki pūr-nūr olmadan	Bir 'aceb sevdāya düşmiş duduşur Şemsi müdām Hakk'a maqbūl olmak ister halka menfūr olmadan	Ġazel 7 beyt	İlāhī	-. - - / -. - - / -. - - / -. - -	Bu şiir Şemsi Divanı'nda (Toparlı 2015) bulunmama ktadır.
125 b	Şemsi	Cümle 'ālem āşinā ben arada bigāneyem Her işüm aġyār ile gör kim 'aceb dīvāneyem	Mey-furuş oldum şaladır ehl-i 'aşka Şemsiyā Bizdedür hāmı-ı ezel gelsün gelen mey-hāneyem	Ġazel 5 beyt		-. - - / -. - - / -. - - / -. - -	
126 a	'Aşık Yūnus	Mülk-i bekādan gelmişem fānī cihānı n'eylerem Ben dost cemālin görmişem hūr [u] cinānı n'eylerem	' Aşık Yūnus ma' şūķına vuşlat bulınca mest olur Ben şīşeyi çaldum taşā nāmūsı 'ārı n'eylerem	Ġazel 6 beyt	İlāhī	-. - . / -. - . / -. - . / -. - .	Bu şiir Yūnus Emre Divanı'nda (Tatçı 2008) bulunmama ktadır.
126 a		Eger 'ākıl iseñ kendü tetbīründe noķşān eyleme Çünkü tetbīründe noķşān eyleyüp taķdīre bühtān eyleme		Maţla'		Beytin vezni kusurlu dur.	
126 a		Hak te'ālā intikāmı gine 'abd-ile alır Bilmegin 'ilm-i ledünnī anı 'abd itdi şanur		Maţla'		-. - - / -. - - / -. - - / -. - -	
126 a	Nūrī	Bezm-i 'aşkuñ sākīyā mey-hānesidür bu gönül "Lī-ma' allāh" hāmıruñ hum-hānesidür bu gönül	Nūr-ı zātuñ zulmet-i 'unşurda yakmış bir çerāġ Ol çerāġuñ Nūriyā pervānesidür bu gönül	Ġazel 5 beyt	İlāhī	-. - - / -. - - / -. - - / -. - -	Divanda 8 beyttir.

						.._	
126 a			Ṭālib-i rāh-ı ḥaḳīḳat olalum leyl [ü] nehār Ḥazret-i Ḥaḳḳ'a irüp 'āleme sultān olalum	Müfred		.._ / .._ / .._ / .._	
126 b	Yūnus Emre	Eyyūb'am mübtelāyam derde dermān isterem 'Āşīḳam dil-ḥasteyem cānuma cānān isterem	Yunus Emrem bilmedi hīç kimseler ḥālūñ senūñ Ḥālūmi 'arz itmege bir merd-i 'irfān isterem	Ġazel 6 beyt	İlāhī	.._ / .._ / .._ / .._	
126 b	Sinānī	Gelmişem vaḥdet elinden 'aşḳ-ile dünyāya ben İçmişem cām-ı ezelden olmuşam mestāne ben	Ey Sinānī 'aşḳ maḳāmı pes rızā-yı Ḥaḳ durur Pādişāhuñ ḥizmetinde durmuşam dīvāne ben	Ġazel 5 beyt	İlāhī	.._ / .._ / .._ / .._	Bu şiir Ümmī Sinān Divanı'nda (Bilgin 2017) bulunmama ktadır.
126 b	Eşrefoğ lı Rūmī	Ey 'aceb bilsem nedür yā Rab bu derdūñ çāresi Dün gün artar hīç oñulmaz bu yüregim yāresi	Eşrefoğlı Rūmī bu derde giriftār olalı Düşdi bir deryāya kim yokdur anuñ kenāresi	Ġazel 5 beyt		.._ / .._ / .._ / .._	Divanda 9 beyttir.
126 b		Dü cihānda eger altun ola dirseñ nāmuñ Sikkesi altına gir Ḥazret-i Mevlānā'nuñ		Maṭla'		.._ / .._ / .._ / .._	
127 a	Şems-i Tebrīz	Bi-ḥamdi'llāh direm Allāh aldı 'aqlımı fīḳru'llāh Dilümde zātuñ esmāsı baña üns zīkru'llāh	Şems-i Tebrīz bunu bilür eḫad kılmaz fenā bulur Bu 'ālem külli maḥv olur hemān bāḳī ḳalür Allāh	Ġazel 4 beyt	İlāhī	Hece ölçüsü	
127 a	Fethī	Ey gönül ḥavf [u] ḥayā it Ḥazret-i Allāh'dan Zār u giryān ile doldur dü cihāmī āhdan	Bu gürūhuñ sırrına irmek dilerseñ Fethiyā Yaḳ hidāyet şem' ini gel nūr-ı zīkru'llāhdan	Ġazel 4 beyt	İlāhī	.._ / .._ / .._ /	

						--	
127 a	Bayrām î	N'oldı bu gönlüm n'oldı bu gönlüm Derdi ğamuña doldı bu gönlüm Yandı bu gönlüm yandı bu gönlüm Yanmada dermân buldı bu gönlüm	Bayrāmîm [imdi] Bayrāmîm [imdi] Bayrām idersin yār-ile şimdi Ħamd ü şenāda Ħamd ü şenāda Dost-ile bayrām itdi bu gönlüm	Ķoşma 5 dörtlük	İlāhî	Hece ölçüsü	
127 a		Şefî'üm saña besdür Rabb-i Yezdān Anı red itmege hĕç var mı imkân		Maṭla'		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	
127 a		Şefî'üm Muştafā itdüm eger Ħāzır eger ğāyib Şefî' iden o sulṭānı revā mıdur ola Ħāyib		Maṭla'		. _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _ / . _ _ _	

2.4.2. MESTAP Mensur Metinler Tablosu

Yp No:	Müellif	Eser Adı	Baş	Son	Konu	Açıklamalar
	-	-	Yâ Rabb sensin seni bildiren sen seni bildirmesen seni kim bilir yâ Rabb sensin seni fikr etdiren sen seni fikr etdirmesen seni kim fikr eder yâ Rab bizde akl mı var...	...yâ Rab seni fikr idelüm bizde dil mi var yâ Rab seni zıkr idelim sensin seni zıkr itdiren sen seni zıkr itdirmesen seni kim zıkr ider yâ Rab.	Dua.	Mecmuanın zahriyye sayfasında yer alan dua niteliğinde bir yazıdır.
2a	-	-	Bir kimesne yatsu namâzından soñra dört rek'at namâz kılp her rek'atda bir Fâtiḥâ ve sûre-i ve'd-ḡuḡâ ve elem neşrah leke ve innâ enzelnâhu ve izâ zülzilet okıyup selâm virüp...	...ve ba' de yüz kerre lâ ḡavle velâ kuvvete illâ bi'llâhi-l 'aliyyi'l- 'azîm okıyup ve yüz kerre şalavât getüre Ḥazret-i Peyḡamber şallallâhu 'aleyhi ve sellem Ḥazretlerin düşinde göre 'aşıklar bu namâzdan ḡafil olmayalar.	Dua.	Başlık: Ḥasan-ı Başrı'den Menḡüldür Ki.
2a	-	-	Allâhümme şalli 'alâ seyyid'ül- 'Arabi ve'l- 'Acem ve imâmi'l- Mekketi ve'l- Medîneti'l-ḡaram ve tercemân-ı lisâni'l-ḡidem ve menba'î'l- 'ilmi ve'l-ḡilmi ve'l- ḡikmeti ve't-teslîmi. İsmühü'ş- şerîf mektûbun 'ale'l-levḡi'l- maḡfûz...	...bi-ya' ḡüti'l-ḡalem. Cismühu'ş- şerîf medfûnun bi-Medîneti'l- Münevvereti ve'l-ḡaram ve şalavâtu'llâhi ve selâmühü 'alâ kâffeti ehl-i el-îmân ve şalli 'alâ cemi'ü'l-enbiyâi ve'l-mürselîn ve'l-ḡamdüli'llâhi Rabbi'l- 'âlemîn.	Dua ve salvele.	
43a	-	-	Huccâc-ı ḡavm-i Vâsiḡî ḡizmet-i aḡibbe için aḡz itdürmekle ḡavm-i mezbûr firâr ve ma'â'l-ḡurabâ mescid küşesinde yaturlar idi.	...şoyında ve her kim baş ḡaldurursa aḡz itmeleriyle anlardan teḡâfülen baş ḡaldurmazlar idi. Müberrer ḡavli uzun meşelin aḡlı	Tarihi bir olaya deḡinme.	Başlık: Teḡâfûl-i (?) Vâsiḡî.

			Asker gelüp mescide yā Vāsītı...	budur.		
67b	-	-	<p>ختم خواجكان قدس الله اسرارهم يقرالى خواجته اخرويته و دنويته منقول عين كبار اولياء كخواجه عبدالخالق الغجد واني وا بي الحسن الخرقاني و يوسف الهمداني واني منصور الماتريدي و غيرهم مجرب الاشرمشهودالبركته لكن بخلوص النيته وحضور القلب و تمام الاعتقاد وان قراء بالجمع فليكن بمن</p>	<p>يظن به الصلاح يهدى ثوابه الى الارواح المقدسته ويتاول الحلو عند عقيب الختم كاتم و الترتيب و شرب المسك تفالا و اذنت على قراءته فاتحه شريفه (٧) صلوات شريفه (١٠٠) الم نشرح لك مع البسملة شريفه (٧٩) اخلاص شريفه (١٠٠١) فاتحه شريفه (٧) صلوات شريفه (١٠٠)</p>		<p>Mecmuanın bu sayfasında Arap alfabesi harfleri ve bu harflerin ebced hesabına göre sayı değerleri yazılıdır. Bu harfler ve sayıların altında da Arapça ve nesir olarak <i>Hatm-i Hâcegân</i> duası bulunmaktadır.</p>

SONUÇ

Çalışmamızın konusu İBB Atatürk Kitaplığı OE_Yz_0561 numarada kayıtlı bulunan şiir mecmuasının transkripsiyonlu metni ve Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi'ne (MESTAP) göre tasnifidir.

Şiir mecmuaları sayesinde döneminde rağbet gören şairleri ve de bu şairlerin çok daha ön plana çıkan şiirleri tespit edilebilmektedir. Mecmua içerisindeki şiirler sadece derleyicinin değil aynı zamanda devrin şiir okuyucularının da edebî zevklerini bizlere yansıtması açısından önem arz etmektedir.

Çalışmamıza konu olan İBB Atatürk Kitaplığı OE_Yz_0561 numarada kayıtlı bulunan şiir mecmuasının içerisinde derleyicinin kimliği ve mecmuanın derlenme tarihi hakkında herhangi bir bilgi mevcut değildir. Ancak içerisinde 19. yüzyılda yaşayan şairlerin şiirlerine yer verilmesi dolayısıyla mecmuanın bu yüzyılda derlendiğini söylemek mümkündür. Mecmuadaki şiirlerin yazımından hareketle derleyicinin genel olarak dönemin imlasına hâkim olduğu söylenilebilir. Mecmuada mürettibin imlaya göstermiş olduğu bu dikkat, manzumelerin daha doğru okunabilmesi hususunda kolaylık sağlamıştır. Nadir de olsa mecmuada harf farklılıklarından kaynaklanan hatalar bulunmaktadır. Bu tür hatalar dipnotta belirtilerek düzeltilmiştir.

Çalışmamızın konusunu oluşturan mecmua içerisinde en erken 13. yüzyıl, en geç ise 19. yüzyılda yaşamış olan şairlerin şiirleri yer almaktadır. Bu zaman aralığı içerisinde ise mecmuada en çok 17.yüzyılda yaşamış olan 41 şairin şiirleri yer almaktadır. Toplamda 548 şiirin bulunduğu mecmuada bu şiirlerden 78'inin şairi belli değildir. Geri kalan şiirlere bakıldığında 121 şairin yer aldığı görülen mecmuada bu şairlerin büyük bir kısmının da tarikat ehli olduğu göze çarpmaktadır. Mutasavvıf olan şairlerin fazlaca yer alması dolayısıyla mecmuada dinî-tasavvufi içerikli şiirlerin önemli bir yer işgal ettiği görülmektedir.

İçeriğinde 121 şaire ait toplam 548 şiirin yer aldığı mecmuada en çok şiiri bulunan şairler Niyâzî Mısrî (58), Şeyh Mehmed Nazmî (28), Nûrî (25), Yûnus Emre (24) ve Hüdâyî (17) gibi mutasavvıf şahsiyetlerden oluşmaktadır.

Mecmuada en çok rağbet gören nazım şeklinin "gazel" olduğu tespit edilmiştir. Gazel nazım şeklini, ikinci sırada "murabba", üçüncü sırada ise "koşma" nazım şekilleri takip etmektedir. Gazel nazım şeklinin mecmuada yoğunluk gösterdiği gibi nazım türleri arasında da "na't"lar bir hayli yer kaplamaktadır. Farklı nazım şekillerinde ve türlerinde

kaleme alınmış manzum metinlerin toplandığı mecmuada, bu manzum metinlerin yanı sıra az olmakla birlikte dua niteliğinde mensur kısımlar da mevcuttur. Mecmua içerisinde yer alan şiirlerin yarısından fazlası gazellerden müteşekkildir. Bu durum da bize klasik şiirinin genel ortalaması ile mecmua arasındaki uyumluluğu göstermektedir.

Mecmuadaki toplam 548 şiirin 475'inde aruz, 66'sında ise hece ölçüsü kullanılırken 4 şiir de ölçüsüz yazılmıştır. Aruz ölçüsü ile yazılmış 475 şiirde 19 farklı aruz kalıbı kullanılmıştır. Aruz ölçüsü ile yazılan şiirlerden ilk sırada 148 adet ile *fâ'ilâtün/ fâ'ilâtün/ fâ'ilâtün/ fâ'ilün* kalıbı yer almaktadır. Heceyle kaleme alınan 66 şiirde de toplamda 7 farklı ölçüye yer verildiği tespit edilmiştir. Heceyle yazılan şiirlerden de ilk sırada 17 adet ile *8'li hece ölçüsü* gelmektedir.

Divan sahibi olan; Nazmî (27), Yûnus (12), Nakşî (8), Muhyî (3), Nahîfî (2), Himmet (1), Mısrî (1), Murâd (1), Rûşenî (1), Şemsî (1) ve Ümmî Sinân'a (1) ait toplam 58 şiir mecmuada yer almakla birlikte bu şairlerin bu şiirleri divanlarında bulunmamaktadır. Mecmuada bulunan 3 şiirin, kaynaklardakinin aksine farklı şairler adına kaydedilmiş olduğu dikkat çekmektedir. Hasbî mahlasıyla kaydedilen şiirin Niyâzî Mısrî'ye, Muhyî mahlasıyla kaydedilen şiirin Antalyalı Âdem Dede'ye, Sâdıkî mahlasıyla kaydedilen şiirin de Şeyh Yakub Afvî'ye ait olduğu görülmektedir. Mecmuada adına kaynaklarda rastlanamayan 2 şair yer almaktadır. Bu şairler: Monla Üftâde ve Şâfî'î'dir. Şiir mecmuaları sayesinde bu tür bilgiler gün yüzüne çıkarılarak edebiyat tarihimize katkıda bulunmak amaç edinilmiştir.

KAYNAKÇA

A) Mecmuada Yer Alan Şiirlerle İlgili Kaynaklar

- Ak, C. (2001). *Bağdatlı Rûhî Dîvânı Karşılaştırmalı Metin I*. Bursa: Uludağ Üniversitesi.
- Akın, M. (2010). *Divançe-i Fahrî (İnceleme-Metin)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Akpınar, Ş. (2017). *Âgâh Dîvânı Semerkandî-i Âmidî Hacı Hâfız Mehmed Bulak*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Altuner, N. Ü. (1989). *Safâî ve Tezkiresi İnceleme-Tenkitli Metin-İndeks*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Atik, H. (2007). *Nakşî Ali Akkirmânî Divânı*. Sivas: Buruciye.
- Ayan, H. (1981). *Cevrî Hayâtı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Divanının Tenkidli Metni*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi.
- Aydemir, S. (1990). *Dede Ömer Rûşenî (Hayatı, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Aydın, A. (2003). *Fenâyî Cennet Mehmed Efendi ve Dîvânı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Aydın, M. (2007). *Bîçâre Dîvânı İnceleme-Metin*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Aypay, A. İ. (1992). *Nahifî Süleymân Efendi (Hayatı, Eserleri, Edebî Kişiliği ve Divanı'nın Tenkitli Metni (Cilt: 1-2))*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Bahadıroğlu, M. (2011). *Üftâde Divanı*. İstanbul: Semerkand.
- Bektaş, H. (2005). *Şeyh Mehmed Nazmî Dîvânı (Ediksyon Kritik, İnceleme)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Bilgin, A. A. (2017). *Ümmî Sinân Dîvânı*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Bilkan, A. F. (1993). *Nâbî'nin Türkçe Dîvânı (Karşılaştırmalı Metin)*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Biltekin, H. (2018). *Şeyhî Dîvânı*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Ceyhan, A. (2011). 17. Asır Mevlevî Edebiyatından Bir Portre: Antalyalı Âdem Dede. *Journal Of Turkology*, 21 (1), 141-166. Retrieved from <http://dergipark.org.tr/iuturkiyat/issue/18515/195248>
- Civelek, Y. (1998). Mehmed b. Mustafa el-Vânî ve Vankulu Lûgatı. *Erzincan Kültür ve Eğitim Vakfı*, 1(3), 355-362.
- Coşkun, A. O. (2001). *Abdülahad Nûrî Dîvânı*. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı.

- Çaldak, S. (2010). *Nâlî Dîvânı*. İstanbul: Kesit.
- Çavuşoğlu, M. (1997). *Yahyâ Bey Dîvan Tenkidli Basım*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Çıpan, M. (1991). *Fasîh Ahmed Dede Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri ve Dîvânı'nın Tenkidli Metni* (Cilt: 2). (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Dede Ömer Rûşenî. (2014). *Âsâr-ı Aşk*. Şeyh Şuayb Şerefeddin Gülşenî (drl.). Selami Şimşek (haz.). İstanbul: Buhara.
- Ekinci, R. (2011). *Vefeyât-ı Ayvansarâyî (İnceleme-Tenkitli Metin)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.
- Ekinci, R-İnan, G. (2013). Hasîb, Mü'minzâde Ahmed Efendi. *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*. <http://www.turkedebiyatilisimlersozlugu.com/index.php?sayfa=detay&detay=168> (Erişim Tarihi: 28/10/2018).
- Erdoğan, K. (2012). Niyâzî-i Mısırî Adına Kayıtlı Bazı Manzûmeler. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 18-49.
- Erişen Yazıcı, G. (2017). *Edirneli Kâmî ve Dîvânı*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Eroğlu, S. (2014). Mutasavvıf, Bestekâr Bir Şair: Zâkirî Hasan Efendi ve Yayımlanmamış Şiirleri. *Turkish Studies*, 9(12), 235-254.
- Esrâr Dede. (2018). *Tezkire-i Şu'arâ-yı Mevleviyye (İnceleme-Metin)*. İlhan Genç (haz.). Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Gültan, H. (1990). *Receb Enis Dede (Hayatı, Edebi Kişiliği ve Divanı'nın Tenkidli Metni)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Selçuk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Gümüş, N. (1992). *Yahya Nazîm Dîvânı I (İnceleme-Metin)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Güneş, M. (1994). *Eşrefoğlu Rûmî ve Dîvânı (İnceleme-Metin)*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İnönü Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Güneş, M. (2008). *Tıpkı Basım ve Yeni Harflerle Erzurumlu İbrahim Hakkı Dîvânı*. İstanbul: Sahhaflar.
- Hâfız Hüseyin Ayvansarâyî. (2017). *Vefeyât-ı Ayvansarâyî (İnceleme-Tenkitli Metin)*. Ramazan Ekinci (haz.). Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- İpekten, H. (1970). *Nâ'ilî Kadîm Divânı-Ediksiyon Kritik-*. İstanbul: Millî Eğitim Basımevi.
- Kara, A. (2007). *İzzî Dîvânı (Tenkitli Metin-İnceleme)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Karacan, T. (1981). *XVII. Yüzyıl Şairlerimizden Sâbit ve Ediksiyon Kritikli Dîvân Metni*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

- Karahan, A. (1991). *Urfalı Mehmed Şevket ve Şiirleri*. Ankara: Şanlıurfa Belediye Başkanlığı.
- Kayabaşı, A. (1995). *Sârbân Ahmed Dîvânı (İnceleme-Metin)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Kırkılıç, A. (1985). *Sultân Üçüncü Murâd (Murâdî) Hayâtı. Edebi Kişiliği. Eserleri ve Divânının Tenkidli Metni*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi/Fen Edebiyat Fakültesi, Erzurum.
- Köksal, M. F. (1998). *Kayserili Divan Şairleri*. Kayseri: Geçit.
- Köksal, M. F. (2019). Yavuz Sultan Selîm'in Türkçe Şiirleri. *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, (40), 267-326. Yavuz Sultan Selim Özel Sayısı. İstanbul: Kocav.
- Kut, G. (2010). *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları II Acâibü'l-mahlûkât*. İstanbul: Simurg.
- Kutlar, F. (2003). Sa'dî ve Dîvânçe'si. *Türkoloji Dergisi*, 16(2), 193-219.
- Kutlar, F. (2017). *Arpaemîni-zâde Mustafâ Sâmî Dîvânı*. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Küçük, S. (1994). *Bâkî Dîvânı Tenkitli Basım*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Mutlu, H. (2008). *Mehmed Muhyiddin Efendi ve Dîvânı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özaydın, M. (2012). Diyarbakır Örneğinde Gülşeniliğin Aziz Mahmut Hüdayi Hazretleri ve Celvetiye ile Olan İlgisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(39), 347-384. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/esosder/issue/6153/82677> (Erişim Tarihi: 28-10-2018).
- Özuygun, A. R. (1999). *Hasan Sezâyî'nin Hayatı, Edebî Kişiliği, Eserleri, Dîvânı'nın Metni ve İncelemesi I. Cilt*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Atatürk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Pala, İ. (2011). *Ah mine'l-Aşk*. İstanbul: Kapı.
- Sağman, Ş. (2001). *Müstakîmzâde'nin "Mecmûa-i İlâhiyyât" Adlı Güfte Mecmuası* (Cilt: 1-2). (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Sirâceddîn, M. (2018). *Mecma'-ı Şu'arâ ve Tezkire-i Üdebâ*. Mehmet Arslan (haz.). Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- Söylemez, İ. (2013). *Seyfullâh Nizâmoğlu Dîvânı (İnceleme-Tenkitli Metin)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Tapsız, M. (1995). *Bolulu Himmet Divan Manzum Tarikatname Âdâb-ı Hurde-i Tarikat*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Taş, H. (2004). *Vahyî Divanı ve İncelenmesi* (Cilt: 2). (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Tatcı, M. (2004). *Üsküdarlı Mehmed Nasûhî ve Dîvânçe-i İlahiyat'ı*. İstanbul: Kaknüs.
- Tatcı, M. (2006). Mutasavvıf Şair ve Bestekâr Ayaşlı Kenzî Hasan Efendi Hayatı ve Şiirleri. *Osmanlı Araştırmaları*, 28(28), 225-256. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/oa/issue/10950/130882>
- Tatcı, M. (2008). *Yûnus Emre Dîvânı Tenkitli Metin*. İstanbul: H.
- Tatcı, M. (2014). *Vâhib Ümmî Halvetî Dîvân-ı İlâhiyyât-Seçmeler-*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.
- Tatcı, M.-Yıldız, M. (2005). *Azîz Mahmûd Hüdâyî Dîvân-ı İlâhiyyât*. İstanbul: Üsküdar Belediye Başkanlığı.
- Tatcı. (2015). *Niyâzî-i Mısrî Halvetî Dîvân-ı İlâhiyyât*. İstanbul: H.
- Toksa, Z. (1985). *Veysî Dîvânı (Hayatı, Eserleri ve Edebî Kişiliği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Toparlı, R. (2015). *Şemseddin Sivasî Divanı*. Sivas: Sivas Belediyesi.
- Tuğluk, İ. H. (2001). *Lâ-mekânî Şeyh Hüseyin Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divanı'nın Tenkitli Metni*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Tunadurur, M. (2012). *Edirneli Ahmed Rüşdi Dîvânı*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Trakya Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Uludağ, E. (1992). *Şeyhülislâm Bahayî Divanı (İnceleme-Karşılaştırmalı Metin)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

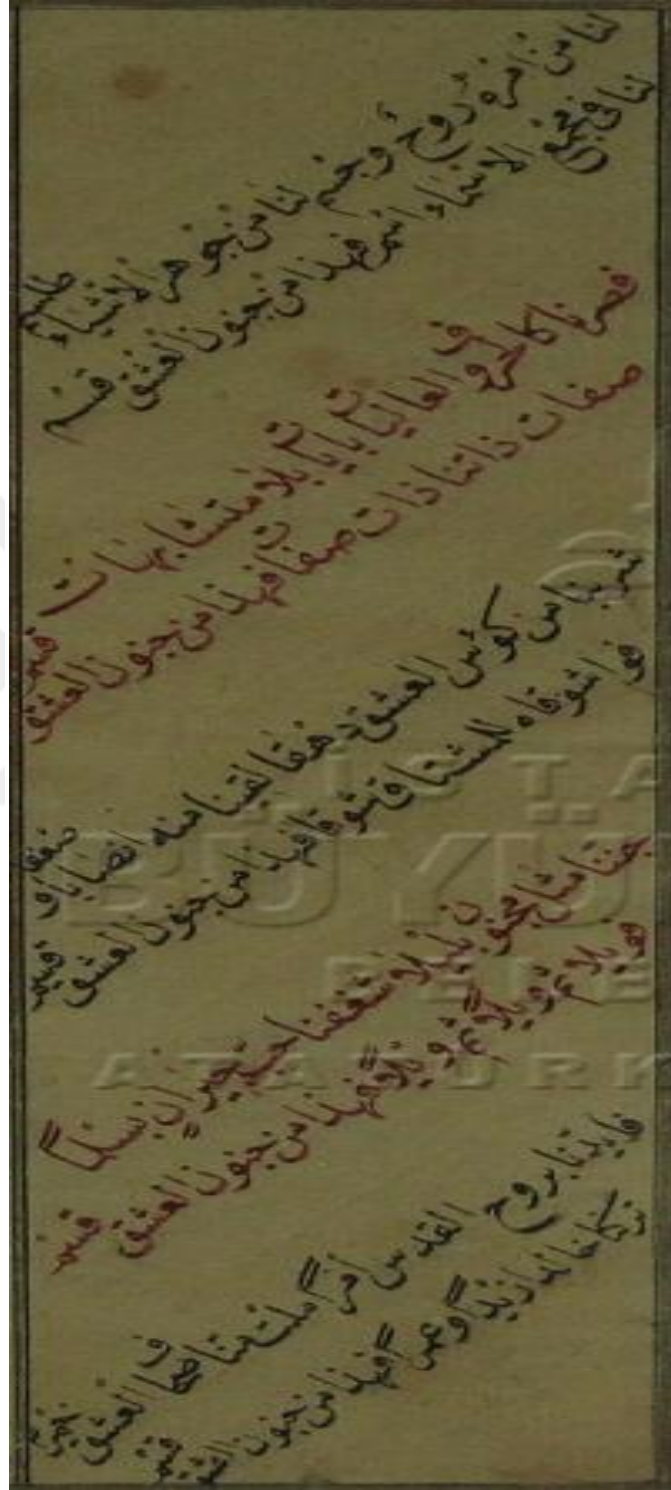
B) Diğer Kaynaklar

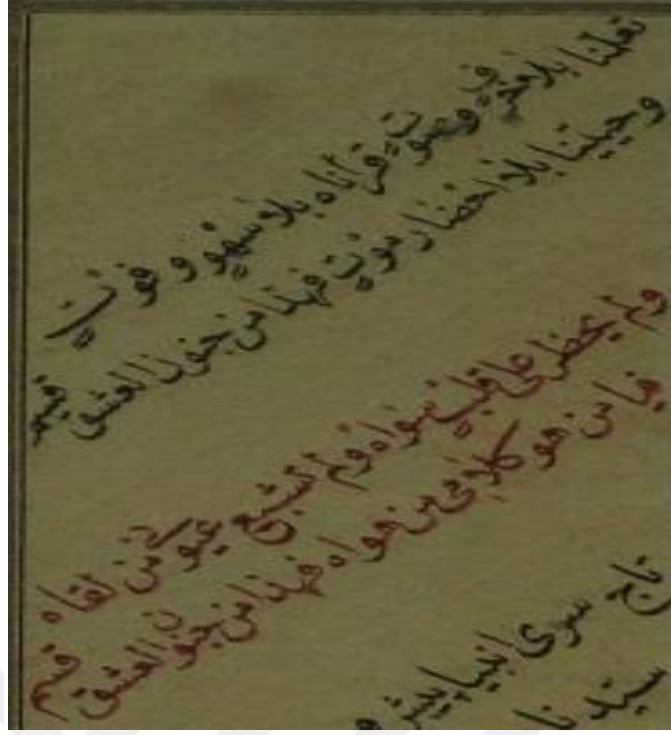
- Atalan, M. (2016). Tarikat Silsilelerinde Ca'fer-i Sâdık'ın Yeri. *E-Makalat Mezhep Araştırmaları Dergisi*, 9(2), 139-161. Retrieved from <http://www.emakalat.com/issue/26915/283341>
- Aydemir, Y. (2007). Metin Neşrinde Mecmuaların Rolü ve Karşılaşılan Problemler. *Turkish Studies/Türkoloji Araştırmaları* 2(3), 122-137. DOI: 10.7827/TurkishStudies.118
- Aydemir, Y. (2013). Üç Dostun Birlikte Meşki: Nev'î, Bâkî ve Muradî'nin Nazireleşmeleri. *Turkish Studies, International Periodical For The Languages, Literature And History of Turkish or Turkic*. 8(1), 65-97. DOI: 10.7827/TurkishStudies.4573
- Babaarslan, G. (2018). *Koç Üniversitesi El Yazmaları Koleksiyonunda bulunan İlahi Mecmuasının (Mecmû'a-i İlâhiyyât) Mecmuaların Sistematik Tasnifi Projesi'ne (MESTAP) Göre Tasnifi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırşehir.
- Devellioğlu, F. (2013). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat* (30. Baskı). Ankara: Aydın Kitabevi.
- Dilçin, C. (2013). *Yeni Tarama Sözlüğü* (3. Baskı). Ankara: Türk Dil Kurumu.

- Gürbüz, M. (2012). Şiir Mecmuaları Üzerine Bir Tasnif Denemesi. *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa. Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*. Hatice Aynur, Müjgân Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, Ali Emre Özyıldırım (haz.). İstanbul: Turkuaz.
- Kılıç, A. (2012). Mecmûa Tasnifine Dâir. *Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII, Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı*. Hatice Aynur, Müjgân Çakır, Hanife Koncu, Selim S. Kuru, Ali Emre Özyıldırım (haz.). İstanbul: Turkuaz.
- Karadağ, S. (2015). Millî Kütüphane'de Kayıtlı 06 Mil Yz. A2860 Numaralı Şiir Mecmuası. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (38), 177-212.
- Koyuncu, F. (2012). *Nuruosmâniye Kütüphanesi 4962 Numaralı Mecmua (1b-83a, Transkripsiyonlu Metin-İnceleme)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Köksal, M. F. (2012). *Eski Türk Edebiyatında Tenkit ve Teori*. İstanbul: Kesit.
- Köksal, M. F. (2016). *Yâ Kebîkeç Mecmualar Arasında*. İstanbul: Kesit.
- Köksal, M. F. (2008). Metin Tamiri (Usul ve Esaslar, Uygulamalar ve Bazı Teklifler). *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 169-190. DOI: 10.15247/dev.23
- Kut, G. (1986). Mecmû'a. *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi. (Devirler, İsimler, Eserler, Terimler)*. (C. 6., s. 170-172). İstanbul: Dergâh.
- Kut, G. (2010). *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları II Acâibü'l-mahlûkât*. İstanbul: Simurg.
- Levend, A. S. (2008). *Türk Edebiyatı Tarihi Giriş I. Cilt (5. Baskı)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Şemseddin Samî. (1996). *Kâmûs-ı Türkî (6. Baskı)*. İstanbul: Çağrı.
- Şenödeyici, Ö.-Akdağ, A. (2016). Mecmualar ve Cönkler. Özer Şenödeyici (ed.). *Osmanlı Edebî Metinlerini Anlama Klavuzu (367-388)*. İstanbul: Kesit.
- Tunç, S. (2000). Konya Mevlana Müzesi Kütüphanesi 2455 Numarada Kayıtlı Bir Şiir Mecmuası. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 6, 105-139.
- Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <http://www.turkedebiyatiisimlersozlugu.com/>, Erişim Tarihi (28. 11. 2018).
- Tanyıldız, A. (2012). Şiir Mecmûalarının Neşri Hakkında. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(21), 224-239.
- Uzun, M. (2003). Mecmua. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. (C. 28, s. 265-268). Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Ünver, İ. (2008). Çevriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler. *Turkish Studies*, 3(6), 1-46.
- Zararsız, Ş. N. (2018). *Millî Kütüphane Ankara-Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi Koleksiyonu'nda 06 Hk 899 Arşiv Numarası İle Kayıtlı "Mecmû'a-yı Eş'âr" (Metin-İnceleme-Sözlük-Tıpkıbasım)*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Erciyes Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

EKLER

EK 1. Fotoğraflar (İBB Kütüphanesi Atatürk Kitaplığı OE_Yz_0561)

Fotoğraf 1. Mecmuanın 9a sayfasında yer alan Arapça şiir.

فأشرف الدنيا بالشمس ومولانا
فأشتمس لها بدر والبدر سويدانا
والبحر لها قطر والقطر لها بحر
والذره لها نجوم والنجم ثريا لنا
العالم بأدر من كالعرش بأدر من
فالصدر لها لوح واللوح محبانا
والعلم لها حال والحال لها وصل
والوصل لنا جذب والجذب محبانا
من كان له شوق أو أعطته عشق
فليأية عطشانا أو ترجع زيانا

من كان له حيا وهو له
من كان له حيا وهو له

الآية تتطابق والوصلة عرفان

فأشرف عيني الدين في القلب بهذا الدين
أفجاءك يا نصري كما أشتمس لمولانا
سواء ربه وار او لورينا
اولورينا

Fotoğraf 2. Mecmuanın 9b sayfasında yer alan Arapça şiir.

ما هستنمیدانم خورشید رخسار ما
بوی زلف او دینه جامه به بزیان
مردم ز فراق تو مردم همه میدانند
عشق اودی سخنان او نیز با نیکو بایر زجام
صدای ز ندب ز دل آن نزل کلام از نو
فنه لولا کور لب چون او بخودن او بیانه
چون ز بی رخ ای دل خالصی مرا نخیلی
مردانی اولاد دلم دلی دیوانه
از کافه شد بر زین یکسر همه یک حالت
مردان هر کس را ز فکر فیلولو رشان

حقا که کور بود و کور لایق سینه زد آن مرد
از فعالیت سنن او افتاده جدا ناکاه

Fotoğraf 3. Mecmuanın 10a sayfasında yer alan mülemma gazel.

۵۵

اوليس قن ونا صده قال
 بترن لکل الزبیه دمانا
 سده زارنی و صده من الصفا
 عده عنک مدح الحدیث مفعنا
 وقد رقت فجاه ذبک فاضفا
 رحاب مبین بالودع رسنا
 نبحی العاده منک فی الذبیر بسنا
 و ذبنا بحما فقه رسنا
 لا تخنک فی الاجابه سیدنا
 الا فطرنا انقاراً و رسنا
 انالیف ارضی الفقه یانه الطماننا
 و صانک للطلاب بجانک انفسنا
 و کفانک فی انا انفقوا انا الیاسنا
 للذکر بولم شافقه الرسنا
 وقد امرنا بقطر ربک فاصفنا
 ارضی الجبل ففاننا البیر رسنا
 و بوردی فغم البول و نسنا
 فی النفس حاجات نوبه صده رسنا
 فانت بل قاصح و فقه رسنا
 و فاضله بین فصولک رسمنا
 یا صفة الرصد و امیر رسنا
 و قبل بفضلک رضی و نکاح رسنا
 و اعطف علی العبد الحقیر رسنا
 با بیک الصیبه افضل صاحبنا
 نعم الخلیفة ناب عنک قاضنا
 و یقف الفاروقه انفعه عادلنا
 سده لهدیه النمیم و عدلنا
 زیاتنا و صواب عثمانه انزعنا
 جمع الکتاب و کلامه فیرا نفضنا
 و الذمیر الودع عده الرضینا
 مددی الکواقر بالکرم و بالقنا
 و بوردی فغم البول و نسنا

و اولک و صواب اولیا رسنا
 کده شافعی و ذلک بیدک عدلنا
 عنی کرمه عنی اصغر و کده رسنا
 و کل اللافات ازیبا رسنا
 و فقه الفروس جمع شملنا
 نسنا

Fotoğraf 4. Mecmuanın 29b sayfasında yer alan Arapça şiir.

ا ب ج د ه و ز ح ط ي ك ل م ن س ع ف ص ق ر ش ت ث غ
 ٧٠٠ ٥٠٠ ٤٠٠ ٣٠٠ ٢٠٠ ١٠٠ ٩٠ ٨٠ ٧٠ ٦٠ ٥٠ ٤٠ ٣٠ ٢٠ ١٠ ٩ ٨ ٧ ٦ ٥ ٤ ٣ ٢ ١

في ض ظ غ ق ت حساب الجبل
 ٧٠٠ ٤٠٠ ١٠٠

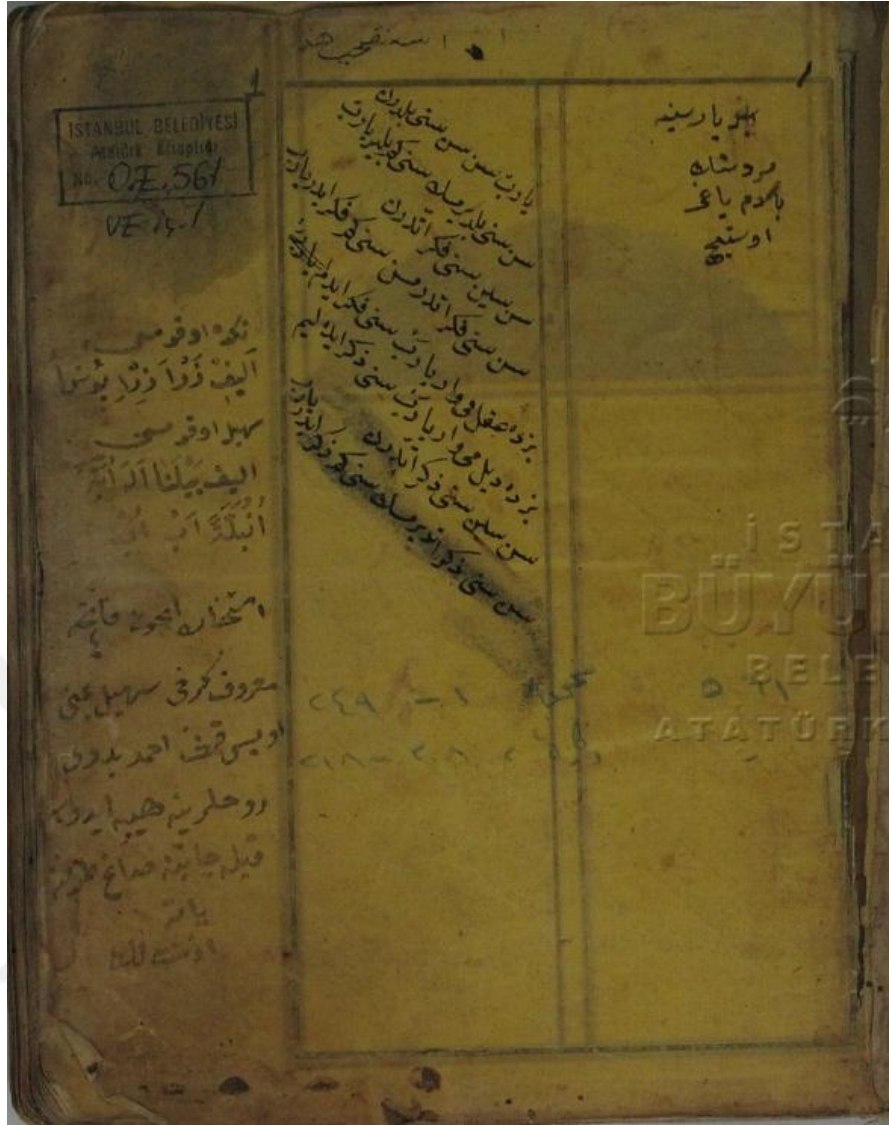
ختم خواجكان قدس الله اسرارهم بقرا لا في حاجة امرؤيته ودينوتيه منقول عن كبار
 اولياء كبره عبد الخالق النجدواني وابي الحسن الحرقاني ويوسف الهمداني وابي منصور
 المازندراني وغيرهم تجرب الاثر مشهور البركة لكن بخلوص النية وحنون القلب وتمام
 الاعتقاد وان فراد بالجمع فليكن ممن يقطن به القبلة لا يهدى ثوبه الى الارواح المقدسة
 ويتناول الخلو عند غيب الختم كالتمر والزبيب وشرب العسل نقلاً واذت على قرائنه
 فاتحة شريفه صلوات شريفه الم شرح لك مع البسملة شريفه اخلاص شريفه
 ١٠٠ ٢٤ ١٠١

فاتحة شريفه صلوات شريفه
 ١٠٠ ١٠٠

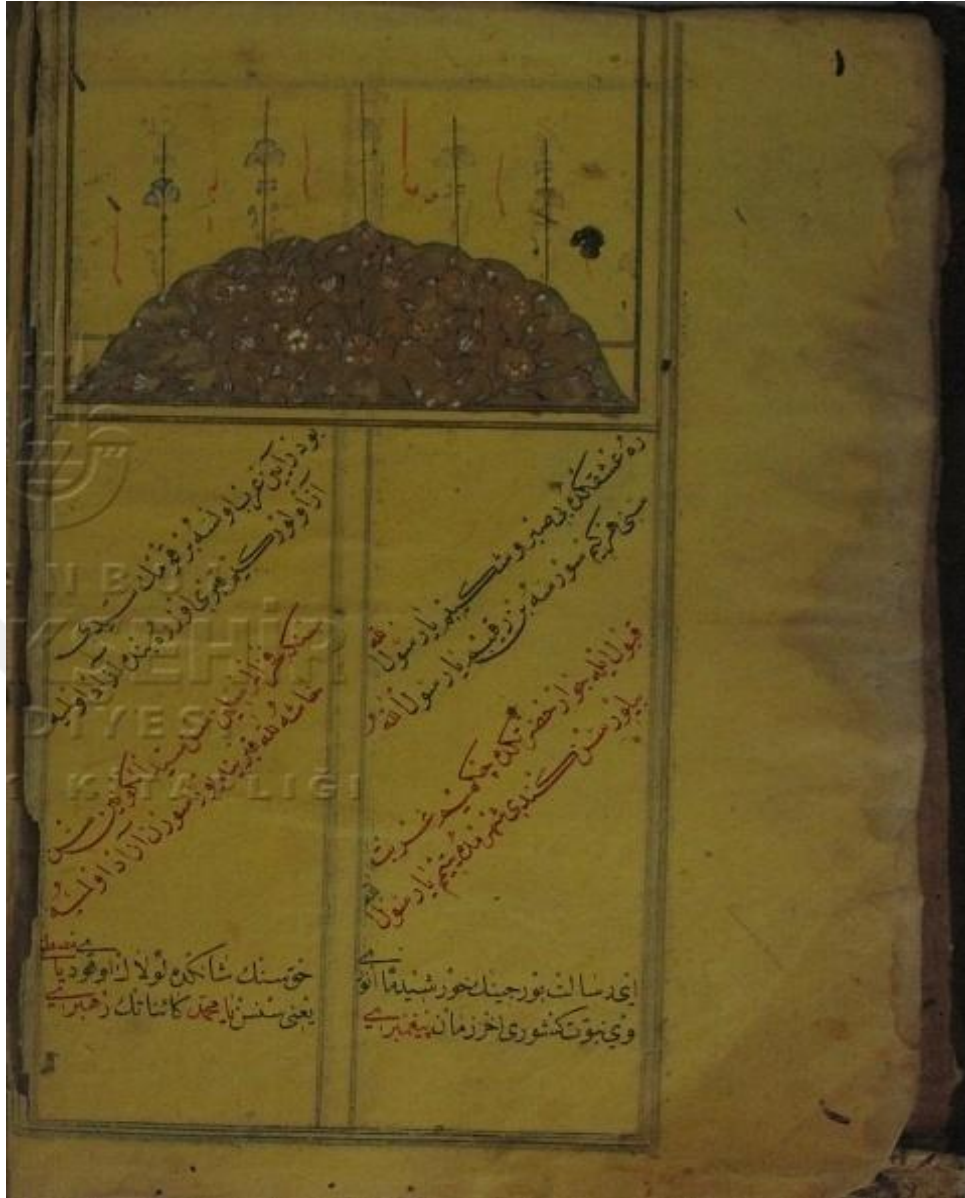
Fotoğraf 5. Mecmuanın 67b sayfasında yer alan mensur Hatm-i Hâcegân duası.

Fotoğraf 6. Mecmuanın arka ve ön kapağı.

Fotoğraf 7. Mecmuanın zahriyye sayfası.

Fotoğraf 8. Mecmuanun tezhipli sayfası.

127
 جملہ حقہ دیرم اللہ الہدی عقلمی فکرانہ
 دلایہ ذائقہ ساجی کائنات کس اللہ
 بو تو حیدر مراد اولان تجلی ذائقہ کادر
 کورین کنیدی ذاتید رکدر رضیمہ غیر
 کو کل آینه سین صوفی کرایدر انیسک صفا
 آجی اور سا کبر قابو عیان اولور جمال اللہ
 شمس بریز یونی یاور احد قلز فنا بولور
 بو عالم کلی محو اولور عیان باقی قلور اللہ
 ای کو کل خوف جیایت حضرت الہدیان
 زار و کریان ایله دولدر دوجانی دن
 بقرق وارین استه اول اولور دکاه دن
 حضرت الہدیان کل نور ذکر الہدیان
 حضرت اللہ ایله انلر کلمه اولور اشنا
 مکان هر اولور لاله اولور در سن فنا
 نولدی بو کلم نولدی بو کلم
 دردی نمکه دولدی بو کلم
 باندی بو کلم باندی بو کلم
 باغده درمان بولدی بو کلم
 کرجیکه یاندا کرجیکه یاندا
 رکنه عشق کجه بویاندا
 کند یان بولدی کنیدی ده بولدی
 مطلبنی خوش بولدی بو کلم
 الفخر فخری الفخر فخری
 دیمه دیمی عالمک فخری
 فخری ذکر ای فخری ذکر ای
 صوفیاده بولدی بو کلم
 سواد اعظم سواد اعظم
 بلکم اولوبلدر عشر معظم
 مسکن بنان مسکن سلطان
 اولسه عجیبی شادی بو کلم
 شفیع مصطفی ایتمم کرم کرم
 شفیع ایکن و ساطت و امید اولور
 شفیع سا کربسدر در شکران
 ان در دنا کجه صبح واری اشکات
 حد و شاد و حد و شاد
 دوستله بیلام ایتمدی بو کلم
 بیلام بوی بوی بیلام بوی
 بیلام ایکن و ساطت و امید اولور

Fotoğraf 9. Mecmuanın son sayfası.

ÖZ GEÇMİŞ

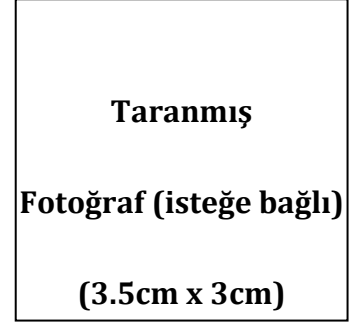
Kişisel Bilgiler

Adı, Soyadı: Seda MENTEŞ

Doğum Yeri ve Yılı : Sungurlu/ÇORUM-15.11.1994

Yabancı Dili : İngilizce

E-posta : mentessedas3@gmail.com

Eğitim Durumu

Lisans: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Yüksek Lisans: Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Yayımlar: Menteş, S. (2017). Hüsrev ü Şirin Mesnevisi ve Ferhad ile Şirin Hikâyesi'nin Metinlerarasılık Kuramına Göre İncelenmesi. *The Journal of Turkic Language and Literature Surveys (TULLIS)*, 2(2), 77-99. DOI: 10.30568/tullis.351362